JOHN O'HARA
INTERESELE FAMILIEI LOCKWOOD
Coperta de: *Val Munteanu*
John O'Hara
THE LOCKWOOD CONCERN Random House – New York
(c) Copyright, 1965, by John O'Hara
John O'Hara
Interesele familiei
LOCKWOOD
În româneşte de *Sima Zamfir*
Editura pentru Literatură Universală
Bucureşti – 1969
Notă introductivă

Scriitor de largă popularitate în Statele Unite, John O'Hara începe să scrie literatură după ce ani de zile practică profesiunea de ziarist în Pennsylvania (unde s-a fi născut în 1905) şi la New York.

Romanul care l-a impus ca scriitor a fost Appointment în Samarra (întâlnire în Samarra – *1934*), *urmat apoi de*: Butterfield 8 –(*1935*), Hope of Heaven (Speranţa raiului – *1938*), A Rage to live (Furia de a trăi – *1949*), The Farmers Hotel (*1951*) *şi altele.*

În afară de romane, O'Hara a mai scris şi câteva volume de nuvele, piese de teatru şi un volum de articole despre cărţi şi autori Sweet and Sour (Dulce şi acru – *1954*).

Observator atent şi profund al vicisitudinilor omeneşti, O'Hara creează un univers populat, de predilecţie, cu actori, clienţi ai barurilor, membri ai unor cluburi libertine de provincie, oameni din lumea interlopă, din lumea Hollywood-ului, posedaţi de vicii, a căror viaţă sordidă şi senzaţională este înfăţişată pe viu, fără eufemisme, cu un realism dureros şi revelator.

Romanul Interesele familiei Lockwood (The

Lockwood Concern), *apărut în 1965, este un fel de „saga" a celor patru generaţii ale clanului Lockwood şi o ilustrare concludentă a formării aristocraţiei financiare americane.*

Maniera literară în care e scris romanul poartă amprenta fostei meserii de ziarist a lui O'Hara: absenţa aproape totală a analizei psihologice, descrieri sumare şi definitorii, naraţiune simpla fi condensată, prezentare directă fi necomentată a gesturilor semnificative, un stil frust fi crud. Ceea ce-l singularizează pe O'Hara este ştiinţa dialogului, pe care-l mânuieşte cu abilitate şi dezinvoltură, transformându-l într-*un instrument de dezvăluire a caracterelor fi de precizare a situaţiilor.*

Realismul viziunii lui O'Hara conferă operei lui valoare de document al unei societăţi minate de spectaculoase contradicţii.

BARKLIE McKEE HENRY Pentru frumoasele sale dovezi de prietenie.*

Cartea I

Duminica după amiază oamenii din orăşel se duceau cu maşina ca să se uite la zidul lui George Lockwood, şi uneori îl vedeau de la distanţă pe George Lockwood făcând la fel ca ei. De fapt, era acolo în fiecare zi, fără să fi lipsit vreodată de când primul târnăcop crestase pământul.

Nu vorbea niciodată direct cu muncitorii, nu se plângea niciodată de încetineala muncii lor, nu-i lăuda niciodată şi niciodată nu li se adresa individual, deşi îi cunoştea pe cei mai mulţi dintre ei. În unele zile, când venea să viziteze locul, se uita la zid doar câteva clipe, apoi se întorcea cu spatele şi se urca din nou în maşină, şi muncitorii ştiau că era scârbit fiindcă treaba nu progresa. Alteori îşi făcea apariţia de dimineaţă, stătea până la prânz, se ducea cu maşina acasă să ia dejunul, se întorcea şi rămânea toată după-amiaza. Când se întâmpla aşa, la lăsarea lucrului fiecare muncitor primea o bancnotă de un dolar, fără nicio explicaţie, de care, de altfel, nimeni nu

avea nevoie; George Lockwood era mulţumit. Uneori gratificaţia de un dolar se distribuia şase zile în şir; alte ori trecea şi o săptămână întreagă fără niciun fel de gratificaţie.

Zidul, lat de două picioare şi înalt de opt, se construia din cărămidă şi urma să aibă o creastă de doi inci de beton în care, la intervale de doisprezece inci, veneau înfipte nişte ţepi de fier. Zidul era un proiect grandios: împrejmuia treizeci de acri de pământ.

Pământul acesta fusese cultivat fără întrerupere de la începutul secolului al optsprezecelea. Era un pământ ce cobora în pantă dulce, „pământul din deal" al fermei Oscar Dietrich, acum proprietatea lui George Lockwood. Primii Dietrichi în H;

defrişaseră cam douăzeci de acri de pământ, lăsând în picioare o parte din pădurea care era la sud, precum şi din pădurile din est şi vest. Nefiind pământul cel mai rodnic al fermei Dietrich, în ultimele decade fusese folosit ca păşune pentru cirezile lui Dietrich. Acum George Lockwood îşi construia zidul pe o fâşie de pământ tăiată prin pădurile de la sud, est şi vest, în aşa fel ca zidul să fie străjuit de amândouă părţile de copaci. Astfel, întreaga proprietate avea să fie înconjurată de cărămidă şi de mortar, dar şi de copaci, deoarece George Lockwood plănuia să planteze copaci şi de o parte şi de alta a zidului din faţă, dinspre nord.

Dar George Lockwood nu era proprietarul numai al acestor treizeci de acri. El cumpărase toţi cei două sute de acri ai fermei Dietrich, precum şi parcelele de pădure dinspre sud. Iar oamenii care se întrebaseră ce avea de gând să facă George Lockwood cu ferma Dietrich primiră răspunsul când zidul a fost pe jumătate terminat; George Lockwood vându cirezile şi utilajul fermei şi rase de pe faţa pământului casa lui Dietrich, hambarele şi dependinţele. În mai puţin de o lună de zile ferma Dietrich

nu mai exista; o aşezare ce dăinuise mai bine de o sută de ani dispăru în câteva săptămâni. Unii spuneau că era un păcat şi o ruşine, unii că era o crimă; dar alţii vorbeau că Oscar Dietrich ciupise, pesemne, un preţ frumuşel; Oscar era un om care ştia ce face. Se mută în Lebanon Valley şi îşi cumpără altă fermă.

Nu trecu mult şi George Lockwood folosi o nouă echipă de muncitori într-un scop opus celui construirii zidului; muncitorii cei noi începură să îndepărteze toate împrejmuirile lui Dietrich: zidurile de piatră, zăplazurile, barierele şi gardurile de sârmă. Şi, pe măsură ce trecea timpul, vizitatorii duminicali ai zidului lui George Lockwood vedeau cum toate urmele proprietăţii anterioare erau în mod sistematic înlăturate. Apoi, într-o duminică, pe la mijlocul lui mai, s-au trezit că zidul era gata şi că în el o poartă înaltă de lemn fusese vremelnic instalată.

În poarta de lemn era tăiată o uşă cu o broască Yale. Pe uşă sta scris cu vopsea un avertisment: „Intrarea oprită”. Oamenii din orăşel au continuat totuşi să viziteze zidul lui George Lockwood toată vara, dar cum poarta era veşnic închisă n-au reuşit să vadă ceea ce ştiau bine că se petrece dincolo de zid: George Lockwood îşi construia o casă.

În orăşelul Şwedish Haven, la două mile mai spre est, hotărârea lui George Lockwood de a ridica un zid înalt de cărămidă cu ţepi de fier pe creastă nu surprinse pe nimeni. Lucrurile neobişnuite, spunea lumea, sunt foarte obişnuite la George Lockwood; oamenii bănuiră că, fără doar şi poate, înălţase mai întâi zidul pentru ca nimeni să nu poată vedea ce fel de casă îşi construieşte. Contractul pentru zid fusese încheiat cu un constructor din Swedish Haven; antreprenorul general al casei era însă din Hagerstown, Marzlard, şi-şi aduse dulgherii şi zidarii lui. Contractul pentru instalaţiile sanitare fu cedat unei firme din Reading. O firmă din Philadelphia executa instalaţiile electrice;

tâmplăria interioară era repartizată unor italieni din New York; zugrăvelile, tencuielile şi montarea tapetelor erau executate de o antrepriză din Fort Penn, iar acoperişurile de o echipă din Gibbsville. Amenajarea parcului intrase pe mâna unui specialist din Westbury, Long Island; drumurile le construia o companie din Port Johnson. Muncitorii care locuiau până la cincizeci de mile de casa lui George Lockwood veneau şi plecau în fiecare zi de la lucru cu camionul; antreprenorii, meşterii şi muncitorii care locuiau la o distanţă mai mare au fost instalaţi în hotelurile şi pensiunile din Gibbsville şi Swedish Haven. La începerea lucrărilor, antreprenorul general atrase atenţia fiecărui subantreprenor în parte:

— Trebuie să înţelegeţi că domnul Lockwood e un om căruia îi place să-şi vadă de treburile lui şi vrea ca şi ceilalţi oameni să-şi vadă de ale lor. Şi n-are chef, când casa va fi terminată, ca oamenii din împrejurimi să-i cunoască toate ungherele pe dinafară. De-asta plăteşte atâta bănet. Vrea lucru de mâna întâi şi discreţie. Trebuie să recunoaşteţi că nu se tocmeşte când e vorba de bani. Când mă gândesc numai la plata orelor suplimentare…

Subantreprenorii şi muncitorii care veniră după terminarea zidului au făcut o evaluare rapidă a costului zidului şi printre ei s-au găsit unii care să regrete că nu fixaseră un preţ mai ridicat pentru munca lor. Un om care arunca douăzeci-treizeci de mii de dolari pentru un zid, nu era să se mai codească pentru câteva sute. Dar printre subantreprenori erau şi unii care mai avuseseră de-a face cu bogătaşi şi învăţaseră că un bogătaş e în stare să cheltuiască o groază de parale ca să facă un lucru neobişnuit, dar ştie ce vrea şi are grijă să-l obţină.

În curând ultimii subantreprenori se felicitau în sinea lor că-l dibuiseră pe George Lockwood. Pe ploaie, soare sau zăpuşeală, acesta venea pe şantier în fiecare zi, purtând o pălărie de paie pleoştită, îmbrăcat într-un

costum de olandă mototolit şi cu un baston în mână, ceea ce era cam bizar pentru un bărbat de cincizeci şi ceva de ani. Se plimba agale peste tot, salutând, dar fără a spune o vorbă meşterilor sau muncitorilor, în afară de „Iartă-mă”, când le stătea în cale. Se căţăra pe schele şi mergea pe podinele şubrede. În zilele toride se servea singur cu un polonic de apă din căldarea muncitorilor, îşi făcea vânt cu pălăria de paie şi se ştergea pe sub guler cu o batistă de mătase colorată, dar rămânea în continuare, fără a zăbovi niciodată prea mult la o anumită lucrare, vizitându-le însă pe toate de mai multe ori pe zi. Şi se părea că nu-i scapă nimic. Muncitorii îşi dădură foarte curând seama că dacă vizita o anumită lucrare de mai multe ori în aceeaşi zi urmărea ceva, pentru că a doua zi meşterul respectiv aducea unele modificări lucrărilor executate până atunci. Meşterii primeau ordine de la subantreprenori, care la rândul lor primeau instrucţiuni de la antreprenorul general, singurul om de pe şantier cu care George Lockwood stătea de vorbă.

Antreprenorul general, Robert Brackenridge, îşi ridicase o baracă pe teren. În ea avea o masă nerândeluită, nişte scaune pliante, mai multe duzini de tocuri conţinând planuri, stingătoare de incendiu, trusa de prim ajutor, un telefon, un pat de campanie, o puşcă de calibru 16, câteva lămpi de gaz, un clasor mic de stejar, un mers al trenurilor din Pennsylvania, Calendarul societăţii de asigurări *Prudenţial*, un răcitor de apă, o tăblie pe care atârnau numeroase chei numerotate şi o sobă de gaz cu două plite. Numai în această baracă putea fi văzut George Lockwood stând jos şi muncitorii din apropiere reuşeau să prindă prin ferestrele acoperite o parte din discuţii. Nu aflară mai nimic, în afară de faptul că Lockwood îl consulta pe antreprenorul Robert şi cunoştea perfect planurile şi detaliile extraselor de materiale. Când însă un subantreprenor era chemat la baracă pentru o consultare,

Robert Brackenridge era cel care ducea toată discuţia, în timp ce George Lockwood, fumându-şi pipa sau ţigara, dădea din cap în semn de aprobare.

Pentru a se adăposti de aversele verii, meşterii şi muncitorii aveau la dispoziţie un cort militar cu părţile laterale desfăcute unde se strângeau ca să prânzească, stând pe stivele de materiale de construcţie, care la rândul lor trebuiau ferite de ploaie. Muncitorii erau de fel din atât de multe locuri, încât electricienii căutau să stea împreună cu electricienii, dulgherii cu dulgherii, dar pe toţi îi unea curiozitatea şi uimirea ce le-o stârnea omul care suporta toate cheltuielile. Erau muncitori de înaltă calificare, meşteşugari americani bine plătiţi, independenţi, cu o mândrie ascunsă, ce puteau face lucruri pe care George Lockwood le putea cumpăra, dar nu le putea face cu mâna lui. Îl respectau pentru înţelegerea pe care o arăta pentru munca lor şi erau cu toţii de acord că era preferabil să lucreze pentru el, decât pentru un om care le-ar fi furat timpul cu discuţii amicale, sau cu sugestii sâcâitoare. În curând îşi dădură foarte bine seama că George Lockwood studiase arta de a construi o casă bună şi faptul că nu-l simpatizau n-avea nicio importanţă pentru ei. Peste câteva luni de zile casa avea să fie gata, şi ei vor pleca la alte lucrări, dar îşi vor reaminti de el ca de un om care i-a tratat cum se cuvine, fără să-i ia de sus. N-au să uite niciodată ziua în care a omorât două vipere cu bastonul lui, cu bastonul pe care-l socotiseră doar o izmeneală; şi au să-şi mai reamintească de felul în care George Lockwood a ştiut să se descurce când unul din zidari, făcând o insolaţie, a căzut de pe o schelă. A poruncit ca zidarul să fie dus la umbra cortului, le-a arătat celorlalţi zidari cum să-i frece încheieturile de la mâini şi de la glezne şi a luat nişte terpentină de la vopsitori şi i-a aplicat-o pe ceafă. Când omul şi-a revenit, Lockwood l-a silit să rămână nemişcat până ce a venit un doctor din Swedish Haven să

vadă dacă n-a suferit vreo comoţie sau vreo fractură. În această împrejurare nu s-a pus nicio clipă problema cine porunceşte.

— Terpentină! N-am auzit în viaţa mea! exclamă unul dintre muncitori. De unde o mai fi ştiind şi asta!?

— De unde le ştie pe toate? se amestecă altul. Parcă are nevoie de Bob Brackenridge? Bob Brackenridge are nevoie de el!

Două zile mai târziu, când zidarul se înapoie la lucru, George Lockwood se uită la el de parcă nu l-ar fi văzut în viaţa lui şi, când omul se apropie ca să-i mulţumească, se întoarse şi se îndepărtă grăbit.

Pe la mijlocul lui octombrie casa era terminată, în afară de nişte tâmplărie interioară pe care o executau italienii din New York. Instalaţiile de apă şi lumină funcţionau, iar cazanul pentru apă caldă fusese încercat şi proba se dovedise satisfăcătoare. Casa era deci gata să fie locuită şi Robert Brackenridge se întoarse la Hagerstown cu o gratificaţie grasă în portofel. Italienii erau trei la număr şi abia o rupeau pe englezeşte. Nu se împrieteniseră cu ceilalţi muncitori care vorbeau engleza sau dialectul olandez din Pennsylvania şi se uitau de sus la puţinii italieni din Swedish Haven, care erau muncitori cu sapa. Tâmplarii italieni ai lui George Lockwood purtau şorţuri de piele, dar sub şorţuri aveau veste şi pantaloni, cămăşi de mătase, gulere tari şi cravate. Îndată ce îşi luă tălpăşiţa şi ultimul dintre ceilalţi muncitori, italienii se puseră pe treabă în camera care urma să fie biroul lui George Lockwood, şi deşi erau singuri în toată casa, ţineau uşa biroului încuiată, lăsând înăuntru numai pe Lockwood.

La plecarea lui Brackenridge şi a oamenilor săi, camera conţinea un cămin imens, având de-o parte uşa mare a unui dulap în perete. Brackenridge propusese alt amplasament pentru dulap, dar Lockwood respinsese categoric ideea. Acum, italienii scoaseră uşa, tăiară

plafonul şi podeaua dulapului şi instalară o scară turnantă, care pornea chiar de deasupra biroului, dintr-un dulap în perete din dormitorul lui George Lockwood şi cobora până în pivniţă. Astfel, George Lockwood avea posibilitatea să coboare din dormitor în pivniţă, fără să folosească scara principală, sau scara din bucătărie, iar dacă dorea, putea de asemeni să coboare neobservat din dormitor în birou. Apoi, dulapul în perete din dormitor, care în descrierile lui Branckenridge era „enorm”, a fost micşorat. Italienii îi montară un perete nou dintr-un panou mare, care, alunecând pe nişte şine, putea fi ridicat pentru a permite accesul pe scara secretă. Uşa originală a dulapului din birou fu înlocuită cu un lambriu asemănător cu restul lambriurilor, în realitate tot o uşă, care fiind aşezată pe nişte balamale invizibile se deschidea prin apăsarea unui resort ascuns într-una din himerele din şirul de himere ce împodobeau căminul. Uşa nu se putea deschide din întâmplare, prin simplă atingere sau izbire; pentru ca resortul să funcţioneze, himera trebuia răsucită ca un mâner de uşă şi apăsată cu putere. Cu câteva picături de ulei pe an mecanismul avea să dureze cât va dura şi casă, iar

George Lockwood spera că aceasta va dura două secole. Accesul de pe scara secretă în pivniţă se făcea printr-un panou glisant asemănător cu cel din dormitorul lui George Lockwood. Ca şi cel din dormitor, panoul era fundul unui dulap în perete, destinat în planurile casei să servească drept depozit pentru corespondenţă veche, facturi achitate, cecuri anulate şi alte asemenea hârţoage.

Încărcaţi cu laude pentru măiestria lor şi cu gratificaţii grase în buzunar, italienii îşi puseră degetele arătătoare pe buze, îşi făcură semnul crucii în dreptul inimii, dădură mâna, zâmbitori, cu George Lockwood şi se întoarseră la New York. Casa era acum aproape gata de a fi arătată Geraldinei Lockwood.

Într-o după-amiază din octombrie 1926, încă pe lumină, George Lockwood mai aruncă o ultimă privire prin casă, prin garajul pentru patru maşini şi prin grădină. Puţin după ora patru şi jumătate se urcă în micul său Packard decapotabil şi se îndreptă spre porţile de fier, care acum erau fixate la locul lor. Deegan, paznicul provizoriu de la agenţia de detectivi, deschise în grabă porţile.

— Noapte bună, domnule Lockwood, îi ură el. Pe mâine.

— Nu, Deegan, nu pe mâine, replică George Lockwood. Mâine am de gând să dorm toată dimineaţa.

— Asta-i semn bun, după câte înţeleg, spuse Deegan. Cu alte cuvinte, treaba s-a terminat mulţumitor?

— Acum totul depinde de doamna Lockwood.

— E o desfătare pentru ochi, asta-i tot ce pot spune. De când sunt, n-am mai văzut o casă aşa frumoasă. E o adevărată reşedinţă, un palat, după părerea mea. Aveţi tot dreptul să fiţi mândru, domnule Lockwood. Într-adevăr mândru.

— Mulţumesc, Deegan. Noapte bună.

— Un vis frumos care s-a împlinit, adăugă Deegan. Încă o dată, noapte bună, domnule.

George Lockwood se îndreptă în amurg, spre vechea sa casă din Swedish Haven, în care se născuse. O casă pătrată din cărămidă roşie, ce părea că răsare pe neaşteptate din mijlocul unei peluze pătrate. Băgă maşina în grajdul fără cai acum, înconjură casa până la uşa din faţă, şi pătrunse înăuntru. Zgomotele făcute o aduseră pe May Freese din bucătărie.

— M-a căutat cineva, May?

— Nu, domnule, niciun telefon şi nicio scrisoare cu poşta de după-amiază.

— Deci totul negativ.

— În afară de ziare. Unde să v-aduc ceaiul?

— În birou, şi vezi dacă nu găseşti o felie de cozonac

prin casă.

— A mai rămas ceva din turta dulce pe care aţi avut-o ieri seară la îngheţată.

— Bine. Să-mi aduci o bucată de turtă în loc de pâine prăjită.

— Cum, vreţi turtă dulce în loc de pâine prăjită cu unt?

— Da, May. Turtă dulce în loc de pâine prăjită cu unt. Azi n-am să mănânc pâine prăjită cu unt. Azi am să mănânc o bucată din turta de ieri seară.

— Turtă dulce! exclamă May, ieşind din cameră.

George Lockwood se urcă la etaj, se spălă pe mâini şi pe faţă şi îşi puse o haină de casă de catifea şi papuci de lac. May aduse tava cu ceai şi i-o aşează în faţă, pe birou.

— Aveţi patru scrisori, îl anunţă ea. Margaret le-a scos din cutie când deretecam pe sus. Putea măcar să-mi spună.

— Da, măcar atâta, făcu George Lockwood.

— Turta asta-i cam uscată. Se usucă dacă stă.

— Aşa-mi place. Nu-mi place proaspătă.

— Mâine n-o să mai fie bună de nimic.

— Mâine n-o să mai existe. Am de gând s-o mănânc toată.

— Cum poţi să mănânci atâta, fără să te îngraşi?

— Sunt foarte activ. Muncesc tot timpul.

— Asta aşa e. Cum e casa nouă?

— E gata. D-asta mănânc prăjituri.

— E gata de tot? Toată?

— E gata de tot. De acum încolo e treaba doamnei Lockwood.

— Când ai de gând să ne duci să aruncăm şi noi o privire? Margaret şi cu mine.

— Când o să am chef.

— Ştii ce-am auzit? Adică eu n-am auzit, dar Margaret a auzit şi mi-a spus şi mie.

— Ce-a auzit Margaret şi a fost atât de amabilă să-ţi spună şi ţie?

— Nu ştiu dacă e adevărat sau nu.

— Cred că n-ai repeta un lucru dacă n-ar fi adevărat.

— Am auzit că o parte a casei s-a lăsat.

— S-a lăsat? Adică, s-a scufundat? S-a lăsat aşa în jos?

— Nici nu te-ai mutat în ea şi oamenii au început să răspândească fel de fel de zvonuri. Am auzit şi eu unul cu urechile mele. Stai să mă gândesc despre ce era vorba. Ah, da! Dai casa asta unui spital? Aşa am auzit.

— Te simţi în stare să păstrezi un secret?

— Mai întrebi?

— Habar n-am. Încă nu m-am hotărât ce-am să fac cu casa asta. Doctorii vor să înfiinţeze un spital. Probabil asta ai auzit.

— Nu, am auzit că le-ai dat-o.

— Ei bine, nu le-am dat-o.

— Da’ casa nouă s-a lăsat?

— Nu-ţi spun nimic.

— Deci e adevărat, ai?

— În viaţa mea n-am să neg sau să confirm ceva cu privire la casa cea nouă, May. Ţi-am mai spus o dată.

— Din clipa în care ai început să ridici zidul, oamenii n-au făcut decât să trăncănească despre casa nouă. Ai dat, fără îndoială, oraşului prilej de trăncăneală.

— S-a întâmplat vreodată ca lumea să n-aibă ce să trăncănească?

— Cred că lumea găseşte întotdeauna ceva de trăncănit.

— Ai dreptate.

— Păi asta zic şi eu. Lumea găseşte absolut întotdeauna ceva de trăncănit. Dacă nu-i una, îi alta.

— Sigur. Dar la ce te-ai gândit, May, când ai spus asta? Hai, zi.

— Parcă ţi-am vorbit eu de nişte pachete care vin prin poştă.

— Nu mi-ai spus nimic.

— Toate vin din New York City şi toate-s numai pe adresa ei.

— Lucruri pentru casa nouă, îmi închipui.

— Ah, acum mi-am adus aminte ce am vrut să te întreb!

— Da? Bine. Ce, May?

— Ah, nu! Nu-i asta! Asta te-am mai întrebat. Da! Stăm la taifas cu Margaret şi a venit vorba de Andrew şi de nevastă-sa. În casa nouă au să aibă locuinţa deasupra garajului?

— De ce?

— Ştii, mie puţin îmi pasă, dar Margaret zicea că n-ar vrea să locuiască tocmai acolo în locul acela singuratec, dacă nu e şi un bărbat în casă peste noapte. Eu una sunt obişnuită. M-am născut şi am crescut la o fermă, aşa că puţin îmi pasă. Dar Margaret e învăţată cu oraşul.

— Ce naivă eşti, May!

— De ce spui asta? Poate sunt şi poate nu sunt. Depinde cum o iei.

— Nu eşti decât o unealtă în mâna lor. De fapt Andrew şi nevastă-sa vor să ştie chestia cu garajul. Andrew încearcă să afle asta de mai bine de un an. Şi atunci a făcut-o pe Margaret să te pună pe tine să mă întrebi. Ai înţeles, May?

— Aha, da! Cred că într-un fel înţeleg. Atunci, ştii ce? Nu-mi spune. Am să mă întorc în bucătărie şi am să-i spun lui Margaret că n-am izbutit să aflu nimic.

— Nici n-am intenţia să vă spun, ţie, lui Margaret, sau lui Andrew, până n-am să fiu dispus. Tu şi cu Margaret aţi fost destul timp cu mine ca să ştiţi asta, dar se pare că nu-i chip să vă intre în cap.

— Ba mie mi-a intrat în cap. I-am spus lui Margaret

că n-o să aflăm nimic.

— Dar ea s-a gândit că totuşi merită o încercare.

— Da, s-a gândit că totuşi merită o încercare. Chiar astea au fost cuvintele ei.

— Da, lui Margaret îi place să facă pe deşteaptă, dar uită că Andrew e şi mai deştept ca ea. Bine, May. Poţi să iei tava. Am să fac o baie şi la şapte jumătate cinez. Ce-avem la masă?

— Cotlete de viţel.

— Bine, şi pentru că mi-am adus aminte, să ştii că mâine dimineaţă vreau să dorm. Să nu-mi aduci cafea până la zece.

— La ora zece?

— Da, la-ora-zece. Ar fi bine, cum ajungi în bucătărie, să-ţi notezi pe tăbliţă: „Cafeaua lui la zece”.

May zâmbi.

— De unde ştii că aşa am să scriu?

— Pentru că încerc să ştiu cât mai multe lucruri, Mabel Christina Freese, născută la doisprezece aprilie o mie opt sute optzeci şi şase.

— Să nu-i spui lui Margaret anul!

— N-am să i-l spun.

— Vă mulţumesc, domnule, spuse May. La începutul şi la sfârşitul tuturor convorbirilor dintre ei, May Freese îşi aducea aminte să spună „domnule”, dar bănuiala că el se distra cu ea făcea ca în decursul convorbirii orice etichetă să fie imposibilă. Era o femeie voinică, muncitoare, care începuse să-şi dea seama că pentru ea timpul se scurta, însă furată de rutina nu chiar neplăcută a muncilor domestice – orele erau lungi, dar sarcinile uşoare – May amina mereu acţiunea precisă pe care simţea că ar trebui să o întreprindă. De altfel nu era de loc sigură şi lămurită ce fel de acţiune ar trebui întreprinsă.

George Lockwood citi ziarul de prânz din Gibbsville de la un cap la altul, îl împături şi îl puse într-un loc la

îndemâna lui May. Se ridică din fotoliu, se întinse, şi era gata să se ducă sus, când sună telefonul. Ridică receptorul şi spuse:

— Alo! Lasă, May, răspund eu. Alo! May închise telefonul din bucătărie.

— Domnule Lockwood? Aici Deegan, Mathew Deegan! De la casa nouă!

— Da, Deegan.

— Mă auziţi bine? Vorbesc de la baracă.

— Da, te aud. Ce s-a întâmplat?

— M-am gândit că e mai bine să vă anunţ, domnule Lockwood. Am avut un accident aici. Unul grav.

— Bine, dar ce fel de accident? Un incendiu?

— Nu, domnule. E vorba de un băieţel, nu-i ştim încă numele, dar s-a prăpădit. A murit.

— A murit? Pe proprietatea mea? Dar cum a ajuns înăuntru?

— El şi cu un alt puşti s-au căţărat într-un copac de dincolo de zid, în partea dinspre Richterville.

— La zidul vestic. Am înţeles.

— Şi puştiul ăsta, adică cel care a murit, după ce s-a căţărat în copac s-a lăsat pe una din crăcile care se întind peste creasta zidului.

— Dar niciuna din crăcile care se întind peste creasta ziduluinu-i destul de rezistentă ca să ţină un om.

— Păi, aşa a şi murit. S-a rupt craca, şi puştiul a căzut pe zid. Şi au intrat două ţepi în el.

— Cristoase! Vrei să spui că l-au străpuns?

— N-am auzit bine, domnule Lockwood.

— Ţepile i-au străpuns corpul?

— Da. A scos un ţipăt, şi am alergat în direcţia aceea, şi l-am găsit pe zid.

— Fir-ar să fie! mai trăia?

— A fost groaznic, domnule Lockwood. Mai trăia încă, dar n-am reuşit să ajung până la el ca să-l iau jos de

pe zid. Am dat fuga să aduc o scară, dar până am găsit una în pivniţă şi până m-am întors la el, a zăcut acolo pe creasta zidului. Bietul băieţel, să tot fi avut doisprezece – paisprezece ani.

— Dar celălalt băiat unde era? A şters-o, bănuiesc.

— Până să-l prind, a şters-o. Am strigat eu după el, dar a continuat să fugă şi n-am mai încercat să-l opresc.

— Da, firește. Dar sper că ai telefonat după un doctor.

— Am anunţat şi poliţia locală. Unul din ţepi i-a trecut pe lângă inimă, iar celălalt i-a rupt şira spinării. Nu s-a chinuit mult, bietul puşti, slavă Domnului. Cred că umblau după castane.

— Mă îndoiesc. N-avem niciun castan pe acolo. Şi unde-i băiatul acum?

— Poliţiştii l-au dus în oraş, la dricar.

— În oraş, adică aici, în Swedish Haven?

— Da, domnule. N-o să le trebuiască mult timp ca să afle cine este.

— Nu, pentru că desigur celălalt o să povestească ce s-a întâmplat. Probabil că sunt băieţi de la vreo fermă.

— Da, domnule. Puştiul care a murit purta o salopetă şi pâslari. Doriţi să vă ţin la curent dacă mai aflu ceva? Cred că poliţiştii au să vină să stea de vorbă cu dumneavoastră.

— Aha! făcu George Lockwood. Dar n-am să fiu aici, Deegan. Trebuie să plec imediat la Philadelphia. Comunică la dumneata la agenţie că am să iau legătura cu ei mâine dimineaţă, şi dacă e necesar să iau parte la vreo formalitate juridică, spune-le celor de la poliţie să telefoneze domnului Arthur McHenry, de la *McHenry & Chapin*. Ştii unde au birourile.

— Bine, domnule. Dar fiţi amabil şi daţi-mi adresa dumneavoastră din Philadelphia.

— Ah, nu ştiu încă precis unde am să fiu. Îţi telefonez

eu la agenţie mâine dimineaţă. Regret că a trebuit să treci prin asta, Deegan! Chinuitoare experienţă pentru dumneata.

— Da, domnule. Am să aduc pe altcineva de la agenţie, să rămână aci peste noapte. N-aş putea să rezist până mâine dimineaţă cu gândul la bietul băiat.

— Du-te acasă şi încearcă să te gândeşti la altceva.

— Asta am să şi încerc să fac. Noapte bună, domnule Lockwood.

— Noapte bună, spuse George Lockwood. Se repezi sus, îşi puse pantofii şi haina şi îşi făcu o valijoară. Coborî şi trecu prin bucătărie.

— Nu mai iau masa. Am fost chemat la Philadelphia pentru nişte chestiuni urgente.

— Dar n-aveţi niciun tren acum, spuse Margaret.

— Plec cu maşina. Închise uşa, porni micul Packard şi îşi văzu de drum. La Reading merse cu o maşină până la Outer Station şi, după ce pomeni numele a doi directori locali ai căii ferate, lăsă cheile maşinii şefului de gară şi se sui în primul tren spre New York.

În mai puţin de o săptămână scandalul avea să se potolească, fără ca el să fi fost amestecat.

*

— Tocmai mă gândeam să sun telefonista şi să-i spun că nu vreau să fiu deranjată, îl întâmpină Géraldine Lockwood.

— Dar cine era să te deranjeze? e întrebă George Lockwood.

Géraldine înălţă sprâncenele.

— E o idee! Chiar, cine? în fiecare seară las vorbă că nu vreau să fiu deranjată, dar dacă stau să mă gândesc, n-are cine să-mi telefoneze la ora trei sau la ora cinci dimineaţa. Numai tu te gândeşti la lucruri din astea.

— Ah, înţeleg să laşi vorbă că nu vrei să răspunzi la telefon înainte de ora zece dimineaţa, să zicem. Dar să laşi

vorbă că nu vrei să fii deranjată – e inadmisibil.

— De când stau aici, în fiecare seară, înainte de a stinge lumina, am sunat telefonista şi i-am spus că nu vreau să fiu deranjată. Sunt foarte amabile telefonistele de aici.

— Da, tot personalul e foarte amabil. Ţi-am spus că o să-ţi placă aici. Trag la Carstairs de douăzeci şi cinci de ani, de pe vremea când s-a deschis. Îmi place aici pentru că este un hotel destul de mare ca să nu fie nevoiţi să-ţi încarce notele de plată şi, în acelaşi timp, destul de mic ca să cunoşti oamenii şi ei să te ţină minte.

— Ai mei trăgeau numai la Waldorf, sau la Knickerbocker.

— Dar tu şi cu Howard stăteaţi întotdeauna la Murray mi.

— Nu chiar întotdeauna. Uneori trăgeam şi la Waldorf. Mi se pare aşa de curios să vin la New York şi să nu stau la Waldorf! Nu m-am ataşat niciodată prea mult de Murray Hill. Numai Howard şi familia lui se ataşaseră.

— Era un hotel destul de bun, dar în ultimul timp l-au lăsat să decadă. Am auzit că s-a ruinat de tot. Ca şi Howard Buckmaster, de altfel.

— Hai, să nu mai discutăm de Howard. Aş prefera să discutăm despre impulsul subit care te-a făcut să vii la New York. Dacă eşti dispus să-mi spui.

— Dar ţi-am mai spus o dată. Am simţit un impuls subit să-ţi spun – dar nu la telefon – că în sfârşit casa e gata.

— Da, e foarte drăguţ, dar nu te cred. Ai obiceiul să faci lucruri neaşteptate, dar nu eşti sentimental. – Nu?

— N-am impresia, George. Poţi fi romantic, dar nu sentimental.

— Şi care crezi tu că-i deosebirea?

— De, nu pot să-ţi spun aşa la repezeală.

— Atunci dă-mi un exemplu, ce înseamnă sentimental

şi ce înseamnă romantic?

— Să încerc să mă gândesc. Un om romantic poate fi foarte romantic şi totuşi să nu-şi piardă niciodată capul, raţionând tot timpul. Dar un om sentimental e în întregime dominat de emoţiile lui. Un om poate fi în mod voit romantic, dar nu cred că poate fi în mod voit sentimental. Tu ai făcut o mulţime de lucruri romantice. Am impresia că amândoi am făcut.

— Te consideri o sentimentală?

— Nu, poate că nu. Dar mă consider mai sentimentală decât tine. Howard era un sentimental, dar de loc romantic. Cred că oamenii romantici sunt probabil mai inteligenţi.

— Da, şi eu cred că oamenii inteligenţi nu pot fi sentimentali, admise George.

— Aşa e mai bine spus. Şi cred că tocmai pentru că eşti atât de inteligent ţi-e imposibil să fii sentimental, dar în schimb poţi fi romantic.

— Atunci să spunem că venirea mea la New York, în loc de a-ţi telefona, a fost romantică, nu sentimentală, conchise el.

— Perfect. Sunt de acord.

— Ţi-a fost dor de mine?

— De câteva zile foarte mult. Săptămâna trecută însă, ca şi cea dinainte, m-am culcat în fiecare seară extenuată. Ţi-am mai spus asta.

— Da.

— Şi ăsta-i adevărul. Ador să-mi fac singură cumpărăturile… Rochii şi lucruri de genul acesta. Dar să mobilezi o casă… Am cumpărat mobilă pentru toate dormitoarele, pentru camerele noastre de toaletă şi pentru holuri. Iar la parter, pentru sufragerie şi salonaş. Şi pentru hol. Însă pentru salonul mare de la parter, va trebui să-mi dai o mână de ajutor.

— Ah, nu! Vreau ca tu să alegi absolut totul, în afară

de mobila pentru biroul meu.

— Nu cred că-i drept. Încăperea asta ar trebui să aibă mai mult din tine, pentru că acolo o să primim lumea.

— Tu vei fi stăpâna casei.

— Dar tu vei fi stăpânul, şi am văzut, de pildă, un vas mare chinezesc. Are cinci picioare înălţime şi e aşezat pe un soclu din lemn de teck. Este excepţional de frumos şi îngrozitor de scump.

— Cât de îngrozitor de scump?

— Cinci mii.

— Nu-i prea scump, faţă de alte obiecte chinezeşti.

— Dar ca să-l ţii la ţară şi să-l ai zi de zi în faţa ochilor… E albastru, albastru-închis, dar nu sumbru. Strălucitor. Iar desenele sunt executate cu un auriu foarte deschis cu puţin negru. E o piesă superbă.

— Ia-l. Este evident că-ţi place. Şi în colţul dinspre sud-est al camerei e nevoie de un astfel de obiect.

— Oh, dar eu nu l-aş pune acolo. Eu l-aş pune în dreapta, cum vii din hol.

— Atunci ai să vrei ceva şi în stânga.

— Oh, dragul meu, dar asta-i toată nenorocirea!

— Care?

— Trebuie să-ţi fac o mărturisire.

— Mărturiseşte tot.

— Vasul face parte dintr-o pereche.

— Zece mii?

— Opt mii perechea. Am obţinut o reducere de preţ.

— Deci mai ai o mărturisire de făcut.

— Da. Le-am cumpărat. Oh, dar n-aş fi vrut să-ţi spun noutatea aşa. George, tu mă faci să-mi dau drumul la gură. Nu ştiu cum reuşeşti. Ajunge să te uiţi la mine cu ochii ăştia ai tăi albaştri ca să mă aud spunând nişte lucruri pe care n-aveam intenţia să le rostesc. Dar ai să mă laşi să cumpăr vasele, nu-i aşa? Ştiu exact cum aş putea face vreo patru mii de dolari economie la covoarele din camerele

pentru musafiri.

— Vasele vor fi un cadou.

— Perfect! De Crăciun! Am să le consider cadoul meu de Crăciun.

— Nu, n-ar fi cinstit. Am să-ţi fac şi un cadou de Crăciun. Vasele le vom socoti drept o recompensă pentru toate milele acelea pe care le-ai parcurs după cumpărături.

— Cinstit vorbind, aş fi încântată să mi le faci cadou de Crăciun.

— Întâmplător ţi-am şi comandat cadoul de Crăciun.

— L-ai şi comandat? E un lucru pe care a trebuit să-l comanzi cu două luni înainte?

— Da, dar nu încerca să ghiceşti ce e. George Lockwood se ridică în picioare. Acum mă duc să fac o baie.

— Când te întorci vrei să mă găseşti la tine în pat?

— Da.

Nu se mai uită la ea şi când închise uşa de la baie, Géraldine stinse lampa de lângă pat. Când reveni în camera cufundată în întuneric ridică receptorul.

— Centrala? Aici domnul Lockwood, de la o mie o sută douăzeci. Să nu-mi daţi nicio legătură înainte de ora zece, vă rog. Ora zece. Noapte bună.

*

Când se trezi şi se uită la soţia lui, care dormea în patul de alături, era trecut de ora opt. Se dădu jos din pat, se bărbieri şi făcu un duş, şi, îndată ce reveni în dormitor, Géraldine deschise ochii.

— Bună dimineaţa, scumpule, spuse ea.

— Bună dimineaţa. Eşti dispusă să iei micul dejun? Eu am să-l iau acum.

— Cât e ceasul?

— Nouă fără trei minute.

— Oh! ce bine am dormit!

— Bravo, exclamă soţul ei. Cum rămâne cu micul dejun? Să ţi-l comand acum, sau vrei să mai dormi?

— Ah, comandă-mi-l, în orice caz. Comandă-l în timp ce mă spăl puţin pe faţă.

— Bine, spuse George. Aşteptă până ce Géraldine închise uşa băii în urma ei, apoi ridică receptorul: Bună dimineaţa. Aici domnul Lockwood de la o mie o sută douăzeci. Vreau să comand micul dejun, dar vreau, în continuare, să nu primesc niciun telefon. Şi în loc de ora zece, să prelungiţi până la unsprezece. Nicio convorbire înainte de ora unsprezece, vă rog. Şi acum daţimi Camera de Serviciu.

Comandă micul dejun: suc de portocale, pâine prăjită şi cafea pentru soţia sa; suc de portocale, terci de ovăz, ochiuri cu şuncă, pâine prăjită, gem şi cafea pentru el. Când i se aduse micul dejun, Géraldine mai era încă în baie; după ce chelnerul plecă, George Lockwood ciocăni la uşa băii.

— A adus micul dejun, o anunţă el.

Géraldine apăru imediat.

— Când sunt singură puţin îmi pasă dacă îmi aduce micul dejun un chelner, explică ea. Dar nu pot să sufăr asta, când eşti şi tu în cameră.

— De ce?

— Pentru că mi-e imposibil să nu mă gândesc la ce se petrece în mintea lui. Oricât de respectuoşi se arată, de obicei sunt străini şi ştii bine ce gândesc străinii. Se întreabă dacă am dormit sau nu împreună.

— Sunt convins că toţi străinii îşi închipuie că s-a petrecut ceva. Dacă nu în noaptea precedentă, măcar în noaptea dinainte. Sau că se va petrece neapărat ceva în noaptea următoare. Sau în cazul nostru, că eu îmbătrânesc şi tu ai un amant.

— Am unul. Pe tine.

— Îţi mulţumesc, Géraldine. Să-ţi torn cafeaua?

— Da, dragul meu, te rog. Rămase în picioare, lângă el, până ce îşi bău sucul de portocale, apoi luă cafeaua pe

care i-o oferi George şi se aşează de partea cealaltă a mesei pe rotile.

— A trecut mult de când n-am mai luat micul dejun împreună.

— Da, pentru că tu preferi să-l iei singură.

— Dimineaţa când se scoală nicio femeie de patruzeci şi opt de ani nu arată ca o zână din poveşti. Pierdem totuşi ceva neluând gustarea de dimineaţă împreună.

— Poate o vom lua împreună în casa nouă. Eu am să fac baie şi am să scap de barbă, iar tu tot. ce crezi că-i necesar, şi ne putem întâlni la un pahar de suc de portocale cum s-ar spune.

— Îmi place cravata ta, spuse Géraldine.

— Oh, ai să mă mai vezi cu ea cam o săptămână.

— Serios? Dar nu ţi-ai adus lucruri pentru o săptămână, sau ai lăsat vorbă să ţi se expedieze aici?

— Aş vrea să te rog să-mi faci un serviciu. Să te duci până la *Brooks Brothers* şi să întrebi de domnul Huntington. Am să-ţi notez totul pe o hârtie. Spune-i domnului Huntington că vreau şase cămăşi. Când îi vei spune cine eşti, are să ştie de care. Şi fii drăguţă, şi adu-mi-le aici.

— Desigur. Domnul Huntington ştie din ce material şi măsura şi tot restul? Vrei să mă duc chiar acum?

— Termină-ţi mai întâi cafeaua, şi poate n-ar fi rău să-ţi pui ceva pe tine, adăugă el.

— Nu ţi-ai adus şi alt costum?

— N-am avut loc, sau timp, sau nu ştiu ce. Mai târziu, în cursul zilei o să mă duc la *Brooks* să-mi cumpăr unul, iar dacă ieşim diseară în oraş, am un smoc de rezervă şi tot ce-mi trebuie ca îmbrăcăminte de seară la club.

— Aşa avea şi Eloward. Géraldine zâmbi. Îmi aduc aminte că odată nu şi-a împachetat fracul pentru că avea unul la club. Dar când a încercat să-l îmbrace n-a mai reuşit să se încheie la pantaloni, atât de mult se îngrăşase.

— Ei bine, eu unul nu m-am îngrăşat de loc.

— Mă cam zoreşti, nu-i aşa?

— Cam, răspunse el.

— Dar ce are cămaşa de pe tine?

— Nimic, dar vreau să trimit cămăşile la spălătorie, nu înţelegi? E trecut de nouă, Géraldine, şi ca să-mi mai spele şi să-mi calce cămăşile azi, va trebui să vorbesc cu domnul Deborio. Domnul Deborio e directorul.

— Ştiu. Un omuleţ caraghios, dar absolut încântător. George Lockwood se uită lung la soţia sa.

— Bine, bine, dragul meu, spuse ea.

După plecarea ei, lăsă să treacă zece minute, apoi telefonă lui Arthur McHenry, avocatul din Gibbsville.

— E un caz flagrant de violare a proprietăţii, George. Accesul era interzis, aşa mi-a spus Deegan şi aveai şi un paznic, chiar pe Deegan. În niciun caz nu văd cum ai putea fi făcut răspunzător. Adică să fii pasibil de urmărire. Dacă eşti dispus să dai câţiva dolari familiei băiatului, aş putea să pregătesc un fel de renunţare la pretenţii, o descărcare, şi cu asta cred că o să se pună capăt la toate.

— Cât, Arthur?

— Oh, două-trei sute de dolari. Sunt o familie numeroasă, şi am să le explic că ţi-ar face plăcere să suporţi tu cheltuielile de înmormântare. După cum ştii oamenii ăştia nu prea se scalda în bani şi o sută de dolari ar acoperi factura dricarului.

— Dă-le cinci sute.

Arthur McHenry chicoti.

— Dacă le dai cinci sute părinţii n-au să mai fie în stare să stoarcă multe lacrimi. Va fi o adevărată pleaşcă pentru ei.

— Ştii, n-aş vrea să-mi poarte pică şi, pentru că veni vorba, Geraldinei nu i-am spus nimic. În ziarele de dimineaţă a apărut ceva?

— Da. Un articolaş pe pagina întâi. Nimic

senzaţional.

— N-ai putea să-l convingi pe coroner[1] să-şi termine ancheta înainte de întoarcerea noastră?

— Nu cred să fie vreo problemă. Am să vorbesc cu el şi cred că vom putea grăbi lucrurile ca totul să se termine în două-trei zile. Azi are loc autopsia. Cauza morţii e evidentă. Şi nu e vorba de niciun delict, în afară de faptul că băiatul ţi-a violat proprietatea. Coronerul e un doctor tânăr, pe nume Miller. Poate-l cunoşti. E de vreo trei ani în Swedish Haven.

— Îl cunosc. E unul din cei care mi-au propus să transform casa veche în spital.

Arthur McHenry râse.

— Oh, Doamne! tu ce-ai face dacă ai fi în locul lui?

— Da, înţeleg.

— Cazul este ca şi închis, chiar din clipa asta, sau de îndată ce am să vorbesc cu doctorul Miller.

— Îţi mulţumesc, Arthur. Salutări lui Joe Chapin.

— Am să i le transmit, George. Complimente Geraldinei. Nu acum, bineînţeles.

— Am să /le păstrez pentru altă dată. Îţi mulţumesc din nou.

George Lockwood parcurse în grabă, dar cu atenţie, ziarele de dimineaţă, în eventualitatea îndepărtată că accidentul ar fi avut pentru redactorii din New York valoarea unei ştiri senzaţionale din pricina atrocităţii lui deosebite, însă nici *Herald Tribune*, nici *Times* nu găsiseră că e cazul să publice vreun cuvânt despre aceasta. Géraldine, urmată de un băiat de serviciu, reveni în cameră în mai puţin de o oră.

— Îţi mulţumesc, Bob, spuse George Lockwood băiatului de serviciu.

— E-n ordine, domnule, răspunse băiatul de serviciu, aşezând pachetul pe suportul pentru bagaje, şi plecă.

---

1 Anchetator al deceselor suspecte.

— Domnul Huntington mi-a spus că ar fi putut să mă scutească de tot drumul ăsta. Ajungea să-i dai un telefon, spuse Géraldine.

— Ai fost foarte expeditivă şi foarte eficientă, draga mea. Dar nu-l cunoşti pe Huntington. Dacă aş fi vorbit cu el la telefon, sau altcum, ar fi întrebat de fiecare client al magazinelor *Brooks* din Comitatul Lantenengo, şi de fratele şi de nepoţii mei, şi de toţi oamenii de care şi-ar fi amintit să întrebe.

— Deci *de-asta* m-ai trimis pe mine. Mă întrebam de ce? Dar tu ai întotdeauna un motiv când faci ceva, nT-am deprins cu asta.

George sună valetul.

— *Tu* nu ai? Cred că toată lumea are.

— Dar nu în măsura în care ai tu şi apoi tu nu explici întotdeauna care sunt motivele. Şi, în consecinţă, de foarte multe ori derutezi lumea.

— Pe tine însă nu te-am derutat niciodată, nu-i aşa? Sau cel puţin nu te-am lăsat niciodată nelămurită, când mi-ai cerut o explicaţie.

— Da, e adevărat, dragul meu. Dar uneori uit să ţi-o cer.

— Atunci nu-i drept să dai toată vina pe mine, nu-i aşa? Dacă fac un lucru şi acesta te derutează, n-ai decât să mă întrebi. De restul lumii, pur şi simplu, nu-mi pasă. Nu datorez nimănui nicio explicaţie pentru ceva. Gând, cuvânt sau faptă. Şi oamenii adoră asta. Ce de comentarii am auzit în legătură cu zidul! La ce-mi trebuie un zid? Cât o să mă coste? De ce am desfiinţat ferma Dietrich? Pentru oamenii din Valley şi din Swedish Haven e ca şi cum le-ai oferi nişte concerte gratuite.

— De ce ai desfiinţat ferma Dietrich?

— Ţi-am mai spus.

— Mi-ai dat o explicaţie caraghioasă. Hazlie, adică. Mi-ai spus că de obicei vântul bate de la Vest şi că o să ne

înnebunească mirosul de bălegar.

— La vremea aceea răspunsul părea să te satisfacă. Şi în plus, din întâmplare, era cel adevărat.

— Dar trebuie să mai existe unul.

— Există. De fapt, mai există două. Primul este că peste câţiva ani ai să descoperi că pământul din vale e plin de prepeliţe şi o să-i tragem nişte vânători grozave. Peste câteva veri pământul va fi acoperit tot de verdeaţă şi plin de vânat. Celălalt motiv, firește, este că Dietrichii, lucrând pământul acesta atâţia ani de zile, se gândesc la el ca la al lor, indiferent cui îi aparţine din punct de vedere legal. Şi singura soluţie era să scap de ei ou căţel şi cu purcel. Garduri bune – vecini buni, este zicala. Dar eu am făcut mai mult decât să ridic un gard bun. Mi-am transplantat vecinii în Comitatul Lebanon. Îmi sunt foarte dragi Dietrichii acum, când locuiesc la patruzeci de mile depărtare. Şi apoi Oscar n-ar fi fost un arendaş bun, mai ales pe un pământ care odată a fost al lui.

— În viaţa mea n-aş fi studiat problema cu atâta atenţie, spuse Géraldine.

— N-aveai de ce. Dar eu am început să mă gândesc la toate lucrurile astea încă de când ne-am căsătorit. Ştiam că ţie casa veche din Swedish Haven n-o să-ţi placă.

— Ba mi-a plăcut. Sau cel puţin nu mi-a displăcut.

— Nici unei femei nu-i place să trăiască în casa în care timp de douăzeci de ani a trăit prima soţie a bărbatului ei.

— Dar a fost mai mult casa ta decât a ei. Tu şi fratele tău v-aţi născut acolo. Dacă a fost vreodată casa unei femei, atunci a fost a mamei tale.

— A bunicii mele. Mamei nu i-a plăcut niciodată casa asta. Şi peste câţiva ani, ţi-ar fi plăcut şi mai puţin decât ei.

— Mamei tale de ce nu i-a plăcut?

— Asta nu-i decât o presupunere a mea. Mama n-a spus niciodată vreunuia din noi că nu-i place casa.

— Adică ţie sau fratelui tău?

— Copiii erau copii şi rămâneau copii până se însurau. Indiferent ce făcea sau spunea tata, după părerea mamei ei avea întotdeauna dreptate, şi nu trebuia să existe discuţii sau critici în legătură cu ce făceau părinţii. Şi când spun critici, înţeleg şi pe cele nerostite. Dacă nouă copiilor nu ne plăcea ceva ce făceau ei şi eram prinşi strâmbându-ne, încasam o scatoalcă. George Lockwood îşi frecă obrazul proaspăt ras. Ce mai palme trăgeau mânuţele ei durdulii!

— Ce bine îmi pare, zău, c-am trecut amândoi de vârsta la care am putea avea copii. Sau cel puţin eu am trecut.

— Şi eu la fel. Mulţi ani de aici înainte, de Crăciun, vor fi în preajma noastră o droaie de copii. Sau oricând vom dori noi să-i avem în preajma noastră, dar numai când vom dori noi.

— Nu am vrut să spun chiar asta, dar…

— Ah, ştiu ce-ai vrut să spui, Géraldine. N-ai vrea să-ţi iei sarcina să creşti un bebeluş.

— Exact. Răspunderea.

— Ştiam asta. Ah! Uşa se deschise în acelaşi timp în care se auzi o ciocănitură. Peter.

— Bună dimineaţa, domnule, doamnă. Am auzit că aţi tras la noi, domnule. Sunt încântat că vă revăd, domnule Lockwood. Vă pot fi cu ceva de folos, domnule?

— Bună dimineaţa, Peter. Vezi cutia aceea albastră cu marginile galbene? În ea sunt şase cămăşi noi, spuse George Lockwood.

— Şi trebuie spălate înainte ca domnul Lockwood să le poarte. Am înţeles, domnule.

— Ştiu că e târziu…

— Oh, cred că se poate face un efort special, domnule. Vor fi spălate şi călcate, nescrobite şi vor fi aduse în această cameră nu mai târziu de ora opt seara, da,

domnule? în afară de cazul când domnul Lockwood are şi ceva cămăşi de seară printre ele. Regret, dar în privinţa lor înclin să fiu cam pesimist, domnule.

— Nu, n-am nicio cămaşă de seară, Peter.

— În cazul acesta, domnule, am să duc chiar eu cutia jos şi am să exercit o uşoară presiune, cum se spune. E-n ordine, domnule. Vă mulţumesc, domnule, doamnă.

— Îţi mulţumesc, Peter.

— Servitorul dumneavoastră, domnule. Valetul ieşi.

— Ei, şi acum, draga mea, ce facem diseară? Te-ar amuza să vezi un spectacol?

— Nu mă duci să iau dejunul în oraş?

— Credeam că pentru prânz ai planurile tale, şi aş prefera să rămân dimineaţa în oraş să-mi văd de afaceri.

— Iau dejunul la *Henri*. Cu Mary Chadburn, dacă îţi face plăcere să ne însoţeşti.

— Dumnezeu te va răsplăti pentru că eşti amabilă cu Mary Chadburn, dar nu vreau să ştirbesc cu nimic actul tău de caritate. Ia dejunul cu Mary, şi vei fi trecută cu litere de aur în Cartea faptelor bune.

— Mie mi-e simpatică Mary.

— Ah, tuturor a le e *simpatică*. Ce i se poate reproşa? Am să fiu la *Lockwood & Company* aproape toată ziua. O sărută pe obraz. Sunt încântat că ai comandat vasele. Sunt exact ce trebuie, am impresia, adăugă el şi, după ce-şi împături pardesiul pe braţ, o salută cu pălăria şi plecă.

Biroul personal al lui George Lockwood de la *Lockwood & Company* era cel mai mic din tot localul, dar nu-l folosea nimeni niciodată, nici măcar temporar şi era în permanenţă pregătit tocmai pentru eventualitatea unor asemenea vizite rapide şi neaşteptate, ca aceea pe care George Lockwood o făcea acum. Se duse direct în biroul său, vorbind în trecere cu o parte din personal.

Ca de obicei domnişoara Strademyer ciocăni la uşă şi îl întrebă dacă are ceva de dictat.

— Momentan nu, domnişoară Strademyer. Poate mai târziu. Fratele meu e aici?

— Da, domnule.

— Atunci, am să-mi citesc corespondenţa, şi mai târziu, după ce-l văd pe fratele meu, s-ar putea să am de dictat câteva scrisori. După dejun, probabil. Arăţi foarte bine pentru o tânără care tocmai şi-a scos apendicele.

— Oh, asta s-a întâmplat în august. Aproape am şi uitat.

— Trebuia să te operezi de astă-primăvară, nu în timpul concediului dumitale.

— N-am vrut să mă operez de loc şi am amânat până în ultima clipă. Chiar şi atunci am crezut că am cârcei din cauza înotului.

— Te-am prevenit de astă-primăvară.

— Oh, ai avut dreptate, fără îndoială.

— Şi în rest?

— Adică?

— Cu viaţa particulară.

— Am pe cineva.

— Bravo. Pe cine? Ai de gând să te măriţi cu el?

— Nu ştiu. Încă nu m-am hotărât. Dacă mă mărit nu mai pot rămâne aici.

— De ce nu?

— Motivele sunt clare.

— Nu-s chiar aşa de clare, Marian. Nu trebuie să-i spui chiar totul.

— Şi dacă într-o bună zi descoperă ceva? Bărbaţii sunt bărbaţi şi n-o să creadă niciodată că povestea noastră n-a continuat tot timpul.

— Probabil că n-o să creadă, deci ce rost are să-i mai spui ceva? Te asigur să *n-am* spus nimănui o vorbă. Nici cea mai mică vorbă, nimănui, şi după câte ştiu nimeni de aici n-a avut niciodată nici cea mai mică bănuială, şi dacă nu se ştie aici, de unde s-ar putea afla? Am impresia că eşti

neliniştită din cauza mea, Marian. Că aş putea într-o bună zi să scap ceva.

— Nu. De fapt, sunt mult mai neliniştită din cauza mea

— Atunci îţi propun să ai o discuţie serioasă cu tine însăţi. Să recunoşti faptul că exagerezi importanţa unui lucru petrecut acum doi ani de zile. Pe atunci n-avea nicio importanţă. Tu singură spuneai aşa, pe vremea aceea. De ce i-ai da importanţă acum? Hai fii cinstită, Marian. Ar fi avut importanţă numai dacă ai fi fost îndrăgostită de mine, dar n-ai fost. A patra. oară când am vrut să te văd, m-ai refuzat categoric şi nu poţi spune că am mai insistat vreodată.

— Nu. În privinţa asta ai fost foarte drăguţ.

— Oricum ar fi, cred că toată nenorocirea şi se trage din faptul că te-ai îndrăgostit de bărbatul acesta şi ca între timp n-ai mai iubit pe nimeni.

— Ai dreptate.

— Şi chestia asta cu îndrăgostitul are ceva foarte nociv în ea pentru îndrăgostiţi. Nu ştiu exact de ce anume, dar bărbaţii şi femeile se simt obligaţi să vorbească prea mult. Mă tem că îndrăgostiţii vorbesc prea mult pentru că vor să pună la încercare dragostea celuilalt şi fac asta într-un mod care-i neomenos pentru celălalt şi distructiv pentru sine. Locuieşti în acelaşi apartament?

— Da.

— Ţi-ar face plăcere să ne vedem acolo la patru, azi după-amiază?

— Nu, de loc.

— Asta înseamnă că te-ai detaşat de mine. Vezi ce simplu e. Marian?

— Şi dacă spuneam da?

— Ţi-ar face plăcere să poţi spune da? Pentru mine eşti la fel de atrăgătoare ea şi înainte.

— Dar pentru niciunul din noi asta n-ar însemna

ceva, nu-i aşa?

— Numai plăcere. Asta-i tot ce-a fost şi înainte.

— Da, e adevărat. De fapt asta-i tot ce-a fost.

— Şi după mine au mai fost şi alţii, tot numai pentru plăcere, nu-i aşa? Până ce a apărut bărbatul acesta.

— Da, au mai fost doi. Dar de ei ştie.

— Deci nu i-ai povestit nimic despre noi, pentru că nu vrei să renunţi la slujba de aici, de frică să nu creadă că mai eşti încă amanta mea.

— N-am fost în viaţa mea amanta cuiva. Şi în orice caz n-am fost a ta.

— Ah, desigur, n-aş putea spune asta mai ales dacă ţinem seama de intervalele dintre cele trei nopţi pe care le-am petrecut împreună. Ca prieten şi ca unul mult mai bătrân ca tine, te sfătuiesc să te măriţi cu bărbatul acesta, să-ţi păstrezi slujba de aici şi să fii convinsă că sunt un gentleman. Vorbesc foarte serios. Şi-ţi dau cuvântul de onoare că n-am să-ţi mai cer niciodată să ne vedem în afara serviciului.

— Probabil că exagerez prea mult povestea asta.

— Nu, dacă te frământă înseamnă că n-o exagerezi. Dar cred că eşti atât de aproape de fericire, încât ar trebui să acţionezi cu hotărâre. Mărită-te, păstrează-ţi slujba de aici şi lasă ca viitorul să decidă restul.

— Cred că e un sfat bun.

— Eşti o femeie foarte atrăgătoare, Marian!

— Şi tu eşti un bărbat foarte atrăgător.

— Vino lângă mine, şopti George.

— Nu, n-are rost. Şi cred că cel puţin astăzi ar trebui să dictezi corespondenţa altei secretare.

— E-n regulă. Trimite-mi-o pe domnişoara Thorpe. Ea n-o să mă distragă.

Marian se întoarse în biroul secretarei şi Daisy Thorpe o întrebă:

— De data asta ce-a mai spus?

— Oh, ca de obicei, ori te tachinează, ori glumeşte.

— Vorbeşte porcării?

— Cine? George Lockwood? E mai presus de asta.

Peste câteva minute îl văzură trecând din biroul lui în încăperea mai mare şi mai elegantă ocupată de fratele său.

— Bună, George, spuse Penrose Lockwood.

— Bună dimineaţa, Pen! Eşti liber la dejun?

— Nu, nu sunt, dar poţi să mă însoţeşti. Iau dejunul cu Ray Turner şi Charley Bohm.

— Ce mai vor şi *ăştia*?

— Ah, n-o lua pe tonul ăsta. Nu ştiu precis ce vor să-mi propună, dar după felul cum le-a mers în ultima vreme aş vrea să intru şi eu în combinaţie cu ei. Nu eşti obligat să mă urmezi, dacă nu vrei.

— Te duci pentru firmă, sau pentru tine?

— Pentru amândouă.

— Sper că o iei încet, când e vorba s-amesteci firma.

— De ce?

— Pentru că înainte de a amesteca firma cred că ar trebui să asculţi şi ce am eu de spus.

— Te-am ascultat întotdeauna, dar de pe urma sfaturilor tale atât firma cât şi eu personal am ratat câteva afaceri foarte bune. Ai fost teribil de prins cu casa aia a ta de la ţară! Apropo, cum merge?

— E gata. Aşteaptă mobila.

— Octombrie. Da, ai avut dreptate. Îmi spuseseşi întâi noiembrie. Dar începusem să-ţi spun: de ce crezi că stând acolo, în Swedish Haven, judeci mai sănătos decât mine, care sunt aici, chiar în inima lucrurilor?

— Nu judec mai sănătos decât tine, şi n-am avut niciodată pretenţia asta. Şi n-ai ratat niciodată o afacere din cauza mea.

— Pe naiba, nu.

— Degeaba vorbeşti aşa. Nu te-am făcut să ratezi nimic. Tot ce-am făcut şi am să continui să fac a fost să te

conving să numeri până la zece, ca să zic aşa, înainte de a lua o hotărâre. Şi, în timp ce numeri, să iei în consideraţie toţi factorii problemei. În general vorbind, aşa cum merge bursa astăzi, chiar dacă scapi o afacere, mâine o să-ţi apară alta la fel de bună.

— Cu condiţia s-auzi de ea la timp, replică Penrose Lockwood. Dacă mai prind şi alţii de veste nu mai e chiar aşa de bună, ştii bine.

— În clipa de faţă aproape orice afacere e bună, dacă nu eşti prea lacom.

— Mă rog, n-ai decât să mă faci lacom dacă vrei, dar ai câştigat bani de pe urma mea, nu-i aşa?

— Da, dar şi tu ai câştigat ceva bani de pe urma mea. Şi apoi, Pen, problema nu e numai să câştigi bani. Aud mereu de tot felul de oameni care câştigă o groază de bani la bursă, în zilele noastre, aşa că asta nu-i mare scofală.

— Dar care-i problema?

— Să-i poţi păstra.

Penrose Lockwood râse.

— Să-i poţi păstra? Dar cât o să te coste până la urmă casa aia a ta, dacă nu sunt indiscret?

— Ba eşti. Eu nu te întreb ce faci cu banii tăi şi ştii al dracului de bine că nu asta am vrut să spun. Să-ţi păstrezi banii înseamnă să rezişti încă douăzeci şi cinci sau cincizeci de ani de acum încolo. De exemplu, lucrurile au început să meargă prost în industria de automobile şi individul acela, Ford, a introdus ziua de opt ore şi săptămâna de cinci zile. Pentru că nu se gândeşte decât la el. Dar ia închipuie-ţi că toate industriile mari ar proceda la fel?

— Poate că până la urmă n-ar fi chiar aşa de rău. A redus supraproducţia şi a creat locuri noi de muncă.

— Vezi, chiar la asta vrea să te facă să te gândeşti. Dar nu-ţi dai seama unde duc toate astea în mod inevitabil? Efectul imediat, fireşte, este reducerea

supraproducţiei. Dar dacă toate industriile mari i-ar urma exemplul, ar scădea toată producţia. Absolut toată producţia. Şi ţara asta are nevoie de o producţie ridicată. Nu poţi s-o menţii cu o săptămână de lucru de cinci zile. Asta-i socialism deghizat. Sindicaliştii ştiu asta şi sunt încântaţi.

— Nu te înţeleg.

— Uite, Pen. Dacă ai să pui toată ţara asta să lucreze doar cinci zile pe săptămână va trebui să foloseşti mai mulţi oameni. Dar n-ai să mai găseşti oameni calificaţi. Ai să găseşti numai oameni incompetenţi, sau nişte trântori afurisiţi care vor primi acelaşi salariu ca oamenii calificaţi. Cam aşa văd eu repartizarea muncii la un număr mai mare de muncitori. Vei fi nevoit să angajezi oameni incompetenţi. Lucrul ăsta l-am învăţat acum cu casa nouă. N-am nimic împotrivă să plătesc unui dulgher bun un salariu bun, dar am fost nevoit să plătesc leneşilor acelaşi salariu pe care-l plăteam lucrătorilor buni. Acum îţi vorbesc de munca necalificată. Am vrut să dărâm nişte garduri şi am angajat salahori. Erau toţi la fel de buni muncitori? Nu. Cam jumătate din ei prestau o zi de muncă cinstită, iar restul munceau cât mai puţin şi mai încet posibil.

— Ce legătură au toate astea cu bursa?

— Vai, Pen! Ce au să mai valoreze acţiunile dacă o anumită industrie va fi nevoită să plătească exagerat munca? Toate materialele vor avea preţuri exagerate, fiindcă munca va fi exagerat plătită şi vom avea inflaţie în ţară, aşa cum e în Germania şi în Austria. Azi poţi să cumperi un Mauser de toată frumuseţea numai cu cincisprezece cenţi, în banii noştri.

— Mulţumesc. Ştiu totul despre inflaţia de la ei.

— Atunci înţelegi ce am vrut să spun prin „a-ţi păstra banii”. Uneori mă întreb dacă e cazul să mai câştig bani la bursă.

— Cee?!

— Oh, am să mai câştig. Şi eu sunt lacom. Dar aş dori ca oameni ca noi să se retragă din bursă şi să stea de o parte un timp. Noi n-o să ne retragem. Ar fi o prostie să te gândeşti la asta. Dar foarte multe, imens de multe acţiuni se vând mult mai scump decât o justifică rentabilitatea lor. Şi asta nu-i sănătos. Înseamnă că oameni ca noi, care au capital să cumpere acţiuni, sunt la fel de răi ca muncitorii. Muncitorii provoacă inflaţia fiind exagerat plătiţi. Noi provocăm inflaţia ridicând cursurile acţiunilor cu mult peste valoarea lor reală.

— Sunt sătul de teoriile astea. Trăncăneli de jucător *à la baisse*.

— Eu nu le consider aşa. Asta-i nenorocirea când stai aici, la doi paşi de bursă. Orice comentariu făcut de cineva urmăreşte fie scăderea, fie ridicarea cursurilor. Voi ăştia care vă ocupaţi de bursă numai aşa gândiţi.

— Nu-s curtier. Te rog, nu mă confunda.

— Ce uşor poţi fi confundat! Pentru că vorbeşti ca un curtier. Sincer vorbind, nu-mi place bursa. Nu-mi plac speculaţiile cu cotele acţiunilor. Aş vrea să găsesc două-trei investiţii. Să cumpăr titluri la valoarea lor nominală şi să le păstrez douăzeci-treizeci de ani. Dar nu vreau să plătesc aceleaşi preţuri pentru nişte acţiuni care nu valorează atâta; ascultă ce-ţi spun eu, prea multe cursuri sunt prea ridicate şi aş vrea să fiu destul de tare să rezist ispitei şi să nu mai cumpăr alte acţiuni.

— Dar ca şi mine n-ai nimic împotriva câştigurilor uşoare.

— Mi-e teamă că nu. Pentru că în fond sunt un zgârcit; însă nu vreau să fiu fraier şi să plătesc cincizeci de dolari pentru o acţiune care valorează numai cincisprezece. Cum merge astăzi, fiindcă veni vorba?

— Bursa? întrebă Penrose Lockwood. Uită-te şi tu. Allied Chemical, o sută douăzeci şi patru, Dodge Brothers

douăzeci şi doi şi jumătate, American Radiator scad doi, la o sută opt, Yellow Truck, douăzeci şi şapte şi jumătate.

— Am înţeles, spuse George Lockwood. Unde îţi întâlneşti amicii?

— La Ray la birou. Ni se aduce dejunul acolo. Dacă ai de gând să mergi cu mine ar trebui să-i dau telefon. Vrei să mergi?

— N-au să le placă ce am eu de spus.

— Atunci ţine-ţi gura, sau nu veni.

— De astă dată îmi voi ţine gura şi am să ascult, făgădui George Lockwood.

Penrose Lockwood îşi puse secretara sa telefoneze secretarei lui Ray Turner că domnul George Lockwood va fi un invitat în plus la dejun.

— Ce face Géraldine? Săptămâna trecută a fost la noi la masă într-o seară, probabil ştii.

— Da.

— Wilma a găsit că arăta cam obosită.

— Aşa şi era. A cumpărat mobilă pentru casa nouă. Ce face Wilma?

— Splendid. Nu vrei să vii diseară la noi la masă? Cât ai de gând să rămâi în New York?

— Cam o săptămână. A trebuit s-o şterg din Swedish Haven.

— De ce

— Copilul unui afurisit de fermier a murit pe proprietatea mea.

— Qnd?

— Ieri. Ieri după-amiază. Casa era în sfârşit gata. Plecaseră şi ultimii dulgheri italieni şi m-am întors acasă să-mi iau ceaiul. Tocmai mă pregăteam să intru în baie, când a telefonat paznicul. Puştiul a căzut dintr-un copac drept pe zidul meu şi a fost străpuns de ţepi.

— Străpuns? De ţepi?

— Da, pe toată creasta zidului am pus nişte ţepi de

fier. Băiatul a căzut pe ele.

— Groaznic! Câţi ani avea băiatul?

— Treisprezece – paisprezece ani. E dintr-o familie numeroasă. Nişte fermieri, pe nume Zehner. N-am avut nicio vină. Băiatul mi-a violat proprietatea, probabil voia să vadă ce se poate fura. Dar am şters-o dracului din Swedish Haven, fiindcă n-am vrut să fiu interogat, sau să fiu nevoit să apar la anchetă. Am stat de vorbă cu Arthur McHenry şi din punct de vedere legal sunt în regulă. Mă feresc însă de orice amestec cu oamenii din oraş. Ah, sunt prietenii noştri! Dar am evitat întotdeauna să ajung să mă bat pe burtă cu băieţii de prăvălie şi cu cei de teapa lor şi nu vreau să fiu nevoit să stau de vorbă cu gazetarii sau să răspund la interogatoriul de la anchetă. Dar s-a aranjat totul. Apropo, Géraldine nu ştie nimic, aşa că nu sufla o vorbă.

— Fireşte că nu.

— Ar fi un semn prost pentru o casă nouă. Ştii cum e Géraldine.

— Dar tot o să afle.

— Da, dar nu imediat. Dacă reuşesc să pun accidentul la timpul trecut, n-o să mai fie impresionată. Dacă afla de el ieri noapte, putea foarte uşor să spună că nu va locui niciodată în casa asta. Blestemul castelului Lockwood.

— Sper că nu l-ai *denumit* aşa?

— Fireşte că nu, dar cam asta-i ideea generală. Romantizarea unui accident stupid cu un hoţ tânăr, conchise George Lockwood. Ce părere ai? Ai ceva împotrivă că-i spun hoţ?

— Nu, probabil asta şi era, răspunse Penrose Lockwood.

— Atunci ce te frământă? Eşti absent.

— Nu-s absent. Sunt aici, protestă Penrose Lockwood. Dar am şi eu o problemă, creată chiar de mine.

Nu seamănă de loc cu a ta, dar e totuşi o problemă.

— Pot face ceva?

— Cred că da. Întotdeauna ai fost mai deştept ca mine în materie de femei. Poate reuşeşti să judeci pentru mine. Am impresia că mi-am pierdut puterea de judecată, cel puţin în privinţa asta. Şi nu-s de loc sigur că nu-mi afectează judecata şi în alte privinţe.

— Hai, Pen, zi ce ai pe inimă, spuse George Lockwood.

— Bine că nu-mi spui „frăţioare”.

— Totuşi e perfect dacă gândesc aşa, nu? Sunt dispus să-ţi dau o mânt de ajutor, ceea ce n-aş putea spune despre prea mulţi oameni. Ai o prietenă?

— De când sunt căsătorit cu Wilma, şi-au trecut mai bine de douăzeci de ani, n-am avut niciodată de-a face cu altă femeie. O dată sau de două ori aş fi putut avea câte o aventură. Aproape am şi avut una în timpul războiului, când eram în staţionare la League Island. O fată, o femeie din Philadelphia, soţia unui prieten de-al meu pe care tu nu-l cunoşti. Dar amândoi ne-am dat seama ce prostie ar fi, pentru că îşi iubea profund bărbatul, şi eu o iubeam la fel pe Wilma. Aşa că am încetat să ne mai vedem, deşi acum, când stau şi mă gândesc, îmi dau seama că nici bărbatul ei, nici Wilma n-ar fi avut ce să ne reproşeze. Ne plăcea, pur şi simplu, să stăm de vorbă şi am sărutat-o o singură dată. Atunci ne-am dat seama că afecţiunea pe care o nutream unul pentru altul mai avea şi altă latură şi ne-am oprit pe loc.

— Nu te-ai culcat niciodată cu ea?

— Ţi-am mai spus. Am sărutat-o exact o dată. Eu nu-s ca tine, George.

— Habar n-ai cum sunt eu, dar nu-i nimic, spune mai departe.

Penrose Lockwood se ridică şi se duse la fereastră, dar privea ţintă în trecut şi nu la cartierul comercial al

New York-ului.

— Acum trei ani, trei ani şi ceva, am cunoscut o femeie tânără. Avea douăzeci şi ceva de ani. Frumoasă. Foarte inteligentă. Ceva studii şi provenea, am impresia, dintr-o familie bună, tipic mic burgheză, nu din New York. Am avut ocazia s-o văd foarte des, şi deşi nu m-am gândit niciodată la ea în felul acesta – cel puţin nu conştient – dar probabil pentru că o vedeam foarte des, m-a atras fiziceşte. Era o femeie tânără, la fel ca celelalte mii de femei care au slujbă în New York, pe care le remarci pentru că-s frumoase, dar apoi nu te mai gândeşti niciodată la ele. Dar în cazul nostru, văzând-o zi de zi, schimbând câteva cuvinte din când în când, a încetat să mai fie pentru mine doar încă una din fetele frumoase anonime, şi în zilele când n-o vedeam îmi *lipsea*.

— Contactul zilnic.

— Desigur, spuse Penrose Lockwood. Avea, cum probabil c-ai ghicit, o slujbă în… ah… cartierul financiar, şi într-o după-amiază, când m-am oferit s-o conduc cu taxiul până în centru, deoarece nu eram de loc grăbit, m-am oprit să beau ceva în apartamentul ei.

— Asta s-a întâmplat acum trei ani?

— Aproape patru, de fapt. Până în ziua aceea relaţiile noastre n-avuseseră niciodată un caracter personal. Era *domnişoara Cutare*, iar eu *domnul Lockwood*. Penrose Lockwood plecă de la fereastră, se aşeză în fotoliul turnant de piele, îşi încrucişă mâinile şi îşi privi pantofii. Era o femeie tânără cu totul deosebită. Deşi n-avea decât douăzeci şi trei de ani, fusese măritată, divorţase şi îşi reluase numele de fată. Bărbatul ei era un jucător de cărţi profesionist, dintr-un oraş din vest, dar ea n-a descoperit aceasta decât când au plecat în voiaj de nuntă, la Saratoga. Şi-a dat seama imediat ce soi de oameni erau prietenii lui, iar el a recunoscut că o minţise. Nici vorbă să fie agent financiar. Era un jucător de cărţi profesionist

înrăit şi ei nu i-a trebuit niciun an de zile ca să se sature până în gât de tot genul ăsta de viaţă. Şi pentru că *el* nu se arăta dispus să-şi schimbe obiceiurile – era prea târziu, spunea – l-a părăsit şi el a fost de acord să divorţeze. Avea aproape patruzeci de ani, mai fusese însurat de vreo trei sau patru ori şi de fapt o minţise şi în privinţa aceasta, dând o declaraţie falsă când solicitase dispensa pentru căsătorie. Cum, firește, n-avea poftă de scandal i-a acordat divorţul destul de repede. Dar ea n-a vrut să se mai întoarcă în oraşul natal, la părinţi, şi a urmat un curs de steno-dactilografie şi, datorită înfăţişării şi personalităţii ei, a îndemânării ca stenografă, nu i-a fost de loc greu să găsească o slujbă în New York. Avea şi trei ani de facultate, era cu mult superioară dactilografelor obişnuite, şi i s-a încredinţat conducerea celorlalte stenografe.

— Îţi vine cam greu să ajungi la partea ta din poveste, Pen, spuse George Lockwood.

— Fiindcă e pentru prima oară când o spun. Şi vreau *neapărat* să înţelegi că n-a fost o aventură ieftină, întâmplătoare, nici pentru ea, nici pentru mine.

— Dar garantez că în curând a devenit o legătură, zise George Lockwood.

— Nu-i nevoie să intrăm în amănunte, nu-i aşa? Nu sunt prea mândru de mine însumi. Aveam patruzeci şi şase de ani şi nimic nu mă îndreptăţea să cred că viaţa mea ar putea fi altceva decât era. Aveam o nevastă frumoasă. Prieteni buni. Bani berechet. Dar de câte ori eram împreună cu fata asta, în apartamentul ei, aveam impresia că devin alt om. Îşi răsuci fotoliul în aşa fel ca să stea iar cu faţa la fereastră. În apartamentul ei avea un pian; eu, acasă, nici nu-l atingeam pe al meu. Dar ea a cumpărat notele ultimelor melodii, eu o întam la pian şi ea mă acompania din gură. Are o voce plăcută, de contralto. Şi am început să-mi petrec toate sâmbetele după-amiază cu ea. Nu încerc să pretind că era o distracţie nevinovată,

George. Nu era. În privinţa asta, pentru mine a fost o experienţă cu totul nouă. Până atunci nu asociasem niciodată acest gen de experienţă cu dragostea şi de-abia acum îmi dau seama ce mică era diferenţa între lipsa mea de rafinament şi cel al Wilmei. Indiferenţa Wilmei, dacă vrei – se datora în mare parte mie.

— Este pentru prima oară când în sfârşit cuvântul dragoste apare în discuţie, remarcă George Lockwood. Erai îndrăgostit de această tânără femeie?

— Sunt îndrăgostit de ea şi asta-i problema, răspunse Penrose Lockwood. Are de gând să se mărite cu cineva şi aş fi gata să fac orice ca s-o împiedic.

— Orice, în afară de a o lua de nevastă?

— Ba chiar şi asta.

— Ai cerut-o în căsătorie?

— Da. Vara trecută, când mi-a spus că are pe cineva care vrea să se însoare cu ea. A plecat în concediu şi, în timp ce era plecată, a făcut o apendicită. Ridică repede privirile spre fratele său.

— E-n regulă, Pen, spuse George Lockwood. Am ghicit mai de mult.

— Cum? Ce-am spus?

— Când ai vorbit de îndemânarea ei şi ai spus că are conducerea celorlalte stenografe. Cred că începusem să bănuiesc cine este chiar mai dinainte. Nu vezi prea multe stenografe zi de zi şi domnişoara Strademyer este incontestabil cea mai atrăgătoare din tot biroul.

— De vara trecută n-am mai văzut-o decât o singură dată între patru ochi şi atunci mi-a spus de logodnicul ei.

— Te-ai culcat cu ea atunci?

— Nu. Am vrut, dar m-a refuzat.

— Şi ce ţi-a răspuns când ai cerut-o de nevastă?

— A spus că refuză. Şi a adăugat că are de gând să-şi dea demisia şi c-am s-o uit foarte repede.

— Şi tu ce-ai răspuns la asta?

— I-am spus să-şi ia un concediu, să lipsească cât o vrea, dar să revie.

— De ce?

— Pentru că ştiu că era fericită cu mine. Dacă ţine morţiş să încerce căsnicia n-am niciun drept să mă opun. Dar ştiu bine că o să tânjească după ce-a fost între noi şi c-o să-i lipsească. Mai bine de trei ani, aproape patru, am avut împreună o legătură cum nu-mi închipuiam că e cu putinţă.

— Şi crezi că ţi-a fost tot timpul credincioasă? întrebă George Lockwood.

— La început, nu. Dar de trei ani, da.

— În privinţa asta ai o singură garanţie: cuvântul ei, remarcă George Lockwood.

Penrose Lockwood zâmbi.

— Nici măcar sttâta. Dar, pur şi simplu, o ştiu. Aici începe în sfârşit să conteze lipsa mea de experienţă, George. Tu ai fi plin de îndoieli, fiindcă ai fost ceea ce se numeşte un om de lume. Dar ca să fii om de lume te-a costat ceva. Eşti nevoit să te îndoieşti de oameni pentru că le-ai dat nenumărate motive să se îndoiască de *tine*.

— E adevărat, am mai puţină încredere în femei decât tine, admise George Lockwood.

— Oh, tu eşti teribil de cinic, şi nu numai în privinţa femeilor.

— Cinic, dar întotdeauna optimist. Ei bine, ziceai că ai o problemă. De ce natură e problema?

— Ştii, acum nu cred să mai am vreo problemă. Ţi-am spus tot ce aveam pe inimă şi îţi sunt recunoscător. Asta mi-a făcut un mare bine, deoarece acum văd totul mult mai clar. Marian o să se mărite cu tânărul ei, iar eu voi fi nevoit să suport asta un timp, dar o să se întoarcă.

— Şi atunci ce ai să faci? Te însori cu ea?

— Da. Pentru că în momentul acela va fi consumată încercarea la care are dreptul şi la care nu mă pot opune.

— Atunci n-ai nicio problemă. Sper că nu regreţi că mi te-ai destăinuit, adăugă George Lockwood.

— Dimpotrivă. Mi-am luat o piatră de pe inimă.

— Un singur lucru, Pen. Ce-ai să te faci dacă o să-i placă căsnicia cu tânărul acela?

— Eşti la fel de meticulos ca de obicei şi chiar mă miram cum de nu mă întrebi asta, spuse Penrose Lockwood. M-am gândit. Eram chiar îngrijorat. Dar acum îmi dau seama că orice îndoieli în această privinţă sunt în contrazicere cu ceea ce cred şi ştiu că e adevărat.

— E-n regulă, atâta timp cât eşti atât de încrezător, spuse George Lockwood.

— Tot cinic, George. În felul ăsta pierzi o groază.

— Da, ştiu că pierd. Dar, hai să mergem la dugheana dubioasă din mahon masiv a lui Ray Turner. Poate ar fi trebuit să spun la dugheana dubioasă din stejar bătrân.

Cei doi fraţi se ridicară simultan. George Lockwood îl ajută pe Penrose să-şi pună pardesiul şi amândoi trecură în biroul lui George, unde Pen îl ajută pe George să facă acelaşi lucru. Apoi, George îl luă strâns de braţ pe fratele său şi amândoi se îndreptară spre ascensor.

*

Biroul particular al lui Ray Turner nu era nici din mahon, nici din stejar; era, după ultima modă, din brad noduros şi destul de încăpător pentru masa şi servanta pentru dejun.

— George, am şi uitat de când nu ne-am mai văzut! Nu dai prea des pe aici prin oraş, şi sunt încântat că ai venit astăzi.

— Oh, locul meu nu-i aici, în oraş. Eu nu-s decât un biet provincial, protestă George Lockwood.

— Dar am auzit că eşti pe cale să devii un mare moşier, spuse Ray Turner.

— Da, şi eu am auzit la fel, se amestecă Charley Bohm. Bietul provincial câştigă mai mulţi bani decât

oricare dintre noi. Cum ai ieşit până la urmă din afacerea cu carburatorul, dacă nu sunt indiscret?

— De loc, răspunse George Lockwood. Cum spun englezii, am dat o mică lovitură. O să vă povestească Pen.

— Am câştigat procesul pentru patent. Ştiaţi asta, începu Penrose Lockwood.

— Da. Am citit în ziare, zise Charley Bohm.

— Ei, şi apoi ne-am vândut drepturile firmei Carlton – MacLeod, continuă Penrose Lockwood.

— Oh, deci *ei* le-au cumpărat? se miră Bohm.

— Da. Am primit în parte acţiuni obişnuite şi în parte preferenţiale… adăugă Penrose Lockwood.

— Şi ceva bani gheaţă, îmi închipui, completă Bohm.

— Ah, întotdeauna şi ceva bani gheaţă, interveni George Lockwood. Întotdeauna, absolut întotdeauna şi ceva bani gheaţă.

— Da, aşa îmi place şi mie să fac în general afacerile, spuse Bohm. Întotdeauna într-o tranzacţie îmi place să văd şi ceva bani gheaţă. Şi îmi închipui că aţi luat redevenţele nu drepturile la desfacere.

— Bineînţeles, zise Penrose Lockwood. O operaţie mai puţin în contabilitate. Uneori cu drepturile la desfacere se petrec nişte lucruri foarte stranii, dar când deţii acţiuni ştii mai bine pe ce picior stai.

— E adevărat, zise Bohm.

— Vrea cineva un cocteil? întrebă Ray Turner.

— Eu nu, răspunse Charley Bohm.

— Nu, mulţumesc, îl refuză şi Penrose Lockwood.

— Ba eu am să beau unul, Ray. Un Martini, spuse George Lockwood.

— Am să beau şi eu unul cu tine, zise Ray Turner. Cum vrei să ţi-l prepare?

— Să mi-l amestece bine, mie aşa îmi place, răspunse George Lockwood.

— Şi mie la fel, spuse Ray Turner. Chelner, ai auzit?

— Da, domnule, răspunse chelnerul, apucându-se de treabă.

— Şi să revii cam peste o oră, îi spuse Turner. O să ne servim singuri de pe servantă. Avem homari Newburg, domnilor. Îţi plac, George?

— Cum naiba să nu-mi placă! exclamă George Lockwood.

— Vorbeşte-ne despre noua ta proprietate, îl îndemnă Ray Turner.

— Ei bine, una peste alta avem cam trei sute de acri. Sperăm ca într-un an, doi, să avem vânat din belşug.

— Dar cai? se interesă Charley Bohm.

— Cai, nu. Soţia mea nu ştie să călărească, iar eu unul nu mai călăresc. Nu-i o regiune de călărie.

— Cum, pe la voi nu se organizează vânători de vulpi? se miră Bohm.

— Pe o rază de cincizeci de mile, nu. E doar o casă pe coasta unui deal, cu pădure pe trei părţi.

— Ce fel de casă ţi-ai construit, George? Mă gândesc să-mi construiesc ori să-mi cumpăr şi eu una, interveni Turner.

— Cred că s-ar putea numi stil Lockwood Colonial, răspunse George Lockwood. Cărămidă roşie, două caturi, pod şi pivniţă. Intrarea la mijloc. Foarte simplă.

— Şi cam câte camere are o casă ca asta? întrebă Bohm.

— A noastră, care este înşelător de întinsă, optsprezece. Arată mai mică decât ai crede. Şi mai sunt două apartamente deasupra garajului. Un teren de tenis şi o mică piscină, iar mai târziu o să fie şi un pavilion, să aibă lumea unde să se schimbe şi la nevoie să doarmă noaptea. N-avem de gând să primim prea mult.

— Te-ai aranjat perfect, spuse Turner.

— Da, şi avem şi apă din belşug. Ceva vânat. Câţiva cerbi şi pomi fructiferi. La nevoie am putea trăi de pe urma

ei. Totdeauna am spus, dacă-mi construiesc vreodată o casă, aş vrea să mă simt ca primul Lockwood care a pus piciorul în ţara asta.

— Când a fost asta, George? îl întrebă Bohm.

— Strămoşul nostru a sosit aici pe la începuturile secolului al optsprezecelea. Bănuim că a ajutat la construirea furgoanelor Conestoga, şi a pornit-o la drum cu unul din ele şi s-a stabilit în Pennsylvania Centrală. Este exact, frăţioare?

— Da. A deschis o prăvălie, undeva de-a lungul drumului.

— Şi a fost omorât de indieni. Sau cel puţin s-a aruncat vina pe indieni. Dar am trăncănit destul. Fratele meu mi-a atras atenţia să nu vorbesc prea mult.

— Continuă. Este interesant, insistă Bohm. Poate nu şi pentru Ray, dar pentru mine este. Numele meu la origine a fost B, o, e, h, m. Nume din Pennsylvania.

— Desigur, aprobă George Lockwood.

— Unul din strămoşii mei a fost, mă rog, cred că a fost guvernator al Pennsvivaniei, interveni Ray Turner. Dar după un timp a dat de un bucluc şi a şters-o în Vest. Poate n-o fi fost chiar guvernator, dar ştiu precis că era din Pennsylvania. Ai mei sunt cu toţii din Indiana şi Illinois. Şi familia tatii şi a mamei. Dar chiar şi aşa, ne putem numi un grup pur pennsvivanez. Mai luăm un pahar, George?

— Nu, mulţumesc, Ray, dar tu dă-i înainte.

— Nici nu-i simt gustul dacă nu beau măcar două. Serviţi-vă, domnilor. Începeţi şi mâncaţi – încă două sorbituri şi sunt al vostru. Turner mai bău încă două cocteiluri şi apoi îşi termină homarul înaintea musafirilor săi. Nimeni nu dori desert şi se ridicară cu toţii de la masă şi îşi băură cafelele aşezaţi în jurul biroului lui Turner.

— Înainte să începi, Ray, spuse George Lockwood, am să fiu foarte politicos şi am să mă ofer să plec, dacă discuţia este câtuşi de puţin confidenţială.

— E al dracului de confidenţială, George, dar n-aş vrea să pleci, spuse Turner. E vorba de o afacere pe care Charley şi cu mine am tatonat-o împreună. După cum ştii, Charley şi cu mine nu suntem asociaţi, dar uneori mai facem câte o afacere împreună, şi o mulţime de lume a început să creadă că suntem asociaţi.

— N-am investit un cent în firma lui Ray, şi nici el în a mea.

— Exact. Niciuna din cele două firme nu-i amestecată în afacerea asta, înţelegeţi, domnilor?

— Cum să nu, zise Penrose Lockwood.

— Atunci e-n regulă. Este vorba de o afacere de care am aflat prin unul din clienţii din Ohio ai firmei lui Charley. Firma lui Charley are o sucursală în Cleveland şi unul din clienţii ei, unul neimportant, dar vechi, l-a întrebat pe Charley dacă n-ar fi dispus să bage ceva bani într-o mică afacere care tocmai se pune la cale.

— Clientul nostru este un domn în vârstă, care s-a retras din afaceri ca să trăiască într-un orăşel din Ohio. Un avocat de ţară. E foarte stimat de concetăţenii săi şi mulţumită lui am câştigat câţiva clienţi noi. Aşa că am ascultat ce-avea de spus despre prietenul acela al lui care doreşte să pornească o afacere şi la urmă mi-a dat asta. Adică eşantionul ăsta. Charley Bohm ridică o cutie de carton de pe biroul lui Turner, o deschise, scoase un obiect înfăşurat în poleială groasă şi îl înmână lui Penrose Lockwood; luă din cutie alt obiect asemănător şi îl întinse lui George Lockwood. Hai, desfaceţi-le!

Fraţii Lockwood îndepărtară poleiala.

— Pare a fi o bomboană, spuse Penrose Lockwood.

— Asta şi e, dar gust-o, îl îndemnă Bohm.

Fraţii Lockwood mâncară bomboana dând din cap, în timp ce mestecau.

— Al naibii de bună! exclamă George Lockwood. Îmi pare bine că n-am luat desert.

— Nu mănânc niciodată bomboane, dar asta-i bună, întări Penrose Lockwood.

— Sirop de nalbă, cremă de ciocolată, bucăţele de nucă de cocos şi un înveliş bun şi gros de ciocolată, spuse George Lockwood. Dar mai are şi altceva amestecat în cremă, am impresia.

— Da, ai dreptate, mai are ceva, recunoscu Charley Bohm. Dar îţi spun cinstit că nu ştiu ce e. Puteam să o dau la analiză, dar atunci ce l-ar mai fi împiedicat pe chimist s-o fabrice singur? Sunteţi de acord că-i bună. Eu zic că e cea mai gustoasă bomboană pe care am mâncat-o în viaţa mea şi mănânc o groază de bomboane, ca să-mi taie pofta de alcool. Reţeta a fost inventată de o femeie din orăşelul acela din Ohio, şi aş vrea să lansez afurisitul ăsta de produs pe piaţă. Tot aşa ar vrea şi Ray. Ne-am ambalat amândoi pe chestia asta.

— În aşa măsură, încât ne-am interesat cam cât ne-ar costa să pornim o campanie publicitară pe scară naţională, întâi să-i găsim produsului un nume potrivit şi apoi să-l lansăm. *Saturday Evening Post*. *Collier's*. Revistele pentru copii. Ziarele. Panourile de afişaj. Tichetele de autobuz. Angajăm pe cineva, în genul lui Norman Bel Geddes ca să ne deseneze ambalajul şi să stabilească forma bomboanei. Bomboana propriu-zis n-o să coste mai nimic. Tot capitalul intră în reclamă. O să creăm o cerere pe piaţă înainte ca cineva să fi văzut comedia asta de bomboană; de-asta şi avem nevoie de capital. Ce părere ai, Pen?

— De, îmi place bomboana, dar eu unul n-aş angaja banii firmei *Lockwood & Company* într-o campanie publicitară. Campania se poate topi în aer şi dacă bomboana e un eşec, cât mai poţi recupera dintr-o campanie publicitară? Niciun chior. Asta-i părerea mea. George poate să aibă alta.

— Atâta timp cât e vorba de *Lockwood & Company*, sunt de aceeaşi părere cu fratele meu. El are obligaţia să

se gândească şi la alte persoane, nu numai la noi doi.

— Deci, cu alte cuvinte, răspunsul este nu, zise Turner.

— N-am spus tocmai asta, protestă George Lockwood. Câţi bani v-aţi gândit să cheltuiţi şi de câţi bani aveţi nevoie?

— Ştii, George, cifrele exacte sunt confidenţiale, îl preveni Turner. Cam un milion de dolari, din care partea leului intră în reclamă. Mai mult nu-ţi spun, chiar dacă n-ai o părere prea bună despre această investiţie.

— Poţi să mă treci pe listă cu o sută cincizeci de mii de dolari, spuse George Lockwood.

— Cee? Glumeşti? sări Turner.

— N-am obiceiul să glumesc, când e vorba de o sută cincizeci de mii de dolari, răspunse George Lockwood.

— Bravo! strigă Charley Bohm.

— Pen, ar trebui să intri şi tu în afacere, cu banii tăi personali, spuse George Lockwood.

— Mi-e teamă că n-am să intru, răspunse Penrose Lockwood.

— Cu cincizeci de mii? insistă George Lockwood.

— Regret, George. Înţeleg să cheltuieşti bani pe reclamă când ai un produs de vânzare, dar acum e vorba de o reclamă fără niciun produs la bază.

— Dar ai gustat bomboana, zise George Lockwood.

— Da, dar ei au de gând să-i facă mai întâi reclamă şi abia mai târziu s-o fabrice. Dacă ar fi fost vorba de un automobil nou, în caz că maşina nu avea succes pe piaţă, te alegeai măcar cu nişte fier vechi. Regret, George. Nu.

— Ei bine, domnilor, eu unul *am intrat* în afacere, spuse George Lockwood. Poţi să ne laşi singuri, Pen. Vom ţine o consfătuire numai între noi.

Penrose Lockwood se ridică în picioare.

— Al dracului să fiu, dacă am cunoscut în viaţa mea un om mai surprinzător… şi e propriul meu frate. Îţi

mulţumesc pentru dejun, Ray. Şi ţie, Charley. Vă doresc la toţi trei noroc! Nu se ştie, poate o să-mi pară rău, dar cel puţin n-o să am insomnii când am să citesc seara reclamele din *The Saturday Evening Post*. Cu bine. Şi plecă.

— Şi acum, Ray şi Charley, să vedem ce aveţi pe hârtie. Cine mai e în afacerea asta, cu ce capital, şi dacă aţi interesat pe cineva de la una din marile fabrici de bomboane. E o bomboană bună. Lasă un gust plăcut. Cred că ar putea fi pusă pe piaţă la cinci cenţi bucata.

— În cantitate mare, cu cinci cenţi, putem scoate bani frumoşi, zise Ray Turner.

— Va fi în cantitate mare, îl asigură George Lockwood. Există însă o încurcătură, dar nu-i prea gravă.

— Care anume, George? îl întrebă Turner.

— După cum se poate vedea am intrat în această afacere cu foarte mult entuziasm. Aşa mi-e obiceiul şi entuziasmul meu va ţine. Dar nu-i treaba nimănui în ce afaceri intru, sau nu intru. Aşa că public, numele meu n-apare.

— Asta-i uşor, promise Charley Bohm.

— Afacerea cu carburatorul a fost o afacere a firmei *Lockwood & Company*, dar investiţiile mele personale sunt cu totul altă chestiune. Nu ţin să-mi difuzez eşecurile, sau succesele. Aşa că să nu-mi publicaţi numele. Şi, pentru că ne-am înţeles, să trecem la treabă.

Rămase cu Turner şi Bohm, până după cinci şi cei trei bărbaţi lucrară bine împreună. George Lockwood punea întrebările esenţiale, Ray Turner dădea răspunsurile corecte, iar Charley Bohm încerca să înflorească răspunsurile lui Turner; dar în observaţiile suplimentare şi abundente ale lui Bohm se găsea întotdeauna o mică informaţie ce nu fusese inclusă în răspunsurile mai concise ale lui Turner. Turner avea o minte de contabil şi vedea toată afacerea ca o structură de cifre aritmetice. Reieşea că la început Bohm nu socotise afacerea prea promiţătoare

şi nu încercase să-l convingă pe Turner să investească bani în ea. Pentru el aceasta urma să fie o speculaţie modestă, sentimentală, la care se gândea în termeni de douăzeci şi cinci de mii de dolari. Dar pe măsură ce Bohm vorbea, Turner se molipsi de o parte din entuziasmul lui şi după scurt timp Turner întrevăzu o afacere comercială ce putea să egaleze recentul şi răsunătorul succes obţinut de *Plăcinta Eschimosului*, îngheţată în înveliş de ciocolată, care devenise legendară.

— Şi eu m-am gândit la *Plăcinta Eschimosului*, mărturisi George Lockwood.

— Aha, mă şi miram de ce te-ai aruncat în afacerea noastră cu capul înainte, spuse Ray Turner.

— Ah, nu, ideea asta mi-a venit abia acum în minte, spuse Lockwood. Bomboana noastră n-are să aibă noutatea pe care a avut-o *Plăcinta Eschimosului*, în schimb are de partea ei ceva care o s-o compenseze.

— La ce te-ai gândit? îl întrebă Turner.

— Îngheţata se topeşte, zise George Lockwood. Bomboana noastră n-are nevoie să fie păstrată la rece. Poţi să ţii un morman de bomboane pe tejgheaua unei tutungerii, ceea ce nu poţi face cu *Plăcinta Eschimosului*. Detailistul nu va fi obligat să cumpere aparatură suplimentară, nici de cinci cenţi.

Turner îi surâse lui Bohm.

— Repeţi cuvânt cu cuvânt ce-mi spunea Ray acum trei luni, rosti Bohm.

— Ce vrei, sunt un om practic ca şi Ray. Întotdeauna văd aspectul bănesc al lucrurilor. În acelaşi timp, însă, entuziasmul meu pentru această afacere se bazează în parte pe o discuţie pe care am avut-o azi dimineaţă cu Pen. După această discuţie eram copt pentru o asemenea investiţie. E foarte riscantă, dar rămâne totuşi o investiţie. M-am săturat de bursă până în gât.

— Deh, n-aş putea spune că m-am săturat, mărturisi

Charley Bohm, dar înclin să fiu pesimist.

George Lockwood îl privi lung, înainte de a vorbi.

— Asta pentru că îţi place să joci *à la haisse*?

— *A la baisse* sau *à la hausse*, după cum cred că pot câştiga ceva bani, răspunse Bohm.

— Recunoaşte, însă, că toată lumea ştie că în general eşti pesimist, interveni Turner. Eu unul cred că ne găsim într-o perioadă de prosperitate, de cinci ani de zile.

— Începând de când? întrebă George Lockwood.

— Începând de acum.

— Te referi, desigur, la o prosperitate în bursă.

— Fireşte, însă bazându-mă pe ceea ce văd că se petrece în toată ţara. Avântul economic. Industria nouă. Statistica mâinii de lucru.

— Dar nu eşti de acord cu mine că, în general, acţiunile sunt prea ridicate?

— Şi Charley susţine asta, dar eu n-o cred, şi chiar dacă sunt puţin cam ridicate, procesul economic are să le prindă din urmă. O să-l mai ţinem pe bătrânul Cal la Casa Albă încă şase ani şi afacerile au să meargă strună.

— Bine, Ray, văd că noi doi va trebui să evităm un anumit subiect. Bursa.

— Dar de ce te plângi, George? Ai câştigat o groază de bani la bursă.

— Da, şi aş vrea să-i păstrez. De-asta îmi bag banii în bomboana voastră, o investiţie despre care nu ştiu absolut nimic, dar măcar e o investiţie. Cred că ar fi mai rezonabil să-ţi investeşti banii în terenuri în Florida. Cei care fac aşa au cel puţin un loc unde să se retragă.

— Trebuie să înţeleg că tu nu consideri că e înţelept să te ocupi de bursă.

— E înţelept, dacă eşti dispus să recunoşti sincer că joci. Dar dacă gândeşti altfel, nu mai este înţelept. Pentru că dacă priveşti lucrurile altfel te amăgeşti pe tine însuţi şi când începi să te amăgeşti singur nu mai eşti înţelept. În

niciun domeniu. Fără să vrea, George Lockwood se uită spre uşa pe care ieşise fratele său.

— Aş putea să-ţi dovedesc că poate şi tu te amăgeşti singur, George, replică Turner. În valoare de o sută cincizeci de mii de dolari.

— De loc. Eu semăn cu strămoşul acela al nostru, care a deschis o prăvălie pe calea Conestoga. Existau unele riscuri şi din întâmplare a pierdut. Dar a deschis o prăvălie. *A intrat în afaceri*. Dacă ar fi avut mai mult noroc poate s-ar fi îmbogăţit ca Astorii. Eu intru în afacerea cu bomboane fără să-mi risc viaţa, cum a făcut strămoşul meu. Nu risc nici măcar să dau faliment. Aş putea arunca banii ăştia pe un iaht, fiindcă am vorbit de Astor, dar nu prea mă interesează să am un iaht. Fac asta pentru că aş vrea să dovedesc un anumit lucru fratelui meu şi ţie, Rav.

— George, noi doi vom avea multe discuţii. N-o să reuşim să le evităm, zise Turner.

— Ah, sunt foarte abil când e vorba să evit o discuţie, Rav. Nu discut niciodată ca să conving pe cineva. Discut numai ca să învăţ ceva, sau ca să mă distrez.

— Atunci, sper că azi ai învăţat ceva.

— Îţi mulţumesc, am învăţat, spuse George Lockwood. Viaţa e o aventură fascinantă. Acum douăzeci şi patru de ore felicitam nişte tâmplari italieni pentru o lucrare deosebit de frumoasă pe care mi-au executat-o. Şi n-aş fi fost în stare să prezic nimic din tot ce mi s-a întâmplat de atunci. Ce mai, ieri pe vremea asta nici prin gând nu-mi trecea să vin la New York.

Cei trei bărbaţi căzură de acord să se întâlnească din nou a doua zi şi George Lockwood o luă pe jos spre Broadway şi spre sediul firmei *Lockwood & Company*. Se înseră şi cei mai mulţi dintre funcţionarii firmei plecaseră acasă sau îşi luau rămas bun. Marian Strademyer era la biroul ei.

— Am să vă comunic ceva din partea fratelui

dumneavoastră, îl anunţă ea, când George trecu prin faţa ei.

— Şi anume ce? o întrebă George Lockwood.

— Dumneavoastră şi doamna Lockwood cinaţi la dânsul, mâine seară, la ora opt.

— Îţi mulţumesc, domnişoară Strademyer.

— Azi aţi fost foarte intimi, continuă Marian.

— Da? Neobişnuit de intimi, aşa ţi s-a părut?

— Da, aşa mi s-a părut, văzându-vă cum aţi plecat împreună braţ la braţ, să luaţi dejunul.

— Ah, mă rog, se poate să fi fost ceva neobişnuit, mai ales aici, la birou. Dar suntem foarte apropiaţi, continuă George Lockwood. Îşi întoarse capul în direcţia biroului fratelui său şi continuă gânditor: Nu ştiu ce n-aş face pentru el.

— Asta-i frumos, spuse Marian, apoi adăugă, coborând uşor vocea: M-am răzgândit cu privire la după-amiaza asta, dacă te mai interesează.

— Spusesem ora patru. Acum nu mai am timp.

— Oh, e-n regulă, exclamă ea.

— N-ar trebui să fii dezagreabilă, Marian. Nu-mi plac femeile dezagreabile. Mai ai să-mi comunici ceva?

— Nu. Îşi scoase poşeta dintr-un sertar al biroului şi plecă furioasă.

George intră în biroul său şi închise uşa.

— Domnişoară Strademyer, rosti el tare, eşti o pacoste! Se aşează la birou şi începu să dicteze la dictograf un rezumat al convorbirii lui cu Turner şi Bohm. Când termină băgă cilindrul în buzunarul pardesiuiui. Nu îmi mai placi, domnişoară Strademyer, rosti el ciocănind uşor cu degetele în dictograf. Absolut de loc!

Birourile erau acum pustii. Prima femeie pentru curăţenie nu sosise încă. Căută prin sertarele Marianei Strademyer, aranjând cu grijă la loc tot ce răscolea. Nimic din conţinutul sertarelor nu-l interesă prea mult timp. Se

aşează câteva minute pe scaunul ei şi apoi se îndreptă spre încăperea cu geamlâcuri a contabilităţii. Scoase dintr-un raft un registru mare intitulat *State de plata*, îl puse pe un birou şi avu în faţă arhiva completă a istoriei salariilor şi gratificaţiilor stenodactilografei Strademyer Marian de la *Lockwood & Company*. Închise registrul şi era gata să-l pună la loc în raft, dar îl redeschise, parcurse conturile mai multor funcţionare şi descoperi că Strademyer Marian n-avusese niciodată vreo reţinere la plăţi, pentru avansuri asupra salariului, în privinţa aceasta era unică. Nicio altă funcţionară nu reuşise să se descurce măcar un an de zile fără să ia cel puţin un avans din salariu; mai multe funcţionare, cu un nivel de salarizare ceva mai scăzut, rareori lăsau să treacă o chenzină fără să se împrumute din contul banilor lichizi pentru cheltuieli curente. Marian Strademyer nu se împrumutase niciodată, nici măcar cu un cent. Părea că se descurcă foarte bine.

George Lockwood rătăci prin birouri, trecând dintr-o încăpere în alta, fumându-şi pipa. Apoi îşi întrerupse brusc plimbarea şi scoase din buzunarul vestei o agendă din piele de porc cu colţurile aurite. O deschise, şi se duse cu ea deschisă până la tezaurul din casierie. Citi cifrul din agendă şi deschise uşa tezaurului. Cu o cheiţă de la capătul lanţului de ceas descuie un clasor etichetat *Corespondenţă referi*toare *la salariaţi* şi scoase dosarul Strademyer Marian. Avu imediat la dispoziţie o listă a creditelor deschise de Strademyer Marian, despre care se ceruse de la firma *Lockwood & Company* referinţele uzuale. O tânără femeie care câştiga patruzeci de dolari pe săptămână descoperise că e plăcut să-şi deschidă credite la un număr considerabil de magazine de lux. *Lucetta Shay* era un mic magazin de confecţii, care o făcea pe Géraldine Lockwood să se vaite de preţurile cerute. *Milestone & Leigh* era un mic magazin de bijuterii, care nu-şi făcea publicitate; *Kimiyoto & Company*, *Marebbanks Limited*,

Barney's *Theatre Ticket Service*, *Édouard Parfutnier*, erau instituţii de pe Madison Avenue şi intersecţii, semisecrete, ale oamenilor şic, bogaţi, risipitori; *Marchbanks Limited* nici măcar nu-şi declara cifra de afaceri în anteturi.

Când George Lockwood închise tezaurul şi luă metroul spre hotel, era ora şase şi jumătate. Géraldine sta tolănită în baie.

— Ar fi cazul să ieşi de acolo, îi spuse soţul ei.

— Tocmai mă pregăteam să ies. Te-ai distrat bine cu Pen? Povesteşte-mi tot şi apoi poţi să mă întrebi ce am făcut eu.

— Mulţumesc cerului că în casa nouă o să avem apă caldă din belşug, zise George.

— Parcă în cea veche nu avem? Wilma a telefonat şi ne-a invitat mâine seară la ei la cină. Am acceptat.

— Ştiu. Mi-a lăsat vorbă Pen.

— Unde ai fost? Te credeam la birou, dar am avut impresia că nu ştiau unde te găseşti.

— Pen ştia, dar bănuiesc că a vrut să fie discret. Am luat amândoi dejunul cu Ray Turner şi Charley Bohm, şi apoi eu am rămas şi am lucrat toată după-amiaza cu ei.

— Ai câştigat mulţi bani?

— Virtual, numai virtual. În schimb am angajat o mare sumă de bani lichizi. În timp ce ea se ştergea, George Lockwood se dezbrăcă.

— Sper că nu mi-o spui ca avertisment. Am trecut şi am mai vorbit odată cu domnul Kimiyoto. I-am comunicat că luăm vasele. Precis, de data aceasta. Vrea să le trimită cu un camion şi unul din fiii lui le va însoţi ca să supravegheze descărcarea şi despachetarea.

— Ar fi de dorit. Ce făcea Mary?

— Asta arată ce valoare le atribuie. Mary Chadburn? Se smiorcăia. Lawrence are tuberculoză, şi ea era…

— Lawrence? Cine-i Lawrence?

— Nepotul ei. Fiul cel mai mare al surorii lui Doug,

căruia Mary îi este devotată.

— Mary este gata să se devoteze oricui îi oferă un motiv să plângă.

— Ştiu, dar Mary face foarte mult bine.

— Mai ştii? Poate reuşeşte să-i facă rost băiatului de un plămân nou.

— Nu găsesc că e frumos din partea ta, George. Să-ţi pregătesc baia?

— Da, dacă eşti amabilă.

— Aşteaptă să-mi pun ceva pe mine. Mary voia să ştie dacă totu-i în regulă între Pen şi Wilma. I-am răspuns că după câte ştiu eu, da. Atunci mi-a aruncat un fel de privire protectoare şi eu i-am spus că nu-s decât o biată provincială de la ţară, dar n-am reuşit să scot mai multe de la ea. Există ceva ce ar trebui să ştiu? Când am luat masa la ei, n-am observat nimic, dar nici n-am fost atentă.

— Cam la ce se referea Mary?

— Am dedus, fireşte, că Wilma are un amant sau că Pen are o prietenă. Ori una, ori alta.

— Mary a aruncat chibritul în butoiul cu benzină şi apoi a rupt-o la fugă.

— Dar Mary n-are obiceiul să bârfească, decât dacă există într-adevăr ceva.

— Ei bine, azi am stat o mulţime de vorbă cu Pen şi întâmplător mi-a spus că n-are nicio problemă, deci nu-i vorba de Pen. Iar dacă Wilma are un amant, probabil că are unul gen bătrânul Rancid Martin.

— Ransome Martin.

— Şi la şaptezeci şi opt de ani nu mai prezintă mare pericol. Nu! Du-te şi spune-i lui Mary să-ţi dea mai multe amănunte, sau să-şi ţie gura. Nu-mi face baia prea fierbinte. Exact jumătate-jumătate.

— E jumătate-jumătate. Ţi-a adus cămăşile de la spălătorie.

— De ce-mi spui asta? A vorbit cineva de cămăşi?

— M-am gândit să-ţi spun ceva care să-ţi schimbe dispoziţia. De când te-ai întors eşti foarte cusurgiu şi nu-mi face nicio plăcere.

— Iartă-mă, Géraldine.

— Prea mulţi ani din viaţă mi-a mers tot timpul prost, şi a trebuit să suport loviturile. Nu m-am măritat cu tine ca s-o iau de la început. Şi n-am s-o iau, George. În privinţa asta te rog să nu-ţi faci nicio iluzie.

— Te-ai supărat într-adevăr?

— Nu, dragul meu, nu m-am supărat. Dar asta nu înseamnă că nu m-aş putea supăra. Şi trebuie să fim bine înţeleşi că nu-mi place să primesc bobârnace, când încerc să fiu amabilă, adică cea mai mare parte a timpului. Am fost fericită azi-noapte şi astăzi m-am simţit toată ziua minunat. Dar tu mă poţi face şi nefericită. Uneori reuşeşti să fii şi foarte distant.

— Îmi pare rău draga mea, dar de vreo două zile mi-au mers toate pe dos, una după alta.

— Fă-ţi baia şi poate pe urmă o să-ţi dai seama că în fi mai plăcut să cinăm aici şi să nu mai ieşim în oraş. Sunt dispusă să fac orice îţi face plăcere.

— O să vedem după ce-mi fac baia.

— Eşti bărbatul cel mai atrăgător pe care l-am cunoscut în viaţa mea.

— Serios?

— Ştii bine că eşti.

— Şi după doi ani de căsnicie?

— Ai să fii întotdeauna atrăgător. Cred că ar trebui să mulţumesc sutelor de femei dinaintea mea că m-ai ales pe mine.

— N-au fost sute, Géraldine. Au fost câteva, dar nu sute.

— Ei bine, sunt o femeie la fel ca toate celelalte, deşi martor mi-e Dumnezeu că până acum trei ani de zile nu mi-am dat seama de asta. Poate de aceea îmi pari atât de

atrăgător, George. Orice femeie insipidă poate fi soţia lui Howard Buckmaster, dar sunt convinsă că toate se întreabă i ce-o fi găsit *George Lockwood* la ea? Ce să le răspund?

— Poţi să le răspunzi că am găsit totul, în afară de o femeie insipidă.

— Da, dar aş fi continuat să fiu la fel ca ele, dacă n-ai fi fost atât de îndrăzneţ. „Ia încearcă şi cu mine”. Cine ar fi crezut că o remarcă atât de simplă şi neînsemnată a putut să-mi schimbe întreaga viaţă?

— Era momentul potrivit. Mi-am dat seama că erai pe punctul să încerci alt bărbat.

— Într-adevăr aşa era. Mi-ai ghicit gândurile înainte ca eu să-mi dau seama ce gândesc. Am fost penibilă, nu-i aşa? Ce stupidă am fost! Şi ce încurcată!

— Nu, de loc. Ai fost tu însăţi, fără să încerci să fii altcineva sau altceva decât erai. Asta-i tot secretul, să ştii. Stupid a fost Howard.

— Oh, Doamne, bietul Howard! Eh, hai, du-te şi fă-ţi baia.

— S-a terminat cu supărarea? o întrebă el.

— Ce vrei, trebuie să mă afirm şi eu din când în când, răspunse Géraldine.

Luară cina, apetitive şi macaroane, într-un local clandestin în Chelsea, unde li s-a alăturat un coleg al lui George

Lockwood de la Princeton. Era un restaurant ţinut de o familie, o singură încăpere lungă şi îngustă, având ambii pereţi pictaţi cu scene de stradă dintr-un orăşel italian. Peste aceste fresce erau aşezate zăbrele din lemn alb, în speranţa că vor da iluzia că scenele străzii se văd din interiorul unei grădini. Pictura era atât de proastă încât nu crea nicio iluzie, dar culorile erau vii, zăbrelele imaculate şi eşecul artistic avea mai puţină importanţă decât intenţia de a înveseli a proprietarului şi a artistului. Vinul de

Chianti avea un uşor gust metalic, indicând că înainte de a fi decantat în sticlele îmbrăcate în rafie fusese păstrat într-o zăcătoare de fier, dar mâncarea era gustoasă şi serviciul atent. Niciun client nu plecă înainte de ora unsprezece, dar după douăsprezece nu mai rămăsese decât o singură pereche tânără. De câte ori se servea un fel, Joe, patronul, stătea în spatele chelnerului, controlă nd ultimele amănunte şi apoi, salutând din cap, zâmbea uşor clienţilor şi îi lăsa în voia lor. Clientela era în mare măsură de vârstă mijlocie, fiind alcătuită din bărbaţi care-l cunoscuseră pe Joe pe vremuri, când era chelner la *Club de Vingt*. Erau bărbaţi potoliţi şi solvabili, obişnuiţi să bea vin la masă şi înainte de legea Prohibiţiei. Joe avea legături politice excelente şi în local nu fusese niciodată văzut vreun ofiţer de poliţie cu grad mai mic de locotenent.

— George, în oraş se vorbeşte că ţi se va cere să donezi facultăţii un cămin nou, începu Ned O'Byrne.

— Cee?

— Şi că ai să-i dai numele Carlton-Macleod, continuă O'Byrne.

— Aha! exclamă George Lockwood.

— Sau Casa Carburatorului, adăugă O'Byrne. Nu puteai să laşi şi pe un scump prieten şi coleg să intre şi el într-o afacere ca asta?

— Niciun prieten sau coleg cu mintea întreagă n-ar fi intrat în ea, când Pen şi cu mine am auzit prima oară de ea, răspunse George Lockwood. Sunteţi cu toţii atât de ocupaţi cu cumpărarea şi vinderea acţiunilor, că nu mai vedeţi nimic în jurul vostru. Pen şi cu mine am dădăcit afacerea asta timp îndelungat, după cum ştii, şi cu onorariile avocaţilor, am fi putut cumpăra… câteva terenuri de tenis.

— Şi încă terenuri de tenis din aur curat, după câte am auzit, spuse O'Byme. În fine, data viitoare când mai ai o afacere ca asta, spune şi prietenilor.

— Nici nu m-aş gândi, Ned. Dacă-i vorba ca afacerea să meargă bine, o vreau numai pentru mine, şi pentru Pen, bineînţeles. Şi dacă nu-i bună de nimic, cum aş mai putea să dau vreodată ochii cu vechii şi scumpii mei prieteni? Dar *tu* ce afacere ai pentru *mine*?

— Uite, numai ca să-ţi stârnesc bunăvoinţa, în speranţa unui *quid pro quo* viitor, am să-ţi dau o mică informaţie. Azi s-au negociat la unsprezece şi jumătate şi am de gând să le ţin până vor ajunge în jur de patruzeci. Asta se va întâmpla cam pe la mijlocul lui ianuarie, tocmai la timp ca să-mi achit facturile de Crăciun.

— Sunt cotate în Bursă?

— Nu, mai mult ca sigur că nu, şi de fapt nici nu sunt atât de multe ca să atragă un mare capitalist ca tine, dar sper să câştig modesta sumă de cincizeci de mii de dolari şi apoi s-o şterg din joc.

— Şi pe urmă ce-ai să faci?

— Uite, eu sunt un speculant. Nu neg asta. Las pe unul sau doi prieteni să intre în afacerea asta şi mă aştept, bineînţeles, ca şi ei să mă răsplătească la fel, când vor da de o afacere bună. Dar asta e o afacere prea măruntă pentru tine, George.

— Nicio afacere în cinci cifre nu-i măruntă, Ned. Tocmai ne-am construit o casă şi dacă voi găsi nişte amatori să suporte cheltuielile, le dau voie.

— Atunci eşti binevenit.

— Nu, mulţumesc, Ned. S-ar putea să vreau să mă retrag înaintea ta şi dacă aş începe să vând, nu mi-ai iertat-o niciodată.

— Ah, fireşte că nu mi-ar conveni să-ţi vinzi tot pachetul deodată. Ai putea stârni o scădere, care să-mi răstoarne planurile, aşa că poate e preferabil să nu te amesteci. Dar numai între noi doi şi deoarece n-ai de gând să te amesteci, am să-ţi spun despre ce-i vorba, ca să poţi să le urmăreşti şi tu în viitoarele trei luni.

— N-am să suflu o vorbă, promise George Lockwood.

— Se numesc *Magico*.

— Magic cu un „o” la sfârşit?

— Da. E vorba de un aparat de radio, cu opt lămpi. E proiectat de doi tipi tineri din Chicago. Au un fel de invenţie, care elimină majoritatea paraziţilor în oraşe, unde oţelul clădirilor şi puterea electrică pentru ascensoare şi altele… mă rog, ştii cum e. Dacă pretenţiile lor sunt adevărate, patruzeci e un preţ prost pentru vânzare, dar am să mă mulţumesc cu patruzeci.

— Bine, dar se ridică imediat problema, de ce n-au perfecţionat aparatul firmele Stromberg-Carison şi Atwater Kents? De ce tocmai doi tineri din Chicago?

— George, n-am urmat o facultate tehnică, ţi-aduci aminte? Şi nici n-am intrat în afacerea asta pe vecie. Ştiu doar ce-am auzit şi vreau să câştig ceva bani cât mai circulă zvonurile astea. Apoi am să mă retrag pe nesimţite şi tot atât de tăcut am s-o şterg din ţară. S-ar putea să vie un îngheţ, dar în clipa aceea eu mă voi afla într-o climă însorită, atât la propriu cât şi la figurat. Mi-am propus un ţel şi peste cinci ani când îl ating, cumpăr satul din Irlanda în care s-a născut bunicul meu şi am să domnesc acolo. Am să pescuiesc somoni şi am să beau whisky până la sfârşitul vieţii mele. De fapt n-am un instinct de acaparare. Nu sunt niciun vagabond, dar sunt departe de a fi bogat ca Andrew Mellon.

— Te înţeleg perfect. N-aş vrea să trăiesc în Irlanda.

Aţi fi prea mulţi pentru mine. Dar şi eu sunt pe cale să fac ce ai tu de gând să faci.

Géraldine Lockwood şi Kathleen O’Byrne purtau o discuţie separată, având ca subiect aventurile de la cumpărături, dar acum Kathleen interveni:

— George, am auzit, fără să vreau, ultima parte. Ce anume faci tu ce şi Ned are de gând să facă? Aş vrea să ştiu şi eu pentru că în felul ăsta aş avea o idee despre

planurile lui Ned.

— Nici tu nu cunoşti planurile soţului tău? o întrebă Géraldine.

— Cum, nici tu? Doar îmi cunoşti totdeauna planurile, Géraldine, spuse George.

— De loc. Îmi sunt anunţate, dar nu sunt niciodată consultată, replică Géraldine.

Mai târziu în camera lor de la hotel, George spuse:

— Ai făcut o declaraţie surprinzătoare, că nu mi-ai cunoaşte planurile. Ai vorbit serios, sau numai pentru că băuseşi Chianti? Am impresia că Joe îl alcoolizează un pic.

— Aş, puteam să fac această declaraţie şi fără să beau Chianti. Chiar şi fără să beau o ceaşcă de ceai. De ce?

— Aa, n-are importanţă. A fost doar una din afirmaţiile pe care femeile le fac numai de faţă cu alte persoane, şi niciodată în particular. Când bărbatul şi soţia sunt singuri, o afirmaţie ca aceasta ar provoca o discuţie. În public, cauţi să eviţi discuţiile. Şi deoarece ai preferat s-o faci în public, este evident că ai dorit să eviţi o discuţie asupra acestui subiect. Noapte bună, Géraldine. Mâine dimineaţă n-am să te deranjez. Am să plec după treburi devreme şi voi lipsi toată ziua. Am să-mi iau micul dejun la restaurant.

— Foarte bine. Noapte bună, George.

În seara următoare, la Wilma Lockwood, după cină, urmă o partidă de bridge, aşa că gazdele nu remarcară răceala dintre George şi Géraldine Lockwood, ca urmare a discuţiei din seara precedentă.

Reîntorşi în camera lor de la hotel, Géraldine spuse:

— Chiar dacă e ceva în neregulă între ei doi, eu una n-am observat nimic. Ce gândesc ei despre noi e altă chestiune.

— Exact. Mâine mă întorc la Swedish Haven. Ţi-ar face plăcere să vii cu mine?

— Nu, mulţumesc. Dacă-mi trimiţi maşina, vin sâmbătă.

— Sâmbătă? Bine, dar te sfătuiesc să-l pui pe Andrew să se intereseze ce meciuri de fotbal se joacă sâmbătă. Dacă se joacă la Easton, la Bethlehem sau ia Allentown, şoseaua o să fie aglomerată.

— Nu mă interesează cât o să dureze drumul.

— Foarte bine.

— Poate până atunci ai să te dezgheţi. Dar, bineînţeles, s-ar putea ca după un drum aşa de lung cu maşina şi toate celelalte să fiu *eu* ca un sloi de gheaţă.

— Nu-i exclus niciuna, nici alta, spuse el. Deci, dacă nu te văd mâine dimineaţă, rămâne pe sâmbătă. Noapte bună.

În dimineaţa următoare îi lăsă un bilet:

G… 7/ *trimit pe Andrew la New York de astăzi, ca să poţi pleca mâine cât vrei de devreme. Te rog spune-i lui*

Deborio să reţină o camerei pentru Andrew la Roosevelt Hotel. G. L.

George Lockwood obţinu cheile Packardului de la şeful gării din Reading şi ajunse acasă pe la mijlocul după-amiezii.

— Spală Packardul, Andrew, şi apoi aş vrea să pleci cu maşina ia New York. Ai o cameră la Roosevelt Hotel şi „când ajungi acolo, dă-i un telefon doamnei Lockwood. Stă la Carstairs şi, fără îndoială, are o grămadă de pachete de adus acasă. Dânsa o să te înştiinţeze când porniţi mâine la drum. Ia Pierce Arowul. E mai spaţios.

— Doamnei Lockwood nu-i place Pierceul, la drum lung. Se plânge de curent.

— Îi trebuie neapărat Pierce Arowul. Dacă se strică, timpul n-ai decât să ridici geamurile laterale şi să iei mai multe pături de drum.

— Mă gândeam însă că Lincolnul e la fel de spaţios „dacă nu stă nimeni în spate.

— Da? Asta te gândeşti, da? Pentru că pe *tine* nu te deranjează să iei puţin aer proaspăt, nu-i aşa, Andrew?

— Pe mine, de loc, dar pe doamna Lockwood, da. Pe dânsa o deranjează. Apoi zâmbi.

— Ce-i atât de amuzant?

— V-aş ruga să rămână între noi, pentru că doamna n-ar fi mulţumită dacă ar afla că v-am spus asta. Nu-i vorba numai că Pierceul e friguros. Se plânge că arată mai bătrână în Pierce. Şi când te gândeşti la câteva din cucoanele bătrâne din Gibbsville, în Pierceurile lor... şi apoi maşina asta, domnule Lockwood, înghite o groază de benzină.

— Cine ţi-a băgat toate astea-n cap, Andrew? Comis-voiajorul de la Cadillac? Fliegler? Dacă-i aşa, lasă-te păgubaş. N-am să-mi cumpăr niciodată un Cadillac, aşa că tu şi cu Luther Fliegler lăsaţi-vă de comploturi. Şi acum fii bun şi spală-mi maşina şi apoi du-te la New York.

— N-o să vă mai ofere nimeni şapte sute de dolari pentru Pierce, stărui Andrew.

— Nici nu valorează şapte, de aceea Cadillac-ul mi-ar reveni prea scump.

— Doamnei Hofman i-au oferit numai trei sute, pentru Pierceul ei, acelaşi model ca al dumneavoastră. Bătrânei doamne Hofman.

— Cam asta-i tot ce valorează astăzi. Lasă-te păgubaş, Andrew. Poate ai să ciupeşti comisionul de doi la sută, dar nu cu un Cadillac. N-am să-mi iau niciodată un Cadillac.

— Cum spuneţi dumneavoastră, domnule.

— Tot timpul discuţiei am vrut să te întreb ceva, spuse George Lockwood. Se opri în faţa lui Andrew, care-şi scotea pantofii şi îşi punea cizmele de cauciuc. A, da. Mai e ceva nou în legătură cu băiatul care a murit?

— Aseară a fost procesul.

— Ancheta coronerului, vrei să zici.

— Da. În ziarul de azi dimineaţă scria c-a fost o moarte accidentală. Ieri a avut loc înmormântarea. Am auzit că dumneavoastră aţi suportat cheltuielile.

— Unde ai auzit asta?

— În oraş.

— Da, eu le-am suportat, de fapt, dar lumea nu trebuia să ştie asta, spuse George Lockwood.

— După mine, a fost un gest frumos, continuă Andrew. Nu exista nicio lege care să vă oblige să faceţi asta, dar lumea e mai mulţumită aşa.

— N-am făcut-o de-asta.

— Ah, ştiu foarte bine. De aceea a şi fost un gest frumos.

— Hai, spune, la ce te gândeşti?

Andrew se ridică în picioare.

— Ştiţi, nimeni nu poate pretinde că a fost vina dumneavoastră. Nu vreau să insinuez că a fost vina dumneavoastră. Dar unii ziceau că zidul era destul de înalt ca să împiedice accesul. Nu mai aveaţi nevoie de ţepile de fier.

— Da, înţeleg. Şi altceva ce mai ziceau?

— Doar atâta.

— Cred că ziceau ei mai multe.

— Ei, da. Trăncăneau mai multe, dar tot în sensul ăsta. Ziceau că ţepile nu erau necesare. Asta o spuneau şi astă primăvară şi până marţi au repetat-o întruna. Aţi trăit o viaţă întreagă aici, într-o casă care avea numai un gărduleţ de fier… vă repet numai ce-am auzit. Nu-i părerea mea. Aţi trăit o viaţă întreagă aici, deschis, aşa ca lumea să poată vedea tot ce se petrece. Şi apoi, aşa, din senin, v-aţi hotărât să vă construiţi o casă tocmai în vale. Aţi ridicat un zid înalt şi pe creasta zidului aţi aşezat ţepi. Şi ca să puneţi vârf la toate aţi dărâmat şi casele de pe fosta fermă a lui Gscar Dietrich. Un tip se întreba ce se poate întâmpla cu un om ca să-şi dorească din senin atâta izolare? Andrew

făcu o pauză. Ştiţi, domnule Lockwood, de la om la om, continuă el, lucrez pentru dumneavoastră şi întotdeauna m-aţi tratat cum se cuvine, aşa că întotdeauna v-am luat apărarea. Dar de data asta este cu totul altceva.

— Îţi mulţumesc că mi-ai luat apărarea, dar care-i chestiunea asta diferită?

— Ei bine, nu dumneavoastră sunt nevoit să vă iau apărarea. Andrew se uită întrebător la George Lockwood, cerându-i tăcut să-l ajute să facă declaraţiile următoare.

— Dar cui, dacă nu mie?

— Soţiei dumneavoastră. Doamnei Lockwood. Unii dau vina pe dânsa. Trăiţi în casa asta de când v-aţi născut. Părinţii dumneavoastră au trăit tot aici şi după câte am înţeles, tatăl dumneavoastră s-a născut în ea. Unii spun că locuinţa nouă şi zidul şi ţepile de pe creastă şi dărâmarea fermei lui Oscar Dietrich… toate-s numai de când v-aţi recăsătorit.

— Toate au fost ideea mea.

— Desigur, dar pe unii n-o să izbutiţi să-i convingeţi.

— Nici n-am încercat să conving pe cineva, vreodată.

— Ştiu. Dar vă repet ce spun unii. Deşi nu v-aţi amestecat niciodată prea mult cu oamenii din oraş, ei s-au deprins cu dumneavoastră.

— Nici prima mea soţie nu s-a amestecat cu ei, dacă se aşteptau ca actuala doamnă Lockwood să se împrietenească cu ei…

— Da, dar prima dumneavoastră soţie avea un motiv. Era bolnăvicioasă şi toată lumea ştia asta. Actuala doamnă Lockwood e o cucoană voinică, sănătoasă. Vă repet exact ce se vorbeşte.

— Andrew, tu ai venit aici de la New York. Viaţa dintr-un orăşel de provincie e încă ceva nou pentru tine.

— Îmi place totuşi.

— Da, dar de pildă nu ştii că după ce mama s-a căsătorit cu tata şi a venit să locuiască aici, femeile din

oraş au socotit-o snoabă, pentru că vorbea numai englezeşte.

— Ce vreţi să spuneţi, domnule?

— Mama venea din Richterville, numai de la zece mile depărtare, şi vorbea dialectul olandez din Pennsylvania şi engleza, dar pentru că tatăl meu nu prea ştia olandeza, mama a început să vorbească numai englezeşte. Oamenilor din oraş nu le-a plăcut asta. I se adresau în olandeză şi ea le răspundea pe englezeşte. Esenţialul este, că indiferent ce-a făcut sau n-a făcut mama, au găsit un motiv s-o critice. Şi ştii de ce?

— Da, îmi închipui, puteau fi o mulţime de motive.

— Unul singur. Era soţia lui Abraham Lockwood. Tatăl meu. Şi acesta se dusese la o depărtare de zece mile ca să-şi aleagă o soţie. Istoria nu face decât să se repete. Dar îmi pare foarte bine că mi-ai luat apărarea şi presupun că şi doamnei Lockwood i-ai luat-o la fel de bine.

— Vă rog să fiţi convins, zise Andrew. A trebuit să-i trag unui tip una la moacă.

— Pentru ce spusese despre doamna Lockwood?

— A retras totul.

— Apreciez cavalerismul, Andrew, dar ai grijă să n-o păţeşti. Noapte bună.

— Noapte bună, domnule.

Géraldine Lockwood se întoarse la cutia de cărămidă roşie în după-amiaza următoare.

— Bravo, e foc! exclamă ea, intrând în biroul lui George Lockwood.

— Asta-i tot ce capăt la sosirea ta?

— Adică ai vrea să te sărut? Nu. Sunt pe cale să fac un guturai, de la Easton până aici am strănutat întruna. M-aş putea răzbuna pe tine, dându-ţi guturaiul, dar sunt prea drăguţă pentru asta. Şi apoi… cu ce drept speri un sărut de la mine? Te-ai purtat ca o pramatie, George, şi asta nu-mi place de loc.

— Mie îmi place, uneori.

— Ei bine, mie nu-mi place. Serios, *nu-mi place* şi aş vrea să-ţi ceri scuze cel puţin.

— Asta ar face să-ţi treacă răceala?

— Nu încerca să pui dispoziţia mea pe seama răcelii. Răceala n-are nicio legătură cu ce simt. Deşi are una. De ce nu l-ai trimis pe Andrew cu Lincolnul?

— Pentru că m-am gândit că ai mai multe şanse să răceşti în Pierce Arow.

— Din partea ta, nu m-ar mira. Serios, nu m-ar mira, mai ales de două-trei zile încoace. Am să fac o baie şi apoi mă culc şi nu te mai deranja să vii să-mi spui noapte bună.

— Bine, Géraldine, cum zici tu.

— Unde mi-e corespondenţa? Am primit ceva pachete?

— Întreab-o pe May.

*

Unul dintre pasagerii trenului de seară dinspre Philadelphia, dintr-o zi de sfârşit de februarie a anului 1921, era Bing Lockwood, George Bingham Lockwood Junior, un tânăr înalt, zvelt, de douăzeci şi doi de ani, purtând o pălărie maro-deschis, o blană lungă de urs, raccoon, care atârna descheiată, lăsând să se vadă un costum Norfolk gri-deschis, şi pantofi negri plaţi cu cataramă neagră. Coborî din vagonul Pullman la Swedish Haven şi se uită în juru-i, în dreapta şi-n stânga, ridicându-se pe vârfuri ca să vadă peste capetele mulţimii. Rămase pe peron, având deoparte un splendid geamantan englezesc din piele de porc, şi de cealaltă parte un sac de tenis din piele de porc, nu mai puţin frumos. Îmbrăcămintea şi echipamentul său erau considerate de o rară eleganţă printre studenţi, dar în momentul acela părea preocupat.

— Bună, Georgie. Acasă pentru sâmbătă? Cel care-i vorbise era Ike Wehner, şeful depozitului de bagaje.

— Bună, domnule Wehner. Nu cumva l-ai văzut pe Henry al nostru?

— Nu, nu l-am văzut. Dar nici nu m-am uitat după el. N-am văzut nici maşina. O fi pe drum, nu poţi să ştii. Wehner se îndepărtă şi în câteva clipe Bing Lockwood rămase singur pe peron. Aşteptă vreo cinci minute, uitându-se de mai multe ori la ceas.

— Mi se pare că o să trebuiască să-ţi iei picioroangele la spinare, Georgie, sau poate vrei să dau un telefon la tine acasă, zise Wehner. Dacă vrei mă reped să telefonez, în timp ce tu rămâi aici ca să te uiţi după maşină.

— Nu, mulţumesc, domnule Wehner. Cred că am s-o iau pe jos.

— E ceva în neregulă, Georgie? Acasă? Mama… nu-i mai rău, sper?

— Nu, totu-i în regulă, mulţumesc. Cu bine, domnule Wehner. Bing Lockwood merse pe jos, cale de două cuartaluri la est şi de trei cuartaluri la sud, spre casa părintească. Îşi deschise singur uşa, îşi lăsă bagajul, blana şi pălăria în hol, şi se îndreptă apoi spre biroul tatălui său. Bună, tată, spuse el.

George Lockwood lăsă jos ziarul de seară.

— Bună, fiule.

— Eh, am sosit.

— Da, ai sosit, foarte bine. Ia loc. N-aştepta să-ţi spun eu ce să faci.

Tânărul îşi luă un scaun şi aprinse o ţigară.

— De când ai renunţat să mai porţi jartiere? Aşa-i moda acum la Princeton?

— Ai de gând să începi prin a-mi critica îmbrăcămintea? întrebă Bing Lockwood.

— Cu orice aş începe, tot aş găsi ceva de criticat, nu-i aşa?

— Da, bănuiesc că da. Dar, dă-o în mă-sa! Chiar

jartierele!

— Bine. Să uităm de jartiere. Am putea începe cu limbajul tău.

— Da, pentru asta îmi cer scuze, zise fiul.

George Lockwood se ridică şi luă o ţigară dintr-o cutie de argint de pe biroul său. Era gata s-o aprindă, dar ezită, ridică cutia de argint şi o examină. Apoi o întinse fiului său.

— Mi-a făcut mare plăcere când mi-ai dăruit-o. Acum ţi-o înapoiez.

— De ce? Am câştigat-o şi tu ai admirat-o, şi mi-a făcut plăcere să ţi-o dăruiesc.

— Da, dar *cum* ai câştigat-o?

— Pentru numele lui Dumnezeu, tată! Am câştigat-o la tenis.

— Ai fost dat afară din facultate pentru că ai trişat la examene. Pe câte ştiu trişezi la toate.

— Ar fi al naibii de greu să câştigi un campionat de tenis trişând de unul singur. N-ai observat niciodată tipii care stau pe scaunele acelea înalte? Dacă nu mai vrei cutia, arunc-o la gunoi. Nici eu n-o mai vreau acum.

— Mă întreb de ce ai mai venit acasă? Nu trebuia să vii. Ai ceva bani. Nu-ţi ajunge c-ai făcut familia de râs, pe deasupra mai eşti şi obraznic.

— Acum am înţeles. Tu nu l-ai lăsat pe Henry să mă aştepte la gară.

— Henry e liber astăzi.

— Şi, fireşte, tu n-ai vrut să m-aştepţi. Prima oară, în şapte ani şi jumătate, când nu m-a aşteptat nimeni.

George Lockwood pufni:

— Asta-i bună! Am impresia că sperai să te primim cu fanfara!

— Nu speram aşa ceva, ştii bine, tată. Şi mă aştept să fiu pedepsit şi sper că am să îndur pedeapsa ca un bărbat. Dar să te iei de mine că nu portjartiere şi să-mi înapoiezi

cutia de ţigări! Vocea fiului se stinse. Zău!

— Fără lacrimi! pentru numele lui Dumnezeu. Crede-mă că ai parcurs toată gama, începând prin a înjura ca un birjar, şi bocind acum ca o fetiţă. Dacă ai de gând să urli, du-te sus în camera ta.

— De aici înainte n-am să mai urlu. Am să-ţi repet ce ţi-am mai spus la telefon; aş da orice s-o pot lua de la început. Aş prefera să cad la examene, decât să mai trişez.

— Sau să fii prins trişând. După câte am înţeles te-ai strecurat o dată până acum.

Fiul avu o ezitare.

— M-am strecurat de două ori până acum. Dar acum regret că n-am lăsat lucrurile să-şi urmeze cursul şi să cad la examene.

— Da, dacă ai fi căzut doar la examene mi-ar fi fost mult mai uşor să te înscriu în altă parte. Te-ai fi putut întoarce chiar la Princeton. Dar aşa ai fost respins şi de Universitatea din Pennsylvania şi de Bucknell.

— Vrei să spui că ai încercat să mă înscrii la Universitate şi la Bucknell?

— Am vorbit cu câţiva dintre prietenii mei. Pot să te înscriu la Bucknell, la anul. Mama ta are un văr acolo, un pastor baptist din Wilkes-Barre.

— Nu vreau să mă duc la Bucknell, şi nici în altă parte.

— Oh, ţi-ai şi făcut planurile. Şi care sunt, mă rog?

— Plec în California şi-mi iau o slujbă.

— Într-o bancă, bănuiesc.

— Ce urmăreşti? Vrei să mă scoţi din minţi? Nu, nu într-o bancă. Tatăl unuia din colegii mei de cameră se arată mult mai dispus să-mi ofere o şansă, decât propriul meu tată. Am o slujbă la o fermă şi am să plec săptămâna viitoare. Aş putea să plec şi mâine, dacă vreau.

— Şi de ce nu pleci? Eu unul nu te opresc.

— Nici nu m-ai *putea* opri. Şi sper să nu te mai văd în

viaţa mea. A... dio, *tată*.

— O clipă, înainte de a-ţi face o ieşire teatrală. Mama ta aşteaptă să te vadă. Ce ai de gând să-i spui?

— Am să-i spun că mi-am găsit o slujbă în California şi că trebuie să plec mâine.

— În felul acesta ne punem versiunile de acord, şi asta-i tot ce mă interesează. Când te duci sus, să nu uiţi că poate este ultima oară când o mai vezi. În cazul când ai de gând să rămâi câtva timp în California.

— Cât timp?

— Dacă rămâi un an. Şi dacă ai s-o enervezi cu ceva acum, s-ar putea să fii nevoit să-ţi amâni plecarea cu câteva zile. Aşa că nu juca teatru cu ea.

— De ce nu ţi s-ar putea întâmpla ţie asta?

— Trăsni-te-ar Dumnezeu! Să nu speri că am să ţi-o uit vreodată.

— Nici nu sper, zise Bing Lockwood.

Când intră în camera mamei lui, aceasta îşi scoase boneta de noapte. Stătea pe un scaun cu spătar înalt, în cămaşă de noapte, rochie de casă şi papuci de şaten, cu picioarele sprijinite pe un taburet rotund, capitonat. Îşi trecu iute degetele prin păr şi întinse amândouă mâinile.

— George, am să te pun în genunchi şi am să-ţi dau câteva la spate, asta-i tot ce am de spus. Hai, sărută-mă.

Fiul o sărută şi se aşeză pe un scaun asemănător, de cealaltă parte a căminului.

— Fumează. Hai, aprinde o ţigară. Şi dă-mi şi mie să trag un fum.

— De când ai început să fumezi?

— De când am început să fumez? Exact de acum treizeci de ani. Ţigarete medicinale, la patrusprezece ani.

— Existau ţigarete medicinale pe vremea aceea?

— Oh, nu ştiu. Am glumit doar. N-am fumat în viaţa mea, dar ştiu că tu fumai ţigarete medicinale, de când aveai patrusprezece ani şi chiar când erai mai mic.

— Pe atunci ştiai?

— Cum s-ar fi putut să nu ştiu? Se simţea mirosul de la o poştă. Ai luat masa?

— Nu.

— Trebuie să-ţi fie foame.

— Nu prea. Am mâncat o tocană de stridii la Reading, în gară.

— Ai stat de vorbă cu tatăl tău, ştiu asta. V-am auzit vocile, dar n-am putut desluşi ce spuneaţi. E foarte indispus, fireşte. Dar o să-şi revină. Îţi mai aduci aminte de vărul Charley Larribee? Nu ştiu dacă-ţi mai aminteşti de el. E un văr de-al doilea al meu şi a venit aici o dată ca să ţină o predică la biserica baptistă. A rămas peste noapte la noi, dar pe vremea aceea n-aveai mai mult de trei sau patru ani. Ei bine, s-a distins ca preot, ca preot baptist şi din întâmplare mi-am adus aminte că am citit undeva că face parte din consiliul de conducere de la Bucknell. Aşa încât i-am sugerat tatălui tău că ar putea să-i scrie vărului Charley, explicându-i situaţia. Să nu-i ascundă absolut nimic, dar să-i înfăţişeze problema ca unui preot creştin…

— Ştiu, mamă. Mi-a spus tata.

— Da? Ei bine, ştiam că are să-ţi spună. Şi ai fost primit pentru la anul. Cel puţin ai să fii primit. Au să te înscrie. Şi ai să-ţi iei o diplomă. N-ai decât un an de aşteptare, dragul meu.

— O diplomă nu înseamnă mare lucru pentru mine, spuse fiul ei. Am terminat-o cu învăţătura.

— Mi-era teamă că ai să spui asta. Dar nu trebuie să te hotărăşti acum. Ştiu la ce te gândeşti. Că primindu-te la Bucknell dau dovadă de favoritism. Dar ori unde te vei duce va fi mult mai dificil pentru tine, decât pentru oricare din colegii tăi. Au să te urmărească ca pe un uliu şi la prima mişcase… Ce mai, ştii ce te aşteaptă. Dar tocmai pentru asta ar trebui să te duci. E cea mai bună cale ca să repari ce s-a întâmplat la Princeton. Să ştergi nota proastă

din catalogul tău. Cei de la Bucknell sunt dispuşi să-ţi ofere această şansă şi sper că ai să te duci acolo şi ai să-ţi iei diploma, demonstrându-le celor de la Princeton c-ai profitat de pe urma greşelilor tale.

— Am să profit, mamă, dar nu ducându-mă la Bucknell.

Îmi dau seama că sunt foarte binevoitori, pentru că îmi oferă o şansă, dar m-am săturat până în gât de facultate. Uită-te numai la notele mele, tot timpul cât am fost acolo. Am trecut ca un câine prin apă şi, în ultimul an, i-am şi trişat. De la început n-ar fi trebuit să mă duc. A fost o risipă de timp şi bani. Poate-i un noroc că m-au prins, deşi e o porcărie c-am păţit-o tocmai când eram aproape de mal. Încă patru luni şi terminam.

— Atunci poate-i un noroc. Mă întreb ce influenţă ar fi avut asupra vieţii tale, dacă ţi-ai fi luat diploma trişând. Bun, şi ce planuri ai?

— Steve King, tatăl colegului meu de cameră, zice că are o slujbă pentru mine.

— În California? Aşa de departe? îţi ia o săptămână cu trenul până acolo, dragul meu.

— Ştii, mă gândeam să plec în China, dar nu ştiu cât îţi ia drumul până *acolo*.

— Şi ce-ai să faci în California?

— Am să lucrez la ferma domnului King.

— Cow-bov?

— Nu, nu-i crescător de vite. E pomicultor. Portocale şi alte fructe.

— Şi o să-ţi placă?

— Nu pot să spun până nu încerc.

— Şi ce ai să faci? Ai să culegi portocale?

— Cred că da, la început. Domnul King zice s-o încep de jos. Muncă manuală. Muncă grea. Zice că asta-i ultima mea şansă, dacă vreau să scot ceva din mine.

— Ai stat de vorbă cu domnul King, tatăl?

— Mi-a trimis o scrisoare. Nu spune mare lucru despre felul de muncă pe care am s-o fac, în afară de faptul că o să fie o muncă grea, dar ştiu de la Steve că dacă zice că e grea, apoi nu glumeşte. Canotajul e un fleac pentru Steve după ce a petrecut o vară la fermă.

Mâna mamei atârna amorţită pe braţul scaunului.

— Şi când pleci?

— Mâine.

— Da, ştiam. Ştiam precis. Ştiam că ai venit să-ţi iei rămas bun. Ridică-te, Georgie. Lasă-mă să te privesc. Întoarce-te. Oh, dragul meu. *Dragul meu 1* Îi întinse braţele şi el îngenunche ca să poată fi îmbrăţişat.

— Nu plânge, mamă. California nu-i aşa de departe cum e China.

— Ba este. Pentru mine e la fel de departe. Dar cel puţin nu pleci la război. Acum patru ani mi-ar fi tremurat inima pentru tine. Dar nu pleci la război. Pentru tine e un început de viaţă nou şi minunat. Şi tu te gândeşti la fel, nu-i aşa?

— Da.

— Şi poate ai să cunoşti pe acolo o fată drăguţă.

— Mai e mult până atunci, mamă.

— Nu. Eşti mai bătrân decât crezi. Până acum ai petrecut, te-ai distrat o groază, cu prietenii şi cu tenisul tău. Dar cred că acum toate astea s-au terminat pentru tine.

— Şi eu cred la fel.

— Stai jos acum, să-ţi spun ceva despre tatăl tău. Văd că despre *mine* ştii totul. Te porţi cu mine ca şi cum aş fi fragilă, îmi dau seama. Ţi-a spus tatăl tău, nu-i aşa? Oh, asta nu-i cinstit. Să-ţi spun *eu* adevărul. Stau prost cu inima. Poate că n-am să mai cobor scările niciodată. Dar nu poţi rămâne aici să aştepţi până voi avea ultima criză. S-ar putea s-o mai duc aşa, ani şi ani de zile. Şi acum să vorbim despre tatăl tău…

— Ai de gând să-mi spui că nu-i tatăl meu?

Mama râse.

— Oh, nu, e tatăl tău, în privinţa asta nu există nici cea mai mică îndoială. Când te gândeşti cum s-au schimbat timpurile, dacă poţi să-mi pui o astfel de întrebare! Dacă unchiul tău Pen i-ar fi pus bunicii tale o astfel de întrebare!

— Nu timpurile s-au schimbat. Tu şi cu mine ne-am schimbat.

— Da, poate. Mi se pare că în Shakespeare e ceva în genul ăsta. În orice caz, Georgie, ca să-l înţelegi pe tatăl tău trebuie să-ţi spun ceva despre el. Nu-i un lucru teribil sau ruşinos, e vorba doar de o trăsătură a lui. Raţionează prea mult.

— Raţionează prea mult?

— Da. Tu semeni mai mult cu mine. Am observat asta de când erai mic. Dar tatăl tău e cu totul adâncit în sine însuşi, raţionând întotdeauna, raţionând fără încetare. Nu face absolut nimic, fără ca mai întâi să nu raţioneze. Şi găseşte mai multă plăcere în plănuirea unui lucru decât în înfăptuirea lui. Şi când, în sfârşit, e gata să-l înfăptuiască, şi-a pierdut interesul pentru el. Îţi va face chiar un studiu despre un lucru, mărunt sau mare. Să-l observi când comandă masa la restaurant. Îi trebuie ore întregi ca să comande, şi apoi ai impresia că nu-i mai face plăcere să mănânce. Sau când îşi comandă un rând nou de haine. Face cel puţin şase probe şi apoi costumul spânzură nepurtat luni de zile în dulap.

— Ştiu.

— Dar iată şi un lucru pe care nu ştiu dacă-l cunoşti, aşa că am să ţi-l spun acum, pentru că pleci în lumea largă. Nu-i nici teribil, nici ruşinos, dar tatăl tău nu mi-a fost întotdeauna credincios.

— Vrei să spui că a avut legături cu alte femei?

— Da. Nu multe, însă mai mult de una. Dar n-au durat. Urmărirea, plănuirea, numai partea asta îi ia un an

şi apoi îşi pierde interesul.

— Ce gen de femei?

— Oh, diverse. Nu le-am cunoscut pe toate, sau n-am ştiut cine erau, dar îmi imaginez.

— Şi n-ai avut niciodată o ieşire?

— La prima da. Era o persoană cunoscută. O prietenă. Am crezut că s-a terminat cu viaţa mea, că totul s-a sfârşit, mai ales pentru că pe vremea aceea eram însărcinată cu Ernestine.

— Cum a putut să-ţi facă un lucru atât de îngrozitor?

Mama clătină din cap.

— Nu. De fapt n-a fost chiar atât de îngrozitor, mai ales după ce mi l-a explicat.

— Dar cum a putut să-ţi explice un astfal de lucru?

— Şi totuşi mi l-a explicat, şi *după* aceea mi-am dat seama că sunt măritată cu un bărbat atât de puţin sentimental, că lucrul în sine nu mai avea nicio importanţă.

— Ce tot spui?

— Nu mai avea importanţă pentru că… ei bine, sunt anumite lucruri care nu se discută. Un bărbat şi o femeie pot fi căsătoriţi ani şi ani de zile, să aibă şi copii, dar să nu discute niciodată această latură a căsniciei lor. Nici tatăl tău şi cu mine n-am discutat-o până ce n-a avut o legătură cu altă femeie. Atunci am discutat-o. A recunoscut legătura şi mi-a explicat-o într-un fel care mi-a demonstrat cât de puţin sensibil este. Prin sensibilitate cred că înţeleg iubire. Exact. Vezi, explicaţia lui era că, o dată ce a început, un bărbat trebuie să aibă în permanenţă raporturi cu femeile. Şi că a ales pe cineva din cercul nostru de prieteni pentru că şi ea ar fi avut tot atât de mult de pierdut, dacă ar fi provocat un scandal.

— Şi întotdeauna a avut legături în cercul vostru de prieteni?

Mama lui zâmbi.

— Oh, nu. Nu existau chiar atât de multe soţii

infidele.

— Deci pentru celelalte a dat altă explicaţie.

Mama clătină din cap.

— Nu. Pentru că nu i-am mai cerut niciodată. A avut atâta sânge rece în privinţa primei că mi-am dat seama că spune adevărul. Adevărul despre sine însuşi, mai mult decât îşi închipuie. Şi mai mult decât îşi închipuie chiar şi astăzi. Parcă mi-ar fi mărturisit că e bolnav. Eu de pildă, sunt bolnavă de inimă.

— Şi el n-are inimă de loc.

— În sensul acesta, nu, nu are. Dar aş vrea să înţelegi că în alte privinţe a fost un soţ bun. N-aş schimba locul cu niciuna din femeile pe care le cunosc. A fost generos, amabil, şi blând şi asta nu numai de când am avut prima criză de inimă, ci de la început. Şi ştiu bine ce anume sunt nevoite să descopere celelalte femei pe pielea lor… că n-a iubit în viaţa lui pe nimeni, pentru că nu poate iubi. *Tare* nenorocite trebuie să fie când descoperă şi ele asta. Sunt convinsă. Eu însă am descoperit de ani de zile.

— Dar, mamă, în ce scop îmi spui toate astea?

— Ah, am un scop. N-o fac numai ca să-ţi bârfesc tatăl, încerc să te fac să înţelegi anumiţi oameni. Pleci departe. Printre străini. Să nu fii surprins dacă n-ai să reuşeşti să înţelegi acţiunile unor oameni. Şi să nu te surprindă niciodată orice ar face tatăl tău. Trăieşte în întregime adâncit în gândurile lui. E un om tare trist, pentru că a pierdut imens în viaţă.

— Cred că am să înţeleg toate acestea mai târziu.

— Nici nu încerca să le înţelegi acum. Aşteaptă până ce ai să dai de o persoană pe care n-ai s-o înţelegi şi atunci adu-ţi aminte de ce ţi-am spus. Şi unele femei sunt aşa. Nu-i un lucru rezervat numai bărbaţilor.

— Ai fost vreodată îndrăgostită de cineva?

— Da, de tatăl tău. Şase ani de zile. Apoi am descoperit ce fel de om e şi am încetat să-l mai iubesc. Dar

în momentul acela vă aveam pe voi, pe tine şi pe Ernestine, ca să vă iubesc, aşa încât nu mi-a lipsit prea mult dragostea ce i-o purtasem. Vreau să pleci în California plin de speranţe, dar pregătit. Oamenii te pot dezamăgi. Chiar şi o fiinţă pe care o iubeşti te poate dezamăgi. Şi dacă ţi se va întâmpla asta, să-ţi aduci aminte că eu am trăit cincisprezece ani de zile cu un bărbat pe care încetasem să-l mai iubesc şi nimeni n-a aflat vreodată că am fost nefericită. Cea mai mare parte a timpului n-am fost nefericită. Numai când mă întorceam cu gândul la cei şase ani în care fusesem îndrăgostită. Niciodată nu m-ai socotit o fiinţă nefericită, nu-i aşa?

— Nu. Dar m-am întrebat tot timpul cum de poţi fi fericită cu tata. Am impresia că asta-i maximum ce-am gândit despre nefericirea ta.

— Îmi pare bine că n-ai gândit mai mult. Copiii trebuie să creadă în fericirea părinţilor lor. Dar acum eşti mai în vârstă şi pe cale s-o porneşti de unul singur, aşa că nu-mi pasă dacă-ţi risipesc puţin iluziile.

— Nu am chiar aşa de multe iluzii cum ai crede. Mai ales acum. Nu am niciuna despre mine. Până anul trecut credeam că sunt cinstit, dar am descoperit că nu sunt.

— Ba ai fost, şi mai eşti încă. Dar în unele privinţe poţi să fii slab. Majoritatea aşa suntem. N-ai citit niciodată despre oameni care au dus o viaţă potolită, onorabilă şi într-o bună zi n-au mai putut rezista tentaţiei? Au luat toţi banii lichizi din casă şi au fugit în lume. Ei bine, tu ai douăzeci şi doi de ani, nu patruzeci şi cinci. Şi ce-ai făcut tu, bineînţeles, ţi-a dăunat numai ţie. Nimeni altul nu va avea de fapt de suferit pentru că te-au alungat de la Princeton. Tatăl tău vorbeşte de compromitere, dar s-a obişnuit în aşa măsură să stea retras de lume, că nu se ştie prea multe despre noi. Şi nu va spune nimic de data asta oamenilor din Swedish Haven, cum de altfel nu le-a spus niciodată nimic, aşa că nu va exista nicio deosebire. Ah,

da, dacă ar fi fost un om mai prietenos, mai sociabil, tăcerea lui de acum ar fi fost remarcată. Dar aşa, nimeni, în afară de familie, nu va afla de ce ai plecat de la Princeton.

— Ba au să fie destui să afle.

— Vorbeam de lumea din Swedish Haven.

— N-am să mai pot pune piciorul la Princeton, sau să dau ochii cu prietenii de acolo.

— Cine a venit să-şi ia rămas bun la plecare?

— Oh, doar patru-cinci colegi.

— Atunci adu-ţi aminte numai de aceştia, pe ceilalţi uită-i. Numai aceştia patru-cinci au să-ţi ia apărarea, iar ceilalţi nu contează. Mama oftă. Nimeni nu contează.

— Ai început să oboseşti?

— Da, puţin. Am impresia că trebuie să mai fie ceva în neregulă cu mine, în afară de inimă. Ca şi cum boala de inimă n-ar fi destul. Ce pacoste e să fii bolnav.

— Am să te las să dormi.

— Bine, dar treci pe aici înainte de a te duce la culcare, de obicei mai stau să citesc. Tocmai citesc o carte despre o femeie care a luat viaţa de la început, dar povestea ei nu seamănă de loc cua ta. Fuge cu un bărbat şi se întoarce acasă fără să se fi măritat cu el. Înainte de a pleca era ca Cenuşăreasa, fetişcana aceea urâtă din poveşti, dar, Doamne! ce-a putut să facă o dragoste păcătoasă pentru încrederea ei în sine însăşi! A fost scrisă de o femeie, dar nu cred un cuvânt din ea. Şi cu cartea aceea despre Princeton, de care se vorbeşte atâta, ce e? E adevărat, acolo nu se învaţă de loc?

— Cât mai puţin posibil. Acesta-i şi motivul pentru care unii dintre noi sunt nevoiţi să înşele la examene.

— Oh, Georgie… ei, da, eşti obsedat.

George văzu de pe palierul etajului întâi că bagajul i-a fost dus în cameră. Coborî şi observă că pe masa din sufragerie fusese aranjat doar un tacâm.

— Bună, May. Bună, Margaret, spuse el în bucătărie. Pentru cine-i pusă masa, pentru mine sau pentru tata?

— Bun venit acasă, răspunse May. E pusă pentru tine. Tatăl tău ia cina la Gibbsville Club. Avea o întâlnire la care trebuia să se ducă şi n-a mai putut să aştepte.

— Perfect. Poţi să mă serveşti când vrei. Ah… Henry e pe aici?

— Azi e ziua lui liberă.

— Am avut impresia că la el e lumina aprinsă.

— E la el în cameră, dar azi e liber, îl lămuri May.

— Deci asta e, spuse Bing Lockwood. Se duse la telefonul de perete şi apăsă pe butonul pentru garaj. Henry, aici e George.

— Care George?

— George Bingham Lockwood Junior.

— Azi sunt liber.

— Cu începere de mâine n-am să te mai deranjez prea des. Trebuie să-mi vină cufărul de la Princeton, New Jersey. Vreau să mi-l reexpediezi la – notează-ţi pe ceva, te rog – la domnul Jack King. Ferma San Marcoe, Comitatul San Luis Obispo, California.

— Vorbiţi prea repede pentru mine, toată spaniola asta!

George îi repetă adresa mai rar.

— Acum ai înţeles?

— Da, la domnul Jack King. Ferma San Marcos. Comitatul San Luis Obispo, California. Nu vreţi să vă mai aduc cufărul acasă. Doar să vi-l reexpediez şi să-l pun la primul tren. Cine o să suporte cheltuielile?

— Sunt convins că tata va fi încântat să le suporte.

— Nu cunoaşteţi vreo modalitate să le includeţi în preţul biletului?

— Nu mi-am luat încă biletul.

— Atunci cumpăraţi-vă biletul şi spuneţi-i lui Ike Wehner să reexpedieze bagajul. Asta ar simplifica lucrurile

şi-ar economisi o grămadă de bani. Dacă ştiaţi că plecaţi tocmai în California, de ce n-aţi expediat cufărul direct de la Princeton, fără tot ocolul ăsta?

— Nu eram sigur că plec în California. Acuma sunt. Şi închise telefonul.

— Pleci tocmai în California? se miră May.

— Tocmai acolo.

— Ce s-a întâmplat? Ai dat de vreun bucluc la facultate? îl întrebă Margaret.

— Bineînţeles. Am copiat la examene.

— Ei, haide, spune-ne adevărul. Ce-ai făcut?

— Ţi-am spus. Am copiat la examene.

— Mă rog, dacă nu vrei să ne spui. Ai dat de vreun bucluc cu o fată?

— Chefuri, mai degrabă, spuse May.

— De ce chefuri mai degrabă? întrebă George.

— Pentru că la facultatea ta nu se primesc fete.

— Sunt d-alelalte, care dau totdeauna târcoale pe unde se adună studenţii, zise Margaret. În orice caz n-o să scoatem niciodată de la el ce-a fost, femei sau chefuri.

— Sau amândouă, poate. Nepotul meu e înscris la Universitatea din Pennsvivania şi în fraternităţile de acolo. Nici nu-ţi vine să crezi ce lucruri se petrec acolo. Iar băieţii din fraternităţile de la Princeton trebuie să fie şi mai răi.

— De ce? o întrebă George.

— Pentru că acolo se duce o clasă de băieţi mai înstărită şi cu mai mulţi bani. Şi deci sunt mult mai răi.

— Da’ de unde, numai timp de o săptămână, protestă George.

— Numai o săptămână? se miră Margaret.

— Da. O dată pe an la Princeton există un obicei numit săptămână Orgiilor şi atunci ai voie să aduci la tine în cameră câte femei vrei.

— Şi au voie să rămână acolo? întrebă Margaret.

— Fireşte. În timpul săptămânii Orgiilor îţi este

permis orice, cu condiţia să nu aduci în cameră vreo nevastă de profesor. Dacă te prinde cu vreo nevastă de profesor trebuie să traduci cincizeci de versuri de Horaţiu.

— Nu-mi vine să cred, spuse Margaret.

— Eu una nu ştiu ce să zic, rosti May.

— Întrebaţi-l pe tata. Întrebaţi-l dacă a trebuit vreodată să traducă cincizeci de versuri de Horaţiu.

— Cincizeci de versuri de orori[2]? Ce-o fi însemnând asta?

— Asta înseamnă, probabil, că trebuie să scrii cincizeci de versuri de lucruri oribile, zise May.

— Eh, *ştiam* asta, o repezi Margaret. Cincizeci de rânduri de orori, ce poate să însemne altceva? Dar există vreo carte în care se găsesc toate ororile astea?

— Am să-ţi trimit un exemplar.

— Nu, mie nu! Nu vreau să afle poştaşul că primesc cărţi de astea.

— Am una veche sus, insistă George.

— Mă mir, n-am văzut-o niciodată, se amestecă May. Tatăl tău a fost prins cu vreo nevastă de profesor?

— Să te uiţi numai la faţa lui când îl întrebi.

— S-ar putea să mă dea afară, spuse May.

— N-ar fi exclus. Studenţii de la Princeton nu trebuie să vorbească străinilor despre săptămâna Orgiilor.

— Şi când cade săptămâna asta?

— Când cade? Se schimbă de la an la an. Uneori cade toamna, alteori primăvara. Asta o decide Consiliul Studenţesc. Primeşti o înştiinţare că săptămâna Orgiilor va începe în cutare zi. Majoritatea nevestelor de profesori o şterg din oraş ca să se pună în siguranţă. Dar întotdeauna se găsesc câteva care rămân.

— Ale tinere, sunt sigură, ale drăguţe, spuse May.

— În general cele tinere şi drăguţe, aprobă George.

---

2 în englezeşte Horace (Horaţiu) şi horrors (orori) au o pronunţie asemănătoare.

Dar eu unul nu m-aş încurca cu o nevastă de profesor. Cincizeci de versuri de Horaţiu!… nu face!

— Ţi-ar merge mai bine dacă ai evita femeile cu totul, spuse Margaret.

— Dar e destul de mare. Are douăzeci şi doi de ani, protestă May.

— Nu-mi pasă cât de mare, sau cât de mic e. Nu vezi în ce bucluc a intrat, de trebuie să plece tocmai în California?

— Cum se numeşte săptămâna aia de care vorbeai? îl întrebă May.

— Săptămâna Orgiilor. Au botezat-o aşa după John W. Orgy, care a fost profesor de pederastie la Princeton, în o mie opt sute şaizeci şi cinci, şi care a iniţiat toată povestea asta. Profesorul John W. Orgy. Un nume uşor de ţinut minte. Are o statuie în Căminul Nassau.

— Mai las-o, că nu înghit de astea, zise Margaret.

— Adică John W. Orgy n-a fost profesor de pederastie? se oţărî George. Şi n-are o statuie în Căminul Nassau?

— Eh, o fi fost el un profesor vestit de zi-i pe nume, dar nu încerca să mă faci să cred că un profesor ar scorni o chestie ca asta, supse Margaret.

— Un profesor obişnuit poate nu, dar un profesor de pederastie ar face-o. Dar am impresia că nu ştii ce-i pederastie, Margaret.

— Am auzit de ea. E un fel de teorie medicală. Oasele din corpul omenesc, zise Margaret.

— Vezi că nu ştii? O confunzi cu orto-pederastie. E departe de a fi acelaşi lucru.

— Dar se cheamă aproape la fel, zise Margaret.

— Da, şi asta-i toată nenorocirea. De omilii, de exemplu ai auzit?

— Ah, ştiu ce sunt, dar prefer să nu spun. Bărbaţii stricaţi ca Artie Minzer?

— Da, ai nimerit-o. Deci ai auzit de omilii, dar nu şi de John W. Orgy profesorul de pederastie. Asta era materia lui. Credea în libertatea absolută a individului şi a organizat această experienţă de a permite libertatea completă timp de o săptămână. Şi ţine aşa de o jumătate de secol.

— Se poate, dar *ţie* nu ţi-a făcut niciun bine, spuse Margaret.

— Încă nu se ştie, replică Bing.

În ultima sa seară în casa în care se născuse, George Bingham Lockwood Junior cină de unul singur, înghiţind nişte mâncăruri pe care nu le comandase şi pe care nu le-ar fi ales. Când se duse în camera mamei lui, aceasta adormise, şi atunci telefonă la trei fete din Gibbsville, dar se părea că toate se aflau la o partidă de bridge şi nu erau aşteptate acasă mai devreme de unsprezece şi jumătate-douăsprezece, noaptea.

Îşi despachetă şi reîmpachetă lucrurile din valiză, făcu o baie şi adormi în timp ce citea în pat. Nu-l auzi pe tatăl său când acesta se întoarse acasă; nu o auzi nici pe mama sa, când intră în camera lui, îi deschise ferestrele şi îi stinse lumina.

Se trezi la ora şase. Se bărbieri, se îmbrăcă şi luă un ultim mic dejun în bucătărie, îndemnat de Margaret să mănânce cât mai mult. După micul dejun se îndreptă spre camera mamei lui, bătu la uşă şi intră.

— Pleci cu opt patruzeci şi şase? îl întrebă ea.

— Da. Îţi mulţumesc că mi-ai deschis ferestrele. Tu mi le-ai deschis, nu-i aşa?

— Dormeai atât de adânc. Şi aveai nevoie de somnul acesta. Să-mi scrii din tren. Treci prin Chicago, presupun, dar cred că n-ai chef să dai ochii cu vreunul din prietenii noştri.

— Nu, de loc.

— Să faci o listă cu lucrurile pe care vrei să le facem

pentru tine. Am să-ţi pun haina de blană la păstrare, n-ai să ai nevoie de ea un timp. Iar când îţi soseşte cufărul îl pun pe Henry…

— Am aranjat totul.

— Când ajungi în California trimite-mi o telegramă şi scrie-mi unde te-ai stabilit. Vreau să ştiu totul. Ai nevoie de ceva bani?

— Nu, mulţumesc.

— Să ştii că dacă îţi trebuie vreodată…

— Ştiu. Dar plec cu mai nimic la mine, pentru că o dată ajuns acolo n-o să mai am nevoie decât de haine de lucru. De nişte *bine jeans*.

— *Bine jeans*?

— Un fel de salopetă, fără piepţi. Acolo le spune *Levis*. După numele unui magazin din San Francisco, proprietatea unui tip Levis. Toate astea le ştiu de la Steve.

— Mama lui Steve locuieşte acolo unde te duci tu? La fermă?

— Mi se pare că da. Dar să nu-i scrii, mamă. Să nu-i scrii până ce nu stau acolo un timp şi se iveşte un prilej să-i scrii. Îţi dau adresa acum, dar înţelege că nu vreau să-i scrii doamnei King.

— Bineînţeles. Am să-i transmit salutări Ernestinei din partea ta.

— Da. te rog. Ah, mi se pare că se aude maşina.

— Ei bine, am impresia că asta-i totul.

— Da, şi pentru mine n-o să aştepte trenul. Ai grijă de tine; eu am să-ţi scriu şi tu să-mi răspunzi.

Mama îl măsură din priviri.

— E cea mai bună cale. Sunt convinsă. Nu părăseşti nimic de care ai într-adevăr nevoie. Dragostea mea te însoţeşte şi rămâne a ta. Ştii asta, băiatul meu.

— Da, mamă, ştiu. Se aplecă şi o sătură, iar mama îl mângâie doar o singură dată pe creştetul capului.

— Grăbeşte-te, şi Dumnezeu să te binecuvânteze!

Abia mai prinse trenul şi porni la drum.

Tatăl său stătea la fereastră în camera mamei. Era complet îmbrăcat. Mama apăru imediat din camera de baie şi se culcă din nou în pat.

— Bună dimineaţa, Agnes, spuse George.

— Bună dimineaţa.

— A plecat?

— Da, a plecat şi n-am să-l mai văd.

— Nu-i absolut sigur.

— Ba e tot atât de sigur ca toate lucrurile pe care le-ai ştiut în viaţa ta, replică Agnes. Tot atât de sigur ca faptul că n-am să-ţi iert niciodată ce-ai făcut aseară.

— Agnes, ascultă-mă, te rog. Chestiunea asta are două aspecte, fii corectă.

— Nu, n-are două aspecte şi nu-i o chestiune de corectitudine, George. Era pentru prima oară în viaţa ta când nu trebuia să raţionezi, să raţionezi întruna. Ce mare ispravă ai făcut raţionând? Ai reuşit ca fiul meu să nu mai poată sta încă o noapte în casa asta. Dacă tu ai fi plecat de aici pentru o săptămână sau o lună, poate aş fi izbutit să fac ceva pentru el. Dar indiferent ce i-ai spus aseară, ai făcut rămânerea lui aici imposibilă. Dacă nu voiai să fii drăguţ cu el, puteai măcar să pleci de aici, cât timp încercam să-l fac să nu se mai simtă întocmai ca un lepros.

— Mi-a spus de atâtea ori pe faţă că îmi doreşte moartea.

— Ce i-ai zis ca să-l provoci? Nu-mi spune. Nu vreau să ştiu.

— Sunt teribil de ispitit să-ţi spun.

— Ei bine, nu-mi spune.

— Profiţi de boala ta.

— Cum? Ce avantaj aş putea avea de pe urma ei? Ştiu ce o să mi se întâmple. Ştiu cât mai am de trăit, un an, cel mult. Ce importanţă are dacă ai să-mi scurtezi viaţa cu câteva luni? Ce răutate ai mai putea spune ca să egalezi

răul pe care l-ai făcut aseară? Vrei să zici că ai putea să-mi spui ceva care mi-ar pricinui o nouă criză? Şi că nu spui asta pentru că nu vrei să profiţi de boala mea? Ce ipocrit eşti, domnule George Lockwood! Sincer ţi-o spun.

— Îţi mulţumesc.

— Am aflat un lucru despre tine. Prea târziu, dar cel puţin am să mor ştiindu-l. Ai pretenţia că nu-ţi pasă ce gândesc oamenii despre tine, dar de fapt îţi pasă mai mult decât oricui de pe lumea asta. Nu eşti snob, şi nici aristocrat. Nu eşti decât o fiinţă laşă, care nu vrea să se afle nimic despre ea, nici bun, nici rău. Eşti înspăimântat că dacă se va afla ceva bun despre tine va ieşi şi tot răul la iveală. Asta-i tot substratlil.

— Oh, am şi ceva bun în mine?

— Cum să nu. I-am spus chiar şi fiului tău că eşti generos, amabil şi blând.

— Sunt convins că toate astea au căzut pe un pământ sterp.

— N-am făcut-o de dragul tău, să ştii. Am făcut-o numai pentru el. Are în vine sângele tău şi peste câteva luni sau ani de zile, băiatul o să se întrebe ce-i cu el.

— A ajuns să-mi dorească moartea.

— Şi *tu* ştii prea bine ce înseamnă *asta*, să doreşti moartea cuiva şi să nu poţi grăbi evenimentul.

— Consider că e o insultă şi o dovadă de ingratitudine. Speram că vom putea discuta împreună un plan pentru George.

— Nu te mai ascultă nimeni, George. Nu mai ai nicio influenţă.

— Se poate, Agnes. Dar tu vorbeşti întotdeauna ca şi cum ai fi absolut convinsă că Dumnezeu îşi notează fiecare cuvinţel. Poate până la urmă amândoi suntem nişte laşi. Şi tu şi eu.

— Te rog, pleacă, spuse ea.

Agnes Lockwood rezistă iarna, fu susţinută toată

primăvara de scrisorile de la fiul şi fiica ei, dar nu reuşi să îndure arşiţa din august. Nu o mai ajutară nici ultimele scrisori ale fiului ei, care soseau la intervale neregulate şi conţineau informaţii cu totul întâmplătoare despre o fată pe nume Rita şi descrieri ale climatului din regiunea San Luis Obispo. Rita nu avea nume de familie. Se părea că George pleacă de la ideea că o identificase complet într-una din primele scrisori, în ceea ce privea clima californiană, căldura era în permanenţă atât de intensă, că numai apropierea de Oceanul Pacific o făcea suportabilă. „Uneori Rita şi cu mine profităm de ocazie şi ne ducem să înotăm”. Agnes Lockwood dădu să se înţeleagă că ar fi dorit mai multe informaţii despre Rita, dar acestea nu sosiră.

— Pare să fie spaniolă, spuse Ernestine Lockwood. În California sunt o mulţime de oameni de origine spaniolă.

— N-aş vrea să se însoare cu o catolică, se tângui Agnes.

— E doar o bănuială a mea. Şi din ce scrie, nu s-ar putea deduce că vrea să o ia de nevastă.

— Poate că *ea* vrea să se mărite cu *el*.

— Ar fi nebună dacă n-ar vrea, dar Bing ţi-ar fi comunicat asta, mamă.

Fata urmărea lupta mamei sale cu arşiţa şesurilor din zilele caniculare. Agnes nu putea dormi din pricina bâzâitului ventilatoarelor electrice, dar nu putea respira decât dacă aerul era ventilat şi, într-o vineri seară, pe la sfârşitul lui august, îi căzu bărbia pe piept şi viaţa i se stinse.

Ernestine Lockwood trimise fratelui ei o telegramă: MAMA A MURIT ÎNMORMÂNTAREA LUNI CU DRAGOSTE ERNESTINE

Peste o săptămână primi o telegramă de la fratele ei.

AM FOST PLECAT PRIMIT TELEGRAMA AZI TE ROG SCRIE

CU DRAGOSTE GEORGE

Îi scrise îndelung şi în două săptămâni primi răspunsul.

20 sept. 1921

Dragă Tina.

Ai fost foarte drăguţă că mi-ai scris şi am apreciat de asemenea că mi-ai trimis şi extrasele din ziare privitoare la decesul şi înmormântarea mamei. Era un lucru de aşteptat, dar când în cele din urmă s-a produs, am descoperit că nu eram de loc pregătit. Pentru tine trebuie să fi fost o încercare îngrozitoare, dar ne putem consola cu gândul că nu a suferit prea mult. Cea mai mare suferinţă a ei era faptul de a fi infirmă şi de a trăi închisă în camera ei şi cred sincer că a preferat să moară, decât s-o mai ducă încă un an aşa.

Mai am câteva noutăţi pentru tine, de o natură mai plăcută. Motivul pentru care n-am primit telegrama ta mai curând a fost că-mi luasem câteva zile libere ca să plec în voia) de nuntă. Da, la 18 august m-am însurat cu Rita Collier. Am pomenit de ea de mai multe ori în scrisorile către mama, aşa că pentru mama n-ar fi fost o surpriză completă (şi nici pentru tine, bănuiesc). E o fată excelentă, cu un an mai mică decât mine, absolventă cum laude, (spre deosebire de bărbatul ei) a facultăţii Mills. A fost profesoară la o şcoală din apropiere. Tatăl şi mama ei sunt domnul şi doamna David B. Collier, care locuiesc la Los Angeles. Domnul Collier este chimist la San Ysidro Petroleum Corporation. Este originar din Cleveland, Ohio, şi e licenţiat al Universităţii Western Rezerve (Phi Beta Kappa). Doamna Collier este tot din Cleveland. Numele ei de fată a fost Ethel Van Meter. Şi ea a fost de asemenea Phi Beta la Western Rezerve. După cum vezi am intrat într-o familie de intelectuali. Le-am spus de ce am fost dat afară de la Princeton, dar ei scriseseră mai dinainte, de când şi-au dat seama că Rita şi cu mine o luăm în serios,

unui prieten al lor de la Universitatea Princeton, aşa că ştiau totul. Dar au fost de acord să ne lase să ne logodim, până ce voi putea să-mi întreţin o nevastă.

Acum sunt în situaţia aceasta. N-am vrut s-o mai necăjesc pe mama, dar munca pe care o fac nu e agricolă. Domnul King lucrează în petrol. Ferma, unde v-am dat adresa, o are doar pentru distracţie. Când am venit aici, în primele două luni, am condus un camion, transportând ţevi etc.*, apoi am fost avansat magazioner. Sunt angajat la San Marcos Petroleum Company, compania domnului King. Am locuit într-o pensiune din San Luis Obispo, dar acum ne-am luat cu chirie o căsuţă. Adresa e pe plic. Mi s-a dat o gratificaţie pentru introducerea unui nou sistem de control al aprovizionărilor, datorită căruia oricine poate găsi imediat câte burghie* etc.*, sunt la dispoziţie şi unde se găsesc uneltele „ieşite". Până ce i-am spus Ritei şi părinţilor ei, domnul King a fost singura persoană de aici care ştia că mai am şi alte venituri. Viitoarea mea avansare mă va scoate probabil pe teren, unde voi putea să învăţ într-adevăr ceva în materie de petrol. Domnul Collier mi-a recomandat mai multe cărţi asupra acestui subiect, pe care le-am cumpărat, dar sunt greu de digerat. Rita mă ajută să-mi fac „temele de acasă", dar mărturisesc că adeseori adorm la mijlocul unei fraze. Nu ştiu când am să te revăd, dacă n-ai să faci o călătorie prin partea locului, dar sper că ai s-o cunoşti în curând pe Rita. Îţi trimit şi câteva poze. Te rog scrie-ne şi spune-ne ce faci.*

Cu dragoste, G e o r ge

Trimit de asemenea fi un cec. Te rog pune un florar să ducă flori la mormântul mamei, la 22 octombrie, de ziua ei. Fără nume. Poate că ea o să ştie de la cine sunt.

— Desigur c-o să ştie, murmură fata.

*

De obicei istoria unei familii americane are două începuturi: unul – nu întotdeauna la fel de uşor de

determinat ca celălalt – se referă la primul vlăstar şi la sosirea lui pe pământul nostru; celălalt, în privinţa căruia nu există nicio îndoială, se referă la primul membru al clanului care s-a distins cu ceva. Atât de multe arhive de familie au fost distruse de foc sau de plug, încât supoziţiile au constituit un factor important în istoria celor mai multe familii ale căror începuturi se situează înaintea Războiului de Independenţă. Foarte puţine biblii de familie, roluri fiscale şi arhive bisericeşti din perioada prerevoluţionară au supravieţuit numeroaselor incendii. O candelă răsturnată, un tăciune aprins sărit din vatră, iscau imediat un incendiu, şi nu exista nimic care să-l poată opri; aproape toate lucrurile dintr-o gospodărie, sau dintr-o biserică erau uşor inflamabile şi numai cetăţenii norocoşi mai scăpau cu viaţă, cu viaţa, dar cu nimic altceva. Ei şi cu vecinii, dacă aveau cumva vecini, puteau să stea în ogradă şi să urmărească mistuirea avutului lor. Fermierul cu plugul şi inginerul topograf cu topometrul se arătau insensibili când era vorba de distrugerea osemintelor înmormântate şi a pietrelor funerare pe care le identificau. Brazdele trebuiau trase drept, şoselele trebuiau să fie construite pe *unde* trebuiau să fie construite şi constructorul de şosele făcea o curbă în jurul unei stânci masive, dar nu şi în jurul rămăşiţelor pământeşti ale unui cetăţean răposat de multă vreme. Materialele fplosite la construirea şi mobilarea puşcăriilor erau efectiv mult mai rezistente la foc, decât cele considerate convenabile pentru o reşedinţă particulară, dar arhivele puşcăriilor conţineau adesea inexactităţi şi în tot cazul nu erau prea căutate de descendenţii bărbaţilor şi femeilor înregistrate. Astfel, focul şi oţelul călit au desfiinţat în multe cazuri legătura autentificată dintre primul strămoş şi mândrii şi curioşii săi omonimi în viaţă.

George Bingham Lockwood şi fratele său Penrose erau de acord că atât timp cât susţineau că după toate

probabilităţile primul lor strămoş american fusese faimosul Robert Lockwood, care emigrase la Watertown, Massachusetts, în 1630, şi mai târziu se stabilise la Fairfield, Connecticut, pretenţia lor putea fi contestată de numeroşi alţi purtători ai acestui nume, a căror descendenţă fusese, ca să zicem aşa, rezistentă la foc. Fraţii Lockwood aveau însă motive mult mai temeinice să creadă că primul lor strămoş, din secolul al optsprezecelea, lucrase pe furgoanele Conestoga şi fusese ucis de indieni sau de alte persoane duşmănoase. Puteau prezenta dovezi că un Lockwood lucrase pe furgoanele Conestoga, îşi pierduse viaţa în chip violent în Pennsylvania Centrală, dar că îi supravieţuiseră mai mulţi fii. Era de presupus, şi aproape logic, că cel puţin unul din aceşti fii se stabilise în Comitatul Nesquehela şi când George Bingham Lockwood şi fratele său Penrose pretindeau că descind din familia Lockwood din Comitatul Nesquehela, se găseau pe teren sigur. Tatăl lor, Abraham Lockwood, era fiul lui Moses Lockwood, care se născuse în Comitatul Nesquehela şi existau mai multe biblii de familie, arhive bisericeşti şi pietre funerare care confirmau această pretenţie.

De fapt, în timpul copilăriei celor doi fraţi, mai erau în viaţă o mulţime de locuitori în Swedish Haven, care îl cunoscuseră pe Moses Lockwood, când acesta venise din Comitatul Nesquehela, şi Moses Lockwood era aproape cu siguranţă nepotul lui John Lockwood, care se născuse în 1761 şi scăpase ca prin minune cu viaţă din mâinile indienilor care-i căsăpiseră tatăl. George şi Penrose recunoşteau fără ezitare că poate Lockwood de la Watertown, din 1630, nu era rudă cu ei; iar în particular admiteau că nu puteau dovedi în mod incontestabil că John Lockwood „căsăpind” din 1761 fusese bunicul bunicului lor. Dar Moses Lockwood era cu certitudine bunicul lor – din păcate, născut la 1811, nu în secolul precedent – şi

primul bărbat din familie care reuşise să se distingă, câştigând o mulţime de bani. La moartea lui, lăsă o avere de peste 200.000 de dolari, compusă din bunuri imobiliare în Swedish Haven, exploatări carbonifere, ipoteci funciare, o distilerie de alcool şi acţiuni bancare. Lăsă până şi ultimul ban fiului său Abraham, care se găsea de mult pe calea spre o avere personală considerabilă. Astfel, timp de două generaţii succesive, cel mai bogat om din Swedish Haven fusese un Lockwood şi validitatea pretenţiilor generaţiei următoare, la origine din New England, rămăsese doar un subiect de discuţie familială. În Swedish Haven „economia" era un cuvânt ce se pronunţa la fel de reverenţios ca numele lui Iisus şi dibăcia de a strânge atâta bănet conferea o distincţie proprie. Şi nu neîntemeiat, mai cu seamă când şi a doua generaţie cu avere, moştenise aceeaşi dibăcie. Cetăţenii din Swedish Haven, care-l îmbogăţiseră pe Moses Lockwood, erau mândri că acesta trăise în orăşelul lor; dar mândria lor se datora, nu în mică măsură, faptului că Moses intenţionase iniţial să se stabilească în Gibbsville, reşedinţa şi metropola comitatului, pe care o urau de moarte. Potrivit legendei, Moses se îndrepta călare de la Fort Penn spre Gibbsville şi mai avea numai patru zile până la destinaţie, când o rupere de nori îl sili să se adăpostească la taverna Five Points, singurul han din Swedish Haven. În timpul nopţii se trezi auzind pe cineva mişcând prin cameră, şi când somă pe intrus, un bărbat se năpusti asupra lui cu un pumnal. Dar Moses Lockwood îşi scoase pistolul de sub pernă şi împuşcă mortal pe agresor. Acesta era un cunoscut derbedeu, un scandalagiu, client al tavernelor şi cartofor, pe deasupra şi din Gibbsville. Presupusul hoţ era numai în ciorapi, pumnalul fu recunoscut ca fiind proprietatea lui, şi n-avea ce căuta în camera lui Moses Lockwood la orele trei dimineaţa. N-a mai fost nevoie de un proces; primarul făcu o însemnare în catastiful său –

„registrul zilnic” – şi atât de mulţi cetăţeni îl felicitară pe Moses Lockwood pentru că scăpase ca prin urechile acului şi pentru că lichidase cu bravură pe criminal, încât se hotărî să mai rămână o zi în Swedish Haven.

Nu mai plecă niciodată. Se spunea că răposatul avea în Gibbsville mai mulţi fraţi vindicativi, care se juraseră în public să-i răzbune moartea, şi Moses Lockwood fu sfătuit insistent să se ferească de capitala comitatului. Continuă să-şi amâne plecarea dar, cum banii i se împuţinau, spuse noilor săi prieteni că e nevoit să-şi găsească o slujbă, ceea ce de bună seamă era mult mai uşor într-un oraş mai mare. Produsese o impresie atât de favorabilă în Swedish Haven că i se oferi, şi acceptă, postul de gardian. Leafa nu era mare, dar primăria îi asigură cazarea în clădirea primăriei şi taverna Five Points îl hrăni la masa comună, laolaltă cu ceilalţi muşterii ai ei. Moses Lockwood nu avea niciun fel de experienţă în treburile de poliţie, dar se dovedise curajos şi cu sânge rece în clipe decisive şi ţintaş neîntrecut cu pistolul. Acceptă slujba cu recunoştinţă, dar condiţionat, fiind de la sine înţeles că îndată ce i se va ivi o propunere mai ademenitoare o va accepta. La primele alegeri candidă împotriva primarului, care mai mult decât oricare alt cetăţean influenţase numirea lui în slujbă. Moses Lockwood câştigă alegerile pe un considerent economic; putea să îndeplinească funcţia de primar şi aceea de gardian, numai cu leafa de primar, plus onorariile. Atenţiei sale nu-i scăpase că primăria plătea o leafă de mizerie, dar că onorariile constituiau o afacere atrăgătoare, în parte pentru că predecesorul său aranjase lucrurile astfel. Ca primar, Moses Lockwood, urmând precedentul creat, ceru onorarii pentru toate îndatoririle sale obişnuite de notar public şi judecător de pace şi începu să ceară onorarii suplimentare ca perceptor, grefier şi portărel pentru amenzile penale. De asemenea, ridica taxele judecătoreşti, pe care le băga în buzunar, pentru

audierile ţinute în oficiul său, şi pentru scrierea de petiţii acelor cetăţeni care-şi dădeau seama că nu-şi pot permite luxul unui avocat. Apoi se căsători cu fata cea mai mică a primarului, şi Moses Lockwood şi socrul său deţinură în curând un monopol asupra tranzacţiilor imobiliare, asigurărilor împotriva incendiilor şi administraţiei orăşeneşti, înlocuindu-se alternativ ca primari, din doi în doi ani de zile. Înfiinţară prima linie de diligenţă între Swedish Haven şi Richterville, un oraş la unsprezece mile mai la vest, şi construiră o distilerie de whisky pe malul râului. Contractară hrănirea şi cazarea muncitorilor de la noul canal Philadelphia-Gibbsville şi la terminarea lucrărilor transformară baracamentele în două cuart «luri de locuinţe.

Moses Lockwood nu progresă fără opoziţie, şi în 1848, în urma unei discuţii de afaceri, împuşcă şi ucise încă un om. Atunci ieşi la iveală că nu părăsise Fort Pennul de bunăvoie şi deşi avocatul său făcu contestaţie şi aceasta a fost admisă, Moses Lockwood a fost silit să asculte cum procurorul districtual încerca să demonstreze că împuşcarea fatală a hoţului furişat la taverna Five Points fusese de fapt o crimă premeditată. Potrivit afirmaţiilor procurorului districtual, Moses Lockwood îl cunoştea dinainte pe hoţ şi plănuia o spargere în Gibbsville. Ca martor, apăru chiar unul din fraţii hoţului ucis, dar avocatul lui Moses Lockwood reuşi să obţină radierea din procesul verbal aproape în întregime a depoziţiilor lui şi să discrediteze în mare parte pe cele consemnate. Totuşi, spectatorii din sala de judecată s-au desfătat cu începutul unui scandal.

A doua luptă fatală cu pistolul, pentru care Moses Lockwood trebui să apară în faţa tribunalului, avusese loc ziua în amiaza mare, pe Dock Street din Swedish Haven. Calvin Lichtmann, un fermier din Richter Valley, a cărui fermă Moses Lockwood şi socrul său ameninţaseră s-o

sechestreze pe baza unei ipoteci, mergea pe Derk Street la câţiva paşi în urma lui Lockwood, ţinând în mână o puşcă veche. Fermierul îi strigă câteva cuvinte lui Lockwood, care cunoştea foarte puţin dialectul olandez din Pennsylvania. Lockwood se întoarse, văzu puşca, îşi scoase pistolul şi-l împuşcă pe Lichtmann în piept. Câţiva pietoni de limbă olandeză, care auziseră ultimele cuvinte ale muribundului, jurară că acesta se mira în gura mare că Lockwood îl împuşcase, deoarece el nu se gândise să-l vatăme cu ceva. Reieşi că Lichtmann adusese puşca în Swedish Haven pentru a-i repara percutorul şi n-avea nicio intenţie să-l vatăme pe Lockwood. Se pledă pentru Lockwood că date fiind împrejurările – puşca, ameninţarea cu sechestru, surpriza produsă de cuvintele strigate de Lichtmann – avea toate motivele să creadă că este atacat. Moses Lockwood fu achitat de omor, dar judecătorul, deşi nu găsi niciun viciu sentinţei, rosti câteva sute de cuvinte sarcastice pe tema oamenilor care în decursul afacerilor curente poartă asupra lor arme ascunse. Apoi admise ca avocatul lui Lockwood să declare, pentru a se consemna în procesul verbal, că Moses Lockwood pe lângă om de afaceri mai era şi ofiţer de pace, deoarece era şi primar al economicoasei comunităţi a Comitatului Nesquehela din Swedish Haven. „Tribunalul este încredinţat, spuse judecătorul, că oamenii paşnici ai comunităţii din Swedish Haven vor continua să facă economii şi deoarece avocatul apărării şi-a spus cuvântul, declar şedinţa tribunalului închisă!” Se ridică în picioare şi ignoră mâna pe care i-o întinse Moses Lockwood.

Moses Lockwood avea acum treizeci şi şapte de ani şi era tatăl a doua fete şi al unui băiat, Abraham Lockwood. Nu mai candida pentru funcţii publice şi în loc să mai umble după afaceri, după cum avusese obiceiul, îşi rezolva toate chestiunile într-o casă cu un cât cu două încăperi. Stătea în încăperea din fund, care dădea într-o fundătură.

Ţinea întotdeauna cheia uşii asupra lui şi, ca măsură suplimentară de protecţie, uşa era zăvorâtă. De la biroul său avea priveliştea încăperii de la stradă şi dincolo de ea, printr-un geamlâc mare, pe aceea a trecătorilor. În ciuda observaţiilor judecătorului continua să umble înarmat. Îşi mai construi o casă; aceasta era o locuinţă pătrată din cărămidă roşie, aşezată în mijlocul unui acru de pământ, şi peste tot în jurul proprietăţii ridică un zid de cărămidă înalt de opt picioare, cu ţepi de fier înfipte de-a lungul crestei. Se zicea că zidul îl costase mai mulţi bani decât casă, însă cetăţenii mai în vârstă îşi reaminteau că prima aşezare din Swedish Haven fusese ştearsă de pe faţa pământului de tribul Lenni Lenape, într-un masacru din secolul al optsprezecelea. Era evident că dacă indienii ar fi revenit vreodată, Moses Lockwood avea să fie pregătit. Dar chiar şi cei mai obtuji cetăţeni puteau ghici motivele ascunse ale zelului lui Moses Lockwood pentru autoapărare: fraţii Bundy, trei la număr, se găseau doar la patru mile depărtare, şi numai la auzul numelui de Lockwood ochii lor străluceau ameninţători. Primejdia acuzaţiei de sperjur ce plana asupra lui Josiah Bundy pentru mărturia sa din procesul de omor al lui Lockwood reîmprospătase duşmănia fraţilor, şi cetăţenii remarcară că, fără a ţine seama de cât de mult adevăr conţineau sau nu învinuirile aduse de Josiah Bundy, fraţii credeau acum cu tărie – sau se prefăceau în mod convingător a crede – că Moses Lockwood îl ademenise pe fratele lor la el în cameră ca să-l ucidă. Erau nişte oameni violenţi, mereu în conflict cu poliţaii din Gibbsville; şi reputaţia familiei de a prăda oamenii beţi dădea tărie versiunii lui Moses Lockwood despre împuşcarea fratelui lor. În măsura în care erau interesaţi, cetăţenii din Swedish Haven îi acordară lui Moses Lockwood beneficiul îndoielii; dar se născuse o îndoială, şi nu toţi oamenii din orăşel credeau că grija lui Moses Lockwood pentru siguranţă izvora dintr-o conştiinţă

curată.

Mai era şi problema plecării sale din Fort Penn, capitala statului şi unul din cele mai mari oraşe ale lui. În 1833 când Moses Lockwood pusese pentru prima oară piciorul în Swedish Haven, acesta mai era încă, în mare măsură, un oraş în pustietate, deşi la est şi vest existau exploatări agricole şi numai la patru mile spre nord-vest era aşezat Gibbsville-ul, cu o pupulaţie de peste 8.000 de locuitori. La Gibbsville se putea ajunge pe şosea, cu trenul sau pe canal, dar aceste căi de transport fuseseră tăiate printr-o pădure deasă; o regiune de şerpi, pantere, pisici sălbatice, şi uneori de urşi. Oameni ciudaţi, cărora nu li se puneau niciodată întrebări, mergeau de la un oraş la altul, şi aceşti vagabonzi erau acuzaţi pe drept cuvânt de nenumăratele jafuri la drumul mare şi omoruri fără rost care aveau loc în regiune. Când ruperea de nori îl reţinuse în taverna Five Points, Moses Lockwood spusese că e în drum spre Gibbsville; dar nu spusese niciodată cuiva de ce se ducea la Gibbsville. Cetăţenii fură nevoiţi să-şi furnizeze singuri răspunsurile la această întrebare, şi puteau să inventeze răspunsurile din cele aflate despre Moses Lockwood după procesul de omor. Procurorul districtual citase un martor care depuse jurământ şi declară că se numeşte Adam Yoder, din Fort Penn. Moses Lockwood îşi smuci imediat avocatul de mânecă şi îi şopti ceva la ureche, dar înainte ca avocatul <Oi poată obţine admiterea contestaţiei sale, Adam Yoder apucă să declare, drept răspuns la prima întrebare a procurorului: „Da, domnule procuror, l-am arestat pe Lockwood, de mult, în 1833”. Avocatul apărării începu să-şi prezinte obiecţiile, aşa încât cuvintele următoare ale lui Adam Yoder nu se mai auziră, dar după aceasta se ştiu îndeobşte că, cel puţin o dată în viaţă, Moses Lockwood fusese acuzat de un delict sau de o crimă. Mai mulţi oameni de afaceri din Swedish Haven şi din Gibbsville merseră până acolo că-şi dădură osteneala

să verifice prin corespondenţă natura fărădelegii săvârşite de tânărul Lockwood. Era o spargere. Mai precis, era vorba de furtul unei casete de bani dintr-o tavernă cu reputaţie îndoielnică din Fort Penn. Moses Lockwood fusese arestat şi azvârlit în temniţă, dar patronul tavernei renunţă să-şi mai menţină acuzaţia şi Moses Lockwood a fost pus în libertate. Neoficial totuşi, i se porunci să părăsească oraşul şi să nu mai revie niciodată.

Această informaţie apăru prea târziu în cariera lui Moses Lockwood ca să mai prezinte vreo valoare pentru concurenţii săi în afaceri. Se ridicase cu repeziciune şi oameni, care fuseseră pe picior de egalitate cu el în timpul primilor săi ani petrecuţi în Swedish Haven, îi datorau bani, sau, după toate probabilităţile într-o bună zi aveau să fie nevoiţi să se împrumute de la el. Pe deasupra, făcând afaceri cu Moses Lockwood, fuseseră nevoiţi să-i destăinuie unele practici personale necinstite şi, ceea ce Moses Lockwood nu ştia prin cunoaşterea directă, putea afla cu uşurinţă de la socrul său, care-l înlocuia alternativ la primărie, şi care poseda o arhivă completă a păcatelor cetăţenilor din Swedish Haven. Era timpul să se admită că Moses Lockwood atinsese un alt nivel de importanţă, care-l scotea din rândul cizmarilor, potcovarilor, zidarilor şi curelarilor. Acum opera cu bani, cu bani adevăraţi, sau cu stafia misterioasă şi capricioasă a acestora – Creditul; şi cetăţenilor din Swedish Haven le venea greu să şi-l reamintească în postură de tânăr gardian, patrulând prin oraş noaptea, încercând uşile şi menţinând liniştea.

Dacă n-avea prieteni adevăraţi, avea în schimb apărătorii lui. Orice ar fi fost sau orice ar fi făcut în Fort Penn, îşi dovedise valoarea ca gardian şi în celelalte întreprinderi ale sale; când cădea de acord să facă un lucru, îl făcea prompt, cu eficienţă şi în măsura în care se obligase. Era dârz în chestiunile băneşti şi nu exista nicio îndoială că profită de poziţiile sale oficiale ca să-şi creeze

avantaje în afaceri; dar niciuna din aceste fapte nu contravenea regulilor ce se aplicau în afaceri sau în politică, şi toate la un loc îi aduseră respectul concetăţenilor, respectul faţă de cei ce devin din ce în ce mai puternici, respectul care amuţeşte consideraţiile de ordin etic. Se alătură unei congregaţii religioase, participă la slujbele duminicale împreună cu soţia sa şi pe măsură ce prospera contribuia cu sume din ce în ce mai mari. Fiecare om din orăşel îşi avea poziţia sa etică personală, şi cei care eventual se găseau în situaţia de a-l critica pe Moses Lockwood recurseră la un compromis: Moses Lockwood prospera, poate cu sacrificiul unei stricte aderenţe la codul unei conduite onorabile, dar se purta corect, ducând o viaţă onorabilă, şi făcea aceasta în ciuda şi practic în dispreţul omului care fusese când sosise pentru prima oară în Swedish Haven.

Intrase în oraş cu un pistol în buzunar, singur şi necunoscut de nimeni şi fusese atacat de un hoţ, cu un pumnal; ucisese hoţul, rămăsese în oraş, îşi luase o slujbă, se însurase şi prosperase. Al doilea omor fusese o tragedie a erorilor, dar nu-i putea fi imputat. Şi oamenii din oraş nici nu i-l imputau decât în taină. Când erau numai între ei, în asocierile lor zilnice Moses Lockwood era socotit un proscris. Nimeni nu-i căuta prietenia după ce ucisese de două ori, şi eforturile cetăţenilor de a ascunde acest fapt – uneori chiar faţă de ei înşişi – deveniră în curând evidente pentru Moses Lockwood, cu rezultatul bizar că se devotă din ce în ce mai mult familiei sale, soţiei şi celor trei copii. Încerca în fiecare zi să câştige bani pentru ei, şi de cele mai multe ori avea succes.

În 1861 organiză o companie de miliţie, îmbrăcată şi echipată pe punga lui, cu numele de *Puşcaşii Lockwood*, care a fost încorporată în Regimentul 70 de Infanterie din Pennsylvania. La trei luni după plecarea din Svvedish Haven, locotenentul Moses Lockwood se întoarse acasă

rănit grav în piept şi desfigurat de pierderea lobului urechii stângi. Participase la bătălia şi deruta de la Bull Run. Trecuse de cincizeci de ani, învăţase că războiul este pentru cei tineri şi era hotărât ca un anumit tânăr, fiul său Abraham, să nu ştie ce înseamnă. Abraham, care avea atunci douăzeci de ani, se găsea la Universitatea din Pennsylvania, unde membrii fraternităţii sale făceau propagandă pentru înrolarea în masă a întregii asociaţii. Moses Lockwood scrise fiului său:

Ai văzut ce se poate întâmpla într-o bătălie. Sunt o figură comică, cu urechea mea ciuntită, dar când încerc să respir nu mai sunt chiar aşa de comic. Te implor să-mi asculţi sfatul. Nu te înrola acum. Termină-ţi mai întâi învăţătura, pentru că războiul va fi de lungă durată. Trupele noastre nu au spiritul de luptă al rebelilor, fiindcă aceştia îţi *apără pământul strămoşesc şi se vor război cu noi până la ultimul om. Războiul acesta va mai dura cu siguranţă încă un an. ATtimp berechet, un an de aici încolo, să te înrolezi. Poate chiar doi ani, dacă Anglia şi Franţa intră de partea rebelilor. În acelaşi timp, dacă mie mi se întâmplă ceva, mama şi surorile vor avea nevoie de tine. Atunci vei rămâne capul familiei.*

Tatăl tău care te iubeşte, Moses Lockwood.

Când deveni evident că prevestirea unui război de doi ani fusese optimistă, Moses Lockwood îşi convinse fiul să solicite un brevet de ofiţer. Apoi, fără ştirea lui Abraham, luă contact cu Iacob Baltz, membru în Camera Reprezentanţilor pentru districtul comitatului Lantenengo şi îi vorbi pe şleau: Baltz se va îngriji ca Abraham să primească imediat un brevet de ofiţer şi să fie repartizat cu serviciul pe lângă Ministerul de Război din Washington. Dacă nu făcea aceasta, şi n-o făcea imediat, Moses Lockwood avea să se folosească de întreaga sa avere şi de noul său prestigiu de soldat rănit ca să-şi pună candidatura împotriva lui Baltz. Baltz se arătă docil şi sublocotenentul

Abraham Lockwood îşi servi ţara ca adjutant al unui general din corpul de intendenţă. Se dovedi deosebit de util ca oaspete tânăr şi elegant la recepţiile date de ambasadele străine. În aceste ocazii franceza lui era mai mult decât la înălţime şi Abraham era o adevărată uşurare pentru coloneii şi generalii vârstnici, care reprezentau Nordul la balurile diplomatice. Ştia că nu fusese ales întâmplător, dar nu-i purta ranchiună tatălui său. În 1865 mai era încă în viaţă, ceea ce nu se putea spune despre mai bine de jumătate din tinerii din fraternitatea sa.

Abraham Lockwood, fără a fi zvelt, era suplu, lipsit de umor, dar inteligent, neafectuos, dar senzual, trecuse de la adolescenţă la maturitate în atmosfera de reţinere şi suspiciuni care se crease după achitarea tatălui său de acuzaţie de omor. Abraham era de felul lui prietenos şi sociabil şi fusese liber să se joace cu băieţii de vârsta lui; dar în fiecare zi văzuse pistolul de buzunar al tatălui său aşezat lângă ceasul şi lanţul de ceas, agenda, batista şi mărunţişul acestuia, şi ştia că în sertarul biroului din oraş şi în biroul de acasă tatăl său ţinea câteva „pistoale de şa” de calibru mare, în permanenţă încărcate. Încuierea uşilor seara nu era doar o rutină întâmplătoare; iar după construirea casei celei noi, după ridicarea zidului cu ţepi pe creastă, prietenii de joacă îi repetară glumele despre fortăreaţă pe care le făceau părinţii lor. Uneori se simţea mândru, alteori ruşinat de faptul că tatăl său împuşcase mortal doi oameni; niciun alt părinte nu luase parte la o luptă cu pistoale şi Abraham Lockwood era conştient de admiraţia pe care prietenii săi de joacă o aveau pentru tatăl lui; dar era tatăl *lui*, nu al lor, şi nu-i plăcea că tatăl lui se deosebea atât de mult de ceilalţi taţi. S-ar fi simţit de asemeni jenat dacă prietenii săi de joacă ar fi aflat că în interiorul căminului tatăl lui era blând, amabil şi generos; pe când cei mai mulţi dintre prietenii lui de joacă trăiau cu o frică permanentă de propriii lor taţi din cauza asprimii,

rezervei convenţionale şi cruzimii făţişe a acestora.

La Universitate, departe de familie, Abraham Lockwood se identifică mai degrabă cu viaţa mondenă studenţească decât cu învăţătura. Primea mulţi bani de buzunar şi îi cheltuia cu uşurinţă pe îmbrăcăminte şi ca să-şi distreze noii săi prieteni. De asemeni banii îi îngăduiră să ia parte la jocuri de noroc, la mize relativ mari. Învăţă să joace whist şi fu invitat să se înscrie într-un club în care se juca noul whist pe echipe. Intrarea în acest club era o victorie deosebit de însemnată pentru Abraham Lockwood din Swedish Haven; ceilalţi membri erau studenţi ale căror familii erau considerate de *bon ton* în Philadelphia şi în oraşele vecine din Delaware, Maryland şi New Jersey. Numai ca bun jucător de whist Abraham Lockwood ar fi putut să fie ignorat; aşadar invitaţia exprima aprobarea unanimă a membrilor că Abraham Lockwood era un tip de treabă. Purta insigna clubului, un ac de cravată aurit, în formă de semn de întrebare, ca pe o decoraţie, ceea ce de fapt şi era; a fi ales la *The Ruffes* era un augur mult mai promiţător pentru viitorul său postuniversitar decât calitatea sa de membru la *Zeta Psi*.

Atât membrii de la *Zeta Psi* cât şi cei de la *The Ruffes* erau convinşi că Abraham Lockwood elegant, deştept şi bine înzestrat cu fonduri se înrudea cu o anumită altă familie Lockwood bine situată. Iar *el* părea convins că toţi presupuneau că se înrudea cu *acea* familie Lockwood; în consecinţă nu i se puse niciodată întrebarea directă şi nu fu nevoit să dea acel gen de răspuns evaziv care l-ar fi făcut pe loc suspect. În această privinţă singura lui minciună era aceea de a spune fără şovăială că cele mai multe din rudele sale, în afară de tatăl său, urmaseră la Yale. Într-un sens ceea ce spunea era pe jumătate adevărat; cei mai apropiaţi descendenţi ai lui Robert Lockwood, din Watertown, de la 1630, se duseseră cu toptanul la Yale, şi nici atunci şi nici altă dată nu se

stabilise că Abraham Lockwood nu se înrudea oarecum cu Robert din Watertown, de la 1630. În tot cazul, membrilor *Zeta Psi* şi mai ales membrilor de la *The Ruffes* li se părea cu totul verosimil ca Abraham Lockwood, fiul magnatului provincial, să fie într-adevăr ceea ce ei credeau că este – un gentleman.

Membrii clubului *The Ruffes*, doisprezece la număr, aveau un aranjament cu o domnişoară Adamson, care, de fapt, o făcea amanta clubului. Aceasta avea o casă pe Juniper Street, în care locuia numai cu o jupâneasă. Spre deosebire de fraternităţile botezate cu litere greceşti şi de asociaţiile aristocratice, clubul *The Ruffes* nu avea secrete de natură rituală; până şi denumirea – „atuurile” – era foarte edificatoare pentru oricine auzise despre jocul de whist; dar pentru rpembrii clubului era de la sine înţeles că absolut orice s-ar fi spus ori s-ar fi făcut în timpul adunărilor clubului nu trebuia divulgat străinilor, şi aranjamentul cu Phoebe Adamson intra în aceeaşi categorie esoterică ca mizele la care jucau membrii clubului. În cadrul aranjamentului, orice membru al clubului se putea duce la Phoebe oricând simţea nevoia şi ea urma să-l satisfacă. Dacă prea mulţi membri – adică mai mult de doi, doreau să fie satisfăcuţi deodată, Phoebe îşi trimitea jupâneasa să aducă şi alte fete, care figurau pe o listă a ei, selecţionată cu grijă, şi care lucrau în mod obişnuit ca jupânese, cameriste pe la hoteluri sau vânzătoare de magazine şi doreau să-şi sporească veniturile. Phoebe, prin jupâneasa ei, putea să adune în câteva ore o duzină de femei tinere.

În astfel de ocazii Abraham Lockwood era o companie minunată. Era extraordinar de bine înzestrat de natură şi imediat şi inevitabil fu poreclit „Armăsarul”; iar când Phoebe prezenta clubului o fată nouă, membrii se strângeau în juru-i ca să-i observe uluiala când îl vedea pe Abraham dezbrăcat. Când nu se afla la Phoebe, Abraham

era cuminţenia personificată; comportării lui demne i se dădea crezare datorită aparenţei sale, feţei nevinovate, cârlionţilor copilăreşti, aerului său angelic de vagă şi candidă bunăvoinţă. „Nici nu-ţi vine să crezi”, spuneau colegii săi de club – şi Abraham Lockwood deveni el însuşi unul din puţinele secrete ale clubului.

Încorporarea în armată la Washington constitui un curs de doctorat în desfătările pe care le învăţase atât de repede la universitate. Dialectul său olandez era supărător pentru diplomaţii care vorbeau germana, dar Abraham putea cei puţin înţelege o mare parte din conversaţia lor; iar la universitate îi plăcuse şi se distinsese la franceză. Deoarece încă din copilărie fusese în parte bilingv, se sfia mai puţin decât colegii săi să folosească o limbă străină şi, în consecinţă, părea un student mult mai vioi şi mai atent şi profesorii îl răsplătiră cu atenţia lor. Accentul şi intonaţiile sale aveau sigur nevoie de practică, dar putea înţelege şi să se facă înţeles ore întregi fără întrerupere. Acesta nu era un atribut neînsemnat; orice efort, mare sau mic, care reuşea să determine naţiunea franceză să ezite să sară în ajutorul Confederaţiei era preţios. Abraham Lockwood fu alimentat cu informaţii militare fără valoare pentru a le difuza pe la petrecerile la care lua parte, în speranţa că vor fi transmise ambasadei franceze. Nu exista niciun mijloc pentru a se evalua eficacitatea acestui plan minor de propagandă, dar francezii rămaseră în afara conflictului. Abraham Lockwood era cu atât mai eficace cu cât extrem de rafinaţii diplomaţi francezi îl considerau drept un yankeu peste măsură de naiv, care poseda o oarecare îndemânare la cărţi, dar altfel nu era decât un dansator în uniformă albastră.

Unul din rezultatele experienţei dobândite de Abraham Lockwood la Washington fusese şi descoperirea că Philadelphia nu era capitala lumii şi că philadelphienii, chiar şi cei din familiile reprezentate în *The Ruffes*, nu

erau evaluaţi după propria lor apreciere când călătoreau departe de casă. Este adevărat că în discuţiile de salon din societatea diplomatică Abraham Lockwood era adesea întrebat despre anumite persoane din Philadelphia, pe care străinii le cunoşteau, dar acestea făcuseră o impresie ca persoane, nu ca locuitori ai Philadelphiei. Abraham Lockwood nu uită niciodată această lecţie, care ca efect imediat îl împiedică să se facă de râs.

Nicio femeie tânără din Swedish Haven nu-l atrăsese pe tânărul flăcău ca viitoare soţie potrivită. Plecase la Washington cu gândul că după terminarea războiului va locui în Philadelphia şi că la timpul potrivit se va căsători cu sora unuia dintre prietenii săi de la universitate. După ce începu să vadă Philadelphia din altă perspectivă, renunţă la acest plan. Philadelphia nu era decât Philadelphia şi o căsătorie de convenienţă se putea preschimba într-o viaţă de plictis, fiind bună numai ca mijloc de a ajunge la o înaltă poziţie socială, într-un oraş care începuse să-l dezamăgească.

Odată cu acest gând îi mai veniră încă două: îşi dădu seama că la Washington nu fusese prea des invitat în casele colegilor săi de la *The Ruj fes* şi că în rarele ocazii când cinase cu familiile colegilor de club, fiicele familiei nu-i fuseseră prezentate. Cu încetul găsi o explicaţie pentru această precaută omisiune: bufoneriile sale din casa Phoebe Adamson.

Al doilea gând care-i veni în timp ce îşi proiecta planurile pentru viitorul postbelic îi aduse în faţa ochilor scenele ce ar fi avut loc dacă s-ar fi logodit cu o fată din cartierul Germantown din Philadelphia şi dacă cele două garnituri de părinţi ar fi făcut un schimb de vizite. Moses Lockwood, la cincizeci şi cinci de ani, era plin de demnitate, datorită succesului şi suferinţelor, şi rezervat, din cauza temerilor lui, dar era neşlefuit şi, la propriu vorbind, avea numai o jumătate de ureche. Suferea de

bronşită şi eforturile pe care le făcea ca să-şi degajeze gâtul oprea orice conversaţie, până ce prindea dopul sâcâitor de flegmă şi îl scuipa, când avea norocul, într-una din scuipătoarele de alamă ce se găseau aproape în toate încăperile casei. Când nu avea scuipătoare, părăsea încăperea spunând: „Mă duh şah schap deh porhăria asta” – şi scăpa de ea. Mama lui Abraham Lockwood ştia să scrie şi să citească şi să cânte la orgă câteva imnuri religioase preferate, dar nu fusese niciodată la Philadelphia, nu citise niciodată altă carte în afară de *Biblie*, nu văzuse niciodată o piesă de teatru, nu dansase niciodată şi nu primise niciodată musafiri la masă. Abia în casa de cărămidă roşie îşi angajase prima ei servitoare, o femeie pentru spălatul rufelor; şi în ciuda prosperităţii soţului numai ea se ocupa cu gătitul, curăţenia, cârpitul rufelor şi brodatul. Surorile lui Abraham Lockwood citiseră *Manualul unei lady* al lui Louis Antoine Godey şi fuseseră la Reading şi Gibbsville, dar prezenţa lor n-ar fi adăugat nici frumuseţe şi nici farmec monden vizitei ipotetice a părinţilor imaginari ai fetei din cartierul Germantown. Daphne Lockwood arăta exact ca fratele ei, era de aceeaşi înălţime, n-avea piept şi o deformare a incisivilor îi făcea vorbirea nedesluşită, iar obiceiul pe care-l avea să-şi acopere gura cu degetele o făcea şi mai nedesluşită. Rhoda Lockwood – cealaltă soră, era bondoaca la fel ca mama ei, şi se spăla pe mâini şi pe faţă numai când

I se poruncea în mod special s-o facă. Trecute de mult de vârsta la care aceasta ar fi fost o copilărie scuzabilă, surorile chicoteau împreună de îndată ce un vizitator punea piciorul în casă. Mai existau şi alte probleme pe care surorile le puteau crea: Rhoda, la cincisprezece ani, îşi pălmuise odată mama, când Abraham îşi sărutase mama înainte de a se duce la culcare. Daphne, când întârzia la masă, putea fi de obicei găsită încuiată în privată.

Astfel, plecând de la o reevaluare a Philadelphiei, Abraham Lockwood ajunse să aprecieze în mod realist propria lui situaţie. Şi aprecierea era realistă, deoarece înţelesese că numai ducându-se la Philadelphia ca provincial se mai putea bizui în continuare pe prietenia amicilor săi de la universitate, prietenie care putea fi extrem de folositoare în materie de afaceri; şi astfel se hotărî să câştige bani şi să-şi îndrepte privirile spre Gibbsville în căutarea unei partenere potrivite pentru însurătoare. Se întoarse acasă din armată şi îl încântă pe tatăl său cu ştirea că s-a hotărât să-şi încerce norocul în întreprinderile Lockwood.

Abraham Lockwood fiind mult mai iscusit decât oamenii cu care ajunse în curând să facă afaceri descoperi că-şi putea permite să fie ceva mai puţin neomenos decât tatăl său. Rezultatul bunătăţii sale calculate era că oamenii preferau să încheie afacerile cu el. Nu pornea niciodată la acţiuni de mare anvergură fără aprobarea tatălui său; acum era cazul să se pună bazele unor legături mai amicale, de bună înţelegere – cum se numeau – în timp ce metodele şi ţelurile rămâneau în esenţă aceleaşi. Abraham Lockwood nu executa debitorii cu promptitudinea cu care-i executase tatăl şi bunicul său, dar un fermier care avea nevoie de o păsuire, până la urmă descoperea că în schimbul timpului dăduse şi timp şi bani. Dobânda avea să rămână aceeaşi; fermierul va continua, firește, s-o plătească încă un an sau doi, dar *en passant* era sfătuit să-şi facă toate cumpărăturile – hamuri, praf de puşcă, tutun, sare, cuie, melasă – prin *Swedish Haven Mercantile Company*, un? din întreprinderile Lockwood.

Înfiinţarea unei bănci în Swedish Haven întârziase foarte mult timp; ea nu putea fi totuşi înfiinţată fără ştirea celor doi Lockwood, tatăl şi fiul, care ei înşişi se ocupau intens cu afacerile de împrumuturi băneşti. Aceştia erau deci pregătiţi să discute înfiinţarea unei bănci şi, când

invitaţia sosi, surprinseră pe comercianţii oarecum mai timizi cu acordul lor de a participa. Noua instituţie deveni un fapt îndeplinit înainte ca ceilalţi comercianţi să-şi dea pe deplin seama că cei doi Lockwood o controlau în timp ce îşi continuau propriile lor afaceri de împrumuturi băneşti cu dobânzi mai mari. Banca făcea exact atât de multe afaceri cât le convenea celor doi Lockwood să-i permită şi nimeni nu era atât de nebun să viseze că Swedish Havenul ar fi putut suporta o a doua bancă.

Fie numai indirect, dar toţi cetăţenii din orăşel şi împrejurimi contribuiau la bunăstarea financiară a familiei Lockwood. La trei ani după pacea de la Appomattox, Abraham Lockwood hotărî că lucrurile mergeau destul de bine ca să reinvestească o parte din banii lichizi ai familiei. Tatăl său stătu la îndoială; cunoştea valoarea precisă a unui iard de faţadă de pe Dock Street şi a unui acru de pădure bătrână din Richter Valley, dar privea cu suspiciune lumea acţiunilor şi obligaţiilor. Avusese ocazia să vadă în ce măsură risipa, mita şi hoţia în lege reduseseră beneficiile căilor ferate şi ale canalului, şi când veni vorba de cumpărarea unor acţiuni în întreprinderi îndepărtate atrase atenţia că asta înseamnă să încredinţezi unor străini cifrul casei tale de bani.

— Uiţi că am prieteni, replică Abraham Lockwood, nu mă voi adresa unor străini, ci unor oameni care doresc să câştige de pe urma noastră, şi au şi dreptul, dacă noi vom câştiga mai mult.

— Aş prefera să văd banii rămânând aici. Poate izbutim să construim o fabrică prin împrejurimi.

— Mai târziu, tată. Deocamdată să rămânem în afacerile financiare.

Pentru a nu-şi da cărţile pe faţă, Abraham Lockwood aşteptă agapa anuală a absolvenţilor, membri la *The Ruffes*, De când părăsiseră universitatea, jumătate dintre membri se căsătoriseră şi, pentru cei mai mulţi,

zburdălniciile din colegiu erau lucruri ce aparţineau trecutului (şi poate viitorului). Această circumstanţă i-a fost favorabilă lui Abraham Lockwood, deoarece reuniunea cu prietenii săi se desfăşură în condiţiuni mai demne, conversaţia se învârti repede în jurul genului de viaţă pe care-l duceau colegii de club şi astfel se vorbi şi despre afaceri.

— Sunt băgat într-o mulţime de afaceri, spuse Abraham Lockwood când îi veni rândul. Tata şi cu mine avem, fireşte, banca, şi l-am convins să-şi investească banii ici şi colo. Nimic important pentru voi băieţi, dar pe meleagurile noastre un om care are o mie de dolari e un om foarte înstărit.

Printre ascultători se aflau şi tineri care cunoşteau o mulţime de lucruri despre meleagurile lui Abraham Lockwood, datorită plasamentelor pe care le aveau în minele de cărbuni şi căile ferate. În special, unul din prieteni, Harry Penn Downs, mărturisi că trecuse de două ori prin Swedish Haven în anul care se scursese fiind în drum spre Gibbsville, după afaceri. Îşi ceru oarecum scuze pentru că nu se oprise în Swedish Haven.

— Oh, dar te înţeleg, Harry. Şi chiar dacă te-ai fi oprit, s-ar fi putut să nu mă găseşti. Lipsesc mult de acasă umblând de colo-colo după o eventuală investiţie. Nu-i păsa că-l minte pe Harry Penn Downs, dacă prin minciuna sa îşi afirma independenţa faţă de Philadelphia şi Gibbsville. Ca să-ţi spun adevărul şi eu am trecut pe aici de câteva ori, în drum spre New York. Numai între trenuri.

— Spre New York? se miră Downs.

— Philadelphia nu-i singurul oraş din lume. Şi mă îndoiesc că firma Drexel ştie că tata şi cu mine existăm.

— Drexel nu este singurul bancher din Philadelphia. Ar trebui să ştii asta.

— Mai sunt şi alţii? Atunci tot au un lucru comun cu Drexel – nici ei n-au auzit de noi. Pe de altă parte am dus

tratative foarte agreabile cu un concern din New York.

— Ce concern, dacă îmi dai voie să întreb? se interesă Downs.

— Nu-ţi dau voie. Şi apoi, de ce am amesteca afacerile cu plăcerile? Acasă nu discut decât despre afaceri. Şi tu, Harry? Tu ce faci ca să te relaxezi?

— Cam acelaşi lucru pe care îl fac şi ceilalţi! Morris are trupa lui de artişti amatori şi ne vedem cu toţii pe la petrecerile dansante. Dar cei mai mulţi facem ca tine. Muncim din greu. Acesta-i momentul, ştii bine. Următorii zece ani vor scrie istoria, nu sunteţi de aceeaşi părere, băieţi?

Toţi ceilalţi fură de acord.

— Ce istorie? întrebă Abraham Lockwood.

— Ei bine, tocmai în această perioadă de viaţă, familiile ne încarcă cu munca. Ne obligă să învăţăm jocul. Şi ceea ce facem acum şi în următorii zece ani va determina viitorul definitiv al unui bărbat. Nu-i vorba numai de afaceri.

— Nu, desigur, aprobă cineva.

— Dar e tot muncă. Acţiuni de binefacere. Activitate în comitete şi obligaţii mondene. Niciunul dintre noi nu poate spune că timpul îi aparţine.

— Bravo, bravo, strigă cineva.

— Şi, bineînţeles, majoritatea dintre noi înmulţim populaţia, continuă Harry Downs. Tu însă nu eşti în situaţia asta, nu-i aşa, Locky?

— Doamne fereşte, răspunse Abraham Lockwood. Şi nu fac mare lucru nici în materie de opere de binefacere. Tatăl meu mai contribuie la una sau la alta, dar eu unul prefer să-mi pun banii să producă. Mai târziu, după ce am să-mi adun şi eu o grămăjoară, îmi voi alege operele mele de binefacere.

Tot ce spunea era calculat ca să-i pună pe gânduri, să-i facă să se gândească şi să-şi amintească de el, să

dorească să facă afaceri împreună cu el şi să le atragă atenţia că intenţiona atât de puţin să uzeze de vechile lui prietenii, încât ocolea Philadelphia pentru New York. Orice bănuieli iniţiale pe care aceştia le-ar fi avut că este un arivist erau acum potolite. Către sfârşitul serii, Harry Downs şi Morris Homestead îl invitară, fiecare separat, să ia dejunul împreună înainte de a se întoarce la Swedish Haven. Refuză ambele invitaţii pentru că, se scuză el, lua primul tren de dimineaţă pentru New York.

Aşa cum anticipase, primi scrisori de la Homestead şi Downs. Aranjă să se întâlnească cu Downs la Gibbsville Club, la prima vizită a lui Harry în regiune. Pe Homestead îl refuză cu un răspuns vag, dar amical; Homestead nu era omul lui. Morris Homestead nu va avea niciodată nevoie de bani pentru el însuşi şi nu va fi nici dornic să câştige bani pentru altcineva. Îl pasiona doar vânătoarea de vulpi, mâncarea şi băutura, viaţa de club şi familia sa. Nu fusese nici măcar un jucător de whist deosebit de bun şi primirea lui la *The Ruffes* se datora faptului că nu putea fi lăsat în afara nici unui club bun din Philadelphia. Era un tip potolit, plictisitor, curtenitor, foarte elegant şi rafinat, care valora de pe acum opt milioane de dolari, cu perspectiva ca la moartea mamei lui să-i mai revină încă o dată pe atât. N-avea rost să-l cultive nici măcar pentru viitor – când s-ar fi putut ca Abraham Lockwood să-şi arunce serios privirile spre *Philadelphia Club*. Morris Homestead n-ar fi susţinut niciodată candidatura cuiva care nu era în mod automat calificat, după cum Abraham Lockwood ştia prea bine din experienţa deliberărilor de la *The Ruffes*.

Cu Harry Downs era cu totul altă poveste. Era extraordinar de mândru de faptul că se numea şi Penn, dar în anii de după revoluţie familia sa n-avusese niciodată o avere importantă. Juca cărţi ca să câştige, în aşa măsură încât în anii de facultate fusese cel mai intens şi abstinent jucător; nu bea aproape de loc, şi era un critic obiectiv al

jocului partenerilor săi. Timp de trei ani consecutivi fusese cel mai mare câştigător, dacă nu cel mai agreat membru de la *The Ruffes*.

Îmbogăţirea sa fusese amânată de război, în timpul căruia primi brevetul de maior, şi fusese rănit de o salvă de mortiere la Gettysburg. După război se consacră cu trup şi suflet câştigurilor băneşti şi deci era omul lui Abraham Lockwood.

Cinară împreună la Gibbsville Club.

— Locky, l-ai jignit pe Morris Homestead, începu Harry Downs.

— De ce? se miră Abraham Lockwood. Era puţin surprins că Harry Downs aflase de propunerile lui Homestead. Sau, mai bine zis, cum?

— E o mare favoare să fii invitat să devii un client al Băncii *Homestead & Company*.

— Dar n-am fost invitat să devin client. Am fost invitat la un dejun şi nu m-am putut duce.

— Da, dar e o mare favoare să fii invitat la dejun de Morris Homestead. Unii oameni ar amâna un voiaj la New York.

— Morris e un băiat drăguţ, dar cum spuneai în seara aceea, aceştia sunt anii care contează. De ce m-a invitat Morris la dejun?

— Poate fiindcă s-a gândit că am să te invit eu. Nu aleargă după afaceri noi, dar îşi dă seama că *Homestead & Company* are exact aceleaşi drepturi asupra ta ca noi.

— Ca voi? Alergaţi după afaceri noi, Harry?

— Da, Locky. După ale tale.

— De unde ţi-a venit ideea că merită să alergi după afacerile noastre?

— În primul rând de la tine şi apoi am auzit câteva zvonuri chiar aici, în club. Prietenii noştri de aici spun ca tu şi cu tatăl tău aveţi în Swedish Haven un imperiu în miniatură.

— În miniatură, te asigur.

— Mă îndoiesc. Mi s-a spus că atât tu cât şi tatăl tău aţi refuzat să fiţi directori la *Gibbsville Trust Company*. Foarte înţelept din partea voastră.

— Aşa a decis tata. N-am avea nimic de câştigat. Nu vrem ca oamenii de afaceri din Gibbsville să ne uzurpe teritoriul nostru, ca să zic aşa. Şi dacă am fi colegi cu ei n-am mai putea să-i ţinem la distanţă. Ştii cum merg lucrurile. Pentru acelaşi motiv n-am vrut s-avem nimic de-a face cu Philadelphia. Capitalurile din Philadelphia au invadat tot comitatul – în afară de Swedish Haven pe care am vrea să-l păstrăm numai pentru noi şi o să-l păstrăm, dacă o să putem.

— N-o să reuşiţi o veşnicie. Ţi-o spun prieteneşte.

— Mi-o spui prieteneşte, dar parcă desluşesc şi un avertisment.

— Da, Locky, este şi un vag avertisment.

— Din Philadelphia? Tocmai de la Philadelphia?

— Nu. De la Gibbsville, numai de la patru-cinci mile depărtare. Există câteva persoane în Gibbsville care nu înţeleg de ce să aveţi voi totul.

— Cât de multe ai de gând să-mi destăinuieşti, Harry?

— Ţi-am spus tot ce-ţi puteam spune ca prieten.

— Bine, şi-ţi mulţumesc. De acum încolo discutăm despre afaceri?

— Da, răspunse Harry Downs. Tipii tăi din New York n-au să te poată ajuta, cel puţin atât cât am putea noi.

— Oh, insinuezi că avem nevoie de ajutor?

— Încă nu, dar dacă aţi avea nevoie, cei din New York v-ar sări în ajutor?

— Nu. N-am făcut chiar atât de multe afaceri împreună şi trebuie să-ţi mai spun ceva, Harry. Tatăl meu n-are niciun amestec în tranzacţiile din New York. Toate-s ale mele, cu banii mei personali.

— Eram aproape sigur, după cele ce am auzit despre tatăl tău.

— Deci putem să-l lăsăm în afara discuţiei.

— Splendid. Prefer aşa. Acum tratez chiar cu patronul Perfect. Ce-ar fi să laşi deoparte New York-ul şi să-mi dai voie mie să încerc să câştig ceva bani pentru tine?

— Desigur că nu te aştepţi să-ţi spun da sau nu pe loc. Cum spuneai chiar tu, Harry, cu câteva clipe înainte, acum discutăm despre afaceri, nu mai suntem doar doi prieteni.

— Aşa am spus, şi vorbeam serios, şi o să rămânem prieteni oricare ar fi rezultatul discuţiei.

— O să rămânem prieteni toată viaţa, sper. Dar tu mi-ai propus să facem afaceri împreună, ceea ce mă măguleşte, fiindcă nu ştii ce fel de afaceri am să-ţi ofer. Nu vor fi mari, cel puţin la început, iar după criteriile din Philadelphia nu vor fi niciodată mari. Rămâne de discutat caracterul lor. Deoarece în privinţa asta nu ştii nimic, am să-ţi spun eu. Mă interesează un singur lucru, să câştig bani. De fapt două lucruri – să câştig bani şi să-i câştig repede. Prin urmare, afacerile mele vor avea pur şi simplu un caracter speculativ. Te interesează?

— Foarte mult. Putem găsi oricând clienţi pentru investiţii neexagerate. Afaceri de pe urma cărora îţi câştigi pâinea zilnică. Administrări de fonduri. Moşii mari. Oameni bătrâni. Oameni care se mulţumesc cu venituri mici de pe urma capitalului lor. Însă după cum ştii şi tu bani mulţi şi repede se câştigă numai speculând. *Dar se şi pierd*. Tatăl tău a făcut avere în primul fel, dar tu vrei să faci altminteri. Duc o viaţă dublă, Lo ckv. Când viu în Gibbsville sunt un om de afaceri conservator, eu profituri de trei la sută. Dar în restul timpului sunt jucător.

— Şi cum te-ai descurcat ca jucător?

— Până acum, conduc jocul.

— De ce?

— De ce? Ah, da înţeleg. Vrei să ştii dacă de pe urma mea, sau de pe urma unor informaţii confidenţiale. Sincer vorbind, mai mult de pe urma mea. Urmăresc un stoc de acţiuni până îi cunosc bine fluctuaţiile. La o anumită cotă scăzută, cumpăr. La o anumită cotă ridicată, vând. Şi mă aleg cu diferenţa. Nu-mi pot permite să joc altfel. Toată lumea face ca mine. Nimic neobişnuit în privinţa asta, cu excepţia, poate, că sunt un pic mai atent decât cei mai mulţi.

— De asta sunt convins. Ei bine, deci propunerea ta este să-ţi dau o anumită sumă de bani ca să speculezi cu ea?

— Da.

— Ţie personal, nu firmei *Haynes & Webster*?

— Dacă vrei să faci negustorie pe cont propriu, asta poţi s-o faci prin *Haynes & Webster*. Dar dacă te hotărăşti să joci, asta s-o faci prin mine. Şi prin contul meu personal. Îţi iau banii, joc cu ei, şi la sfârşitul unei perioade stabilite, şase luni, un an, împărţim câştigul.

Abraham Lockwood zâmbi.

— F. O procedură cam neuzitată, nu-i aşa?

— Nu. Cum ştii foarte bine, aş putea să mă folosesc de banii tăi ca să joc cu ei, să nu risc niciodată nici măcar un cent din banii mei, şi totuşi să-ţi iau jumătate din câştig.

— Asta mă şi gândeam.

— Ştiam că ai să te gândeşti la asta. Dar dacă îţi spun cu ce acţiuni speculez nu se va întâmpla aşa. Atunci poţi ţine socoteala până la ultimul cent.

— Dar dacă îmi indici numele acţiunilor, nici nu mai am nevoie de tine, nu-i aşa?

— Fireşte că nu. Dar în genul acesta de tranzacţii trebuie să avem încredere unul întriul. De pildă, dacă-mi încredinţezi cinci mii de dolari, îţi spun numele acţiunilor pe care le cumpăr. Dar asta înseamnă că şi eu am

încredere în tine că n-ai să speculezi cu ele pe cont propriu. Cu alte cuvinte, Locky, ai putea cumpăra de la mine informaţia cu cinci mii de dolari şi să speculezi pe cont propriu cu o sumă mult mai mare.

— M-am gândit şi la asta.

— E normal. Şi ai putea câştiga foarte mult, mult mai mult decât aş câştiga eu. Dar… asta înseamnă sfârşitul asociaţiei noastre şi nici nu vreau să mă gândesc ce repercusiuni ar avea asupra prieteniei dintre noi.

— Bineînţeles. Atunci consider că putem uita de *Haynes* & *Webster*.

— Deocamdată.

— Şi noi doi vom fi tovarăşi? Tovarăşi eu drepturi egale?

— Dacă fiecare băgăm aceeaşi sumă de bani, nu. În proporţie de şaizeci şi patruzeci la sută. La o bază de zece mii de dolari, tu investeşti şase mii, iar eu patru. Şi vom împărţi câştigurile în mod egal.

— Pentru informaţiile tale îmi iei şaisprezece şi două treimi la sută în banii investiţi. Nu-i cam mult?

— Consider că e corect aşa. Şi numai în felul acesta sunt dispus să fac afacerea. Comisionul meu e de şaisprezece şi două treimi la sută numai la început. La împărţirea câştigurilor se ridică la cincizeci la sută. Dar numai la cincizeci la suta.

— Numai?

— Numai. Pentru că nu tu ai să faci tranzacţiile. Eu le fac.

— Şi pierderile?

— Din clipa în care intri în combinaţie cu mine ai pierdut şase mii de dolari. Aşa trebuie văzute lucrurile în speculaţiile astea. Nu vreau pentru nimic în lume să speculezi cu bani pe care nu-ţi poţi permite luxul să-i pierzi.

— Ah! Din momentul ăsta lucrurile îmi plac mai mult. Mă tot întrebam dacă ai să ajungi aici, Harry. Voiam s-o aud din gura ta.

— E prima oară când am avut ocazia s-o spun. Ei?

— Şase mii de dolari?

— Şase mii, şi eu pun patru.

— Îţi trimit mâine un cec.

— E-n regulă. Şi acum să-ţi spun numele acţiunilor pe care le urmăresc în prezent. St. Paul Paper Company.

— Ce-i asta?

— O fabrică de hârtie pentru reviste şi ziare. Ieri acţiunii «se vindeau la şase jumătate. Prea ridicate ca să cumperi. În clipa în care scad sub cinci, cumpăr. În clipa în care se ridică la nouă, vând. Anul trecut s-au ridicat la zece jumătate – dar asta-i puţin cam mult.

— În clipa de faţă ai ceva acţiuni din astea?

— Oh, nu. Le-am studiat doar, timp de doi ani de zile. Mi-au trezit interesul pentru că din întâmplare am observat că trei din ziarele din Philadelphia îşi cumpără hârtia de tipar de acolo. *Haynes* & *Webster* au interese financiare la unul din ziare şi s-ar putea să mai preia încă unul. Până atunci n-acordasem nicio atenţie Companiei din St. Paul, dar mi-am dat seamă că deţine aproape un monopol. Oh, într-o bună zi, acţiunile vor ajunge mult mai sus, dar în momentul acela noi doi vom specula cu altele.

— Aşa e. Şi acum, care-s oamenii din Gibbsville care vor să ne uzurpe teritoriul?

— Tipul acela care stă în colţ.

— Peter W. Hofman?

— Da. A spus nişte lucruri foarte neplăcute pe seama tatălui tău, Locky. Nu atât despre tine, cât despre tatăl tău, deşi nici tu n-ai scăpat cu faţa curată. Are de gând să ajute pe câţiva dintre concetăţenii voştri să deschidă o bancă.

— O să vedem, spuse Abraham Lockwood. O fi domnind el aici, dar nu şi în micul nostru imperiu. Dar îţi

mulţumesc că mi-ai spus, tovarăşe.

De la Richterville până la Gibbsville, capitala comitatului, erau numai cincisprezece mile; de la Richterville la Fort Penn, capitala statului, treizeci şi cinci de mile; dar se ajungea mai uşor de la Richterville la Fort Penn decât de la Richterville la Gibbsville.

Pentru a merge de la Richterville la Gibbsville, călătorul era călduros sfătuit să facă drumul călare. Se interpuneau patru dealuri râpoase şi un munte şi drumul care fusese zgâriat pe coasta muntelui nu era de fapt decât două făgaşuri îngheţate iarna şi expuse să devină o mlaştină în celelalte anotimpuri ale anului. Nicio trăsurică sau faeton nu reuşeau să treacă, numai furgoanele şi săniile cu tălpile late o puteau face fără să li se rupă o roată sau o patină în făgaşuri. Şoseaua de pe munte era atât de îngustă încât pe cea mai mare lungime a ei două vehicule nu se puteau încrucişa. Ca măsură de precauţie, vizitiul unui furgon, înainte de a intra pe şosea, sufla din cornul său – un corn, în sensul propriu al cuvântului, tăiat şi găurit dintr-un corn de vită – şi aştepta un răspuns. Dacă nu primea niciun răspuns, putea presupune, pe drept cuvânt, că din direcţia opusă nu venea niciun furgon. Dacă primea răspuns aştepta până ce furgonul care se apropia trecea şi elibera drumul. Dacă vântul era defavorabil – vâjâind şi suflând într-o direcţie greşită – şi cornurile avertizoare nu se auzeau, cele două furgoane se puteau întâlni ajungând astfel într-un impas. Între cei doi vizitii avea loc o consfătuire; se trăgea cu banul la sorţi. Câştigătorul tragerii îl ajuta pe cel care pierdea să-şi deshame atelajul, să-şi descarce furgonul, să-i scoată roţile şi să ducă pe umeri lădoiul gol al furgonului până într-un loc în spatele furgonului câştigătorului. Se puneau la loc roţile furgonului celui care pierduse, se înhăma atelajul, se reîncărca furgonul şi cele două părţi, după o întârziere de o oră, două, îşi vedeau fiecare de drumul lor în direcţia

opusă.

După ce Moses Lockwood înfiinţa linia de diligenţe Swedish Haven-Richterville, exista o cale alternativă pentru a ajunge de la Richterville în capitala comitatului: cu diligenţa până la Swedish Haven, cu trenul de la Swedish Haven până la Gibbsville.

În contrast cu aceste căi incomode şi primejdioase, linia de cale ferată lega direct Richterville de Fort Penn. Richterville, oraş curat olandez din Pennsylvania, era centrul comercial al fermierilor şi vânătorilor de la sud şi est, al minerilor de la minele de cărbuni din nord, al fermierilor şi minerilor de la minele de fier din sud-vest şi al crescătorilor de cai şi ponei de la vest. În oraş existau: o tăbăcărie, o turnătorie, un cuptor de cărămizi, ateliere de căruţărie, două mori şi staţia terminus a foarte importantei linii de cale ferate Fort Penn, Richterville & Lantenengo. În oraş nu exista nicio biserică episcopaliană, prezbiteriană sau catolică, deşi exista o biserică baptistă pentru numeroasa comunitate a negrilor, dintre care foarte mulţi vorbeau dialectul olandez din Pennsylvania. Până în 1855 n-a existat liceu.

Numeroşii Hoffneri din Richterville aveau în frunte pe Levi Hoffner, tată a şase fete şi nefericit că nu poate face un băiat. Adelaide Hoffner, a doua fiică, era cea mai drăguţă din toate, dar la fel de hotărâtă ca şi taică-său să nu se mărite pentru banii ei. La timpul potrivit, trei dintre surorile ei fuseseră căsătorite cu tineri convenabili şi în 1870 ajunsese să fie cea mai în vârstă dintre fetele Hoffner nemăritate, tot cea mai drăguţă şi tot atât de hotărâtă să nu se mărite, până ce nu se va ivi un bărbat care să-i aprecieze frumuseţea de care era pe deplin conştientă. Când Abraham Lockwood intră în viaţa ei, lumea începuse să creadă că are toate şansele s-ajungă cea mai bogată fată bătrână din Richterville.

În copilărie, Abraham fusese luat de mai multe ori la

plimbare cu diligenţa, proprietatea familiei sale. Dacă totul mergea bine călătoria dura două ore. La Richterville diligenţa schimba caii pentru drumul de întoarcere şi în acest timp tatăl său îl lua cu el la Mohn Hotel unde cina şi trata toate afacerile ce trebuiau soluţionate în Richterville, întorcându-se în Swedish Haven cu diligenţa de după-amiază. În consecinţă. Abraham Lockwood n-avea nicio cunoştinţă în Richterville, în afară de Ted, grăjdarul negru de la halta diligenţelor, şi de Chris Mohn, proprietarul hotelului. La vârsta de cincisprezece ani, drumul îşi pierduse noutatea şi Abraham Lockwood nu s-a mai dus la Richterville până în 1871, când avea treizeci şi unu de ani.

De data aceasta ocazia era o nuntă, căsătoria Sarei, a patra fiică Hoffner, cu un tânăr din Gibbsville, care la universitate fusese *Zeta Psi*. Samuel Stokes, mai tânăr decât Abraham Lockwood, nu-i fusese prieten intim, dar era o nuntă importantă. Un tren special cu două vagoane aduse pe invitaţii din Gibbsville pe ruta Reading şi Fort Penn, o distanţă de 105 mile pe calea ferată. Abraham Lockwood şi alţi şase invitaţi din Swedish Haven parcurseră drumul de unsprezece mile în cea mai nouă dintre diligenţele Lockwood.

Ceremonia religioasă avu loc la amiază, după care urmă un aşa-numit banchet în grădinile Hoffner. Se oferi şampanie, în cantitate abia suficientă pentru toasturile de nuntă, dar nu se dansă. Era o zi toridă şi, după ce îşi îndepliniră obligaţiile, invitaţii străini de oraş începură să se gândească la plecarea acasă. Uitându-se la ceas, Abraham Lockwood era gata să-şi adune tovarăşii de drum ca să se întoarcă la Swedish Haven, când Adelaide Hoffner, în rochie de domnişoară de onoare, se apropie de el.

— V-am văzut uitându-vă la ceas. Vă şi întoarceţi acasă? îl întrebă ea.

— Mi-e teamă că trebuie, domnişoară Hoffner. Am impresia că ne ameninţă o furtună.

— Păcat, atunci. Mi ze zpuzeze să vă invit la o petrecere. N-aş putea să vă conving să mai rămâneţi puţin?

— Numai dumneata m-ai putea convinge.

— Ei, nu!

— Cine mai merge la petrecere, de ce gen este şi unde are loc?

— O parte din tineret – merjem la Barbara Shellenberger acasă. Mai rămâi puţin. Au să fie o mulţime de fete nostime şi domnul Shellenberger a cumpărat mai multă şampanie. Mai multă decât a cumpărat tatăl meu.

— Cine ţi-a spus să mă inviţi şi *pe mine*? Nu mai fac parte din tineret.

— Mi z-a spuz să invit pe cine vreau eu, mă obligi să recunosc.

— În cazul acesta mi-e greu să mai spun nu, nu-i aşa?

— Mai bine nu.

— Mergem pe jos? Este departe?

— Acolo. Zidul alb din colţ. Poţi să merji pe jos până acolo?

— Până acolo, da.

— Mi-era teamă să nu spui că-i prea departe pentru o persoană aşa bătrână ca dumneata.

Abraham Lockwood aranjă ca ceilalţi să se înapoieze la Swedish Haven fără el, şi o însoţi pe Adelaide Hoffner la petrecerea de la Shellenberger. Casa era răcoroasă, chiar cu cele două duzini de tineri şi tinere care se bucurau că scăpaseră pe neaşteptate de prezenţa temperantă a celor mai în vârstă. Tinerii erau de la facultăţile Lafayette, Muhlenberg, Franklin & Marshall, Lebamn Valley – şi purtau la revere insignele fraternităţii respective. În curând aveau să redevie timizi, dar deocamdată trăncăneau cu fetele, se recomandau din nou, îşi spuneau pe nume şi râdeau de orice fleac, dorind aproape cu disperare să se veselească împreună.

— După cum uşor poţi să-ţi dai seama, n-ar fi trebuit să vin, spuse Abraham Lockwood. Pentru ei sunt o fosilă bătrână.

— Dar nu şi pentru mine. Sunt mai bătrână decât celelalte fete.

— Da, probabil că eşti cu doi ani mai mare ca unele din ele.

— Mergem să stăm în hol, ce zici?

— E perfect, aprobă Abraham Lockwood.

— Mă întreb unde o fi şampania. Ah, uite că vine. Ia două pahare şi poţi să-l bei şi pe al meu.

— Nu-ţi place şampania?

— Am băut deztulă. Şi am mai băut un pahar în pluz ca să-mi fac curaj să te invit la petrecere. Tata stătea cu ochii pe mine să vadă dacă nu închin prea multe toasturi.

Abraham Lockwood luă două pahare de pe tava prezentată de camerista neagră. Întinse unul din pahare Adelaidei Hoffner.

— Aşadar, în cinstea noastră, ură el.

Adelaide ciocni paharul cu al lui, dar nu bău.

— Nu bei?

— Nu ţii să mă îmbăt, nu-i aşa?

— Nu. dacă dumneata nu ţii.

— Nu ţin de loc. Ţi-e simpatic Sam?

— Sam? Ah, Sam Stokes! Da, mi-e simpatic. N-am niciun motiv să nu-mi fie simpatic. Ai rezerve în privinţa lui?

— Nu, dacă-i vorba de Sarah. Sora mea. Dar eu una nu m-aş mărita cu el.

— Ei bine, n-ai să te măriţi cu el niciodată, asta-l sigur.

— Nici nu l-aş fi luat freotată, niciodată. Toamne! Iar am încurcături cu ve-urile şi te-urile mele. Nu mă pot dezbăra de pronunţia olandeză. Degeaba şi-a cheltuit tata bani cu mine la domnişoara Holbrook.

— Pensionul Holbrook din Fort Penn?

— Sunt internă acolo te toi ani de zile.

— Acum chiar că exagerezi. Ce se întâmplă cu tine, Adelaide? Adelaide te cheamă, nu-i aşa?

— De unde ştii?

— Am dedus. Toate fetele şi majoritatea băieţilor îţi spun Adelaide, deci am dedus că aşa te cheamă. Ce se întâmplă cu tine?

— Nimic grav. Mă gândeam doar la Sarah. Acum e legată de un bărbat. Ce se întâmplă dacă nu-i place? Tot legată de el rămâne. Şi dacă nici *lui* nu-i place?

— Da, asta e grav.

— Desigur, nici n-am vrut să spun că nu e grav. Am vrut să spun că nu-i o chestiune pentru care să mă frământ eu. De asta ai rămas burlac?

— Poate. N-am avut timp să mă gândesc la însurătoare.

— Cu siguranţă că te-ai gândit o groază.

— De ce?

— Pentru că eşti frumos şi bogat şi n-ai fi putut rămâne burlac, decât dacă te hotărai aşa. Prin urmare, te-ai gândit o mulţime la lucrul ăsta, nu-i aşa?

— Ai dreptate.

Ea se întoarse şi îl privi în faţă.

— Ai experienţă, nu-i aşa?

— Da.

— Ştiam asta perfect.

— Cum!

Adelaide zâmbi.

— Cum? Mi-am dat seama după felul în care te uiţi la fete. Un bărbat fără experienţă nu se uită la fete în felul cuta.

— Cum ar trebui să mă uit la ele?

— Acum nu poţi să-ţi mai schimbi felul de a te uita la ele, e prea târziu. Asta-i o urmare a experienţei. Şi fetele

îşi dau seama când un bărbat are experienţă.

— Instinctul feminin?

— Da. Le avertizează. Dar avertismentul nu foloseşte întotdeauna.

— Unde ai învăţat asta? La domnişoara Holbrook?

— Acolo n-am învăţat nimic. Ah, ba da, cum să servesc ceaiul. Cum să fac reverenţă dacă mă întâlnesc vreodată cu regina Angliei. La domnişoara Holbrook n-am *învăţat*. Am *predat*. Adelaide râse.

— Ai predat? se miră el. Ce?

— Aş prefera să nu-ţi spun. Anumite lucruri care se învaţă la fermă. Tata are o fermă la două mile afară din oraş.

— Aha, am înţeles. Şi le-ai predat fetelor de la domnişoara Holbrook cum se nasc viţeii?

— Viţeii? Ba *copiii 1*

— Acesta e un lucru pe care nici eu nu-l ştiu. N-ai vrea să mi-l predai şi mie?

Fata roşi şi îl privi speriată.

— Nu! Cuvântul era mai mult un protest decât un răspuns. Vorbesc mai mult decât trebuie.

— Ţi-e frică de mine? Aşa am impresia.

— Nu ştiu. Da, cred că da.

— Ai vrea să plec?

— Rămâi, dar nu mai vorbi aşa. De fapt e vina mea.

— Ţi-ar face plăcere să mă săruţi, Adelaide?

— Fireşte, dar n-am s-o fac.

— Ţi-ar face plăcere să te sărut eu?

— Încetează cu asta.

— Dar nu-ţi fac nimic. Ţi-am pus doar o întrebare.

— Ai experienţă. Ştii bine ce faci.

— Da, ştiu. Totuşi vrei să mă săruţi, nu-i aşa?

— Da, dar n-am s-o fac.

— Şi vrei să te sărut, nu-i aşa? Şi să te ţin în braţe.

— Da.

— Strâns. Lipită de mine.

Adelaide încuviinţă din cap, respirând ca un înotător obosit.

— Ai sărutat vreodată pe cineva?

— Nu, răspunse ea.

— Dar când ai s-o faci, eu am să fiu acela, nu-i aşa?

— Da. Cred că da.

— Când asta?

— Nu ştiu.

— Ce plăcut ar fi să fim singuri, nu-i aşa?

— Da.

— Îţi mai e frică de mine?

— Nu ştiu. Da.

— Crezi că sunt un stricat, Adelaide?

— Da.

— Şi un vicios?

— Da.

— Şi un pervers?

— Nu ştiu. Lasă-mă să plec!

— Dar nu te ating. Nici nu te-am atins.

Adelaide îşi privi braţele, întâi unul, apoi celălalt, după care îşi îndreptă spatele.

— Să mergem să luăm puţin aer curat, spuse ea.

— Bine, dar mi-ai făcut o promisiune.

— Ştiu.

— Şi voi avea grijă să ţi-o ţii.

— Dacă am să sărut pe cineva, acela vei fi tu, dar poate nu ţin să sărut pe nimeni.

— Las' că ştim noi mai bine. Şi tu şi eu, spuse Abraham.

Părăsi petrecerea în timp ce ea mai era încă tulburată de convorbirea lor, se recomandă din nou lui Chris Mohn şi reţinu o cameră la hotel. Apoi, pentru ca vizita să nu fie inutilă, convocă pe fierar, pe furnizorii de fân şi hrană şi pe patronul atelierului de căruţărie – toţi

oameni cu care linia de diligenţe avea legături de afaceri. Diligenţele erau o întreprindere pe care Moses Lockwood o dirija personal, dar Abraham Lockwood era fiul lui Moses Lockwood şi oamenii se purtară în consecinţă amabil. Din discuţiile cu ei află mai multe lucruri despre familia Hoffner, despre familia *Levi* Hoffner şi plecă convins că – lăsând la o parte orice modestie – aceştia erau în Richterville o familie gen Lockwood, dar se bucurau de mai multă bunăvoinţă decât putea pretinde un Lockwood.

În mai puţin de o săptămână Adelaide Hoffner, fata emotivă, îl preocupa mai puţin decât Adelaide Hoffner, fiica lui Levi. Căsătoria, împreună cu moartea tatălui său, care era normal să survină în câţiva ani de zile, era unul din subiectele consideraţiilor lui Abraham Lockwood cu privire la viitorul său. Moses Lockwood avea în prezent şaizeci şi unu de ani, mai era destul de dibaci în afaceri, dar orice efort fizic îl istovea cu uşurinţă. Putea să moară în orice clipă şi Moses Lockwood ştia acest lucru. Când unul din fraţii Bundy a fost găsit înecat în canal, Moses Lockwood spuse fiului său:

— Încă unul mai trebuie să se ducă. Vreau să-i îngrop pe toţi bandiţii ăştia şi vreau să-mi văd primul nepot. Asta atârnă numai de tine, băiatule. Fetele n-au să-şi găsească în viaţa lor bărbaţi – niciuna din ele. Ţi-am scris şi în timpul războiului. Dacă mi se întâmplă ceva, să ai grijă de mama şi de fete. Cu mama e în regulă, dar în curând va trebui s-o izolăm pe Daphne şi poate şi pe Rhoda. Dacă ar fi fost fete de fermă, ajungeau neveste de fermier. O nevastă de fermier trudeşte toată ziua ca un catâr, iar la venirea nopţii face un anumit lucru ca o iapă şi cam asta-i toată viaţa ei. Asta-i tot la ce se poate aştepta. Dar fetele noastre au un tată înstărit. N-au fost niciodată nevoite să muncească, nu dau dovadă de nicio tragere de inimă pentru muncă şi nu ştiu să scrie şi să citească, nici cât mama lor. Mă îndoiesc că s-ar găsi vreun fermier să le ia

şi, martor mi-e Dumnezeu, că niciun orăşean nu le vrea. Aşa că şi asta îţi revine ţie, fiule. Poartă-te frumos cu ele, până vor trebui izolate, bietele creaturi! Ce nefericite creaturi. Şi mama lor a fost frumoasă. Mama ta a fost frumoasă în tinereţe. Şi isteaţă. Foc de isteaţă. Era spirt. Avea toate calităţile. Dar fetele n-au moştenit-o, niciuna. Daphne se ascunde în pivniţă sau se încuie în privată. Rhoda face nişte lucruri pe care dacă nu le-aş şti, nu le-aş crede în viaţa mea. Eu, propriul lor tată. Vor avea bani ca să fie îngrijite. Am luat toate măsurile. Şi acum, când nu mai e nimic de făcut, mă întreb dacă n-ar fi fost mai bine pentru ele să fi fost sărace. Săracii nu pot fi prea mofturoşi când îşi aleg nevestele.

Observaţiile tatălui său îl alarmară pe Abraham Lookwood; fetele bogate pot fi mofturoase când îşi aleg un soţ. Sam Stokes fusese întrucâtva o afacere şi, la drept vorbini, o asemenea afacere ar putea fi şi Abraham Lockwood pentru că niciuna din ramurile familiei Stokes n-avea mai mulţi bani decât tatăl şi fiul Lockwood; dar clanul Stokes şi puternicul clan Hoffner, care se înrudeau de aproape, şi familiile Chapin şi Walker se uniseră acum pe neaşteptate cu Hoffnerii din Richterville. Numărându-şi bine atuurile, Abraham Lockwood nu mai era acum chiar atât de sigur că avea destule ca să câştige.

— Tată, spuse el, la câteva zile după convorbirea precedentă, mi-am ales o fată ca să mă însor. Fiica lui Levi Hoffner.

— Eh, are destule. Acum are una mai puţin decât avea cu o lună în urmă, dar trebuie să-i mai fi rămas câteva. Îţi place una din ele?

— Da. Am cunoscut-o la nuntă.

— Frumoasă şi cu tot ce-i trebuie, bănuiesc, altminteri nu te-ar fi interesat. Şi de ce-mi spui, mă rog?

— Dă-mi mie diligenţele. Aş avea un motiv să mă duo la Richterville.

— Să le ia dracu’ de diligenţe! Dacă ar vrea, Levi Hoffner ar putea construi o cale ferată până la Swedish Haven. Sau măcar o jumătate din drum. De ce vrei să dai ocazie oamenilor ăstora să te confunde cu un puturos de vizitiu, sau cu cioara aia de Ted – grăjdarul nostru de acolo? Aşa au să se gândească la tine. N-ai să obţii nimic pe calea asta, băiatule. Du-te la Levi cu ceva mare şi important. Ai stat de vorbă cu el la nuntă?

— Nu.

— Sunt încântat c-aud asta, fiindcă dac-ai fi vorbit cu el, ţi-ai fi dat seama ce fel de om e. Nu-i nici pe departe omul care să vrea ca ginere un afurisit de vizitiu de diligenţe. Pe mine Levi mă cunoaşte. Şi s-ar fi gândit imediat că nu eşti tot atât de deştept ca taică-tu. Or, tu eşti. În unele privinţe eşti chiar mai deştept, dar nu întotdeauna. Levi Hoffner ar fi putut să ne oprească, pe mine şi pe bunicul tău, să ducem linia de diligenţe până în Richterville.

— Cum?

— Cum? Printr-o duzină de metode diferite. Refuzându-ne spaţiul pentru grajduri. Poruncind fierarului şi atelierelor de căruţărie să ne refuze. Făcându-ne neplăceri cu justiţia. Sau pur şi simplu, otrăvindu-ne caii.

— Ar fi fost capabil de aşa ceva?

— Levi Hoffner şi tatăl său, Jake Hoffner, n-ar fi stat cu mâinile în sân s-aştepte pe fraţii Bundv. S-ar fi dus călare la Gibbsville şi s-ar fi răfuit cu ei chiar r. or o în plină stradă. Eu n-am putut face aşa. Pe mine nu mă cunoaşte nimeni. N-aveam pe cine să rog să mă însoţească. Dar Jake şi Levi aveau pe toţi Hoffnerii lor, care locuiesc aici de pe vremea lui George Washington. Până ce mama ta a luat numele eu am fost unicul Lockwood din tot comitatul ăsta blestemat. Am reuşit să ducem linia de diligenţe până la Richterville numai pentru că ne-au îngăduit Hoffnerii.

Dar erau siguri c-o să dăm faliment. Şi am fi dat, de bună seamă, dacă n-am fi avut şi alţi bani. În primii patru ani am pierdut bani cu linia de diligenţe. N-aveam contract poştal. Javrele din Philadelphia nu voiau ca noi să obţinem contractul poştal. Voiau ca poşta să facă tot ocolul, pe ruta Fort Penn şi Reading. Nu, nu te duce la Richterville ca proprietar al liniei de diligenţe. Cine te-a invitat la nuntă? Nu Hoffnerii?

— Nu. Sam Stokes a fost în aceeaşi fraternitate cu mine.

— Eram sigur. Hoffnerii n-ar fi invitat un Lockwood. Înţelegi ce vreau să spun? Când te duci să-l vezi pe Levi Hoffner trebuie să fii în stare să-l priveşti în ochi, ca pe un egal.

— Dar noi avem mai mulţi bani decât ei.

— Acum avem, dar nu în felul acesta se gândeşte el la noi. Eşti sigur că avem mai mulţi?

— Am iscodit puţin.

— Bravo! Dacă iscodeam şi eu mai bine, poate azi aveam urechea întreagă. Dar chiar dacă avem mai mulţi bani decât ei, băiatule, nouă ne lipseşte ceva ce ei au din plin. O familie mare şi de peste un secol în aceleaşi ţinuturi. Noi nici măcar în Swedish Haven nu contăm încă. Doar banii noştri, averea noastră contează. Dar însoară-te cu fata asta a lui Hoffner şi pe crucea mea, o să contăm şi noi. Am să-mi pun mintea la contribuţie. Eu îl cunosc pe Levi Hoffner, pe când tu nu-l cunoşti.

Moses Lockwood rămase tăcut atâta vreme, încât fiul său crezu că a adormit cu ochii deschişi, dar în cele din urmă spuse:

— Băiete?

— Da, tată

— Du-te şi spune-i lui Levi Hoffner că vrei să construieşti o cale ferată.

— Între Swedish Haven şi Richterville?

— Levi Hoffner e acţionar la *Fort Penn*, *Richterville* & *Lantenengo*. Acum fii atent, băiete. Există un singur motiv pe lumea asta, pentru care F.P.R. & L. nu s-a întins cu linia până în Swedish Hoven. Ştii de ce?

— Banii.

— Întotdeauna e vorba de bani, băiatule. Dar de că n-au venit ăştia cu linia până aici? Pentru că de-aici până la Richterville nu-s decât câteva ferme şi câţiva fermieri. Do asta nu sunt bani de câştigat. Câteva căpăţâni de varză şi din când în când câte un fermier. Ei, mama ei de treabă, am studiat problema asta acum vreo zece ani, şi eu nu mă pricep în căi ferate. Nu există nici cărbune, nici altă marfă grea, de care să merite să te ocupi. O astfel de linie ferată n-ai câştiga niciodată bani.

— Nu. Şi prin urmare Levi Hoffner n-o să mă aprecieze ca om de afaceri.

— Nu, imediat n-o să te aprecieze. Dar tu trebuie să-l faci să-şi pună întrebarea de ce vrei să construieşti o cale ferată. El o să înceapă să se mire şi tu va trebui să începi să joci teatru.

— Cum?

— Să-i dai să înţeleagă că deţii nişte informaţii confidenţiale. N-ai nevoie să-i spui o minciună directă, dar poţi să-i sugerezi asta. Sugerează-i că ai primit o informaţie confidenţială că *Philadelphia Reading* & *Gibbsville* se gândeşte să construiască o linie de cale ferată de la Swedish Haven la Richterville.

— O să mă dibuiască imediat, tată. E acţionar la *F.P.R.* & *L.*, proprietatea *P.R.* & *G.*

— Pe dracu', ştiu asta, băiete. Doar eu ţi-am spus-o, adineauri. Dar îl cunosc pe Levi Hoffner. O să înceapă să se întrebe ce ştii tu. Adică tânărul Lockwood ştie mai multe decât el, ditai acţionarul?

— Bine. Continuă.

— Dar tu nu-i spui nimic, doar atât cât să miroasă că e vorba de bani. Din clipa aceea o să înceapă să te considere un om important. O să încerce să-ţi stoarcă informaţiile. O să te invite acasă. Şi tu te ţii de fiică-sa. Partea asta depinde numai de tine.

— Pare fantastic.

— Ei bine, nu ştiu ce înseamnă cuvântul ăsta, dar îl cunosc pe Levi Hoffner. Şi cred că te cunosc şi pe tine, băiete. Dacă doreşti o femeie, ştii cum să te ţii de ea. Orice bărbat care poate rămâne burlac atâta vreme cât ai rămas tu, ştie cum să manevreze o femeie.

— Şi cu linia asta imaginară pe care *P.R.* & *G.* se presupune c-ar vrea s-o construiască, cum rămâne?

— Fă-l pe Levi să creadă că vrei tu s-o construieşti mai întâi, ca apoi s-o vinzi celor de la *P.R.* & *G.*

— Aşa m-am gândit şi eu. Acum înţeleg tot planul. Poate că nu-i chiar o idee proastă.

— Ei bine, o minciună bună trebuie să conţină şi un pic de adevăr.

— Aşa e. Dar dacă mă însor cu fata lui…

— Atunci poţi să-i spui lui Levi că deţii informaţii confidenţiale cum că cei de la *P.R.* & *G.* s-au răzgândit.

— Dar n-o să încerce să obţină informaţii de la oamenii din Fort Penn?

— Un om cinstit aşa ar face. Dar Levi e la fel de pehlivan ca oricare altul. Şi crede că şi toţi ceilalţi sunt pehlivani. Şi o să se gândească că cei din Fort Penn vor să-l tragă pe sfoară. Singurul lucru la care n-o să se gândească în viaţa lui este că noi am născocit toată chestia asta, ca tu să te poţi însura cu fata lui.

Planul reuşi. Adelaide Hoffner şi Abraham Lockwood se căsătoriră în noiembrie şi, deşi era o zi vijelioasă, nunta lor a fost cea mai mare care a avut vreodată loc în Richterville, la ea participând mari delegaţii ale familiilor

proaspăt înrudite din Gibbsville, elita cetăţenilor avuţi din Swedish Haven şi toţi oamenii de afaceri solvabili, precum şi câţiva insolvabili, din Richterville. Numărul mic al rudelor ginerelui a fost trecut cu vederea datorită surprizei plăcute produsă de numele prestigioase ale cavalerilor săi de onoare, care toţi purtau la cravate semne de întrebare aurite. Daphne Lockwood nu participă; fusese internată. Nici Ilhoda Lockwood nu participă; zăcea grav bolnavă în casa părintească din Swedish Haven.

*

Cineva îi trimise Adelaidei Hoffner Lockwood o carte, ca s-o ia cu ea la Cascada Niagara, o carte intitulată *Voiajul lor de nuntă*, scrisă de un anume William Dean Howells. Ea despachetă cartea în trenul care-i ducea de la Fort Penn la Buffalo, se uită la titlu şi o aruncă pe fereastra vagonului.

— De ce ai făcut asta? o întrebă Abraham Lockwood.

— Pentru că ştiu ce gen de carte este, răspunse Adelaide Lockwood.

— De unde să ştii dacă n-ai citit-o? se miră ginerele.

— Uite că ştiu. *Voiajul lor de nuntă*. Am uitat să văd cine mi-a trimis-o.

— Crezi că era piperată?

— Nu crezi?

— S-ar putea. Dar acum când eşti măritată poţi să citeşti ce-ţi place.

— N-ai avea nimic de zis dacă aş citi o carte ca asta?

— Nu, n-aş avea nimic de zis. Ce-i o carte în fond? Un lucru cu care îţi petreci timpul. Avea şi ceva ilustraţii?

— N-am apucat să văd.

— Nu înţeleg cum poţi arunca o carte fără să te fi uitat prin ea Sper că nu m-am însurat cu o mironosiţă, ce zici Adelaide?

— O mironosiţă? Nu, nu sunt o mironosiţă, dar n-aş putea spune că ţin să citesc o carte cu titlul acesta, *Voiajul*

lor de nuntă. Auzi!

— Poate ai să vrei să scrii chiar tu o carte a ta, ce zici?

— Te rog nu mai vorbi aşa, Abraham.

— Ţi-e frică de mine, Adelaide?

Tânăra femeie clătină din cap.

— Nu. Ai experienţă.

— N-ar trebui să fii geloasă pentru că am.

— Nu te-ai însurat cu ele. Te-ai însurat cu mine.

— Aşa e, şi te iubesc.

— Şi eu te iubesc. Te iubesc mai mult decât mă iubeşti tu, dar şi tu m-ai iubit destul ca să te însori cu mine. Iar eu te-am iubit destul ca să te iau de bărbat. O să ne întemeiem un cămin şi o familie şi o să ne iubim unul pe altul la fel de mult. Ai să mă iubeşti şi tu tot atât cât te iubesc eu.

Chiar înainte de a pleca de la Cascada Niagara, cunoscu şi ea paroxismul şi lumea şi viaţa se schimbară pentru ea, iar Abraham Lockwood deveni un erou. Nu mai putea exista alt om. Acesta era Bărbatul.

La început locuiră într-o casă a lor, peste drum de una din laturile pătratului zidit ce împrejmuia curtea de cărămidă roşie. Nu se putuse evita în niciun chip să se destăinuie familiei Hoffner că Daphne Lockwood era la balamuc, la *ospiciu*, cum i se mai spunea; dar starea avansată a Rhodei rămăsese un secret. Fiecare familie avea pe cineva care se comporta bizar; uneia din fetele Hoffner îi trebuise timp îndelungat ca să se vindece, după naşterea primului copil. Dar Levi Hoffner fusese ţinut într-o ignoranţă completa în privinţa adevăratei boli a Rhodei Lockwood, şi rămăsese sarcina lui Abraham Lockwood să-i spună noii sale soţii că Rhoda „nu ieşea”. O persoană care suferea de o boală cronică, ca oftica, de pildă, era „indispusă”; cea care avea o scrânteală la cap „nu ieşea”.

— E la fel ca sora ta Daphne? îl întrebă Adelaide.

— Mai rău. S-ar lua după tine cu o pereche de foarfeci.

— Atunci de ce n-o izolaţi?

— O s-o izolăm.

— Ce vă opreşte, dacă e periculoasă?

— Mama mea. Nu vrea s-o vadă plecând de acasă.

— Câţi ani are mama ta?

— Cincizeci şi cinci sau cincizeci şi şase.

— S-ar simţi singură, asta-i pricina?

— Da, cred că da. Dar Rhoda o urăşte. Urăşte toate femeile.

— Dar nu şi toţi bărbaţii?

— De aici i s-a tras nenorocirea.

— Ah, şi în Richterville era una la fel. Când a apucat-o?

— Oh, să tot fie vreo şase ani.

— Şi pe cea de la noi de acasă la fel. Şi pe ea a apucat-o cam la aceeaşi vârstă. Paisprezece – cincisprezece ani?

— Da.

— Nu se poate face nimic pentru ele, în afară de izolare. Nu le plac nici bărbaţii, să ştii. Cea de la noi de-acasă a făcut un lucru groaznic unui bărbat.

— Ce anume?

— Nu vreau să spun.

— Ce multe şi totuşi ce puţine lucruri ştii.

— Asta-i toată nenorocirea, Abraham. Ţi se spune să te porţi ca o doamnă, dar vezi şi auzi tot felul de lucruri. Şi dacă pui cuiva vreo întrebare ţi se spune să taci din gură. Într-o zi Sarah şi cu mine eram în curtea din dos şi ne dădeam în leagăn şi am auzit nişte voci în fundătura din spatele hambarului nostru. Ne-am dus să vedem ce e şi am văzut un bărbat care stătea pe o buturugă. Mai erau doi bărbaţi cu el. Şi fata de care ţi-am vorbit îi făcea ceva bărbatului, în curte, ziua în amiaza mare. I-am spus Sarei

să nu se uite, dar a văzut totul. Era în plină zi. Am crezut că am să leşin.

— Nu le era frică de poliţai?

— Păi asta-i culmea. Unul din ei era chiar poliţaiul. Nu erau nişte băieţandri. Erau toţi bărbaţi în toată firea. Nu-i nimic nostim, Abraham.

— Probabil că nu e, dar mă umflă râsul. Tatăl tău, cu şase fiice, apărându-le de lume şi, când colo, în propria lui curte, ziua în amiaza mare… cine? – poliţaiul!

— Tatăl tău a omorât doi oameni, nu-i aşa?

— Da. De ce ai adus vorba de asta, aşa din senin?

— Nu ştiu. Poate pentru că m-am gândit la noi, fetele, şi la ce am văzut în fundătură. Şi la tine, aşa de elegant şi de distins, şi totuşi tatăl tău a omorât doi oameni. Mă gândesc adesea la lucruri din astea. Păcatul nu există numai la New York sau în Europa. Asta încearcă toţi să ne convingă, dar păcatul e peste tot. Cred că există în aceeaşi măsură în Swedish Haven şi în Gibbsville! Am auzit nişte lucruri despre Railroad Street din Gibbsville de ţi se întorc maţele pe dos. Când vom avea copii, n-ar trebui să pretindem că păcatul ar exista numai în alte părţi. Vreau un lucru, copiii noştri să privească adevărul în faţă. Nu suntem mult mai buni decât alţi oameni, numai fiindcă părinţii noştri sunt bogaţi. Fata aceea de care ţi-am vorbit e rudă cu mine. Mama ei era născută Hoffner. Nu făceau parte din „Hoffnerii apropiaţi”. Aşa numesc tata şi mama pe rudele noastre apropiate. Dar erau Hoffneri, în toată regula.

— Parcă mă simt mai bine acum, când aud că şi familia voastră are taina ei.

— Nu mă lua peste picior, Abraham. Bunicul meu s-a îmbogăţit fiindcă ştia să scrie şi să citească. A pungăşit lumea. Ştiu bine, pentru că tata se laudă cu asta. Nu ţi s-ar lăuda ţie, dar în casă o face. Ştii de ce ne-am căsătorit în credinţa reformată? Pentru că bunicul a fost excomunicat

de biserica luterană. Cineva care nu ştia să citească a dus o hârtie preotului luteran, un fel de învoială încheiată cu bunicul meu. Şi când preotul a citit-o, a văzut că era un lucru scandalos. Necinstit. Şi bunicul meu, Iacob Hoffner, a fost excomunicat de biserica luterană. Nu s-a auzit niciodată asta în Swedish Haven?

— Nu. Cred că oamenii erau prea ocupaţi, vorbind despre tatăl meu.

Se credea pe sine însuşi când îi spunea că o iubeşte. Începuse să se obişnuiască cu psalmodia dialectului ei olandez din Pennsvivania, cu cuvintele şi construcţiile pe care pensionul domnişoarei Holbrook nu le corectase şi cu dificultăţile pe care le avea cu ve-urile şi wc-urile; de-urile deveneau te-uri; ce-urile je-uri; se în loc de ze; ze în loc de se; diftongul „au” suna hah. Şi el crescuse cu dialectul olandez din Pennsvivania ca parte a vorbirii sale şi era obişnuit cu accentul pe care acesta îl imprima limbii engleze vorbite de concetăţenii săi; dar tatăl lui nu-l avea, mama lui avea doar o urmă de accent, iar el personal îl pierduse în mare măsură în timpul anilor petrecuţi la universitate şi ca ofiţer în armată.

Deşi foarte subtil, felul ei de a vorbi era un factor puternic în procesul de dezvoltare al iubirii. Caracterul psalmodie al accentului olandez din Pennsylvania reduce în general viteza vorbirii, şi, pe lângă aceasta, Adelaide avea o voce nu deosebit de profundă, dar joasă. Astfel, ea îi transmitea cuvintele în tonuri potolite şi cu o viteză de exprimare care făcea ca rostirea lor să fie totdeauna blândă, ceea ce îi cerea lui Abraham o încetinire a facultăţilor sale auditive. Aceasta făcea ca tot ce spunea ea să pară gândit, bine chibzuit şi profund resimţit, chiar şi atunci când se discutau cele mai banale lucruri. Şi în contrast cu această rostire firească, agreabilă şi melodioasă, izbucnea violenţa oarbă a clipelor ei de dăruire, aşa încât adesea când o asculta Abraham

descoperea că se gândeşte tot atât de mult la acest contrast ca şi la ceea ce spunea ea. Se părea într-adevăr că felul în care vorbea ea de lucrurile zilnice era o amăgire consimţită de amândoi, un secret numai al lor, care sugera un secret mult mai esoteric, pe care şi-l revelau unul altuia – şi îndeosebi ea lui – când făceau dragoste.

Iubirea era destul de sinceră din partea ei; din partea lui era în creştere gradată. Abraham o tulburase încă de la început şi fusese fericită descoperind că putea nutri sentimente atât de profunde pentru un bărbat care-i îndeplinise prima condiţie pentru căsătorie, şi anume să n-o ia de nevastă pentru banii ei. Pe măsură ce-l văzuse mai des şi el îi făcuse curte condiţia menţionată devenise de o neînsemnătate neglijabilă. În dragostea ei exista desigur un element de gratitudine; îi era recunoscătoare că înfăţişarea şi aerul lui îl făceau destul de atrăgător, încât comparaţia dintre situaţia lor economică să poată fi atât de uşor înlăturată şi ea să-şi poată trăi nestingherită romanul de iubire. Apoi, după prima lor săptămână de căsnicie, în urma noii constatări că în timp ce el controla rezerva lor de extaz, ea îl putea face mai dornic s-o împartă împreună, Adelaide Lockwood dobândi o adevărată mândrie feminină.

Era paradoxal, dar experienţa lui Abraham Lockwood în materie de femei, o chestiune numai de satisfacere a necesităţilor sexuale, îl pregătise în mod ciudat, în decursul maturităţii sale, tocmai pentru o astfel de iubire, ca aceea care începuse să se dezvolte în el. De la prostituatele din casa lui Phoebe Adamson de pe Juniper Street trecuse la prostituatele din Washington, şi în ultimii ani, după reîntoarcerea sa în Swedish Haven, apelase la serviciile unei croitorese din Gibbsville. Întâlnirile cu ea trebuiau stabilite din timp şi prin corespondenţă. Casa Annabellei Crowe se găsea pe Second Street, nu departe de artera comercială principală. La parter, casa Annabellei Crowe avea o încăpere în care clientele puteau să

examineze materialele şi să facă alegerea; o a doua încăpere în care se luau măsurile şi se făceau probele; o a treia încăpere în care lucrau cusătoresele; şi o a patra încăpere, o bucătărie, care-i servea şi de sufragerie. Locuinţa se găsea la etaj, şi era mai mult decât încăpătoare, deoarece

Annabelle Crowe trăia singură. Era o femeie de vreo treizeci şi ceva de ani, care fusese părăsită de bărbatul ei, şi devenise pentru scurt timp şi în mare taină amanta unui judecător de curte, care înainte de a se despărţi de ea, îi deschisese atelierul de croitorie. Când Abraham Lockwood se întoarse din război, în vecinătatea gărilor şi debarcaderelor existau de mai multe zeci de ani bordeie, dar deoarece niciunul dintre ele nu era condus cu discreţie el le evită. Un avocat din Gibbsville îl recomandă Annabellei Crowe.

— Ce faci când ai nevoie de o fustă? îl întrebase Abraham Lockwood. Avocatul răspunsese evaziv, dar cu optimism, şi la scurt timp după aceea îi dădu lui Lockwood numele şi adresa Annabellei Crowe.

— Du-te acolo marţi seara la zece, îi spuse avocatul.

La ora stabilită bătu la uşă, care se deschise imediat şi se închise repede în urma lui. O femeie pe care nu o putea vedea îi spuse: „Urcă sus, unde vezi lumina”; urcă scările şi femeia, care-l urmă, adăugă: „La stânga”. Se găsi în încăperea de la mijloc, din cele trei încăperi de la etaj, singura în care era puţină lumină. Încăperea avea o singură fereastră, acoperită cu draperii groase, un pat dublu mare, împodobit cu sculpturi, un dulap, o masă de toaletă şi câteva scaune, ce făceau parte din aceeaşi garnitură.

— Sunt doamna Crowe şi ştiu cine eşti, însă nu ştiu prea multe despre dumneata. Eşti burlac?

— Da.

— Faci curte cuiva?

— Nu.

— Bei?

— Puţin. Nu prea mult.

— Nu-mi place să am prieteni care se îmbată şi spun tot ce ştiu.

— Îmi dau seama.

— Şi nu permit niciodată vreunui prieten să vină aci fără să fi stabilit o înţelegere din timp. Nu deschid uşa dacă nu aştept pe cineva. Chiar dacă mi-a fost prieten înainte. Nu intră în casă. E clar?

— Da.

— Mai trebuie să-mi promiţi ceva, dacă ai să-mi fii prieten. că n-ai să spui nimănui că eşti prietenul meu, fără să-mi ceri permisiunea.

— Înţeleg.

— Şi încă ceva. Să nu vii niciodată aici băut, chiar dacă ai întâlnire. Să nu-mi vii băut. Prietenul nostru ţi-a spus cât costă o vizită?

— Nu, nu mi-a» pus nimic.

— Douăzeci de dolari vizita.

— Douăzeci de dolari?

— Şi să ai întotdeauna banii la tine. Nu acord niciun fel de credit. Aici nu-i o casă, să ştii. Am doar câţiva prieteni. Eşti de acord cu toate?

— Da.

— Atunci pune-ţi hainele în dulap; mă întorc peste câteva minute. Ah, eram cât pe-aci să uit. Să nu fumezi. Să nu aprinzi niciodată o ţigară când eşti în vizită la mine.

Annabelle Crowe ieşi şi el se dezbrăcă, îşi atârnă hainele în dulap şi se aşează pe marginea patului. Ea se întoarse, purtând un halat de baie. pe care-l scoase iute şi-l puse pe spătarul unui scaun.

— Ia uite! exclamă Abraham admirându-i corpul.

Femeia zâmbi pentru prima oară.

— Merită banii, ce zici? apoi făcu o piruetă.

— Aproape perfect, spuse el.

— Am avut un prieten care voia să mă sculpteze în marmură. Spunea că ar trebui să fiu sculptată în marmură.

— Avea dreptate.

— Ştii, femeilor le place să audă complimente. Vrei să mă urc în pat?

— Cam aşa aş vrea.

— Lasă-mă întâi să mă uit puţin la tine. Of! Prietenul nostru nu mi-a pomenit nimica despre asta. Eşti tânăr, nu-i aşa? Douăzeci şi şase? Douăzeci şi şapte?

— Aproape douăzeci şi şapte.

— În general prietenii mei sunt mai bătrâni. Presupun că eşti cel mai tânăr. Ei bine, întinde-te pe pat, scumpule, ca să ne obişnuim unul cu altul. Şi tu vrei, nu-i aşa, scumpule, să ne obişnuim unul cu altul? La început trebuie să ne obişnuim fiecare cu felul celuilalt.

În 1871 Annabelle îi spuse:

— Eh, mi se pare că am să te pierd de prieten, Abre. Am auzit clientele spunând despre tine că faci curte unei domnişoare din Richterville. E adevărat?

— Da.

— Atunci să-mi spui care va fi ultima noastră noapte şi am să ţi-o fac cadou de nuntă.

— Şi eu vreau să-ţi fac un cadou.

— E perfect, dacă e în bani gheaţă. Mă cunoşti doar, singurele cadouri pe care le primesc sunt banii gheaţă.

— Bun, are să fie în bani gheaţă.

— Un tânăr pe cale să se însoare… dacă eşti dispus să-mi faci un cadou de cinci sute de dolari, am să accept să-mi mai fi prieten încă un an de zile, în cazul în care tânăra doamnă o să-ţi facă dificultăţi. Unele aşa fac şi am avut un prieten care a vrut să mă viziteze şi după nuntă, dar nu primesc decât un anumit număr de prieteni.

— E-n regulă, am să-ţi dau cinci sute de dolari.

— Atelierul meu de jos prosperează şi în curând am

să mă descotorosesc de câţiva dintre prietenii mei, dar deocamdată nu pot să-mi permit încă luxul acesta. Cum am destui bani puşi deoparte o şterg de aici. Vând prăvălia de jos şi mă duc să trăiesc la New York City. Vreau să-mi găsesc un milionar care să mă întreţină până nu încep să îmbătrânesc. Dar mai întâi de toate vreau să plec de aici cu reputaţia nepătată, fără vorbe pe socoteala mea. Dacă nu găsesc un milionar, s-ar putea să deschid un stabiliment de mâna întâi, dar asta cere bani. Ar fi cel mai bine, până la urmă, fiindcă rentează mai mult, şi aş conduce casa până aş închide ochii. Dar asta cere bani şi trebuie să ai relaţii. Nu poţi deschide o casă, aşa, oriunde. Visul meu ar fi să găsesc un milionar care să aibă relaţiile necesare, şi eventual să investească destui bani pentru început. O casă în care ar putea să intre şi o doamnă. Ştiu câteva doamne chiar de aci din oraş, care dacă ar avea o casă unde să se ducă, s-ar duce glonţ. Cunosc o doamnă, una din clientele mele de jos, care îmi face mereu aluzii că ar vrea să-mi vadă camerele de sus. Ştiu ce urmăreşte. Vrea să vadă dacă poate avea încredere în mine şi apoi să-mi propuie să se folosească de încăperile astea. Dar femeile sunt gură spartă. La fel sunt şi bărbaţii, dar până acum, niciunul din prietenii mei n-a trăncănit ceva. Nu vreau să pună piciorul aici sus nicio altă femeie, în afară de mine. Pierd un ceas în fiecare zi ca să păstrez camerele astea curate lună, şi să nu fiu nevoită să angajez o servitoare. Deci, ai de gând să mă părăseşti, Abre? Ei bine, dacă te însori cu fata despre care se vorbeşte, cinci sute de dolari n-au să te ruineze, şi poate ai să doreşti să mai vii pe la mine. Asta nu înseamnă că nu-ţi doresc noroc. Şi dacă, vreodată, doamna va fi pe cale să devină mamă, poţi veni la mine. Ai să te simţi mult mai bine cu mine decât cu o femeie pe care n-o cunoşti.

— Mulţumesc, Annabelle.

— Şi aşa, cum ţi-am mai spus, cinci sute de dolari n-au să te ruineze.

— Data viitoare, când vin să te vizitez, am să-i am la mine.

— Unde îşi face rochia de mireasă viitoarea ta soţie? Ştii?

— Nu. La Fort Penn, presupun. De ce?

— Ar fi fost nostim să fi venit la mine. Aş putea să mă uit bine la ea, înaintea ta. Şi aş putea s-o învăţ şi câteva lucruri, nu-i aşa, Abe? Poate că dacă ar şti ce ştiu eu, ar fugi ca o pisică împuşcată în spate.

— Termină, Annabelle.

— Oh, nu te supăra. Te tachinez doar.

Fără ca problema fidelităţii să fi fost inclusă, fusese totuşi credincios Annabellei Crowe timp de aproape cinci ani de zile. În tot acest timp, ştiuse că doamna Crowe se mai culca cu alţi bărbaţi, cu trei, sau poate chiar cu patru. Dar ştiuse asta de la bun început şi nu se simţise niciodată gelos şi nici nu-şi exprimase vreo dorinţă să aibă drepturi exclusive la serviciile ei. Mecanismul unei necesităţi periodice şi al satisfacerii ei nu stârnea nici recunoştinţă durabilă, nici vanitatea masculină şi nici altă problemă în materie de iubire. Din pricina stabilirii cu precauţie a întâlnirilor, spontaneitatea era, bineînţeles, cu totul absentă şi Annabelle Crowe era atât de candidă în afacerile de închiriere a corpului ei încântător, încât n-ar fi reuşit în niciun alt chip să zădărnicească cu mai multă eficienţă impulsurile romantice. După o oră petrecută în pat cu un bărbat, în timp ce acesta se îmbrăca, ea se aşeza pe un scaun, în halat, ţinându-şi bancnotele împăturite în mână – uneori făcându-şi vânt cu ele, alteori folosindu-le în gesturi – şi sporovăia amabilă până ce se făcea timpul să-l conducă la uşa de ieşire şi s-o închidă în urma lui.

În schimb dragostea cu Adelaide se deosebea atât de mult de întâlnirile scurte şi calculate cu Annabelle Crowe, încât era o legătură şi nu o tranzacţie. Cu Adelaide totul, absolut totul, era ceva nou şi unic şi de aci începu iubirea.

Lui Abraham Lockwood îi plăcea să se creadă un bărbat cu experienţă, dar pentru prima oară în cei treizeci şi ceva de ani ai vieţii sale trăia cu o femeie, nu o vizita. Chiar dacă aceasta era numai seducţie prin căsătorie, rămânea totuşi cea mai vastă experienţă din convieţuirea cu Adelaide şi, ca instituţie personală, căsătoria câştigă şi se întări, şi în cele din urmă deveni iubire. Când se întâmplă aceasta, Adelaide îşi dădu seama de diferenţă, dar nu făcu niciun comentariu. Îl iubi doar şi mai mult.

La câteva săptămâni după ce Rhoda fu internată, mama lui Abraham Lockwood muri de silă. De silă, de puţină ruşine, inutilitate, muncă grea, un viitor fără orizont, un trecut prea pretenţios şi, pe certificatul de deces, de amigdalită acută. Nu avu o moarte uşoară: s-a sufocat încet, uitându-se în ochii soţului şi fiului în care citea atât de clar dorinţa ca respiraţia ei greoaie să ia sfârşit. În mai puţin de o săptămână, Moses Lockwood interveni cu succes pe lângă Adelaide şi Abraham să se mute în cutia de cărămidă roşie unde, în 1873. se născu fiul lor. I se dădu numele George Bingham Lockwood, în cinstea guvernatorului statului, unul din prietenii intimi ai lui Levi Hoffner.

*

Pe vremea când George Lockwood avea cam cinci ani, iar fratele său Penrose mai era copil în faşă, bunicul lor o ducea prost cu sănătatea. Se şubrezise în aşa hal că rareori mai depunea efortul să parcurgă cele câteva cuartaluri până la biroul său de pe Dock Street şi rezolva afacerile care-i solicitau atenţia la masa de lucru din bârlogul său, din cutia de cărămidă roşie. Îşi petrecea mai toată ziua în casă. sau în curte. Se trezea dis-de-dimineaţă şi servitoarele, care fuseseră angajate imediat după moartea soţiei sale, se sculau cu rândul la ora cinci ca să-i servească ceaiul. În zilele frumoase ieşea afară în curte, îngrijit îmbrăcat cu hainele cu care s-ar fi dus într-o zi de

lucru la birou, se plimba câţiva paşi în şir, de la boschetul de trandafiri până la ulm, mângâind uneori petalele unui trandafir, examinând alteori ulmul de la pământ până la crăcile din vârf, şi se oprea să se odihnească pe scaunele şi băncile de stejar cioplit, care erau strategic răspândite în toată curtea. În zilele când ploaia, sau ninsoarea, sau frigul muşcător îl ţineau închis în casă, se plimba din cameră în cameră, oprindu-se să studieze o statuetă sau un obiect de porţelan, lovindu-se de multe ori de câte o servitoare care făcea curăţenie. De când cu Abraham şi Adelaide şi cu cei doi copilaşi ai lor, şi cu cele două servitoare şi cu doica şi cu vizitiul, care intra şi ieşea mereu din bucătărie, gospodăria devenise un loc aglomerat; şi, totuşi, ori de câte ori Moses Lockwood intra în casă aducea cu el linişte; intrarea lui într-o încăpere suspenda orice conversaţie şi oamenii aşteptau respectuos să li se spună ce dorea; dar de cele mai multe ori nu dorea nimic şi el lua tăcerea lor prelungită drept o concediere, ceea ce, de fapt şi era.

Moses Lockwood nu-l putea suferi pe vizitiu, pe Rafferty, care îl făcea să se simtă spionat când vizita grajdul. Moses Lockwood era privat astfel şi de tovărăşia cailor, pe care nu-i iubea prea mult, dar care cel puţin erau nişte fiinţe vii, şi l-ar fi auzit dacă le-ar fi spus câteva cuvinte. Abraham Lockwood, singurul supravieţuitor din cele patru fiinţe omeneşti cu care Moses îşi petrecuse cea mai mare parte a vieţii sale, pleca grăbit în fiecare dimineaţă, adesea pentru toată ziua, şi de foarte multe ori se ducea pentru două-trei zile la Philadelphia, după noile sale interese. Adelaide Lockwood, o femeiuşcă agreabilă, era preocupată de copii şi gospodărie şi nu dispunea mai niciodată de câteva clipe libere ca să stea jos şi să facă conversaţie. Servitoarele, o pereche de negrese, surori, din Richterville, aveau un fel de a se uita, care exprima limpede şi jenant neîncrederea ce le-o inspira albul ce se întindea la vorbă, deşi avea şaizeci şi şase de ani şi abia se

mai ţinea pe picioare. O singură persoană din toată gospodăria avea ceva timp pentru Moses Lockwood şi acesta era nepotul său, George. Din pricina noului născut şi a preocupărilor mamei sale pentru acesta, cât şi din pricină că tatăl său era acaparat de afaceri, băiatul şi bunicul său depindeau unul de altul ca să-şi facă o tovărăşie agreabilă. Bătrânul îi spunea istorii din tinereţea lui, pe jumătate inventate, şi în curând băiatul preferă pe câteva din ele, la repovestirea cărora corecta abaterile pe care le făcea bătrânul de la versiunea originală.

— Bunicuţule, ai spus că indianul avea o puşcă, dar data trecută mi-ai spus că avea un tommahawk. Şi atunci tu l-ai împuşcat.

Versiunile diferite şi corectările băiatului transformară şedinţele de istorisire într-un fel de joc şi pentru a provoca agerimea băiatului bătrânul începu să introducă intenţionat amănunte noi în poveştile de bază. Mămica era mămica, tăticu' era tăticu', dar bunicuţu era bunicuţu, povestitorul cu urechea caraghioasă, care scuipa fascinant şi avea o cicatrice interesantă la tâmpla stângă.

— Ia spune, glonţul ţi-a trecut prin ureche şi atunci ei ţi-au tăiat partea de jos? Sau ţi-a luat-o glonţul?

Uneori se duceau împreună la privată unde bătrânul se aşeza pe deschizătura înaltă, iar băiatul pe aceea mai joasă şi mai mică. Băiatul îşi termina iute treaba şi rămânea să se uite la bunicul său care se încorda şi se scremea.

— Aşteaptă-mă afară, băiete, asta o să mai ţie un pic.

Băiatul culegea o mână de cireşe, pe care bătrânul le putea mânca împreună cu el. Bătrânul nu putea să muşte dintr-un măr, dar curăţa mărul, tăindu-i coaja cu briceagul într-o spirală lungă şi neîntreruptă, şi apoi tăia mărul în felii mici pe care le împărţeau amândoi. Când erau împreună aveau totdeauna ceva de vorbit.

— De ce nu vrei să-ţi ating rana? Doare? Şi asta-i tot

de glonte, bunicuţule? Bunicuţule, lasă-mă să-ţi văd dinţii. Ai fost obligat să-ţi cumperi dinţii când erai mic?

Bătrânul îl învăţase pe băiat să cunoască banii.

— Ăsta e un cent. Uite, unul, doi, trei, patru, cinci, şase, şapte, opt. nouă, zece cenţi. Toţi cenţii ăştia fac cât un ban din ăsta. Cu un ban de ăsta poţi să cumperi tot atâtea mere acre câte poţi să cumperi cu toţi cenţii ăştia. Şi câte ceva despre flori: Nu le smulge niciodată, taie-le cu o foarfecă, altfel n-au să mai crească. Şi puţină istorie americană: domnul Lincoln a fost împuşcat pentru că l-a obligat pe John Wilkes Booth să renunţe la sclavii lui.

Din cauza prieteniei lor băiatul ţinu partea bunicului când avu loc cea mai mare ceartă la care a asistat vreodată în casă. Cearta o începu mama lui.

— Domnule Lockwood, când ai de gând să-ţi respecţi cuvântul şi să dărâmi zidul? întrebă mama lui…

— Atâta timp cât mai e un Bundv în viaţă…

— Ultimul Bundv a murit acum doi ani şi zidul e tot în picioare, replică Adelaide Lockwood.

— Ei bine, nu mă zori, tânără doamnă.

— Doi ani e o grămadă de timp. Ai promis c-ai să-l dărâmi.

— Nu-mi aduc aminte să fi promis ceva. Am spus că o să mai vorbim despre asta.

— Domnule Lockwood, ăsta-i un neadevăr. Încerci să ne duci cu vorba.

— Mai bine zi că-s mincinos şi gata, de ce nu spui aşa?

— Dacă băiatul n-ar fi de faţă – George, du-te afară şi te joacă. Băiatul, învăţat să asculte, părăsi încăperea, dar rămase în hol, lângă uşa biroului. Uite, domnule Lockwood, sau se dă jos zidul în următoarele şase luni, sau ne mutăm din casa asta. Din clipă în clipă Adelaide vorbea tot mai stricat: „Ne mudăm din caza azda”, fu felul în care pronunţă ea ameninţarea.

— Fiul meu nu se va muta.

— Aici te înşeli, domnule Lockwood, Abraham doreşte ca şi mine ca zidul să fie dărâmat. Nu vreau să-mi cresc copiii într-un fel de penitenciar împrejmuit cu un zid de puşcărie, la seama şi ascultă. Şase luni, domnule Lockwood.

— Cine are să plătească dărâmarea zidului şi transportul cărămizilor?

— Am să le plătesc cu banii mei, n-are să vă coste nimic.

— Cu banii dumitale ai putea să faci alte lucruri mai bune.

— Nu primesc ordine cum să-mi cheltuiesc banii, domnule Lockwood. Astfel aş putea să-mi construiesc o casă, să-mi iau bărbatul şi copiii şi să te las să stai aici în dosul zidului; dumitale.

— Dă-l jos şi să te ia dracu'!”

— Dai dumneata dispoziţii antreprenorului? H

— Am să dau eu dispoziţii antreprenorului. Şi am să-l plătesc eu.

— Domnule Lockwood, nu sunt o femeie rea, dar nu-mi place ca băieţii mei să crească într-un fel de penitenciar. Se fac tot felul de glume pe socoteala băiatului meu, George, şi au să se facă şi pe a celui mic.

— N-am auzit nicio glumă pe socoteala nepotului meu.

— Pentru că nu mai vezi pe nimeni. Dar se spune că băiatul meu este ca, ştii dumneata cine, de la ospiciu.

— Zici că nu eşti o femeie rea, dar îmi trânteşti un lucru ca ăsta.

— Dar asta se spune şi nu vreau să se vorbească la fel şi despre copiii mei.

Foarte puţine lucruri din această conversaţie aveau vreun sens pentru George, dar după câteva zile nişte muncitori apărură în curte şi începură treaba lungă,

zgomotoasă şi fascinantă a dărâmării zidului, şi a stivuirii cărămizilor, care urmau să fie transportate cu căruţele. Băiatul nu izbuti să-şi convingă bunicul să iasă în curte ca să se uite la muncitori; bătrânul nu părăsi casa şi nici nu privi pe fereastră ca să vadă cât de bizar arată curtea fără zid, sau măcar să se uite la oameni când începură să aşeze un gard de fier care nu era mult mai înalt decât băiatul. Acum bătrânul îşi petrecea cea mai mare parte a timpului în camera sa, luându-şi singur mesele acolo, şi nu mai avea timp, zicea el, să-i spună istorii băiatului. Lucrurile rămaseră aşa cam o lună, apoi bunicul îşi schimbă tabieturile. În fiecare zi pleca dimineaţa de acasă, se ducea la frizerie şi de acolo la barul de la Exchange Hotel unde rămânea până după-amiază târziu, când Rafferty îl aducea acasă cu trăsura şi îl ajuta să meargă până în odaia lui. În mai puţin de un an muri, fără să mai fi spus nepotului său nicio istorie, dar între timp George intrase în clasa întâi cu băieţi şi fete de vârsta lui. La înmormântarea bunicului luară parte o mulţime de soldaţi, şi bunicul era aşezat într-o ladă acoperită cu un steag american şi în loc de dric lada era pusă pe un fel de cărucior, tras de patru cai, dintre care doi călăriţi de soldaţi, şi la cimitir soldaţii îşi descărcară puştile în aer şi un alt soldat sună dintr-o goarnă. Tatăl lui George era în haine soldăţeşti şi la fel mai erau îmbrăcaţi şi mulţi alţi oameni care nu erau soldaţi. După înmormântare, George văzu o mulţime de soldaţi adevăraţi, străini, de oraş, şi mulţi dintre ei erau beţi. Un bătrân, care se numea domnul Baltz, luă cina cu mama şi tatăl lui şi se părea că nu face altceva decât să dea mâna cu oricine se apropia de el. George Lockwood nu mai văzuse niciodată pe cineva care să dea atât de mult mâna.

Celălalt bunic al său din Richterville nu era un povestitor, dar chiar şi aşa era plăcut să-l vizitezi. Lângă Richterville erau două ferme de ponei şi *Grossvater* Hoffner, cum prefera să i s-a spună, îl ducea de obicei pe

George să se uite la ponei şi să se plimbe în căruţul lustruit, tras de un atelaj de patru ponei, promiţându-i mereu lui George că de îndată ce se va face ceva mai mare, va putea să aibă un ponei al lui. În casa lui *Grossvater* Hoffner, George se întâlnea uneori cu Davey Stokes, vărul lui, cu un an mai mare, venit în vizită în acelaşi timp.

— Ai să capeţi şi tu un ponei de la *Grossvater*? îl întrebă odată George pe vărul său.

— Zice că o să-mi dea, dar nu-l cred, răspunse Davey, care, cu acest prilej, îi raportă lui George că *Grossvater* promisese ponei multor alţi veri, dintre care şi unuia de unsprezece ani, dar că de fapt amâna mereu cumpărarea lor. Pe vărul lor, Leroy Hoffner, cel de unsprezece ani, îl mai ducea şi acum să se uite la ponei şi să se plimbe cu căruţul, dar nu-i dăduse un ponei al lui, şi în curând avea să fie prea mare ca să mai aibă un ponei. George îl detesta pe David Stokes pentru că îi spusese aceste lucruri şi continuă să-l creadă pe *Grossvater*. Discută problema cu mama lui şi la prima lui zi de naştere primi un ponei, o pereche de hamuri frumoase şi o trăsurică. În câteva săptămâni David Stokes căpătă şi el un ponei, la fel şi Leroy.

— *Grossvater* mi-a dat poneiul? întrebă George pe maică-sa.

— Într-un fel el ţi l-a dat.

— Dar el mi l-a dat?

— Într-un fel. Dar ce-ţi pasă, o dată ce l-ai primit?

— Pentru că vreau să-i spun lui Davey.

— Ei bine, nu. Tăticu’ şi cu mine ţi-am dat poneiul, dar cum *Grossvater* mi-a dat partea mea de bani, se poate spune că tot el ţi-a dat poneiul.

— Şi trebuie neapărat să-i mulţumesc şi lui *Grossvater f*

— Nu, lui nu trebuie să-i mulţumeşti.

— Atunci nu mi l-a dat el, pentru că altfel m-ai fi obligat să-i mulţumesc.

— Eşti la fel ca tăticu'. Îmi răstălmăceşti cuvintele cu întrebările tale. Hai să nu mai vorbim despre asta.

Când primi poneiul, Davey Stokes îi spuse lui George că acesta nu era cumpărat de *Grossvater*, ci de părinţii lui, şi că Leroy Hoffner avea să primească şi el unul de la părinţii săi.

— *Grossvater* e un mincinos, continuă Davey Stokes. E un olandez tâmpit, care minte de stinge, aşa spune tata. Tata spune că toţi olandezii sunt nişte cărpănoşi.

— Mama ta e olandeză.

— Nu mai este.

— Dar vorbeşte olandeza.

— N-o mai vorbeşte, ripostă Davey Stokes. N-o lasă tata.

— Ba o vorbeşte. O vorbeşte cu mămica. Mimica e soră cu mama ta.

— Asta o ştie oricine.

— În orice caz, mama ta vorbeşte olandeza cu mămica, aşa că nu le ştii pe toate.

— În orice caz, bunicul meu n-a omorât doi oameni, pe când al tău da.

— Bunicul meu a fost soldat şi a fost în război.

— Asta e ce ştii tu. Ha, ha, ha, ha. Bunicul tău a omorât doi oameni.

— A fost soldat, de asta i-a omorât. Şi tata a fost soldat.

— Ha, ha, ha! Bunicul tău a omorât doi oameni înainte de a fi soldat. A fost şi arestat.

— N-a fost arestat. A omorât un indian.

— Da' de unde. A omorât un om care-i datora bani. Ha, ha, ha, ha.

Davey Stokes era atât de batjocoritor şi de precis încât George Lockwood îl întrebă pe tatăl său despre

bunicuţu.

— Tăticule, bunicuţu a omorât un om? Doi oameni?

— Cine ţi-a spus asta?

— Davey. Zicea că bunicuţu a fost şi arestat.

— Aha! Trăncănelile lui unchiu-tlu. Ei bine, mai curând sau mai târziu tot trebuia să afli, spuse Abraham Lockwood. Da, bunicuţu a omorât doi oameni.

— Dar nu indieni?

— Nu, nu erau indieni. Erau albi. Cu mult înainte de a ml naşte eu, un om a încercat să-l jefuiască pe bunicul tău, şi s-a furişat în camera lui de la hotel, cu un pumnal, şi bunicuţu l-a împuşcat ca să-şi salveze viaţa. Asta s-a întâmplat pe vremuri, înainte de a mă naşte eu, când nu erai în siguranţă dacă ieşeai noaptea din casă. De fapt, bunicul tău era un fel de poliţist, un poliţai.

— Atunci dacă era poliţist nu puteau să-l aresteze, nu-i aşa?

— Ba da, şi-un poliţist poate fi arestat. Oricine poate fi arestat. Chiar şi cineva cu numele de Stokes poate fi arestat.

— Unchiul Sam a fost arestat?

— Nu. Dar asta nu înseamnă că n-ar putea fi. Sau că niciun Stokes n-a fost arestat vreodată. Absolut oricine poate fi arestat.

— Bunicuţu a fost arestat?

— Da. A mai împuşcat un om. Credea că omul acela avea de gând să tragă în el şi bunicuţu a tras primul.

— De asta l-au arestat?

— Da. Nu ştii nimic despre tribunale, nu-i aşa?

— Despre ce?

— La tribunal judecătorii hotărăsc dacă un om e vinovat sau nu. Un judecător şi juriul. Doisprezece oameni şi un judecător. Ei decid dacă un om e vinovat şi ei au decis că bunicuţul nu era vinovat.

— Omul pe care l-a împuşcat bunicuţu n-a murit?

— Ba da, a murit. Dar bunicuţu nu era vinovat. Va trebui să-ţi explic lucrurile acestea când ai să fii mai mare. Acum eşti prea mic să le înţelegi.

— Davey le înţelege.

— Nu le înţelege.

— Dar mi-a povestit că bunicuţu a împuşcat doi oameni şi tu mi-ai spus la fel.

— Totuşi nu ştie ce este justiţia şi o judecată. Tatăl lui a neglijat să-i explice asta. Destul de rău că i-a povestit şi atâta.

— Eşti furios pe unchiul Sam?

— Ah, nu, fireşte că nu, băiatule. Dar Davey n-ar trebui să asculte ce vorbesc oamenii mari. Copiii nu trebuie niciodată să asculte ce vorbesc oamenii mari. Aud lucruri pe care n-ar trebui să le audă.

— Ai de gând să te iei la ceartă cu unchiul Sam?

— Bineînţeles că nu.

— Tăticule, bunicuţu n-a omorât niciodată un indian?

— Nu. A omorât câţiva rebeli, dar indieni nu.

— Mie mi-a spus că a omorât.

— Ah! Ei bine, nu ştiu ce poveşti ţi-a spus bunicuţu, dar pe cele mai multe le scornea.

Băiatul îşi aminti că istoriile bunicului său variau de la o naraţiune la alta, dar fondul lor fusese întotdeauna acelaşi. Ar fi vrut să-l întrebe pe tatăl său cum de ştie că bunicuţul scornise istoriile, dacă nu ştie ce istorii îi spusese bunicuţul 5 dar era prea complicat să formuleze întrebarea.

Divulgarea discuţiilor din casa lui Samuel Stokes era derutantă pentru Abraham Lockwood. Abraham Lockwood crezuse că efectul imediat al căsătoriei lui Sam cu Sarah Hoffner, urmată de aceea a lui cu Adelaide, va fi să lege oraşele Richterville, Swedish Haven şi Gibbsville într-o alianţă care deocamdată avea mai mult un caracter social. Dar deoarece această alianţă unea în mod evident cele mai

importanţe familii din Gibbsville *en bloc* cu cea mai importantă familie din Richterville şi cu cea mai importantă familie din Swedish Haven, se părea că hotărârea iniţială a lui Abraham Lockwood de a se însura cu o tânără provincială din nord fusese ejetrem de înţeleaptă, încadrându-se în planul său de perspectivă de a ajunge o figură importantă, dacă nu chiar dominantă, în viaţa comitatului. Realizase o unire de râvnit cu oligarhia din Gibbsville, tară a trezi bănuielile membrilor ei, făcând curte unei fete din Gibbsville. De fapt, căsătorindu-se cu o fată din Richterville, luase o iniţiativă care ar fi trebuit să-i dezarmeze pe cei cinci. Abraham Lockwood considera că îşi făcuse intrarea în oligarhia din Gibbsville, modest, pe uşa din dos. Acum, din dezvăluirea conversaţiilor din casa Stokes reieşea că nu era de loc aşa, deoarece el înţelegea că remarcile lui Davey Stokes aveau o semnificaţie mai mare decât acelea ale unui copil care trăgea cu urechea. Sam Stokes era un membru recunoscut al oligarhiei şi, pe măsură ce îmbătrânea, avea să i se facă un loc în viaţa socială şi comercială din Gibbsville; dar între timp nu era decât un membru minor al clanului Stokes-Hofman-Chapin, care nu putea fi bănuit că exprimă opinii în contradicţie cu opinia dominantă a membrilor bătrâni şi importanţi ai clanului. Sam Stokes nu va ajunge niciodată o figură majoră în orăşelul Gibbsville sau în Comitatul Lantenengo, şi Abraham Lockwood îndepărtase de mult timp gândul că acesta ar putea constitui o ameninţare pentru propria lui ascensiune spre locul ocupat de Peter W. Hofman.

O dată şi numai o singură dată, a făcut Abraham Lockwood ceva care să-l nemulţumească pe Peter Hofman. După avertismentul dat de Harry Penn Downs la Gibbsville Club, Lockwood, tatăl şi fiul, acordară o deosebită atenţie afacerilor băncii din Swedish Haven, urmărind în special scăderile depunerilor, care le-ar fi putut da un indiciu imediat despre identitatea oamenilor de afaceri din

Swedish Haven ce ar fi tezaurizat banii pentru ca să înfiinţeze o a doua bancă. Ieşise în evidenţă patru nume de afacerişti şi Moses Lockwood înclină pentru o acţiune drastică; dar Abraham Lockwood, apărătorul relaţiilor de bună înţelegere din a doua generaţie, stătu de vorbă cu fiecare om în parte. Spuse că „primise informaţii” că persoana respectivă negocia cu Peter Hofman deschiderea unei noi bănci, ceea ce era o născocire în toată regula, deoarece nu primise niciun fel de informaţie. Apoi se prefăcea că este înţelegător; dacă persoana respectivă voia să deschidă o bancă cu ajutor dinafara oraşului, probabil că avea un motiv. Dacă, pe de altă parte, nu exista niciun motiv mai bun decât acela că persoana respectivă ţinea neapărat să ajute *un bancher din Gibbsville* să facă concurenţă băncii din Swedish Haven, Abraham Lockwood şi tatăl său erau profund dezamăgiţi. Abraham Lockwood se ferea să dea persoanei respective impresia că o ameninţă. Nu dorea decât s-o facă să recunoască faptul că era în cârdăşie cu Peter Hofman. În trei din cele patru cazuri, bănuielile sale fură corecte şi când se duse la Peter Hofman era în situaţia de a putea menţiona trei nume.

— Bună dimineaţa, domnule, spuse Peter Hofman. Ce pot face pentru dumneavoastră?

— Foarte multe, domnule, răspunse Abraham Lockwood. Întrebarea este însă dacă o să vreţi. Acum câţiva ani tatăl meu şi cu mine am deschis o bancă în Swedish Haven…

— O clipă, domnule. Cred că banca a fost înfiinţată de alte câteva persoane şi că dumneavoastră şi cu tatăl dumneavoastră aţi venit mai târziu şi aţi preluat controlul.

— Aceasta este impresia generală, ştiu, domnule. Dar faptele dovedesc contrariul. Tatăl şi bunicul meu şi mai târziu tatăl meu şi cu mine am dirijat o afacere de împrumuturi care timp de mulţi ani de zile a fost singura de genul acesta în Swedish Haven.

— Da, într-adevăr, şi a fost o afacere extrem de rentabilă.

— Ah, desigur. Tatăl şi bunicul meu şi cu mine nu ne ocupăm de afaceri doar ca să ne menţinem sănătatea! Şi nici oamenii care s-au împrumutat de la noi în toţi anii aceştia, şi nici dumneavoastră, domnule Hofman.

— Asta aşa e, într-adevăr.

— Buun! Dar fireşte, orice afacere rentabilă generează imitatori. Şi dumneavoastră personal aţi constatat aceasta, cu concesiunile terenurilor carbonifere. Dumneavoastră şi tatăl dumneavoastră aveaţi personal foarte multe, dar alţii, în special persoane din Philadelphia şi New York, şi-au dat seama de la prima vedere că era vorba de o afacere bună şi vi s-a făcut o mare concurenţă.

— Concurenţa este viaţa comerţului, aşa se spune.

— Şi moartea unor comercianţi, când devine prea acerbă. Dar îmi daţi voie să continui, domnule? în Swedish Haven s-a iniţiat o acţiune ca să se deschidă o bancă. Şi cine a iniţiat această acţiune, domnule Hofman? Această acţiune a fost iniţiată de câteva persoane care împrumutaseră bani de la noi, prosperaseră şi s-au gândit că, din moment ce se bucură de o oarecare prosperitate, de ce n-ar sufla şi afacerea familiei Lockwood ca s-o împartă între ei?

— Logic şi de înţeles.

— Dar în Swedish Haven se petrec foarte puţine lucruri de care tatăl meu şi cu mine să nu aflăm. Şi în mai puţin de o săptămână am aflat că vreo câteva persoane vor să ne facă concurenţă, dar că aveau de gând să-şi zică bancă. Noi nu ne-am gândit niciodată să ne zicem bancă. Din partea noastră aceasta ar fi fost prezumţios. Noi nu eram o bancă. Întotdeauna, fie tatăl şi bunicul meu, fie tatăl meu şi cu mine, n-am fost decât nişte oameni care împrumutăm banii noştri personali, nu şi pe ai altora. Acest grup mic de oameni îşi propunea să dea cu

împrumut banii depunătorilor lor, şi aceasta l-a îngrijorat pe tata.

— Serios?

— Da. Nu numai pentru că unii din aceşti pretinşi bancheri erau doar nişte terchea-berchea şi nu se bucurau de prea mult credit din partea firmei noastre, dar ceea ce îl îngrijora mai ales pe tatăl meu, era ce se va întâmpla dacă această bancă nouă ar da faliment. Cine ar avea de suferit? Depunătorii, bineînţeles.

— Moses Lockwood era îngrijorat pentru depunătorii acestei bănci noi? Ce preocupare înduioşătoare, stimate domn. Foarte înduioşătoare.

— Am să trec peste asta, domnule. Vă rog numai să mă ascultaţi până la capăt. Din simplă politeţe. Nu afirm că tatăl meu era îngrijorat din motive sentimentale. Era îngrijorat din motive financiare. Dacă banca dădea faliment, dădeam şi noi faliment, pentru că aceasta putea foarte bine să însemne sfârşitul Swedish Haven-ului. Dacă oamenii care lucrau pentru noi şi-ar fi depus banii în aceasta nouă şi riscantă bancă şi banca ar fi dat faliment, cine ar mai fi putut să ne plătească dobânzile? Şi acestea sunt numai una din sursele veniturilor noastre, dar una importantă. Dumneavoastră ştiţi care este averea noastră.

— O pot evalua aproape exact.

— Şi-atunci tatăl meu şi cu mine am intervenit, ne-am debarasat de cei de care ştiam că nu sunt buni oameni de afaceri şi, aşa cum v-aţi exprimat adineauri, am preluat controlul. Dar fără noi banca n-ar fi existat.

— Între timp, continuându-vă bineînţeles propriile dumneavoastră afaceri de împrumuturi.

— Bineînţeles. Cu banii noştri ne putem permite să ne asumăm riscuri pe care o bancă n-ar putea să şi le ia.

— Ah! Aşa puneţi problema? Ce interesant!

— Vă desfid s-o puneţi altfel. Pentru că astea sunt faptele, stimate domn. Faptele. Faptele crude.

— Aşa cum le vedeţi dumneavoastră personal, stimate domnule Lockwood.

— Aşa cum sunt văzute de tatăl meu şi de mine, care suntem în situaţia de a le cunoaşte mult mai bine decât oricare alţii, fie ei comercianţi din Swedish Haven, fie magnaţi din Gibbsville. Vă rog să combateţi ceva din cele ce v-am spus.

— Aş putea să combat totul, dacă aş vrea.

— Oh, aţi putea combate orice, numai aşa, de dragul discuţiei. Dar aţi fi dispus să negaţi că în prezent intenţionaţi să acordaţi sprijinul dumneavoastră unui alt grup de persoane, pentru a le ajuta să deschidă o a doua bancă în Swedish Haven?

— Stimate tinere domn, cine eşti dumneata să vii la mine în birou şi să mă provoci să combat un lucru, sau să neg altul?

— Cine sunt eu? Ei bine, sunt fiul legitim al unui om care şi-a croit singur drum în viaţă, şi-a servit ţara şi a fost grav rănit servindu-şi ţara. Unul dintre primii. Un om ce-a dat dovadă de un mare curaj, fără de care astăzi n-ar mai fi fost în viaţă. Şi în discuţia noastră, în primul rând, un om cu un trecut ireproşabil în afaceri. Ireproşabil, domnule Hofman. Ireproşabil, v-o repet. Aţi putea spune acelaşi lucru despre Paul Ulrich?

— Paul Ulrich?

— Hai, lăsaţi-o, domnule Hofman, doar Paul Ulrich e unul din oamenii cu care sunteţi în cârdăşie.

— Nu-mi place de loc cuvântul ăsta „cârdăşie”.

— Ce cuvânt preferaţi? N-o să vă placă niciunul din cuvintele pe care le folosesc eu, mai ales când însoţeşte numele unuia din acoliţii dumneavoastră.

— Nici cuvântul acesta nu-mi place, şi nu-mi plac nici manierele dumneavoastră.

— Mi s-a spus că manierele mele sunt foarte bune. Le-am lustruit la universitate şi le-am poleit în înalta

societate din Washington. Vă rog să nu vă plângeţi de manierele mele, domnule Hofman. Manierele lui Paul Ulrich nu sunt excepţionale. Şi nici ale lui Cyrus Reichelderfer. Găsiţi că Cyrus Reichelderfer e un al doilea Lord Chesterfield? Când vine la mine să-mi ceară bani, sunt nevoit întotdeauna să deschid fereastra. Cyrus are ceea ce studenţii în medicină numeau mătreaţă „ambulantă”. Totuşi am făcut afaceri cu el şi l-am ajutat din când în când. N-am nimic împotriva manierelor lui, sau împotriva vieţuitoarelor care cresc pe el, domnule Hofman. Sunt însă împotriva tratativelor clandestine pe care le duce cu dumneavoastră.

— Cum îţi permiţi, domnule?

— Dar vă fac un serviciu. Pentru că dacă mă va lucra pe mine pe la spate, o să vă lucreze şi pe dumneavoastră la fel. Să vă mai dau şi alte nume, domnule Hofman? Ştiu că eraţi convins că lucraţi în mare taină, dar iată că v-am şi dat numele a doi dintre conspiratorii dumneavoastră. Şi am mai multe.

— Mă insultaţi, domnule. Sunt obligat să vă rog…

— Să părăsesc biroul dumneavoastră. Foarte bine. Dar ştiţi unde cred c-am să mă duc să fac o vizită, când plec de aici? Când mă întorc la Swedish Haven s-ar putea să am o întrevedere de afaceri cu Wilhelm Strotz. Da, cu Wilhelm Strotz. Şi-am să-i explic lui Willy că nu vreţi să aveţi nimic de-a face cu el, domnule Hofman. N-am încercat niciodată să vă suflu vreo afacere, dar am să v-o suflu pe aceasta, dacă încercaţi să ne-o suflaţi nouă. Îmi cunosc oamenii. Bună ziua, domnule.

În Swedish Haven nu s-a mai auzit vorbindu-se nimic de a doua bancă, iar Peter Hofman, fără a fi cordial, îl saluta de obicei pe Abraham Lockwood şi îi spunea pe nume când se întâlneau din întâmplare la Gibbsville Club. În consecinţă, Abraham Lockwood presupuse că nu rămăsese între ei nicio ranchiună de pe urma discuţiei în

legătură cu banca, dar era tânăr şi deci nu-i prea făcea plăcere să-şi reamintească părţile neplăcute ale unei discuţii. Mai mult, discuţia se terminase cu un triumf al lui în prima ciocnire cu oligarhia din Gibbsville şi, deşi acest triumf era extrem de satisfăcător şi încurajator, Abraham Lockwood era prea ambiţios ca să se oprească aici. Cu privirile aţintite numai în viitor, scăpă din vedere lovitura pe care triumful său o dădkise înfumurării, până atunci neprovocate, a lui Peter Hofman. Într-adevăr, Abraham Lockwood îşi cunoştea oamenii, însă de fapt nu ştia aproape nimic despre Peter Hofman. Dar era pe cale să înveţe.

Neînsemnatul Samuel Stokes îi dezvăluise fără să vrea lui Abraham Lockwood că veriga Lockwood cu clanul conducător al comitatului consta dintr-o unică şi fragilă legătură matrimonială, o căsătorie cu o rudă prin alianţă a aceluiaşi neînsemnat Samuel Stokes. Abraham Lockwood făcu haz de greşeala pe care arareori o comitea în afaceri; supraestimase valoarea unui lucru.

Însă săvârşea arareori de două ori aceeaşi greşeală. Descoperirea că prin însurătoarea lui realizase atât de puţin nu-i alteră întru nimic hotărârea de a profita de orice lucru care era în favoarea sa. Abraham Lockwood se găsea în prezent la periferia cea mai îndepărtată a oligarhiei lui Peter Hofman va veni însă timpul când va exista o oligarhie Lockwood şi când importanţa fiecărui individ va depinde de apropierea faţă de ramura Lockwood. Abraham Lockwood nu era convins că această răsturnare se va produce în generaţia lui; poate nici el însuşi nu va trăi îndeajuns ca să devină un Peter Hofman. Întâmplător, în prezent Hofmanii se găseau în ascensiune în comitatul Lantenengo şi pe lângă rudele lor din Lantenengo aveau legături de sânge cu Muhlembergii şi Womelsdorfii, distinse familii prerevoluţionare din comitatele din sud. Abraham Lockwood, care nu avea o siguranţă certă despre

identitatea propriei lui bunici, aprecie perfect importanţa sarcinii pe care şi-o impusese singur; dar acum, când avea doi fii, pe George şi Penrose, putea în orice caz să trăiască îndeajuns ca să vadă pe unul din ei – sau pe amândoi – simbolul recunoscut al puterii în comitat. Ambiţia sa, firește, nu se oprea aici. Într-un viitor îndepărtat bărbaţii din sângele său vor avea o faimă naţională şi internaţională, prea târziu, poate, pentru ca el să se bucure de ea; dar construia în vederea acestui lucru.

Abraham Lockwood înţelesese că atât copiii săi, cât şi copiii acestora se vor bucura de mai mult prestigiu ca membri ai unei familii de frunte dintr-o regiune, decât ca membri ai încă unei familii din New York sau Philadelphia. Peter Hofman era un om lipsit de imaginaţie, ale cărui ambiţii nu treceau dincolo de comitatul Lantenengo. Abraham Lockwood voia să-l ajungă şi să-l întreacă pe Peter Hofman în comitat şi apoi să meargă mai departe, rănilnând totuşi în continuare un cetăţean al Comitatului Lantenengo. Membrii familiei Lockwood pe viitor vor avea întotdeauna Comitatul Lantenengo şi orăşelul Swedish Haven la care să se întoarcă; ei nu vor trebui să-şi abandoneze niciodată identitatea de locuitori ai oraşului Swedish Haven, ai Comitatului Lantenengo şi ai statului Pennsylvania, pentru că aceasta ar fi însemnat să-şi piardă unicitatea. De fapt, Abraham Lockwood îşi conferea un titlu, iar copiilor săi, un ducat. Una din trăsăturile atrăgătoare ale acestui plan de perspectivă era şi aceea că deşi o mare cantitate de bani era condiţia esenţială, nu era totuşi necesar să rivalizeze cu marile averi ce se acumulau în Philadelphia şi New York. Îşi va creşte copiii în aşa fel încât să aibă respectul banului şi cel puţin simţul cultivat de a şti cum să-l câştige; însă modelul pe care-l alesese în sinea lui pentru a fi imitat de copiii săi erau Morris Homestead. Abraham Lockwood nu l-ar fi ales pe Morris Homestead ca om cu care să facă afaceri, deoarece Morris

Homestead nu era dispus să câştige şi mai mulţi bani, sau să-i câştige repede, sau să câştige pentru altul. Totuşi Abraham Lockwood voia ca fiii săi să ajungă nişte milionari în *genul* lui Morris Homestead. Abraham Lockwood avea o încredere justificată în iscusinţa sa de a câştiga bani, de a întemeia o avere; apoi, o dată ce i-ar fi învăţat pe George şi Penrose cum să aibă grijă de moştenirea lor, ei puteau să rămână într-o obscuritate confortabilă şi opulentă, în timp ce ar fi decis la ce consilii să participe, ce ambasade să accepte, ce jocuri de noroc să joace şi cu soţiile cui să se culce.

Acum, când până la sfârşitul secolului nu-i mai rămăseseră decât douăzeci de ani, Abraham Lockwood nu mai avea nimic de ce să se teamă din partea oligarhiei din Gibbsville, în ciuda faptului dovedit că concepţia sa despre o axă Gibbsville-Swedish Haven-Richterville (pe care ar fi ajuns s-o controleze iute), fusese o eroare. Îl judecase greşit pe Peter Hofman şi fusese mult prea sigur de sine în privinţa axei celor trei oraşe; însă moştenirea de la tatăl său şi banii pe care-i câştiga prin propriile lui eforturi îl apărau de bogătaşii din Gibbsville. Ştiind ce gândesc aceştia despre el, îşi putea permite luxul să fie amabil. Tatăl său şi Levi Hoffner, socrul său, ar fi declarat război oamenilor din Gibbsville, care îi erau ostili pe ascuns, dar Abraham Lockwood era un strateg original. Deşi admitea că îl judecase greşit pe Peter Hofman, era convins că pe ceilalţi din Gibbsville, pe care îi stima mai puţin, nu-i judecase greşit; era o judecată bazată pe cunoaşterea faptului că, printre ceilalţi, în treizeci de ani de zile nu se găsise un singur om care să provoace în mod serios despotismul blând al lui Peter Hofman. Singura ameninţare pentru dominaţia lui Peter Hofman nu venise din Gibbsville, ci de la nişte străini, din Philadelphia şi New York. Astfel că Abraham Lockwood solicită să fie primit de Hofman, ştiind că curiozitatea bătrânului va fi

mai puternică decât pornirea de a refuza să-l vadă.

Hofman nu se ridică în picioare când Abraham Lockwood intră în biroul său. Bătrânul se răsuci pe scaunul turnant şi îşi încrucişă mâinile pe burtă.

— Bună ziua, domnule, spuse Peter Hofman.

— Bună ziua, domnule Hofman.

— Ei, de data asta ce mai ascunzi în mânecă?

Abraham Lockwood se prefăcu că îşi studiază cu multă atenţie mânecile.

— O pereche de manşete cam murdare, şi o pereche de butoni de manşetă daţi de mama când am terminat facultatea. Dacă m-aţi întreba însă ce am în pălărie v-aş da alt răspuns.

— Un iepure de casă, fără îndoială, spuse bătrânul.

— Nu, domnule, nu sunt scamator. Abraham Lockwood scoase nişte hârtii din pălărie şi le întinse lui Hofman, care nu ridică mâna să le ia.

— Spune-mi ce sunt. Am ochii obosiţi.

— Sunt planurile unui pod cu taxă. Nişte schiţe, dar cifrele sunt exacte.

— Un pod cu taxă?

— La cotitura râului, între Gibbsville şi Swedish Haven, acolo unde râul coteşte şi drumul urmează curba râului, şi apoi urcă râpa din spatele fermei Klauser, ştiţi, nu-i aşa?

— Da, cunosc locul.

— Acest pod ar scurta distanţa dintre cele două oraşe cu aproape o milă şi ar elimina cele două pante abrupte pe care şi atelajul unei căruţe goale trebuie să se odihnească. Podul acesta cu taxă ar putea fi construit cam cu treizeci şi cinci de mii de dolari.

— Ca să fie luat de apă la prima inundaţie.

— Podul acesta nu.

— Atunci, dă-i drumul şi construieşte-l, spuse bătrânul.

— Se vor câştiga bani, domnule Hofman. Se vor câştiga bani acum şi, pe măsură ce oraşele se vor dezvolta, se vor câştiga din ce în ce mai mulţi. La un moment dat administraţia comitatului, sau aceea a statului, va fi nevoită să cumpere podul.

— Ei bine, ai treizeci şi cinci de mii de dolari. Ai moştenit mult mai mult decât atât de la tatăl dumitale. Nu i-ai pierdut pe toţi, nu?

— Departe de aşa ceva. Am reuşit chiar mai mult decât să dublez banii moşteniţi de la tata.

— Daa?! Aceasta-i o declaraţie cu totul neobişnuită.

— N-aş face-o, dacă n-aş fi convins că ştiţi bine că e adevărată.

— Parc-am auzit c-ai avut ceva noroc în câteva speculaţii ale dumitale.

— N-au fost numai ale mele. Prietenii dumneavoastră de la *Drexel* & *Cotnpany* au participat şi ei la unele din ele.

— Daa?! Serios?

— Domnule Hofman, acum îmi dau seama că nu vreţi să mă mai ascultaţi.

— Nu mă interesează decât de ce ai venit la mine, domnule Lockwood. Poţi să construieşti podul acesta şi fără ajutorul meu sau al altcuiva şi trebuie să mărturisesc că, după mine, pare o investiţie promiţătoare. *De ce* ai venit tocmai la mine?

— Din politeţe. Sunteţi cetăţeanul cel mai important din Gibbsville şi acest pod cu taxă ar trebui să unească mai strâns oraşele noastre. Banii care-i va produce nu vor avea mare influenţă asupra averii dumneavoastră şi nici asupra averii mele, dacă e vorba.

— După câte înţeleg te consideri cetăţeanul cel mai important din Swedish Haven.

— Desigur. Am mai mulţi bani decât oricare altul. Decât oricare alţi *doi* cetăţeni din Swedish Haven. Poate chiar *trei*. Şi am început să urmez exemplul dat de

dumneavoastră.

— Explică-mi asta, te rog.

— Obişnuiesc să *dau* mai mulţi bani oamenilor din oraş decât oricare altul. Dumneavoastră faceţi asta în Gibbsville, eu o fac în Swedish Haven, acum când pot să-mi permit acest lucru.

— Eu *am fost educat* să cred în împărţire.

— Şi eu la fel, domnule Hofman. Poate nu ştiţi, dar tatăl meu a construit biserica luterană şi amândoi am donat bani pentru liceul South Ward. Am spus, poate nu ştiţi. Dar precis că nu ştiţi asta şi sunt foarte puţini aceia care o ştiu. Mă interesează viitorul Swedish Havenului şi cred că viitorul Swedish Havenului şi viitorul Gibbsvillului sunt strâns legate unul de altul.

— Aş vrea să-ţi pun o întrebare. De ce rămâi în Swedish Haven când ai putea să faci avere în unul din marile oraşe?

— Bănuiesc că pentru acelaşi motiv pentru care dumneavoastră aţi rămas în Gibbsville. Un om îşi iubeşte oraşul natal şi dacă n-o face atunci trebuie să existe un motiv. Eu am toate motivele să fiu îndrăgostit de Swedish Haven şi n-am să-l părăsesc în viaţa mea.

— Mă uimeşti, domnule Lockwood.

— Nu văd de ce, domnule Hofman. Nu mă cunoaşteţi prea bine. Nu mă cunoaşteţi aproape de loc… în sfârşit, v-am răpit destul timp şi amândoi mai avem şi alte lucruri de făcut. Bună ziua, domnule. Se ridică în picioare, îşi îndesă hârtiile la loc în pălărie şi dădu să plece.

— Domnule Lockwood, dă-mi voie să mă uit la schiţele alea, spuse bătrânul.

Acum, în sfârşit, erau într-o afacere comună. Noutatea stârni o nouă ostilitate împotriva lui Abraham Lockwood, dar de alt gen; iar ostilitatea rudelor geloase ale bătrânului fu compensată de o creştere în prestigiul local. Bătrânul lansă ştirea că ideea podului cu taxă

provenea de la partenerul său de moment, mai tânăr, şi când Peter Hofman începu să-i spună bărbatului mai tânăr, Abraham, membrii minori ai clanului îl supralicitară şi îi spuseră Abe. La ceremonia inaugurării podului, la care George Lockwood tăie o panglică roşie, Abe Lockwood zâmbi în modul cel mai prietenesc posibil lui Samuel Stokes, care n-ar fi îndrăznit să lipsească.

*

Un tată fără niciun plan guverna fiindcă era tatăl; un tată cu un plan, un Abraham Lockwood de pildă, era firesc să-şi extindă domeniul controlului său, astfel încât să cuprindă atât lucrurile mai mărunte cât şi cele mai mari, în măsura în care ele îi ajutau sau îi întârziau planul. Tatăl care îşi dezvăluia planul soţiei sale făcea un act voluntar; chiar şi cele mai nesăbuite acţiuni se făceau adesea fără explicaţii sau justificări, pentru că în timpurile acelea şi mai ales în zona aceea geografică şi socială soţul şi tatăl erau inaccesibili criticii – şi critica soţiei se făcea pe propriul ei risc. Divorţul era aproape inexistent şi soţia care îndura insuportabilul nu putea conta pe sprijinul sau încurajarea părinţilor ei, pentru a nu mai vorbi de prieteni, dacă în disperarea ei se adresa justiţiei. După ce făcea acest pas mai trebuia să-şi spună cazul unui judecător, care după toate probabilităţile era împotriva divorţurilor. O femeie care voia să scape cu orice preţ de bărbatul ei îşi putea dobândi libertatea numai cu sacrificiul reputaţiei sale; trebuia să fie atât de flagrant adulterină, încât bărbatul să intenteze acţiunea, şi el câştiga întotdeauna.

În aceste condiţii, căsătoria era permanentă, iar domnia soţului şi a tatălui absolută, lucruri înţelese de toate fetele nubile. Când Adelaide Hoffner, în ziua căsătoriei Sarei, pusese la îndoială compatibilitatea dintre sora ei şi Samuel Stokes, dubiile ei fuseseră pur academice. Academice şi inutile, în măsura în care ele se refereau la corectarea acestei situaţii, în căsătorie se intra

cu bucurie, ca fiind realizarea unei ambiţii; dar caracterul definitiv al acestei stări noi era o sursă de îngrijorare tot atât de mare ca riscurile unirii fizice. O fată norocoasă, atrăgătoare, putea să-şi aleagă pretendenţii, care însă arareori erau mai mulţi de doi sau trei, iar adevărata preferinţă a tinerei fete pentru unul din ei era adesea descurajată. Dragostea nu era privită în mod serios un factor determinant, deoarece, după toate probabilităţile, nici mamei fetei nu i se îngăduise să se mărite din dragoste. Noutatea încântătoare a expresiei „o adevărată căsătorie din dragoste" era dovada nepremeditată a rarităţii acestui fenomen; ea nu se aplică adesea. Uneori dragostea – aşa cum se promitea întotdeauna – lua naştere după ce căsătoria devenea un fapt consumat şi atunci căsătoria putea fi considerată fericită, dar însăşi dragostea putea fi ameninţată de intimitatea care îi dăduse iniţial naştere.

Astfel, Adelaide Lockwood, îndrăgostită de soţul ei după primele luni de căsătorie, a fost derutată de grija intensă şi inexplicabilă pe care acesta o arăta copiilor lor. Cea mai mare plăcere din viaţa multor femei era dreptul lor de a-şi îngriji copiii şi ele resimţeau imediat orice amestec patern. Tatăl putea nici să nu intre în camera copiilor; avea destul timp să-şi exercite autoritatea când copiii creşteau. Totuşi Abraham Lockwood îşi manifestase interesul şi luase hotărâri care guvernau educaţia copiilor săi, încă de la naşterea lor. Regimul lor alimentar, orele de somn, temperatura apei pentru baie, alegerea doicilor, expunerea copiilor la soare, gradul şi mijloacele de pedepsire şi recompensare. Atenţiei lui Abraham Lockwood nu-i scăpa nimic şi singura explicaţie pe care o oferea era aceea că este un tată „modern", care participă mai activ la creşterea copiilor săi. Adelaide, incapabilă să protesteze pe o bază rezonabilă, nu acceptă explicaţia soţului ei. Deduse însă că soţul ei nutrea unele ambiţii

pentru fiii lor, dar niciodată nu înţelese mai mult din planurile lui.

Evoluţia planului începuse mai dinainte ca Abraham Lockwood să se hotărască să rămână în afara societăţii din Philadelphia. În ciuda alegerii sale ca membru la *The Ruffes* nu se lăsase amăgit timp îndelungat în ceea ce privea poziţia sa reală în viaţa extrauniversitară a colegilor săi de club. Nu era de acord cu Thomas Fuller (1608 – 1661) că numai manierele şi banii te fac gentleman, şi nici cu contemporanul său, John Cardinal Newman, că un gentleman este acela care niciodată nu provoacă suferinţă. Legăturile sale cu tinerii universitari îl învăţaseră că Fuller era mult prea cinic, iar Newman nu era îndeajuns, şi că niciunul nu reuşise să dea definiţia gentlemanului. La universitate, apoi la Washington, şi mai târziu în anii de după război, Abraham Lockwood îşi dezvoltă planul cu mai multă meticulozitate decât putea să indice timpul pe care-l dedicase ca să se gândească la el. Avusese noroc cu genul de femeie pe care. şi-o luase de soţie – antecedente sănătoase, stare financiară bună, educaţie potrivită – dar, într-un stadiu nedeterminabil, realiză că planul său nu era numai să-şi crească copiii să devină nişte gentlemeni. Vor fi gentlemeni, potrivit concepţiei lui Fuller, dar pentru ei condiţia de gentleman nu era un ultim deziderat; era numai o fază, un pas înainte spre statutul familiei din generaţia care va urma fiilor săi. Abraham Lockwood ştia că nepoţii şi strănepoţii lui nu vor avea titluri nobiliare, dar dacă planul său izbutea „Domnul Lockwood din Swedish Haven” va fi o recomandare suficientă şi începuse să se convingă că ceea ce dorea să realizeze se putea înfăptui în a treia generaţie, adică a doua după a lui.

Planul lui Abraham Lockwood era mai mult decât un plan – care după el era numai o metodă – şi mai mult decât o ambiţie – care era numai o dorinţă. Era un Interes, în sensul dat de quakeri acestui termen. Deşi nu era quaker,

Abraham Lockwood auzise de Interes, denumirea dată de quakeri actului sau ideii obsedante, de natură religioasă, sau amândurora. Despre un quaker care acosta un străin pe stradă, sau despre un quaker care-şi folosea banii în scopuri misionare speciale, de fiecare dintre aceştia se spunea că era determinat de un Interes. Interesul lui Abraham Lockwood era întemeierea unei dinastii a propriei sale ramuri, începând de la Moses Lockwood, separat şi independent de ramura din Watertown de la 1630. El avea să acţioneze, şi de altfel acţiona de pe acum, considerând Interesul o temă şi o motivare a vieţii lui şi a tuturor vieţilor din familia sa. Calitatea de gentleman a fiilor săi nu era un scop în sine, ci numai o caracteristică minoră dezirabilă. Locul şi valoarea ei, în Interesul lui Abraham Lockwood erau, foarte probabil, inferioare locului şi valorii celor două omoruri, în care fusese implicat Moses Lockwood. Când admitea că tatăl lui omorâse cu sânge rece doi oameni – Abraham Lockwood nu se simţea ruşinat şi nici măcar jenat pentru prea multă vreme. Niciodată crima n-a descalificat o familie de la locul pe care l-a ocupat în istorie; aceasta era de fapt metoda prin care regii ajungeau regi, baronii deveneau duci, şi nu era de loc exclus ca în anul două mii, singurul Bundy şi singurul Lichtman demni de amintire să fie tocmai aceia care la începutul secolului al nouăsprezecelea fuseseră victimele repeziciunii cu care apăsase pe trăgaci Moses Lockwood. În plus, dacă istoricul l-ar aprecia cu mai multă bunăvoinţă pe Moses Lockwood, ar putea face mare caz de bravura de care acesta dăduse dovadă în prima bătălie de la Bull Run. În prezent, Abraham Lockwood va face ca tatăl său să rămână în amintirea tuturor un erou şi un om de acţiune, pentru că asemenea calităţi pot făuri mândria unei familii; în prezent şi în viitorul apropiat Abraham Lockwood va face ca el însuşi să fie considerat om de afaceri şi cetăţean de vază; pentru viitorul mai îndepărtat

va face ca fiii săi să fie consideraţi gentlemeni, oameni de afaceri, protectori ai artelor, a treia generaţie de conducători ai comunităţii lor şi prima generaţie căreia opinia publică naţională îi va acorda titlul de „Lockwood din Swedish Haven”. Uneori ar fi dorit să aibă mai mulţi fii, pentru a-i putea îndrepta spre diferite profesiuni – drept, medicină, biserică, armată – dar o familie mai mare ar fi sporit, fireşte, riscurile apariţiei unei secături, şi el n-ar fi putut supraveghea cinci sau şase fii, cu aceeaşi atenţie cu care se putea concentra asupra lui George şi Penrose.

Abraham Lockwood, aşa cum s-a afirmat mai sus, auzise de Interesul quakerilor şi era pe deplin conştient că planurile sale măreţe puteau fi numite un Interes, dar nu se referea niciodată aşa la ele, sau la unul anume. Nu-i dăduse nicio denumire. O preocupare. O cauză. O campanie. Un plan. O strategie. O obsesie. Un scop. O manie – n-avea nicio importanţă că nu-i dăduse un nume. Ar fi avut importanţă dacă i-ar fi dat un nume, deoarece o denumire, o definiţie, i-ar fi limitat acţiunile la sfera noţiunii respective. Interesul îl preocupa în aşa măsură şi îmbrăca atâtea forme de acţiune, încât o acţiune ce putea fi numită drăgăstoasă era uneori urmată de o acţiune ce putea fi numită crudă, fără ca niciunul din aceste calificative să poată fi aplicat unei a treia acţiuni. Deoarece Interesul era secretul lui Abraham Lockwood nu avea nevoie de un nume. Adelaide ar fi înţeles o ambiţie paternă ca George să ajungă avocat şi Penrose bancher, dar Abraham Lockwood nu putea s-o facă pe fiica lui Levi Hoffner să-i înţeleagă Interesul şi nici nu încercă. Exista, până la urmă, pericolul ca Adelaide să nu fie de acord cu planurile pentru viitorul fiilor ei şi Abraham Lockwood avea oarecare respect pentru posibilităţile ei de a-i înrâuri. Băieţii o iubeau şi pe drept cuvânt. Era mai frumuşică decât cele mai multe mame, era severă, dar bună, le oblojea rănile şi le potolea temerile şi educaţia ei n-o

îndepărtase prea mult de nivelul lor intelectual, ca să nu mai fie în stare să înţeleagă micile lor descoperiri zilnice. Era foarte utilă pentru dezvoltarea lor şi ca simbol al unei discipline blânde care îi pregătea pe băieţi pentru supunerea necondiţionată la ordinele tatălui lor. În plus, acesta putea să conteze pe sprijinul ei, chiar şi în situaţiile când ea nu era sincer de partea lui.

De pildă, George dorise un câine, dar Abraham Lockwood văzuse câini turbaţi, alergând în susul şi în josul străzii până venea cineva cu o puşcă de vânătoare. Astfel că lui George i se refuză câinele, deşi Adelaide îşi dăduse aproape asentimentul pentru cumpărarea seterului roşu, pe care băiatul îl ceruse.

George nu voia să se ducă la şcoala din Gibbsville, deşi dusul şi întorsul în fiecare zi însemna o plimbare cu trenul.

— Fireşte, nu-i convine să se ducă la o şcoală particulară. Şcoala la care urmează acum nu începe decât în octombrie şi se termină în aprilie, explică Abraham Lockwood. Şi dacă rămâne la şcoala publică de aici, în curând nici tu, nici eu n-o să ne mai putem înţelege cu el. Nu vezi ce accent olandez are?

Adelaidei nu i se părea just că o dată pe săptămână George trebuia să rămână în Gibbsville până târziu pentru lecţia de pian cu profesorul Fischer.

— N-ajunge în nicio zi acasă înainte de patru douăzeci şi cinci. Asta nu-i lasă prea mult timp de joacă cu amicii lui, protestă ea.

— Are toate celelalte după-amiezi şi toată sâmbăta. Şi tu ai vrea să ştii să cânţi la pian, cum şi eu aş vrea, răspunse Abraham Lockwood, şi lucrurile rămaseră aşa timp de mai multe luni.

— Tăticule, George vrea să-ţi spună ceva, zise Adelaide într-o seară, înainte de masă.

Băiatul era încurcat.

— Hai, dă-i drumul şi spune-i lui tăticu', îl îndemnă Adelaide. Vă las singuri. Şi ieşi din cameră.

— Ce este, băiatule?

— Tăticule, nu-mi place că domnul profesor mă pupă tot timpul. Mă ia pe genunchi şi mă pupă. Nu-mi place de loc profesorul ăsta. Trebuie neapărat să iau lecţii de pian, tăticule?

— Poţi să renunţi la lecţiile profesorului Fischer.

George reluă studiul gamelor cu Bessie Auchmuty, organista bisericii luterane din Swedish Haven. Abraham Lockwood ajunse la concluzia că nu era de datoria lui să informeze pe părinţii din Gibbsville despre tentativele lui Fischer. Afacerea comună a lui Abraham Lockwood şi Peter Hofman nu atrăgea după sine o asemenea obligaţie. Părinţii din Gibbsville n-aveau decât să-şi păzească odraslele şi Abraham Lockwood avea să facă la fel, cu ale lui. De asemeni, nu era exclus ca părinţii din Gibbsville să se fi reţinut intenţionat să-l previe că Fischer este un degenerat şi, în tot cazul, luându-şi sarcina să construiască un pod cu taxă, care să aducă beneficii materiale ambelor oraşe, Abraham Lockwood nu-şi asumase şi obligaţia unui program de promovare a intereselor unui oraş în care atât de mulţi cetăţeni de seamă se mai uitau încă de sus la el. Dacă vreun părinte din Gibbsville l-ar întreba de ce schimbase profesorul de pian, ar spune adevărul; altfel, va tăcea. (Din întâmplare, fără să primească nicio informaţie de la Abraham Lockwood, părinţii din Gibbsville îl alungară după un timp pe Fischer din oraş şi pentru mai mulţi ani educaţia muzicală a copiilor rămase la un punct mort.)

Educaţia religioasă a copiilor a fost lăsată în seama Adelaidei; Abraham Lockwood nu se simţea pe teren sigur în asemenea probleme. Nu putea da în mod convingător răspunsurile dogmatice la întrebările lor inevitabile şi faptul de a merge duminica la biserică era singurul lucru

prin care recunoştea în mod formal o religie. Câtva timp îşi puse problema dacă n-ar fi fost de dorit să susţină băneşte o misiune episcopală în Swedish Haven. Biserica episcopală era biserica la modă, dezvoltându-se din plin în est, dar mai ales în Philadelphia şi Gibbsville. În Swedish Haven nu existau destui eventuali episcopalieni ca să justifice formarea unei parohii, dar Biserica *Trinity* din Gibbsville asigura o misiune în Collieryville, oraş care se găsea la aceeaşi distanţă de Gibbsville ca Swedish Haven. Un vicar de la *Trinity* oficia slujbele săptămânale în *Casa Prieteniei* din Collieryville şi Abraham Lockwood nu se îndoia că ar fi putut să-l convingă pe rectorul de la *Trinity* să acorde aceleaşi înlesniri şi pentru

Swedish Haven. Dar după ce examina proiectul din punct de vedere al Interesului său, Abraham Lockwood, decise că era mai bine pentru băieţi să rămână luterani, cel puţin până ce vor pleca la internat. Atât el cât şi tatăl lui se găseau pentru vecie trecuţi în scripte ca donatori ai Bisericii luterane din Swedish Haven şi ar fi fost o prostie să te lipseşti de o părticică atât de respectabilă din istoria familiei. (Bunicul meu a donat oraşului Biserica luterană.) Băieţii erau de pe acum a treia generaţie de luterani. Pe deasupra credinţa luterană era, într-un fel, confesiunea indigenă a Swedish Havenului, comparabilă cu *Societatea Prietenilor* din Philadelphia, sau chiar cu *Catolicii* din New Orleans. După părerea lui Abraham Lockwood, dacă te gândeai bine, Dumnezeu era acelaşi peste tot şi când băieţii cântau despre „credinţa noastră strămoşească" ei afirmau un fapt istoric. Membrii familiei Lockwood din Swedish Haven trebuiau să fie, bineînţeles, luterani şi pentru ei era tot atât de potrivit să fie luterani cum era de potrivit pentru berari şi mezelari importanţi cu nume germane să aparţină de biserica *Trinity* din Gibbsville.

În această fază a copilăriei lor, băieţii îşi aleseră prietenii de joacă dintre cei de o vârstă cu ei, fără să ţină

seamă de condiţia socială sau economică a părinţilor acestora. În timpul orelor de şcoală, George şi, mai târziu, Penrose erau în tovărăşia băieţilor ale căror familii îşi puteau permite luxul şcolilor particulare; acasă, în Swedish Haven, George avea ca prieteni pe fiii unui preot, unui doctor, unui băcan, unui frânar de la calea ferată şi ai portarului negru de la *Exchange Hotel*. Prietenii de joacă ai lui Penrose erau din familiile doctorului şi băcanului, ceilalţi fiind copiii unui ceasornicar-bijutier, ai unei învăţătoare văduve şi un văr de-al doilea al faimoşilor fraţi Bundy. Existau câteva zone în care copiii nu aveau voie să se ducă; depozitele căii ferate, balta de la carieră şi jungla din nordul oraşului, care era infestată de şerpi şi plină de ochiuri de apă înşelătoare. Băieţii învăţară să înoate şi să patineze pe canal, să facă tot felul de acrobaţii prin diferite hambare, să fure prune şi cireşe de prin livezi, să şterpelească îngheţată din camioane, să facă experienţe cu ţigări de foi şi tutun de mestecat, să încerce contacte sexuale cu fata băcanului, să săvârşească vandalisme în săptămâna dinaintea sărbătorii tuturor sfinţilor şi să se joace de-a cursele romane cu poneii lui George şi ai fiului doctorului. George îşi zdreli fruntea şi nasul într-un plonjon la carieră şi Penrose îşi fractură braţul stâng, căzând dintr-un castan. Pedeapsa era bătaia la spate, dată cu mina goală de către Adelaide când erau mici, şi cu o curea veche de cufăr de către tatăl lor, când crescură mai mari.

În tot cursul şcolii primare băieţii au dus, în mod evident, o viaţă care nu se deosebea de aceea a contemporanilor lor. Abraham Lockwood nu depunea niciun efort conştient special ca să-i înveţe pe băieţi egalitatea. Dimpotrivă, scopul său era ca eventual să-şi trimită fiii în internate, la o vârstă cât mai fragedă, şi să le aranjeze în aşa fel vacanţele, încât să petreacă foarte puţin timp cu fiii frânarului, ai portarului, ai învăţătoarei şi cu

verişorul fraţilor Bundy. Dar nu dorea de loc ca fiii lui să fie nişte tocilari, nişte molâi sau să se ţină de fustele mamei lor. În acelaşi timp dorea ca fiii lui să cunoască, din vreme, toate clasele sociale din oraş, aşa încât când va veni timpul să-şi ocupe locul la care aveau dreptul potrivit Interesului, să nu facă aceasta ca nişte străini sau ca nişte noi veniţi. Tatăl lui Abraham Lockwood şi, mai mult decât acesta, bunicul lui, avea amintiri comune şi legături de afaceri cu aproape fiecare cetăţean din oraş, şi la fel avea şi el. Fiii săi nu vor fi nişte proprietari absenteişti; ei vor urma tradiţia de proprietar a micii nobilimi rezidente, care îşi cunoştea oamenii cu care avea de-a face, şi George şi Penrose vor fi pregătiţi s-o pornească bine.

Interesul lui Abraham Lockwood nu era un lucru plictisitor, o corvoadă casnică, şi îl stingherea uimitor de puţin în cariera sa de om de afaceri. Având Interesul drept călăuză îi era uşor să ia decizii importante sau neimportante, care să guverneze creşterea celor doi băieţi ai săi, în ciuda derutei pricinuite de o împotrivire întâmplătoare din partea mamei lor. Aproape toate lucrurile în legătură cu viaţa în prezent a băieţilor puteau fi puse în legătură cu viitorul Interesului; educaţia băieţilor, purtările, îmbrăcămintea, înfăţişarea precum şi problemele mai subtile de mândrie, dispreţ, independenţă, cinste, stăpânire de sine, moderaţie şi ambiţie. Bizar, dar pe măsură ce intrau în adolescenţă, băieţii manifestau din ce în ce mai mult o iubire filială, cu totul neaşteptată pentru Abraham Lockwood şi care mamei lor îi părea întrucâtva nemeritată. La ea veneau pentru căldură, dar aprobarea lui o preţuiau. Acest om subţirel şi tăios, care le refuza atât de multe cereri, era totuşi un factor pozitiv în viaţa lor de toate zilele, fiind omniprezent chiar şi atunci când în ascuns nu-l ascultau şi era întotdeauna adultul căruia se străduiau să-i placă cât mai mult. Iubirea băieţilor era răsplata lui Abraham Lockwood pentru

interesul ce le arăta şi pe care, la vârsta lor, îl acceptau fără să-i caute o raţiune ascunsă.

Cu aceeaşi supunere oarbă, George, terminând cursul inferior în 1887, plecă la St. Bartholomew, un eveniment de o importanţă majoră pentru Interesul tatălui său şi care îi ceruse acestuia o mulţime de consideraţiuni profunde. Şcoala era destul de veche ca să fi promovat cam treizeci de serii, ai căror membri se duseseră, aproape fără excepţie, li Harvard, Yale, Princeton, Universitatea din Pennsylvania, Dartmouth, Williams şi la Universitatea din Virginia, sau la seminariile teologice. Era o şcoală confesională – confesiunea fiind cea episcopală – situată în Eastern Massachusetts şi, în afară de o mână de băieţi din Sud, elevii proveneau din orăşelele şi oraşele din Massachusetts, Rhode Island, Connecticut, New York, New Jersey, Pennsylvania, Maryland şi Delaware. Deşi nu erau absolvenţi ai şcolii, Harry Penn Downs şi Morris Homestead îşi trimiteau şi ei fiii la St. Bartholomew. Acest fapt, deşi îl influenţă pe Abraham. Lockwood, era de o importanţă secundară în consideraţiile sale pentru o şcoală convenabilă. De o importanţă majoră erau aşezarea şcolii în New England şi rezultatele obţinute de absolvenţii ei în facultăţi – fără a mai vorbi de reuşitele din viaţa particulară. Abraham Lockwood se hotărâse de mult să-şi trimită băieţii la Princeton, dar dorea ca ei să aibă de asemeni prieteni şi la Harvard, Yale şi Pennsylvania şi întrucât majoritatea băieţilor de la St. Bartholomew se duceau la Harvard sau la Yale, şcoala oferea ocaziile potrivite pentru astfel de prietenii. Abraham Lockwood se feri cu grijă să dea impresia că îi imită pe Downs şi pe Homestead şi nu le ceru ajutorul ca să-l înscrie pe George la St. Bartholomew. În schimb, încercă aceasta prin Gabriel Bromley, prorectorul bisericii *Trinity* din Gibbsville, şi Joe Calthorp, coleg de an şi *Zeta Psi* de la Universitate, ambii prieteni intimi ai rectorului şi

directorului de la St. Bartholomew. Abraham Lockwood hotărî cu înţelepciune să nu încerce să impresioneze şcoala cu pretenţiile sale modeste de corectitudine socială, ci să-şi joace atuurile din Philadelphia. În cursul corespondenţei şi singurei sale întrevederi cu Arthur Francis Ferris comunică directorului speranţa că băieţii lui vor fi acceptaţi la St. Bartholomew, pentru că de o sută de ani trecutul lor fusese curat pensilvanez, de ambele părţi ale familiei, şi, deoarece îşi putea permite aceasta, dorea ca ei să beneficieze de educaţia ce se dădea în New England. Menţionă în trecere originea sa din New England, dar afirmă cu candoare că nici el, nici tatăl şi nici bunicul său nu avuseseră relaţii personale cu acea familie Lockwood.

Ştia prea bine că strategia sa se potrivea de minune cu planul prudent şi progresiv al lui Arthur Francis Ferris de a admite câţiva băieţi care nu erau chiar tipul obişnuit al elevului de la St. Bartholomew. Ferris acceptase un băiat din Chicago şi unul din Buffalo, în cadrul acţiunii sale şovăielnice împotriva a ceea ce el numea „exclusivism”; şi, deşi nu angajă şcoala în privinţa acceptării lui Penrose Lockwood, îl primi pe fratele mai mare, pe George. Se convinsese singur că prezentul şi viitorul financiar al familiei Lockwood era sigur şi toate temerile sale în privinţa lui Abraham Lockwood fură potolite de Joe Cal thorp şi Gabriel Bromley, care-l asigurară că Lockwood era mai mult decât modest în ceea ce privea reuşitele lui sociale şi financiare. Joe Calthorp, care nu fusese membru la *The Ruffes* menţionă această organizaţie lui Ferris şi Ferris remarcă aprobator că Abraham Lockwood nu-i pomenise nimic de ea. Bromley îi relată lui Ferris că Lockwood şi tatăl său construiseră biserica luterană din orăşelul lor natal, ori Lockwood păstrase tăcere şi în această privinţă.

Abraham Lockwood, desigur, avusese avantajul de a

şti că Arthur Francis Ferris avea şi el un Interes – Şcoala St. Bartholomew.

Şi astfel, în toamna anului 1887, vechii prieteni, Morris Homestead, Harry Penn Downs şi Abraham Lockwood se găsiră din nou împreună, într-un vagon de dormit al trenului de Boston. Când întâlniră pentru prima dată pe băiatul Lockwood, spre jena celor trei părinţi, băieţii lui Homestead şi Downs se apropiară şi mai mult unul de altul, cu o ostilitate nejustificată faţă de băiatul străin. Era primul eşec al Interesului lui Abraham Lockwood, precum şi prima dată în viaţă când simţi pornirea de iubire şi ură protectoare pe care o încearcă un părinte când copilul lui este jignit. Harry Penn Downs avea să plătească cu viaţa cruzimea prostească a fiului său.

Dar în ciuda începutului de rău augur al carierei sale de elev intern, George Lockwood îi procură rectorului o mare mulţumire. Băiatul ajunse repede primul la algebră şi latină, în primul an, şi era unul din cei mai buni alergători din clasa lui. Camera lui era ordonată, personal era foarte curat şi dorul de casă iniţial dură numai până când profesorii dădură dovezi publice de recunoaştere a calităţilor sale excelente la învăţătură. Arthur Francis Ferris se felicită singur pentru alegerea făcută; în ciuda temerilor sale în privinţa tatălui, Arthur Francis Ferris lăsase ca partea bună a programului său să învingă prejudecăţile, şi instinctul său se dovedi sigur.

Pentru cincizeci de cenţi, ce se treceau pe nota pentru manuale şi cheltuieli neprevăzute, fiecare băiat de la St. Bartholomew primea o cutioară de lemn înaltă de 4 ţoli, lată de 12 şi lungă de 16. Cutia avea o încuietoare şi, pentru cincisprezece cenţi suplimentari, băiatul mai primea un lacăt cu două chei. El ţinea o cheie, iar cealaltă cheie era păstrată de monitor. Secretele cutiei erau însă respectate. Niciun băiat n-avea voie să deschidă cutia altui băiat şi se presupunea că niciun profesor nu putea

deschide cutia fără permisiunea băiatului respectiv.

Fiecare băiat îşi ţinea în cutie comorile lui personale: scrisori, bricege, bomboane (interzise), gulere de rezervă şi butoni de manşetă, şireturi de ghete, fotografii de familie, castane sălbatice, vârfuri de săgeată indiene, medalii pentru performanţe şcolare sau sportive, jurnale intime, ceasuri şi lanţuri de ceas. timbre, bani (interzis), şuviţe de păr de la fete, cravatele de duminică. Băieţii ştiau din informaţiile date de predecesorii lor că uneori profesorii bănuitori, în căutare de tutun şi pipe, sau poze obscene, deschideau cutiile în lipsa lor. Deşi bomboanele şi banii erau interzişi nu se aplicau pedepse pentru deţinerea lor, pentru a se menţine iluzia că profesorii nu deschid cutiile, iar sumele mici de bani – sub un dolar – şi caramelele nu erau considerate o contrabandă gravă. Fiecare băiat avea pentru cheie ascunzătoarea lui specială; unii o ţineau atârnată de gât pe un şiret. Şi dacă un băiat prefera să iasă singur din cameră cu cutia lui, decât să permită colegilor de cameră să-i vadă conţinutul, aceasta nu era considerată o comportare urâtă; pe de altă parte, se considera drept o ofensă pentru care te puteai lua şi la bătaie şi o violare a codului personal al băieţilor dacă un băiat deschidea cu forţa cutia altui băiat. Cei mai mulţi dintre băieţi aveau locuri speciale pentru cutiile lor şi un băiat care se întorcea în camera sa îşi dădea imediat seama dacă cutia fusese mutată de la locul ei. „Cine mi-a mişcat cutia?” întreba el şi întrebarea constituia aproape o acuzaţie făţişă, suficientă ea singură, adesea, să aprindă o discuţie care ducea la bătaie. Complimentul suprem pe care-l putea face un băiat era să arate unui prieten amintirile şi fleacurile din cutia sa, dar doi băieţi puteau fi cei mai buni prieteni în tot timpul şcolii, fără a face acest gest. Băiatul îşi sculpta sau îşi pirograva numele pe capacul cutiei şi chiar când nu avea nimic interesant de ascuns, cutia rămânea a lui, personală, secretă şi

preţioasă. Deoarece la uşile dormitoarelor nu existau broaşte, cutia unui băiat şi momentele lui de singurătate cu ea procura singurul mijloc – în afară de o scurtă plimbare solitară în jurul lacului – de a scăpa de colegii de cameră şi de profesori. Un băiat care deschidea cutia altui băiat risca nu numai o bătaie cu cel ofensat, dar şi o corecţie de la prietenii acestuia.

Destinată iniţial ca un recipient pentru diverse obiecte ca: periile şi crema de pantofi, pieptene, batiste şi alte articole şi bunuri necesare, cutia era o instituţie şi o tradiţie a şcolii şi întotdeauna absolvenţii de la St. Bartholomew îşi luau cutiile cu ei acasă, uneori pentru a le folosi în tot timpul facultăţii; şi în prezent existau la St. Bartholomew băieţi care foloseau cutiile pe care le folosiseră şi părinţii lor. Băieţi ca Francis Homestead şi Sterling Downs, destul de siguri de ei, primiseră o lecţie rapidă de umilinţă, reamintindu-li-se că aveau cutii „noi”, şi nu din cele folosite şi de părinţii lor.

Conţinutul – şi uneori goliciunea – cutiei unui băiat erau întotdeauna cercetate cu o grijă pătrunzătoare şi ambiţioasă de către profesori, în special de cei mai noi şi mai tineri, cititori ai lui Arthur Conan Doyle. Aceştia nu puteau fi totuşi de faţă când un băiat îşi deschidea cutia în secret, într-un colţ îndepărtat al sălii de meditaţii, când împins de singurătate şi de tristeţe, băiatul îşi alegea unul sau două obiecte ca să le privească şi să le mângâie, fără să-l mai intereseze nimic altceva. Şi nici nu puteau şti că unii dintre băieţi nu ajungeau niciodată la acea stare sufletească în care cutia şi conţinutul ei erau preferabile unei tovărăşii umane. Unii băieţi îşi foloseau cutiile doar ca să ţină lucruri în ele.

Cutia lui George Bingham Lockwood, pe al cărei capac era ars cu un vătrai pentru cărbuni al căminului din sala comună numele *G.B. Lockwood*, era poate unică. În loc de a fi un depozit de numeroase obiecte puse de-a

valma, avea patru compartimente, fiecare conţinând lucruri mai mult sau mai puţin omogene. George pusese să i se taie pe marginile lungi ale cutiei nişte şănţuleţe care ţineau trei mici panouri ce formau patru compartimente. Ceasul şi lanţul de ceas de argint, butonii de guler şi manşete şi acele de siguranţă erau într-un compartiment; batistele şi cravatele în altul; banii şi timbrele poştale în al treilea; scrisorile de acasă, săpunul şi apa de colonie în al patrulea. În afară de panourile despărţitoare cutia şi conţinutul ei nu ofereau profesorilor indiscreţi vreo recompensă neobişnuită. Câţiva bănuţi de argint şi de aramă erau singura contrabandă, şi un profesor curios ar fi închis cutia la repezeală.

Dar cutia avea ceva în plus: un fund dublu. Micile panouri despărţitoare care formau compartimentele înşelau şi ele ochiul. Despărţitoarele sau panourile puteau fi scoase din şănţuleţele lor, conţinutul cutiei era vărsat pe un pupitru, cutia era întoarsă cu fundul în sus şi, ciocănind uşor fundul exterior al cutiei, George făcea ca „podeaua” interioară a cutiei să cadă afară, şi odată cu aceasta şi comoara lui secretă, două monede de aur de cinci dolari şi a bancnotă de zece dolari. Deţinerea unei sume atât de mari în bani lichizi ar fi atras eliminarea lui, pentru că n-ar fi putut da nicio explicaţie satisfăcătoare profesorilor sau lui Arthur Francis Ferris.

George Lockwood, care petrecu patru ani la St. Bartholomew fără să capete nicio poreclă, primise cutia cu ocazia distribuirii generale, la o săptămână după sosirea lui în şcoală, în primele patru luni folosi cutia ca să-şi apere acele obiecte personale pe care colegii de cameră au obiceiul să le împrumute – săpunul, pieptenele, crema de ghete – şi deoarece George n-avea nevoie să recurgă la cutie pentru alinare, şi ştia întotdeauna, fără să se mai uite, ce se găsea în cutie, singura distracţie pe care i-o procura aceasta era s-o ţină încuiată şi s-o deschidă în

tainã. Apoi, la câteva săptămâni după ce primise cutia, îşi dădu seama că uneori profesorii deschideau cutiile fără să anunţe pe proprietarii lor şi această violare a secretului personal îl înfurie atât de tare încât îşi studie cutia mai atent, până ce puse la punct un plan ca să-i păcălească. De Crăciun luă cutia cu el acasă şi, pentru cincizeci de cenţi, domnul Dunkelberger, un tâmplar de mobilă din Swedish Haven, îi confecţionă compartimentele şi fundul dublu. Domnul Dunkelberger era un artist în meseria lui şi mai făcuse o mulţime de ascunzători asemănătoare la mese de lucru, birouri şi cuiere, şi natura conspirativă a comisionului lui George îl încântă: „Ce ţii în ea, Cheorchic? Zerisori de dragoste, ia zi?” George puse darurile primite de Crăciun de la bunicii Hoffner – monezile de aur – şi hârtia de zece dolari de la tatăl său, în fundul dublu al cutiei şi se întoarse la St. Bartholomew cu o atitudine voioasă şi provocatoare faţă de profesorii indiscreţi. Îşi deschidea cutia o dată pe săptămână şi, din când în când, îşi dădea seama, după felul cum erau rearanjate obiectele din ea, că un profesor căutase prin cutie, dar domnul Dunkelberger îşi făcuse treaba cu atâta îndemânare că în toţi cei patru ani petrecuţi de George la St. Bartholomew banii ascunşi nu fură niciodată descoperiţi.

S-ar putea spune că George Lockwood nu legase nicio prietenie intimă la St. Bartholomew, sau, la fel de adevărat, că legase multe. Îşi schimba prietenii tot atât de des cum îşi schimba colegii de cameră. Abia în ultimul an li se dădea voie băieţilor să-şi aleagă colegii de cameră, şi George, liber după regulament să-şi aleagă doi colegi de cameră, alese numai unul şi lăsă alegerea celuilalt pe seama monitorului. Cel pe care îl alese şi care acceptă invitaţia lui a fost Sterling Downs. La început George nu-l simpatizase pe Sterling mai mult decât îl simpatizase Sterling pe el; dar în al doilea an al lor la St. Bartholomew se împăcară ceva mai bine; şi în al treilea an George îl

compătimi pe Sterling Downs, la fel ca toţi băieţii din şcoală. În anul acela tatăl lui Sterling se sinucise.

*

Contul comun pentru speculaţii, menţinut de Harry Penn Downs şi Abraham Lockwood se ridicase în mai puţin de zece ani, de la cei 10.000 de dolari iniţiali, până la 600.000 de dolari, datorită, în mare măsură, dar nu în întregime, cumpărărilor şi vânzărilor de acţiuni studiate de Downs. La intervale nestabilite Abraham Lockwood propunea ca ei să-şi lichideze plasamentele, îşi lua beneficiile, le reînvestea în diverse efecte publice sau proprietăţi imobiliare şi aştepta până ce Downs revenea cu o nouă propunere. Abraham Lockwood nu refuza niciodată să intre într-o combinaţie cu Downs, dar nu investea întotdeauna suma pe care o cerea Downs; uneori ezita, pentru că socotea acţiunile respective prea riscante, alteori pentru că banii săi erau blocaţi în alte speculaţii; dar nu exista aproape nicio îndoială că Downs era un speculator cu succes. Cifrele 10.000 şi 600.000 de dolari erau fundamentale; cifra mai mare nu reprezenta chiar toată suma care fusese împărţită între cei doi asociaţi. În realitate fiecare scosese mai bine de un milion de dolari din bursă în decursul asociaţiei lor şi 600.000 de dolari era punctul cel mai înalt al contului, aşa cum acesta se prezenta în anul 1889.

Cei doi asociaţi câştigară bani împreună chiar de la început, dar câştigară sume şi mai mari de bani în ultimii ani, când relaţiile dintre ei deveniseră mai puţin cordiale decât înainte. Downs nu cunoştea motivul atitudinii asociatului său, deoarece nu avea de unde să ştie că prietenul său, Locky, fusese jignit de grosolănia lui Sterling Downs faţă de George Lockwood. El atribuia răceala acestuia – când se gândea la ea – preocupărilor lui Lockwood pentru celelalte întreprinderi comerciale ale sale, şi atâta timp cât Lockwood continua să contribuie cu

60% din banii lichizi necesari speculaţiilor comune, Downs era dispus să se dispenseze de amabilităţi. Nu se putea spune că Lockwood era mojic pe faţă dar nu se mai întâlneau în societate şi nici nu mai luau dejunul împreună atât de des. La un moment dat Downs se gândi o clipă să facă un gest pentru a îmbunătăţi relaţiile lor mondene; soţia sa nu o întâlnise niciodată pe Adelaide Lockwood, şi singura lui întâlnire cu aceasta avusese loc la nunta Adelaidei. Dar Martha Sterling Downs nu era cea mai amabilă amfitrioană şi ar fi fost şi mai puţin amabilă, dacă ar fi fost obligată să se întreţină cu o provincială din nord, care avea dificultăţi cu ve-urile şi wc-urile ei şi care nu auzise în viaţa ei probabil de Philadelphia Assembly. Downs renunţă repede la această idee şi continuă să se întâlnească cu Lockwood numai în birourile lor din Philadelphia şi Swedish Haven.

La aceste întâlniri Lockwood avea obiceiul să facă o evaluare precisă a situaţiei contului lor comun. „Ai câştigat treizeci de mii, iar eu douăzeci, spunea el. Hai să ne luăm câştigurile acum”. Arareori insista dacă Downs susţinea cu tărie ca ei să mai păstreze un stoc de acţiuni câtva timp, dar docilitatea lui avea şi excepţii şi, când voia, Lockwood putea fi şi încăpăţânat. Când se întâmpla aşa, Downs ceda şi între cei doi parteneri nu a existat nicio divergenţă acută, până în primăvara lui 1890.

Se întâlniră în biroul lui Downs şi Lockwood nu pierdu timpul.

— Harry, hai să vindem acţiunile fabricii de zahăr, începu el.

— De ce? Mie mi se par foarte bune. O să dăm o lovitură cu ele, Locky. E una din cele mai bune afaceri pe care am avut-o vreodată.

— Eu n-am niciun cuvânt de spus în chestiunea asta?

— Bineînţeles că da. Dar în cazul de faţă faci o greşeală. Ai auzit ceva despre Havemeyer?

— N-am auzit nimic despre Havemeyer. Dar am auzit de *Bank of America* şi de celelalte falimente bancare, ca să nu. mai vorbesc de Societatea de Asigurări, tot din Philadelphia. Vreau să mă retrag şi să stau deoparte un timp. Tu poţi să faci ce vrei, dar lasă-mă să-mi iau partea mea acum. Se ridică la o sută douăzeci de mii de dolari.

— Nu pot, zise Harry Penn Downs.

— De ce nu?

— Nu-i am.

— Cum vine asta, nu-i ai?

— Nu avem nicio acţiune a fabricii de zahăr. Te-am minţit. N-am cumpărat niciuna. E prima dată când n-ar fi trebuit să mă întrebi.

— Am impresia că prima dată ar fi *trebuit* să te întreb.

— Nu. Până acum am fost întotdeauna cinstit, Locky, şi am câştigat bani pentru amândoi.

— Ce-ai făcut cu banii?

— O dată ce recunosc că sunt un escroc, nu te priveşte. Dar am să-ţi spun. I-am pierdut la pocher.

— Ai pierdut o sută cincizeci de mii de dolari la pocher?

— Mai mult decât atât.

— Unde? Cu cine?

— La Union League, n-are importanţă cu cine, deşi cred că dacă te-ai strădui puţin, ai putea afla.

— Da, cred că aş putea. Nici chiar la Union League nu joacă mulţi la mize aşa mari. Nu ştiam că eşti membru la Union League. Credeam că eşti membru la Philadelphia Club.

— Sunt şi la Philadelphia Club, dar bănuiesc că n-am să mai fiu mult timp. M-au curăţat, Locky. Mai am casa şi slujba de aici, asta-i tot ce mi-a mai rămas.

— Dar acum un an de zile aveai mai bine de un milion de dolari.

— Aşa e, şi câştigam şi la pocher. Dar am avut o pasă neagră şi am făcut greşeala obişnuită. Am mers cu cărţi pe care ar fi trebuit să le arunc.

— De ce nu i-ai convins să joace whist?

— Pentru că ăştia sunt pocherişti, nu jucători de whist.

— Şi vrei să-mi spui c-ai pierdut peste un milion de dolari la pocher?

— Chiar asta vreau să-ţi spun.

— Cum ai putut să faci aşa ceva? Adică da, ai putut, bineînţeles.

— Am pierdut peste patru sute de mii de dolari într-o singură noapte. Apoi m-am dus la New York să joc cu câţiva tipi din aceeaşi partidă şi am pierdut aproape o sumă egală.

— Oh, deci de tipii *aceia* e vorba? Dar nici măcar n-aveai dreptul să joci cu ei. Ei au cu ce să reziste la joc până li se întoarce cartea.

— Am tot atâta dreptul să joc pocher cu ei, cum am avut pireptul să joc împotriva lor, la bursă. Şi, apoi, nu uita că un timp am câştigat.

— Cât timp ai jucat la mize aşa mari?

— Aproape trei ani.

— Ar fi trebuit să-mi spui.

— Nu văd de ce. Atâta timp cât câştigam bani pentru tine.

— S-a aflat în Philadelphia că ai pierdut atâţia bani?

— Cred că da.

— Soţia ta ştie?

— Acum da. Chestiunea este, Locky, ce ai tu de gând să faci. Poţi cere arestarea mea, fireşte.

— Aş putea, dar asta nu mi-ar aduce cei o sută douăzeci de mii de dolari ai mei.

— Nu, nu ţi i-ar aduce.

— Zici că eşti curăţat. Dar ce-i cu casa ta? Am să-ţi

iau casa.

— Oh, nu, n-ai s-o iei. Am dat-o soţiei mele, încă de mult.

— Dragă amice, te-ai simţi jignit dacă i-aş dărui soţiei tale o casă, dar cam asta îmi propui să fac.

— Dacă aşa îţi place să vezi lucrurile.

— Asta e singurul fel în care se pot vedea, Harry. Dacă aici s-a dus vestea că ai pierdut aşa de mult, unde ai să mai poţi împrumuta măcar cincisprezece cenţi? în niciun caz nu în oraşul ăsta. Quakerii de aici au să facă pe surzii când ai să încerci să împrumuţi bani.

— Au şi făcut pe surzii.

— „Tu fost-ai necinstit, Harry”. Dar de ce trebuie să pierd *eu* o sută douăzeci de mii de dolari, pentru că tu ai *umplut* de bani nişte multimilionari din New York? Nu erau prietenii sau asociaţii tăi. Oamenii la care mă gândesc sunt mai bătrâni decât noi, şi putrezi de bogaţi, dar paguba o suportă vechiul tău prieten şi asociat. De ce i-aş face Marthei Sterling cadou o casă? Dacă ar intra acum aici, nici nu m-ar cunoaşte. Nu, trebuie să-ţi găseşti alt păgubaş. N-am avut nici măcar distracţia să-mă uit şi eu la o donă.

— Şi dacă totuşi refuz?

— Harry, ştii bine că tatăl meu a omorât doi oameni.

— Da, am auzit asta. Ai de gând să mă omori?

— Nu, n-aş merge până acolo. Dar toată viaţa am trăit sub acest nor. Aş putea să intru în Philadelphia Club?

— Nu.

— Fireşte că nu. Şi asta nu pentru unlucru făcut *de mine*. Tu eşti în *Philadelphia Club* şi în *Assembly* unde eu n-aş putea niciodată fi membru. Deşi tatăl meu a fost achitat. Şi tu care mi-ai furat banii, o groază de bani, îmi stai înfipt acolo. Îţi dau o lună ca să găseşti şaizeci de mii de dolari. Asta înseamnă jumătate din sumă. Făceam speculaţii împreună, aşa că suport jumătate din pagubă.

— Da, cred că eşti corect, Locky. Mai corect decât aveam dreptul să sper. Dar n-am să-i cer Marthei să renunţe la casă şi ştiu al dracului de bine că n-am de unde să fac rost de şaizeci de mii de dolari.

— Ai timp o lună. Poate ţi se întoarce norocul. Prietenii tăi, multimilionarii, nu-ţi primesc chitanţe de mână?

— Nu, pierderile se plătesc prin cecuri, la sfârşitul fiecărei partide. În clipa de faţă nu pot semna un cec de zece mii de dolari şi la începutul jocului fiecare trebuie să cumpere fise în valoare de zece mii de dolari.

— Ia-mă şi pe mine la o partidă de asta. S-ar putea şi câştig.

— Nu pot. Nu mă mai invită să joc cu ei.

— Ei bine, atunci cred că nu mai avem nimic să ne spunem. Sper că într-un fel sau altul, într-o lună ai să reuşeşti să faci rost de şaizeci de mii de dolari. *Vorbesc* serios. Noi doi am terminat, dar sper că ai să te pui iar pe picioare.

— Îţi mulţumesc, Locky. Şi-mi pare rău.

— Da, e *într-adevăr* păcat, spuse Abraham Lockwood ridicându-se. Harry, crezi că am dreptul să primesc un răspuns cinstit la încă o întrebare?

— Poate.

— N-ai pierdut toţi banii ăştia la pocher, nu-i aşa?

Downs îşi frecă bărbia.

— Nu.

— Ai făcut şi speculaţii în care pe mine nu m-ai luat?

— Da.

— Mi-ai făcut asta ca un serviciu? Nu m-ai luat pentru că nu voiai să-mi pierd banii?

— Ce uşor mi-ar fi să te mint acum! Nu, Locky, nu te-am protejat. Am speculat de multe ori cu acţiuni de care am socotit că n-ai niciun drept să afli.

— Şi de ce nu? După câte înţelesesem trebuia să mă

iei în toate combinaţiile care-ţi păreau rentabile.

— Să zicem că am avut o condiţie restrictivă tacită.

— Chiar de la început?

— Cred că da. Dar, hai spune-o! Am fost un escroo de la început.

— Bine c-ai spus-o tu. În sfârşit, văd că ne înţelegem.

— Nu, nu tocmai. Eu nu te-am înţeles pe tine niciodată, Locky. Niciodată n-am ştiut ce urmăreşti. Şi nici acum nu ştiu. Ceva în afară de bani, dar nu poziţie socială.

— Ţi-aş spune, dar în situaţia de faţă nu pare a fi o ambiţie interesantă. De fapt ar părea o mare prostie. Dar vorbesc în şarade. Bună ziua, Harry.

— Cu bine, Locky. Vrei să dai mâna cu mine? Downs se ridică în picioare.

— Mi-e imposibil, Harry. Îţi doresc noroc, dar nu pot să-ţi dau mâna.

— Bine. Am înţeles. E o mână prea murdară. Dezgustător de murdară.

— Bună ziua, Harry.

În drum spre primul tren de seară Abraham Lockwood distinse în zarva strigătelor vânzătorilor de ziare numele H.P. DOWNS. Cumpără un ziar şi când citi că Harry îşi pusese un pistol la ureche, în timp ce şedea la biroul său, confirmarea presimţirii sale îi produse un şoc, dar nu şi o surpriză. Ziarul nu putea să ascundă întru totul operaţiile acestuia de la bursă, dar se făcea în mod evident un efort să se demonstreze că nu exista nicio legătură cu recentele falimente ale societăţilor bancare şi de asigurări. În trenul ce-l ducea spre casă, Abraham Lockwood se simţi mulţumit că se îndreaptă spre Swedish Haven, departe, cât mai departe de Philadelphia. Îşi cunoştea precis gradul de vinovăţie în sinuciderea lui Harry Downs; dăduse asociatului şi prietenului său brânciul care îl aruncase în groapă. Dar înainte ca drumul de întoarcere acasă să ia sfârşit, Abraham Lockwood era iarăşi absorbit de Interes.

Nu se putea pune pe socoteala Interesului o viaţă umană, dar victima inconştientă ştiuse bine ce făcea şi periclitase însuşi Interesul – furându-l de bani – şi ameninţând să dăuneze într-un fel pe unul din beneficiarii lui, pe George Lockwood.

Lui Abraham Lockwood nu-i scăpă ironia invitaţiei pe care George o făcu mai târziu lui Sterling Downs; fiul său, făcând o amabilitate din milă, era un lucru aproape comic. Dar pe Abraham Lockwood îl interesa mai puţin ironia situaţiei decât faptul că un Lockwood se găsea acum într-o poziţie îndatoritoare vizavi de un Sterling Downs şi decât celălalt fapt că un om se sinucisese ca rezultat indirect al ciocnirii sale cu interesul. Într-un fel sinuciderea lui Harry

Penn Downs şi invitaţia făcută de George Lockwood lui Sterling Downs deveniră în mintea lui Abraham Lockwood dovada că Interesul dobândise prestigiul unui aşezământ important, al unui *établissement*. Şi se părea că Interesul era pe cale să devină întocmai ca una din acele firme bancare particulare, care puteau să manevreze o naţiune să intre într-un război; sau poate ca o societate de cale ferată, o companie minieră, o fabrică de muniţii, în care viaţa umană trebuie calculată în costurile de producţie. Sau revenind la ceea ce era de fapt Interesul, sinuciderea unui bărbat şi gestul îndatoritor al unui copil făceau parte pe drept cuvânt din schema generală a întemeierii unei dinastii.

În timpyl săptămânilor ce urmară după sinuciderea lui Harry, Abraham Lockwood îşi dori adesea să cunoască pe cineva căruia să-i poată destăinui secretul Interesului. Pe Adelaide o înlăturase de mult ca o confidentă posibilă. Simţise o pornire sălbatică, dar de scurtă durată, să se destăinuie bătrânului Peter Hofman, care, ca om puternic, ar fi înţeles poate unele aspecte ale Interesului, dar care ca individ convenţional şi fără imaginaţie n-ar fi putut să vadă prea departe într-un viitor care pentru el nu era real.

Morris Homestead, membru al unei dinastii, ar fi înţeles unele aspecte ale Interesului, dar dinastia din care făcea parte Morris era de mult întemeiată şi ceva atât de nou ca Interesul Lockwood nu putea prezenta prea multă noimă pentru conducătorul actual al unei dinastii care dăinuia de trei secole. Acceptarea placidă de către Morris Homestead a poziţiei sale moştenite şi neîntrerupte în istoria Pennsylvaniei era o atitudine pe care Abraham Lockwood o privea cu o invidie admiratoare, şi Morris îi era mai de folos ca model inconştient decât în calitate de confident contemporan. Şi astfel, deocamdată, secretul Interesului lui Abraham Lockwood rămase intact, supravieţuind unei bănuieli vagi a lui Harry Penn Downs. Era, desigur, mult prea devreme ca Interesul să fie explicat lui George Bingham Lockwood. S-ar fi putut ca băiatul să nu accepte cu bunăvoinţă ideea că regimul său alimentar era prescris odată cu cel al nepoţilor săi şi că nu propria lui viaţă era beneficiara. George – şi tatăl său ştia aceasta – era un băiat ascultător, dar departe de a fi servil ori lipsit de imaginaţie. Fiul mai mic, Penrose, se deprinsese de mult să-şi asculte mama şi fratele mai mare, şi Abraham era de pe acum sigur că Penrose îşi va duce întreaga viaţă ascultând întotdeauna de cineva şi, prin urmare, nu va prezenta niciun risc pentru Interes, atâta timp cât va fi îndrumat cum se cuvine de o persoană potrivită. Abraham Lockwood se gândea de pe acum la momentul când George, însurat şi cu copii, va putea fi în aşa fel informat de existenţa Interesului, încât să se convertească de bunăvoie; momentul acela, însă, nu venise încă.

(Se remarcase adesea în Swedish liaven că Abraham Lockwood era un tată minunat pentru fiii săi.)

Absorbit de Interes şi de averea în continuă creştere, de preocupările sale motivate pentru alţi oameni, femei, copii şi bani, lui Abraham Lockwood îi rămânea prea puţin timp sau curiozitate pentru ceea ce i se întâmpla lui însuşi.

Interesul, secretul lui personal, era, desigur, o chestiune intimă comparabilă cu un zel religios, dar în realitate Interesul privea mai mult actele, poziţia şi comportarea altora decât pe el însuşi. În consecinţă, Abraham Lockwood nu se gândise prea mult la Abraham Lockwood şi a fost luat prin surprindere când descoperi că secretul Interesului şi reţinerea lui de a se destăinui Adelaidei alteraseră raporturile dintre el şi soţia lui. Parcă Interesul i-ar fi devenit o amantă, a cărei existenţă trebuia dezminţită. Un secret atât de mare neîmpărtăşit, o latură atât de integrantă din gândurile şi acţiunile lui evoluase insidios, zi de zi şi oră de oră, dintr-o măsură de precauţie, într-o atitudine condiţionată. Cel puţin în fiecare zi din viaţa lui şi în multe din orele sale de veghe, Abraham Lockwood trebuise s-o excludă pe Adelaide, până ce, nu într-o anumită zi, şi nici la o anumită oră, ci de la o oră de somn la una de veghe deveni conştient de faptul că relaţiile sale de soţ intraseră într-o fază nouă. Văzu pe umărul ei o aluniţă pe care nu o observase până atunci; un sân era ceva mai lăsat decât celălalt; accentul ei olandez dispăruse aproape complet; avuseseră loc schimbări şi faptul că nu le observase evoluţia îl dezorientă până când descoperi motivul: Interesul.

Abraham Lockwood avea acum patruzeci şi nouă de ani; era de o sănătate robustă, bogat şi se bucura în mod conştient de respectul celorlalţi, pe care-l câştigase menţinându-şi poziţia în comunitate. Nu-şi făcuse inventarul la niciunul din momentele importante din viaţă – la patruzeci, sau la patruzeci şi cinci de ani, de pildă – şi era departe de a fi dispus să-şi încetinească mersul tocmai acum, când mai avea atâtea de făcut. Cine încetineşte se opreşte. Un om ca Morris Homestead niciodată nu înaintase cu pas iute, pentru că n-avea niciun motiv deosebit să procedeze astfel; un om ca Harry Penn Downs înaintase cu pas iute dar încetinise, sau fusese încetinit,

pentru că nu avusese o forţă reală de rezistenţă. După părerea lui Abraham Lockwood, Harry Penn Downs recursese la practici necinstite fiindcă se istovise. Îşi consumase energia legitimă, se apucase de jocuri de noroc disperate şi în cele din urmă de hoţii curate. În orice caz, fusese obligat să încetinească şi, încetinind, se oprise.

Potrivit obiceiului, la înmormântarea lui Harry Penn Downs, un sinucigaş, nu participă nimeni, în afară de familia apropiată. Dar după ce trecu o săptămână, Abraham Lockwood scrise un bilet Marthei Sterling Downs şi, la rugămintea lui, aceasta îi îngădui să-i facă o vizită.

Cum de altfel şi spusese în decursul ultimei sale întrevederi cu Downs, Martha Downs nu l-ar fi recunoscut, dar întrucât îl aştepta era prevenită. Când fata din casă îl introduse în bibliotecă, ea se ridică să-l întâmpine, şi dacă Abraham Lockwood se aşteptase întrucâtva să găsească o văduvă nefericită şi înlăcrimată, admise iute cât de mult se înşelase.

— Bună ziua, Locky, îi spuse Martha Downs. E foarte drăguţ din partea ta că-mi faci o vizită. Văd că nu ţi-ai adus şi soţia.

— Nici nu m-am gândit. Nu vă cunoaşteţi şi…

— N-ar fi fost momentul potrivit. Ai dreptate. Ia loc, Locky. Îţi spun Locky de parcă am fi prieteni vechi. Te supără?

— Îmi face plăcere.

— Peste o clipă o să ne aducă ceaiul, aşa că să aşteptăm puţin, da?

— Da.

— Ştiu că nu eşti băutor, dar poate vrei să bei totuşi ceva?

— Nu, mulţumesc.

— Sunt foarte mulţumită că la anul copiii noştri au să stea în aceeaşi cameră. E foarte bine că se continuă asociaţia. Fumează dacă vrei. Şi eu fumez, aşa că nu mă

supără.

— N-am ce fuma. Nu umblu niciodată cu ţigări la mine.

— Ei bine, ia una de la mine. Îi oferi un portţigaret de argint şi el aprinse ţigările amândurora. Sunt foarte mulţumită că poate în vara asta o să fim vecini. Ai o vilişoară sau o cabană, cum se zice, într-un loc numit *The Run*, nu-i aşa?

— Ah, desigur. De ani de zile. Ai de gând să vii acolo? Mi-ar părea foarte bine

— Cunoşti desigur familia Westervelt. Ei bine, domnul Westervelt e văr cu mine şi s-a oferit cu foarte multă amabilitate să ne cedeze cabana lui. Altfel nu ne-am fi putut permite să ne ducem undeva. Ei pleacă în străinătate vara asta, aşa că s-a potrivit de minune.

— Au una din cele mai drăguţe cabane de la *The Run*. Una dintre puţinele, într-adevăr confortabile. Ştii ce este *The Run*? Un rezervor de apă, un lac artificial, proprietatea unei companii carbonifere, şi cei ca J.B. Westervelt au cele mai bune cabane. O să-ţi placă acolo, dacă n-ai nimic împotrivă să te scalzi în apa rece.

— Prefer asta, decât să fac baie în ocean. Soţia dumitale

A \J – se înoată?

— Nu. Şi aceasta e, probabil, ultima noastră vară la *The Run*. Adelaide vrea ca la anul să mergem la mare. Se opri din vorbit, dar Martha continuă să-l privească, până ce el începu să se simtă jenat. E ceva în neregulă, Martha?

Ea râse.

— Oh, nu. Nimic. Şi râse din nou.

— Ce-i de râs?

— Nu pot să-ţi spun. Nici chiar peste un milion de ani. E nostim şi ţi-ar plăcea poanta, dar hai să găsim repede altceva de vorbit. Nu mi-am dat seama că te fixez.

— Trebuie să fie ceva de bine.

— Nu mă mai întreba nimic în privinţa asta, te rog. Poate ar fi preferabil să vorbim despre Harry. Ai pierdut mulţi bani, Locky.

— Vrei să ştii câţi? Deşi am pierdut şi ceva bani lichizi, de fapt cea mai mare pierdere poate fi numită ipotetică. Beneficiile banilor lichizi pe care Harry ar fi trebuit să-i investească în afacerile noastre.

— Bineînţeles, n-am cunoscut niciodată femeia, nici măcar n-am zărit-o vreodată.

— Care femeie?

— Ei, hai, nu te mai preface, Locky. Ştiu totul despre asta. De fapt ştiu de aproape doi ani de zile, aşa că nu-i nevoie să-mi menajezi sentimentele. Din nenorocire însă mi s-a spus că nu există nicio cale ca să obţin ceva din bani înapoi. Legal, îi aparţin. Sau, în tot cazul, ar fi foarte greu să dovedesc contrariul. Avocaţii spun că tribunalele din New York n-au s-o oblige niciodată să restituie ceva şi chiar dacă tribunalele din Pennsylvania ar decide în favoarea noastră, la ce-ar folosi? N-o să pună în viaţa ei piciorul în statul ăsta şi n-are niciun ban aici. Tu ai cunoscut-o?

— Nu.

— Unul din avocaţi, vrând să-mi facă un compliment, mi-a spus că nu seamănă de loc cu mine. Dar imediat a adăugat că e foarte feminină. Şi, frumoasă, bineînţeles. Mă întreb câte altele au mai fost. Harry pierdea o grămadă de timp vorbind de lucruri de astea, dar eu credeam că vrea să mă impresioneze. Aşa cum fac unii bărbaţi pentru că sunt convinşi că soţiilor lor le place să fie impresionate. Ei bine, am impresia că eu îl încurajam să facă asta. Unele din convorbirile noastre n-ar putea fi repetate. Bietul Harry! Cât trebuie să-l mai fi plictisit când eu credeam că sunt delicios de imorală, în timp ce el avea o amantă frumoasă la New York. Frumoasă, feminină şi tânără. Douăzeci şi cinci sau douăzeci şi şase de ani. Bănuiesc că a

mai avut şi altele. Da. Harry şi cu mine ne-am căsătorit prea de tineri, chiar în luna în care şi-a luat diploma. Vând casa asta, n-ai vrea s-o cumperi, ce zici?

— E o casă frumoasă, dar e puţin cam departe de Swedish Haven.

— Cumpăr-o şi am să fiu amanta dumitale. N-ai vrea să ai o amantă la care să vii când vii în Philadelphia? Fireşte, nu sunt frumoasă, sau tânără. Dar sunt feminină. Avocatul m-a înfuriat când mi-a spus cuvintele acelea.

— Fireşte că am să cumpăr casă, dacă intri şi dumneata în preţ.

— Uite, asta răscumpără remarca insultătoare a domnului Jonas Ripley.

— Aşa îţi trebuie dacă îl iei avocat pe Jonas Ripley. L-am cunoscut în facultate, şi deşi nu l-am mai văzut aproape de loc de atunci, bănuiesc că nu s-a schimbat prea mult. E genul de avocat la care lumea se duce numai pentru că se numeşte Ripley.

— De obicei, în Philadelphia acesta-i un motiv destul de serios.

— Sper că n-am spus ceva care să te jignească.

— Nu, nu. Spun lucruri mult mai rele despre ei decât te-ai gândi tu vreodată să spui. Nu m-am înhăitat niciodată prea mult cu gaşca lor, nu ştii? Nu, bănuiesc că nu ştii. În toţi anii ăştia în care dumneata şi Harry aţi fost asociaţi nu ţi-am întâlnit niciodată soţia şi mi se pare că e prima oară când vii aici în casă, nu?

— Am venit aici când eram la Universitate, dar după război m-am întors în Swedish Haven şi am rămas acolo.

— Ai fost înţelept.

— De ce?

— Ei bine, în afară de cazul când te-ai fi însurat cu o fată din Philadelphia, ai fi descoperit că prieteniile astea din facultate n-au prea mare însemnătate. Îndată ce băieţii noştri îşi iau diploma, se întorc aici şi încep să fie iarăşi

philadelphieni. Cei mai răi dintre ei sunt, bineînţeles, cei care n-au plecat niciodată din Philadelphia, cei care au rămas şi au urmat facultatea aici în loc să se ducă la Harvard sau la Yale. Cum sunt toţi băieţii cu care ai fost coleg în clubul acela de whist. Acela care avea ca insignă un semn de întrebare.

— *The Ruffes*. Clubul mai există încă.

— Oh, sunt convinsă, dar sunt sigură că acum are alte motive să existe, pe lângă whist. Ea zâmbi. Cum avea şi înainte.

— Ai exact acelaşi zâmbet pe care l-ai avut când n-ai vrut să-mi spui de ce zâmbeşti.

— Atunci va trebui să schimbăm iar repede subiectul.

— Zâmbetul a avut o legătură cu *The Ruffes*. Dar n-ar fi trebuit să ştii nimic despre *The Ruffes*. Soţia mea nu ştie.

— Asta înseamnă că ştii să păstrezi secretele mai bine decât le păstra Harry. Unele secrete, cel puţin. Ştiu totul despre *The Ruffes*. Sau, mă rog, ştiam.

— Atunci, deoarece ne cunoşti secretele, de ce nu-mi spui şi mie secretul tău? De ce ai zâmbit?

Martha clătină din cap.

— Nu, Locky. Nici peste o mie de ani.

— Văd ca progresăm. Prima oară ai spus un milion de ani. Poate până plec reuşesc să reduc milionul la o sută.

— Un milion sau o mie, amândouă înseamnă niciodată. Când pleci la *The Run*?

— O săptămână, două, după închiderea şcolii. Ai să fii acolo?

— Da, cam tot atunci vin şi eu. Ştii, casa asta e proprietatea mea. Nu face parte din averea sechestrată a lui Harry. Şi vreau ca într-o săptămână, două, s-o scot în vânzare pentru ca amatorii să poată veni s-o vadă în timp ce sunt plecată.

— Ah, deci te-ai decis să nu mi-o vinzi mie?

Purtarea ei se schimbă brusc.

— Şi dacă te iau în serios?

— Eu aşa te-am luat.

— Nu, nu m-ai luat în serios. Deşi am reputaţia că spun ce gândesc, ceea ce nu-i totdeauna în avantajul meu, şi dacă m-aş fi oferit ca amantă unora dintre bărbaţii pe care-i cunosc, aş fi fost luată foarte în serios. Iar eu însămi aş fi spus-o foarte în serios. Nu mai sunt prea tânără şi nici prea frumoasă şi se pare că nu mi-au mai rămas prea multe de făcut.

— Acum, desigur nu eşti serioasă, deşi aşa pari.

— De ce n-aş fi? Mi-ar merge mult mai bine dacă aş fi amanta vreunuia dintre bărbaţii pe care îi cunosc. Dintre aceia care flirtau cu mine şi care doreau să mă aibă şi care mă mai doresc încă. Nu mai am decât casa asta, înţelegi, sau banii pe care am să-i obţin pe ea. Asta o să-mi ajungă ca să termin educaţia copiilor, dar mie ce-o să-mi mai rămână, peste zece ani?

— Eşti serioasă, deci.

— E cel mai bun lucru ce mi se poate întâmpla.

— Dar şi cel mai rău.

— Pentru că lumea vorbeşte? A vorbit şi până acum. În Philadelphia s-a vorbit întotdeauna pe socoteala mea, iar când Harry s-a împuşcat, bârfelile au început imediat. Femeile care nu ştiau că a avut o amantă s-au gândit că eu am avut un amant. Ei bine, am avut. Primul meu amant. Acum un an. Dar când au început zvonurile că Harry pierdea atâţia bani, a şters-o iepureşte. Oh, ce-a mai fugit! mai fuge şi acum. Face o călătorie în jurul lumii, cu soţia lui, fireşte. N-ai cum să cunoşti bârfelile din Philadelphia, dar eu le aud, chiar când lumea mă bârfeşte pe mine. Despre faunul meu speriat, totuşi, nu s-a aflat niciodată.

— Întotdeauna m-am întrebat unde se întâlnesc cei din lumea voastră.

— Adică ce pat folosim? Ea arătă cu degetul în sus. Al meu. Propriul meu pat. Ori de câte ori Harry pleca la New

York să-şi vadă dama *lui*.

— Dar copiii, servitorii?

— După ce se duceau la culcare. De la ora zece în sus. Nu ştiu cum şi nici unde îşi dau întâlnirile celelalte femei, dar ale mele aşa erau.

— Şi soţia lui?

— Ştii, nu-mi dau seama cât de multe pot să-ţi spun fără să ajungi s-o identifici. Dar el avea o scuză foarte bună ca să rămână foarte des peste noapte în oraş. Pentru treburi, s-ar putea spune.

— Era doctor?

— Nu vreau să-ţi spun.

— Şi soţia, cum de n-a devenit bănuitoare?

— Era prea deşteaptă ca să-şi arate bănuielile. Când o femeie are aceste bănuieli şi e căsătorită cu un bărbat foarte bogat, e preferabil să nu şi le trădeze, dacă nu-i dispusă să rişte o ruptură. Şi în cazul nostru soţia lui nu voia să rişte nimic. S-ar fi putut ca soţul să-i spună adevărul şi ea să fie nevoită să-l accepte. N-am avut niciodată o părere prea bună despre ea. N-avea pic de mândrie. Tot ce-şi dorea era o viaţă comodă şi luxoasă. O cutie cu bomboane de şocolată şi un roman senzaţional. O diademă pe care Regina Victoria n-ar purta-o pentru nimic în lume. Valeţi cu livrea… oh, Doamne, n-ar fi trebuit să scap asta!

— Nu cunosc pe nimeni care să aibă valeţi cu livrea.

— Ba da, cunoşti. Dar n-ai intrat niciodată în casa lor.

— Îmi cer iertare.

— Ştii vreo trei sau chiar patru oameni care au valeţi în livrea.

— Pesemne că nu-i cunosc destul de bine.

— Nu, dar probabil ţi-ai imaginat că îi cunoşti. De asta a fost înţelept din partea ta că nu te-ai stabilit în Philadelphia, după război. Am schimbat subiectul intenţionat.

— Aştept cu nerăbdare să vie vacanţa.

— Şi tu schimbi subiectul?

— Nu, eu nu-l schimb de loc.

— Ah! îl readuci pe tapet?

— Exact.

— Te gândeai tot la mine şi la răzbunarea mea pe Harry?

— Da.

— Am impresia că am epuizat acest subiect. Şi e curios cum de am ajuns să-l discutăm. N-aş putea spune că am încredere în tine, Locky, dar îmi placi. Sau poate-i tocmai invers. Da, aşa e! Am încredere în tine, deşi, de fapt, nu pot spune că-mi placi.

— Păcat, pentru că tu îmi placi.

— Da, ştiu asta. Nu-ţi mai iubeşti soţia, nu-i aşa?

— Nu cred. Suntem căsătoriţi de foarte mult timp.

— Fericiţi?

— Da. Fericiţi, aş putea spune.

— E timpul să fii foarte prudent. O femeiuşcă şireată te-ar putea întoarce pe degete.

— Mă îndoiesc. Nu-mi plac femeiuştile şirete. De fapt, am impresia că nu pot să sufăr şiretenia la femei. Când am fost tânăr, în timpul războiului, am avut porţia mea de femeiuşti şirete. Câteva din cele mai şirete din lume, presupun. Femeile din corpul diplomatic de la Washington. Dar erau prea şirete pentru mine. Aşa că m-am întors acasă şi m-am însurat cu o fată olandeză din Pennsylvania. Drăguţă. Inteligentă. Dar nu şireată. O fată şireată nu s-ar fi potrivit niciodată cu… Se opri brusc, cât pe-aci să vorbească pentru prima dată de Interes.

— Cu ce?

— Ah, cu viaţa mea, cu genul de viaţă pe care-l preferam.

— Nu asta ai vrut să spui.

— Nu? Nu, cred că nu.

— Ce anume ai vrut să spui?

Abraham clătină din cap şi zâmbi.

— Nici peste o mie de ani, Martha.

— *Touché*.

— Arată-mi şi mie restul casei.

— Poţi să vii să-l vezi când nu sunt eu acasă.

— Nu, n-ar fi acelaşi lucru.

— Cred şi eu.

— Atunci, hai să lăsăm pentru când ai să vrei tu.

— Eşti chiar atât de bogat, Locky?

— Cred că da, dar n-am de gând să te cuceresc cu dolarii mei. Tot n-aş putea să cumpăr ceea ce vreau de la tine.

Martha se uită repede la el, uşor tulburată.

— Mă întreb ce-ai vrut să spui cu asta. Ar putea fi cel mai mare compliment ce mi s-a făcut în viaţă.

— Cum l-ai putea lua altfel?

— Îţi sunt recunoscătoare pentru el, dar aş fi preferat să nu-l fi auzit. Am alte planuri.

— Uită-le.

— Nu. Trebuie să mă mai gândesc.

— Atunci, după întâi iulie mă găseşti la *The Run*.

Deveni amanta lui în prima săptămână a lunii iulie. O luă la o plimbare cu şalupa cu motor, legă şalupa la ţărmul sudic al lacului unde nu se găsea nicio cabană, dar erau drept în raza de vedere a cabanelor de pe ţărmul nordic. Intrară în pădure şi, când se adânciră îndeajuns, o luă în braţe. În timpul traversării lacului Martha nu scosese o vorbă şi intrase cu el în pădure de parcă s-ar fi supus unei porunci. Îl sărută cu lăcomie, apăsându-l cu mâinile la întâmplare, pe umeri şi mai jos, pe spate, apropiindu-l tot mai mult de ea, sucindu-şi capul dintr-o parte în alta, în timp ce-i reţinea buzele cu sărutarea ei. Îşi scoase fusta, o aşternu pe pământ ca pe un covor şi se aşeză pe ea, în timp ce el o ajută să-şi scoată restul lenjeriei. Se dezbrăcă

şi el, şi nu mai avură timp pentru tandreţe, descoperiri sau senzualitate, ci numai pentru cerinţa fiecăruia de a-l poseda pe celălalt înainte ca lumea să ia sfârşit. Nimic din ceea ce spunea vreunul din ei nu era auzit de celălalt, şi, fără a căuta aceasta, ci numai zoriţi de graba dorinţei lor, ajunseră repede şi aproape în acelaşi timp la fericire.

Părul ei, umezit de sudoare, îi cădea în şuviţe pe frunte, şi îl sărută de nenumărate ori în timp ce el zăcea obosit. Acum începură să audă foarte clar vocile şi unele cuvinte aduse de vânt de pe ţărmul opus. Furchetul ruginit al unei bărci cu vâsle ce trecea foarte aproape de ţărmul lor. Muzica ce răbufnea de la caruselul din cazinoul de la capătul estic al stăvilarului. Clopotul şalupei mari care se pregătea să facă turul orar al lacului. Fluierul trenului electric de la Gibbsville, purtat de ecou în josul văii.

— Până acum n-am auzit nimic, zise Martha.

— Mai bine te-ai îmbrăca. Nu se ştie dacă nu sunt şi alţi excursionişti pe aici.

— De ce nu te-ai gândit la asta mai înainte? îl întrebă ea, fără supărare.

— De ce n-ai auzit nimic până acum?

— Aş vrea să înot puţin, aşa cum sunt acum. Şi să vii şi tu cu mine. Mi-ar plăcea să mă cufund în apă până la piept şi să vin înapoi. Şi apoi să ne odihnim aci împreună.

— E-n regulă. Hai să mergem.

— Nu mă tachina. Sunt gata s-o fac. Oh, a fost minunat, domnule Abraham Lockwood! Gândeşte-te numai la ce distanţă ne găsim acum de celălalt mal al lacului.

— La un sfert de milă.

— Nu! *Nu*! întoarce-te cu spatele la celălalt mal şi, ca să ajungi acolo, vei avea de făcut tot ocolul lumii.

— Tot ocolul lumii, mai puţin un sfert de milă.

— Exact. Sunt fericită că prima oară s-a întâmplat într-o pădure ca asta. Ca în Paradis.

— Vorbind de Paradis, prin locurile astea sunt şi

şerpi. Ca să nu mai vorbesc de excursionişti.

— De ce nu te-ai gândit la *asta* mai înainte?

— Nu mă pot gândi decât la un singur lucru deodată.

— Aş vrea să fie mai multe locuri de văzut pe aici. Do câte ori ai să mă mai poţi duce să vizitez împrejurimile?

— Cred că nu de prea multe ori.

— Să culegem nişte afine să le ducem soţiei tale?

— Nu. Am să-i spun că am căutat, dar că am văzut un şarpe. Uneori chiar dai de şerpi în locurile unde sunt afino. Să nu intri niciodată în pădurea asta fără un baston.

— Nu mi-e teamă de şerpi, mai degrabă îmi plac.

— Da, dar ei nu ştiu asta şi să nu încerci să-i convingi.

— Te interesează ce mi se întâmplă mie?

— Bineînţeles.

— Ştii ce mi s-a întâmplat?

— Ce?

— Totul. Te iubesc.

— Şi eu te iubesc.

— Da, dar în felul tău.

— De ce felul meu diferă de al tău?

— Pentru că e iubire de bărbat. A mea e iubire de femeie, şi cât timp am să mai trăiesc n-o să mă mai aibă niciun alt bărbat. Ţi-o jur. Tu va trebui să te culci cu soţia ta, dar eu n-am să mă mai culc în viaţa mea cu alt bărbat. O să-ţi fie indiferent dacă ai să te culci cu soţia ta, dar eu n-am să mai suport vreodată să fiu a altuia. Sunt chiar uimită. Nu mă aşteptam să am sentimentul acesta. Dar îl am. Şi am început să simt aşa din clipa în care ne-am suit în şalupă. Nu voiam să-mi vorbeşti şi n-ai scos o vorbă. Orice ai fi spus putea fi o greşeală, dar n-ai scos o vorbă. Parcă ai fi ştiut cât de mult te doream. Oh, sporovăiesc atât de nervos pentru că în sinea mea mai sunt încă zguduită. Săptămâna viitoare trebuie să plec la Philadelphia şi am putea să petrecem o noapte împreună în

camera mea. N-ar fi frumos?

— Ba da. De ce zâmbeai în ziua aceea, nu vrei să-mi spui?

— Oh, mă jenez să-ţi spun, dar acum nu-ţi mai pot refuza nimic, aşa că până la urmă o să trebuiască să-ţi spun. În primele luni, după ce m-am căsătorit cu Harry mi-a destăinuit o mulţime de lucruri. Şi mi-a spus şi despre tine că erai poreclit „Armăsarul”. Iartă-mă, dar niciodată nu m-am mai putut uita la tine fără să mă gândesc la asta. Până astăzi. Nu ştiu de ce, dar astăzi, în şalupă, nu m-am gândit de loc la asta. Dacă m-aş fi gândit, poate mi-ar fi fost frică. Şi nu mi-a fost frică, nu-i aşa?

— Nu. Dar acum sunt cu aproape treizeci de ani mai bătrân decât atunci. Unele femei, de asemeni, au sâni mai mari decât altele. Unii oameni au nasuri sau urechi mai mari. Adelaide n-a auzit niciodată vorbindu-se despre mine şi n-a văzut niciodată alt bărbat – adică a văzut, dacă stai să te gândeşti – dar niciodată nu i-am părut ieşit din comun. Te-ai gândit vreodată câte femei mici şi slabe sunt măritate cu bărbaţi solizi? Şi câte femei solide sunt măritate cu bărbaţi micuţi? Cred că se exagerează. Important este ca bărbatul şi femeia să se potrivească.

— Ei bine, acum ştii de ce am zâmbit, îi spuse Martha. Dar tu de ce zâmbeşti?

— Mă gândeam ce repede poate să treacă un milion de ani.

Adelaide Lockwood nu-l văzuse niciodată pe soţul ei nici măcar traversând strada cu altă femeie; acum, în două săptămâni la *The Run*, el plecase de două ori numai cu Martha Downs, sub pretextul că-i arată împrejurimile staţiunii; dar pentru Adelaide Lockwood viaţa era extrem de simplă şi când un bărbat pleacă singur cu o femeie şi o femeie pleacă singură cu un bărbat pentru a lipsi împreună ore întregi în şir, înseamnă că acel bărbat şi acea femeie doreau să fie împreună, excluzând pe toţi ceilalţi, şi, dacă

nu doreau altă companie, se doreau unul pe altul. Dorindu-se unul pe altul, şi având şi ocazia, vor merge până la capăt. Acesta era raţionamentul ei.

— Ce-i între tine şi doamna Downs? îl întrebă ea, în a treia lor săptămână la *The Run*.

— Ştii bine ce-i între mine şi doamna Downs. Nimic. E văduva lui Harry şi i-am arătat împrejurimile.

— Nu te cred.

— Te priveşte.

— Vreau să se termine cu asta imediat.

— Nu poţi să termini ceva care nici nu a început.

— Ba poţi. Poţi să pui capăt la ceva înainte de a începe.

— Nu mai are de stat aici decât o săptămână.

— Atunci nu trebuie să-i mai arăţi împrejurimile. N-ar fi trebuit să vină aici. Nu-i un loc potrivit pentru o femeie ca ea.

— Vorbeşti prostii. La anul George şi cu fiul ei au să fie colegi de cameră, iar bărbatul ei mi-a fost prieten vechi şi asociat.

— N-aveai nevoie de un asemenea prieten, care ţi-a furat banii şi nu te-a invitat niciodată în casa lui. Nu vreau să te mai vezi cu femeia asta.

— Cine porunceşte aici?

— N-am poruncit niciodată, dar acum am s-o fac. Nu vreau să-mi strice casa. Te-ai culcat cu ea, n-are rost să mă minţi. Ajunge să mă uit la voi ca să-mi dau seama de adevăr. Şi mai pot să-mi dau seama şi altfel. Nu uita că sunt măritată cu tine de douăzeci de ani. După ce a împărţit douăzeci de ani acelaşi pat cu un bărbat, o femeie nu mai e uşor de păcălit.

— Faci mult zgomot pentru nimic, dacă numai pe asta te bazezi. Adu-ţi aminte că în primul an de căsnicie făceam dragoste în fiecare noapte.

— Ah, termină cu minciunile. Şi când mă minţi îmi

dau seama întotdeauna. Nu cunosc mulţi bărbaţi, dar cunosc doi. Pe tine şi pe tata. Pe voi doi vă cunosc perfect.

Adelaide nu-i crezuse minciunile şi nu lăsase să existe nicio îndoială în privinţa aceasta şi, întrucât acuzaţia ei rămăsese nedezminţită, învinuirea deveni un adevăr acceptat şi, într-un fel, recunoscut de amândoi; acceptarea şi recunoaşterea adevărului le impunea o condiţie şi această condiţie era încetarea relaţiilor lor de soţ şi soţie. Deşi în tot timpul căsniciei lor dormiseră în acelaşi pat, acum, după câteva nopţi de neobişnuită răceală, ea îşi puse un pat de campanie pe verandă şi se culcă acolo.

— De ce ai făcut asta? o întrebă el.

— Nu vreau să vii în patul meu, de la ea.

— Vrei să afle toată lumea? Servitorii, copiii?

— Ar fi trebuit să te gândeşti la asta de la început, replică Adelaide.

— Foarte bine, atunci n-o să mai dormim niciodată în acelaşi pat.

— Asta ţi-am şi dat să înţelegi, nu-i aşa?

— Aşa am impresia.

— Şi dacă am să-mi iau un amant?

— Am să divorţez. Ţi-ai luat un amant?

— Nu, dar voiam să aud ce ai să zici.

— În cazul acesta ai auzit. Nu-ţi lua un amant că intentez divorţ.

— N-ai să fii tot timpul lângă mine, Abraham. Gândeşte-te la asta; şi îi zâmbi într-un mod extrem de răutăcios, prin însăşi lipsa de răutate din zâmbetul ei.

— Şi pe cine ai să-ţi iei?

— Pe oricine, Abraham. Bărbat să fie.

El îi trase o palmă.

— Bărbat să fie, repetă Adelaide şi el o plesni din nou. Dă cât vrei în mine, dar acum am reuşit să te pun pe gânduri. Îşi acoperi faţa cu mâinile ca să se apere, dar el n-

o mai lovi.

— Nu-mi fac nicio grijă, dar tu ar trebui să-ţi faci, îi spuse Abraham.

— Şi, totuşi, nu-mi fac. În schimb, ai să vezi şi tu cum e. De fiecare dată când am să vorbesc cu un bărbat. De fiecare dată când ai să pleci de-acasă. Cu cine o fi acum? ai să te întrebi. Eu am să ştiu cu cine *ai să fii tu*, dar tu n-ai să ştii niciodată cu cine am să fiu eu. Cu vreunul din prietenii tăi, sau cu un băiat de prăvălie? în timp ce tu eşti cu doamna Downs, poate eu am să fac acelaşi lucru cu băiatul de la băcănie. Dacă am să mă duc să-l văd pe tata la Richterviile: „cu cine o fi acum”? N-ai să ştii. Poate am să fiu afară în grădină, pe aleea din spatele casei, Abraham. Ţi-aduci aminte ce ţi-am povestit? Poate am să fiu ca sora ta cea mică.

— Ştii bine unde a murit. La balamuc.

— Internează-mă, dacă ai curajul. Dar nu vrei să te mai faci de ocară. Ar fi o dezonoare de care îţi este frică. Tu ai început, Abraham, dar te cunosc. Ştiu ce urmăreşti. Îţi cunosc slăbiciunea. Băieţii. Fiii tăi. Fă-mă de râs, dă divorţ la tribunal, dar nu-s proastă, Abraham. Vrei totul pentru fiii tăi şi de aceea n-ai să îndrăzneşti niciodată să-mi faci ceva. Şi nici să nu mă mai loveşti vreodată! Asta a fost ultima dată!

Abraham Lockwood se repezi sus, în dormitorul lor, unde-şi ţinea pistolul încuiat într-un sertar, dar în timpul cât căuta cheia, pornirea de a o omorî se potoli. Pentru a găsi cheia, trebui să se gândească; iar pentru a se putea gândi trebui să-şi recâştige o parte din stăpânirea de sine. Se aşeză pe marginea patului lor, gâfâind de furie şi de alergătura de pe scară. Văzu că-i tremură mâna, aruncând umbre bizare pe podea, din cauza luminii slabe a lămpii cu gaz de pe consolă. Unul dintre băieţi – Penrose, sforăia în camera copiilor, iar jos sub debarcader orăcăiau broaştele. O femeie râse într-una din cabanele din apropiere şi la

râsul ei răspunse un câine de la capătul opus al stăvilarului. Pentru o clipă uită de ce se află în dormitor, dar îşi reaminti când îşi dădu seama că se uită ţintă la o gravură a tatălui său, făcută din profil, în aşa fel să nu i se vadă urechea mutilată. Moses Lockwood care omorâse doi oameni. Care omorâse mai mult de doi oameni, dar lumea nu-l judeca decât pentru aceştia doi. Acum Abraham Lockwood îşi aminti unde ascunsese cheia, pentru ca fiii lui să n-ajungă să se joace cu pistolul. Luă cheia din ascunzătoarea din spatele gravurii tatălui său, descuie sertarul, descărcă pistolul, puse gloanţele în alt sertar, încuie ambele sertare şi aşeză cheia la loc în ascunzătoare. O mică întârziere îl salvase o dată să comită o crimă; o întârziere şi mai mare ar putea să-l salveze şi altă dată. Stinse lampa şi se întinse pe pat. Adelaide scăpase de la moarte şi nu va mai fi niciodată în primejdie de moarte din partea lui, dar nu-l va mai desfăta în viaţa ei şi nici el n-o va mai desfăta cu vreo mângâiere, cu vreun cuvânt bun, cu un zâmbet de caldă înţelegere, o privire sau o exclamaţie de bucurie. Dacă vrea ea, o va lăsa să trăiască aşa; faptul că ea refuza iubirea sau că iubirea îi era refuzată ar putea s-o ucidă. Nu era o femeie pe care ura s-o susţină. Să se sleiască, să se ofilească, să moară şi să nu stea în drumul Interesului.

*

Îşi urcară copiii în trenul pentru Boston şi acum, în mod excepţional, puteau să se plimbe câteva clipe împreună în public, fără să trezească bănuieli.

— Nu ştiam că ai un băiat atât de frumos, îi spuse Martha Downs.

— Dar l-ai mai văzut până acum, se miră Abraham.

— Foarte vag şi nu gătit ca astăzi. La vârsta lor n-arată prea grozav când nu sunt îmbrăcaţi în haine bune. Numai atunci poţi să-ţi dai seama cum au să arate când au să fie mari. Or să-i placă femeile. Auzi idee, să poarte

butoni la vârsta lui!

— De ce n-ar purta?

— Nu există niciun motiv să nu poarte, dar lui Sterling nu i-ar fi trecut niciodată aşa ceva prin cap. George arată ca de douăzeci de ani. Sterling de şaisprezece.

— Nu vreau să crească prea repede.

— N-ai cum să-l împiedici. Avem toată ziua la dispoziţie, dar nu putem merge chiar oriunde. Ai vrea să cunoşti pe o vară de-a mea?

— Ai atâtea că mi-ar fi greu să evit asta în Philadelphia.

— Asta-i una cu totul neobişnuită. O pasăre ciudată, pe nume Alice Sterling. Are un salon de primire. Îmbătrâneşte, dar totuşi este una din cele mai interesante femei din câte cunosc. Mă simpatizează pentru că sunt aproape tot atât de independentă ca ea.

— Am auzit de ea. Este regina unui roi de artişti şi de boemi, nu-i aşa? Nu vreau s-o cunosc.

— Foarte bine, n-o să te oblige nimeni s-o cunoşti, dar condu-mă până la ea acasă, te rog. Astăzi îmi instalez cartierul general acolo. Pleci la noapte, nu-i aşa?

— Bineînţeles.

— Atunci condu-mă la Alice. Am ceva de discutat cu tine şi n-aş vrea să mai amân.

Luară o birjă până la casa Alicei Sterling, de lângă Rittenhouse Square. Salonul casei, care de afară părea foarte întunecat, era luminat de geamurile înalte cât pereţii, spălate lună, şi de zeci de bibelouri – statuete, figurine, porţelanuri chinezeşti, picturi şi rame – ce culegeau lumina şi o reflectau de la un obiect strălucitor la altul.

— Veselă cameră! exclamă Abraham Lockwood.

— Are şi nevoie. E o femeie nefericită.

— Unde-i acum?

— Sus în dormitor. Stă în pat toată dimineaţa. Restul zilei suge zdravăn whisky, sorbitură cu sorbitură.

— De ce-i nefericită?

— E prea lungă povestea. Mă duc sus să-i dau bună-ziua şi cobor imediat. Nu vrei să rămâi la dejun? Putem să-l luăm singuri. Ea n-o să coboare.

— Nu, am o mulţime de treburi.

Martha reveni după cinci minute.

— Vara mea vrea să ştie dacă ai cunoscut vreodată un tip care se numeşte Robert Millhouser; trăieşte prin părţile voastre.

— E un nume din Lyons. Comitatul Nesquehela. Dar nu-l cunosc pe individ.

— Cu atât mai bine. N-a încercat să-şi ascundă dispreţul faţă de domnul Millhouser. Ia loc, dragul meu, şi nu mă săruta. Este o casă a păcatelor, dar nu a celor de genul alor noastre. Aici femeile sărută pe femei şi bărbaţii pe bărbaţi.

— Ah, ştii? Mi-aduc aminte că am auzit asta acum mult timp. Şi ce veselă e încăperea asta! Ştii unde am auzit? La Washington, pe vremea când eram tânăr ofiţer. Atunci am auzit pentru prima oară de doamna Sterling. Eşti vară cu ea sau cu soţul ei?

— Mi-e vară de două ori, o dată de sânge şi o dată prin alianţă cu un alt văr al meu.

— N-o să mai treacă mult şi în oraşul ăsta fraţii au să se însoare cu surorile lor.

Martha râse.

— Nu ştiu dacă au să se *însoare* vreodată; dar aceasta explică de ce unele surori nu se mărită niciodată. Te rog, ia loc acum, ca să discutăm ce avem de discutat.

— Foarte bine.

— Până acum am evitat amândoi discuţia aceasta, dar nu pot s-o mai amân. Ai de gând să-mi faci o rentă? Asta intenţionezi sau te-ai gândit să-mi dai o sumă trimestrial?

Trebuie neapărat să ştiu şi eu.

— Nu mi-am dat seama că ai dificultăţi. Cât vrei?

— Asta nu-i un răspuns la întrebarea mea, şi sunt convinsă că ai reflectat la chestiunea asta.

— Aş prefera să-ţi dau o sumă trimestrial.

— Pe cât pot să contez?

— Să zicem… o mie cinci sute trimestrial? Adică cinci sute pe lună.

— Cinci sute pe lună? Asta-i tot?

— N-ai impresia că sunt o grămadă de bani?

— Nu. Aş fi avut impresia asta dacă ar fi depăşit cu mult cheltuielile de întreţinere ale casei şi servitorilor. Cinci sute de dolari pe lună! Dumnezeule! Am copii de crescut şi tot felul de cheltuieli cărora trebuie să le fac faţă. Dar cu o mie de dolari pe lună m-aş descurca.

— Credeam că ai un cumpărător pentru casă.

— Am, dar banii aceştia nu vin de la tine.

— Destul de ciudat, dar eu aşa credeam, spuse Abraham. Dar nu vreau să discutăm asta acum.

— Ba te rog să discutăm. Hai să fim brutal de sinceri!

— Ei bine, aş fi putut să-ţi iau casa. A fost cumpărată cu bani furaţi de la mine.

— Nu fi naiv. Casa îmi aparţine de ani de zile. Cum ai putea dovedi vreodată că a fost cumpărată cu banii tăi?

— Cred că aş putea dovedi, dar deoarece n-am de gând să încerc, n-are rost să mai punem problema.

— Dar s-a pus. Martha făcu o pauză. Înţeleg. Consideri casa un fel de lichidare de datorii. Ei bine, eu n-o consider aşa. Harry mi-a dăruit casă, dar pe de altă parte eu i-am cedat banii mei ca să-i investească în afaceri. Pretenţiile tale n-ar obţine niciodată prioritate faţă de ale mele, poţi să fii sigur.

— Este o chestiune juridică pe care niciunul din noi n-o cunoaşte prea bine. Părerea mea este că dacă Harry ar fi trăit, ar fi trebuit să-mi restituie banii şi dacă aş putea

dovedi că ţi-a transferat proprietatea după comiterea delictului, tribunalul n-ar valida transferul. Dar mai există şi o latură etică, care ar trebui să te preocupe.

— Etică? Dar cum rămâne cu etica ta faţă de amanta ta? Indiferent ce s-a petrecut înainte, dragul meu, acum sunt amanta ta.

— Da, dar când vrei poţi să nu mai fi.

— Bineînţeles, şi n-am să mai fiu chiar din clipa asta. Te-am prevenit, dragul meu. Te-am întrebat dacă poţi să-ţi permiţi luxul să mă ai. Ţi-am spus, îţi repet exact cuvintele: „Locky, eşti chiar atât de bogat?" Şi tu mi-ai răspuns că n-ai de gând să mă cucereşti cu dolarii tăi. Să mă cucereşti, aşa cred că ai spus. Şi ai mai spus că nu poţi cumpăra tot ce doreşti să ai de la mine. Ce ai înţeles prin asta? N-am fost niciodată sigură.

— Nu ştiu.

— Eu am luat-o drept un mare compliment.

— Asta am şi vrut să fie.

— Atunci ce s-a schimbat? Dolarii tăi nu mă pot cuceri, dar ai sperat c-am să fiu amanta ta pe gratis? Ce crezi tu că este o amantă? O femeie pe care o ţii ascunsă undeva şi cu care te culci când ai chef? *Sunt* şi din astea. Harry avea una. Dar cine are să ştie vreodată câţi bani a tocat cu ea? Mult mai mult de cinci sute de dolari pe lună. Dacă eu aş avea banii tăi şi tu ai fi peştele meu, ţi-aş da mult mai mult de cinci sute de dolari pe lună. Oh, ce bine c-am avut discuţia asta acum!

— Da, aşa e. Eu credeam că ne iubim.*

— Bineînţeles că ne iubim, Locky, dragul meu. Şi credeam că n-am să mă mai dăruiesc niciodată altui bărbat. Dar eşti atât de strâns la mână! Tocmai pentru că sunt o doamnă nu văd de ce ar trebui să locuiesc la mahala, să-mi fac singură gospodăria şi să trimit copiii la şcoala comunală. Am impresia că nu înţelegi nimic din toate astea. Să ştii că nici cu Harry nu m-am măritat ca să

ne iubim într-o cocioabă, şi acum sunt mult prea bătrână şi am învăţat prea multe ca să mai fac asta. Prefer să satisfac plăcerile vreunui om în vârstă, şi cunosc câţiva. Nu poţi să-mi dai un milion de dolari?

— Nu.

— Oh, credeam c-ai să poţi. Întotdeauna am crezut că poţi. Am fost atât de fericită în ziua aceea, ştii, prima oară. Un om care mă putea face să doresc să fiu a lui şi care în acelaşi timp să mă facă să mă simt în siguranţă. M-ai indus în eroare, Locky, dar te iert. Din fericire sunt la o vârstă când niciun bărbat nu-mi mai poate distruge viaţa, cel puţin nu din cauză că am împărţit o anumită plăcere cu el. Întotdeauna bărbaţii mi-au stârnit curiozitatea şi eu i-am atras întotdeauna. Da, da, a fost foarte bine că am avut discuţia asta.

— Trebuie să fii prudentă.

— De ce?

— Ştii, curiozitatea asta a ta. Ar putea să-ţi atragă neplăceri.

— Sunt în doliu, dragul meu.

— Şi ce legătură are una cu alta?

— O văduvă poate să vadă oricâţi bărbaţi vrea, până ce începe să vadă prea des unul singur. Abia atunci încep bârfelile… Oh, prietenul meu s-a întors din călătoria lui în jurul lumii. Am primit un bilet de la el.

— Doctorul?

— N-am spus niciodată că e doctor. Asta a fost o supoziţie a ta. Sincer vorbind, Locky, nu te simţi ceva mai uşurat pentru că putem să flecărim aşa? Am fost cât se poate de intimi, dar acum, când s-a terminat, nu-i o uşurare? Nu mi-ai plăcut niciodată, ţi-aduci aminte. Am avut încredere în tine şi te-am iubit, dar azi e pentru prima oară când am simţit că-mi placi. Aici în Philadelphia trăiesc doi bătrâni foarte simpatici, care sunt nişte prieteni minunaţi şi ştiu de mult că pe vremuri s-au iubit cu

pasiune. Dar au trecut peste asta, scandalul nu i-a impresionat, ca să zic aşa, şi acum sunt cei mai buni prieteni. Poate tu şi cu mine vom putea deveni într-o bună zi la fel de buni prieteni.

— Nu, n-am să mă pot gândi niciodată la tine ca la o prietenă.

— Te priveşte. În tot cazul nu cred că drumurile noastre se vor încrucişa prea des, mai ales după ce am să mă stabilesc.

— Ai să te stabileşti, în ce fel?

— Printr-un aranjament la fel cu cel pe care credeam că l-am făcut cu tine. Ei bine, am impresia că am auzit-o pe vara mea mişcându-se prin casă şi cred că ar fi politicos să mă duc să stau de vorbă cu ea. La revedere, Locky, dragul meu. Îmi pare rău că nu rămâi la dejun.

Fusese concediat cu atâta fineţe, că pe trotuar nu ştiu în ce parte s-o apuce, şi după ce se orientă şi se îndreptă spre est, avu senzaţia derutantă c-a ieşit păgubit dintr-o tranzacţie financiară, deşi inteligenţa îi spunea că adevărul era tocmai invers. Dejună singur într-un mic restaurant şi mai târziu îi făcu o vizită lui Morris Homestead, cu care era vorba să deschidă un cont comun pentru afaceri.

— V-am văzut la gară, îi spuse Morris Homestead. Pe tine, pe Martha Downs şi pe băieţii voştri. A trebuit să-mi las băiatul singur şi să mă întorc în grabă aici. N-am avut posibilitatea să m-opresc să stăm de vorbă. Ce face Martha? Noi n-am mai văzut-o.

— Arată bine. Şi e plină de vervă.

— În privinţa asta poţi să contezi oricând pe Martha. Şi de când un anumit medic eminent a revenit în oraş, e mai în vervă ca oricând. Toţi ne-am pierdut iluziile despre bietul Harry, dar şi Martha are de dat socoteală pentru anumite lucruri. A fost cuminte vara asta? A fost vecina voastră, nu-i aşa?

— E o staţiune foarte liniştită şi demodată. Fără viaţă mondenă.

— Martha poate s-o creeze chiar acolo unde nu este. Întotdeauna am spus despre Martha că unde-i atâta fum trebuie să fie şi un pic de foc, şi nu cred că Kingsland Rawson a fost primul care, uh… s-a ars cu cărbuni aprinşi. Martha mă face să mă îndoiesc până şi de mine însumi.

— Serios, Morris?

— N-aş putea spune nimic precis, dar privirea aceea a ei veşnic şireată şi frazele cu două înţelesuri, astfel că uneori îmi era greu să-mi aduc aminte de înţelesul inocent. Nu ştiu. Într-o bună zi, Martha o să meargă prea departe şi o să descopere că lucrurile pe care le spui şi le faci ca tânără femeie nu sunt întotdeauna chiar atât de potrivite şi la o femeie mai în vârstă. Şi familia ei nu o să stea să dreagă lucrurile în urma ei o veşnicie.

— Cred că n-o cunosc destul de bine ca să discut.

— N-o cunoşti şi ai noroc. Uite, de exemplu… Alice Sterling. O cunoşti pe Alice Sterling? Vara Marthei? Şi vară cu mine, pentru că veni vorba…

— Am auzit numai de ea. Nu i-am fost prezentat niciodată.

— Alice este o excentrică, ştim cu toţii asta. Bea de stinge. E prietenă cu nişte tipi foarte ciudaţi, care o storc de parale în toate chipurile posibile. Şi totuşi Alice, până la urmă, este o adevărată doamnă şi nu contrariază lumea aşa cum face Martha… Alice era foarte tânără când a rămas văduvă şi nu m-ar surprinde ca la vremea ei să fi avut unul sau doi amanţi.

Din pricina singurătăţii, nu ştii cum e? Ah, dar nimeni nu ştie ce se petrece în casa ei sau ce gândeşte de fapt Alice. În schimb, toată lumea ştie ce gândeşte Martha. Pentru că spune tot ce-i trece prin cap, adevărate răutăţi uneori, sau indiscreţii când nu sunt răutăţi. Poţi să fii sigur că nu i-aş încredinţa Marthei pentru nimic în lume vreun

secret şi bietul Harry a fost nevoit să se încurce cu femeia aceea din New York, numai ca să aibă şi el o fiinţă căruia să i se poată destăinui, cu care să stea de vorbă.

— Cred, totuşi, că a fost mai mult decât atâta, nu-i aşa, Morris?

— Ei bine, şi eu cred. Te gândeşti desigur la calea înflorită a frivolităţii. Da. Şi asta. Dar bietul Harry a fost împins într-acolo. Compania pe care Martha nu i-a oferit-o niciodată, dar i-o oferea doamna „Nu ştiu cum", din New York.

— Oh, şi eu care credeam că Harry şi cu Martha erau foarte buni prieteni.

— Dacă ai avut această impresie, desigur că Martha ţi-a dat-o.

— Da.

— Nu şi Harry.

— Harry nu mi-a vorbit niciodată de Martha.

— Pentru că era un gentleman. Nici mie nu mi-a vorbit de ea vreodată, dar firește am putut să-mi dau seama şi singur. Nu vrei o ţigară de foi, Locky?

— Ba da, mi-ar face plăcere o ţigară de foi, mulţumesc. Luă o ţigară din cutia întinsă şi o plimbă pe sub nas. Ah, asta nu-i o ţigară obişnuită.

— Obişnuită?

— Adică de cinci centi bucata.

— Ah, nu. Astea mi le procură domnul Middleton. Am să-ţi trimit şi ţie o cutie luna viitoare, dacă îmi dai voie. Domnul Middleton primeşte un transport de foi pe lună şi astea sunt fabricate special pentru mine. Sper că n-ai să te superi dacă cutia o să aibă pe ea numele meu. O mică slăbiciune personală, înţelegi; o formă a vanităţii, bineînţeles. Şi acum să trecem la afaceri, Locky, ce zici?

— Da, să trecem la afaceri. Zahărul Nichols. Vreau să cumpăr ceva acţiuni.

— Zahărul Nichols? Zahărul Nichols? Ah, da! Da, am

auzit de acţiunile astea, dar îngăduie-mi să văd ce date avem în privinţa lor. Întinse mâna după un clopoţel de argint, dar Abraham Lockwood îi opri mâna.

— Îţi spun eu totul despre ele. Le urmăresc de foarte multă vreme. Am vrut să cumpăr primăvara trecută, dar în confuzia pricinuită de moartea bietului Harry m-am retras din bursă, şi această hotărâre m-a făcut să pierd un beneficiu foarte frumos pe care aş fi putut să-l am de pe urma acţiunilor Nichols. Acum sunt convins că…

— Iartă-mă, Lockv. Dar tribunalul n-a dat o decizie împotriva lui Havemeyer, primăvara trecută?

— Ah, deci ştii ce s-a petrecut în industria zahărului?

— Bineînţeles, m-a interesat decizia tribunalului care a dizolvat trustul zahărului. O decizie foarte importantă pentru noi toţi. Cum ai fi reuşit să câştigi bani în situaţia de atunci?

— Zahărul Nichols nu făcea parte din societăţile care formau trustul, prin urmare nu era supus dizolvării.

— Deziluziilor ar fi un cuvânt mai potrivit. În ţara noastră tribunalele au preluat conducerea a tot ce e industrie şi comerţ. Unde au să se oprească, asta-i întrebarea?

— Deh, dacă aş şti asta precis, în curând aş fi un om foarte bogat. La fel de bogat ca tine, Morris.

— Nu sunt chiar atât de sigur că nu eşti şi în momentul acesta, spuse Morris Homestead. Între noi doi, dar numai între noi, n-am câştigat nimic de pe urma manipulaţiilor bietului Harry. Sunt sigur c-ai pierdut şi tu ceva bani, Lockv, dar şi eu am păţit la fel. Să n-amesteci niciodată prietenia cu afacerile. I-am sărit în ajutor, acum doi ani, când tu l-ai refuzat.

— Când eu l-am refuzat? Dar nu l-am refuzat niciodată. Am refuzat să intru în două-trei afaceri cu el, dar nu i-am refuzat niciodată un împrumut, dacă la asta te referi. Ţi-a spus el că am refuzat să-l ajut?

— Da, aşa mi-a spus şi eu ţi-am luat apărarea. Şi apoi l-am împrumutat cu o sumă frumuşică. Din prietenie. De la tine n-avea dreptul să se aştepte să faci ceva pentru el pe această bază, şi i-am explicat asta. Poziţia mea era alta. Eram cel mai bun prieten al lui, şi cel mai vechi. Tu l-ai cunoscut abia în facultate, fiind colegi de an, nu din copilărie şi aşa mai departe. Iată însă că după cum se pare m-a minţit.

— Da, te-a minţit, cum m-a minţit şi pe mine şi se pare că a minţit şi pe foarte mulţi alţii.

— Însă noi am fost cei jertfiţi. Bietul Harry! Un foarte bun om de afaceri, până a apucat-o pe căi greşite, şi atunci n-a ştiut să fie escroc.

— Şi eu am ajuns la aceeaşi concluzie, deşi pe o cale mai ocolită. Nu, nu i-am refuzat niciodată un împrumut lui Harry. L-aş fi refuzat, firește, dar nu mi-a cerut niciodată să-l împrumut. Era prea deştept ca să facă asta, sunt convins.

— Dar de ce să-mi spună tocmai minciuna asta?

— Cred că ştiu de ce, Morris. Voia să-ţi dovedească că tot prietenii vechi sunt cei mai buni. Încercase să obţină bani de la un prieten nou, de la mine, dar acest prieten nou n-a acceptat să-i dea.

— Da, aşa e, Locky. Ce om pervers, nu-i aşa? Diabolic de abil, dar fără niciun rezultat. Un glonte în creieri.

— Ai avea ceva împotrivă să-mi spui câţi bani i-ai împrumutat?

Morris Homestead ezită.

— Confidenţial vorbind… şaptezeci şi cinci de mii de dolari.

Homestead dădea impresia că pierduse o halcă importantă din milioanele Homestead.

— Şaptezeci şi cinci de mii! exclamă Abraham Lockwood. Deh, dar asta nu te-a lovit prea tare, nu-i aşa?

— Luaţi ca sumă în sine, nu, desigur. Şi nici în raport

cu ce mai am. Dar niciodată până atunci, Locky, nu suferisem o pierdere totală. Ori de câte ori am fost păgubaş, am reuşit întotdeauna să mai salvez *ceva*. Detest să pierd bani, şi acesta-i şi motivul pentru care nu împrumut niciodată bani fără garanţii. Niciodată. Singura excepţie a fost Harry. Şi el mi-a dovedit înţelepciunea regulii pe care am respectat-o o viaţă întreagă. Dacă împrumuţi bani fără garanţii, ia-ţi adio de la ei, pe loc, şi de la toţi.

— Dar donaţi o mulţime de bani.

— Ne facem datoria. Dar când donăm, să zicem, cincizeci de mii de dolari, ştim la ce vor fi folosiţi banii. Ne trebuie foarte mult timp până ne decidem şi beneficiarii trebuie să ne facă dovada că banii n-au să fie aruncaţi în vânt. Astfel, într-un sens, păstrăm controlul asupra banilor, chiar când sunt un dar făţiş. Dar dacă ar veni cineva să-mi ceară cincizeci de mii de dolari, numai parţial garantaţi, l-aş refuza. Negarantaţi, parţial garantaţi sau în întregime garantaţi, arareori împrumut bani, pentru că banii pe care-i împrumuţi devin bani asupra cărora ai pierdut controlul. Cel care se împrumutată poate face ce vrea cu banii tăi. Şi s-ar putea să descoperi că ai împrumutat pe cineva cu bani ca să te distrugă. Un om poate să împrumute cincizeci de mii de dolari de la tine şi apoi să folosească banii, de exemplu, ca să preia controlul asupra unei societăţi în care tu ai interese.

— Ţi s-a întâmplat vreodată asta?

— Oh, nu. Nu mi s-a întâmplat niciodată asta, dar mi s-ar putea întâmpla. N-o să mi se întâmple niciodată în măsura în care acest lucru depinde de mine. Banii înseamnă putere, Locky. Ştii asta. Dar sunt o putere care poate fi întoarsă împotriva ta, chiar cu banii tăi, dacă nu-i controlezi. De multe ori am donat bani la opere de binefacere, sub formă de acţiuni, dar întotdeauna ne păstrăm drepturile de vot. Ce uşor ar fi unui membru al

consiliului de administraţie să voteze, pe baza fostului meu stoc de acţiuni, împotriva celor mai importante interese ale mele, şi este regretabil că există atâţia administratori dispuşi să facă exact aşa.

Abraham Lockwood era din nou plin de admiraţie şi respect pentru vechiul său prieten. Era o surpriză plăcută şi întrucâtva cutremurătoare să descopere că Morris Homestead, *reflecta* când era vorba de bani; plăcută pentru că îi aducea pe amândoi pe un teren comun; cutremurătoare pentru că în cei treizeci de ani de când îl cunoştea, Abraham Lockwood s-ar fi putut foarte uşor ciocni cu Morris în vreo chestiune bănească, şi nu s-ar mai fi găsit unde se găseau acum, adică pe cale să intre împreună într-o speculaţie financiară.

— Eşti un om foarte dibaci, Morris, spuse Abraham Lockwood.

— N-am nimic altceva de făcut.

— Cum vine asta? Doar eşti amator de sport şi colecţionar de artă. Filantrop. Şi multe altele. Eşti un conducător pe plan social.

— Ziua are douăzeci şi patru de ore, Locky. Unele din activităţile pentru care sunt cel mai bine cunoscut îmi iau numai câteva minute din timpul meu. Însă ceea ce mă preocupă în permanenţă… n-am vorbit niciodată despre asta. Ei bine, am spus destule, aşa că aş putea să termin. Banii noştri, banii familiei nu i-am considerat niciodată ca fiind ai mei, numai ai mei. Mi-au venit de la amândouă ramurile familiei mele, după cum ştii. La treizeci şi şapte de ani m-am pomenit că trebuie să am grijă de nişte sume considerabile, concentrate în mâna mea. Capitalul mi se dublase şi nu fusese mic nici înainte. Se putea foarte bine spune că până atunci afacerile nu mă prea interesaseră. Mijloacele mele de existenţă erau mai mult decât ample. Mai mult decât îndestulătoare pentru un om cu gusturile şi cu cele câteva extravaganţe ale mele. Dar din momentul în

care am primit cea de-a doua moştenire importantă, banii au încetat să mai fie ce fuseseră

— Un mijloc ca să-mi duc viaţa aşa cum îmi plăcea s-o duc. Toţi banii aceştia noi, banii aceştia suplimentari erau o responsabilitate, şi, puşi laolaltă cu ceilalţi bani, toată averea devenea responsabilitatea *mea*, care-mi venise de la tatăl meu. Dar când am moştenit-o şi pe mama, cele două averi au creat una singură şi cu asta *adevărata mea* responsabilitate. Nu numai că am încetat să mă mai gândesc la avere ca un simplu mijloc de existenţă, ca la nişte bani pentru plătit facturile. Şi deodată banii nu au mai fost de loc ai mei. Eu nu eram decât custodele lor. Trebuia să mă gândesc la copiii mei. Minimum ce puteam face era s-am grijă ca aceşti bani să le ajungă intacţi. Oblăduire, aşa se cheamă asta în Biblie. Zâmbi. Primul lucru pe care l-am făcut, primul lucru care mi s-a întâmplat imediat după ce am primit a doua moştenire

— Am devenit zgârcit. Toată viaţa mi se dăduse, sau îmi cumpărasem tot ce era mai bun. Fusesem, cum se spune, crescut în puf. Dar peste noapte am devenit zgârcit şi asta m-a ţinut vreo doi ani. Deşi eram de două ori mai bogat decât înainte, timp de doi ani de zile nu mi-am mai cumpărat niciun costum de haine nou, nicio pereche de ghete noi, nicio pălărie nouă. Am început să puric facturile gospodăriei. De ce în ultima lună factura de carne a fost aşa de mare? Când s-a băut atâta vin? Şi alte lucruri de felul acesta. Întotdeauna ne achitasem facturile trimestrial, dar timp de doi ani le-am achitat anual ca să beneficiez de dobânzile respective. Timp de aproape doi ani de zile n-am donat bani pentru nicio altă operă de binefacere, în afară de operele la care contribuisem până atunci şi la care contribuise mama în timpul vieţii ei. Şi asta nu pentru că nu voiam să se gândească despre mine că sunt o vacă uşor de muls, ci pur şi simplu nu puteam suporta ideea să cheltuiesc bani.

Apoi am început să înţeleg care era toată nenorocirea, îmi era frică de aceşti bani. Frică de bani? Nu. Frică de responsabilitate. Frică să nu fac vreo greşeală sau vreo prostie. Şi atunci mi-am dat seama că făcusem o mare prostie, dacă nu chiar o greşeală. În perioada mea de zgârccnie fusesem şi atât de timid că nu-mi investisem venitul. Unul din directorii mei – am mai mulţi care se ocupă de diferite treburi ale mele – a venit în cele din urmă şi a discutat cu mine. „Investeşte banii aceştia lichizi”, mi-a spus el. „Banii care nu sunt imediat reinvestiţi sunt bani morţi. Morţi. Morţi. Morţi”, repeta el întruna. Şi apoi mă făcu să înţeleg că în loc de a-mi asuma responsabilitatea, mă eschivasem de la ea. Mi-a dovedit că timiditatea, prudenţa şi zgârcenia mea mă costaseră cel puţin câteva sute de mii de dolari. Îşi dădea seama prin ce trecusem. Se numea Leon Spruance, un tip foarte înţelegător. „Morris”, îmi spuse el. Mă cunoştea destul de bine ca să-mi spună pe numele mic. Lucrase şi pentru tatăl meu. „Morris, a venit timpul să faci ceva constructiv cu banii tăi”. Şi apoi îmi demonstră nu numai că nu izbutisem să-mi folosesc cum trebuie venitul din punctul meu de vedere, dar că şi retrăsesem sume importante de bani din circuitul naţional. Trecuseră câţiva ani de la falimentul lui Cooke, dar banii de hârtie mai erau încă nesiguri şi Spruance mi-a demonstrat că era nepatriotic să nu-mi pun banii lichizi la treabă. Nepatriotic şi în plus îmi asumam riscuri cu banii ăştia de hârtie. Proprietate. Asta trebuia. Proprietate, nu bani lichizi. Proprietate, fie în efecte publice, fie în proprietăţi imobiliare, sau ipoteci. Dar proprietate, nu bani lichizi. Chiar din clipa aceea am înţeles ce trebuia să fac şi, mai mult sau mai puţin, cum să fac. Reînvestiţii, reînvestiţii permanente. Nu speculaţii riscante, ci să pun mereu bani înapoi la treabă. N-am să intru cu tine în afacerea cu acţiunile Nichols, Locky. Eu îmi pot permite luxul să *nu* speculez, dar ştiu că tu nu eşti mulţumit cu ce

ai în prezent, şi deci eşti nevoit să-ţi asumi unele riscuri. Just?

— Da.

— Când ai să-ţi faci suma, adică ai să-ţi atingi ţelul pe care ţi l-ai propus, am să te introduc în câteva afaceri mai puţin speculative, care ne ies în cale din când în când. Dar n-am impresia că greşesc când spun că nu ţi-ai atins încă ţinta. Care este? Cinci milioane?

— Ai nimerit-o, spusese Abraham Lockwood. Ţinta sa până în momentul acela fusese trei milioane, dar se simţea dispus să-l flateze pe Morris Homestead.

— Între timp am fi foarte mulţumiţi să te avem de client. De mult speram că într-o bună zi ai să vii la noi, adăugă Morris Homestead. Voi avea grijă să-ţi trimit cutia aceea de ţigări.

Promisiunea unei cutii de ţigări era tot atât de jignitoare ca o palmă peste obraz. Existau o mulţime de lucruri, mari sau mici, pe care Morris Homestead ar fi putut să i le ofere lui Abraham Lockwood; o participare la firma Homestead, o invitaţie de înscriere în Philadelphia Club, o invitaţie pentru weekend la el acasă – şi altele. O cutie de ţigări era exact darul pe care Abraham Lockwood îl trimitea de Crăciun şefului poliţiei din Swedish Haven. Dar în drum spre casă usturimea palmei dispăru; Morris Homestead era Morris Homestead şi acordarea confidenţelor lui referitoare la bani era, din partea lui Morris, un mare compliment; cutia de ţigări de foi făcea parte din alt context; cât despre participarea la firmă sau înscrierea în club, sau invitaţia pentru weekend, Abraham Lockwood ştia precis acum că ele nu vor veni niciodată. Certitudinea acestui fapt avu un efect satisfăcător, destul de bizar; îi stabili şi mai temeinic baza în Swedish Haven. Nu mai era un om tânăr şi din pură întâmplare i se arătase unde îi era locul pentru tot restul vieţii. Ajunsese cu Morris Homestead la o intimitate fără precedent şi foarte curând

înţelese că Morris n-ar fi bănuit niciodată că prietenul lui, Lockv, se aştepta să fie invitat să participe la viaţa socială din Philadelphia.

Abraham Lockwood nu înceta să se mire că gândurile şi sentimentele pe care le crezuse numai ale lui erau pur şi simplu copiate de gândurile şi sentimentele lui Morris Homestead. Interesul lui Morris Homestead era o poziţie ocrotitoare a unor lucruri dobândite de multă vreme, pe când Abraham Lockwood îşi considera Interesul său drept o încercare hazardată de a dobândi nişte avantaje; totuşi, în amândouă cazurile, exista această dorinţă pentru bani, dar nu numai pentru bani în sine, ci şi pentru altceva în plus. Acum Abraham Lockwood putea întrezări, cel puţin ca de la o mare depărtare, dinastia întemeiată, pe fiii lui, George şi Penrose, care vor avea aceleaşi sentimente de responsabilitate şi *noblesse oblige* ca acelea ce călăuzeau acţiunile lui Morris Homestead. Abraham Lockwood putea chiar să se uite şi la sine însuşi din viitor, din poziţia avantajoasă a celei de a doua generaţii care va veni şi să se vadă recunoscut ca marele arhitect şi constructor al dinastiei. Cel puţin aşa îl vor recunoaşte, dacă vor avea puţin bun simţ. Ceea ce era acum Interesul lui, peste două generaţii va fi un fapt împlinit. Acum era sigur de asta, deşi cu zece ani mai înainte fusese mai puţin convins că planul poate fi dus la îndeplinire într-un timp relativ atât de scurt. Înclinarea sa spre optimism se datora mai multor evenimente; în general, lumea înainta mai repede decât oricând; şi când se compara cu tatăl lui vedea că există de pe acum un progres într-un ritm atât de rapid că aproape nu-i venea să creadă. Toate în ansamblu, familia Lockwood avea să ajungă în trei sau patru generaţii la poziţia pentru care familiei Homestead îi trebuise mai bine de două secole.

Abraham Lockwood înţelese încă o dată inevitabilitatea. rămânerii sale în Swedish Haven.

Philadelphia îl ispitise de mai multe ori – sau, mai precis, îi subminase hotărârea de a rămâne în Swedish Haven. Dar anumite întâmplări îl trăseseră întotdeauna înapoi. O cutie de ţigări de foi, o femeie hrăpăreaţă îl reîndrumară acum spre casă. Un mic gest de generozitate devenise exilare amabilă; pretenţiile unei amante excitante, dar costisitoare, îi ameninţase momentan averea şi, prin aceasta, prosperitatea Interesului, şi Abraham se retrăsese în Swedish Haven înainte ca ultima silabă din cuvintele „un milion de dolari” să fi ieşit din gura ei.

Când sosiră ţigările, Abraham Lockwood scrise cu multă atenţie un bilet politicos de mulţumire, şi-apoi, într-unul din rarele sale momente de humor ironic, dădu ţigările lui Schissler, poliţaiul de noapte. Morris Homestead, prin felul lui de a fi, avea ceva de poliţai.

*

— Nu te vedem prea des în ultimul timp, spuse Morris Homestead.

— Aşa e, Morris, răspunse Martha Downs. Şi ştiu că numeri clipele de la o dată la alta.

— Ah, nu, nu chiar aşa, protestă Morris Homestead. Dar parcă ai fi dispărut de tot.

— Mai sunt încă în doliu, se scuză ea. Nu-s decât şapte luni de când a murit Harry. Mai am cinci luni de doliu.

— Ai dreptate. Asta n-o consideri o petrecere?

— O consider o adevărată plictiseală. Tu nu? Cu siguranţă, altfel nu te-ai fi simţit obligat să faci conversaţie cu mine.

— Ei bine, nu-i organizată cu intenţia să ne distreze pe noi. E pentru cei tineri.

— Şi e o adevărată plictiseală. Şi pentru tine şi pentru mine. Fetiţe prostuţe şi stângace. Băieţi buboşi şi necioplţi. În afară de tânărul Lockwood. Îl cunoşti, desigur. Fiul lui Abraham Lockwood. Cel mai interesant

băiat de aici şi singurul cu sânge nou.

— De ce-i atât de interesant? întrebă Flomestead. Este aproape frumos, dar interesant? De ce?

— De ce e cineva interesant? E deosebit. E prezentabil. Dansează bine.

— Nu ţi-ai susţinut punctul de vedere.

— Ştiu. Vorbesc exact ca o femeie, care se uită cu jind la recolta nouă. De obicei voi, bărbaţii, faceţi asta. Poate tu n-o faci, Morris, dar majoritatea bărbaţilor se uită la fetişcane. Ei bine, şi eu mă uit la băieţi, exact în acelaşi mod, cu exact aceleaşi gânduri.

— Şi ai ajuns la concluzia că, dacă ai fi cu treizeci de ani mai tânără, ţi-ai scoate pălăria pentru George Lockwood?

— Pălăria! Boneta de noapte!

— Foarte amuzant, Martha. Noroc că băiatul a scăpat.

— Da, de mine. Dar nu şi de fiicele, nepoatele şi verişoarele astea ale noastre. De ele n-a scăpat încă.

— De ce nu?

— Pentru că este încă destul de tânăr ca să nu fie corupt. Şi ca să facă un lucru frumos în mod spontan; instinctiv. Şi fără să se aştepte la vreo recompensă. Cum a făcut pentru Sterling.

— Ce-a făcut pentru Sterling?

— Tatăl lui nu ţi s-a lăudat? Credeam că Locky ţi-a povestit totul.

— Nu-l simpatizezi pe Locky?

— Nu-l antipatizez, dar ştiu ce este, cum de altfel ştii şi tu.

— Da, cred că ştiu. Dar mie îmi place Locky. Ce-i cu fiul lui?

— Îndată ce a auzit de Harry, l-a invitat pe Sterling să-i fie anul acesta coleg de cameră la St. Bartholomew. Poate că şi ceilalţi băieţi au vrut să fie amabili cu Sterling,

dar George a fost singurul care a făcut într-adevăr ceva.

— Nu ştiam asta. Şi e foarte greu pentru băieţi să fie amabili unui cu altul. Ei consideră asta un semn de slăbiciune.

— Bineînţeles. Dar George Lockwood a fost ceva mai bun. Şi nu pentru că Sterling era unul din cei mai buni prieteni ai lui. De fapt Sterling a fost cam distant cu George. Dar când mi-a povestit asta era atât de mişcat, încât plângea. Ultimul coleg din partea căruia se aştepta la un gest frumos. George Lockwood.

— Habar n-am avut, spuse Morris Homestead. Şi nu ştiam că lucrul acesta poate să aibă atâta importanţă pentru tine.

— Nu, nu ştiai, cred asta. Întotdeauna ai ştiut totul despre mine, nu-i aşa, Morris? Dar ce faci când descoperi că oamenii refuză să se lase clasificaţi?

— Nu ştiu, Martha. Tu ce faci?

*

— Splendid băiat ai, Locky, spuse Morris Homestead.

Bărbaţii îşi fumau ţigările oferindu-şi un moment de intimitate masculină, la serbarea de împărţire a premiilor de la St. Bartholomew.

— Îţi mulţumesc, Morris. E într-adevăr un băiat de treabă, îmi pun mari speranţe în el.

— Ştiu că vrei să intre în *Zeta Psi*, dar sper că n-ai să ai nimic împotrivă dacă o să încercăm să-l alegem şi în clubul nostru.

— Îţi mulţumesc, Morris. Dar n-are să intre nici în *Zeta Psi* şi nici în *St. Anthony*.

— Ce ai împotriva fraternităţilor? întotdeauna am fost convins că eşti un *Zeta* foarte loial.

— N-am nimic împotriva lor. Dar George o să se ducă la Princeton.

— La Princeton? El a ales sau tu?

— Iniţial eu, dar acum şi el vrea să se ducă tot acolo.

Penn este prea exclusivistă, Morris.

— Nu înţeleg cum poţi să spui asta. Te-ai dus acolo fără să cunoşti pe nimeni şi ai fost primit în *Zeta Psi* şi la *The Ruffes*.

— M-au primit în *Zeta Psi* pentru că erau convinşi că mă trag din cealaltă familie Lockwood. Iar eu npam tăgăduit niciodată asta. I-am lăsat să creadă mai departe.

Morris Homestead râse.

— Da' de unde. Ei te-au lăsat pe tine să crezi că ei credeau asta. La *noi* s-a ştiut de la început că nu te tragi din cealaltă familie Lockwood. Aşa că cei de la *Zeta Psi* trebuie să fi ştiut şi ei.

— Eşti sigur? Au ştiut toţi anii ăştia?

— Sunt sigur în ceea ce ne priveşte pe noi şi sunt aproape sigur de cei de la *Zeta Psi*. De altfel, aceasta a fost prima întrebare care ne-am pus-o. „E din familia aceea?" Tot ce aveam de făcut era să ne informăm şi am descoperit că… ei bine, am descoperit prea multe, am impresia.

— Despre tatăl meu?

— Da.

— Ştii asta de atâta vreme şi nu mi-ai spus niciodată nimic?

— Da, şi n-ar fi trebuit să-ţi spun nici acum şi nici nu ţi-aş fi spus-o dacă n-ai fi deschis tu discuţia. N-am repetat în viaţa mea o vorbă din ce s-a discutat în adunările clubului.

— Şi m-au primit în *Zeta Psi* în ciuda faptului ăstuia!

Sunt foarte mişcat.

— La fel au făcut şi cei de la *The Ruffes*.

— Toţi cei de la *The Ruffes* ştiau de tatăl meu *t*

— Unii din ei ştiau. Cei care făceau parte şi din *St. Anthony* ştiau cu siguranţă şi îmi închipui că ştiau şi cei care făceau parte din *Zeta Psi*. Asta îţi schimbă dorinţa de a-ţi trimite băiatul la Princeton?

— Mi-ar fi schimbat-o, dar acum e prea târziu.

Băiatul vrea să se ducă la Princeton, nu la Penn.

— Niciodată n-ai înţeles prea bine unele lucruri, Locky. Să-ţi vorbesc deschis?

— Chiar te rog. Doar aşa am vorbit şi până acum.

— Atunci am să-ţi vorbesc deschis. Acum câţiva ani am făcut câteva sondaje, în vederea candidaturii tale la *Philadelphia Club*. Nu eram prea optimist, dar mă şândeam că poate ţi-ar face plăcere să fii membru acolo. Ei bine, răspunsul a fost nu, aşa că nu ţi-am mai spus nimic.

— Morris, băiatul meu o să fie admis?

Morris Homestead vorbi cu blândeţe.

— Nu, Locky, n-o să fie. Poţi să-l cruţi cel puţin de-o supărare. Aş fi încântat să-l ajut să intre oriunde în altă parte, dar dacă îţi pomeneşte vreodată de *Philadelphia Club*, convinge-l să renunţe. Amintirile dăinuiesc prea multă vreme. Dacă va avea un fiu, fiul lui va avea oarecare şanse. Cei din vechea gardă vor fi morţi şi uitaţi atunci, dar câţiva dintre cei care nu te vor pe tine acum au să mai fie prezenţi ca să-l respingă şi pe fiul tău.

— Dar voi aţi ştiut de tatăl meu, toţi anii aceştia.

— Da. E atât de lesne, Locky, înţelegi. Noi ştim totul unul despre celălalt, aşa că de îndată ce unul ca tine îşi face apariţia, ne stârneşte curiozitatea şi, după foarte scurt timp, ne confruntăm informaţiile. Sunt convins că la fel se petrec lucrurile şi în Swedish Haven şi în Gibbsville.

— E adevărat. Şi îţi mulţumesc, Morris. În ceea ce mă priveşte-nu mi-am făcut niciodată iluzii, dar aş fi putut să-l pun în încurcătură pe George.

— Mi-e foarte drag băiatul, Locky, şi n-aş vrea să-l văd amărât din cauza unui fleac ca ăsta. Are prea multe calităţi.

— De unde ştii, Morris, că are calităţi?

— Ei bine, ţi-aş putea spune că am văzut câte premii a primit azi aici. Şi am observat că ştie să se poarte. E prezentabil. Dar în primul rând îmi place ce-a făcut pentru

Sterling Downs.

— Mă uimeşti câte lucruri poţi să ştii! Cum de ai aflat şi asta?

— Oh, trăncănelile din Philadelphia nu-s întotdeauna răuvoitoare, Locky.

— Dar Sterling Downs o să intre la *Philadelphia Club*, nu-i aşa? Tatăl său a fost un escroc şi un mincinos şi a avut o metresă la New York. Tatăl meu… ei bine, cred că am priceput.

— Harry a fost o poamă rea, dar numai la sfârşit. Nu s-a născut aşa. Dacă tatăl tău s-ar fi tras din cealaltă familie Lockwood, astăzi n-am fi avut discuţia asta. Înţelegi ce vreau să spun, nu-i aşa?

— Da.

— Şi pe deasupra, mulţi dintre noi îl simpatizam pe Harry, şi eu eram unul dintre aceştia. Nu ne place ce-a făcut, şi totuşi îl mai simpatizăm. Acesta-i unul din lucrurile agreabile din Philadelphia. Într-o bună zi şi nepoţii tăi vor beneficia de lucrul acesta. Grăbeşte-te încet, Locky.

— De ce îmi spui asta?

— Pentru că ai dreptate. Suntem exclusivişti, dar s-ar putea ca George, sau măcar fiul lui, să ne aducă ceva sânge nou.

— *Nu* asta mi-am pus în minte pentru el, Morris.

— Ce interesant! N-ai vrea să-mi spui mai multe?

— Nu.

— Dar trebuie să fie ceva mult mai mult. Sunt convins.

— Este, într-adevăr, prietene. Este, într-adevăr.

— Atunci, bravo ţie, Locky! Bravo ţie!

Parcă toate planurile lui Abraham Lockwood ar fi fost întinse afară pe pajiştea din faţa lor, şi întreg Interesul expus la vedere, iar Morris Homestead era prea bine crescut ca să arunce o privire.

— Bine arată Adelaide, schimbă vorba Morris Homestead. Şi ea trebuie să fie mândră de George.

— Da, arată bine.

— Nu se poate spune la fel şi despre Martha, dar vieţile lor nu suferă comparaţie.

— Şi eu am impresia asta.

Morris Homestead zâmbi.

— *Sper*, din toată inima. Martha a cam îmbătrânit pentru lucruri de soiul ăsta.

— Ce soi de lucruri?

— Are un prieten, şi deşi toată lumea ştie cine este, nimeni n-ar vorbi de el pe faţă.

— Atunci cum de s-a aflat?

— Acesta-i marele mister, cum devin lucrurile astea cunoscute? Părerea mea este că după felul cum se poartă când sunt împreună şi după felul în care se evită unul pe altul. Orice greşeală în comportare ar stârni bineînţeles comentarii.

Martha şi prietenul ei n-ar pleca niciodată undeva împreună – cu acelaşi tren, adică. Dar i-am urmărit atent pe amândoi. La o petrecere el nu se va aşeza niciodată de la început lângă ea, ci întotdeauna se aşază întâi lângă celelalte femei. Apoi, când în sfârşit se aşază lângă ea, sunt mult prea formalişti pentru doi oameni care se cunosc de o viaţă întreagă. Când rămân singuri la o petrecere dau impresia că n-au ce să-şi vorbească, dar sunt nevoiţi să stea împreună un timp pentru că, dacă *n-ar* sta, ar fi, de asemeni, prea bătător la ochi.

— Nu ştiu ce-aş putea vorbi cu Martha.

— Dar ai găsi ceva, şi în tot cazul sper că te-ai strădui să-i faci conversaţie. Dar Martha şi prietenul ei, deşi se cunosc de peste patruzeci de ani, nu fac acest lucru.

— Cum stă Martha cu finanţele?

— De ce întrebi? Ai pus degetul pe rană.

— Numai din curiozitate. De ce?

— Pentru că finanţele Marthei s-au redresat subit. Aşa am ajuns să aflu de ea şi de prietenul ei. Asta a confirmat celelalte probe ale mele, adică observaţiile mele. De asemenea, am mai aflat din întâmplare că Martha dispune de toţi banii de care are nevoie ca să-şi acopere cheltuielile.

— Cam câţi, de pildă?

— Nu-i decât o supoziţie, dar după trena pe care o duce în prezent, trebuie să cheltuiască aproape o mie de dolari pe lună.

— Şi crezi că domnul respectiv i-a constituit, să zicem, o rentă importantă? în efecte publice? Douăsprezece mii anual înseamnă două sute de mii cu şase la sută. Să fi depus o sumă atât de mare pe numele ei? Două sute de mii?

— Se prea poate. Nu ştiu dac-a făcut-o. Dat fiind lumea noastră mică ar fi mai înţelept să procedeze aşa, decât să-i dea bani trimestrial sau semestrial. O depunere importantă de un sfert de milion ar fi preferabil unor plăţi efectuate de mai multe ori pe an. N-are rost să redeştepte mereu bănuielile oamenilor.

— Şi dacă după ce pune mâna pe bani îi spune prietenului ei să se ducă dracului?

— O, e imposibil! El ar putea să-i dea cu piciorul, dar ea n-ar îndrăzni să-i facă asta. Toţi i-ar întoarce spatele, dacă ar face-o. Ar fi nevoită să plece de aici, să se mute la New York. Harry a fost un escroc, dar îl iubeam şi îl mai iubim cu toţii. Dar ca Martha să facă un astfel de lucru e de neconceput. De neconceput. Şi nici prea practic pentru ea.

— Deh, ştiu eu? făcu Abraham Lockwood.

— Vrabia din mină? Nu, Locky. S-ar putea ca pe gardul acesta să fie mai mult de două ciori. Ceea ce vreau să spun este că s-ar putea ca până la urmă să capete chiar mai mult de două vărsăminte a câte două sute de mii de

dolari.

— Dar e foarte greu s-o treacă în testamentul lui.

— Desigur, ar fi prea bătător la ochi. Dar dacă relaţiile fericite continuă, el se va putea ocupa de situaţia ei discret, pe măsură ce trec anii.

— Mi-ai spus că e doctor.

— Da, dar nu toţi banii lui provin din îngrijirea bolnavilor. Ah, numele ţi-e cunoscut. Şi dacă te-ai gândi puţin probabil că ai ghici despre cine-i vorba.

— Isaac Wickersham.

— Ce zi frumoasă de primăvară. Într-adevăr, aproape a venit vara.

— Şi am ghicit din primul moment.

— Frumoasă zi de primăvară.

— Ah, da! Uitasem! Doctorul Wickersham face şi el parte din *St. Anthony*.

— Ţi-ai terminat ţigara, Locky? Ar fi mai bine să ne întoarcem să stăm cu doamnele.

— E-n regulă, să ne întoarcem să stăm cu doamnele. Deci, despre el e vorba? în ultimii treizeci de ani am fost prezentat băşinosului ăstuia bătrân, cel puţin o dată pe an. Eram convins că este doctor în teologie, atât de dezaprobator se uita la mine.

— Doctorul Wickersham nu-i chiar aşa bătrân. Şaizeci de ani. Şi în familia lui toţi trăiesc o veşnicie. Tatăl lui mai e încă în viaţă, ceea ce infirmă vechea zicală a soţiilor că vinul de Porto scurtează viaţa. Reconfortantă idee.

— Dar nicio noapte de dragoste n-a stricat vreodată unui bărbat.

— De ce te rezumi numai la bărbaţi? Ah, uite, vine un om care ar fi meritat să aibă mai mult noroc. Arthur Francis Ferris. Mă întreb dacă s-o fi dat vreodată la unul din băieţii noştri.

— Ai început să vorbeşti numai trăsnăi.

— Ştiu. Pentru că sunt departe de casă, bănuiesc. Asta şi pentru că alături de tine mă simt mai în largul meu.

— Te simţi în largul tău cu mine? Şi eu care mă simţeam întotdeauna prost cu tine.

— Ştiu. Şi nu-i păcat? Hello, vino încoace, Arthur. Foarte frumoasă serbarea pe care ai organizat-o astăzi.

— Îţi mulţumesc, Morris. Bună ziua, domnule Lockwood.

— Bună-ziua, Părinte Ferris. Cred că mâine locul ăsta o să vi se pară foarte liniştit şi gol.

— Ah, da. Dar încă puţin şi vine septembrie şi atunci îl vom avea şi pe Penrose cu noi. Sper că o să se descurce tot atât de bine ca George. Un adevărat exemplu de urmat…

— Să nu vă aşteptaţi la prea multe din partea lui Penrose.

— Sunt convins că Penrose seamănă mai mult cu odrasla mea, interveni Morris Homestead.

— Băiatul tău nu ne-ar fi dat nicio bătaie de cap, dacă ar fi semănat ceva mai mult cu maică-sa şi ceva mai puţin cu taică-său.

— Asta-i genul de complimente despre care tu îţi închipui că fac plăcere unui tată, Arthur. În realitate, întotdeauna am fost un elev foarte conştiincios, atât în cursul liceului cât şi în facultate, aşa că mai du-te dracului.

— Ai puţin respect pentru veşmântul meu, Morris. Şi apoi s-ar putea ca domnul Lockwood să nu te înţeleagă.

— Sunt încântat dacă pot să-ţi mai tai puţin din nas, bătrâne. Eşti un deist afurisit, dacă ăsta-i cuvântul potrivit.

— De loc. Ca dovadă ce elev conştiincios ai fost.

— Ei bine, eşti un moşneag simpatic şi n-aş lua slujba ta nici pentru zece milioane de dolari.

— Să nu vorbim de bani, Morris. Păstrez subiectul acesta pentru dejun, care-i aproape gata, pentru că veni vorba. Văd însă că dumneavoastră, domnii, v-aţi şi fumat

ţigările de foi.

— Da, pentru că ştim prea bine ce ai să ne dai la masă. Pui pane, ca de obicei, bănuiesc. Mai schimbă menuul la anul, Arthur, şi poate ai să descoperi că suntem mai generoşi.

— Fiţi generoşi şi am să schimb menuul, replică Arthur Francis Ferris. Şi acum, Morris, eşti bun s-o ştergi? Aş vrea să vorbesc ceva cu domnul Lockwood.

— Ei, dar ce a făcut că e nevoit Directorul să-l ia deoparte? Morris Homestead sincer derutat îi lăsă singuri.

— Am socotit că e de datoria mea să vă previn, domnule Lockwood. Realitatea este… soţia dumneavoastră şi doamna Downs au avut un schimb de cuvinte. Sora mea, doamna Haddon, care astăzi ţine loc de amfitrioană, a asistat la cea mai mare parte a discuţiei. Cearta a avut loc, sus, în cancelarie. Constance n-a vrut să-mi repete discuţia, dar se pare că a fost cam neplăcută. Un schimb de cuvinte cam neplăcut, de fapt. Vă spun aceasta acum pentru că aş vrea să înţelegeţi de ce v-am schimbat locurile la masă. Aranjasem ca George şi Sterling Downs şi cele două familii să stea alături, dar acum v-am despărţit. Îmi pare foarte rău că s-a întâmplat tocmai astăzi, dar din cele ce mi-a spus sora mea am dedus că oricare ar fi motivul, cearta aceasta se cocea de mai mult timp. Aşa încât mi-am zis că e mai bine să vă previn. Băieţii se aşteaptă să stea unul lângă altul, dar dumneavoastră veţi şti de ce am făcut schimbarea.

— Foarte neplăcut, spuse Abraham Lockwood.

w

M-am dus sus la toaletă şi ea tocmai ieşea de acolo. Nu mi-am mai dat osteneala să-i spun ceva, pentru că îi dădusem bună-ziua cu vreo două ore mai înainte şi nu-mi face nicio plăcere să-mi stric gura pentru ea. Cocota! *Dar s-a simţit jignită pentru că nu i-am vorbit şi a făcut o remarcă, o remarcă nedemnă de o doamnă. Poate n-ar fi*

trebuit s-o aud, dar am auzit-o. Dacă vrei să ştii ce remarcă a făcut, ei bine, am să ţi-o spun. A spus că e încântată c-a putut să se ducă la toaletă înaintea mea şi nu după mine. Dar am trecut-o cu vederea, m-am făcut că n-am auzit. Am intrat imediat în toaletă dar când am ieşit era tot acolo în cameră şi m-aştepta. Am dat să trec pe lângă ea, dar mi s-a aşezat în cale. „Te rog lasă-mă să trec", i-am spus. „Nu înainte de a-ţi spune ce gândesc", s-a răţoit ea. Poate n-a spus chiar cuvintele astea, dar ceva în genul acesta. „Nu înainte de a-ţi spune ce gândesc. Nu înainte de a spune ce am de spus". Ceva în sensul acesta. N-am ascultat-o prea atent. Nu voiam decât să ies din încăperea în care mă aflam cu ea. Voiam să fug la o sută de mile depărtare de ea. Şi de toţi ceilalţi dk aci, dacă e vorba aşa. Nu am ce căuta aici. Sunt o femeie de origine olandeză din Richterville, Pennsylvania, unde oamenii mă simpatizează, mă respectă şi se poartă politicos cu mine. Acolo unde m-am născut, familia mea e respectată. Să vie oricare din yankeii ăştia din New England sau quakerii ăştia din Philadelphia şi să ne vadă la Richterville, să constate ce gândeşte lumea despre noi. Au să descopere îndată că există o parte a lumii în care Adelaide Hoffner contează. Aşa am fost crescută. N-am fost crescută să mă consider inferioară cuiva şi orice mi s-a întâmplat, de pe când eram fetişcană şi până acum, tot nu m-am obişnuit să mă consider inferioară cuiva.

Tu te duci la Philadelphia, sau vii aici la St. Bartholomew şi oricine îşi poate da seama că te simţi inferiorul lor. Pretinzi că eşti prieten cu ei, şi unii dintre ei pretind la fel, dar nu sunteţi prieteni. Ei au prietenii lor şi tu nu faci parte dintre ei. Am avut timp toţi anii ăştia să mă gândesc la tine şi de mult, de mult de tot aş fi putut să-ţi spun un anumit lucru despre tine, dar am crezut că până la urmă ai să-l învingi. Dar n-ai reuşit asta niciodată. Ce bărbat frumos şi mândru erai, când te-am cunoscut întâia

oară la nunta surorii mele! *Dar ar fi trebuit să mă întreb „Cine erai”*? *Nu erai decât Abraham Lockwood din Swedish Haven, şi nu erai cu nimic mai bun decât invitaţii mai tineri de la petrecerea Barbarei Shellenberger. Erai doar ceva mai în vârstă…*

În orice caz, mi-a tăiat calea, această Martha Downs. „Ce înseamnă asta, să treci pe aici şi să nu mă bagi în seamă”? *m-a întrebat. „Ţi-am vorbit o dată şi mi-ajunge, i-am răspuns eu. N-am chef să-ţi mai vorbesc, aşa că te rog dă-te la o parte din calea mea”, i-am mai spus. „Vorbeşti ca o mitocancă şi asta şi eşti”, mi-a aruncat ea. „Prefer să fiu o mitocancă respectabilă decât ceea ce eşti tu”, i-am tăiat-o. „De unde ştii ce sunt – în afară de cazul că ţi-a spus soţul tău?” m-a întrebat. „*Nu-i *nevoie să-mi spună nimeni ce eşti, i-am răspuns. Soţul meu nu mi-a spus nimic. Nu era nevoie să-mi spună. Orice soţie îşi dă seama când bărbatul ei se culcă cu o femeie de teapa ta”. Oh, ne-am aruncat mult mai multe una alteia până ce, în cele din urmă, îmi spuse: „Cred că am să ţi-l iau iarăşi”. „Iarăşi*? *am zis eu. Dar nu l-am primit* niciodată *înapoi. Nu-l mai vreau o dată ce-a fost la tine”. Atunci a intrat doamna aceea, Haddon, şi ne-a rugat: „Doamnelor, doamnelor*!*” şi eu i-am spus: „La singular, vă rog. Nu mă includeţi în plural împreună cu ea”, şi apoi am coborât.*

Vreau să plec imediat de aici. N-ai decât să rămâi la masă, dacă vrei. Dar eu am să ian o trăsură fi plec cu primul tren la Boston. Tu fă ce vrei şi ce-ţi convine. Dar George merge cu mine. L-am întrebat dacă vrea, şi e de acord. Rămâi dacă vrei, dar dacă faci asta te dai în spectacol… Prietenii tăi n-au să te aprecieze de loc dacă îţi laşi soţia şi fiul să plece şi tu rămâi. Din partea mea nu-mi pasă nici dacă rămâi definitiv. Ştiu numai că eşti un caraghios.

*

Cititorul îşi va reaminti desigur foarte bine că

Interesul Lockwood a dăinuit aproape un secol fără să fi primit vreodată un nume. Acesta a fost şi motivul pentru care lui George Bingham Lockwood i-a fost întotdeauna greu să stabilească precis momentul în care a început să-şi dea seama de existenţa Interesului. La început vag, dar mai târziu cu claritate, a înţeles că tatăl său avea unele planuri pentru el, că exista un fel de temă conducătoare a direcţiei pe care tatăl său o imprima vieţii lui; dar în timp ce alţi băieţi erau ininfluenţaţi, îndemnaţi şi obligaţi să înveţe unul dreptul, celălalt medicina, să-şi antreneze anumiţi muşchi pentru a-i folosi în anumite jocuri, să cultive alianţe numai cu unii dintre contemporanii lor şi cu alţii nu, George Bingham Lockwood nu putea găsi în sfaturile tatălui său decât dorinţa repetată ca George şi Ponrose, fratele mai mic – să-şi amintească întotdeauna de un lucru: căminul lor era Swedish Haven, Swedish Haven era căminul lor. Repetarea acestei dorinţe, exprimată în diferite forme, avu până în cele din urmă rezultatul că George îşi dădu seama că stabilirea în Swedish Haven era o speranţă modestă a tatălui său cu privire la viitorul familiei sale. Acest lucru nu era greu de înţeles, deoarece la St. Bartholomew aproape fiecare băiat acceptase – sau era pe cale să se revolte împotriva ei – o eventuală reîntoarcere într-un anumit loc: un oraş, un orăşel, un domeniu, o plantaţie, de unde veniseră şi care reprezenta ceva mai mult decât ideea burgheză despre cămin. Locul, fie că era unul populat sau o aşezare rurală izolată – avea legături cu continuitatea şi prestigiul familiei şi chiar băieţii pe cale să se revolte împotriva reîntoarcerii dovedeau prin însăşi revolta lor că erau conştienţi de opoziţia formidabilă pe care aveau să o întâmpine. Acesta era tot atât de adevărat pentru băieţii din oraşe mari – New York, Boston, Philadelphia, Baltimore – cât şi pentru cei trecuţi în catalogul şcolii ca venind de la Prides Crossing, Massachusetts; Towson, Maryland; Purchase,

New York. Băieţii de la oraş se refereau invariabil la un oficiu poştal rural sau la un nume de domeniu pe un ton care era mult mai semnificativ decât acela cu care vorbeau despre reşedinţele lor de la oraşe. Şi nu li se păru niciodată ciudat că George Lockwood venea dintr-un loc ce se numea Swedish Haven, denumirile propriilor lor locuri fiind la fel de ciudate. (Băieţii din Chicago şi Buffalo o duseră mai greu în această privinţă; băiatul din Chicago fu poreclit Chicago, iar cel din Buffalo, Buffalo – amândouă denumirile fiind considerate suficient de infamante pentru nişte porecle şcolăreşti.)

Unica dorinţă a tatălui său părea destul de moderată şi s-a întâmplat să coincidă chiar cu intenţiile lui George din ultimul an la St. Bartholomew şi de la începutul carierei sale în Princeton. Mai era destul de tânăr că să dorească din toată inima să fie acasă de Crăciun; să-şi viziteze bunicul din Richterville, să-şi adune darurile de la rudele din Richterville, să se ducă la balurile tineretului din Gibbsville (unde acţiunile lui sociale crescuseră vertiginos, îndată după primirea sa la St. Bartholomew, şcoală la care niciun părinte din Gibbsville nu făcuse vreodată cerere de înscriere pentru fiii lui), să mănânce dulciuri olandeze, săţioase şi gustoase, să meargă la plimbările cu sania urmate de mese cu pui şi plăcinte. Petrecerile din Philadelphia erau amuzante, dar mai puţin amuzante decât festivităţile de acasă. Petrecerile din Philadelphia erau amuzante pentru că George Lockwood ştia că fetele îl simpatizau; dar petrecerile din Comitatul Lantenengo erau şi mai amuzante pentru că fetele îl simpatizau, iar el nu mai era nevoit să-şi bată capul ca să fie prea atent cu ele; pentru că în Gibbsville toţi, fără excepţie, ştiau cine este. Faptul că era cunoscut nu însemna şi cordialitate unanimă; unii dintre băieţi şi unii dintre părinţii lor erau ostili sau indiferenţi; toţi însă ştiau cine este şi deşi era tânăr, era destul de bătrân ca să-i

placă să fie recunoscut.

Viaţa în Swedish Haven era plăcută chiar şi în afara ocaziilor festive. La St. Bartholomew băieţii şi părinţii lor erau opriţi de către Arthur Francis Ferris de la orice ostentaţie. George Lockwood, ca şi oricare altul, putea numi băieţi ale căror familii erau proprietare de adevărate yachturi maritime şi grajduri de curse, însă mai erau şi alţi băieţi ale căror familii şi-ar fi putut permite luxul yachturilor şi grajdurilor mari, dar renunţaseră la ele. În consecinţă printre necheltuitorii discreţi, care posedau averi importante, se strecurau şi fiii celor care nu puteau fi numiţi bogaţi. Era atâta bogăţie la St. Bartholomew încât nu mai era de *bon ton*, şi orice etalare a ei era considerată deplasată. Prin atitudinea adoptată în legătură cu admiterea candidaţilor, St. Bartholomew era departe de a fi o şcoală democrată; prima condiţie de admitere fiind prestigiul social, însoţit de obicei de mijloace de existenţă mai mult decât potrivite, un George Lockwood n-ar fi pătruns niciodată în şcoală fără sprijinul lui Morris Homestead şi Harry Penn Downs, care garantaseră că Abraham Lockwood e un om acceptabil, dacă nu chiar acceptat. În tot decursul secolului al nouăsprezecelea şcoala nu primi niciun evreu „nici chiar din aristocraţia sephardică h şi niciun romano-catolic, nici chiar descinzând din Maryland sau Louisiana. Niciun localnic din vasta zonă cuprinsă între Charleston şi New Orleans nu putea satisface dezideratele sociale ale lui Arthur Francis Ferris, care de asemeni n-ar fi primit în şcoală pe fiul unui berar (fiii proprietarilor de distilerii alcoolice erau acceptaţi, dacă făceau parte din nobilimea rurală), al unui fabricant de conserve, al unui baptist, al unui dentist, al unui italian, sud-american, sau al unui mare cântăreţ sau cântăreţe de operă. Un preot care purta jambiere avea mai multe şanse să-şi înscrie fiul la St. Bartholomew decât un predicator al Bibliei, care purta costum obişnuit de stradă,

şi fiul unui chirurg cu diplomă avea mai multe şanse decât un băiat al cărui tată era un simplu doctor. Preşedintele unei bănci rurale îşi putea trece fiul pe lista de la St. Bartholomew cu o generaţie întreagă înaintea unui casier de la o mare bancă metropolitană. (Nimic din toate acestea nu împiedicară însă pe evrei, catolici, pe berarii din[3]

Aiabama, pe fabricanţii de conserve, baptişti, dentişti, italieni, sud-americani, tenori, prezbiterieni, doctori sau pe casierii de la bănci să încerce să obţină o excepţie.) Totuşi, după ce admisese un corp de elevi de elită, Arthur Francis Ferris făcu un efort conştient ca să-i trateze pe toţi la fel. Era un despot, dar unul care insista ca băieţii să practice democraţia. Se îmbrăcau cu toţii la fel, într-o uniformă nemilitară, asemănătoare celei de la Eton; îşi făceau singuri paturile şi se spălau în ligheane de tablă; se încolonau când mergeau de la o clasă la alta. Stricteţea lui Ferris în privinţa deţinerii banilor lichizi făcea ca banii să nu mai aibă putere de circulaţie, şi la un moment dat cel mai bogat băiat din şcoală era acela care câştiga cele mai multe privilegii, ce constau din lucruri intangibile, ca permisiunea de a învăţa în cameră în loc de a merge în sala de meditaţii; de a rămâne cu lumina aprinsă în cameră după orele nouă şi jumătate seara. Uneori băiatul acesta fusese George Lockwood, dar cum n-a fost niciodată ales monitor al clasei sale, sau al şcolii, procesul de democratizare îl făcu deosebit de receptiv la admiraţia, prietenia, servilismul şi adulaţia care-l aşteptau în Swedish Haven, Richterville şi Gibbsville. Convingerea crescândă că era mai inteligent şi mai abil decât colegii lui, împreună cu conştiinţa atracţiei exercitate asupra fetelor şi femeilor mai în vârstă îi creară un egotism, care avea nevoie de tot ceea ce i se refuzase la St. Bartholomew, dar i se oferea în mod gratuit acasă. Cu această dispoziţie sufletească intră în primul an la

3 Sephardin — evrei spanioli, urmaşii celor alungaţi în 1492 din Spania.

Princeton, îndeplinind din vreme una din condiţiile Interesului Lockwood: nu va locui niciodată în altă parte, în afară de Swedish Haven.

La Princeton, democraţia vag falsă de la St. Bartholomew dispăru imediat. Numai un singur băiat de la St. Bartholomew – „Chicago” – venise la Princeton; toţi colegii lor de clasă se duseseră la Harvard, Yale, iar cei din Philadelphia la Penn. Dar la Princeton existau opt băieţi de la St. Bartholomew, în anii doi, trei şi patru, care îşi ocupaseră locul cuvenit în ierarhia socială de aici, uşurând astfel calea lui George B. Lockwood şi Anson „Chicago” Chatsworth. Frontul formidabil format din băieţii de la Lawrenceville şi The Hill crease între băieţii de la St. Bartholomew o unitate defensivă ceea ce nu se întâmpla neapărat şi la Elarvard sau la Yale. Băieţii mai mari de la St. Bartholomew, care în liceu nu simpatizaseră în mod deosebit pe Lockwood sau pe Chatsworth, luaseră obiceiul să-i viziteze şi îşi făceau un punct de onoare din a fi văzuţi împreună cu ei în public. Aceşti băieţi mai mari se împrieteniseră însă şi cu cei câţiva absolvenţi veniţi de la Groton şi St. Paul, şi Lockwood şi Chatsworth fură absorbiţi, cu titlu de încercare în acest grupuleţ. Această cabală îi ocolea pe studenţii proveniţi din liceele din New Jersey, Pennsylvania, şi şcolile preparatorii mai puţin importante şi, deoarece existenţa lor ca unitate omogenă neoficială ascundea în permanenţă ameninţarea unei organizări formale, ei reuşeau întotdeauna să se aleagă în două-trei din cele mai elegante cluburi. Un club alcătuit numai din ei ar fi devenit în mod automat tot atât de prestigios ca oricare alt club din universitate, antrenând în mod inevitabil pierderea unei părţi din prestigiul cluburilor existente.

În prima sa săptămână la Princeton, George Bingham Lockwood se debarasă de ideile democratice ce-i fuseseră impuse la St. Bartholomew. Era ridicol de uşor să excluzi

imediat o treime de studenţi din anul întâi din pricina îmbrăcăminţii lor; dar, bazându-te numai pe acest criteriu, puteai foarte uşor să fii indus în eroare de eleganţa lor. Erau studenţi în anul întâi care se îmbrăcau bine, dar al căror gust în materie de îmbrăcăminte n-avea niciodată să fie suficient pentru a învinge anumite handicapuri ce nu apăreau chiar de la prima vedere. George Lockwood se împrieteni din primele zile cu un coleg bine îmbrăcat, despre care nu ştia nimic în afară de faptul că venea din New York, că avea, evident, bani şi că în ciuda ochilor lui albaştri era de origine franceză. Colegul se numea Edmund Auberne. George Lockwood avu o surpriză zguduitoare când află că în realitate studentul se numea O'Byrne, că era catolic irlandez şi absolvise liceul Fordham. George Lockwood n-auzise şi nu citise niciodată numele de O'Byrne, n-auzise niciodată de liceul Fordham şi se consideră oarecum tras pe sfoară că n-a recunoscut imediat un catolic irlandez. Dar după ce îl cunoscu mai bine pe O'Byrne şi îi auzi comentariile ucigătoare la adresa studenţilor şi a facultăţii, George Lockwood îşi recâştigă încrederea în judecata sa; dacă ar fi putut distinge numele irlandez de la începutul prieteniei lor şi-ar fi dat seama că un umor atât de sarcastic nu era de loc compatibil cu genul de om care O'Byrne păruse a fi la început. O'Byrne era rafinat, spiritual, impertinent şi, în aparenţă, lipsit de prieteni. George Lockwood avu o nouă surpriză zguduitoare când descoperi la foarte scurt timp că O'Byme avea un frate mai mare, fundaş în echipa de fotbal. (Pe vremea aceea la St. Bartholomew nu se juca fotbal şi George Lockwood nu văzuşe niciodată un meci inter-universitar.) Prin urmare O'Byrne nu era chiar atât de singuratic cum bănuise George Lockwood. De fapt O'Byrne răsturna mereu ideile pe care George Lockwood şi le făcea despre el; era o experienţă cu totul nouă pentru George Lockwood, care nu cunoscuse personal alţi irlandezi

americani în afară de salahorii ce trăiau în Irishtown, pe câmpiile mocirloase pe lângă Swedish Haven şi alţi câţiva care munceau pe lângă cai, ca vizitii sau grăjdari. Tatăl lui O'Byrne învăţase medicina la Dublin şi era un doctor cu renume, după câte se părea. Edmund, sau Ned, fusese de două ori în străinătate şi vorbea de Bourke Cockran, Chauncey Olcott şi Agnes Repplier ca despre nişte obişnuiţi ai casei O'Byrne din New York, într-un mod atât de impresionant încât îl împiedica pe George Lockwood să declare că n-auzise în viaţa lui de ei. Atitudinea lui Ned O'Byrne faţă de Princeton şi sistemul social de acolo îl irita totdeauna pe George Lockwood, care nu credea că prietenul său se găseşte într-o poziţie ce l-ar fi îndreptăţit să critice un sistem, ce în mod automat îl excludea. Dar când într-o zi O'Byrne menţionă că tatăl său se află într-un tren special, ce făcea ocolul Vestului, cu un membru al familiei Vanderbilţ, George Lockwood se pomeni încă o dată derutat de acest coleg care nu putea fi clasificat. O'Byrne era şi un bun jucător de cărţi, care foarte sincer spera să-şi sporească alocaţia ce o primea la Princeton cu câştigurile stoarse de la studenţi. (în primul semestru al anului întâi O'Byrne câştigă numai de la Anson Chatsworth mai bine de cinci sute de dolari. „Trebuie să facem tot ce putem ca să-l ajutăm să-şi ia examenele, îi spuse O'Byrne lui George Lockwood. Ajută-l tu la matematică, iar eu am să-l ajut la latină. În viitorii trei ani de zile, tipul ăsta o să compenseze zgârcenia babacului meu.")

George Lockwood era pregătit să pună capăt prieteniei sale cu O'Byrne oricând ar fi devenit necesar, dar pe măsură ce începu să-şi cunoască colegii de an ca indivizi şi nu numai ca grup de tineri a căror singură legătură comună era speranţa de a obţine diploma în 1895, descoperi că începuse să caute compania lui O'Burne şi a altor doi colegi. Aceştia trei erau favoriţii lui şi, în cele din urmă, O'Byrne fu favoritul lui din cei trei, pentru două

motive în aparenţă contradictorii: se putea relaxa cu O'Byrne şi O'Byrne îl stimula. Ceilalţi doi, din cei trei favoriţi, erau Ezra Davenport şi Jack Harbord.

Davenport se prezenta pentru a doua oară la examenul de admitere, deoarece la prima sa încercare căzuse, cu distincţia specială că pierduse examenul la absolut toate materiile. Indignaţi, părinţii săi – neputându-şi vărsa focul pe Universitatea Princeton – îl băgaseră pe Davenport din februarie până în august într-o şcoală pregătitoare, după care a fost reprimit ca student în anul întâi. Deşi n-avea decât nouăsprezece ani, căpătase înfăţişarea unui voluptuos, înfăţişare ce i se accentua odată cu trecerea timpului. Era un fumător îndrăcit şi maimuţărea obiceiul de a vorbi cu ţigara lipită de buza inferioară, ceea ce făcea ca ţigara să salte în sus şi în jos în timp ce vorbea. Îşi dădea tot timpul pe spate zulufii ce-i căzeau mereu pe frunte. Îşi ţinea capul înclinat într-o parte, pentru a-şi feri ochii de fumul de ţigară şi acest obicei îl făcea să pară că urmăreşte conversaţiile în felul unui om cu o mare experienţă de viaţă. Lui George Lockwood îi trebui o bună parte din cei patru ani de zile petrecuţi la Princeton pentru a-şi da seama că Ezra Davenport se ataşase de el, că stomacul lui Ezra nu rezista la băuturi alcoolice şi că succesele lui la femei erau în cea mai mare parte, dacă nu chiar în întregime, imaginare. Ezra Davenport intră în grupul zurbagiilor din Universitate mai mult datorită faptului că fusese eliminat din primul an de facultate, şi înfăţişarea lui de desfrânat prematur dădea veridicitate rolului pe care şi-l asumase. În realitate era un băiat blând, unicul fiu a doua averi considerabile, care nu era la înălţimea pretenţiilor tatălui şi mamei lui. În alte împrejurări ar fi putut ajunge funcţionar la un hotel, sau un ineficient membru al clerului, dar şi el era victima unui Interes.

Jack Harbord era tot atât de ireproşabil pe cât era

Ezra de reprobabil. Era greu de crezut că cineva poate deveni atât de integru în primii nouăsprezece ani ai vieţii, mai greu chiar de crezut decât că Davenport ajunsese atât de frivol în aceeaşi perioadă de timp. Harbord era un băiat bogat, bine îmbrăcat, cu purtări alese şi aşa mai departe, dar în cazul lui bogăţia şi educaţia inspirau încredere; Jack Harbord n-ar fi utilizat în viaţa lui averea sau personalitatea sa în scopuri tenebroase. Era un băiat înalt, blond, cu un fizic splendid şi a fost ales preşedintele anului fără nicio opoziţie, aproape numai pentru surâsul său nelipsit de pe buze şi bunăvoinţa aparent inepuizabilă de a fi bun şi săritor la nevoie.

— Ce om cumsecade, Harbord ăsta, spuse O'Byrne. Tare cumsecade. Nu ţi-ar juca o festă pentru nimic în lume. Şi n-are niciun cusur, aşa cum au toţi oamenii ca mine sau ca tine. După câte am înţeles s-a născut de la început cu al doilea rând de dinţi la locul lor. Bun om, deosebit de bun, Jack ăsta al nostru.

— Da, aşa şi e. De ce îţi baţi joc de el? îl preferi lui Davenport, nu-i aşa?

— Nu-i tot atât de demn de încredere.

— Ca Davenport? Eşti nebun!

— Cum ai putea avea încredere într-un om care este atât de bun? Poţi avea încredere în Davenport pentru că ştii la ce te poţi aştepta de la un smintit. Dar cu o javră pioasă de teapa lui Harbord, trebuie să fii cu ochii în patru. M-ar spânzura cu prima ocazie, dar tu nu poţi pricepe asta.

— Explică-mi, atunci.

— Mai aşteaptă puţin şi n-are să mai fie nevoie să-ţi explic. N-are să-mi vină de hac. Eu unul nu contez pe votul lui. În schimb eu l-am votat pe el, pentru că veni vorba.

— De ce?

— Pentru că am vrut să fie ales în unanimitate. Harbord ştie câţi băieţi suntem în an şi un vot contra i-ar fi pricinuit insomnie. Va fi un preşedinte de an energic,

foarte folositor în relaţiile cu corpul didactic. Dar n-ar mai fi atât de bun dacă nu s-ar simţi iubit de toată lumea. În fundul sufletului lui este un tip fricos, nemilos, vrednic de dispreţ. Să mă ferească Dumnezeu de un om ca el.

La timpul potrivit Harbord îl avertiză pe George Lockwood să se ferească de O'Byrne.

— Caută să nu fii văzut prea des cu el, George. Cluburile au să-şi facă impresia că n-ai să fii un bun membru de club dacă eşti prieten intim cu un tip care n-o să fie primit nicăieri.

— O'Byrne n-o să intre în niciun club?

— Numai în clubul fratelui său, probabil. Dar în niciunul din cluburile în care tu şi cu mine vrem să intrăm. Tatăl tău a fost un *Zeta Psi*. Ei bine, cam asta este acum. Cine are urechi de auzit s-audă, George. După ce ai să intri, frecventează-l cât vrei, dar acum urmează-mi sfatul.

George Lockwood nu-i spuse nimic lui O'Byrne, nu atât din dorinţa de a menaja sentimentele acestuia, cât din repulsia de a recunoaşte că O'Byrne avusese dreptate în privinţa lui Harbord. Sarcasmul îndreptăţit al lui O'Byrne nu era o calitate care să-l facă iubit şi, la câteva săptămâni după conversaţia cu Harbord, prietenia lor era aproape pe sfârşite.

George Lockwood se aranjă să-l vadă pe O'Byrne adesea, dar făcu în aşa fel ca întâlnirile lor să fie mai puţin publice.

— Pentru care te-ai decis, George?

— Ce să decid?

— Singurul lucru pe care-l decidem pentru noi aici. La *Ivy* sau la unul din celelalte cluburi?

— Nu-i o politică bună să discuţi despre lucrurile astea.

— Ştiu, dar numai asta aud aici. Toţi cu care am vorbit spun acelaşi lucru.

— Dacă mergi peste tot şi vorbeşti de alegeri, ai să fii

lăsat pe dinafară.

— Oh, pentru mine alegerile nu sunt o problemă. Sau intru călare pe umerii laţi ai fratelui meu Kevin, sau nu intru nicăieri. Kevin e un tip violent, ştii asta. Dacă n-am să fiu invitat să fac parte din clubul lui are să-şi dea demisia, dar nu dintr-un sentiment puternic de dragoste frăţească, poţi să fii sigur. Câtuşi de puţin. Însă avem un frate mai mic, pe care Kevin ar vrea să-l aducă la Princeton, deşi Jerry crede că i-ar plăcea mai mult la Yale, şi dacă clubul lui Kevin îmi dă cu piciorul, Jerry n-o să mai vină aici. Deci se poate spune că sunt ca şi intrat, fără să-mi fac griji. Totul depinde de Kevin. Dar problema ta e de alt gen.

— Crezi?

— Oh, da, dar deoarece nu vrei să vorbeşti de ea… Credeam că ţi-ar face bine să-ţi descarci sufletul.

— Şi eu am un frate mai mic. La St. Bartholomew.

— Câţi ani are?

— E cu patru ani mai mic ca mine.

— Dar după patru ani de St. Bartholomew poate c-o să vrea să se ducă la Yale sau la Harvard. Sau la Penn.

— Nu, o să vină aici.

— Indiferent dacă intri sau nu la *Ivy*?

— N-are nicio importanţă unde intru.

— Hmm. Nu vrei nici măcar să-i rosteşti numele. Faci foarte bine, George. Cu siguranţă că ai luat lecţii de la Jack Harbord.

— Mai du-te dracului.

— Faci chiar foarte bine. Ai să intri la *Ivy*, George. Cred că în privinţa asta poţi dormi liniştit. Diseară e o partidă de pocher. În camera lui Chatsworth. Vrei să joci şi tu?

— Nu.

— Aş fi încântat să-ţi iau ceva bani.

— Şi eu aş fi încântat să-i iau pe ai tăi, dar am de învăţat. Tu nu înveţi niciodată?

— Dimineaţa, uneori. Am fost elev de zi, aşa că sunt obişnuit să mă scol devreme. Asta nu mi-a făcut niciodată plăcere, dar până la urmă m-am obişnuit. Ah, am un mic sfat prietenesc pentru tine, amice.

— Şi anume?

— Nu te înhăita prea mult cu Davenport, măcar până la alegerile pentru cluburi. Nu-şi plăteşte datoriile de joc. Sau cel puţin mie nu mi le plăteşte, deşi mi s-a dat să înţeleg că mai datorează ceva bani încă de anul trecut. Asta o să iasă la iveală în timpul alegerilor pentru cluburi şi cred că n-ai chef ca lumea să creadă că e prietenul tău intim. Aşa cum stau lucrurile, George, nici eu nu-ţi sunt de vreun ajutor, dar despre mine n-o să se poată spune niciodată că-mi reneg datoriile de joc.

Spre eterna consternare a corpului studenţesc, la alegerile pentru cluburi Ezra Davenport şi Jack Harbord fură primiţi la *Ivy*, George Lockwood şi Ned O'Byrne în *Orchard*, iar inofensivul Anson Chatsworth rămase pe dinafară. George Lockwood nu primi o invitaţie de înscriere la *Ivy*. Ned O'Byrne nu primi o invitaţie de înscriere din partea clubului fratelui său. Atât Lockwood cât şi O'Byrne mai primiră încă trei invitaţii de înscriere în afară de cele de la *Orchard*.

Singura invitaţie de înscriere a lui Davenport a fost de la *Ivy*; Harbord primi invitaţii de la toate cluburile universităţii.

— Nu l-au văzut încă pe Kevin, spuse O'Byrne. Sper că se stăpâneşte.

Pe când George Lockwood era „junior", adică în anul trei de facultate, contingentul pennsylvanezilor de la Princeton se întări cu un student nou, pe nume David Fenstermacher, din oraşul şi comitatul Lebanon şi de la Academia Mercersburg. George Lockwood nu-l remarcă pe Fenstermacher până ce nu luară împreună acelaşi tren spre nord, de la Philadelphia, în timpul vacanţei de

Crăciun. Fenstermacher era foarte tânăr (dar toţi „bobocii” din anul întâi păreau tineri) şi George Lockwood nu l-ar fi remarcat nici atunci dacă Fenstermacher n-ar fi avut pe valiză o etichetă cu emblema facultăţii Princeton, o mică ostentaţie ce nu apăruse niciodată pe bagajele lui George Lockwood.

„Bobocul” şi „juniorul” stăteau unul lângă altul, aşteptând să se deschidă portiţa peronului. În mod obişnuit George Lockwood ar fi ignorat pe studentul mai tânăr, dar atmosfera sărbătorească îl făcu să deschidă primul conversaţia.

— După cum văd urmezi la Princeton.

David Fenstermacher zâmbi.

— Da, aşa e, domnule Lockwood. Şi sunt din Lebanon.

— Aha! Deci schimbi trenul la Reading.

— Da, domnule.

— Şi de acolo iei trenul pentru Fort Penn, bănuiesc.

— Exact, domnule. Cobor la Outer Station şi iau trenul pentru Fort Penn şi într-o oră sunt acasă. Abia aştept să ajung acasă.

— De ce? Nu-ţi place la Princeton?

— Oh, îmi place foarte mult, dar îmi place şi mai mult acasă. Din septembrie n-am mai luat o masă cumsecade.

— Eh, n-ai ce-i face, toţi am dus-o aşa până am fost primiţi în cluburi. Eşti în anul întâi, nu-i aşa?

— Da, domnule.

— Unde ai urmat înainte de a veni la Princeton?

— La Mercesburg doi ani, şi înainte de asta la liceul din Lebanon.

— Oh, dar atunci ai o mulţime de prieteni în facultate. Mercesburg trimite o grămadă de absolvenţi la Princeton.

— Da. Dumneavoastră sunteţi din Swedish Haven, nu-i aşa?

— Da. De unde ştii?

— Mi-aţi fost arătat de un prieten al meu, un băiat din Gibbsville. Alden Stokes. Am fost colegi de clasă la Mercesburg şi în timpul sărbătorilor am să mă duc să-i fac o vizită.

— Vă duceţi la balul de la Assembly?

— O să mergem la un bal, dar parcă îi spune altfel.

— Ah, da. La al Tineretului. Alden Stokes este văr cu un văr de-al meu.

— Ştiu.

— De unde ştii?

— Mi-a spus el.

— Dumnezeule, probabil că m-aţi forfecat în toate felurile.

— Cam aşa ceva.

— Am dat-o naibii!

— În cea mai mare parte era măgulitor. Bănuiesc că n-o să staţi prea mult în Swedish Haven.

— Ce te face să crezi asta?

— Oh, probabil o să vă petreceţi aproape toată vacanţa la Philly şi la New York. Aşa am auzit.

— Ai auzit greşit. S-ar putea să mă duc la două, trei petreceri din Philadelphia, deşi nu mi-ar mai face prea multă plăcere. Consider că de Crăciun tot omul trebuie să stea acasă. Nu-i un păcat, desigur, să-ţi vizitezi prietenii. Sau să te duci la Gibbsville. Bănuiesc că Gibbsville nu se deosebeşte prea mult de Lebanon. Eu n-am fost niciodată în Lebanon.

— Gibbsville e un oraş mai vesel. Se dau mai multe petreceri decât la noi în Lebanon. Majoritatea tinerilor de la noi se duc la balurile mari din Reading şi Fort Penn.

— Şi eu trebuie să mă duc la un bal în Fort Penn, la douăzeci şi opt sau douăzeci şi nouă ale lunii.

— Ah, da. Unchiul meu face parte din comitet. Aţi auzit vreodată de el? Ray Reichelderfer. A urmat la Yale.

— Nu.

— E unchiul meu. Un tip uriaş. Toată lumea îl simpatizează. Toţi din familia Reichelderfer sunt uriaşi. Vărul meu, Paul, n-are decât patrusprezece ani şi trece de două sute de pfunzi.

— Dar dumneata n-ai mai mult de o sută cincizeci.

— Eu nu sunt un Reichelderfer. Eu sunt un Fenstermacher.

— Aa!

— Am impresia că nu v-am spus numele meu: David Fenstermacher.

— Aha! în comitatul Lantenengo avem o mulţime de Fenstermacheri. De fapt, sunt câţiva şi în Swedish Haven. Dar nu cunosc niciun Reichelderfer, sau cel puţin nu cred că cunosc. A, în sfârşit, trenul. Mergi cu Pullmanul?

— Nu, asta numai când călătoresc cu părinţii.

— Atunci, dacă nu ne mai vedem în timpul vacanţei, la revedere, la Princeton.

— La revedere, domnule Lockwood. A fost o plăcere să vă cunosc.

Această întâlnire deveni semnificativă de anul nou, la balul de la Gibbsville Assembly. „Cramponul” lui George Lockwood – adică fata pe care o invitase la bal – se îmbolnăvise de furunculoză în ajun de Crăciun – aşa că se duse la petrecere ca „fante”. În consecinţă, era liber să-şi ţină carnetul de bal cât de plin sau de gol dorea, să-şi fumeze ţigările de foi când avea chef şi să viziteze oricând castronul cu punch. Tocmai sorbea dintr-un pahar de punch, când a fost acostat de Red Phillips, o cunoştinţă din Gibbsville.

— Te-am căutat peste tot, îi spuse Phillips.

— Dar nu şi unde trebuia.

— Ascultă, George, e aici o fată din Lebanon, care zice că i-ar face plăcere să te cunoască. Îl cunoşti pe fratele ei, sau pe altcineva din familie. Eşti liber pentru al

doilea vals de după pauză?

— Ia să mă uit. Da. Cum o cheamă?

— Eulalie Fenstermacher.

— Aha! Fratele ei e „boboc” la noi la Princeton. E drăguţă?

— E foarte drăguţă şi nu te plictiseşti cu ea.

La al doilea vals de după pauză, George Lockwood se înfăţişă singur; fu prezentat domnişoarei Eulalie Fenstermacher şi se lansă cu ea pe ringul de dans.

— Ai fost foarte amabil cu fratele meu. Îţi mulţumesc.

— Bobocelul acela din anul întâi? Ah, e un băiat drăguţ.

— Vorbeşti de parcă ai fi Matusalem. Într-o bună zi ai să regreţi că ai vorbit aşa.

— Eu? De loc! Fetele au obiceiul să pretindă că sunt mai tinere, nu bărbaţii. Nu cumva ai şi început să minţi în privinţa vârstei, domnişoară Fenstermacher?

— Nu, şi nici n-am de gând să mint vreodată. N-am să spun nimănui cât am, şi cu asta gata.

— Mie nici nu va trebui să-mi spui; acum ai ori nouăsprezece ori douăzeci de ani, aşa că voi şti întotdeauna ce vârstă ai, cu aproximaţie de un an.

— Ce şiret eşti, domnule Lockwood!

— Unde-i şiretenie? Nu-i nicio greutate să ghiceşti vârsta unei fete. Pot să ghicesc vârsta oricărei femei sub treizeci de ani. Apoi, da, devine ceva mai greu, dar până la treizeci de ani e destul de uşor. La ce şcoală urmezi?

— Am absolvit liceul în iunie trecut. Liceul de la Oak Hill.

— Oh, dar ăsta nu-i prea departe de Princeton. Când te gândeşti că ai urmat liceul pe lângă mine, şi nici Lebanonul nu-i prea deparre! Ce mică este lumea, nu crezi domnişoară Fenstermacher?

— Depinde.

— De ce?

— Despre a cui lume vorbeşti. Lumea dumitale este mică. Timp de trei luni de zile ai fost în aceeaşi facultate cu fratele meu, dar până săptămâna trecută nici nu l-ai văzut măcar. Asta pentru că lumea dumitale e micuţă. Şi astfel faci ca lumea în sine să pară infinit mai mare.

— Până aici am înţeles totul, dar nu m-aşteptam să intru în matematici superioare. Nu-mi spune că eşti o fată pedantă, domnişoară Fenstermacher.

— Oh, nici n-aş îndrăzni să spun *ceva* unei persoane de la *Princeton*.

— De ce nu? Doar pentru că este atât de greu să-i instruieşti pe prietenii dumitale de la Lehigh? Nu renunţa aşa de uşor.

— Cel puţin cei de la Lehigh sunt dispuşi să înveţe.

— Ce bine ar face! Le-a mai rămas o mulţime.

— Credeam că Red Phillips ţi-e prieten.

— Da, m-a prezentat dumitale. Cam asta-i tot ce pot spune în favoarea acestui biet şi naiv exemplar uman. Ai fost la balul de aseară din Fort Penn?

— Da, de ce?

— Pentru că acum regret că n-am venit şi eu.

— Unchiul meu făcea parte din comitet.

— Te fereşti de un compliment? Am spus că regret că n-am venit şi eu.

— Am auzit. N-am ştiut dacă ai vrut să fie un compliment, sau ţi-ai exprimat doar regretul că n-ai fost acolo ca să mă tachinezi.

— Red a fost la bal?

— Red Phillips? Dar pentru Dumnezeu, domnule Lockwood, mai am şi alţi cavaleri în afară de Red Phillips.

— Câţi alţii?

— Câţi alţii?

— Da, câţi alţii? Vreau să ştiu câţi am de combătut.

— Nu ştiam că ai de gând să-i combaţi.

— Fireşte că nu ştiai, dar acuma ştii. Şi ai putea să-i

scuteşti de suferinţe începând chiar din clipa aceasta, făcând totodată lucrurile mai uşoare pentru mine.

— I-auzi, domnule, câtă înfumurare!

— N-ar fi mult mai caritabil să-i scuteşti de pe acum de suferinţe? Sper din toată inima că până am să vin la dumneata acasă, ai să te descotoroseşti măcar de cântăreţii la mandolină.

— De unde ştii că…?

— Oh, dar este evident. Sunt convins că întreaga Societate corală F 8 c M îţi face serenade toată vara.

— Ţi-a spus asta fratele meu?

— Doamne, nu. Şi asta este evident. Toată societatea *Franklin & Marsball*. Şi Lebanon Valley. Şi Muhlenberg. Şi de la Lee-high. Lehigh, Lehigh, *Gott Verdammt Şei*.

— Domnule Lockwood! Am impresia că ai băut prea mult punch.

— Uite ce idee bună! Hai să mergem şi să bem un pahar de punch şi apoi am putea să ne ascundem după palmieri ca să tragi chiulul următorului partener de dans.

— Eşti puţin olandez, nu-i aşa?[4]

— De ce nu? Mama mea se numea Hoffner.

— Oh, îi ştiu pe Hoffneri. Sunt din Richterville.

— Ăştia sunt. Ce zici de propunerea mea?

— Zic nu. Dacă vrei să mai dansezi cu mine trebuie să-l întrebi pe Red. Cred însă că nu mai am niciun dans liber.

— Ei bine, ţi-am oferit unica şansă a vieţii dumitale. Să nu spui că nu ţi-am oferit-o.

— N-am spus că n-ai putea să vii să-mi faci o vizită la Lebanon.

— Da, asta n-ai spus, nu-i aşa? Pe când, atunci?

— În vacanţa de primăvară. Fratele meu va fi încântat să te invite, şi avem loc berechet.

În luna august a acelei veri, ultima lui vacanţă

4 Lua-l-ar dracu’ (germ.).

universitară ajunseră la o înţelegere. Înţelegerea era o logodnă neoficială şi neanunţată şi îşi avea propriile ei reguli şi convenţii. Eulalie Fenstermacher îi spuse mamei sale că George Lockwood doreşte să se logodească cu ea.

— Faceţi o înţelegere, o sfătui doamna Fenstermacher. Până când George îşi va lua licenţa, puteţi avea o înţelegere, întotdeauna e mai bine aşa.

Într-o înţelegere tânărul nu trebuie să obţină neapărat şi consimţământul tatălui fetei, şi tatăl nu intră în scenă decât în momentul favorabil. Obiceiul de a avea o înţelegere, care în clasele de jos se numea „a fi în vorbă”, oferea o mulţime de avantaje, fără a atrage după sine riscul unei logodne anunţate şi rupte public. Astfel, se putea spune despre o tânără pereche: „Au avut o înţelegere, dar şi-au schimbat părerea”, şi niciunul din cei doi tineri nu era socotit frivol, în timpul unei înţelegeri, cei doi tineri puteau fi împreună în foarte multe ocazii, dar prietenii nu dădeau petreceri anume în cinstea lor. Implicit într-o înţelegere era faptul că tânărul şi tânăra renunţau la toţi ceilalţi prieteni şi nu mai aşteptau decât ca împrejurările – momentul de pildă – să facă anunţul formal posibil sau de dorit.

Înţelegerea avea un caracter mult mai onorabil decât logodna, deoarece încrederea şi fidelitatea reciprocă erau adânc implicate. O logodnă avea aspectul unui acord quasi legal şi tinerii erau obligaţi de opinia publică să se conformeze legilor sociale ce se aplicau logodnelor. Într-o înţelegere nu erau legaţi în acelaşi fel, în afară doar de onoare, decenţă şi dragoste, şi practic vorbind erau mult mai liberi decât dacă ar fi fost logodiţi. În multe cazuri logodna oficială era o adevărată uşurare pentru amândouă părţile, deoarece restricţiile unei logodne erau definite de tradiţie şi amândouă părţile ştiau ce pot şi ce nu pot să facă. De pildă, în timpul unei înţelegeri, tânăra domnişoară putea fi condusă acasă de la un picnic de către un tânăr

cavaler care nu era viitorul ei logodnic, dacă viitorul logodnic nu era la picnic. Dar după anunţarea logodnei, ea nu mai putea lua parte la un picnic fără logodnicul ei. La un bal, o tânără logodnică se supunea dorinţelor logodnicului ei în privinţa partenerilor de dans şi nu puţine logodne s-au rupt din pricina violării unor astfel de reguli.

O virginitate totală, cu care George Lockwood era întru totul de acord, o învălui pe Eulalie Fenstermacher în lunile cât a ţinut înţelegerea cu George Lockwood. Primele lor sărutări, care duseseră la înţelegere, erau acum calculate până la punctul precis la care dragostea începea să devină erotism. Acum, amândoi erau pe deplin conştienţi de toate implicaţiile căsătoriei, şi dacă Eulalie îşi întredeschidea buzele, sau dacă George o strângea mai tare în braţe, ori el, ori ea se desfăcea din îmbrăţişare. De asemeni nu-şi îngăduiau să aibă conversaţii în care să se menţioneze pieptul sau picioarele ei. George Lockwood nu era virgin. În decursul primului an la Princeton, tatăl său îi recomandase o casă din Philadelphia, care era versiunea modernă a casei Phoebe Adamson. „Acolo nu rişti nimic”, îi spusese Abraham Lockwood. Lui George nu i se păru curios faptul că tatăl său cunoştea o asemenea casă; majoritatea părinţilor cunoşteau astfel de locuri şi mulţi dintre ei făceau aranjamentele preliminare pentru fiii lor.

O dată, când era în vizită la Ezra Davenport, în locuinţa lui din partea de sus a New Jersey-ului, camerista personală a doamnei Davenport, o franţuzoaică, se dezbrăcă în faţa lui Ezra şi a lui George, şi, după ce se descotorosi cu brutalitate de Ezra, dându-l afară din cameră, se ocupă de George repede, dar cu tandreţe. „Ezra ăsta, pfui! Nu-i în stare de nimic. Vrea doar să se uite la noi”, spusese ea. Dar îmbrăcată era urâtă şi la cea de-a doua vizită a lui George la Davenport nu mai era acolo.

Cu asemenea experienţă, pe lângă cunoştinţele

tradiţionale şi legendele cu care se îndopase la St. Bartholomew şi Princeton, George Lockwood nu era un necunoscător al corpului feminin şi nici al excitărilor şi plăcerilor de care te poţi bucura în intimitatea lui. Pe deasupra, George era conştient de impresia pe care o producea asupra reprezentantelor sexului opus şi adeseori chiar şi atunci când acestea nu-şi dădeau seama. Se părea că femeile îndrăzneţe îi intuiau interesul special pentru ele, sau cel puţin intuiau imediat că puteau găsi în el un partener de joc. Poate că fetele din cercul său, surorile şi prietenele prietenilor lui, erau mai puţin întreprinzătoare, sau generoase, dacă nu mai obtuze, totuşi în cadrul restricţiilor impuse de convenţiile sociale dădeau întotdeauna impresia că-l plac mult mai mult decât pe oricare dintre tinerii de vârsta lui. Succesul de care se bucura la fete nu putea fi nici pe deplin şi nici corect judecat după gradul experienţelor erotice cu ele, deoarece se făcea tot posibilul pentru a li se zădărnici tinerilor momentele de intimitate. Zece minute, cinci minute complet singur cu o fată era o ocazie rară; asta chiar şi după ce Eulalie şi George încheiaseră înţelegerea. Fetele erau în permanenţă păzite de mame, surori, fraţi, servitori şi îndeosebi de celelalte fete. O jupânească intra în cameră ţinând un ştergător de praf în mână, un frate dădea buzna ca să caute o carte, iar prietenele fetei nu-şi dădea osteneala să găsească nici cea mai vagă scuză. Dar cea mai aspră supraveghere era chiar aceea a îndrăgostiţilor, prin vigilenţa ascuţită asupra propriilor porniri erotice. Fata rămânea pe sofa, bucurându-se de îngăduinţele de care el nu profita, lăsându-l să se bucure împreună cu ea, până ce el îşi dezlipea buzele de buzele ei şi amândoi oftau de parcă nu s-ar fi sfârşit numai un sărut. George nu-şi putea da seama precis cât de mult era, sau nu, stăpânită Lalie de această excitare refulată, dar mai întotdeauna, în asemenea momente, fata îi şoptea: „te iubesc”, pe un ton

care urmărea să fie o răsplată, o răsplată pe care el o merita într-adevăr.

George n-avea nicio îndoială că o iubeşte. Din curiozitate făcu toate probele obişnuite şi sentimentul ce i-l purta rezistă la toate: dorea să fie cu ea, simţea nevoia să-i scrie, îi aştepta cu nerăbdare scrisorile, avea nevoie să i se destăinuie, să-i spună lucruri fără importanţă, era pentru el un model al sexului feminin, voia s-o protejeze şi îşi imagina că plăcerile ce-i aşteptau pe amândoi vor fi urmate de o nemărginită tandreţe. Avea însă şi unele manifestări care l-au surprins: se ataşă foarte mult de fratele ei, dorind să-i ofere tot ce era mai bun. Deveni gelos pe o prietenă, pe nume Mildred Haynes, pe care Eulalie o vedea în fiecare zi. Şi întotdeauna, dar întotdeauna, simţea nevoia să vorbească despre ea.

Ca să se elibereze de această constrângere îşi alese pe cel mai puţin indicat şi evident pe cel mai nepotrivit confident posibil – pe sarcasticul Ned O'Byrne. Dar deşteptăciunea ironică era doar o faţetă a lui O'Byrne, el o mai avea şi pe aceea a căldurii şi a simpatiei. (George îşi reaminti cât de repede îl înţelesese O'Byrne pe Ezra Davenport.)

— Fratele meu, Penrose, are să-mi fie cavaler de onoare, dar vreau ca tu să-mi conduci mireasa în biserică, îi spuse George Lockwood, în ultimul lor an de facultate.

— Nu te angaja, George. Dacă am să-ţi îndeplinesc dorinţa, o mulţime de invitaţi au să strâmbe din nas.

— Dă-i dracului.

— Mă rog, dacă ţii tu atât de mult.

— Da, ţin neapărat, şi n-am să invit pe nimeni de la St. Bartholomew. În afară de fratele meu, firește. Şi pe nimeni din Philadelphia. Şi pe nimeni de la *Ivy*.

— Nici pe Ezra? Are să i se scurgă ochii de atâta plâns.

— Ei bine, el poate să-mi ducă inelele. S-ar putea

totuşi să invit un băiat de la St. Bartholomew, dar unul singur.

— Pe Chatsworth.

— Da. Cum de-ai ghicit?

— Pentru că speram c-ai să-l inviţi. Aici i s-au făcut mizerii de la început şi într-o bună zi toţi au să regrete al naibii, pentru că Chatsworth e un tip mult mai de treabă decât majoritatea dintre ei.

— Ce te face să crezi asta, Ned? Sunt de acord, dar nici chiar noi doi n-am avut întotdeauna prea multe de spus în favoarea lui.

— Deh, nu ştiu. Are demnitate. Anson Chatsworth avea mai mult dreptul decât mine să intre într-un club. Mai mult decât cel puţin jumătate din cei care au intrat în cele mai bune cluburi. Cred că a fost omis accidental. Acum ştii ce uşor se poate întâmpla un astfel de lucru. Un băiat ca Chatsworth, deşi n-are nimic remarcabil, întruneşte totuşi toate condiţiile pentru a fi ales de oricare club de aici. Şi-atunci, accidental, niciun club nu-l mai invită să se înscrie, pentru că toţi se gândesc că are să fie primit în altul. Dar nu s-a smiorcăit şi nici n-a plecat din Princeton. E opusul lui Ezra. Sunt convins că Ezra şi-a udat pantalonii de bucurie când a reuşit la *Ivy*, şi de multe ori m-am întrebat ce i-a apucat de l-au ales. Aş da orice să ştiu cum de a intrat. Mi se pare că un străbunic de-al lui a semnat Declaraţia de Independenţă.

— Chatsworth are un strămoş care a fost Preşedinte la Harvard.

— Ei vezi? Dacă Chatsworth s-ar fi dus la Harvard ar fi intrat într-unul din cele mai bune şi selecte cluburi, dar aici a fost lăsat pe dinafară. Tare aş vrea să-l putem băga în clubul nostru.

— Acum n-ar mai primi el să intre. Şi în orice caz, va trebui să muncesc din greu pentru candidatul meu personal.

— Viitorul tău cumnat. În privinţa asta tu personal nu mai ai nimic de făcut. Dave e un băieţaş drăguţ, dar e insipid.

— Nu, zău că nu e. Şi cu vârsta o să câştige mult.

— E insipid, George. E exemplul tipic de tânăr care nu primeşte nicio invitaţie de înscriere. Nu te apuca să te zbaţi pentru Dave Fenstermacher. O să fii singurul membru al clubului care vei vota pentru el. Poate o să primească o invitaţie de înscriere în altă parte, dar toţi din cercul nostru vor crede că vrei să-l aduci în club doar pentru că e vorba să te însori cu sora lui. Şi-ar mai trebui să ţii seamă şi de alt lucru: lui Dave n-are să i se frângă inima dacă nu va intra nicăieri. Cu siguranţă că în clipa de faţă cam ştie la ce să se aştepte.

— Nu ştii niciodată, şi tot speri până în ultimul moment.

— Aici sunt de acord cu tine. Speri aşa, în neştire. O'Byrne râse. Când am primit invitaţiile, timp de aproape şaizeci de secunde am sperat că poate una din ele este de la *Ivy*.

— Te-ai fi înscris la *Ivy*?

— Nu. Pentru un motiv, şi numai pentru unul singur.

Nu m-aş putea obişnui să-l digerez pe Jack Harbord. Pe ipocritul ăsta mieros la vorbă. Pământul o să fie întotdeauna prea mic pentru noi doi. Dac-aş auzi că e în pragul morţii, n-aş mişca un deget să-i salvez viaţa.

— Ei bine, după ce vom pleca de aici n-o să-l mai vedem niciodată".

— Eu nu. Dar tu ai să-l mai vezi. Pe mine n-ai să mă prinzi în viaţa mea la o reuniune colegială. Ultimul lucru gen Princeton pe care am să-l fac va fi să-ţi conduc mireasa în biserică şi apoi dispar. O iau drept spre Kimberley ca să fac avere la minele de diamante.

— Niciodată nu ţi-a plăcut aci. De ce-ai rămas? Familia?

— Dar pentru ce altceva? Din cauza bătrânului. Sunt mort după să târnul. Şi-l înţeleg perfect, să ştii. Mama era hotărâtă ca măcar unul din noi să ajungă preot iezuit, dar tata a fost tot atât de hotărât să n-ajungem niciunul. Aşa că ne-a băgat pe Kevin şi pe mine la Princeton, departe de iezuiţi, iar mai târziu l-a băgat pe fratele meu mai mic la Yale. Bătrânul tot speră c-am să-l urmez pe Kevin la facultatea de medicină, dar ştie că-i o speranţă deşartă.

— De ce e aşa de pornit împotriva iezuiţilor? Doar e catolic.

— E catolic, dar în Irlanda a urmat şcoala la „popi", la *Christian Brothers* şi iezuiţii încearcă să-i facă pe cei de acolo să creadă că sunt plevuşcă. Şi poate că sunt. Eu unul cred că sunt. Dar eu sunt un snob. În tot cazul, nu-i seară ca la noi la masă să nu fie invitat un iezuit, şi bătrânul s-a săturat până în gât şi de ei şi de felul în care mama îi venerează. Cu această ocazie am observat că tata s-a cam săturat şi de mama, deşi încearcă să ascundă asta.

— Am să-ţi spun ceva, dar strict confidenţial. Cred că mama şi cu tata se detestă reciproc. N-am mai spus asta nimănui, până acum.

— Nu-i o raritate, George. Numărul soţilor şi soţiilor care se detestă reciproc trebuie să fie înspăimântător, înspăimântător. Acesta-i şi unul din motivele pentru care n-ai auzit niciodată despre mine că aş fi ieşit undeva cu o fată drăguţă, dar catolică. Nu vreau să mă însor, dar mă ştiu sentimental şi dacă mă îndrăgostesc de o fată catolică parcă mă aud că-i cer mâna într-o noapte cu clar de lună. În consecinţă, ca să fiu în siguranţă, acord favoarea companiei mele numai fetelor protestante şi, din când în când, câte unei evreice drăguţe. În felul acesta sper că am să rămân burlac încă mulţi ani de zile. Dar nu face să te descurajez, George.

— Nu mă descurajezi. Lalie şi cu mine nu semănăm cu tatăl şi cu mama mea.

— După câte am înţeles mama ta e de origine engleză.

— Nu, e olandeză din Pennsylvania, ca şi familia lui Lalie.

— Oh, dar Lalie – nu vreau să spun nimic împotriva mamei tale, fii convins, dar pe vremea mamei tale fetele nu prea erau date la carte.

— Ei bine, mama mea a învăţat tot atâta carte ca Lalie. De fapt, mama era foarte isteaţă. Şi mai este, aş spune. Ştie franceza şi germana cultă, tot atât de bine ca olandeza din Pennsylvania.

— Da, înţeleg. Vrei să spui că tu şi cu tatăl tău sunteţi altfel de oameni.

— Da, suntem cu totul altfel de oameni.

— Nu l-am întâlnit pe tatăl tău decât o singură dată, atunci când a venit să te vadă Am avut impresia că semănaţi foarte mult, dar după o întâlnire atât de scurtă nu poţi să fii prea sigur. Nu aduceai prea mult cu el, dar aveaţi unele apucături comune.

— El e leit tipul omului de afaceri.

— Deh, nici tu nu eşti un prostănac, dacă-i vorba pe aşa. Când îţi pui mintea la contribuţie…

— Încerci să mă convingi că semăn cu tatăl meu? Nu semăn de loc. Suntem foarte deosebiţi, atât pe dinafară cât şi pe dinăuntru.

— N-aş vrea să discut chestiunea asta. Nu ştiu cum eşti tu pe dinăuntru.

— Ce nostim că spui asta!

— De ce?

— Fratele meu zicea la fel despre tata… „Nimeni nu ştie cum e tata pe dinăuntru”. Aceleaşi cuvinte… Deci pleci în Africa de Sud?

— Dacă n-am să mă răzgândesc, nu ştii cum e? Anul trecut voiam să mă duc la Oxford. Voiam să devin un om de lume şi credeam că Oxfordul o să-mi dea spoiala cuvenită.

Ca să nu mai vorbesc de relaţiile pe care ţi le oferă faptul că ai învăţat la Oxford. Am uitat de ce am renunţat la ideea asta. Am căzut sub influenţa lui Villon, mi se pare. Dar acum sunt pe deplin hotărât să strâng o mare avere în Kimberley, să cumpăr un yacht cu aburi, să-l înarmez cu câteva tunuri grele şi să prad vasele britanice. Cu alte cuvinte vreau să mă fac pirat. Corsar. Şi apoi poate o să ajung un fel de Patrick Sarsfield*, să stârnesc o răzmeriţă în Irlanda. Trebuie să mai reamintim din când în când englezilor că ne încalcă drepturile.

— Eşti într-adevăr convins că ai să faci vreodată ceva din toate astea, Ned?

— Deh, asta cere bani.

— Mă gândeam la plecarea în Africa de Sud.

— Şi asta cere bani. Doar n-am să voiajez cu clasa a treia. Poate voi fi nevoit să-mi pierd restul anului ăstuia jucând cărţi cu Chatsworth şi cu Davenport. Tare aş vrea să joace şi Harbord cărţi, dar i-a făcut o promisiune maică-sii, cel puţin aşa *zice* el. Dar nu-l cred pentru nimic în lume. Nu vrea el să joace, asta e.

— Câţi bani i-ai luat lui Chatsworth?

— Cu totul? Cred că vreo trei mii de dolari, dar n-au fost toţi câştig curat, după cum ştii. O parte din ei mi i-ai luat tu şi de-asta aş vrea să nu mai joci în mai şi iunie, când deschid marea campanie finală împotriva contului bancar al lui Chatsworth. Când eşti şi tu în joc, ceilalţi caută să-ţi imite jocul, şi asta are o influenţă dăunătoare asupra relansurilor. La Davenport mai ales. Logodnica ta o să-ţi dea voie să joci cărţi?

— Să-mi *dea* voie? Dar nu ea hotărăşte dacă am să joc sau nu. Nu cer niciodată permisiunea unei femei ca să fac un astfel de lucru. Îl fac şi cu asta basta.

— În cazul acesta bravo ţie, şi mult noroc, spuse Ned O'Byrne.

Pe la sfârşitul iernii, în urma unor consfătuiri cu Lalie

şi mama ei, George aranjă să se întâlnească cu judecătorul Fenstermacher ca să obţină consimţământul pentru căsătorie.

— Scrii scrisori frumoase, George, îi spuse judecătorul, îmi plac scrisorile frumoase. Afli o mulţime de lucruri despre autorul lor, dacă ştie să-şi exprime gândurile fără să se angajeze prea mult. Dar de data aceasta ai vrut neapărat să te angajezi, nu-i aşa?

— Da, domnule. Vreau să vă cer mâna lui Eulalie…

— Da. Bine. Înţelegerea asta care aţi avut-o a durat destul, şi amândoi aveţi un cap sănătos pe umeri. Am să-mi dau consimţământul. Ţi-am cercetat trecutul şi te-am observat la mine acasă. Da, poţi să te însori cu Eulalie şi sper că veţi fi amândoi foarte fericiţi.

— Vă mulţumesc, domnule.

— Doamna Fenstermacher m-a informat că vrei să anunţi logodna după ce îţi iei diploma.

— Da, domnule.

— Ce ai de gând să faci ca să-ţi câştigi existenţa, George? Ştiu că ai tăi sunt oameni înstăriţi, dar tu de ce vrei să te apuci?

— Încă nu m-am decis. Am stat de vorbă cu tata, dar n-am luat încă nicio hotărâre.

— Desigur, nu eşti în situaţia să-ţi cauţi imediat o slujbă. Familia ta e bine înstărită. Vrei să-ţi faci căminul în Swedish Haven.

— Oh, da.

— Ei bine, asta-i şi părerea mea. Noi am trăit întotdeauna aici şi sper că David se va stabili şi el aici după ce îşi va lua licenţa. Aş vrea să studieze dreptul la Dickinson, unde am urmat şi eu, şi apoi să se stabilească aici. Ai auzit vreodată pe cineva din familia ta vorbind de William L. Lockwood?

— Nu, domnule.

— N-ai auzit niciodată de William L. Lockwood! Dar,

bine, Williaim L. Lockwood a fost unul din fondatorii fraternităţii de la facultatea mea. *Sigma Chi*.

— Da?

— Thomas C. Bell, James P. Caldwell, Daniel W. Cooper, Benjamin P. Runkle, Franklin H. Scobey, Isaac M. Jordan şi William L. Lockwood. Ăştia au fost fondatorii lui *Sigma Chi* la universitatea Miami, în Ohio, în anul 1855. Toţi, cu excepţia lui Lockwood, erau membrii la *Deke*. A trebuit să învăţ toate astea pe dinafară pentru iniţiere.

— Da?

— Ar fi splendid dacă ai putea descoperi o cât de vagă legătură cu William Lockwood. Asta ne-ar face pe tine şi pe mine fraţi de fraternitate, ca să spun aşa. Regret că la Princeton nu există şi *Sigma Chi*. A existat, dar mai târziu cei de la Princeton au desfiinţat fraternităţile. Mi-ar fi plăcut ca David să fie şi el în *Sigma Chi*. Tatăl tău este mason, George?

— Nu, domnule. E *Zeta Psi*.

— Nu trebuie să le menţionezi împreună, să ştii.

— Dar am impresia că dumneavoastră aţi menţionat *Sigma Chi* şi francmasoneria împreună.

— Nu chiar împreună. Totuşi mi se pare că ţi-am dat impresia că fac o legătură între ele, încât e vina mea, dar n-are nicio importanţă. Bunicul tău Hoffner e mason, asta o ştiu precis.

— Este într-adevăr?

— Cum, nu ştiai asta, George? Da, ai legături masonice foarte bune, din partea familiei mamei tale. Va trebui să mai stăm de vorbă cândva despre asta. Acum sunt însă puţin cam îngrijorat din pricina situaţiei lui David de la Princeton. La Princeton, aveţi acum cluburile acelea, aşa că nu mai am posibilitatea să mă adresez consiliului *Sigma Chi*, deşi David mi-a spus că nu crede să fie primit în vreun club. George, pentru că acum intri în familia noastră aş dori să stai puţin de vorbă cu David şi să-l faci

să înţeleagă cât de important este să-şi facă relaţii.

— E un subiect cam delicat, domnule judecător.

— Delicat? Cum aşa?

— Ei bine, eu fac parte dintr-un club…

— Ştiu asta. Şi încă din unul din cele mai bune, am auzit.

— Vă mulţumesc. Dar dacă discut cu David despre avantajele intrării într-un club, poate o să creadă că încerc să-l conving să intre în clubul meu.

— Ei, şi ce dacă? Aş fi încântat ca fiul şi ginerele meu să facă parte din acelaşi club. Cum nu puteţi fi amândoi *Sigma Chi*…

— Dar eu nu pot vorbi în numele clubului meu, domnule judecător. Nu eu decid cine este invitat să intre. Pot să votez împotriva cuiva, dar asta nu înseamnă că pot să şi invit pe cineva. Ştiţi cum decurg lucrurile astea.

— Fireşte că ştiu. Dar clubul acesta din care faci tu parte nu-i decât un club, nu-i o organizaţie secretă ca *Sigma Chi* sau ca francmasoneria. E doar un club.

— Şi noi avem secrete, la fel ca cei din cluburile *Alfa Beta Gamma Delta*.

— Deci ceea ce David încearcă să-mi explice este că n-ai de gând să-l bagi în clubul tău. Nu-i adevărat că el nu vrea să se înscrie. Îţi dai seama ce rău îi faci băiatului? îţi dai seama că trei dintre prietenii lui de la Mercesburg sunt siguri că vor fi invitaţi să se înscrie în cluburi, pe când el nu e?

— Prietenii lui n-au cum să fie siguri. Până în ultima clipă nu se ştie nimic precis.

Judecătorul Fenstermacher bătu cu călcâiul în covor şi îşi trecu degetele pe sub guler. Apoi se ridică în picioare şi se duse la fereastră, dar după un timp se întoarse şi se propti în faţa lui George Lockwood.

— Mai bine spune-mi deschis. Îmi ceri consimţământul să te însori cu fiica mea, dar nu vrei să

mişti un deget ca să-i ajuţi fratele mai mic.

— Dar, domnule judecător, am făcut tot ce-am putut ca să-l ajut pe David.

— Tot ce-ai putut? Adică ce-ai făcut? Ai stat cu braţele încrucişate în timp ce nişte tineri neisprăviţi nu-l lasă să intre în propriul tău club. Crezi că vreun membru al familiei mele va pune vreodată piciorul într-un loc ca ăsta? Crezi că Eulalie o să vie vreodată în vizită la clubul tău? Sau eu? Sau doamna Fenstermacher?

— Îmi pare rău, domnule judecător, dar nu ştiu. Tot ce ştiu e că m-am căznit aproape un an de zile să obţin înscrierea lui David în clubul nostru. Dar nu eu decid. Comitetul.

— Să-l ia dracu' de comitet!

— Poate va fi invitat să se înscrie în altă parte.

— Nu vreau să se înscrie în altă parte. Vreau să ştiu dacă viitorul meu ginere se bucură de oarecare trecere pe lângă prietenii lui. Şi în caz că nu, nu-l vreau de ginere.

— Ei bine, am impresia că nu mai e nimic de făcut.

— Cum adică, nu mai e nimic de făcut?

— Adică va trebui să-i spun lui Lalie că m-aţi refuzat.

Întrevederea durase mai mult decât crezuseră Lalie şi mama ei, care aşteptau în salon, şi când George Lockwood se întoarse la ele, zâmbetele lor neliniştite de speranţă dispărură.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă Lalie.

— A spus să mai aşteptaţi? Asta e? întrebă doamna Fenstermacher.

— E de părere că ar fi trebuit să-l înscriu pe Dave în clubul meu.

— Vai de mine! Speram că n-o să ridice problema asta. David înţelege, dar ştiam că judecătorul n-o să înţeleagă. Oh, Dumnezeule!

Lalie se aruncă în braţele lui deschise.

— Nu plânge, îi spuse George. Apoi se întoarse spre

mama ei. Am împlinit douăzeci şi unu de ani, doamnă Fenstermacher. Ştiţi asta. Şi Lalie va fi în curând şi ea majoră.

— Da, dar să nu faci ceva… necugetat.

— N-am să fac nimic necugetat, promise George Lockwood. Am cu ce s-o întreţin. Am o situaţie foarte bună.

— Nu-i vorba de asta, George. Lasă-mă să tratez eu cu judecătorul.

Era într-o duminică. Fuseseră cu toţii la biserică, dar nu luaseră încă bogatul prânz duminical ce urma întotdeauna după participarea la serviciul divin. Auziră vocea profundă a judecătorului.

— Bessie, vino aici, strigă el.

— Voi doi rămâneţi aici, le spuse Bessie Fenstermacher.

George Lockwood n-a aflat niciodată ce au discutat judecătorul şi soţia lui. Rămase în salon cu Lalie, la adăpostul uşilor atât de rar închise, mai bine de cincisprezece minute. Se consolau unul pe altul cu cuvinte şi fraze de iubire, cu sărutări şi lacrimi şi cu necazul lor comun. Apoi se auzi o bătaie în uşă, uşa se deschise şi Bessie Fenstermacher le spuse, zâmbind:

— E-n ordine. Să nu spuneţi nimic. Să vă purtaţi ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Masa e gata.

— Mămico, ce i-ai spus? o întrebă Lalie.

— I-am vorbit. Nu-mi mai pune atâtea întrebări. Masa e gata, îi răspunse Bessie Fenstermacher. Apoi, puse mâna pe braţul lui George. Să fii rezonabil, George.

— Foarte bine, doamnă Fenstermacher.

— Nu uita că e judecător. Trebuie să fie drept, aşa că nu-l pune într-o situaţie falsă. Să fii politicos, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Am să-mi dau toată silinţa.

Erau numai ei patru la masă. Judecătorul se ridică în picioare ca să taie găina friptă, ceea ce îi dădu o ocupaţie.

— George, să-ţi dau piept sau picior?

— Prefer pieptul, răspunse George Lockwood.

— Văd că ai pus o mulţime de maghiran în salatieră, Bessie, spuse judecătorul. Poate lui George nu-i place prea mult maghiranul.

— Ba da. Îmi place.

— Atunci e perfect! Lalie, dă-i farfuria asta lui George, te rog. Şi, George, serveşte-te singur cu pireu de cartofi. Sosul e acolo în faţa ta. Lalie, vrei un picior?

La început conversaţia avu drept subiect mâncarea, întotdeauna un subiect de nădejde şi inepuizabil pentru olandezii din Pennsylvania. Masa se compunea dintr-un fel principal copios şi un desert, constând din plăcintă caldă cu carne şi îngheţată. George şi judecătorul băură în timpul mesei cafea, iar femeile apă. Dar deşi nu erau decât două feluri, cantitatea de mâncare era prodigioasă. Carne, cartofi fierţi, pireu de cartofi, sfeclă roşie, porumb fiert, pireu de napi, salată de ceapă, andive cu untdelemn şi câteva completări cu afine şi salată de varză. Atâta timp cât cele două femei şi cei doi bărbaţi se ocupară de golirea farfuriilor din faţa lor, grijile fură lăsa* deoparte şi conversaţia nu se îndepărtă o clipă de la subiectul principal, adică îndeletnicirea de moment. Olandezii din Pennsylvania nu încurajau niciodată la masă vorbăria care să-i distragă de la mâncare, şi pentru ei tăcerile nu erau de loc jenante (copiii limbuţi erau întrebaţi: „Ai venit să mănânci sau să trăncăneşti?” şi regula era ca un copil vorbăreţ să piardă o bucată de plăcintă în favoarea unui vecin nevorbăreţ. „Asta o să te înveţe minte să nu mai trăncăneşti atâta”, spuneau părinţii).

După masă bărbaţii trecură în bârlogul judecătorului, pentru a-şi fuma ţigările de foi.

— Când trebuie să te înapoiezi la Princeton? întrebă judecătorul.

— Plec cu trenul de trei şi zece.

— Schimbi la Reading şi apoi mai schimbi o dată la Philadelphia? Cam pe la ce oră ajungi acolo? Pe seară, presupun.

— După cină.

— Atunci să-ţi facem un pachet, să ai ceva de mâncare în tren.

— Ah, nu-i nevoie, mulţumesc. Mă descurc eu.

— Duminica n-o să-ţi fie prea uşor, dar te priveşte. De data asta n-apuci să-ţi vezi familia? Toată duminica dintr-un tren într-altul, ce batjocură!

— Pentru mine a meritat asta, domnule.

— Da, sper că da. Ne-am cam certat noi, dar acum gata, s-a uitat totul.

— Aş vrea totuşi să vă spun ceva, domnule judecător.

— În legătură cu celălalt subiect? Cu fiul meu?

— Da, domnule.

— Atunci mai bine nu-mi spune. Eu consider chestiunea închisă şi nu vreau s-o mai discut, nici acum, nici altă dată. Am făcut o promisiune.

— Foarte bine, domnule.

— Într-o bună zi ai să ai şi tu un fiu… nu, nu mai spun nimic. Fă-o fericită pe Lalie şi am să fiu mulţumit… Ei bine, George, cred că a venit să te ia la gară. Da, uite trăsura. Ţi-ai făcut valiza? Ah, dar n-ai avut nevoie de valiză, fireşte. Ai fost toată ziua în tren.

— De la şapte, azi dimineaţă. Ei bine, vă mulţumesc, domnule judecător.

— Fără ranchiună, de nicio parte, George.

— Da, domnule.

Dar întors la Princeton, departe de chipul drăgălaş şi lacrimile de nefericire ale lui Lalie, George Lockwood avu primele sale îndoieli şi descoperi că ele se concentrau în mod bizar şi pervers în jurul persoanei lui Bessie Fenstermacher. Până în ziua aceasta prea plină de evenimente, o socotise drept o femeie sinceră şi blajină,

care-şi asculta soţul, îi ţinea casă, şi mai era încă ascultată de copiii ei, dar care în curând va renunţa chiar şi la această autoritate. Dar în ziua aceasta, într-un sfert de oră, ea îi crease o altă imagine a ei, şi când George Lockwood se gândi mai bine, îşi reaminti că Bessie Fenstermacher era aceea care luase hotărârea ca ei să încheie o înţelegere în loc de logodnă. Apoi îi reveni în minte scena din salon, şi lacrimile de dezamăgire ale lui Lalie. Lacrimi de dezamăgire, într-adevăr, dar pentru a cui dezamăgire? îşi aminti acum că Lalie se uitase imediat la mama sa şi continuase să se uite la ea şi că nefericirea ei se datora atât dezamăgirii mamei sale cât şi dezamăgirii personale. Apoi îşi reaminti întocmai cuvintele rostite de Bessie Fenstermacher: „Speram că n-o să ridice problema asta. David înţelege, dar ştiam că judecătorul n-o să înţeleagă… Lasă-mă să tratez eu cu judecătorul”. Femeia cinstită şi blajină prevăzuse greutăţile posibile şi, evident, discutase problema clubului cu David – şi avea încredere deplină în abilitatea ei de a trata cu judecătorul. Femeiuşcă aceasta cinstită şi blajină domina vieţile celor din familia ei şi îi aducea mereu lui George Lockwood în faţa ochilor pe Lalie.

Era destul de firesc ca o mamă să te facă să te gândeşti la fiica ei şi ca o fiică să te facă să te gândeşti la mama ei.

George Lockwood ieşi să se plimbe, dar ştia chiar din clipa în care părăsi căminul că se va uita să vadă dacă lumina din camera lui Ned O’Byrne era aprinsă. Îşi dădea seama că spera ca lumina lui O’Byrne să fie aprinsă şi de fapt aşa era.

O’Byrne, care locuia singur în cameră, stătea într-un fotoliu ţinându-şi picioarele, în papuci, sprijinite pe o pernă. Purta un halat de lână jerpelit şi trăgea dintr-o pipă de lemn. Îi arătă lui George cartea pe care o citea.

— Tocmai mă gândeam la tine.

— Ce citeşti?

— *Călătoriile unui misionar în Africa de Sud*, de David Livingstone. Ţi-aduci aminte, presupun? „Sunteţi Doctorul Livingstone, presupun”?

— Dar, pentru Dumnezeu, ce te-a făcut să te gândeşti la mine?

— Pentru că îmi fac lecţiile, pregătindu-mă să plec în Africa. Iar tu ţi-ai petrecut ziua în Lebanon, Pennsylvania. Deci, te-ai întors, da? Stai jos şi povesteşte-mi. În sertarul de colo de sus este o ţigară de foi. Am păstrat-o ca s-o fumez mâine după maioul dejun, dar fumeaz-o tu. În felul acesta voi fi nevoit să fumez pipă, cu care caut să mă obişnuiesc şi nu prea pot.

— Am ţigări, mulţumesc, dar te rog să-mi dai un chibrit.

— Găseşti chibrituri în cutia din dreapta ta, de pe birou. Ce n-a mers, omule? Ceva s-a întâmplat, sunt sigur.

George Lockwood îi povesti incidentele zilei, dar îi ascunse noile sale îndoieli.

— Deh, făcu Ned O’Byrne.

— Asta-i tot ce ai de spus?

— Ah, nu.

Vai mie! *Căci, aşa cum am citit Sau am aflat avea din poveşti*.

Iubirea-adevărată nu-şi găseşte o cale liniştită: *uneori E neîmpărtăşită*; *alteori Nepotrivită vârstei, sau atârnă De-alegerea prietenilor*. *Dacă Se-ntâmplă ca alegerea să fie Împărtăşită*, *moartea*, *şi războiul*.

Sau boala, i se pun de-a curmezişul.

Şi-o fac să fie-atât de trecătoare la sunetul, şi iute ca o umbră.

Şi scurtă ca un vis, *la fel de scurtă la fulgerul în noaptea furtunoasă*.

— E-n regulă.

— Taci din gură!

Ca fulgerul în noaptea furtunoasă.

Când, într-o clipă, cerul şi pământul Le dezveleşte ochiului, şi până să poată spune omul: Ia priveşte.

În fălcile-ntunericului moare.

Atât de iute-ajung în întuneric şi destrămare razele luminii.[5]

— Îţi mulţumesc din toată inima, a fost sfâşietor.

— Se pare că mama are foarte multă autoritate, George. Dacă aş fi în locul tău aş sta numai în dreapta ei. O să-ţi mai fie de folos şi altă dată şi e clar ca lumina zilei că e întru totul de partea ta. Dar există o persoană în pielea cui n-aş vrea să fiu în astă-seară.

— Cine? Judecătorul?

— Fata. Lalie.

— De ce?

— Oh, e greu de spus.

— N-ai vreun citat din Shakespeare care să ilustreze asta?

— Sunt sigur că există unul, dar nu vreau să-mi dau ifose. Mă gândesc doar la o tânără fată care a avut într-adevăr o zi foarte proastă. Are să-ţi vie să-mi tragi una peste gură pentru asta, George, dar nu cred că o iubeşti.

— Nu ţin să-ţi trag una peste gură.

— Atunci, pentru numele lui Dumnezeu, spune-i… adică nu nu-i spune.

— Ce să-i spun?

— Răceala de care ai dat dovadă astăzi, are să mai dureze? Poate ar fi mai bine să laşi să treacă vreo două zile, dar să ştii că n-ai vorbit ca un om îndrăgostit, şi corect şi cinstit ar fi să termini totul până nu faci şi mai mult rău. Regret că ai venit aici astă-seară, jur pe Dumnezeul meu. Mai întotdeauna iau partea femeilor, deşi ştiu că pot să-şi poarte şi singure de grijă, al dracului de bine. Ei bine, de data asta am să iau partea ta.

---

5 Traducerea versurilor de Dan A. Lăzărescu.

— Nu încerca să iei partea nimănui.

— Ba, dacă vreau eu, am să iau partea ta. Cu inima sunt lângă fata asta, dar ele sunt mai înţelepte şi mai abile decât noi în asemenea chestii. Aşa că să privim lucrurile din punctul tău de vedere. Să presupunem că rupi logodna. Dacă n-o iubeşti, îi faci un serviciu. Dacă până la urmă reiese că o iubeşti într-adevăr, ceea ce mă îndoiesc, eşti păgubaşul principal. De ce nu mă contrazici, susţinând că într-adevăr o iubeşti? Ştii de ce, George? Pentru că nu te poţi minţi pe tine însuţi.

— Nu ştiu ce gândesc şi nici ce vreau să fac.

— Scrie-i o scrisoare în noaptea asta şi bag-o sub pernă. Descarcă-ţi sufletul în ea şi mâine dimineaţă vezi ce mai crezi din tot ce-ai scris. Ştii, noi catolicii avem un lucru de care aş vrea să mă pot ţine. Spovedania. De când am venit aici, am încetat să mă mai spovedesc; dar cred că spovedania ajută pe multe fiinţe nenorocite să-şi ducă viaţa mai departe. Oamenii îşi descarcă sufletul o dată pe săptămână sau pe lună şi ies din confesional cu sentimentul că iau viaţa de la început. *Absolvo*te, îţi spune duhovnicul, şi timp de cincisprezece minute e o lume nouă. Până te loveşti de o femeiuşcă nostimă în tramvai, dar atunci gândurile şi dorinţele tale impure se notează pe o tăbliţă nouă, nu tot pe cea veche. E ceva foarte reconfortant şi-mi lipseşte.

— Sunteţi cu toţii o bandă de ipocriţi.

— Nu mă îndoiesc o clipă, dar pentru cincisprezece minute sau aşa ceva suntem îngerii cei mai puri. Nu mai ai niciun necaz, nici cea mai uşoară grijă. Ai să scrii scrisoarea, George? S-ar putea să înveţi ceva despre tine însuţi.

— Ce?

— Nu ştiu. Dar ai să înveţi ceva despre tine însuţi. Poate ai să descoperi că o iubeşti pe fata asta mult mai profund decât credeai. Mă consider un tip foarte

inteligent, dar singurul lucru care mă fascinează într-adevăr e buricul meu. Apropo, Chatsworth a dat de un bucluc. Te-a căutat azi Jupă-amiază, şi i-am spus că ai să lipseşti toată ziua.

— O femeie?

— O fată din New Brunswick, îi spusese fetei că învaţă la Rutgers, dar tatăl ei i-a luat urma până aici. Fata a rămas însărcinată. Îi cer o mie de dolari şi Chat n-a reuşit să adune mai mult de patru sute. Până mâine seară trebuie să facă rost de toată suma.

— Hai să mergem să vorbim cu el. Pot să-i dau eu banii.

— I-am dat şi eu două sute, adică tot ce aveam. Am să-i câştig înapoi la poker. Vrei să mergem chiar acum?

— Fireşte.

— Vrea să adune banii în secret. Nu vrea să ceară decât de la unii dintre băieţi. Poţi să completezi un cec pentru şase sau şapte sute de dolari şi să-l încasezi?

— Desigur, şi mai mult dacă-i nevoie.

— Bine, atunci hai să vorbim cu Chat. E frig afară?

— S-a făcut mai frig. Ia-ţi pardesiul. De când se culcă cu fata asta?

— Din toamna trecută, aşa mi-a spus.

— Mâine dimineaţă mă duc la bancă. Chat îşi asumă toată responsabilitatea? De unde ştie că el e tatăl?

— Am discutat şi asta. Zice că tatăl fetei realmente nu vrea să facă tărăboi. Fata nu e virtutea întruchipată. Dar acum e însărcinată şi taică-su e un om sărac şi vrea ca Chat să plătească pentru copil. Zicea că n-are de gând să-l şantajeze pe Chat.

— Aşa zice el, dar în fond ce face?

— Ce vrei, ştie că Chat îşi ia licenţa în iunie şi că poate n-o să-l mai vadă niciodată. Oh, şi Chat îşi asumă toată vina. Nu neagă nimic. Dar va ieşi scandal mare la Chicago, şi dacă se află în facultate Chat e curăţat…

— Aşa e. Hai, mişcă-te şi tu mai repede.

— Sunt gata.

În camera lui Chat lumina era aprinsă. Urcară cele două etaje şi ciocăniră la uşa lui, dar nu primiră niciun răspuns.

— O fi aţipit, spuse O'Byrne. Deschise încet uşa. Nu-i nimeni înăuntru.

— O clipă, strigă George Lockwood. Şifonierul!

Amândouă uşile şifonierului erau deschise, toate costumele şi hainele din el erau aruncate pe scaune şi pe pat. Ned O'Byme şi George Lockwood intrară înăuntru şi dădură cu ochii de Anson Chatsworth. Avea de gât un laţ făcut dintr-o frânghie de rufe, care era legată de una din barele groase ale şifonierului. Era numai în pantaloni şi într-o cămaşă fără guler.

— Sfântă Fecioară! exclamă O'Byrne.

— Iisuse Cristoase, izbucni George Lockwood. Cum a putut face asta!

— Taie frânghia, George, bolborosi O'Byrne. Apoi se aplecă deasupra coşului de hârtii şi vomită.

— N-am cu ce. E mort, nu-i aşa?

— Da, e mort. De asta poţi să fii sigur. O'Byrne îşi şterse gura cu o batistă. Nu-l putem lăsa aşa.

— Dar nu trebuie lăsat aşa? Pentru poliţie?

— Dă-o în mă-sa de poliţie. Frumos fel de a vorbi în prezenţa… nu-şi termină ideea. Aş vrea să-l dezleg de acolo, dar nu pot. Îi veni brusc să vomite din nou. George mă duc să chem poliţia, dacă poţi să rămâi singur.

— Du-te, am să te aştept pe coridor.

— Precis n-ai nimic împotrivă? Dacă nu iau puţin aer curat, vomit din nou.

— Du-te, Ned. Aştept pe coridor. Eşti sigur c-a murit?

— Sunt convins. Am mai văzut unul odată. Plecă, şi George Lockwood rămase pe coridor în aşteptare. Apoi, îl podidi plânsul, îşi puse capul pe un braţ, îşi sprijini braţul

de perete şi plânse în voie.

— Hei, Lockwood? Eşti beat?

George Lockwood nu-şi întoarse faţa să vadă cine îl întrebase.

— George? Ce s-a întâmplat? continuă vocea. George clătină din cap şi studentul necunoscut îi puse o mână pe umăr. George? Nu pot să te ajut? Ce s-a întâmplat, dragă prietene? Hai, nu mai plânge, George. Spune-imi ce s-a întâmplat.

— Chat, sughiţă George Lockwood.

— Cum? Chat, ai spus?

— Da. E mort. Nu intra la el în cameră, adăugă George Lockwood.

— Chatsworth e mort? Vrei să spui că e mort la el în cameră?

George Lockwood se opri din plâns.

— Oh, bună Bender. L-ai văzut pe O'Byrne?

— L-am întâlnit jos, dar se grăbea.

— Cred. Chat s-a spânzurat. E mort. Noi doi l-am găsit.

— Chatsworth? L-am văzut după cină. E mort? Vrei să spui că s-a sinucis?

— Da. Nu te duce înăuntru, Benson. Bender, vreau să spun. Întotdeauna te-am confundat cu Benson, iartă-mă, te rog.

— Nu-i nimic, George. Dar, hai, vino jos, în camera mea şi aşteaptă acolo. Nu vrei să-ţi aduc un pahar cu apă?

— Nu, mulţumesc. Ba da! Eşti bun să-mi aduci un pihar cu apă? Te rog. Nu mi-am dat seama că mi-e sete. Şi aş vrea un pahar cu apă. Puţin whisky sau altceva tare de băut n-ai, nu-i aşa?

— N-am obiceiul să beau. La început am crezut că eşti beat.

— Te cred.

— Îţi aduc puţină apă, şi poate ai să te simţi mai bine.

— Mulţumesc foarte mult, Bender.

Bender, cu paharul cu apă, şi O'Byrne, însoţit de un poliţist, sosiră în acelaşi timp.

— Cum te simţi, George? îl întrebă O'Byrne. Am trimis şi după un doctor, dar ştiu că e degeaba.

Acum studenţii formau un grup pe coridor, unii doar pe jumătate îmbrăcaţi, alţii în cămăşi de noapte, sau în halate, îl auziră cu toţii pe poliţist spunând:

— E mort de-a binelea. Unde-s băieţii, cei doi studenţi – care l-au găsit?

— Te cheamă poliţistul, George. Şi pe tine O'Byrne, strigă Bender.

Poliţistul se căznea să-şi stăpânească propria lui agitaţie.

— Urmaţi amândoi aici la facultate, nu-i aşa? V-am mai văzut eu până acum. Cum vă cheamă?

— O'Byrne.

— Lockwood.

— Lockwood şi O'Byrne? Ultimul an?

— Da, domnule, răspunse George Lockwood. Amândoi suntem în ultimul an.

— Şi spuneţi că pe nenorocitul ăsta îl cheamă Chatsworth?

— Da. Chatsworth. Anson Chatsworth. Din Chicago, Illinois, preciză George Lockwood.

— Şi voi doi aţi intrat în cameră şi l-aţi găsit spânzurat în şifonier. Cam pe la ce oră?

— E mai puţin de o oră de atunci, răspunse George Lockwood.

— Mai puţin de o oră, repetă poliţistul. Nu ştia ce să mai întrebe. Sunteţi colegii lui de cameră sau… nu, nu-i decât un pat aici. Eraţi prieteni cu el?

— Da, domnule, spuse O'Byrne.

— Aha. Şi ziceţi că nu mai dădea semne de viaţă când l-aţi găsit?

— Nu l-ar fi lăsat să spânzure acolo, neghiobul dracului, strigă o voce din mulţimea care se îngroşa.

— Cine a vorbit? Am să te bag la zdup, se stropşi poliţistul.

— N-am putea să tăiem frânghia? interveni O'Byrne. Există vreun motiv pentru care trebuie să-l lăsăm aşa?

Acţiunea era singurul lucru pe care poliţistul putea să-l înţeleagă.

— Da, cred că e în regulă, să tăiem frânghia. Dumneata, O'Byrne, dă-mi o mână de ajutor.

— Eu nu!

— Dar dumneata eşti acela care ţineai să tăiem frânghia, insistă poliţistul.

— Nu vreau să-l ating.

— Faceţi loc, vă rog, se auzi o voce autoritară. Era un bărbat între două vârste, Profesorul Raymond Revercomb de la catedra de literatură engleză. Duceţi-vă în camerele voastre, băieţi! Hai, împrăştierea! Aici încurcaţi lucrurile doar, stărui el, dar acestea fiind zise nu mai făcu niciun alt efort ca să-i îndepărteze de acolo şi nimeni nu plecă. O'Byrne. Lockwood. Voi l-aţi găsit?

— Da, domnule profesor.

Revercomb intră în cameră.

— Sfinte Dumnezeule, hai să-l dăm jos de-acolo. Dacă mai există vreo decenţă, să-l dăm imediat jos de acolo. E grotesc. Domnule poliţist, nu poţi tăia frânghia asta?

— Tocmai mă pregăteam s-o fac, dar am nevoie de cineva să ţină cadavrul.

— Ei bine, am să te ajut eu. Lockwood treci în stânga lui, iar eu am să stau în dreapta. Domnule poliţist, dumneata tai frânghia, şi Lockwood, noi doi o să-l ducem pe pat, Doamne Dumnezeule, Doamne Dumnezeule!

Când îşi atinse prietenul mort, George Lockwood se cutremură, dar făcu aşa cum i se spusese şi îl întinseră pe Chatsworth pe pat.

— Acoperă-l cu ceva, porunci Revercomb. Cuiva i-a fost rău aici.

— Mie, spuse O'Byrne.

— Nu-ţi fac un reproş, dar să deschidem fereastra. Acum ce trebuie să facem, domnule poliţist? Mă refer la cele legale.

— Am trimis pe cineva după doctorul Pery.

— Poate să întârzie cât o vrea, spuse Revercomb. Nu mai e nevoie de el aici, şi nici de alt doctor.

— Atunci, după ce-mi notez numele câtorva martori, lucrul următor va fi să trimitem după dricar.

— O'Byme, cu mine şi cu Bender, spuse George Lockwood. Noi am fost primii aici.

— Atâta ştiţi voi, insinuă poliţistul.

— I-a auziţi la el? strigă un student. Atâta ştiţi voi i

— Ţi-am mai atras atenţia o dată, să ştii că te bag la zdup.

— Cine-a spus asta să-şi ţină gura, interveni Revercomb. Daţi dovadă de puţin respect, vă rog. Şi dumneata domnule poliţist, nu uita că te găseşti în incinta universităţii.

— Iar dumneavoastră nu uitaţi că am fost chemat, domnule profesor.

— Oh, bine, bine, cedă Revercomb. Ce să facem? Să încuiem camera până soseşte dricarul? Voi, băieţi, nu cumva aţi găsit vreun bilet sau vreo scrisoare?

— Nici nu mi-a dat prin cap să caut, mărturisi George Lockwood.

— Nici mie, spuse O'Byrne.

— Aşa e, ar trebui să fie o scrisoare, se amestecă şi poliţistul. De obicei ăştia cam lasă scrisori. Deşi nu întotdeauna. Femeile sunt mai înclinate să lase scrisori, alea care ştiu să scrie şi să citească. Dacă cineva găseşte o scrisoare, sau vreun bilet, mi-l dă imediat mie.

— Adică, să căutăm acum? întrebă George Lockwood.

— Bineînţeles. Eu am să-l caut în buzunarele de la pantaloni, iar dumneavoastră, domnule profesor, scormoniţi prin biroul lui.

Căutară toţi patru, dar nu găsiră nicio scrisoare.

— Lockwood, O'Byrne, n-are niciun rost să vă mai pierdeţi vremea pe aici. Întoarceţi-vă în camerele voastre şi încercaţi să dormiţi puţin. Autorităţile au să ne înştiinţeze când vor avea nevoie de voi. Pentru anchetă, presupun. Eu rămân aici până vine dricarul; cam asta-i tot ce putem face în noaptea asta.

— Dar cu familia lui cum rămâne, domnule profesor? întrebă O'Byrne.

— Mă ocup tot eu de asta. Adică facultatea. O să le trimitem o telegramă, îndată ce vom mai afla şi alte detalii. Hai, noapte bună, băieţi.

— Noapte bună, domnule profesor, răspunseră ei.

Afară, în aerul rece, prietenii lui Anson Chatsworth rătăciră fără ţintă, pe la umbra plopilor desfrunziţi.

— Nu vrei să vii până la mine? întrebă O'Byrne.

— Ba da, răspunse George Lockwood. Avea doi colegi de cameră, pe Levis şi pe Loomis, dar nu era prieten intim cu ei; co-habitarea nu crease intimitatea. Nu cred c-am să pot dormi, tu ai să poţi?

— Te poţi întinde pe fotoliul meu. Ar trebui să dormi puţin, George. Ai avut o zi al naibii de istovitoare.

În camera lui O'Byrne, George Lockwood, întrebă:

— Ai face vreodată un lucru ca ăsta?

— Adică ce-a făcut Chat? M-am gândit la asta. Nu m-aş spânzura pentru nimic în lume. Asta pentru că Iuda Iscariotul s-a spânzurat, bănuiesc.

— Am avut un prieten la St. Bartholomew şi tatăl lui, un prieten de-al tatii, şi-a tras un glonte în cap. Poate m-aş împuşca în inimă, sau m-aş otrăvi. Dar nici eu nu m-aş spânzura. Mai ales după ce-am văzut în noaptea asta. Nu se cădea s-arate aşa.

— Nu s-a mai gândit cum o s-arate.

— Dar eu m-aş gândi. Tu nu? Se pare că atunci când îţi zbori creierii…

— Ştiu, ştiu…

— Pe mine m-ar interesa cum aş arăta şi m-aş gândi şi la repulsia oamenilor care m-ar vedea.

— Şi eu la fel, şi bănuiesc că acesta-i şi motivul pentru care tu şi cu mine n-o să ne sinucidem niciodată. Chat era un tip foarte naiv.

— Nu era prost.

— Nu, fireşte, nu era prost. Dar nu era obişnuit să se zbuciume şi să disece lucrurile, aşa cum tu şi cu mine facem tot timpul. Nu era obişnuit cu necazurile, şi buclucul de care a dat acum l-a copleşit.

— Cred că asta a fost.

— Auzi clopotul!

— Îhâm. Sfârşitul zilei. Acum e luni. Începe o săptămână nouă. Dar nu şi pentru Chat.

— Nu, pentru Chat, nu. Pentru Chat totul s-a terminat.

— Doamne, ce obosit sunt!

— Hai. Culcă-te. Nu te mai lupta cu somnul. Dormi, George.

— Da, cred c-aşa am să fac. Adormi înainte ca O’Byrne să-l acopere cu pătura.

La anchetă, depoziţiile lor au fost scurte şi toată lumea i-a tratat cu politeţe. De aceea George rămase uimit când, la ieşirea din primărie, O’Byrne exclamă:

— Doamne! Ce fericit sunt că am scăpat de aici!

— Dar n-a fost chiar aşa de rău cum m-aşteptam să fie.

O’Byrne aruncă o privire în urma lor şi spuse:

— Am primit asta cu poşta de marţi, după moartea lui Chat. Înăuntru erau două sute de dolari, exact banii pe care-i dădusem sâmbătă. Citeşte:

Se opriră sub un felinar ca George Lockwood să poată citi biletul.

Ned, n-are niciun rost. Chiar dacă adun banii, asta n-ar fi decât *începutul necazurilor mele. Nu mai pot să dau ochii cu ai mei, după ce i-am făcut de râs. Îţi mulţumesc c-ai fost un prieten sincer şi loial. Cu asta, îmi iau rămas bun.*

A.C.

După ce-l citi George i-l înapoie lui O'Byrne.

— Nu ştiu dacă să-l păstrez sau să-l ard. Într-un fel este o dovadă, spuse O'Byrne.

— Da, dar acum verdictul s-a dat, singurul verdict care se putea da. Chat s-a spânzurat în urma unui dezechilibru mintal, sau cum dracu' au spus. Ai procedat bine, Ned. Dacă le-ai fi arătat biletul şi-ar fi pus o mulţime de întrebări. E mai bine să laşi să se potolească scandalul.

— Cu condiţia ca tatăl fetei să-şi ţină gura.

— Acum n-are de ce să mai facă tărăboi.

— A rămas familia lui Chat.

— De la New Brunswick la Chicago e cale lungă. Nu cred c-o să mai facă tărăboi. La ce i-ar mai folosi? Chiar dacă s-ar duce la Chicago, familia lui Chat nu-i obligată să-l creadă. Şi nu-mi închipui că ar putea să-i dea în judecată.

— Aş vrea să cunosc numele fetei, zise O'Byrne.

— Ca să faci ce?

— Probabil n-aş face nimic, dar nu mi se pare drept, îţi dai seama că tu şi cu mine suntem poate singurii care ştim într-adevăr de ce s-a sinucis Chat.

— Asta e o binecuvântare. Să lăsăm lucrurile aşa.

— E-n regulă, vrei să jurăm? Jur în mod solemn că în viaţa mea n-am să destăinui sau n-am să divulg ceva din ceea ce ştiu despre moartea lui Anson Chatsworth.

— Jur în mod solemn acelaşi lucru, spuse George Lockwood.

Jurământul lor a fost pus la încercare chiar în ziua următoare. Fiecare, pe rând a fost convocat în cancelaria

lui Revercomb.

— Lockwood, domnul Chatsworth va veni aici peste câteva zile şi va dori să ştie tot ce este de ştiut. N-ai nimic deosebit să-mi spui?

— Nu, domnule profesor.

— N-ai să-mi spui absolut nimic? Ştii mai multe decât ai spus la anchetă, sunt convins.

— Ce vă face să fiţi atât de convins, domnule profesor?

— Nu-mi răspunde cu o întrebare. Dumneata ştii de ce Anson şi-a pus capăt vieţii.

— N-am nimic de spus, domnule profesor.

— Uite, n-am de gând să te ameninţ. Dar nu uita că la anchetă erai sub prestare de jurământ.

— Nu mi-au cerut decât să povestesc ce am văzut.

— Şi să spui tot adevărul, şi numai adevărul. Uzezi de subterfugii cu mine, Lockwood.

— E dreptul dumneavoastră să credeţi ce doriţi, domnule profesor. Dar duminică am fost plecat toată ziua, la Lebanon – Pennsylvania. Ultima oară l-am văzut pe Chatsworth în vinerea dinainte de a muri.

— Nu începe să-ţi construieşti un mare alibi, Lockwood. Nu mă interesează decât un singur lucru, dacă ai să-mi spui ceva care ar putea să consoleze cât de cât familia lui Chatsworth.

— Nu, domnule.

— De unde se deduce, fireşte, că ştii ceva care n-ar fi o consolare pentru familie. Bine, e-n regulă, poţi pleca.

— Vă mulţumesc, domnule profesor. George Lockwood* se ridică în picioare şi făcu câţiva paşi spre uşă.

— Lockwood, îl strigă Revercomb.

— Da, domnule profesor?

— Săptămâna trecută a venit să mă vadă cineva. Un om din New Brunswick.

— Da, domnule? De la facultatea Rutgers?

— Ştii bine că vizitatorul acesta nu venea de la Rutgers. Era un om de treabă. Un muncitor, şi şi-a cheltuit banii ca să vină până aici. Mi-a spus că venise să-l vadă pe Chatsworth. Mi-a spus chiar şi de ce.

— Într-adevăr?

— Da. Şi vreau ca dumneata şi cu O'Byrne să ştiţi că am să-i vorbesc domnului Chatsworth despre vizitatorul meu, după care domnul Chatsworth va decide. Noi nu luăm poziţie oficială în această chestiune. Chatsworth e mort. Dar vreau ca dumneata şi O'Byrne să ştiţi că eu personal, neoficial, şi vorbind numai în numele meu, nu mă pot opri să nu vă admir loialitatea faţă de prietenul vostru. Când plecaţi de la Princeton duceţi cu voi în lume acest simţământ.

— Vă mulţumesc, domnule profesor.

George Lockwood şi Ned O'Byrne îşi comparară experienţele avute în cancelaria profesorului Revercomb. Erau aproape identice.

— L-am rugat să-mi spună numele omului din New Brunswick, zise O'Byrne.

— Şi?

— Mi-a răspuns că nu-i treaba mea. Şi avea dreptate.

— Aş prefera să nu-l ştiu, spuse George Lockwood.

— Dacă mă gândesc bine, şi eu.

*

Moartea lui Anson Chatsworth i-a ajutat pe tinerii îndrăgostiţi, abătându-i de la efectele dureroase ale scenei dintre George şi judecător. Lalie se arătă poate excesiv de compătimitoare; în cele trei scrisori săptămânale, din cele două săptămâni ce urmară după sinuciderea lui Chat, nu pomeni nimic de tatăl şi de fratele ei, sau de mâhnirea pricinuită de ieşirea tatălui ei. În schimb îi scrise despre tristeţea morţii, misterul sinuciderii, sosirea primăverii, a vieţii noi şi a speranţei. Prima din aceste scrisori a fost

binevenită; celelalte păreau forţate, nesincere, strategice şi George nu reuşi să-i răspundă cinci zile în şir. Tăcerea lui o nelinişti; şi-atunci trimise una din rarele ei telegrame:

SCRISORILE TALE ÎMI LIPSESC SPER CĂ TOTUL E BINE CU DRAGOSTE

George arătă telegrama lui O'Byrne şi îi explică situaţia.

O'Byrne clătină din cap.

— Îmi pare rău, George. Nu vreau să spun nimic.

— Nu-ţi cer un sfat, stărui George.

— Ba da, şi n-am să-ţi dau niciunul.

— Vreau doar să discutăm lucrurile.

— Vrei să mă faci să vorbesc despre asta. Te rog nu-mi cere să vorbesc, pentru că orice aş spune ai să consideri că «e greşit. E problema ta. Scrie-i o scrisoare. Scrie-i mai multe scrisori. Scrie-i o jumătate de duzină de scrisori. Şi nu-mi arăta niciuna. Alege pe cea care exprimă ce gândeşti şi ce simţi, şi trimite-i-o expres. Cei câţiva centi în plus n-au să te ruineze.

— Adică implici că sunt zgârcit?

— Cuvântul potrivit este a insinua, cum ar trebui să ştii de la latina învăţată la St. Bartholomew.

— Mă rog, a insinua. Insinuezi, deci, că sunt zgârcit?

— Nu te-am văzut aprinzându-ţi ţigările cu bancnote de zece dolari, cel puţin în ultima vreme.

— Nu te-am mai văzut cu o bancnotă de zece dolari de când a murit Chat.

O'Byme sări în picioare, dar nici cu acest avertisment George Lockwood nu a fost destul de iute ca să pareze lovitura, un pumn peste gură şi nas care-l orbi.

— Numai o jigodie poate vorbi astfel, strigă O'Byrne. Hai, în gardă!

— Aş putea să te bat măr, O'Byrne. Dar n-ar fi trebuit să spun asta.

— Eşti doar ceva mai mare. Dar nu ştii să boxezi mai

bine. Vreau să mă bat cu tine pentru ce-ai spus.

— Nu. George Lockwood, mai înalt şi cel puţin la fel de voinic, imobiliză braţele lui O'Byrne, lipindu-i-le de corp şi îl îmbrânci pe pat. Apoi, părăsi camera şi constată că pe batista lui erau pete de sânge de la nas. O oră mai târziu auzi prin fereastra deschisă vocea lui O'Byrne.

— Lockwood? Vreau să vorbesc cu tine.

— Du-te jos şi vorbeşte cu el acolo. Noi încercăm să învăţăm, îl rugă Levis, unul din colegii lui de cameră.

O'Byrne stătea în lumina lămpii de la uşa de intrare.

— Ţi-am adus telegrama. Şi odată cu ea scuzele mele.

— Niciunul dintre noi nu s-a purtat prea bine, recunoscu George Lockwood.

— Adevărul este că ai atins un punct sensibil, care nu ştiam că există.

— Ai nevoie de bani?

— Nu. Hai să ne plimbăm şi am să-ţi spun.

O porniră spre Kingston şi, timp de câteva minute, merseră tăcuţi în acelaşi pas.

— Te-am lovit pentru că adevărul doare. Nu sunt pe geantă. Dar contam pe câştigurile mele de la cărţi ca să ajung în Africa. Nu trebuia să fiu aşa naiv şi să contez pe câştigurile de la cărţi.

— A mai rămas Davenport.

— A mai rămas Davenport, şi un student bogat din anul doi, venit aici de la Universitatea din Ohio. Dar nu mai vreau să joc. Diseară e o partidă din care aş putea ieşi câştigător, sunt sigur. Vezi, iar am început să vorbesc despre asta, dar aş putea ieşi câştigător. Dar nu mă mai interesează. Din clipa în care a murit Chat n-am mai vrut să joc. Îmi plăcea să joc cu el. Îl scuturam de bani, avea destui, şi întotdeauna petreceam o seară veselă împreună.

— Îţi reproşezi că din cauza ta Chat n-a avut destui bani atunci?

— Nu, nu-i asta. Tu aveai bani la bancă şi tocmai ne

duceam să-i dăm.

— E drept.

— Nu, nu asta îmi reproşez. Însă pentru mine jocul şi-a pierdut tot hazul! Dacă mă aşez la masă şi văd un pachet de cărţi şi un fişic de fise, m-apucă groaza că n-am să mai suport să joc. Nu cred c-am să mai joc cărţi vreodată. Să joc – da. Jocul mi-a intrat prea mult în sânge ca să pot renunţa la el. Dar nu cărţi. Şi, ironia sorţii, cărţile sunt singurul joc la care mă pricep.

— Cât îţi trebuie ca să pleci în Africa?

O'Byrne clătină din cap.

— Nu, mulţumesc, George. N-am să mai plec niciodată în Africa. Asta făcea parte dintr-un tot, nu înţelegi? Chat. Pocherul. Africa. Toate făceau parte din acelaşi plan de îmbogăţire rapidă.

— Da, înţeleg cum vine asta.

— Ai stat vreodată să reflectezi la lucrurile astea, George? Chat s-a dus să se plimbe la New Brunswick. A cunoscut o femeie tânără care i-a sucit capul. S-a culcat cu ea o dată mai mult decât trebuia şi acum ea are de la el un copil din flori. Grozăvia care s-a petrecut cu Chat, mâhnirea cu care au rămas mama şi tatăl lui, care se vor întreba până la moarte de ce, de ce, de ce. Şi de o infinit mai mică importanţă faptul că, un anumit Edmund O'Byrne, promoţie Princeton o mie opt sute nouăzeci şi cinci nu mai poate cuceri câmpurile de diamante din Africa. Aruncă o privire la mingea aceea albăstruie care atârnă colo sus pe cer, şi gândeşte-te la tot ce ştim noi despre ea. Se susţine că Inteligenţa care a creat-o era indiferentă faţă de tine şi de mine şi de cei ca noi. Dar pentru mine, George, marile complicaţii şi toate urmările lor inevitabile, adică lucrurile care ţi se întâmplă ţie sau mie, sunt o dovadă mai bună despre existenţa acestei inteligenţe, decât mingea asta mare, mare şi albăstruie. Se susţine, George, că suntem infinitezimal de mici, dar

impresia mea este că, cu cât suntem mai mici, cu atât dovada despre existenţa acestei Inteligenţe este mai mare. Cine, în afară de Dumnezeu, ar fi putut crea atâtea necazuri? Pentru felul acesta de a vorbi iezuiţii mamei mele dau vina pe Princeton.

— Dar, un lucru-i sigur, nu aici ai învăţat să vorbeşti aşa. După câte ştiu eu, se presupune că Dumnezeu este aşa de mare şi de atotputernic, încât nu-i o problemă pentru El să inventeze, vreau să spun să creeze, şi luna, şi fiinţele ca tine şi ca mine.

— Şi ăsta-i un argument, prietene, dar nu demonstrează nimic. Nu-i decât o profesiune de credinţă. Prefer să pun faţă în faţă două teorii decât să fac dintr-o teorie un mare adevăr universal. Şi n-ai să obţii niciodată vreo satisfacţie de pe urma intelectului tău, dacă n-ai să discuţi în contradictoriu cu tine însuţi. Şi n-ai să poţi discuta niciodată în contradictoriu cu tine însuţi, dac-ai să iei de bun tot ce-ţi oferă teologii, gata ambalat şi legat cu funduliţe, pe gustul fiecăruia. Roşii pentru Sfântul Colegiu al Cardinalilor. Portocalii şi negre pentru Princeton. Albastre pentru lună şi Yale.

— N-ai văzut niciodată luna aceea albastră de la Yale.

— Să dea Domnul nici să n-o văd vreodată. Îmi place afurisitul ăsta de loc. După ce patru ani l-am împroşcat cu toate murdăriile am descoperit că nu-mi vine să mai plec. Acelaşi sentiment îl am şi faţă de Irlanda, cu singura diferenţă că ştiu precis că acolo am să mă întorc.

— Ai să te întorci şi aici.

— Niciodată! Şi chiar dacă m-aş întoarce? Irlanda va rămâne de-a pururea în mine. Princeton nu reprezintă decât patru ani din viaţa mea şi Princeton ou înseamnă nimic pentru mine în afară de aceşti patru ani de viaţă. Fără aceşti patru ani din viaţa mea Prioetom n-ar fi însemnat absolut nimic pentru mine. Pe când Irlanda înseamnă într-adevăr ceva şi ar fi însemnat chiar dacă n-aş

fi fost niciodată acolo. Irlanda ţine locul credinţei la care am renunţat, mamei mele care mă plictiseşte, cintezelor care mi-au trecut prin cap şi pe care nu leiam scris niciodată.

— Aş vrea să am şi eu un sentiment ca acesta.

— Poate că ai şi nu-ţi dai seama.

— Nu, n-am. Tatăl meu s-ar putea să aibă în mică măsură. Dar eu n-am.

— Ei bine, se poate trăi şi fără asta – deşi eu unul nu mi-aş dori. Am impresia că tu ai altceva, care să-i ţină locul.

— Dar nu eşti chiar atât de convins că am, nu-i aşa, Ned?

— Ai plâns pentru Chat. Asta-i tot ce ştiu. Bietul Bender n-o să uite în viaţa lui că te-a văzut plângând. De câte ori îşi aminteşte de asta i se umezesc ochii de lacrimi.

— O'Byrne.

— Ce e, Lockwood?

— Bunicul meu a ucis doi oameni. Şi pentru unul din ei a fost judecat pentru crimă.

— Ştii că habar n-am avut?

— Ştiu. Şi nu sunt ceea ce crezi tu că sunt.

— Nu te tragi din mica nobilime de ţară?

— Nu.

— Asta explică câteva lucruri.

— Ce lucruri, de pildă?

— Ştii… unele şovăieli.

— Care?

— Mi-e greu să-ţi dau exemple, dar deoarece tu ai deschis discuţia îţi mărturisesc c-am observat că nu eşti întotdeauna atât de sigur de tine, cum ar trebui să fii. Majoritatea timpului, da, eşti. Dar nu întotdeauna. Cât îl detest eu pe Harbord, dar el e întotdeauna sigur că ceea ce face e lucrul care trebuie făcut. Îl face, prin urmare e lucrul cuvenit. Dacă vei avea un fiu, acesta va fi probabil

tot atât de sigur de el ca Harbord. Tu eşti mai sigur de tine decât este tatăl tău, nu-i aşa?

— Oh, da, mult mai sigur.

— Dar bunicul tău, ucigaşul, cum era?

— Foarte sigur de el, am impresia.

— Da. Fără îndoială că nu-i păsa.

— De loc.

— Viţă robustă şi te-ai obişnuit cu banii. Fiul tău va fi un aristocrat. Atunci va trebui să-l însori cu o italiancă sau cu o spaniolă, până ce nu începe degenerarea.

— Poate chiar eu sunt acela care ar trebui să se însoare cu o italiancă.

— E timpul să ne întoarcem, George.

— Da, şi eu am impresia.

Acum puteau să râdă – şi aşa şi făcură.

*

Harvey Fenstermacher – Harvey Stonebraker Fenstermacher, pentru a-i da numele întreg – se mândrea cu două lucruri: era om de cuvânt şi nu era un ipocrit. Se mai mândrea că este un bun creştin, un bun mason, un bun *Sigma Chi*, un membru al unei vechi familii din Lebanon Valley, un judecător onest, un pios adept al bisericii reformate, un ţintaş bunicel, un bancher prudent, un fermier priceput, un amator de vite de rasă pură, un bun cunoscător de trăpaşi, un bariton plăcut şi un adevărat familist. În prezent, însă, era îngrijorat de scăderea meritelor sale, în ceea ce privea respectarea cuvântului dat, sinceritatea şi rolul său de familist.

Nu era de loc mulţumit de modul în care evoluau lucrurile între fiica lui, Lalie, şi George Lockwood. De multe ori avea momente când îi venea greu să creadă că Lalie era croită la fel ca mama ei; că era doar o femelă. Bessie Fenstermacher era doar o femelă, într-adevăr, şi nu numai că aveau copiii care să dovedească aceasta, dar, în numeroşii ani ai căsniciei lor Bessie îl surprinsese peste

măsură cu pretenţiile-i în privinţa virilităţii lui. Nu mai era de loc Bessie aceea cu care se căsătorise; la început fusese la fel ca toate celelalte fete de familie bună – dar se putea afirma că se deprinsese repede. Harvey Fenstermacher presupunea că exact acelaşi lucru se va petrece şi cu Lalie; că era doar o femelă şi, odată măritată, se va comporta probabil la fel cum se comportase mama ei. Dar lui Harvey Fenstermacher nu-i făcea plăcere să se gândească la lucrul acesta, aşa că nici nu se prea gândea la el. Prefera să se gândească la Lalie aşa cum arăta la cincisprezece ani – să zicem – când cozile îi căzeau pe spate şi purta un fel de costum de marinar şi nu-şi făcea probleme în legătură cu băieţii şi nici aceştia n-o sâcâiau. Nu, nu la cincisprezece ani. La doisprezece. La cincisprezece, fusese informat de Bessie Fenstermacher că Lalie avea menstruaţie şi că-i începuse de mai bine de un an. De ce copiii trebuiau să crească şi să suporţi consecinţele? Dar ce să-i faci, creşteau, aşa era legea naturii.

Harvey Fenstermacher nu ridică obiecţii serioase când Bessie favoriză o înţelegere între Lalie şi George Lockwood. Din partea lui o înţelegere putea dura o veşnicie – deşi nu era un naiv – sau se putea sfârşi după câteva săptămâni. Înţelegerile erau inocente, dacă părinţii îşi dădeau osteneala să fie ceva mai vigilenţi, şi se putea bizui pe Bessie că va avea grijă de aceasta. Dar după Crăciun, Harvey Fenstermacher îşi aminti pe neaşteptate de celelalte posibilităţi, permanente şi decisive, pe care o înţelegere le putea implica. În viaţa sa profesională ar fi putut aranja o serie de amânări şi şi-ar fi însărcinat grefierul să facă unele investigaţii; dar în cazul acesta Bessie insista ca el să-şi dea repede consimţământul pentru o logodnă. Ea ţinea morţiş ca Lalie să se mărite cu tânărul Lockwood şi mai voia ca Harvey Fenstermacher să nu-i pună nicio piedică.

— Nu ştim prea multe despre el, obiectase Harvey.

— Poate noi *doi* nu ştim, dar *eu* una ştiu. M-am interesat şi poţi să pariezi pe orice vrei că e la fel de bun ca oricare tânăr din Lebanon, sau chiar mai bun. Tatăl său e evaluat la câteva milioane, iar mama lui se trage din Hoffnerii aceia din Richterville. Să nu te amesteci, Harvey, şi nu-i distruge şansele lui Lalie.

— N-am nimic împotriva băiatului, dar de ce atâta grabă?

— Tocmai pentru că nu este nicio grabă, replică Bessie. Grabă a fost vara trecută când i-am convins să încheie o înţelegere. Acum timpul înţelegerii s-a dus şi a venit timpul logodnei. Nu găseşti pe toate drumurile un George Lockwood. Ar trebui să-l auzi pe David când spune ce norqc a dat peste Lalie. David se consideră onorat dacă George Lockwood îi dă atenţie, atât de mult îl apreciază.

— E chiar atât e prietenos cu David? Poate că o să facă ceva pentru băiat.

— Asta nu-i treaba ta, Harvey. Nu te băga. Las-o pe Lalie să se logodească şi să se mărite.

Dacă Bessie gândea aşa, Harvey Fenstermacher nu avea să i se împotrivească. Bessie era foarte isteaţă în unele chestiuni şi dacă Lalie era coaptă pentru măritiş, mai bine să-şi asume mama ei toată răspunderea. Într-un fel tot îşi luase rămas bun de la Lalie, de când aceasta avea cincisprezece ani. Sau doisprezece. De fapt nici n-o cunoştea pe femeia asta care spunea că e îndrăgostită de tânărul Lockwood. Să se mărite, să plece şi apoi să-i facă nişte nepoţi. Ce bine ar fi să aibă câţiva nepoţei. Ce puştani drăgălaşi ar fi!

Lucrurile rămaseră aşa până în ziua în care George Lockwood ceru oficial mâna lui Lalie. Harvey Fenstermacher încercă să fie agreabil, îşi dădu chiar toată silinţa, dar Lockwood îl scoase din fire. Tipul nu vorbea ca un pensilvanez, se îmbrăca prea sobru pentru un student din ultimul an, avea maniere artificiale. Aducea cu unii din

avocaţii aceia din afara oraşului, care apăreau în tribunalul lui Harvey Fenstermacher pentru a susţine procesele lui *Iran Company*. Erau foarte bine pregătiţi, de o politeţe insolentă şi dacă pierdeau făceau întotdeauna apel. Tratau tribunalul lui ca pe o haltă de pe linia Fort Penn, Riichterville & Lantenengo. Avocat în tribunalul lui, sau peţitor acasă, George Lockwood îl scoase din fire pe Harvey Fenstermacher şi cearta ce izbucni cu privire la fiul său David şi situaţia acestuia în cluburile din Princeton fusese inevitabilă; s-ar fi putut certa la fel de uşor şi pentru altceva şi, mărturisindu-şi cu onestitate acest lucru, LIarvey Fenstermacher se simţea nemulţumit.

Se prefăcuse că totul era în regulă, dar se simţea făţarnic şi nefericit. Dacă îi va fi cu putinţă să justifice ce avea de gând să facă, va justifica, dar cu sau fără justificare era hotărât să-l împiedice pe Lockwood să se însoare cu Lalie.

În mai puţin de două săptămâni de la cearta de duminică Harvey Fenstermacher se găsea în posesia tuturor justificărilor de care avea nevoie şi triumful său asupra lui Bessie era cu atât mai plăcut cu cât justificarea era mai completă. Ironia sorţii era că însăşi Bessie îi procurase unul din firele călăuzitoare; şi încă unul comod, chiar din Lebanon.

În drumul de la tribunal spre casă, Harvey Fenstermacher trecea întotdeauna prin faţa cofetăriei lui Vie Hoffner, unde din când în când se oprea ca să aleagă un carton de îngheţată, sau o cutie de bomboane. Deşi nu era niciodată invitat în casa Fenstermacher, Vie era un negustor prosper, un bun mason, un pios adept al bisericii reformate.

— Bună, Vie.

— Bună, judecătorule. O jumătate de pune de praline, un pune de nuga cu ciocolată. Cu o zi mai devreme săptămâna asta. Pesemne ai avut musafiri duminică, nu-i

aşa?

— Îhâm! Musafiri. Eşti liber o clipă, Vie? îl întrebă Harvey Fenstermacher. Nu era un lucru neobişnuit pentru cei doi bărbaţi să discute între patru ochi despre problemele lojei sau ale bisericii. Se aşezară amândoi pe scaunele de fier din fundul prăvăliei.

— E-n regulă. Aici nu ne poate auzi nimeni, spuse Hoffner.

— Te înrudeşti cu o familie Lockwood, din Comitatul Lantenengo? îl întrebă Fenstermacher.

— De departe. Numai de departe. Cunosc familia de care vorbeşti. Adică pe tânărul care vine aici cu Lalie. Ei bine, mama lui era o Hoffner din Richterville, şi eu şi cu tatăl ei suntem veri primari. Pe ea o cheamă… ah, ah… Adelaide Hoffner şi s-a măritat cu Abraham Lockwood ăsta. Am fost la nunta lor. S-au căsătorit acum – oh, nu-mi mai aduc bine aminte – douăzeci şi cinci sau douăzeci şi şase de ani.

— Spune-mi tot ce ştii.

— Adică despre ramura Lockwood? Oraşul lor de baştină e Swedish Haven. Sunt foarte bogaţi. Am auzit că Abraham Lockwood e milionar şi nici nu mă îndoiesc de asta. Vrei să ştii absolut totul, Harvey?

— Tot ce poţi să-mi spui.

— Ei bine, Levi Hoffner, vărul meu, avea vreo şase fete şi era şi el bogat. Dar nu-mi aduc aminte să fi fost prea încântat că Adelaide se mărită cu Lockwood, chit că era bogat. Acum, lasă-mă să mă gândesc o clipă… Ah, da, Abraham Lockwood avea un tată, dar de unde a venit ăsta, n-aş putea să-ţi spun precis. Ştiam dar am uitat. În orice caz tatăl lui Abraham Lockwood a omorât un om ziua-n amiaza mare.

— A omorât un om?

— Da, l-a împuşcat şi a fost judecat pentru asta. Dosarul trebuie să fie la Gibbsville. Nu-i Gibbsville capitala

comitatului Lantenengo?

— Ba da, şi nu mă surprinde nimic din ce se întâmplă acolo.

— Nici pe mine. În unele din satele acelea de mineri are loc o crimă în fiecare zi de plată. Irlandezi de-ai lui Molly Maguire \ aşa li se spune.

— Ah, desigur, îi ştiu eu pe ăştia.

— Ei bine, Lockwood a scăpat basma curată, dar apoi a mai omorât un om. Nu, nu! A fost exact pe dos. Întâi a omorât un tip, dar n-au putut dovedi nimic. Cred că aşa spunea Levi. Apoi a doua oară când a mai omorât pe cineva I-au târât în faţa tribunalului. Dar a scăpat basma curată.

— Ăsta era tatăl lui Abraham Lockwood? Adică bunicul tânărului care a fost aici cu Lalie?

— Exact. Dar a mai fost ceva. Asta n-au descoperit-o decât după nunta Adelaidei. Stai să mă gândesc o clipă… Ah, Da! Lockwood Abraham era sănătos la cap, dar maică-sa nu era şi nici surorile lui. Surorile au trebuit să fie izolate. Ah, da! Acum mi-aduc aminte! Una din surori era la balamuc, dar pe cealaltă n-au internat-o decât după nuntă.

— Şi mama?

— Va trebui să te interesezi, Harvey. În privinţa ei memoria nu mă mai ajută. Dar era ţăcănită. Îi ţăcănea ceva în cap, cum se spune în slang.

Harvey Fenstermacher dădu din cap.

— Soţia ta ştie toate astea?

— Nu. Pe atunci nu eram încă însurat şi nu i-am vorbit niciodată despre vreun Lockwood.

— Vrei să zici că până acum nu a aflat nimic…

— Nu-s gură spartă, Harvey. N-avea nicio grijă.

Ca să obţii un dosar al tribunalului din comitatul Lantenengo trebuia timp şi Harvey Fenstermacher nu era totuşi pe deplin convins că i-ar fi făcut plăcere ca primul

său grefier să afle prea multe lucruri despre eventualul lui ginere. Şi apoi la ce bun? N-avea nevoie de documente legale; ceea ce obţinuse de la Vie Hoffner era suficient pentru scopul lui. Luă trenul spre Reading şi de acolo spre Swedish Haven.[6]

Birourile lui Abraham Lockwood erau într-o clădire mica de cărămidă roşie cu un cât, în cartierul comercial al oraşului. La uşa principală era o firmă de alamă, şi nişte perdele de culoare verde-închis, ale căror inele alunecau pe o bară de alamă, ascundeau trecătorilor priveliştea dinăuntru. Inscripţia de pe firma de alamă era: *Lockwood & Company*, *Fondată în 1835*. Casa avea un aspect opulent iar înăuntru, chiar lângă uşă, o balustradă din nuc lustruit reamintea vizitatorilor că n-aveau voie să pătrundă mai departe neanunţaţi.

— Aş vrea să-l văd pe domnul Abraham Lockwood, spuse Harvey Fenstermacher. Iată cartea mea de vizită.

O femeie între două vârste purtând bluză şi fustă, un ceas *fleur-de-lis* şi mânecuţe de muşama, răspunse:

— Domnul judecător Harvey Fenstermacher din Lebanon, Pennsylvania. Da? Vreţi să fiţi amabil şi să luaţi loc, domnule judecător?

— Prefer să stau în picioare, mulţumesc.

Femeia se duse în fund într-un cabinet de lucru şi Harvey Fenstermacher zări un bărbat aşezat la un birou cu rulou, luând cartea de vizită, ridicându-şi ochii şi uitându-se spre el. Bărbatul îi făcu semn lui Harvey Fenstermacher să poftească în cabinetul său.

— Bună dimineaţa, domnule judecător Fenstermacher, îl întâmpină Abraham Lockwood.

Era un tip înalt şi subţire cu ceva de dandi în el; costumul lui n-avea o croială extravagantă, dar haina era de culoare gri-deschis, avea reverele căptuşite cu mătase,

---

6 Molly Maguire — organizaţie secretă a irlandezilor în regiunile miniere din Pennsylvania.

iar la cravata Ascot purta un ac de aur în formă de semn de întrebare. La vestă avea insigna unei fraternităţi universitare. Lockwood, ţinând cu o mână clanţa uşii, îi făcu semn cu cealaltă mână lui Fenstermacher să ia loc pe scaun. Din întâmplare sau poate intenţionat, nu se oferi să-i strângă mâna.

— Bună dimineaţa, domnule, spuse Fenstermacher. Apoi aşteptă până ce Lockwood se aşeză jos, urmărind gestul cu care Lockwood îşi feri în lături poalele hainei sale.

— Vă pot oferi o ţigară, domnule judecător?

— E prea de dimineaţă pentru mine, vă mulţumesc.

— Rămâneţi în oraş toată ziua? Bineînţeles, fiul meu George mi-a vorbit de dumneavoastră.

— Din cauza lui George am venit să vă văd.

— Ei bine, asta nu mă surprinde, domnule judecător. Am impresia că lucrurile au mers cam repede cu tinerii noştri. Doamna Lockwood a primit alaltăieri o scrisoare de la George.

— În care scrie?

— În care scrie că a cerut mâna fiicei dumneavoastră şi c-a fost acceptat.

— E prima oară când aflaţi asta?

— E prima oară când am aflat că s-a ajuns în stadiul acesta. Se pare că tinerii de azi îşi rezolvă singuri treburile mai mult decât o făceam noi.

— Unii da, alţii nu.

— Da, bănuiesc că aveţi dreptate. Însă George aşa procedează. Întotdeauna l-am încurajat pe George să se bizuie pe sine, şi o face. Într-un fel, asta îmi uşurează mie situaţia. Pentru că atunci când strâng frânele ştie că vorbesc serios şi nu avem niciun fel de discuţii. Nu-i nevoie să-i spun prea des acelaşi lucru de două ori.

— Înţeleg. Şi poate că asta o să facă întreaga situaţie mai uşoară. Şi fiica mea a fost învăţată să asculte, dar noi

n-am procedat ca dumneavoastră. Noi i-am dat ordine, zi de zi, toată viaţa.

— Mă rog, dumneavoastră aţi avut metoda dumneavoastră, iar noi am avut-o pe a noastră, şi amândouă au dat rezultate, spuse Lockwood. Apoi se aplecă pe neaşteptate înainte. Întrebarea este, domnule judecător, de ce lucrul acesta ar face întreaga situaţie mai uşoară?

— Ahem! Sunteţi un om inteligent, domnule Lockwood

— Un membru important al magistraturii nu se deplasează şaizeci de mile ca să facă o vizită întâmplătoare unui om de afaceri. Inteligent aţi spus? Ei bine, am moştenit un fel de bun simţ de la tatăl meu.

— Şi ce altceva? Nu mă refer la bani.

— Ce altceva am mai moştenit? De-asta aţi venit să mă vedeţi?

— În parte.

Abraham Lockwood se ridică în picioare şi se duse la fereastră.

— Nu vă plac oamenii inteligenţi, nu-i aşa, domnule judecător?

— Nu, nu-mi plac.

— Foarte bine, şi întrucât mi-aţi spus că sunt inteligent şi nu mai am nimic de pierdut, să procedez ca atare. Vreţi să împiedicaţi această căsătorie fiindcă aţi scormonit în trecutul familiei noastre. Se întoarse şi îl înfruntă pe Fenstermacher. E-n regulă! Am s-o împiedic.

— Cum?

— Asta nu mai e treaba dumitale, judecătorule! Treaba dumitale e să te întorci la grămăjoara dumitale de bălegar din Lebanon şi să cârâi acolo ca un cocoş!

— Să nu-mi vorbeşti mie aşa, dumneata care…

— Ce-ai să-mi faci? Ai să mă amendezi pentru ultragiu adus instanţei? Ieşi afară de aici până nu te scot

cu picioarele în spate, olandez tâmpit ce eşti. Şi şterge-o mai repede că-ţi crăp capul cu vătraiul ăsta. Lockwood flutură vătraiul de la cămin.

— Aveţi până acum două crime în familie, strigă Harvey Fenstermacher. Am aflat ce-am vrut să ştiu. 11 ameninţă pe Abraham Lockwood cu pumnul. Încearcă să pui vreodată piciorul în comitatul Lebanon, domnule, mai strigă el şi plecă.

*

— N-ai să scoţi niciodată adevărul de la bătrânul tău, spuse Ned O'Byrne. Şi nici Lalie de la al ei. Dar e la mintea cocoşului că judecătorul Fenstermacher s-a dus acolo pus pe harţă. Doar el este acela care s-a dus la Swedish Haven, şi nu tatăl tău la Lebanon.

— Tata e destul de abil câteodată. Ar fi putut să-l îmbrobodească pe judecător, dacă ar fi vrut. Dar mă întreb dacă a vrut.

— Ah, şi crezi că bătrânul tău era împotriva acestei căsătorii? întrebă O'Byrne. De ce?

— Vezi, tocmai de-asta e abil tata, explică George Lockwood. Nu lasă niciodată pe cineva să afle ce gândeşte, sau de ce face un lucru.

O'Byrne se uită repede la prietenul lui; era pentru prima oară în patru ani de când se cunoşteau, când îl auzea pe

George Lockwood vorbind de cineva cu un asemenea ton de admiraţie naivă. Aceasta îl făcu pe O'Byrne să-şi înghită impertinenţa pregătită.

*

Agnes Wynne nu era o membră a ramurii principale a familiei lui Thomas Wynne, dar ca vară de al doilea şi ca singura femeie în viaţă din generaţia ei, se bucura şi ea de avantajele şi protecţia care însoţeau acest nume. Tatăl ei avusese întotdeauna la *Wynne Coal Company* o slujbă, care nu cerea cunoştinţe tehnice în privinţa extracţiei

cărbunilor. Era când casier plătitor la o mină de cărbuni, când achizitor de materiale la alta, când subdirector însărcinat cu muncile exterioare – de suprafaţă la două din exploatările mai mari. El îşi dădu seama chiar înainte de a împlini treizeci de ani că numele de Wynne, care-i procurase aceste slujbe, îl împiedica pe de altă parte să se bucure de încrederea completă a oamenilor cu care lucra. Compania îşi avea spionii ei pe toate treptele ierarhiei personalului minelor de cărbuni şi deşi salariaţii cu care avea de-a face nu-şi manifestau în mod activ ostilitatea împotriva acestui om blând şi amabil, ei nu puteau totuşi să uite că era un Wynne. Aceasta, firește, era lesne de înţeles, când slujbele ce le deţinea îl puneau în contact zilnic cu oamenii care munceau cu braţele, dar condiţiile nu se schimbară prea mult nici când ajunse subdirector. De obicei directorii erau întotdeauna cu ochii pe treapta imediat superioară, iar directorii exploatărilor mai mari nutreau ambiţii pentru direcţia generală şi vicepreşedinţie. Orice secretar al unui director ştia însă întotdeauna mai multe despre o exploatare decât subdirectorul Theron B. Wynne, vărul bătrânului Tom. Dar cum n-ar fi găsit loc în altă parte, şi Theron Wynne ştia bine acest lucru, continuă să se ducă să pescuiască în zăgazurile companiei sau oriunde putea găsi un râuleţ nepoluat; îşi picta tablourile stând pe concasoare sau pe mormanele de zgură şi o dată sau de două ori pe an se repezea la Wilkes-Barre, sau la Gibbsville, ca să tragă o beţie de trei zile. Unul din avantajele de care se bucura fiind un Wynne era şi acela că putea să-şi anunţe şeful dinainte că îşi lua câteva zile libere pentru interese personale şi, întrucât nu era indispensabil, nu i se puneau niciodată întrebări. La întoarcere venea întotdeauna încărcat cu cadouri frumoase pentru soţia şi fiica lui, Agnes, iar Bessie Wynne mulţumea Domnului că acest om înfrânt, cu corp fragil şi care făcea eforturi disperate să câştige dragostea semenilor săi nu

păţise nimic. Lui Bessie, şi numai ei, i-ar fi putut mărturisi că în facultate dorise să se facă misionar, dar că vărul său mai mare, care semna cecurile pentru studiile lui, îi ceruse să se întoarcă şi să lucreze pentru *Wynne Coal Company*. Îl dezamăgi pe vărul Tom încă din facultate, după ce un doctor îi spusese că nu va putea lucra niciodată într-o mină şi că ar trebui să renunţe la gândul de a mai studia ingineria minieră. Înfrângerea lui Theron Wynne se desăvârşi în prima lui tinereţe, pentru că se dezamăgi şi pe sine însuşi din aceeaşi cauză: sănătatea, care-l împiedică să-şi îndeplinească ambiţia sa secretă de a propovădui creştinismul şi doctrinele prezbiteriene negrilor din Africa. Uneori, privind la muncitorii ce părăseau mina la sfârşitul unui schimb, Theron Wynne observa cu ironie că feţele şi mâinile minerilor erau tot atât de negre ca cele pe care le-ar fi văzut dacă ar fi predicat în junglă; feţele muncitorilor erau tot aşa de negre şi împotrivirea lor la predicile lui ar fi fost la fel de dârză; dar Theron Wynne nu făcu nicio încercare să convertească pe irlandezi, pe lituanieni sau pe polonezi. Propria lui credinţă era cam şubredă, tot atât de fragilă ca şi corpul său. Dar pe măsură ce anii treceau şi el nu murea, descoperi că organismul său se obişnuise să rămână în viaţă, şi suporta cu indiferenţă rarele eforturi pe care i le impunea. Putea să umble prin pădure, cale de mai multe zile, dacă nu mergea prea repede, şi se părea că orgiile lui bienale din Wilkes-Barre şi Gibbsville nu-i produceau decât o indispoziţie temporară. Chiar şi conştiinţa înceta să-l mai tulbure la două zile după ce ajungea acasă şi intra din nou în rutina respectabilităţii. O iubea pe Bessie şi era cu recunoştinţă fascinat de dragostea pe care aceasta i-o purta şi de faptul că făcuse din el un adevărat bărbat. Dar dragostea lui pentru Bessie nu se putea compara cu iubirea ce o arăta fiicei sale.

Pentru Theron Wynne misterul lui Agnes Wynne n-avea început; el trebui să accepte adevărul evident că,

făcând dragoste cu Bessie, dăduse naştere unei vieţi care se dezvolta până ce a fost gata să fie expulzată din corpul lui Bessie, dar de cum o văzu pe această fiinţă care era copilul lui înţelese că schimbările dinlăuntrul său începuseră mai dinainte; nu ştia bine de când. Şi nici nu-i păsa. După foarte scurt timp prima imagine a fiicei lui se pierdu în trecut, la fel cum se pierduse amintirea momentelor de dragoste, precum şi incertitudinea şi apoi convingerea lui Bessie că era însărcinată. Prezenţa unei fiice în viaţa lui îi dădu posibilitatea să admită că nu-şi dorise un fiu; cât timp Bessie fusese însărcinată cu Agnes, îi fusese ruşine să recunoască aceasta chiar şi faţă de sine însuşi. Dar după ce Agnes se născu îşi putea mărturisi că se temuse să n-aibă un băiat. Când un băiat creştea se aştepta ca tatăl său să fie energic, puternic şi talentat în anumite direcţii în care Theron B. Wynne nu era. Acest băiat s-ar fi simţit ruşinat din cauza tatălui său. Pe Theron Wynne posibilitatea ca un al doilea copil să fie de sex bărbătesc îl speria mai puţin; Agnes ar fi fost prezentă ca să stea între tatăl ei şi privirile critice şi dezamăgite ale fratelui. Dar capacitatea de reproducere a lui Bessie şi Theron Wynne se epuizase odată cu Agnes şi astfel ea rămase unică în experienţa tatălui ei.

Bessie Wynne făcea toate lucrurile neplăcute, luând asupra ei greutăţile impuse de creşterea copilului: disciplinarea, sancţionarea. Dar Bessie, în înţelepciunea şi modestia ei era mulţumită să-l facă pe Theron să pară binevoitor, chibzuit şi afectuos, ca şi cum locul ce-l ocupa ca tată şi soţ îl ridica deasupra lucrurilor neplăcute. În schimb el îi cedă lui Bessie întreaga lui autoritate. „Degeaba te mai duci la tăticu', spunea Bessie copilului. E la fel de strict ca mine". Copilul a fost învăţat să nu pună la încercare stricteţea tatălui şi mitul deveni, practic, o realitate: Agnes credea că tatăl ei era adevărata sursă a puterii în familie şi favorurile şi amabilitatea lui luau

aspectul unor recompense.

Erau un menaj liniştit, oriunde li se întâmpla să trăiască şi în orice casă a Companiei locuiau. Până ce Theron ajunse subdirector, familia Wynne nu avusese servitoare; o dată pe săptămână le venea o femeie pentru spălatul rufelor şi Agnes se învăţase să ajute la treburile mărunte ale gospodăriei. Mai târziu, au avut în permanenţă o servitoare precum şi o altă femeie cu ziua – lunea şi marţea – pentru spălat şi călcat. Theron nu plătea chirie în casele Companiei şi aproape toate cele necesare pentru el şi familia lui puteau fi cumpărate la preţuri de angro prin magazinele Companiei: hrană, îmbrăcăminte, pianina lor Chickering, instrumentele de pescuit şi materialele lui pentru pictură. Cărbunii pentru sobe şi maşina de gătit li se dădeau gratuit, şi Theron Wynne avea la dispoziţie drept privilegiu al rangului său un cal şi o trăsurică, sau o gabrioletă. Poziţia socială a familiei era dublă în mod automat; făceau parte din marea familie Wynne şi slujbele lui Theron Wynne erau întotdeauna socotite slujbe de birou.

Agnes împlinise şaisprezece ani, înainte ca Tom Wynne, vărul ei de al doilea să aibă ocazia „să se uite bine la ea”, cum spunea el, dar ce văzu a fost pe placul lui.

— Theron, ştii cu cine seamănă fata asta? Seamănă cu mătuşa Agnes.

— De-asta i-am şi dat numele ei, vere Tom.

— Semeni cu bunica ta, fetiţo. Păcat că n-ai văzut-o niciodată. Ţi-o mai aminteşti pe mama lui Tom, Bessie?

— Desigur, vere Tom. Dar n-aş vrea să-mi răsfăţ fata spunându-i că seamănă cu bunica Wynne. Nu vreau să i se urce la cap.

— Asta n-o să i se urce la cap, nu-i aşa, fetiţo? îmi face impresia că eşti o domnişoară cu mult bun-simţ. La ce şcoală ai dat-o, Bessie?

— Aici. La liceul Hilltop.

— Aha! Ce urmezi, fetiţo?

— Ce curs? Cel de patru ani. Sunt în anul trei.

— Cu asta sunt de acord. Ai de gând s-o trimiţi un an într-un pension, Theron?

— S-ar putea, după ce-o termina liceul.

— Nu mi-ai spus ce materii înveţi, fetiţo.

— Cursul obişnuit de patru ani. Anul acesta învăţ geometria. Geometria plană. Latina – Cicero, adică. Engleza. Primul an de franceză. Dreptul civil pentru liceu şi desenul.

— Te ţii de carte? Ai luat toate examenele?

— Da, domnule, răspunse fetiţa.

— Spune-i vărului Tom, o îndemnă Theron Wynne. E fata cu notele cele mai mari din toată clasa şi este cea mai bună, din toţi, băieţi şi fete, la latină şi franceză.

— Şi purtarea? Am impresia că nu mai era nevoie să întreb.

— Oh, e-n ordine, sper, răspunse fetiţa.

— *Spune-i*, vrea să ştie, insistă Theron Wynne. Are nota cea mai mare şi la conduită. Adică la purtare. N-a avut decât zece, în tot timpul liceului.

— Eram sigur. E suficient să te uiţi la ea. Theron, vă sfătuiesc, pe tine şi pe Bessie, să nu mai aşteptaţi să termine liceul Hilltop. Trimiteţi-o într-un pension. Tânără domnişoară, nu vrei să te retragi o clipă până ce tatăl şi cu mama ta şi cu mine discutăm ceva?

— Ba da, domnule. Îngăduiţi-mi să mă retrag, spuse Agnes, părăsindu-i.

— Nu-ţi dai seama că e singura femeie Wynne de vârsta ei? Din generaţia ei. Am de gând să fac ceva pentru fata asta. Îmi plac manierele ei. Ştie să se poarte. E curăţică şi îngrijită. Şi habar n-aveam că e atât de deşteaptă. Alegeţi un pension bun şi am să suport eu cheltuielile.

— Oh, vere Tom… Bessie Wynne începu să plângă.

— Ei drăcie! L-am ţinut pe taică-său la Lafayette şi nu m-a dezamăgit cum au făcut anumite alte rude ale mele. Ştiţi la cine mă refer. Chiar şi fiul meu mai mare – până să facă o treabă serioasă. Şi ce de bani mă costă şi aş vrea să văd şi eu măcar o dată banii mei făcând şi un lucru bun. Alegeţi un pension ca lumea şi o să ne sfătuim cât costă, şi voi depune banii la banca din Hilltop, pentru cazul când vreun huligan din sindicat mi-ar face de petrecanie.

— Oh, n-au să facă asta, vere Tom, sări Bessie Wynne.

— N-au să facă, hai? îţi închipui pesemne că irlandezii lui Mollie aparţin trecutului. Poate că nu se mai aude vorbindu-se de ei aşa de mult ca pe vremuri, dar află de la mine că nu merg nicăieri fără un pistol în buzunar. Nu uita că irlandezii ăştia aveau familii numeroase şi că fratele meu Albert e unul din cei care au dat o mână de ajutor ca vreo câţiva dintre ei să fie spânzuraţi… în orice caz, alegeţi un pension pentru Agnes, şi, Theron, scrie-mi o scrisoare. Îşi coborî vocea şi vorbi în şoaptă. Nu vreau să înceapă s-o intereseze băieţii. Liceul Hilltop. Colegi. Idei greşite. Dragoste din copilărie. Până la urmă ia un venetic.

— Ai dreptate, aprobă Bessie Wynne.

— Aşa că hotărâţi-vă, continuă vărul Tom. Şi Theron, peste o zi-două, aştept veşti de la tine.

— N-avea nicio grijă, vere Tom, zise Theron Wynne. Şi aş vrea să ştiu cum să…

— Fată cuminte, cu bun simţ. Şi pe deasupra prezentabilă, adăugă vărul Tom Wynne. Şi acum trebuie să plec.

După ce termină anul trei, Agnes a fost retrasă de la liceul Hilltop şi înscrisă la pensionul domnişoarei Dawson din Overbrook, unde, la fel ca ea, majoritatea internelor erau fete care învăţaseră câţiva ani la liceele de stat. Elevele externe erau fiicele familiilor din apropiere de Overbrook, Chestnut Hill şi Germantown, şi multe dintre

ele plecau de la domnişoara Dawson pentru a se duce să-şi termine studiile în pensioanele din New England şi din Statele din Sud. În consecinţă numărul elevelor era în permanentă schimbare, ceea ce făcea viaţa mai interesantă pentru fete, dar nu contribuia cu nimic la eficienţa profesoarelor. Cele bune nu rămâneau mult timp. „Şcoala asta parcă e Gara mare”, spuse o profesoară la plecare. Dar pentru Agnes Wynne şi părinţii ei şi pentru cetăţenii din Hilltop şi din celelalte orăşele de mineri pensionul Dawson era o şcoală de perfecţionare la modă, care, desăvârşindu-şi elevele, le situa într-o categorie aparte faţă de fetele care urmau la Wilson, Goucher, Hodd şi Bryn Mawr, pedantele ce se duceau la facultate pentru că voiau să se ia la întrecere cu bărbaţii.

Vărul Tom Wynne, cu toată admiraţia ce o avea pentru inteligenţa lui Agnes, nu se oferi s-o mai ajute să-şi continue studiile, deşi ea absolvi pensionul domnişoarei Dawson în fruntea clasei. Agnes se descurcase bine, dar venise timpul să se întoarcă acasă şi să aştepte un soţ potrivit. Vărul Tom Wynne o introduse în lume dând un bal în casa lui, la care invită întreaga plutocraţie a cărbunelui şi a cherestelei, a berii şi a whisky-ului, a juriştilor şi medicilor din regiune.

George Lockwood n-a fost invitat la bal. Deşi se găsea numai la câteva mile de Gibbsville, Swedish Haven nu era considerat ca făcând parte din ţinutul carbonifer. Era considerat ultimul orăşel olandez din Pennsylvania pe drumul înspre nord, iar Gibbsville, primul orăşel miner. N-avea nicio importanţă că George Lockwood era numai pe jumătate olandez din Pennsylvania; pentru că orice nume ar fi purtat el aparţinea tot de Swedish Haven. În Swedish Haven se auzea vorbindu-se mai mult olandeza din Pennsylvania decât engleza; în Gibbsville chiar familiile cu strămoşi germani îşi lăsau dialectul să piară, adaptându-se cu încetul influenţelor yankee din New England, care

prevalaseră întotdeauna.

George Lockwood din Swedish Haven ajunse la balul dat de Thomas Wynne fiindcă studiase la Princeton şi se găsea în vecinătatea Wynnevilleului pentru o nuntă a unui coleg de la Princeton.

Trecuse un an de la ruperea logodnei sale cu Lalie Fenstermacher. Locuia în casa părintească şi începuse să se ocupe de preluarea unor afaceri ale tatălui său. Abraham Lockwood îl deprindea pe George în mod sistematic cu administrarea bunurilor imobiliare din oraş şi a proprietăţilor agricole din zona rurală; cu banca, cu distileria şi cu operaţiile de extragere a cărbunelui din râu, precum şi cu stocurile de acţiuni din întreprinderile mai îndepărtate. În loc să-i ofere o rentă generoasă, Abraham Lockwood îl trecu pe fiul său pe statele de plată ale firmei *Lockwood & Company* şi îi dădu un birou în sediul firmei. În fiecare zi, tatăl şi fiul mergeau la lucru împreună şi luau dejunul amândoi la o masă rezervată, la Exchange Flotei. Treptat, Abraham Lockwood transferă responsabilitatea şi apoi titlurile proprietăţilor mai mici asupra fiului său, şi în răstimp de un an de zile George Lockwood ajunse un om bogat şi de sine stătător. În acelaşi timp, fără să-şi dea seama, era din ce în ce mai mult implicat în afacerile firmei *Lockwood & Company* şi în propăşirea Interesului Lockwood. Era un fiu drag, de care tatăl său era foarte mulţumit. Mama sa nu putea să-l vadă în faţa ochilor; el copia originalul Abraham Lockwood cu un zel inocent, pe care Adelaide îl găsea dezgustător, ca şi cum el l-ar fi afişat ca să-şi bată joc de ea. Văzând că fiul ei adoptă manierele tatălui şi că încearcă să-l întreacă uneori cu succes, în abilitate, Adelaide Lockwood se întristă şi până la urmă se scârbi. În schimb, Abraham Lockwood era încântat şi mândru când George îi prezenta planuri pentru a economisi sau a câştiga bani; le trecea cu vederea pe cele nereuşite şi le lăuda peste măsură pe cele eficiente. Şi, în

permanenţă, tatăl conştient şi mama în mod vag observau cum fiul lor era sedus de Interes. Adelaide nu se mai împotrivea acestui lucru – oricare ar fi fost el – pus la cale de Abraham Lockwood. Ea renunţase la George şi punea inimă numai pe jumătate în strădania de a-l păstra pe Penrose. Fiul cel mai mic, acum în primul an la Princeton, ceda influenţei lui George, aşa cum George cedase influenţei tatălui său, şi Adelaide Lockwood contractă o răceală după alta, până ce o congestie deosebit de gravă evolua într-o pleurezie care i-a fost fatală. Dacă s-ar fi putut uita în trecut n-ar fi descoperit decât o singură victorie asupra familiei Lockwood: îl convinsese pe socrul ei să dărâme zidul.

Niciun bărbat, sau femeie din Swedish Haven nu ştia că nu puroiul din piept îi pricinuise moartea. Pentru ură, supărare, sau dezamăgire nu existau diagnostice şi din cei trei bărbaţi înalţi care stăteau la mormântul Adelaidei numai cei doi, mai tineri, păreau mâhniţi şi derutaţi. Bărbatul cel mai bătrân părea numai mâhnit, fiindcă era totuşi mai bătrân şi vârsta te învaţă să accepţi inevitabilul. În cele din urmă un frumos vitraliu colorat a fost instalat în biserica luterană în memoria Adelaidei. Pastorul Bollinger era în taină recunoscător lui Abraham Lockwood pentru că nu dorise o ceremonie specială pentru închinarea vitraliului. Bollinger avea îndoielile lui în privinţa numărului enoriaşilor care ar fi participat la această slujbă, şi apoi ce se putea spune despre o femeie a cărei lipsă nu va fi niciodată resimţită?

Văduvul şi orfanul formau o pereche frumoasă, în drumurile lor între casă şi birou şi, odată cu dispariţia Adelaidei Lockwood de pe scena locală, aşezământul Lockwood, în întregime masculin, stârnea mai puţine animozităţi decât până atunci. Aşa cum făcuseră întotdeauna cei din familia Lockwood, Abraham şi fiul său George se ţineau deoparte, dar cetăţenii începură să vadă

în Abraham şi în George Lockwood ceva mai mult decât nişte simpli indivizi; ei reprezentau, sau George reprezenta a treia generaţie a familiei în orăşel; trei generaţii cu avere, două generaţii cu avere şi stil, studii universitare, serviciu militar, impunătoare legături în Gibbsville şi Philadelphia, cu continuitate în locuirea orăşelului şi cu o capacitate crescândă de a câştiga bani. Acum se vorbea despre cei doi bărbaţi care mergeau unul lângă altul, despre tată şi fiu pe tonuri nu tocmai defavorabile, ca despre „aristocraţia noastră”. Oraşele mai mari îşi aveau de mult aristocraţia lor şi acum Swedish Haven descoperi că are şi el una proprie. Rezerva care fusese luată în nume de rău în timpul vieţii Adelaidei era acum admisibilă şi chiar de admirat la familia Lockwood, în întregime masculină. Interesul fusese înlesnit prin dispariţia reprezentantului feminin al familiei şi Abraham Lockwood se pregăti să treacă la faza următoare.

Eşecul Fenstermacher, decise el, fusese un accident fericit. O unire cu familia Fenstermacher din comitatul Lebanon, care avea în frunte un judecător, oferise la prima vedere unele avantaje; dar Abraham Lockwood se convinsese din propria-i experienţă că Interesul ar fi mult mai bine slujit dacă George ar reuşi să-şi găsească o soţie potrivită, care să nu fie de origine olandeză. Olandezii din Pennsylvania se pricepeau cum să-şi păstreze banii şi cum să câştige şi mai mulţi, şi erau peste măsură de respectabili când deveneau bogaţi, dar greu de digerat. Nu erau decât burghezi germani şi, cu puţine excepţii, rămâneau aşa generaţie după generaţie. Adelaide şi familia ei aveau rădăcini prerevoluţionare şi erau bogaţi de mai bine e! e un secol; dar nimeni, nici chiar în derâdere, nu-i numise vreodată aristocraţi. Hoffnerii nu se arătaseră de fel dispuşi să profite de pe urma lungii lor istorii americane sau de generaţiile lor cu avere. Primul membru din familia Adelaidei care avea o înfăţişare aristocratică

era fiul ei, George, şi fusese nevoie de sânge Lockwood ca să se ajungă aici. Dacă George şi-ar fi căutat o soţie printre olandezii din Pennsylvania, s-ar fi putut ca până la urmă copiii lui să iasă nişte Hoffneri şi „Interesul Lockwood" s-ar fi dizolvat într-o singură generaţie. Abraham Lockwood era hotărât ca data următoare când pe George îl va mai interesa vreo tânără femeie, să fie de la început mai vigilent. Între timp îşi va consolida poziţia în stima băiatului, prin sociabilitate, generozitate raţională şi dovezi de respect pentru judecata fiului său, exercitând însă în acelaşi timp un control precaut asupra relaţiilor lui George cu tinerele femei. Băiatul era senzual şi sensibil – tatăl său ştia aceasta – şi evident atrăgător. Trebuia deci supravegheat. Din fericire trecuse prin facultate fără să devină beţiv.

Abraham Lockwood avea grijă să nu fie pisălog. La birou îl punea pe băiat să lucreze fără întrerupere şi erau zile când nu stăteau de vorbă de la opt treizeci până la prânz, astfel că ora de masă era un fel de recreaţie pentru amândoi.

— Nu ţi-ar place să mergem săptămâna viitoare la regate?

— Săptămâna viitoare? îmi pare rău, tată, dar e tocmai săptămâna în care mă duc la nunta aceea, se scuză George.

— La ce nuntă? Cine se însoară?

— Un coleg de club, unul Lassiter, se însoară cu o fată al cărui nume l-am uitat. Amândoi locuiesc lângă Hazleton.

— Băiatul lui Franklin Lassiter?

— Da. Cel cu minele de cărbuni.

— Ah, ştiu! Familia Lassiter, Wynne. De! Probabil c-ai să petreci bine acolo. Milionarii ăştia din industria carboniferă se pricep cum să-şi toace banii.

— Aşa e, mă ia de aici un tren care opreşte numai

pentru mine. O garnitură specială care pleacă din Philadelphia şi culege invitaţii de pe drum. Vagoane de dormit, vagon restaurant şi un vagon salon. Cât stăm acolo, folosim garnitura drept hotel.

— Pe vremea când eram de vârsta ta nu se făcea atâta lux. De! îmi pare rău că scapi regatele, dar ai să te distrezi mai bine acolo unde te duci.

— Vezi ce-ai pierdut dacă n-ai urmat la Princeton?

— Poate ai să te miri, dar află că pe vremea când eram la Universitate îi compătimeam pe amicii noştri de la Princeton. Nu uita că noi trăiam într-un oraş.

— Da, aşa e şi pun prinsoare c-ai fost un mare chefliu.

— În privinţa asta, tăcerea este de aur, băiete. Prefer să mai rămâi cu ceva iluzii despre tatăl tău.

— E-n regulă, dacă şi tu îţi faci iluzii despre mine.

— Nu-mi fac niciuna. Absolut niciuna. Dar distrează-te cât e timpul.

În ultimul moment Thomas Wynne trimise o invitaţie în alb şi tinerilor domni veniţi în orăşel pentru nunta Lassiter-Powell, şi aceştia au fost transportaţi la domeniile Wynne în omnibuze trase de catâri. Grădinile Wynne erau luminate de lampioane japoneze şi pentru dans se ridicase un pavilion special. Pavilionul, având aproximativ forma unei pagode chinezeşti, era construit pe o pantă, chiar sub conacul Wynne, astfel încât oferea o privelişte a lacului Wynne, proprietatea Companiei, şi a văii Lawyer – al cărei nume la origine fusese Loire. Poziţia era remarcabilă şi întotdeauna vizitatorii scoteau exclamaţii de încântare.

— Ştiţi *de ce* este aşa frumoasă, răspundea Tom Wynne. Peste tot în jur, la est, vest şi sud, sunt numai mine de cărbuni. Oricum ai veni aici, cu trenul sau pe şosea, trebuie să străbaţi loturile miniere. Când ajungi aici sus, nu mai vezi niciun concasor, niciun morman de zgură. Asta te surprinde, şi asta am şi urmărit. Într-o bună zi, după ce

am să închid ochii şi am să fiu uitat, au să sape un puţ de mină acolo, unde se vede cătunul acela, şi au să înceapă să taie pădurile. Dar atâta timp cât am un cuvânt de spus, totul are să rămână aşa.

În amurg, înainte de începerea balului dat în cinstea lui Agnes Wynne, George Lockwood ascultă tirada preferată a bătrânului.

— Se poate spune însă că este o privelişte foarte costisitoare, interveni George Lockwood.

Thomas Wynne se întoarse către el.

— Da, dacă ţii neapărat s-o evaluezi în dolari şi cenţi, este, tinere. Eşti domnul Phillips?

— Nu, domnule, acesta-i domnul Phillips. Numele meu e Lockwood. Dânsul e domnul Phillips, domnul McCormick, domnul…

— Aha, aha, îl întrerupse bătrânul. Pe ceilalţi i-am cunoscut, numai pe dumneata şi pe domnul Phillips nu vă cunoşteam. Lockwood. Ai intrat în afaceri sau mai studiezi încă?

— Sunt în afaceri cu tatăl meu.

— Nu cumva e vorba de Abraham Lockwood? De colo, din Swedish Haven?

— Ba da, domnule.

— Numele mi-e cunoscut, spuse Tom Wynne. Ei bine, domnilor, sper că o să vă distraţi. Părăsi grupul, ca să se piardă printre ceilalţi invitaţi înainte de începerea dineului.

Petrecerea era pe sfârşite, când lui George Lockwood îi veni rândul să danseze cu invitată de onoare, şi aceasta începuse să-şi epuizeze rezerva de banalităţi. Mai precis, se săturase să repete într-una aceleaşi banalităţi la atâţia necunoscuţi.

— …Şi aţi venit cu ocazia nunţii? îl întrebă ea obosită. Ce mireasă frumoasă a fost Mary!

— Nu era chiar aşa de frumoasă, dar atâta timp cât

Pudge crede asta, totu-i în regulă, replică George Lockwood.

— Nu e prea frumos să vorbiţi astfel de logodnica, adică de soţia prietenului dumneavoastră.

— Ei bine, chiar dacă aţi fi spus că Pudge a fost un ginere frumos, tot n-aş fi fost de acord. E un băiat de treabă, dar trebuie să recunoaşteţi că nu-i un Adonis.

— Mai caut şi altceva la prietenii mei, în afară de asta.

— Ştiu. Din fericire ei n-au nevoie să mai caute altceva la dumneavoastră.

— E un compliment sau vreţi să insinuaţi că n-ar mai găsi altceva?

— A vrut să fie un compliment. În această fază a jocului n-aş spune o impoliteţe.

— În această fază a jocului!? Ce vă face să credeţi că va mai exista şi altă „fază a jocului”, cum spuneţi dumneavoastră?

— Retrag ce-am spus, domnişoară Wynne. Nu cred că am să vă mai revăd vreodată. De altfel, nici bunicul dumneavoastră nu mă simpatizează.

— Bunicul meu? Dar când şi unde l-aţi cunoscut pe bunicul meu? Şi pe care din ei? Sunt morţi amândoi.

— Credeam că domnul care dă balul e bunicul dumneavoastră.

— Nu, e vărul meu. E văr primar cu tatăl meu. Şi de ce nu v-ar simpatiza? Ce i-aţi spus?

— Ca să fiu sincer, am impresia că pe tatăl meu nu-l simpatizează. Îndată ce am pomenit numele tatii, domnul Wynne a pus capăt convorbirii. Deşi nu-i exclus, firește, ca pe mine să nu mă simpatizeze. Nu am faima că flatez oamenii.

— Nu, n-am impresia asta, deşi flatarea oamenilor nu-i un lucru foarte lăudabil.

— Reuşesc să-mi fac duşmani fără să scot o vorbă.

— Dar nici nu lăsaţi asta la voia întâmplării, nu-i aşa? Plasaţi neapărat o vorbă, nu? Am impresia că ţineţi ca lumea să vă antipatizeze. Ce-aţi spus despre Marv era inutil. Ca şi ce-aţi spus despre Pudge.

— De ce aş ţine să mă antipatizeze lumea? Dumneavoastră de exemplu. Sunteţi invitată de onoare şi apoi şi regina balului. V-am făcut un compliment sincer şi dumneavoastră l-aţi răstălmăcit. N-ar fi trebuit să faceţi asta.

— Nu-mi place să discut despre mine cu persoane pe care le cunosc atât de puţin.

— Vă cer umil iertare, domnişoară Wynne. Şi sper că veţi uita întregul incident. Valsul se termină chiar în clipa aceea, Agnes îl luă de braţ şi el o conduse până la un grup de tineri. În tot restul serii o surprinsese uitându-se din când în când la el, nici zâmbitoare, nici ostilă, dar incontestabil conştientă de prezenţa lui.

În ziua următoare, la o vilă de la Lake Wynne, avu loc un picnic, evenimentul final al festivităţilor de la nuntă şi bal. Invitaţii erau cu toţii tineri şi escortaţi de Theron şi Bessie Wynne, gazdele nominale. Apa era foarte rece şi nimeni nu făcu baie, dar majoritatea musafirilor se plimbară pe rând cu bărcile cu rame. Astfel, George Lockwood se găsi singur la o masă cu Theron şi Bessie Wynne.

— Ei bine, cred că o să fiţi mulţumiţi cu toţii când o să ajungeţi acasă ca să dormiţi, spuse Theron Wynne. Cât aveţi de mers, domnule Lockwood?

— Cobor la a doua staţie, la Swedish Haven. Prima staţie e Gibbsville, apoi vine Swedish Haven.

— Ah, da, Swedish Haven! N-am fost niciodată acolo. Am trecut doar cu trenul de mai multe ori, dar n-am coborât niciodată. Nu locuieşte acolo şi prietenul meu Jacob Bollinger? Pastorul?… Prietenul meu… – nu l-am mai văzut pe Jake de ani de zile, dar am fost prieteni în

facultate.

— Da, e pastorul bisericii luterane.

— Pe vremuri îmi făcea plăcere să-l aud vorbind. Când a venit la facultate abia puteai să-l înţelegi din cauza accentului olandez.

— Şi acum vorbeşte la fel.

— Ştii dialectul olandez?

— Doar câteva cuvinte şi ştiu să număr. Mama e de origine olandeză. Din Richterville.

— Ah, da! Asta-i în comitatul Lebanon?

— Nu, e tot în Lantenengo, dar chiar lângă hotar.

— Când l-am văzut pe Jake Bollinger ultima oară, tocmai fusese chemat la biserica luterană din Swedish Haven şi l-am întrebat dacă se aşteaptă să găsească mulţi păcătoşi acolo. Mi-a răspuns că nu, însă că în oraş există o familie al cărei cap a comis două crime şi totuşi a scăpat basma curată. Nu credeam că la olandezii din Pennsylvania se întâmplă asemenea lucruri. Aduce mai mult cu ce se petrece pe aici, pe la noi, în regiunile carbonifere.

George Lockwood se ridică în picioare.

— Data viitoare, când vă întâlniţi cu părintele Bollinger cereţi-i să vă spună numele acelei familii.

— Oh, deci e adevărat? Credeam că, cine ştie? Jack m-a luat peste picior. Pentru un predicator avea un simţ al umorului cam ciudat. Era un mic farsor.

— Cunosc familia aceasta foarte bine. Iertaţi-mă. Mi-a venit rândul la barcă.

Scrisoarea lui Theron Wynne sosi peste o săptămână.

Stimate domnule Lockwood.

Vă scriu ca să vă cer cele mai sincere scuze pentru regretabilele cuvinte rostite duminica trecută la picnic*ul de la Lake Wynne*. *Nu găsesc cuvinte pentru a vă spune cât de mult regret că gura mea neghioabă şi nestăpânita a pricinuit o asemenea durere*. *Ceea ce mă face să mă simt şi mai prost este reţinerea dumneavoastră cavalerească*

faţă de o calomnie xtit de stupidă prin care mi-aţi dat o lecţie, deşi sunteţi mai tânăr, iar eu sunt destul de bătrân ca să vă pot fi tată. Aş da orice ca să pot repara gafa făcută, sau să pot şterge într-un fel oarecare orice amintire a cuvintelor mele. În concluzie, nu vă mai pot spune decât că niciodată în viaţa mea n-am fost atât de umil în exprimarea scuzelor şi regretelor mele. Sper că veţi găsi în sufletul dumneavoastră posibilitatea ca, măcar cu timpul, să-mi iertaţi gafa.

Al dumneavoastră devotat, THERON B. WYNNE

George Lockwood citi de două ori scrisoarea şi apoi o aruncă în coşul de hârtii. Trecu o săptămână şi primi o altă scrisoare din Hilltop, Philadelphia.

Stimate domnule Lockwood.

*Îmi iau libertatea să vă scriu deoarece indiferent ce v-a spus tata la pic-me, n-a făc*ut-*o intenţionai. Ştiu că v-a trimis o scrisoare de scuze, dar mai regretă încă cele ce v-a spus. N-a vrut să-mi spună despre ce e vorba, deoarece zice c-a fost „oribil". Nici mama nu vrea să discute această chestiune cu mine; tata i-a interzis să-mi repete cuvintele ce vi le-a spus. Indiferent ce a zis, niciodată nu l-am văzut atât de abătut şi ştiu că acest lucru îl obsedează. V-aş fi extrem de recunoscătoare dacă, în măsura în care vă e posibil, i-aţi accepta scuzele, şi i-aţi scrie un bilet în acest sens. Nu-l cunoaşteţi pe tatăl meu, dar vă asigur că niciodată în viaţa lui n-a pricinuit cuiva în mod intenţionat vreun rău, fiind prea bun ţi amabil pentru a jigni pe cineva.*

Cu toată stima, Agnes Wynne

Tocmai îi recitea scrisoarea la el în birou, când tatăl său veni să-l ia la dejun.

— Papetărie feminină, observă Abraham Lockwood. Ai făcut o cucerire?

— Poate da, poate nu, răspunse George Lockwood.

Scrisoarea lui Theron Wynne nu reuşise decât să-l plictisească pe George Lockwood, mai mult chiar decât

gafa. George Lockwood fusese plictisit, iritat, furios, dar toate acestea îi trecuseră şi scrisoarea servise doar ca să-i reamintească gata şi să-i reîmprospăteze plictiseala. Era totuşi nedemn din partea unui om în toată firea să fie – după cum o recunoştea singur – „atât de umil”, şi George Leckwood nu răspunse la scrisoare pentru că i se părea că Theron Wvnne nu merita un răspuns. Dar scrisoarea de la Agnes Wynne era de la Agnes Wvnne. Până la scrisoarea ei nu avusese niciun motiv, pretext sau ocazie, ca s-o revadă. Acum lucrurile se schimbaseră.

Stimate domnule Wynne.

Ţin să vă mulţumesc pentru scrisoarea dumneavoastră. *Vă asigur că nu port nicio „ranchiună” pentru lucrurile spuse la picnic*, *ştiind că n-au fost spuse cu intenţia de a jigni*. *Şi eu m-am găsit de multe ori în aceeaşi penibilă situaţie*. *Am de gând ca în curând să vin în Wilkes-Barre şi Hilltop în interes de afaceri şi sper că voi avea plăcerea s-o revăd pe doamna Wynne*, *pe dumneavoastră şi pe încântătoarea dumneavoastră fiică*.

Cu toată stima, *George Lockwood*

N-avea nicio importanţă că George Lockwood n-avea afaceri de perfectat în Wilkes-Barre sau Hilltop. La trei zile după ce expedie scrisoarea, era insistent invitat să-şi întrerupă călătoria pentru a rămâne o noapte la Lake Wynne, unde Theron Wynne avea o vilă de vară.

Pe feţişoara suptă a lui Theron Wynne se oglindea bucuria naivă şi patetică pricinuită de iertarea gafei, şi Bessie Wynne se simţea bine pentru că soţul ei era mulţumit. Amândoi păreau convinşi că George Lockwood venise să-i vadă pe ei, astfel că nu rămase singur cu Agnes decât după cină.

— La şapte dimineaţa trebuie să fiu la mină, încât sper c-ai să mă ierţi că mă duc la culcare odată cu găinile.

— Şederea aici la vilă e foarte agreabilă, cu singurul inconvenient că domnul Wynne trebuie să se scoale cu o

oră mai devreme, explică doamna Wynne.

— Aşa e. Mi-ar fi făcut plăcere să mai stăm puţin de vorbă, dar uite, acum se face patru şi jumătate.

În cele din urmă domnul şi doamna Wynne se retraseră.

— Puteai să-mi răspunzi şi mie la scrisoare, îi reproşă Agnes.

— Mă miram de ce eşti aşa distantă. Deci asta era? Dacă vrei adevărul gol-goluţ, mă găsesc aici numai datorită scrisorii dumitale. Acesta-i răspunsul meu. Aş fi rămas certat cu tatăl dumitale, dar nu şi cu dumneata.

— *Eu* una nu ţi-aş fi *cerut scuze*.

— Nu?

— Nu. Dacă n-ai fi avut bunul simţ să-ţi dai seama că ceea ce s-a spus nu era intenţionat. Aceasta în cazul când aş fi spus-o eu. Sau oricine altcineva. Nimeni nu face un *faux pas* ca acesta intenţionat.

— Nimeni nu face un *faux pas* intenţionat. Asta şi este un *faux pas*, dacă mi-aduc bine aminte. Dar oamenii ar trebui să fie mai atenţi cu ce spun şi cui spun.

— Eşti întotdeauna chiar atât de atent?

— Credeam că nu ştii ce mi-a spus tatăl dumitale.

— Am aflat. Era atât de abătut încât până la urmă mi-a spus tot, explică ea. Îmi dai voie să-ţi pun o întrebare? L-ai cunoscut vreodată pe bunicul dumitale?

— Fireşte că l-am cunoscut. Şi încă foarte bine. Îmi povestea mereu despre război. Fusese rănit la Bull Run.

— Avea obiceiul să împuşte mereu oameni?

— M-aş putea supăra pentru asta.

— N-am ce să-ţi fac. Pare atât de diferit, în comparaţie cu tatăl meu, singurul bărbat pe care îl cunosc într-adevăr bine.

— Ei lasă, domnişoară Wynne. Chiar singurul bărbat? Te-am văzut la balul dumitale, nu uita.

— Pe jumătate din ei nu-i cunoşteam mai bine decât

pe dumneata.

— Ai să-i cunoşti, totuşi.

— Nu ştiu dacă mă interesează.

— Te-a sărutat vreodată cineva?

— Bineînţeles că nu.

— Dar ce se întâmplă cu amorezii de prin părţile astea ale lumii?

— Nu se întâmplă nimic cu ei. Dar ştiu cum să respecte o doamnă, aşa cum fac gentlemenii peste tot.

— Dacă ţi-aş cere o sărutare, ai striga după ajutor?

— Nu. Dar răspunsul ar fi… nu.

— Şi dacă aş *fura-o f*

— Acesta-i motivul real pentru care ai venit aici, domnule Lockwood?

— În sfârşit, începi să înţelegi. Da.

— Atunci e foarte bine că n-ai să stai mult aici. Nu mi-ar face plăcere să ştiu că-ţi pierzi preţiosul dumitale timp. Am auzit că bărbaţii din Princeton se cred cei mai grozavi cuceritori de inimi. Dumnezeule! Ce onoare a dat peste mine!

— Dezonoare, n-ar fi mai bine spus? Vorbeşti de parcă o mică sărutare inofensivă ar fi aproape o seducţie.

— Zău, domnule Lockwood! Mergi prea departe!

— Văd că cel puţin cunoşti sensul cuvintelor!

— Poţi să cunoşti sensul cuvintelor fără să… ştiu şi ce înseamnă chirurgie, şi nu-mi face plăcere să mă supun unei operaţii.

— Regret că nu mi-am adus cloroformul.

— Cloroformul? Nu înţeleg ce vrei să spui.

— Ai vorbit de chirurgie. Dacă aş fi avut poate nişte cloroform la mine reuşeam să te adorm şi apoi să te sărut.

— Ce idee neplăcută. Trebuie să ai o minte foarte perversă dacă îţi vin idei de felul acesta.

— Am adesea idei perverse, dar cel puţin sunt gata s-o recunosc.

— Oricine îşi poate da seama de asta; e suficient să te audă cum vorbeşti.

— La noapte când te urci în pătuţul dumitale să te gândeşti că şi eu sunt în pat şi că nu ne desparte decât un perete subţire.

— *Noapte bună*, domnule Lockwood. Plecă, dar după câteva clipe se întoarse tot furioasă. Mai stai aici? Pentru că altfel trebuie să sting lămpile.

— Am să le sting eu. Te deranjează dacă la mine în cameră las lampa aprinsă? Ai să poţi dormi?

— Sunt sigură că am să pot dormi, mulţumesc.

Timp de o oră după ce se duse şi el la culcare, ciocăni intermitent, cu unghia, în peretele subţire şi lăcuit.

La micul dejun Bessie Wynne îl întrebă:

— Aţi dormit bine, domnule Lockwood? Uneori, când eşti pentru prima noapte în pădure se adoarme foarte greu.

— Am dormit buştean. Ai dormit bine domnişoară Wynne?

— Eu? Nu prea. Mi se pare c-am auzit un şoarece, sau un şobolan.

— Dar nu ţi-e frică de ei, zise mama ei. Uneori, în casele în care am locuit la începutul căsătoriei mele cu domnul Wynne, erau cu duiumul.

— Oh, nu mi-e frică de ei, dar mă împiedică s-adorm.

— Domnul Wynne m-a rugat să vă spun la revedere din partea lui şi că a fost o mare plăcere să vă avem printre noi. Şi că dacă mai veniţi prin părţile astea, nici nu ne gândim să vă lăsăm să staţi la hotel. Mai ales la cel din Hilltop.

— Ei bine, s-ar putea să vă iau în serios, doamnă Wynne. În vara asta trebuie să mai vin de câteva ori pe aici. De când a început să îmbătrânească, tatăl meu mă lasă pe mine să fac aproape toate deplasările.

— Cu siguranţă că sunteţi de mare ajutor tatălui

dumneavoastră, zise Bessie Wynne.

— Vă mulţumesc. Şi rămâneţi aici toată vara?

— Da, vila ne stă la dispoziţie până la mijlocul lui septembrie, când vărul Tom o deschide pentru prietenii lui care vin la vânătoare. Îi vin prieteni din New York şi Philadelphia şi rămân aici până ce fiecare împuşcă un cerb. Unul din ei a doborât un urs, acum cinci sau şase ani.

Speranţa definită a lui George Lockwood că Agnes Wynne şi-ar putea dovedi gratitudinea printr-un gest extrem – „extrem de recunoscătoare”, se exprimase ea în scrisoare – fusese din partea lui, îşi dădu seama, un gând de un romantism naiv. Extrem de recunoscătoare erau nişte cuvinte care pentru ea n-aveau nicio semnificaţie; ar fi putut să spună mai sincer „am să vă mulţumesc foarte mult”. Dar era o fată enigmatică, deci una neobişnuită, şi el avea o teorie – ce-i drept, neverificată – că o fată neobişnuită putea fi sedusă fără obligaţii matrimoniale. Până atunci, în toată experienţa lui, nu izbutise să seducă o fată de familie bună. Acestea erau prea bine apărate împotriva seducătorilor şi propriilor lor instincte. Lalie Fenstermacher fusese de mai multe ori pe punctul de a-i ceda, şi George auzise de cazul unei cunoştinţe de la Princeton care sedusese o fată cu complicitatea fratelui ei. Dar când George Lockwood văzu fata în carne şi oase încetă să-l mai considere pe cunoscutul lui ca pe un bărbat cutezător sau norocos, şi îl socoti, mai degrabă, un tip cu stomacul rezistent. Deci problema nu consta atât în a seduce o fată de familie bună, ci în a seduce o fată atrăgătoare de familie bună. Şi Agnes Wynne întrunea ambele condiţii. Era atrăgătoare şi ar fi fost un adevărat triumf s-o seduci şi apoi s-o abandonezi în voia emancipării ei arogante şi oarecum intelectuale.

Agnes avea nouăsprezece ani şi, în comparaţie cu fetele de-o vârstă cu ea, era atât de zveltă, încât, în mod normal, George Lockwood n-ar fi ales-o pentru a o seduce.

Faptul că era lipsită de voluptate îi indica în fond că eventuala posedare a trupului ei nu era singura plăcere pe care o anticipa. Ţinea neapărat să-i taie puţin din nas. Descoperise poziţia ei exactă în dinastia Wynne, care era de natură să descurajeze pe vânătorii de zestre, dar mai observase că tinerii o plăceau, îi căutau compania, şi se întreceau să-i intre în graţii, ceea ce însemna că la nouăsprezece ani nu va mai rămâne multă vreme nemăritată. În privinţa poziţiei ei printre membrii familiei Wynne, deşi aceasta i-ar fi putut descuraja pe acei vânători de zestre mai grăbiţi, George auzise că Agnes era ruda feminină preferată a bătrânului Tom Wynne şi, în consecinţă, avea unele perspective. Pe de altă parte văzu că o mulţime de tineri, care nu se aflau în situaţia de a se însura pentru bani, erau foarte atenţi cu Agnes, şi într-un an-doi, oricare dintre ei ar fi putut s-o ia de nevastă, iar George Lockwood nu ţinea de loc să fie al doilea. Dragostea nu intra în calculele lui.

Norocul îi oferise pretextul şi ocazia reînnoirii cunoştinţei lor, dar de acum încolo nu se va mai lăsa în voia norocului. Nu mai era necesar. Invitaţia lui Theron şi Bessie Wynne de a vizita din nou vila de pe lac venise spontan şi George Lockwood presupunea că Agnes nu se va împotrivi părinţilor ei. În familie exista cordialitate, dar nu şi egalitate; era de neconceput că Agnes şi-ar fi putut afirma emanciparea în acest fel, şi el bănuia că în realitate toată emanciparea ei se reducea doar la o oarecare originalitate în gândire. Agnes nu era profundă, ci doar ceva mai deosebită de celelalte fete, la fel cum accentul ei de fată din sud o făcea să pară deosebită la o petrecere din nord. George găsi argumente atât în favoarea cât şi împotriva originalităţii ei; această originalitate îl fascina, dar îl şi îndepărta, şi atunci îi negă existenţa. Dar descoperi că profundă sau nu, deosebită, neobişnuită sau nu, Agnes îl preocupa aşa cum nu mai reuşise nicio altă

fată de când se despărţise de Lalie.

La a doua sa vizită, la care rămase peste noapte la vila de pe lac, ea plecase ostentativ să-şi viziteze nişte prieteni în nordul statului, lângă graniţa cu New York. George nu-şi trădă plictiseala ci, dimpotrivă, se străduí să fie cât mai fermecător cu tatăl şi mama ei, şi profită de orele plăcute, storcându-i lui Theron Wynne informaţii despre resursele de cărbune şi cherestea ale Companiei Wynne. Concesiunile carbonifere şi extragerea cărbunelui cereau cunoştinţe speciale şi resurse financiare considerabile, şi nici George Lockwood, nici Abraham n-aveau intenţia să facă investiţii în antracit, dar *Lockwood & Company* avea două joagăre ale căror concesiuni forestiere aveau să devină în curând inutile, odată cu epuizarea rezervelor de lemn. Trebuiau găsite păduri noi şi dacă nu existau terenuri disponibile, cel mai bun lucru care mai rămânea de făcut era să se obţină un preţ bun pentru utilajul joagărelor. Vizita era de asemenea o ocazie pentru a strânge informaţii despre situaţia economică a familiilor Hofman şi Stokes. Abraham Lockwood îl îndoctrinase pe fiul său mai mare, mai mult prin sugestii, să fie oricând gata să profite din plin de orice situaţie care ar fi fost rentabilă pentru familia Lockwood şi păgubitoare pentru celelalte două familii. Deşi n-avea niciun indiciu pe care să se bazeze, George Lockwood era convins că tatăl său îi ura pe verii lui din Gibbsville. Din partea lui George, resentimentul nu era tot atât de puternic, dar când Theron Wynne, care nu ştia nimic despre aceste legături de rudenie, făcu observaţia că băieţii Stokes erau întrucâtva mai puţin şireţi decât bătrânul Hofman, George Lockwood se găsi în posesia unei păreri nepărtinitoare, care într-o bună zi ar fi putut să-i fie de folos.

Îşi potrivi vizita următoare peste o lună, dându-şi foarte bine seama că Theron şi Bessie Wynne vor insista ca Agnes să fie prezentă pentru a evita aparenţa unei

grosolănii. În mod transparent, ca măsură de protecţie, Agnes mai invitase o fată. Ruth Hagenbeck nu se dovedi o alegere bună pentru scopul lui Agnes 5 se îndrăgosti imediat de George Lockwood, roşea când acesta i se adresa direct şi intervenea fără nicio noimă în conversaţia generală când era la masă. La cină, de pildă, în timp ce Theron Wynne povestea:

— …şi în anul următor ne-am mutat la Hilltop…

— Şi eu cred la fel, interveni Ruth Hagenbeck.

— Ce-ai spus, Ruth? o întrebă Theron Wynne.

Ruth Hagenbeck se uită ţintă la George Lockwood.

— *Ce* anume credeai, domnişoară Hagenbeck? o întrebă şi George Lockwood.

— Oh, nu credea nimic. A vrut doar să spună şi ea ceva, sări Agnes Wynne.

— Nu-i frumos ceea ce spui, Agnes, o mustră Bessie Wynne.

— Ei bine, dacă are ceva de spus, nimeni n-o opreşte. Ce voiai să spui Ruth? o întrebă Agnes.

— Uite de-asta nu vreau să-ţi spun, răspunse Ruth Hagenbeck.

Theron Wynne îşi reluă povestirea şi Ruth fără să spună niciun cuvânt se sculă şi plecă de la masă.

— Ai jignit-o, Agnes. Du-te imediat şi cere-i iertare, o îndemnă Bessie Wynne.

Agnes Wynne lipsi mai bine de zece minute. Când se întoarse spuse:

— Ruth vă roagă s-o scuzaţi. Are o migrenă.

— Nu-i de mirare că are migrenă, dacă n-a mâncat, spuse Theron Wynne. Du-i ceva pe o tavă, Agnes. Poate puţină supă de pui.

— Vrea să fie lăsată în pace, tată.

— Oh, păcat! exclamă Theron Wynne.

— După masă am să mă duc la ea să văd cum se simte, spuse Bessie Wynne. Aşa şi făcu şi îi informă că

Ruth dormea dusă şi că era de asemeni timpul de culcare pentru ea şi soţul ei. Din nou Agnes rămase singură cu George Lockwood.

— N-ai să fii niciodată ca domnişoara Hagenbeck, nu-i aşa?

— Dacă ai de gând să spui ceva împotriva ei, să ştii că e una din cele mai bune prietene ale mele.

— N-am de gând să spun nimica împotriva *ei,* ci împotriva *dumitale*. Eşti o fiinţă atât de nepăsătoare, că n-ai să te tulburi niciodată în aşa hal ca ea.

— Nu înţeleg ce vrei să spui cu tulburatul în aşa hal, dar în ceea ce priveşte observaţiile dumitale referitoare la alte persoane, domnule Lockwood, cu cât vorbeşti mai puţin, cu atât e mai bine.

— Domnişoara Hagenbeck a fost foarte drăguţă. E foarte tânără şi ingenuă…

— Suntem de-o vârstă, îl întrerupse Agnes. De fapt e aproape cu un an mai mare decât mine, dacă vrei să ştii.

— Prezenţa mea aici a tulburat-o.

— Ei drăcie, în viaţa mea n-am *pomenit* atâta egocentrism! Zău, întrece orice măsură.

— Eşti la fel de tulburată ca ea, numai că te manifeşti cu totul altfel. Da pildă plecarea dumitale la Scranton, când ai auzit că vin aici.

— Dacă te referi la vizita pe care am făcut-o la Montrose, află că n-am plecat din cauza dumitale.

— Eşti gata să juri pe *Biblie*? Uite aici o *Biblie*. Pune mâna pe ea şi jură.

— Pentru nimic în lume! Şi ce-i dacă am plecat din cauza dumitale? Nu cred că asta ar fi o dovadă că prezenţa marelui, fermecătorului şi frumosului domn George Lockwood m-a impresionat. Adevărul este exact contrariu. Toată vorbăria aceea a dumitale despre furturi de sărutări şi alte lucruri şi mai rele…

— Mai rele? Ah, da! Seducţia.

— Tot ce sper e că ceilalţi tineri din Swedish Haven nu sunt ca cel pe care l-am cunoscut. Dacă eşti modelul lor, domnule Lockwood, compătimesc pe doamnele care sunt nevoite să trăiască în acest oraş.

— Bagă de seamă ce spui. S-ar putea ca într-o bună zi să locuieşti şi dumneata acolo.

— Mai bine moartă! mai bine moartă! mai degrabă m-aş mărita cu un venetic, decât să mă mărit cu dumneata.

— Tocmai de-asta am să te fac să te măriţi cu mine.

— Nici pentru tot aurul din Pennsylvania. Sau din lume.

— N-am tot aurul din Pennsylvania, dar voi aştepta până ai să te măriţi cu mine, indiferent cât va dura. Şi-ţi interzic să te măriţi cu altul. Îţi interzic să te dăruieşti altui bărbat, în afară de mine. Ai să fii nevasta mea şi a nimănui altcuiva.

Reîntors acasă îşi dădu seama că în supărarea sa spusese o mulţime de lucruri pe care nu le credea şi pe care nu le-ar fi spus decât la supărare. Dar o dată spuse şi auzindu-se spunându-le le crezu. Mai începu de asemenea să creadă că angajamentele sale luate datorită Supărării erau lucrul cel mai potrivit şi că absenţa iubirii din întreaga tranzacţie o făcea mai bună. mai trainică şi mai raţională, nefiind stingherită de emoţii. Timp de câteva luni se gândi în permanenţă la ea. Avea momente când se pomenea că îşi încleştează şi descleştază pumnii şi că jumătate din gândurile lui erau la Agnes Wynne, deşi nu-şi dăduse de loc seama că se gândeşte la ea. Munca lui nu suferea; dimpotrivă, lucra şi mai mult decât înainte, dar Abraham Lockwood începu să-şi pună întrebări.

În toamna aceea amândoi candidaţii prezidenţiali erau mai tineri decât Abraham Lockwood; Bryan era aşa de tânăr încât putea să fie fiul lui Abraham Lockwood; McKinley era destul de tânăr ca să fi fost „boboc” în anul întâi, pe vremea când Abraham Lockwood era ditai

„senior” în ultimul an. Preşedintele care pleca, Stephen Grover Cleveland, era de vârsta lui Abraham Lockwood, şi după toate aparenţele şi aceasta se potrivea de minune, deoarece şi Abraham Lockwood era obosit, şi era pe punctul de plecare. Sarcina de a-l familiariza pe George cu amănuntele averii familiale fusese stimulatoare şi oportună; vremelnic, ea îi redeşteptase interesul activ pentru *Lockwood & Company*; aproape în fiecare zi făcuse eforturi pentru a-şi reaminti amănunte în legătură cu diversele întreprinderi ale familiei. Dar de mai multe ori se surprinse făcând greşeli, gafe, pe care nu le mărturisea lui George. Îi era mult mai uşor să accepte ca greşelile să-l coste ceva bani – dacă nu se putea altfel – sau să-l mintă pe George, decât să le recunoască. („Dar tată, mi-ai spus aşa şi aşa”. „Nu, George, ţi-am spus exact contrariul. Le-ai încurcat. Cred că merg prea repede pentru tine. Nu-i nicio nenorocire, băiatule. Toţi facem greşeli şi nu eşti obligat să înveţi chiar totul peste noapte.”) Abraham Lockwood nu se frământa pentru bani; avea atât de mulţi acuma încât la moartea lui amândoi fiii săi aveau să fie milionari. Nu exista nicio familie sau alianţă imaginabilă între familiile din Swedish Haven, care ar fi putut să ameninţe poziţia Lockwood. Interesul lui Abraham Lockwood se găsea în siguranţă din punct de vedere financiar, şi, uitându-se în trecut, văzu că-i fusese revoltător de lesne să câştige bani, prima condiţie esenţială pentru reuşita Interesului. Teama obsedantă că nu va trăi îndeajuns să vadă continuitatea umană a Interesului începu să-l îngrijoreze în mod serios, cu atât mai mult cu cât ştia că George nu putea fi zorit într-o asemenea chestiune – sau în orice alte chestiuni.

Simţi un fel de uşurare când descoperi că George se interesa de o tânără femeie din familia Wynne. Făcu această descoperire din cauza, dar şi în ciuda, tăcerii lui George în privinţa acestui subiect; George făcuse mai multe călătorii inexplicabile în regiunea carboniferă şi se

întorsese într-o dispoziţie care la un tânăr se explică de la sine. „Află de cine-i amorezat fratele tău şi comunică-mi, îi scrise Abraham Lockwood lui Penrose Lockwood. Sunt convins că e cineva la mijloc, dar «Curtealui n-are succes. Bineînţeles „nu vreau să-i pui întrebări directe, şi nici să-i destăinui că m-am arătat curios”. Penrose era docil şi lipsit de imaginaţie, aşa că informaţiile cerute sosiră curând.

— Vara trecută vorbeai de obţinerea unor concesiuni forestiere, îi spuse Abraham Lockwood lui George.

— Cred că asta a fost toamna trecută.

— Da, aşa mi se pare. Ei bine, a ieşit ceva din asta? Afacerile cu cherestea sunt de mare viitor. Populaţia este în creştere. La recensământul din o mie opt sute optzeci aveam vreo cincizeci de milioane de locuitori. În o mie opt sute nouăzeci, numai zece ani mai târziu, erau peste şaizeci de milioane. Un milion pe an. Dacă continuă aşa, George…

— În ultimul timp nu m-am mai interesat de păduri.

— Ei bine, poate c-ar trebui s-o faci până nu ni se suflă şi cele care se mai găsesc.

— Cine să ni le sufle?

— Marile fabrici, companiile miniere. Speculanţi ca noi.

— Nu vom putea niciodată lucra pe o scară atât de mare ca cei din Minnesota.

— Nu, dar am putea tăia lemnul aici, pe scară modestă, şi să satisfacem nevoile locale fără a plăti preţurile ridicate de transport pentru buşteni din nord-vest. Putem face concurenţă.

— Bine, dacă vrei, mă mai interesez eu.

— Altfel, în curând vom fi obligaţi să ne vindem joagărele, şi încă în pierdere.

— Ce te-a făcut să te gândeşti la lemn, aşa din senin?

— De câte ori mă duc la o înmormântare mă gândesc la lemn, George. Curios, dar nu întineresc.

— Oh, tată, ai să trăieşti o sută de ani.

— Aş vrea să cred asta, fiule. Dar anul trecut mi-am îngropat trei colegi de facultate. Trei într-un singur an. Ne ducem repede unul după altul… Mai du-te prin împrejurimi şi află cam ce preţuri mai au pădurile. Vrei să merg cu tine?

— N-are rost să-ţi dai atâta osteneală.

— Ce-ar fi să iau unele informaţii? Sau preferi să n-o fac? A fost ideea ta şi n-aş vrea să mă amestec.

— Am să mai văd, spuse George Lockwood.

Tatăl său n-avea nicio scuză să invadeze teritoriul Wynne, dar îi dăduse lui George un pretext pentru a revizita regiunea singur. Rapiditatea cu care George sesizase ocazia îi demonstrase lui Abraham Lockwood ceea ce voia să ştie: George dorea s-o revadă pe fata lui Wynne, dar avea nevoie de un pretext.

George Lockwood se duse la Hilltop, îşi luă o cameră la un hotel mizer şi neconfortabil şi închirie o trăsură cu un vizitiu, un irlandez guraliv, pe nume Kane. (George Lockwood ignora complet faptul că tatăl său îl împinsese printr-o manevră abilă să împletească afacerile cu dragostea, aşa cum Abraham Lockwood făcuse cu Adelaide Hoffner).

— Oţi fi vreun prospector? se interesă Kane.

— Aşa s-ar spune, răspunse George Lockwood.

— Dacă sunteţi pentru terenuri miniere, atunci…

— Nu, nu-s pentru terenuri miniere.

— Pentru că voiam să vă spun, nu că n-aş avea nevoie de ceva mărunţiş în plus, vă daţi seama, dar conştiinţa nu mi-ar îngădui niciodată să vă iau banii sub *preteste* false. Să ştiţi că în privinţa asta adevărul este, domnule Lockwood, că n-o să găsiţi până la mile întregi de jur-împrejur niciun acru pătrat ale cărui drepturi de exploatare să nu fie cedate bătrânului Tom Wynne, mânca-i-ar câinii inima lui neagră de ucigaş.

— De ucigaş?

— Sunteţi străin, aşa că nu aveţi de unde să ştiţi de nefericitul masacru a şapte oameni nevinovaţi de acum vreo douăzeci de ani. Wynne şi alţii de teapa lor nu s-au lăsat până ce n-au fost condamnaţi la spânzurătoare şapte oameni nevinovaţi.

— Mollie Maguirii?

— Atunci aţi auzit de ei?

— N-am auzit niciodată c-ar fi fost nevinovaţi.

— Şi nici n-o să auziţi vreodată, dacă plecaţi urechea la ce spun Wynne şi ceilalţi de teapa lor. Dar de urma de palmă de pe zidul puşcăriei din Comitatul Carbon, aţi auzit vreodată? Cred că nu.

— Nu.

— Nu. Ei bine, pe zidul unei celule din închisoarea Mauch Chunk există urma unei palme şi e o poveste întreagă despre cum se face că a ajuns acolo. În dimineaţa execuţiei, unul dintre oamenii condamnaţi la moarte a pus mâna pe zidul celulei sale şi a declarat solemn: „Dumnezeu mi-e martor că sunt nevinovat, şi urma mâinii mele pe acest perete va sta mărturie pentru nevinovăţia mea”. Ei bine, urma se mai păstrează şi astăzi. Până şi astăzi, şi degeaba o tot răzuieşte şi-o văruie, că nu pot să şteargă amprenta mâinii acelui om nevinovat.

— Dar dumneata ai văzut-o?

— Dac-am văzut-o? Nu. N-am văzut-o. N-am avut în viaţa mea ocazia să intru în închisoarea Comitatului, dar e un fapt bine ştiut, atât de protestanţi cât şi de catolici. Nu, n-am văzut-o şi sunt sigur că nici bătrânul Tom Wynne n-a văzut-o. Dar pun rămăşag că dorm mai tihnit noaptea decât bătrânul Tom Wynne şi toţi ăilalţi, care nu pot vărui, răzui, sau şterge dovada vinovăţiei lor.

Aşa cum prevăzuse, George Lockwood se întâlni, bineînţeles, cu T-heron Wynne pe una din străzile din Hilltop.

— Nu ne-ai anunţat că eşti aici, îi reproşă Theron Wynne.

— Mi-era teamă să nu vă închipuiţi că fac aluzie la promisiunea dumneavoastră de a mă găzdui, replică George Lockwood, şi n-am venit decât pentru o zi-două.

— Pentru afaceri importante, fără îndoială. Altminteri nu văd ce te-ar putea aduce în Hilltop, în sezonul rece.

— Numai afacerile. Nu-mi dau încă seama cât de importante. Sper că doamna Wynne şi fiica dumneavoastră, domnişoara Agnes, se simt bine?

— Doamna Wynne a zăcut la pat din cauza unei crize de reumatism, de care se plânge în fiecare an pe vremea asta. Dar este iarăşi pe picioare, mulţumesc. Agnes are o suplinire la Kindergarten şi ne pregătim cu toţii de Crăciun. Agnes n-o să stea prea mult aici de sărbători, dar mă bucur pentru ea. În Hilltop nu prea este anturaj potrivit pentru' o fată care a fost la pension. Nu vii să iei masa cu noi mâine seară? Te-aş invita în seara asta, dar doamnei Wynne nu i-ar face plăcere să fie luată prin surprindere.

— Din păcate, mâine plec înapoi, dar vă mulţumesc şi vă rog să le transmiteţi amândurora complimentele mele.

— Un ceai! Vino să bei un ceai cu noi azi după-amiază, insistă Theron Wynne. Doamna Wynne şi Agnes iau de foarte multe ori ceaiul împreună.

— Mă rog, dacă sunteţi sigur că n-o deranjez pe doamna

Wynne.

— Îi vom oferi prilejul să-şi arate serviciul cel bun de ceai.

George Lockwood avu surpriza să găsească un florar în Hilltop şi luă o duzină de trandafiri de seră pentru Bessie Wynne. Florile serviră ca subiect de conversaţie.

— Le-ai luat de la Jimmy MacGregor, probabil, spuse Bessie Wynne. Recunosc trandafirii lui Jimmy.

— De ce? Există mai mulţi florari în Hilltop?

— Sunt trei, răspunse Agnes Wynne.

— Asta înseamnă cu doi mai mulţi decât în Swedish Haven, se miră George Lockwood. Trei florari! Sincer vorvând, nu mă aşteptam să găsesc nici măcar unul.

— Oh, nu te lăsa amăgit de ce vezi împrejur, protestă Bessie Wynne. Primăvara şi vara grădinile sunt pline de flori. Chiar dacă nu este decât ofloare a soarelui, minerii, cel puţin englezii şi galii…

— Şi scoţienii şi irlandezii, sări Theron Wynne.

— Aşa e. Veneticii nu prea pun flori, dar ceilalţi da. Chiar dacă n-au decât un locşor cât masa asta, seara ai să-i vezi pe toţi cultivându-şi grădiniţele. Şi, bineînţeles, cu toţii încearcă să cultive legume, chiar şi veneticii. Varză. Sfeclă. Femeile, mai ales, cultivă legume.

— Surprinzător! Presupun că vor să-şi mai însenineze viaţa, spuse George Lockwood. Un pic de culoare vie. Nu ştiu prea multe despre flori. Bunicul meu ştia. Şi despre copaci de asemenea. Păcat că nu-i cu mine în călătoria asta. Caut păduri pentru joagărele noastre.

— Mă tem că n-ai să găseşti niciuna de vânzare, spuse Theron Wynne.

— Oh, dar totul e de vânzare, nu-i aşa? Dacă eşti dispus să plăteşti preţul, replică George Lockwood.

— Da, e adevărat. Dar n-ar fi o afacere să cumperi păduri în regiunea asta, în scopuri comerciale. De altminteri compania vărului meu nu vinde şi mă îndoiesc că celelalte companii ar face altfel. Şi, pe deasupra, câţiva din olandezii aceia din Pennsylvania de pe lângă Allentown au fost pe aici înaintea dumitale şi au angajat tot ce mai rămăsese.

— Am aflat asta astăzi.

— Va trebui să te duci mai departe în Nord, dar chiar şi acolo ai să descoperi că vreo câteva familii stăpânesc pădurile cele mai bune. O parte din pădurile astea le-au cumpărat cu doi-trei dolari acrul, aşa am auzit. S-ar putea

să fie o exagerare. Sus, în jurul braţului vestic al fluviului Nesquehela câţiva olandezi din statul New York au cumpărat pădurile de acolo de la indieni, acum vreo sută de ani. O parte nu le-au exploatat niciodată, dar am aflat că în prezent se ocupă intens cu tăierea buştenilor.

— Ce se va întâmpla după ce o să extrageţi tot cărbunele din regiunea asta?

— Peste două sute de ani?

— Mai e chiar atât de mult cărbune?

— Aşa se spune, răspunse Theron Wynne. Două sute de ani de prosperitate. Dacă ai ceva bani de investit, cumpără acţiuni de-ale marilor societăţi miniere. Indiferent cât au să te coste acum, în curând vor valora şi mai mult. Ţara asta, Statele Unite, adică, are să cumpere din ce în ce mai mult cărbune antracit.

— Şi peste două sute de ani n-ai să mai poţi trăi în locurile astea. Şi acum sunt destul de urâte dar gândeşte-te ce grămezi de zgură se vor aduna în două secole, spuse Agnes Wynne.

— Peste două secole, Agnes, grămezile de zgură vor fi acoperite cu dafini de munte. Şi, în tot cazul, tu şi cu mine vom fi acoperiţi cu… cu zgură, bănuiesc. Agnes nu-şi dă seama că prosperitatea şi industria îşi cer tributul lor.

— Ba da, îmi dau seama, tată. Îmi aduc aminte când grămada de zgură de la Numărul Doisprezece nu era mai înaltă decât casa asta. Acum e cât un munte.

— Exagerezi, Agnes, protestă tatăl ei.

— Mărturisesc că nu mi-ar plăcea să trăiesc în regiunea carboniferă, spuse George Lockwood.

— Dar trebuie să recunoşti c-ai fi dispus să profiţi de pe urma extragerii cărbunelui. Şi dacă ai să pui mâna pe pădurile dumitale, nu ştiu ce-i mai urât: o grămadă de zgură, sau o sută de acri de butuci, după ce tăietorii şi-au terminat treaba. Theron Wynne îşi susţinea teza cu înverşunare.

— Poate ar fi mai bine să schimbăm subiectul, interveni Bessie Wynne.

— De acord, spuse George Lockwood. Domnului Wynne nu-i place cum strică industria peisajul şi nici domnişoarei Wynne. Şi nici mie. Nimănui nu-i place. Nimănui nu-i place s-audă răgetele dintr-un abator, dar tuturor ne place s-avem şuncă la micul dejun.

— Pfui! Detest şunca! făcu Agnes Wynne.

— Poate vă plac biftecurile. O vită nu face tot atâta gălăgie cât un porc, dar dacă vrei să ai un biftec trebuie mai întâi ca vita să fie lovită în cap. Pantofii dumitale sunt făcuţi din piele, domnişoară Wynne.

— Vă mulţumesc pentru informaţie.

— Unele religii nu ţi-ar îngădui să porţi pantofi de piele, continuă George Lockwood, sau nasturi confecţionaţi din corn…

— Nu, nu religia, îl întrerupse Bessie Wynne. Şi afacerile sunt un subiect destul de neplăcut, dar dacă vom începe să vorbim despre religie o să ne stricăm după amiaza.

— Doamna Wynne se referă la o discuţie despre religie, pe care am avut-o cu Agnes, nu la ce-ai putea spune dumneata, domnule Lockwood.

— Oh, dar domnul Lockwood a înţeles asta, nu-i aşa? spuse Bessie Wynne.

— Desigur, răspunse George Lockwood. Trebuie să vă mărturisesc un lucru, dacă-mi promiteţi că nu mă veţi socoti prea îndrăzneţ. Toate conversaţiile cu această familie, sunt stimulatoare. Ceea ce aţi spus vara trecută, despre bunicul meu, domnule Wynne…

— Oh, doamne! exclamă Theron Wynne.

— Ei bine, era adevărat şi cred că nu vom ajunge niciodată să ne înţelegem, dacă nu vom privi în faţă adevărul despre noi înşine. Nu eu am împuşcat doi oameni. Aceasta s-a petrecut înainte de a mă naşte eu. Chiar

înainte de a se naşte tatăl meu, am impresia. Dar pe timpurile acelea – nu încerc să-l scuz pe bunicul meu – dar pe timpurile acelea se trăia mai primitiv, s-ar putea spune. Bărbaţii umblau tot timpul înarmaţi, pentru că erau nevoiţi să umble aşa. Avem fermieri ai căror bunici nici nu s-ar fi gândit să iasă la aratul câmpului fără să-şi fi luat puştile cu ei. Vorbesc serios. Nu ştiu cum era pe aici, dar pe la noi, în copilăria tatii mai existau încă indieni, care trăiau în codri şi din când în când mai ucideau câte un fermier şi dispăreau cu soţia şi copiii lui.

— Indienii ăştia erau disperaţi, spuse Theron Wynne, omul care dorise să se facă misionar.

— Disperaţi, sau nu, ştiţi bine că acesta-i adevărul, domnule Wynne.

— Da, am auzit vorbindu-se că prin codrii de prin comitatul Nesquehela mai trăiesc încă indieni.

— Şi albi, de asemenea. Şi nu numai în Nesquehela, dar şi în comitatul Lantenengo. În Munţii Albaştri mai trăiesc familii care nici măcar nu vorbesc olandeza din Pennsylvania. Vorbesc germana veche, aşa cum se vorbea acum o sută de ani. Trăiesc ca indienii şi nu coboară niciodată la oraş. Ştiu asta precis. Fermierii ştiu de ei şi le e o frică de moarte, fiindcă sunt sălbatici. Arată chiar cam ciudat… ştiţi de ce?

— De ce? întrebă Agnes.

— N-are importanţă de ce, Agnes, sări Bessie Wynne.

— N-ar fi trebuit să spun asta. Îmi pare rău.

— Aha! Incesturi! izbucni Agnes.

— Agnes! strigă Bessie Wynne. O fată bine crescută nu vorbeşte despre astfel de lucruri.

— E vina mea, interveni George Lockwood. În tot cazul spuneam că dacă nu privim în faţă adevărul despre noi înşine, cum am mai putea să-i înţelegem pe ceilalţi? De pildă ştiu totul despre bunicul meu. Dacă n-aş fi ştiut astea, azi aş fi putut crede că vărul vostru a fost un bandit

îngrozitor.

— Vărul Tom Wynne? se miră Theron Wynne.

— Nu ştiu dacă e adevărat sau nu, dar irlandezii cred că ar fi avut un amestec în afacerea Mollie Maguire.

— Irlandezii sunt nişte mincinoşi vestiţi, domnule Lockwood, ripostă Theron Wynne. Cum ar putea fi altfel? îşi mărturisesc păcatele şi promit c-au să se îndrepte, dar care sunt beţivi se reapucă imediat de băutură, scandalagiii de scandaluri şi tot aşa mai departe. Sunt ca nişte copii, ca nişte copii răutăcioşi şi nu poţi să discuţi raţional cu ei, fiindcă dacă încerci asta se uită la tine pe jumătate zâmbind ca şi cum te-ar considera un… care-i cuvântul franţuzesc, Agnes?

— *Naive*.

— Un *naive* iremediabil. Am încercat să fiu răbdător cu ei, aşa cum ai fi cu un copil, şi într-o vreme mi-au fost foarte dragi. De pildă, poţi să-ţi laşi banii oriunde vrei, că n-au să se atingă în viaţa lor de un cent. Şi când aveam pe cineva bolnav în familie, erau atât de îngrijoraţi şi de atenţi de parc-ar fi fost vorba de unul de-al lor.

— Doamna Ryan, de pildă, când Agnes a avut difterie… spuse Bessie Wynne.

— Mi-aduc aminte de doamna Ryan. Mi-a înfăşurat o bucată de flanelă în jurul gâtului şi mi-a pus ceva lipicios pe piept.

— Cum naiba îţi mai aminteşti de asta? N-aveai decât trei ani! se miră Bessie Wynne.

— Mirosea a terci de ovăz.

— Cred că asta şi era, spuse Bessie Wynne. O cataplasmă cu terci de ovăz.

— În astfel de momente sunt bunătatea întruchipată, continuă Theron Wynne. Dar pe atunci eram tineri şi nu cu mult mai înstăriţi ca ei. Îndată ce am început să fac carieră în companie… cum o fi putând cineva cu mintea întreagă să-l acuze pe vărul Tom că ar fi avut un amestec în

spânzurarea acestor *desperados*? Au fost judecaţi şi condamnaţi de un tribunal.

— Nu ştiu, spuse George Lockwood. Dar nu m-am indignat. Vreau să spun, chiar dacă vărul dumitale a făcut să fie spânzuraţi, după tot ce am auzit despre irlandezii ăştia, au meritat-o. Sunt sigur că şi bunicul meu i-ar fi răsplătit cu aceeaşi monedă. Trebuie să-ţi aperi ce-i al tău, altfel oamenii de soiul lor ţi-ar lua totul.

— Înţeleg unde vrei să ajungi, spuse Theron Wynne. Vărul Tom Wynne şi bunicul dumitale… similitudinea. Ei bine… n-o să ne dăm seama niciodată. N-am auzit ca vărul Tom să fi împuşcat vreodată pe cineva, deşi umblă tot timpul înarmat.

— Şi tu umblai la fel, tată, interveni Agnes Wynne.

— Când lucram la casierie.

— Ai fi împuşcat un bandit? îl întrebă Agnes Wynne.

— Numai în legitimă apărare.

— A banilor? întrebă George Lockwood.

Theron Wynne zâmbi.

— Să ştii că de fiecare dată când ne duceam să plătim salariile la o exploatare îmi puneam această întrebare. Aveam cu noi lăzile acelea grele de fier în care ţineam banii, monezi şi bancnote, niciuna mai mare de douăzeci de dolari, bineînţeles, şi nici prea multe, vă asigur. Aşa că aveam o grămadă de mărunţiş, cam trei mii de dolari la fiecare plată, deci o pradă foarte ispititoare pentru un bandit, bănuiesc. La exploatările mai mari ne duceam cu trenul şi rămâneam în vagonul-cassă, care avea bare de fier la uşi şi la ferestre. Dar când făceam plăţile la exploatările mai mici ne aştepta la gară ambulanţa exploatării, trasă de o pereche de catâri, şi ne suiam în ea şi ne duceam la sediul exploatării. Eram trei, patru sau cinci oameni, în raport cu mărimea plăţii, şi aveam cu toţii puşti de vânătoare. Şi când stăm acolo în ambulanţă, ţinându-mi puşca cu ţeava tăiată pe genunchi, mă

întrebam ce aş face dacă am fi atacaţi. Presupun că aş fi făcut exact ce-ar fi făcut şi ceilalţi. Ar fi fost groaznic să împuşti un om cu o puşcă din aceea. Trăgând de aproape n-ar mai fi rămas mare lucru din el, şi bănuiesc că acesta era şi motivul pentru care bandiţii nu încercau să ne jefuiască. Cu puştile acelea nici n-aveai nevoie să ocheşti. Ajungea să îndrepţi puşca în direcţia lor şi s-apeşi pe trăgaci. Nu ştiu, presupun c-aş fi tras într-un tâlhar de drumul mare. Şi ca să răspund la întrebarea dumitale, da. În apărarea banilor, în legitimă apărare, dar şi în apărarea banilor, fiindcă în situaţia aceea era unul şi acelaşi lucru. Tâlharii n-ar fi atacat lăzile cu bani. M-ar fi atacat pe mine ca să pună mâna pe bani, aşa că cine ar putea spune pe cine apăram: pe mine, sau banii din lăzile acelea de fier? în orice caz omul tot ar fi murit, fie că mă apăram pe mine, fie că apăram banii companiei. Am fost mulţumit când m-au mutat de la casierie.

— Şi eu la fel, spuse Bessie Wynne.

— Da, draga mea? Nu mi-ai spus niciodată nimic.

— Nu voiam să-ţi dai seama cât fusesem de îngrijorată, fiindcă se putea foarte bine ca până la urmă să te mute înapoi la casierie.

— Ei bine, nu-i ciudat c-ai avut o grijă de care eu n-am ştiut nimic până în clipa asta?

— Eu n-am fost niciodată îngrijorată, spuse Agnes Wynne.

— Nu? se miră tatăl ei.

— Nu. Credeam că puşca era numai aşa, de ochii lumii. Nu m-am gândit niciodată, nici măcar o clipă, că ai fi fost nevoit să împuşti pe cineva. Şi bineînţeles nu m-am gândit niciodată că s-ar putea să te împuşte cineva.

— Avem mai multe plăţi de efectuat, spuse George, şi deşi niciuna nu se ridică la trei mii de dolari, aş împuşca un bandit dacă n-ar apuca să mă împuşte el mai întâi. Nu eu fac de fapt plata, dar toţi banii sunt păstraţi în biroul

nostru. Pentru toate afacerile tatălui meu, avem un sediu principal şi contabilii noştri îşi mânuie toţi banii acolo. Acum, când mă gândesc la asta, de multe ori avem trei mii de dolari în casă, în bancnote şi monedă. În sertarul biroului am un revolver şi tot aşa are şi tatăl meu, şi n-aş ezita să împuşc un om dacă ar încerca să ne jefuiască. Şi nici tatăl meu. Fireşte aţi putea spune că avem asta în sânge. Surâse, strâmb, sfidător.

— N-aş împuşca în viaţa mea un om pentru trei mii de dolari, spuse Agnes Wynne. I-aş spune să ia banii şi s-o şteargă.

— Ai chema poliţia? o întrebă George.

— Fireşte că aş chema-o.

— Atunci, nu văd, zău, care-i diferenţa. Toată diferenţa este că în loc să împuşti omul cu mâna ta, chemi poliţia să facă asta pentru tine. Dar, din punct de vedere filosofic, nu există nicio diferenţă, nu-i aşa, domnule Wynne?

— Din punct de vedere filosofic, nu, n-am impresia că există. Dar cu sexul frumos nu trebuie să discuţi filosofie.

— Hai, Theron, termină! strigă Bessie Wynne.

— Aşa e tată, n-ar trebui să ne tratezi de parcă am avea minte de găină, sări şi Agnes Wynne.

— Nu-i nimic în neregulă cu minţile voastre doamnelor. Când e vorba de muncă intelectuală, în unele privinţe sunteţi egale, dacă nu chiar superioare bărbaţilor, zise Theron Wynne. Totuşi uneori voi permiteţi emoţiilor şi sentimentelor voastre să denatureze concluziile; nu eşti de aceeaşi părere, domnule Lockwood?

— Mi-e teamă să dau un răspuns sincer, vizita a fost prea agreabilă. Şi n-aş vrea ca tocmai la plecare să las o impresie proastă. Vă mulţumesc foarte mult doamnă Wynne, şi dumitale domnişoară Wynne. Domnul Wynne mi-a spus că de sărbători veţi fi plecată. Nu cumva, din întâmplare, v-aţi gândit să luaţi parte la balul de la

Gibbsville Assembly?

— De unde ştii? Da, am să iau parte.

— Minunat! De anul acesta sunt membru titular la Assembly şi aceasta mă face, într-un fel, gazda dumneavoastră, sau, mă rog, una din gazde.

George Lockwood plecă încântat de rezultatul vizitei făcute familiei Wynne. Deşi conversaţia fusese aprinsă, ajungându-se aproape la controverse, reuşiseră totdeauna să revină pe teren sigur, înainte de-a se învrăjbi. Era sigur că

Agnes Wynne îl plăcea mai mult decât îl plăcuse vreodată până atunci; de fapt, la plecare, îi zâmbise cu complicitate şi amical.

*

Ca membru titular la *Gibbsville Assembly* era obligat să suporte cota ce-i revenea din deficit, dacă exista un deficit, şi să facă parte din comitetul de primire timp de doi ani de zile. Deficitul nu se ridicase niciodată la mai mult de doisprezece dolari de cap de om şi balul aducea de obicei un mic profit care se vărsa în fondul anului următor. Ca membru al comitetului de primire trebuia să poarte o eşarfă purpurie pe piept şi să aibă grijă ca niciuna din doamnele mai în vârstă să nu rămână nedansată. După pauza pentru masă membrii comitetului de primire nu-şi mai luau îndatoririle în serios şi petrecerea căpăta un caracter mai tineresc, mai întâi pentru că cei mai bătrâni plecau acasă şi apoi pentru că domnii îşi luaseră obiceiul să se ducă la garderobă ca să tragă o duşcă de whisky sau de brandy curat. În mod inevitabil, câţiva dintre domni reveneau la garderobă ca să bea mai mult şi pe la ora unu balul era foarte animat, mai având încă o oră de muzică de dans.

George Lockwood cunoştea întrucâtva aproape pe toţi membrii de la *Gibbsville Assembly*, şi invitaţii străini de oraş ieşeau imediat în evidenţă. O văzu pe Agnes

Wynne de îndată ce sosi şi, dintr-o cercetare anticipată a listei invitaţiilor, ştia că va fi la braţul lui Robert Leeds. Leeds era un om de carieră din industria minieră; aparţinea de zona Wilkes-Barre-Scranton, de la celălalt capăt al terenurilor de antracit, însă în prezent învăţa meseria în Gibbsville, unde prestigiul familiei sale nu-i influenţa în niciun fel practica. Era un tânăr arătos, complet chel la douăzeci şi opt de ani, un produs al facultăţilor din Andover şi Yale, şi atât de conştient de asentimentul mamelor (şi taţilor) din Gibbsville, încât, ca măsură de apărare, avusese grijă să importe o fată străină de oraş. A invita o tânără la balul de la *Assembly* era o chestiune foarte gravă în Gibbsville, dar pentru un Leeds din Scranton era oarecum mai puţin grav să invite o Wynne din Hilltop. Atâta vreme cât Robert Leeds nu se compromitea local, părinţii plini de speranţe din Gibbsville puteau măcar să spere în continuare.

George Lockwood nu făcu nicio încercare să danseze cu Agnes Wynne până după pauză, când toate dansurile deveneau „Extra”, nemaifiind rezervate cu mult timp înainte.

— Bob, îmi dai voie să dansez al doilea „extra”? întrebă George Lockwood.

Leeds se uită în carnetul său.

— Nu, dar poţi să-l dansezi pe al treilea.

— Al treilea, atunci, spuse George Lockwood.

— Târgul de sclave, interveni Agnes Wynne. Dar va veni şi ziua când domnii vor trebui să ceară permisiunea doamnelor.

— Niciodată, spuse Leeds. Şi ştii de ce? Fiindcă fetele cu mai puţin succes ar rămâne pe de margine. Ele sunt acelea care n-ar îngădui una ca asta. Bărbaţii ar dansa numai cu fetele cele mai drăguţe. N-am dreptate, George?

— În afară de cei din comitetul de primire,

bineînţeles. Nu ştiu dac-aţi remarcat pe unele din doamnele cu care m-am trudit în seara asta, dar cred că acum am să-mi scot eşarfa asta şi am să termin cu servitutea mea. Domnişoară Wynne, te-ar interesa să primeşti o panglică purpurie, odată cu complimentele mele? S-ar asorta perfect cu ochii dumitale albaştri-verzui. Nu? Bob, nu vrei o panglică purpurie? îţi dă dreptul să dansezi cu bătrâna doamnă Stokes.

— Mulţumesc, am avut plăcerea asta. Nu astă seară, dar în alte ocazii.

— Din întâmplare doamna Stokes e gazda şi însoţitoarea mea şi nu e chiar atât de bătrână.

— Am vrut doar s-o deosebesc de tânăra doamnă Stokes, care din întâmplare e vara mea, replică George Lockwood.

Mai târziu, în timp ce dansa cu Agnes, îi spuse:

— Am tot timpul impresia nu că ne-am certa, dar că nu putem fi de acord.

— Aşa e.

— Te-ai întrebat vreodată de ce?

— Nu cred.

— Sincer, nu te-ai întrebat?

— Vezi, iar am ajuns să ne certăm. Te îndoieşti de cuvintele mele. Eşti convins că *m*-am întrebat de ce nu ne înţelegem.

— Da, sunt convins, Agnes. O simţi crispându-se în braţele lui. Ai faţă de mine nişte reacţii atât de semnificative, încât o persoană inteligentă ca dumneata ar trebui să se mire de ele. *Eh* unul ştiu de ce le ai. Nu mă simpatizezi, ai impresia că nu trebuie să mă simpatizezi şi nu vrei să mă simpatizezi. Dar când suntem împreună se naşte între noi ceva mult mai profund decât o simplă simpatie şi antipatie.

— Ai fost logodit, nu-i aşa?

— Nu tocmai. Am avut o înţelegere.

— Şi înţelegerea a dus la neînţelegere?

— Dacă vrei să-ţi spun *totul* despre asta am să-ţi spun absolut totul.

— Am auzit că familia fetei s-a supărat pentru că n-ai vrut să-l ajuţi pe fratele ei să intre într-un club. Dacă acesta a fost motivul, iată, o dată sunt de partea dumitale.

— Sunt încântat să te am de partea mea, dar sincer vorbind, motivele au fost altele. Însă motivul principal, şi mi-a trebuit un timp până să-mi dau seama, a fost acela că nu eram potriviţi unul pentru altul. Dacă am fi fost potriviţi celelalte motive n-ar fi avut nicio importanţă.

— De asta sunt convinsă. Sunt convinsă până în adâncul sufletului.

— Şi eu la fel. Şi, indiferent motivul, am avut mare noroc c-am rupt înţelegerea. Pentru că altfel, când te-am cunoscut, aş fi fost însurat de aproape un an de zile.

— Da?

— Da. Exact cum ţi-am spus. Aş fi fost un însurăţel. Şi ea şi-ar fi dat seama că m-am îndrăgostit până peste cap de altcineva. Mi se spune că femeile îşi dau seama de lucrul acesta.

— N-ai să te îndrăgosteşti niciodată până peste cap de altcineva, domnule George Lockwood.

— De unde ştii?

— Vezi că nu negi? M-ai întrebat doar de unde ştiu. N-ai să-ţi îngădui niciodată, de aceea.

— Mă tem că ai dreptate. Şi, totuşi, de îndată ce ţi-am spus asta am simţit pe neaşteptate că m-am îndrăgostit pentru prima oară în viaţa mea. Poţi să înţelegi asta?

— Da. Deoarece cu această mărturisire sinceră ai alungat toate jumătăţile de adevăruri şi nesinceritătile de până acum. Da. Pot să înţeleg asta.

— Hai să fim sinceri unul cu altul, Agnes.

— Ce vrei să-ţi spun?

— Că ne iubim.

— Foarte bine. Am s-o spun. Ne iubim.

— Şi ăsta-i adevărul?

— Nu începe prin a te îndoi de mine. Şi hai să nu mai discutăm nimic. Hai să dansăm. Îmi place atât de mult să dansez!

k

Una din rarele porniri sentimentale din decursul vieţii lui George Lockwood a fost aceea de a-l invita pe Robert Leeds să-i fie cavaler de onoare la nunta sa cu Agnes Wynne. Refuzul politicos şi complicat al lui Leeds duse aproape la ruperea logodnei.

— E un snob afurisit, un împutit, izbucni George Lockwood.

— Nu, spuse Agnes Wynne. Bob nu-i snob în sensul în care crezi tu.

— Mă întreb cât de departe se poate întoarce în trecut familia Leeds, fără să dea de un lucru pe care ar prefera să-l ascundă.

— Pot să-ţi spun eu precis cât de departe. Unchiul lui Bob era la un moment dat predicator al Bibliei, dar acum, de când trăieşte departe în vest, numai Dumnezeu ştie ce o mai fi. Şi-a abandonat soţia şi trei copii şi un pastorat important în Schenectady. Pur şi simplu a dispărut. Deşi nu-i exclus să fi existat anumite motive, care însă au fost cocoloşite. Nu. Bob, nu e ce spui tu.

— Baronii ăştia ai cărbunelui! Toţi sunt la fel, până la ultimul. Tatăl tău nu vrea să ne căsătorim pentru că vărul vostru nu-i de acord ca tu să iei un Lockwood. Cu ce drept? Bunicul meu a ucis doi oameni, dar cine poate spune câţi a mai ucis luptând în armatele Uniunii? Şi i-au adus vreo vină pentru asta? Nu. N-au pomenit niciodată despre asta pentru că toţi Wynne-ii au fugit de armată. Au rămas frumos acasă şi s-au îmbogăţit.

— George, pe vărul Tom nu-l îngrijorează atât de mult bunicul tău.

— Vărul Tom. Vărul Tom!

— Te rog, lasă-mă să termin. *Trebuie* să mă asculţi!

— Te-ascult.

— Întotdeauna ai crezut că oamenii au ceva cu tine din cauza bunicului tău şi e adevărat, unii au. Dar nu de asta-i îngrijorat vărul Tom. Oh, tare aş vrea să nu fiu nevoită să-ţi spun.

— Hai spune, spune o dată!

— Ai auzit de cele două surori ale tatălui tău? De mătuşile tale?

— Fireşte că am auzit. Au murit de tuberculoză, dar tata-i sănătos tun şi eu n-am avut niciodată niciun simptom, şi nici fratele meu sau altcineva din familia noastră.

— N-au murit de tuberculoză, George.

— Ba au murit de tuberculoză, în spitalul comitatului.

— În spitalul comitatului, da, dar de altceva.

— De beţie?

— Nu. De-o anomalie cerebrală.

— De-o anomalie cerebrală? Cine a mai scornit şi asta? E o minciună sfruntată. Aveau numai – nu ştiu câţi ani aveau, dar au făcut tuberculoză galopantă şi au murit foarte tinere.

— Întreabă-l pe tatăl tău.

— N-am de ce să-l mai întreb pe tata! De unde crezi că ştiu toate astea?

— Mai întreabă-l o dată. Obligă-l să-ţi spună adevărul. Nu mi-e frică de adevăr, pentru că sunt de acord să mă mărit cu tine. Dar nu-i frumos să lase ca alţii să ştie adevărul, iar ţie să nu-ţi spună nimic.

— Ce tot spui!? Eşti de acord să te măriţi cu mine? Poate după acuzaţia asta n-am să mai fiu eu de acord!

Părăsi casa şi se întoarse la Hilltop Hotel, deşi era încă devreme. Acum, când erau logodiţi, era de neconceput că ar putea să rămână peste noapte în casa

Wynne, şi vizitele sale, care presupuneau două călătorii cu trenul, la nişte ore incomode, şi o noapte în hotelul murdar, erau o dovadă a devotamentului său. Era furios atât pe ea, cât şi pe tatăl lui şi, în dimineaţa următoare, după un somn foarte scurt, şi după ce fusese nevoit să se bărbierească cu apă rece, să ia un tren mixt, de călători şi mărfuri, până la Gibbsville şi să aştepte acolo o mulţime primul tren spre Swedish Haven, ardea de nerăbdare să-l atace pe tatăl său.

De la gară se duse direct la sediul firmei *Lockwood & Company*, deşi dimineaţa era aproape pe sfârşite.

— A fost plăcută călătoria? îl întâmpină Abraham Lockwood.

— Vreau să vorbesc ceva cu tine, chiar acum. Închise uşa biroului tatălui său.

— Dă-i drumul, spuse Abraham Lockwood. Deşi puteai s-ar politeţea să-mi spui bună ziua. Nu-s obişnuit ca oamenii să dea buzna la mine în birou, ca taurul într-un magazin de porţelanuri.

George Lockwood dădu drumul sacului său de voiaj pe podea.

— De ce au murit mătuşile mele? Mătuşile mele Lockwood?

— Aha! Ţi s-a şoptit ceva la ureche. Foarte bine, am să-ţi spun. Mătuşa Rhoda a murit de amigdalită. Iar mătuşa Daphne de obstrucţie intestinală.

— Întotdeauna mi-ai spus că au murit de tuberculoză.

— Aşa se spune adesea despre cei care mor în spitalul comitatului. Amândouă au murit acolo.

— De ce mă minţi? Cum poţi sta liniştit şi să-mi tragi minciunile astea sfruntate, când ştii bine că am aflat mai multe?

— Şi mă rog, ce anume ştii?

— Că amândouă au fost nebune şi că n-au avut tuberculoză. Au fost la balamuc, nu în clinica de

tuberculoză…

— Ei bine. Au fost la balamuc. Bănuiesc că Agnes a rupt logodna.

— După cele ce i-am spus aseară, nici n-aş putea să-i fac o vină dacă ar rupe-o. Dar dacă mi-ai fi spus vreodată adevărul nu i-aş mai fi spus lucrurile acelea.

Abraham îşi adună puterile şi trecu la contraatac.

— Stai jos, ţângău nenorocit ce eşti, şi ascultă o clipă ce-ţi spun eu. Cine te crezi că eşti să vii aici şi să fii obraznic cu tatăl tău? Am să-ţi spun ceva despre tine însuţi. Ani de zile ai crezut că surorile mele, mătuşile tale, au murit de tuberculoză. Tuberculoza e o boală incurabilă. Ai ştiut asta de la început, despre mătuşile tale şi totuşi de două ori te-ai dus şi ai cerut o fată de nevastă, deşi erai convins că am avut tuberculoză în familie. I-ai spus fetei aceleia din Lebanon că ai avut două mătuşi care au murit de tuberculoză?

Aş putea să pariez că nu! Şi lui Agnes Wynne… i-ai spus? Nu! Dar erai gata să te însori cu fetele astea fără să le spui nimic. Şi acum, aşa din senin, ai auzit că mătuşile tale nu au murit de tuberculoză şi c-au fost internate pentru că nu erau în toate minţile. Ce-i mai rău? Să fii tuberculos sau să fii dezechilibrat mintal? Să fii tuberculos! Orice doctor îţi poate confirma asta! Bolile de nervi sunt vindecabile şi aş putea să-ţi dau numele a zece oameni chiar de aici din oraş, care au fost bolnavi şi s-au vindecat. Dar tuberculoza e în sânge.

— Şi nebunia la fel.

— Dovedeşte! Dovedeşte-mi că este ereditară. Ştii de ce înnebunesc oamenii? Contractează o anumită boală şi înnebunesc. Sifilisul. Se îmbolnăvesc de scarlatină şi uneori înnebunesc. Sau stau prea mult la soare şi se tâmpesc la cap. *Sau* – au o naştere anormală şi mama sau moaşa, sau doctorul, le face ceva la cap cât timp mai este încă moale. Mai sunt o mulţime de posibilităţi, cum ar fi de

pildă aceea de a fi lovit la cap, sau să te azvârle un cal. Dar întotdeauna oamenii înnebunesc din cauza unei anumite presiuni pe ţeastă sau a unei febre mari.

— Adică vrei să-mi spui că surorile tale s-au îmbolnăvit de sifilis? îl întrebă George Lockwood. Sau că amândouă au căzut de pe poneii lor?

Abraham Lockwood trase acum una din minciunile sale cele mai sigure.

— Mătuşile tale s-au îmbolnăvit de scarlatină, Rhoda a luat-o de la Daphne, şi nu şi-au mai revenit niciodată. Asta s-a întâmplat cu mulţi ani în urmă, înainte chiar de-a mă însura eu cu mama ta. Erau cât pe-aci să moară şi ar fi fost mai bine pentru ele. Din nişte copile vesele şi sănătoase au devenit peste noapte slăbănoage şi bolnave. Nu mai puteau păstra nimic în stomac, iar mama şi tatăl meu au trebuit să stea şi să le vadă cum se ofileau sub ochii lor. Pe lângă asta, fetiţele au ajuns în aşa hal că nu-şi mai recunoşteau nici părinţii. Primul lucru care trebuia făcut era să fie internate pentru că altfel s-ar fi terminat cu ele. Orice boală ar fi fost preferabilă decât ce au pătimit ele, fără să mai vorbesc de faptul că atât tatăl, cât şi mama sufereau din cauza lor şi nu puteau face nimic pentru ele. Toţi doctorii pe care i-au consultat spuneau acelaşi lucru. Febră cerebrală, ca urmare a scarlatinei, fără speranţe de vindecare. Dar amândouă au trăit mai mulţi ani până ce Rhoda a făcut o amigdalită şi Daphne o obstrucţie intestinală. În privinţa asta cea mai bună dovadă sunt certificatele lor de deces de la tribunal, în care nu se pomeneşte un cuvânt despre febra cerebrală. Şi dacă ar fi murit de febră cerebrală aşa ar fi scris în ele, dar n-au murit din cauza asta. Şi de asemenea, dacă ar fi murit de tuberculoză ar fi scris că de tuberculoză. Dacă familia Wynne vrea neapărat să facă din asta un subiect de discuţie, nu poţi să negi că mătuşile tale au avut febră cerebrală. Dar asta ca urmare a scarlatinei şi nu că febra

cerebrală a fost cauza morţii lor. Acum du-te acasă şi reflectează la toate astea şi sper că până la urmă ai să ajungi la concluzia că un băiat datorează tatălui său mai mult respect. Du-te, George. Mi-ai dat o lovitură şi parcă mi s-a tăiat pofta să iau dejunul astăzi.

— Îmi pare rău tată. Îţi cer iertare.

George Lockwood se întoarse cu minciuna tatălui său la Theron Wynne, pe care se putea conta că o va retransmite lui Tom Wynne; şi o astfel de candoare din partea lui George, care în mod implicit presupunea şi candoare din partea lui Abraham Lockwood, îl dezarmă complet pe Tom Wynne. Îşi retrase obiecţiile cu privire la căsătorie şi începu să respecte mai mult familia Lockwood. La insistenţele sale (care nu întâmpinară proteste prea puternice din partea lui Theron şi Bessie Wynne) nunta avu loc la Lake Wynne şi a fost un nemaipomenit eveniment social. Niciun om din întreaga industrie carboniferă, de la rangul de director în sus, nu fusese omis de pe lista invitaţilor, indiferent de corporaţia din care făcea parte. Printre invitaţii de pe lista lui Tom Wynne figurau oameni din industria carboniferă, de la societăţile de căi ferate, de la fabricile de cherestea şi praf de puşcă, bancheri şi avocaţi, toţi clericii protestanţi mai importanţi, doi episcopi protestanţi, un episcop romano-catolic şi doi dintre „monsigniori”, guvernatorul statului, trei senatori statali şi un senator al Statelor Unite. Exista înţelegerea tacită că aceasta ar putea fi ultima ocazie de a se aduce un omagiu lui Tom Wynne cât mai era în viaţă şi invitaţiile aveau puterea unui ordin. În seara din ajunul nunţii, în gara de lângă Lake Wynne se găseau nouă vagoane Pullman particulare sau închiriate şi, în ziua nunţii, toţi salariaţii lui Wynne de la minieri până la directorii de mină primiră o zi liberă, cu plată. În regiunea carboniferă nu se mai văzuse niciodată ceva asemănător şi Tom Wynne se îngriji ca nunta lui Agnes Wynne să poată rivaliza cu orice

eveniment social viitor. Invitaţii de pe lista familiei Lockwood erau oarecum derutaţi când descopereau singuri că domnul în vârstă, cu fălci pătrate şi faţa dură ca oţelul, care făcea onorurile casei, nu era Theron Wynne, tatăl miresei; dar aflară repede ce şi cine era fiecare. Dacă tatăl miresei nu-şi putea permite o asemenea demonstraţie, măcar el sau fiica lui stăteau destul de bine cu ramura bogată a familiei, ceea ce era aproape perfect.

— N-ai fi dorit să ne căsătorim în biserica din Hilltop fără tot tămbălăul ăsta? o întrebă George Lockwood în ziua din ajunul nunţii.

— Sincer vorbind, nu. Are atâta bănet vărul Tom, şi tot tămbălăul ăsta nu mă deranjează. Am pur şi simplu impresia că mă duc la o nuntă importantă, în loc să fiu mireasă.

— Nu te simţi ca o mireasă?

— Nu. Am să mă simt mâine, când va trebui să-mi joc rolul, deşi nu sunt o actriţă prea grozavă. Vărul Tom o să vrea să fiu frumoasă şi modestă şi aşa cum trebuie să fie o mireasă. Dar parcă toate lucrurile astea s-ar întâmpla altcuiva. Tu cum te simţi?

— Probabil cum se simte şi tatăl tău. Că trebuie să luăm parte, dar numai din politeţe. Nu faţă de tine, ci faţă de vărul tău. Unul dintre cei mai încântaţi, după domnul Wynne, este tatăl meu. El şi cu mama au avut şi ei o nuntă mare, pentru vremurile acelea.

— Aş fi dorit ca şi mama ta să fie prezentă.

— Da, spuse George Lockwood, dar adevărul era că până atunci nu se gândise de loc la mama lui.

Wynne-ii prezbiterieni şi Lockwood-ii luterani căzură de acord că singurele biserici apropiate, cea metodistă a galilor şi cea romano-catolică a irlandezilor nu erau convenabile şi dorinţa lui Tom Wynne ca ceremonia religioasă să aibă loc la el acasă i se îndeplini mai mult sau mai puţin de la sine. Această hotărâre limita numărul

persoanelor care puteau să ia parte la ceremonie, dar după vorba lui Tom Wynne, asta însemna „mai puţine femei înlăcrimate” şi restrângea, de asemenea, şi numărul tinerilor din alaiul de nuntă, fapt pe care Abraham Lockwood nu-l găsi pe placul lui.

— Aş fi dorit să fie mai mulţi cavaleri de onoare, îi spuse fiului său.

— De ce? Patru ajung, cu Pen.

— Oh, dar ce plăcut e să ai o mulţime de cavaleri de onoare! insistă Abraham Lockwood, gândindu-se la Interesul Lockwood.

— De ce? întrebă din nou George Lockwood. Lucrurile ar fi fost altfel dacă am fi făcut o nuntă mare la biserică, dar când la ceremonie e aşa de puţină lume, ar fi fost ostentativ din partea mea să mă înconjur cu zece sau cincisprezece prieteni.

— Ostentativ! Ai perfectă dreptate! recunoscu Abraham Lockwood. Băiatul îi plăcea; era atâta de atent în privinţa regulilor de etichetă, încât se şi obişnuise cu una din condiţiile esenţiale ale Interesului.

Mireasa şi mirele rămaseră şi valsară până la sfârşitul ceremoniilor, religioase şi laice; atingând şi fiind atinşi în treacăt de o mie de bărbaţi şi de femei; spunând o vorbă, pronunţând un nume, zâmbind când nu ştiau sau nu-şi puteau aminti o figură din mulţimea invitaţilor. Spre sfârşitul recepţiei se dezlănţui o aversă şi, profitând de deruta invitaţilor care alergau de la un adăpost la altul, George şi Agnes Lockwood se strecurară sus în conac şi se schimbară cu hainele de călătorie. Strigătul „pleacă” se răspândi în mod inexplicabil, devenind un cor general şi mulţimea se înghesui în conac şi blocă scara principală. Din capătul scării, Agnes se uită în jos la mulţime şi apoi, descurajată, la George.

— O să putem trece, n-ai nicio grijă, spuse el.

— Unde ţi-e buchetul? Nu ţi-ai aruncat buchetul!

strigă cineva miresei.

— Nu mai ştiu ce-am făcut cu el, spuse Agnes soţului ei.

— N-are importanţă, răspunse acesta şi apoi se adresă mulţimii: Ne daţi voie să trecem, vă rog?

— Buchetul! Buchetul! strigătul deveni o psalmodie şi acum, pentru prima oară, Agnes îşi pierdu cumpătul. Masa de oameni, cererea pe jumătate, dar numai pe jumătate în glumă, a buchetului şi apoi, la marginea cea mai îndepărtată a mulţimii, înfăţişarea tatălui ei, care nu putea s-ajungă la ea pentru a-şi lua rămas bun – toate la un loc o copleşiră.

— Mi-e frică, îi şopti soţului ei şi îl apucă de braţ.

— N-are să ţi se întâmple niciun rău, îi spuse George cu asprime. Au să arunce cu puţin orez, şi cu asta gata.

— Nu pot coborî scările astea. Nu mă pot mişca. Du-mă pe scările din dos, spuse ea. *Te rog*!

— Oh, Doamne! Bine!

Un landou Brewster tras de o pereche de cai pitici, cu vizitiul lui Tom Wynne pe capră, aştepta ca momeală la picioarele scării de la intrarea principală. Scopul lui era să deruteze pe invitaţi, în timp ce mireasa şi ginerele, strecurându-se pe o uşă lăturalnică şi evitând pe cei mai exuberanţi cheflii, trebuiau să plece cu o ambulanţă trasă de catâri.

— Putem ieşi pe uşa bucătăriei, hai repede, o îndemnă George Lockwood.

Manevra reuşi şi mireasa şi ginerele plecară neobservaţi cu ambulanţa, în timp ce strigătele continuau în conac, la intrare şi pe peluză. Se aşezară amândoi pe nişte pleduri împăturite în interiorul „căruţei de carne”, cum îi spuneau minerii, şi catârii se îndreptară în trap mărunt spre o linie secundară a căii ferate. De la conac până la locomotiva şi vagonul ce-i aştepta pentru a-i duce la Mauch Chunk erau cam trei mile. Când ajunseră la gară,

Agnes mai tremura încă şi abia îşi trăgea răsuflarea.

— Hai, lasă istericalele, spuse George Lockwood.

— Asta şi încercam să fac. Iartă-mă, dar n-am mai fost în stare să scot un cuvânt.

— Bine. Dar caută să te calmezi. Erau singuri în vagon. Acum n-o să te mai deranjeze nimeni, spuse George Lockwood. O să ajungem la Mauch Chunk la timp ca să prindem trenul de New York şi acolo n-o să ne mai cunoască nimeni. Vom fi la New York înainte de ora unsprezece.

Odată urcaţi în trenul pentru New York, Agnes Wynne Lockwood se relaxă cu un oftat de uşurare.

— Totul a mers perfect până în ultima clipă, dar atunci mi s-a întâmplat ceva. Am procedat complet greşit. Nu mi-am luat rămas bun de la vărul Tom. Nu mi-am aruncat buchetul când Ruth Hagenbeck conta atât de mult pe el. Şi toată lumea care s-a îmbulzit acolo, şi bietul tata… Nu l-ai văzut, nu-i aşa?

— Nu.

— N-am să uit în viaţa mea cum arăta la faţă. Şi cum încerca să-mi zâmbească, înconjurat şi înghesuit de mulţime, incapabil de cea mai mică mişcare. Mama a venit să-mi ajute să mă schimb, dar bietul tata… Ştiu că ţinea neapărat să mă sărute încă o dată înainte de plecare.

— Zău, Agnes, n-am de gând să te arunc în Hudson River.

— Sărmanul de tine! Nu ţi-aş reproşa, dacă ai face-o.

— Te superi pe mine dacă mă duc afară să fumez o ţigară?

— Nu, de loc. Tare aş vrea să am şi eu un mijloc de uşurare cum e ţigara de pildă, dar du-te şi fumează şi între timp poate am să mă trântesc câteva minute.

La hotel aveau un apartament şi, cum ajunseră, Agnes declară că îi este foame.

— Şi ţie trebuie să-ţi fie foame, spuse ea. De fapt nici

tu, nici eu, n-am mâncat toată ziua.

— Să luăm şi nişte şampanie?

— Te superi dacă nu luăm? Nu mai vreau să beau în viaţa mea şampanie. Nu vreau decât nişte jumări de ouă şi puţin ceai.

— Bine. Două porţii de jumări. O cană de ceai. O cană de cafea şi un pahar de şampanie.

— Foarte bine, domnule, spuse chelnerul. Cam peste douăzeci de minute, domnule?

Agnes despachetă şi aranjă îmbrăcămintea în dulap şi celelalte lucruri în sertarele biroului, privi pe fereastră la activitatea nocturnă din Herald Square, dar nu reuşi să umple jumătatea de oră ce trecu până li se aduse masa. Rămăsese în bluză şi fustă, o parte a costumului ei de călătorie.

— Spune şi tu ceva, zise ea.

— Ce vrei să spun?

— Nu ştiu. Dar de obicei suntem atât de vorbăreţi.

— Ştiu că suntem, dar împrejurările sunt altele acum.

— Tocmai de-asta aş prefera să vorbeşti.

— Şi pe mine mă afectează împrejurările, Agnes.

— Oh! Am impresia că la asta nu m-am gândit. Nu m-am gândit şi din punctul tău de vedere. Cât egoism din partea mea! Dar sunt încântată că eşti şi tu nervos. Mamele spun fiicelor lor *unele* lucruri, dar n-am auzit încă de o mamă care să-şi fi învăţat fata cum să întreţină conversaţia în noaptea nunţii.

— O să avem timp berechet pentru conversaţie.

— Aş vrea totuşi să am ceva de vorbit, măcar vreo cinci minute de acum încolo.

— Văd că vorbeşti. Ţine-o aşa.

— Dar nu mă ajuţi de loc. Ah, ne-a adus masa!

Chelnerul, plin de tact, aduse două pahare de şampanie şi, când plecă, George Lockwood îşi ridică paharul.

— În cinstea ta, Agnes, şi sper c-ai să fii fericită.

— Sigur că am să fiu fericită, George. Avem ceva în comun, nu-mi dau prea bine seama ce, dar ştiu că este al nostru. Ciocniră paharele, sorbiră vinul şi începură prima lor masă conjugală.

— De fapt nu-mi era chiar atât de foame. Agnes se ridică în picioare, trecu în dormitor şi închise uşa în urma ei. Cincisprezece, douăzeci de minute mai târziu, George deschise uşa dormitorului. Camera era cufundată în întuneric, iar Agnes era în pat.

— Eşti trează? şopti el.

— Mai întrebi? răspunse Agnes. În viaţa mea n-am fost mai trează.

Se dezbrăcă şi, când se sui lângă ea, în pat, descoperi imediat că era complet goală.

*

La moartea lui Tom Wynne, la un an după căsătoria cu George Lockwood şi la cinci luni după ce pierdu prima ei sarcină, Agnes Lockwood moşteni în mod direct 100.000 de dolari, iar alţi 50.000 – constituind deocamdată un fond pentru copiii ei, dacă va avea copii – urmau să-i revină de asemenea – peste zece ani, dacă n-ar fi avut copii în viaţă.

În comparaţie cu averea personală a lui George Lockwood şi cu moştenirea în perspectivă de la Abraham Lockwood, erau bani puţini, dar erau ai ei. Fondul constituit pentru copii era administrat de o bancă din Wilkes-Barre – oraş la o distanţă de şaptezeci de mile de Swedish Haven. Suta de mii de dolari era sub formă de acţiuni şi titluri ale firmei *Wynne Coal Company*, de care nu putea dispune fără a le oferi în primul rând spre răscumpărare Companiei.

— E plăcut să fii independent, spuse George Lockwood.

— Aşa e, recunoscu Agnes Lockwood. Acum nu mai sunt nevoită să-ţi cer bani tot timpul.

— N-am observat că-mi cereai tot timpul.

— De câte ori aveam nevoie.

— Şi te-am refuzat vreodată? Ţi-am pus vreodată vreo întrebare?

— Nu, eşti foarte generos. Dar întotdeauna au fost banii tăi. Acum am şi eu ceva bani, ai mei personali, şi dacă am să-ţi cumpăr un cadou, n-ai să-l mai plăteşti tot tu. E aşa plăcut să faci cadouri, George!

— Da. Dar ai să descoperi că până la urmă devine cam plictisitor. Să fii tu întotdeauna acela care dă, vreau să spun.

— Ei bine, de aici înainte vei face şi tu parte din cei care primesc.

— Va fi o noutate pentru mine, te asigur.

— Eu una, pe de altă parte, n-am avut niciodată posibilitatea să dau atâtea cadouri câte aş fi dorit să dau.

— N-aţi fost niciodată săraci, Agnes.

— Nu tocmai, dar banii erau totdeauna rari. Nu plăteam chirie, cumpăram lucrurile de care aveam nevoie la preţuri de angro de la magazinul Campaniei. Când călătoream cu trenul primeam permise. Dar tata n-a avut niciodată prea mulţi bani lichizi, şi familia mamei trebuia să stea cu ochii pe fiecare cent.

— Dar tatăl tău stă bine acum cu banii. Ce are de gând să facă cu suta lui de mii?

— În primul rând vrea să facă o călătorie cu mama în Egipt. Apoi vrea să scrie o carte.

— Despre Egipt?

— Ah, nu. Un fel de istorie a familiei Wynne în Statele Unite, dar mai ales despre vărul Tom Wynne. Şi ar vrea să scrie şi o mulţime de lucruri despre pădurile şi apele pe unde îi plăcea să hoinărească. Tata n-a fost făcut să trăiască închis într-un birou.

— Tot ce mă întreb e cine ar cumpăra o carte despre Tom Wynne şi despre pădurile din părţile voastre. M-ar

interesa să citesc o carte despre bunicul meu, dar nu şi una despre Tom Wynne. În afară de cazul, bineînţeles, când tatăl tău ar avea de gând să dea la iveală unele păcate ascunse ale familiei. Dar aşa cum îl cunosc, nu mă aştept la asta.

— Întotdeauna ai fost convins că vărul Tom avea ceva de ascuns.

— Sunt convins că orice om care are peste cinci mii de dolari are ceva păcate de ascuns.

— Inclusiv cei din familia Lockwood?

— Sfinte Dumnezeule, dar aş putea *începe* chiar cu cei din familia Lockwood.

— Dar tu eşti un om cinstit şi tatăl tău de asemenea.

— Până la proba contrarie.

— George, întotdeauna îţi face plăcere să pozezi într-o mică pramatie. De ce asta?

— Asta nu-i o poză, Agnes.

— Cred că vrei să semeni cu tatăl tău.

— Dar nu cumva îţi închipui că tata e o pramatie, sau o mică pramatie?

— Mult mai mult decât eşti tu. Chiar aşa bătrân cum e şi, deşi e socrul meu, numai prin felul în care se uită uneori la mine, mă face să mă simt de parcă aş fi goală.

— Şi eu nu te fac să te simţi aşa?

— Nu e acelaşi lucru. Tu ajunge să mă rogi, sau nici măcar nu trebuie să mă rogi. Suntem soţ şi soţie şi între noi există această relaţie. Aceste relaţii. Dar tatăl tău e socrul meu şi n-ar trebui să se gândească la lucruri de-astea.

— Nu poţi spânzura un om pentru ce gândeşte.

— Nu. Pentru ce gândeşte, nu.

— În felul în care mi-ai spus-o… a existat vreodată ceva mai mult decât nişte simple gânduri?

— Cu mine, nu.

— Cu altcineva? Tatăl meu şi altcineva? Cu o anumită

persoană?

— Poate nu s-a întâmplat decât o singură dată.

— Zău? Ce?

— Un lucru pe care l-am văzut. Vinerea trecută, şedea în pavilionul de vară, în balansoarul lui, şi lângă el stătea o femeie. Am putut să văd cum îl mângâia.

— Cine era femeia?

— N-o cunosc. N-am mai văzut-o niciodată până acum.

— Ei drăcie! Aşa în văzul lumii? Tu unde erai?

— În balcon. În balconul de la etajul întâi. Nu ştiam că aşteaptă lume şi am rămas surprinsă când am văzut că e cu cineva.

— Şi asta a fost tot ce i-a făcut?

— Asta e tot ce-am văzut, dar i-am urmărit cu privirile cel puţin cinci minute şi au continuat să stea de vorbă în timp ce ea îl mângâia.

— El i-a făcut ceva?

— Nu, absolut nimic. Nu era nicidecum o femeie tânără. Dar era elegant îmbrăcată. Poate să fi fost o cunoştinţă veche, dar eu n-am mai văzut în viaţa mea oameni de vârsta lor care să se comporte aşa.

— Nici eu nu mi-aş fi imaginat una ca asta.

— Ei bine, pentru mine a fost într-adevăr un şoc, să-i văd pe bătrânii ăştia doi râzând şi vorbind.

— Mă întreb cine ar putea fi. Şi totuşi nu cred că am să aflu vreodată. Numai dacă mai revine. Ai recunoaşte-o dacă ai mai vedea-o?

— Oh, cred că da, spuse Agnes Wynne.

— Tata este o mare pramatie, nu una mică.

— Dar pe tine te flatează teribil povestea asta. Eşti atât de mândru de el.

— Am să-ţi cânt un cântec pe care noi băieţii îl cântam în facultate. E foarte obscen, bineînţeles.

— Asta n-ar trebui să te oprească.

— Ascultă. Şi George i-l cântă.

— Am visat că locuiam în palate de marmoră, fredonă Agnes. E dintr-o operă, mi se pare. Ce muzică frumoasă, şi ce lucru obscen aţi scos din ea.

— Oh, nu mai face pe mironosiţa, Agnes. Nu-i mult mai obscen decât ce mi-ai povestit tu mie, şi e pe note.

— Nu înţelegi, George, zău că nu înţelegi. Ceea ce ţi-am spus despre tatăl tău… felul în care sunt afectată şi chiar lucrul pe care l-am văzut… nu mă revoltă. Adică, în realitate mă revoltă. Dar mă simt revoltată numai pentru că… am impresia că nu ştiu exact de ce. Sau ştiu de ce, însă nu pot să-ţi explic.

— Dacă asta s-ar fi întâmplat tatălui tău…

— Exact! Nici peste o sută de ani nu mi l-aş putea închipui pe tata impresionând în felul acesta o fată. Ca să nu mai vorbesc de rest! Ceea ce mă revoltă este că nu mă pot gândi la lucruri de-astea în legătură cu tatăl meu, sau cu al tău. Şi, în ultimul an, am început să-l cunosc pe tatăl tău. E bătrân, şi nu prea sănătos, dar are demnitate. Şi e atâta de nedemn să stai într-un balansoar şi să te bucuri că o femeie te mângâie. Asta trebuie s-o recunoşti şi tu.

— O fi nedemn, dar îmi face plăcere că bătrânului i-a mai rămas un strop de vigoare. Sper că şi eu am să mai am la vârsta lui.

— Câţi ani are?

— Aproape şaizeci, bănuiesc. Părinţii nu-ţi spun niciodată vârsta.

— Ei bine, sper că la şaizeci de ani am să-mi pot ţine mâinile acasă. Ce fac bărbaţii de fapt n-are importanţă.

— Ba pentru bărbaţi are. Şi tatăl tău…

— Aş prefera să nu vorbim despre tatăl meu.

— Eu n-am avut nimic împotrivă să vorbesc despre al meu.

— Pentru că eşti mândru de el şi îl sorbi din ochi. Şi vrei neapărat să-i semeni când vei fi bătrân. Ei bine,

probabil aşa ai să fii şi tu, dacă asta urmăreşti. Şi dacă ai să găseşti vreo femeie care să te desfete.

— De ce n-ai fi tu femeia aceea?

— În pavilionul de vară, cu tatăl tău nu era mama ta. Era una din femeile din trecutul lui.

— În trecutul meu n-au existat femei.

— Nu mă minţi, George. Şi asta e o minciună fără rost.

— Ei bine, toate sunt uitate, Agnes. Toate sunt uitate şi toate au dispărut în trecutul întunecos şi îndepărtat.

— Sper din toată inima să fie aşa.

Agnes Lockwood nu protestase când i se adusese la cunoştinţă că Abraham Lockwood va continua să locuiască în casă. Casa era spaţioasă, avea servitori şi o curte mare. La etajul întâi erau cinci dormitoare, un salonaş şi la capătul coridorului o baie. Din proprie iniţiativă, Abraham Lockwood transformă dormitorul vecin într-o a doua cameră de baie – ceea ce le oferea atât lor cât şi lui toată discreţia de care aveau nevoie. Bătrânul (cum îşi spunea el însuşi sau cum i se spunea în spate) îşi lua ceaiul în dormitor, în fiecare dimineaţă la ora şapte, dar avea nevoie de mult timp ca să se radă şi să se îmbrace, şi acum George Lockwood pleca la birou fără el. În unele zile Abraham Lockwood nu ajungea la birou decât cu puţin timp înainte de amiază; în alte zile nu se mai ducea de loc. Nu avea o boală diagnosticată, nu se dusese să vadă un doctor şi nu se plângea de o suferinţă anume. Dar era obosit, obosit fizic, şi îl informă pe George că va fi sarcina lui să-l iniţieze pe Penrose în tainele complicate ale afacerilor, după ce fratele mai mic îşi va lua diploma la Princeton. „Trebuie să mă odihnesc”, spunea Abraham Lockwood după dejun, după ce se odihnise toată dimineaţa. George Lockwood avea procură generală şi, la câteva luni după căsătoria sa, a fost recunoscut în cercurile oamenilor de afaceri drept conducătorul *de facto*

al firmei *Lockwood & Company*. Unii oameni mai bătrâni din aceste cercuri văzură în George o combinaţie neaşteptată între caracterul ascuns al lui Moses Lockwood şi sociabilitatea ostentativă a lui Abraham Lockwood. În cazul acestuia din urmă, ei fuseseră amăgiţi de contrastul dintre metodele lui Moses Lockwood şi acelea ale fiului său, şi amăgirea – sau mai bine zis, propria lor amăgire – devenise o credinţă fixă şi tot atât de valabilă ca un adevăr. Ei nu-şi dăduseră niciodată seama că, în comparaţie cu complexitatea caracterului ascuns al fiului său, Moses Lockwood fusese candoarea întruchipată şi că Moses Lockwood a fost constrâns de antecedentele sale violente şi antisociale să ducă o viaţă nesociabilă, pe când Abraham, în devotamentul său pentru Interesul Lockwood, calcula eficacitatea tuturor contactelor sale cu oamenii numai prin prisma Interesului.

Agnes Lockwood se obişnui cu prezenţa socrului ei în timpul dimineţii când se ocupa de îndatoririle casnice, dar nu era niciodată într-atât de ocupată încât să nu poată schimba cu el câteva cuvinte. Frica pe care acesta i-o inspira – care de fapt era doar timiditate – dispăru, şi odată cu creşterea încrederii în sine însăşi, Agnes descoperi că un fel de curiozitate luase locul fricii. Abraham Lockwood era obosit, fără îndoială; resursele fizice îi scăzuseră, dar mintea îi era pe deplin activă chiar şi în convorbirile scurte, conversaţia lui fiind foarte antrenantă, de parcă ar fi ţinut cu tot dinadinsul să-i fie o companie agreabilă. Aci ea găsi o asemănare cu farmecul bizar al soţului ei, care până în cele din urmă mai mult o atrăsese decât o respinsese şi care consta – dacă sta să se gândească – în a-şi face personalitatea resimţită şi de neuitat. Iniţial n-avea nicio importanţă dacă personalitatea sau farmecul stârnea ostilitate mobilul esenţial era să se facă resimţită şi de neuitat, ceea ce, desigur, era o strategie deosebit de măgulitoare.

În modul acesta Agnes Lockwood făcu progrese în relaţiile cu socrul ei, în aşa măsură încât în al doilea an al căsniciei, fiind din nou însărcinată, se apropie şi mai mult, nu numai de el, dar şi de secretul Interesului Lockwood. Abraham Lockwood îşi putea permite acum să-i spună, aşa cum îi spuse într-o dimineaţă:

— Agnes, iar ai speranţe?

— Ah, da! Se vede?

— Nu după burtă, ci după ochi.

— După ochi?

— Da. Culoarea ochilor tăi se schimbă mult mai mult decât aceea a ochilor căprui. Ochii căprui rămân întotdeauna aceiaşi, dar ochii albaştri devin cenuşii sau albastru mai închis. Totul depinde de ce simte persoana respectivă. Culoarea ochilor tăi trădează supărare şi plăcere, uneori de la o clipă la alta. Nu poţi să păstrezi niciun secret, Agnes, şi acesta este unul pe care n-aş vrea să mi-l ascunzi. Nu vreau să te fereşti de mine. George ştie, bineînţeles.

— Bineînţeles, George şi doctorul Schwab. Numai ei deocamdată. Părinţilor mei nu le-am scris încă. S-ar întoarce acasă din călătoria lor şi n-aş vrea acest lucru. Vor ajunge acasă la timp.

— Copilul acesta înseamnă foarte mult pentru mine. Şi pentru tine şi pentru George, bineînţeles, şi pentru tatăl şi mama ta. Dar, s-ar putea spune că pentru mine înseamnă mai mult decât pentru oricare altul.

— Aşa mi-ai spus şi înainte de a-l pierde pe primul.

— Tocmai de aceea copilul acesta înseamnă şi mai mult pentru mine. Îmbătrânesc, şi mai e ceva pe lângă faptul că doresc să apuc să-mi văd un nepot. Văd mai mult departe decât atâta, Agnes. Mă gândesc la nişte timpuri pe care n-am să le apuc niciodată, când acest nepot al meu va avea nepoţii lui.

— Cred că toată lumea se gândeşte la fel, nu-i aşa?

— Mă îndoiesc că şi ceilalţi dau chiar atâta importanţă acestui gând ca mine. Toată viaţa am privit în viitor ia a patra generaţie care îmi va urma.

— La a patra generaţie? De ce tocmai la a patra?

Pentru că va fi generaţia nepoţilor nepoţilor mei.

— Dar n-ai să-i vezi niciodată. De ce ţii atât de mult la asta? N-ai de ce să-ţi faci probleme, ca o familie regală.

— Nu? Probabil că nu.

— Şi de ce să te opreşti la a patra generaţie? De ce nu la a şasea?

— Pentru că a patra generaţie de acum încolo, plus generaţia mea, plus aceea a tatălui meu fac şase generaţii. Două secole ale familiei noastre în acest oraş.

— N-aş conta pe faptul că ei vor dori să mai trăiască aici încă cincizeci de ani de acum încolo. Penrose nu vrea de pe *acum* să trăiască aici, şi numai Dumnezeu ştie ce vor vrea copiii mei să facă.

— Convinge-i să rămână aici. Dacă-mi promiţi asta îţi las un milion de dolari, Agnes.

— Nu pot să vă promit, domnule Lockwood.

— Ai să ai o mare influenţă asupra copiilor tăi, Agnes, şi dacă vei putea să convingi pe unul din ei să rămână aici, pentru mine ar face toţi banii.

— Nu pot să vă promit. Nu pot să promit nici măcar c-am să-i influenţez. Tata voia să se facă misionar şi în loc de asta şi-a irosit toată viaţa în industria carboniferă.

— Şi a fost foarte fericit.

— Nu. Nu eşti fericit când treci prin viaţă fără să faci niciunul din lucrurile pe care ai dorit să le faci. Aceasta l-a şi împiedicat pe tata să facă carieră la *Wynne Company*. Nu şi-ia dat tot interesul. şi-a făcut treaba, o zi cinstită de muncă pentru o zi de plată, dar numai ca să-şi întreţină familia.

— Poate că nu i-ar fi plăcut viaţa de misionar.

— Dar n-a avut niciodată ocazia să constate asta,

într-un fel, sau altul. Dumneata ai fost fericit aici, şi George e fericit aici, dar dac-am să am un fiu, cum aş putea şti dac-o să fie fericit aici? Swedish Haven este un orăşel frumos, mai ales în comparaţie cu unele localităţi în care am locuit înainte, dar familia Lockwood nici măcar n-a fost întemeietoarea oraşului.

— E foarte adevărat, dar e locul unde ramura noastră a început să se ridice, primul fiind tatăl meu. Şi acum este oraşul nostru, Agnes. Îl stăpânim din toate punctele de vedere.

— Asta înseamnă că te gândeşti la un fel de familie regală.

— Noi, americanii, nu credem în regalitate.

— Nu, dar în aristocraţie. Da, asta e ceea ce doriţi, domnule Lockwood.

— Orice ai spune, în această privinţă, de câte ori încerci să-i dai un nume, faci ca lucrul acesta să pară o ambiţie ieftină. Deşi, crede-mă, nu e. Familia Wynne o pornise în aceeaşi direcţie, dar vărul vostru n-a privit mai departe. Nu trebuie să o iei ca un lucru personal, Agnes, dar ştii la fel de bine ca şi mine că Tom Wynne s-a îmbogăţit extrăgând cărbunele din pământ şi urâţind regiunea. A ras pădurile. Noi nu vrem să facem asta. Vrem să câştigăm bani, da, şi câştigăm. Dar într-o bună zi, poate chiar în timpul vieţii soţului tău, s-ar putea să stăpânim toată întinderea de aici până la Richterville. Orăşele drăguţe şi curate, fermieri prosperi, câştigând onorabil, şi noi în fruntea lor. Tu şi cu George, sau copiii voştri. Familia Lockwood, trăind chiar aici în oraş, nu J.P. Morganii trăind în New York City, sau Drexelii în Philadelphia.

— Şi după Richterville? De ce nu şi Gibbsville, de pildă? Poate şi în direcţia aceasta s-ar putea face ceva în plus.

— În ceea ce priveşte Gibbsville e prea târziu ca să mai faci ceva. Morganii şi Drexelii controlează totul acolo.

Soţia mea se trăgea din Richterville, aşa că soţul tău are unele drepturi acolo. Poate să ţi se pară un lucru foarte mare să stăpâneşti unsprezece mile de teren cultivabil şi două cătunuri de fermieri, dar am putea face asta chiar acum, dacă n-am avea bani investiţi în alte afaceri mai rentabile. Într-o bună zi George o să pună mâna pe banca din Richterville şi odată cu aceasta pe majoritatea fermelor de la est de Richterville, pe o distanţă de cinci mile. Deoarece banca de aici e de mult a noastră, stăpânim şi toată regiunea de aici spre vest.

— Dumnezeule! Un principat!

— Nu-i nimic rău în asta, Agnes. În vest sunt ferme care se întind numai într-o singură direcţie, cale de patruzeci şi ndzeci de mile. Şi câteva din vechile familii spaniole au stăpânit state întregi. Nimeni nu poate face asta aici, în est. Aici sunt prea multe construcţii şi societăţile de căi ferate sunt prea puternice. Şi nici n-aş vrea să fac asta. Tot ce-mi doresc este oraşul acesta, oraşul din care vine soţia mea şi pământul dintre ele.

— Şi cu părţile dintre est şi sud, cum rămâne?

— Avem câteva proprietăţi la sud, dar restul nu m-a interesat niciodată. *Coal & Iron Company* stăpâneşte toate pădurile şi stăvilarele mari. J.P. Morgan. Şi pământul dinspre sud e prea deluros ca să fie cultivabil. Trebuie să cobori douăzeci de mile mai la sud până să dai de pământ cultivabil şi acolo-i teritoriul olandezilor din Reading şi Lebanon. Eu sunt luteran şi pe jumătate olandez din Pennsylvania, dar n-am să fiu niciodată unul de-ai lor şi nici nu vreau.

Voinţa lui Abraham Lockwood de a trăi şi de a-şi vedea primul nepot nu era tot atât de puternică, cât era voinţa lui Agnes Lockwood de a da naştere unui copil. Abraham Lockwood muri de dublă pneumonie în a şaptea lună a sarcinii lui Agnes Lockwood. Oraşul şi partea de sud a comitatului îi oferiră lui Abraham Lockwood o frumoasă

demonstraţie de simpatie; oficială şi grandioasă, cu toate cupeurile disponibile din Gibbsville şi Swedish Haven, cu străzile oraşului, gările, câteva reşedinţe particulare şi Exchange Hotel înţesate cu străini de vază. Agnes Lockwood, gravidă, rămase întrucâtva surprinsă de numărul mulţimii, dar împrejurarea era demnă de reţinut pentru două motive: în noaptea morţii lui Abraham Lockwood îşi văzu pentru prima şi ultima oară soţul plângând; şi în al doilea rând, în după-amiaza funeraliilor, când se întoarseră acasă de la înmormântare, întâlniră în holul de jos o femeie. Aceasta se apropie de George Lockwood şi îi întinse mâna:

— Nu-ţi mai aminteşti de mine, George, dar eu te cunosc de când erai mic. Sunt mama lui Sterling Downs.

— Sigur că-mi amintesc de dumneavoastră, doamnă Downs. Aţi fost foarte amabilă că aţi venit.

— Nu mă mai numesc Downs. Acum mă numesc Wickarsham.

— Vă cer iertare, se scuză George Lockwood. Mi-ar face plăcere s-o cunoaşteţi pe soţia mea. Agnes, doamna Wickersham. Am fost coleg de liceu cu fiul dumneaei. Vă mai aduceţi aminte de vara aceea pe care aţi petrecut-o la *The Run*, doamnă Wickersham?

— N-am s-o uit în viaţa mea. Acolo i-am cunoscut într-adevăr pe tatăl şi pe mama dumitale. Am ţinut neapărat să te văd, George, dar acum trebuie să prind trenul. Lăsă mâna lui George, le zâmbi amândurora şi ieşi în grabă.

— Când te gândeşti că a venit tocmai de la Philadelphia, spuse George Lockwood.

— Şi l-a iubit pe tatăl tău.

— Nu ştiu.

— *Eh* sunt sigură, spuse Agnes Lockwood. Ea este femeia din ziua aceea din pavilion. Văzută de aproape e mai frumoasă.

— Dumnezeule! mă întreb cât timp o fi durat

povestea lor, spuse George Lockwood. Acum odihneşte-te puţin, Agnes. Evită să mai vezi şi altă lume. Ţi-ai făcut datoria.

Tânăra femeie zâmbi.

— Datoria am să mi-o fac cam peste şase săptămâni.

*

Recunoştinţa pe care George Lockwood o purta Marthei Downs Wickersham era de o natură specială, neavând nicio legătură cu ultimul omagiu adus de aceasta tatălui lui, şi având de fapt foarte puţin de-a face cu ea însăşi. Ea îi dezvăluise, din neatenţie şi pe negândite, că tatăl lui avusese cel puţin o amantă, în timpul vieţii Adelaidei Lockwood, şi George Lockwood avea nevoie de acest fapt ca să justifice propria sa legătură cu Lalie Fenstermacher Brauer.

Căsătoria Laliei cu Karl Brauer, un avocat din Reading, fusese rapidă şi ostentativă, ca să facă pe toată lumea să uite de George Lockwood. Familia Fenstermacher nu-i trimise lui George Lockwood nici măcar un anunţ post nupţial, dar el află despre căsătoria lor din ziarul *The Eagle* din Reading şi din alte două ziare din Philadelphia. *The Eagle* îi procură şi adresa lui Karl Brauer de pe North Fifth Street şi George Lockwood făcu o vizită acolo, într-o dimineaţă, după ce se întoarse din voiajul lui de nuntă.

— Aş vrea să vorbesc cu doamna Brauer, spuse el jupânesei.

— Cu doamna sau cu domnul Brauer? Dacă doriţi să vorbiţi cu domnul, îl găsiţi la birou, mai jos, pe Penn Street.

— Nu, este o chestiune care o interesează numai pe doamna Brauer.

— Am să-i comunic. Poftim înăuntru.

După câteva minute Lalie coborî.

— Bună dimineaţa doamnă Brauer, spuse el repede, mai mult pentru jupâneasă. Sunt de la firma Wanamakers.

Lalie rămase încremenită, dar jupâneasa care dădea târcoale prin hol, nu putea să-i vadă faţa.

— Ah, de la Wanamakers! Atunci intră aici ca să stăm de vorbă.

George o urmă pe Lalie în salonul din faţă, o încăpere lungă şi îngustă, care avea o singură intrare.

— Ai adus mostrele? îl întrebă doamna Brauer.

— Le am în buzunar, răspunse el.

Lalie coborî vocea.

— Ai înnebunit? Hai, spune repede ce ai de spus şi să nu mai pui în viaţa ta piciorul pe aici.

— N-am să stau mult.

— Te-ai căsătorit, îi reproşa ea.

— Da, la fel ca tine. M-am căsătorit. Şi regret că am făcut-o. Nu numai pentru mine, dar şi pentru ea.

— De ce-mi povesteşti mie necazurile tale?

— Pentru că eşti unul din necazurile mele. Te vreau.

— Vii prea târziu pentru asta, George. Sunt măritată acum şi am un soţ bun.

— Şi eu am o soţie bună, şi totuşi te vreau. Şi am aflat ce-am vrut să ştiu. Şi tu mă vrei.

— De loc.

— Ba da.

— Pleacă, îl rugă Lalie.

— E prea devreme ca să plec. Se presupune că îţi prezint nişte mostre.

— Ai înnebunit probabil.

— Într-un anumit fel da. *Cel albastru costă ceva mai mult* decât *cel verde*, doamnă Brauer.

— *Cel albastru este mai scump*? *N-am ştiut asta*. Acum a coborât în subsol, dar pleacă, auzi?

— Plec, dar am să mă întorc.

— N-am să-ţi mai dau drumul înăuntru. Am să las vorbă să nu te mai lase să intri.

— Termină cu prostiile, Lalie! Nu mai suntem copii şi

vorbesc foarte serios. Am să plec, dar să ştii că nu renunţ. Când ai să fii gata să te întâlneşti cu mine, trimite-mi un bilet la *Gibbsville Club*.

— Să mă întâlnesc cu tine? Să mă întâlnesc cu tine, unde?

— Oriunde. Aici, când Brauer e plecat. Desigur că pleacă din oraş din când în când.

— Aici? în casa asta? Servitoarea are o cameră aici, nu iese niciodată în oraş.

— Dă-o afară şi angajează alta care să doarmă la ea acasă.

— Pleacă, George! Ai înnebunit de tot! Karl ne-ar omorî pe amândoi! Mă iubeşte!

— Nu crezi că şi *eu* te iubesc?

— Nu! Nu! Dacă m-ai iubi m-ai lăsa în pace.

— Dacă în două săptămâni nu primesc nimic de la tine, mă întorc.

— Te rog, George. Nu te mai întoarce niciodată.

Plecă şi o luă repede în jos pe Fifth Street spre piaţă, jubilând din cauza slăbiciunii ei şi pentru că îşi recăpătase încrederea în sine. După opt zile primi un bilet de la ea. „*Marţi seara la ora* nouă. *Poarta de pe aleea din spatele casei. Nu veni pe Fifth Street. – L*”.

La ora nouă mai era puţină lumină şi, în timp ce se îndrepta spre casa ei, se gândea că ar fi fost mai înţelept să intre în casă din strada întunecată de copaci decât dintr-o alee pe care nu există niciun pom. Dar îi urmă indicaţiile întocmai şi deschise cu hotărâre poarta gardului de pe alee, păşi pe poteca de cărămizi până la intrarea din dos a casei, şi nu fu surprins de faptul că uşa se deschise brusc, de îndată ce puse piciorul pe scara de la intrare. Acum, totuşi îl aştepta o surpriză. Fata timidă, nervoasă şi excitată pe care se aşteptase s-o găsească la prima întâlnire, trăia numai în imaginaţia lui. Lalie închise uşa şi-l îmbrăţişă, îi oferi gura ca să i-o sărute şi, timp de o clipă,

se agăţă de el într-un fel care-i garanta că nu-l aştepta doar una din desfătările lor frustrate din trecut. O dată ce se hotărâse să se întâlnească cu el în aceste condiţii, Lalie se abandona în întregime.

— Mergem sus, fură primele ei cuvinte, şi îl conduse de mână.

Patul era desfăcut şi nu primea lumină decât de la un bec de gaz aerian de pe perete. Îi desfăcu cravata şi îi deschise nasturii de sus de la vesta de mătase albă.

— Pot să fac asta mai repede decât tine, spuse George.

— Fă-o atunci, îl îndemnă ea. Se aşeză pe un scaun cu spătar înalt şi îl urmări cu privirile. Ai aproape tot atât de multă îmbrăcăminte ca o femeie. Eu aş putea fi gata mai repede decât tine.

— Bănuiesc.

— Uite, rosti Lalie şi, ridicându-se în picioare, îşi deschise rochia de casă, adică tot ce avea pe ea. Se îmbrăţişară din nou şi felul ei direct de a fi şi încleştarea degetelor îi scoaseră din minţi. Cred că e mai bine să ne băgăm în pat, spuse ea.

— Asta şi voiam să fac.

Timp de câteva clipe îl mângâie pe creştetul capului, dar apoi, un gând oarecare depăşind limita controlului nervos o făcu să abandoneze senzualismul tandru.

— Oh, cât te iubesc, cât de mult te iubesc!

— Şi eu te iubesc Lalie, rosti el, şi era adevărat. Rămaseră liniştiţi un timp. Nu te-am văzut niciodată cu părul desfăcut. E foarte frumos.

— Îmi vine până la sâni. Tu n-ai păr de loc. Karl parcă ar purta o blană. Lalie zâmbi.

— La ce te gândeşti?

— Tu m-ai pregătit pentru Karl, apoi Karl m-a pregătit pentru tine.

— Da, bănuiesc că aşa e.

— Nu vrei să vorbim despre Karl, ca să nu fii obligat să vorbeşti de ea?

— De ce trebuie să vorbim despre ei?

— Ea nu te satisface, nu-i aşa?

— Nu vorbi despre ei, Lalie.

— Eşti gelos pe Karl.

— Da.

— Şi eu pe ea, recunoscu Lalie. Karl e plin de păr negru peste tot, chiar şi pe spate. Da' nici el nu mă satisface pe mine, George. Mă iubeşte, dar mă detestă.

— De ce te detestă? Mai există şi altcineva în afară de mine?

— Nu, nu, nu, nu. Niciodată. Numai tu. Îi spun întotdeauna: ai răbdare. Ai puţină răbdare. Mă vrea de cum intră pe uşă, şi eu îl aduc aici sus, dar dacă nu sunt imediat gata, nu-mi mai poate face nimic.

— Dar se pare totuşi c-a putut.

— Oh, facem dragoste. Dar trebuie să fiu prima în pat. Îi spun să aibă răbdare, şi că fiecare om e altfel. Degeaba, pentru că este ca un taur şi vrea să fie ca un taur. Oamenii îl întreabă când o să aibă un copil şi vine acasă supărat. Ar vrea să dea vina pe mine, dar ştie că n-o poate da, şi de aceea de multe ori mă detestă. Oh, dacă oamenii şi-ar ţine gura!

— Aşa e.

— De ce ai venit la mine, George?

— Pentru că îmi lipseai.

— Da. Şi tu mi-ai lipsit mie. Dar poate ar fi bine să ai şi tu puţină răbdare, George.

— Cu ea?

— Da.

— Asta n-o să mă împiedice să te iubesc, Labe.

— E frigidă?

— Nu, nu-i asta. Dar pur şi simplu nu-i ce-mi trebuie.

— Îi este frică de tine? De bărbat?

— Nu, nici asta.

— Ei bine, spune-mi. Eu ţi-am spus totul.

— Nu vreau să-ţi spun Labe. Nu mă sili.

— Te poate oare sili cineva să faci un lucru pe care nu vrei să-l faci? Mă îndoiesc.

— Adică sunt egoist? Da, am impresia că sunt.

— N-am dreptul să spun nimănui că este egoist. Am fost o egoistă, când ţi-am scris să vii aici, astă-seară.

— Tu nu eşti egoistă, Labe. Nimeni nu va putea spune vreodată asta despre tine.

— Am dat afară o servitoare fiindcă voiam să mă culc cu tine. A trebuit să-i trag o minciună sfruntată lui Karl. I-am spus că femeia e leneşă, şi nu era. Era foarte muncitoare şi slujbe ca asta sunt cam rare. Dar era singura cale ca să mă pot întâlni cu tine. Lui Karl nu-i place să rămân singură noaptea, George.

— Asta înseamnă că ai să angajezi altă femeie care să stea aici?

— Karl e plin de bani. Zice că pot să angajez chiar două femei oare să stea aici.

— Cum o să ne mai întâlnim?

— Poate că n-o să ne mai întâlnim. Readingul nu-i un oraş prea mare. Dacă aş fi văzută ieşind dintr-un hotel?

— De ce nu te-ai măritat cu un om sărac? Atunci aş fi putut să iau o cameră la voi în pensiune.

— Glumele nu ne ajută la nimic. Karl ar omorî un om, să ştii. Şi m-ar omorî şi pe mine. Prietenii fac glume pe socoteala lui, şi când vine acasă mi le spune, dar n-aş vrea să fiu în pielea unora din ei, când şi-o ieşi o dată din fire.

— Ce ar fi dacă i-aş da lui Karl câteva procese? M-ar invita să locuiesc aici când aş veni la Reading?

— Eşti trăsnit!

— Ideile itirăsniite dau rezultate uneori, dar am impresia că asta e prea trăsnită. Se găsesc camere de

închiriat prin apropiere?

— Pensiuni? Am văzut câteva anunţuri la ferestre prin apropiere, dar şi asta ar fi o nebunie.

— Am găsit! Un birou. Am să închiriez un birou. Am treburi în Reading, din când în când.

— Un birou cu un pat în el?

— O sofa. Am să pun în el o masă de lucru, nişte scaune şi o sofa. Şi în biroul nostru avem o sofa pentru ca tatăl meu să poată trage câte un pui de somn. Am să mă interesez, ce zici?

— Numai să nu fie în vecinătatea noastră. Şi oriunde l-ai găsi n-aş putea veni acolo niciodată noaptea. Ne-am pus telefon şi Karl mă poate suna oricând, dacă iese undeva seara.

— O prietenă. Dacă ai avea o prietenă în care să te poţi încrede.

— Am prietene în care mă pot încrede, dar nu pentru genul ăsta de lucruri, George. N-ar mai ţine la mine. Mai curând sau mai târziu s-ar întoarce împotriva mea şi Karl nu trebuie să afle asta nici peste zece ani de acum încolo. Vara asta poţi veni aici, apoi ai să-ţi închiriezi un birou.

— Am să-l închiriez de pe acum ca lumea să se obişnuiască cu venirile şi plecările mele la ore neobişnuite, şi în toamnă am să trec neobservat.

— Aşa o s-o ducem tot restul vieţii noastre, George?

— Nu, Lalie. Asta n-o să dureze o veşnicie. Într-o bună zi ai să-mi dai paşaportul. Ştiu bine asta, şi o ştii şi tu, nu-i aşa?

— Da, dar e bine c-ai spus-o. N-aş fi vrut să-mi spui o minciună. Sigur că ştiu asta.

— Dar când ai să-mi dai paşaportul n-o să mi-l dai pentru altcineva?

— Nu. Numai pentru Karl. Fiindcă cu el m-am măritat.

A fost amanta lui timp de trei ani de zile şi se

întâlniră în multe locuri. Riscant, în hotelurile de mâna a doua din

Gibbsville şi Philadelphia. Mai în siguranţă în biroul pe care George Lockwood şi-l închiriase, în salonul mare al casei ei pentru grabnice şi scurte întrevederi erotice, şi o dată, când George cu Agnes Lockwood şi Karl cu Lalie Brauer stăteau din întâmplare în acelaşi hotel din Atlantic City. Cele două perechi nu se întâlniră, dar George se duse în camera lui Lalie în timp ce Karl era la baia turcească.

— Ţi-ai pierdut minţile, îi spuse Lalie lui George Lockwood.

— Să nu mă refuzi niciodată, Lalie!

Dar pentru Lalie aceasta a fost începutul sfârşitului. Egoismul îl făcea să fie de o imprudenţă arogantă şi, deşi ea acceptase această întâlnire, cuvintele ei de despărţire din după-amiaza aceea îl pregătiră pentru ruptura finală.

— Îmi place soţia ta, îi spuse Lalie. E suficient să te uiţi la ea şi îţi dai seama că ţi-e mult superioară.

— Nici nu m-am aşteptat vreodată să nu-ţi placă, Lalie. În schimb am fost întotdeauna sigur că Brauer n-o să-mi placă, şi nu-mi place.

*

Într-un an de infidelităţi pur întâmplătoare, George Lockwood nu făcu nicio greşeală asupra căreia Agnes Lockwood să se poată opri şi evenimentele acestui prim an, de trecere de la afecţiunea ocrotitoare a părinţilor din timpul vieţii ei virginale, la cea de care se bucura ca soţie a lui George Lockwood îi umplură într-atâta gândurile încât excluseră orice bănuială. Nimic din ceea ce i se spusese, sau citise, n-ar fi putut s-o pregătească pentru acest fel de viaţă cu desăvârşire nou. Şi înainte ca această viaţă nouă să capete vreo valoare pentru ea, sau până să-şi dea seama dacă într-adevăr era mai bună sau mai rea, trebuia să fie experimentată chiar de ea însăşi. Noaptea se supunea obiceiurilor lui George de a face dragoste şi se

deprinse să găsească plăcere în ele – sau, uneori, rămânea nopţi întregi neatinsă şi în expectativă, dar şi aceasta făcea parte din experienţă. În timpul zilei avea obligaţiile gospodăreşti, propriii ei servitori, menuurile şi socotelile, negustorii şi băieţii de prăvălie, viaţa mondenă restrânsă, pe care o duceau în cea mai mare parte cu familiile din Gibbsville. Pentru ca să înveţe toate acestea şi să se adapteze îl avea pe socrul ei. Iar pentru ea îşi avu avortul. Avea casa ei, pe care era încurajată s-o privească drept propriul cămin, dar care, aproape un an de zile nu a fost căminul ei, ci doar un loc străin într-o lume rece, rece. În timpul sarcinii singurătatea îi fusese alinată de dorinţa de a proteja viaţa aceea vrednică de milă care era înăuntrul ei, şi totuşi nu era a ei, şi apoi n-a mai fost decât o pată fără formă pe cearşaf. Acum căminul nu va mai putea fi niciodată locul pe care-l cunoscuse cu Theron şi Bessie Wynne. Nu exista niciun mijloc de întoarcere la acel refugiu, sau măcar la acel fel de viaţă sau la fiinţa care fusese înainte. Agnes eşuase în funcţia ei, dar acest eşec o maturizase tot atât de irevocabil ca un succes, într-adevăr, în unele privinţe avortul îi grăbise maturizarea, deoarece funcţia ei îndeplinise două din adevărurile absolute, acel al vieţii şi al morţii. Fusese un an de învăţătură în parte aspră, dar cel puţin învăţă atât de multe lucruri noi, încât nu puteau fi calificate decât drept informaţii. Ingeniozitatea, judecata sănătoasă, înţelepciunea, prejudecata, o filosofie, trebuiau să-şi aştepte rândul. Deocamdată Agnes Lockwood se conforma unei devize pe care o auzise – deviza; o soţie bună – şi toate informaţiile pe care le strânse în anul acela aveau într-un anumit fel o legătură cu această deviză şi cu zelul ei de a întruni toate condiţiile pentru această denumire. Laptele se acrea când era furtună: *Krafft* era cea mai bună băcănie din Swedish Haven; cel mai bun tren de dimineaţă pentru Philadelphia pleca din Swedish Haven la 8, 45; fiecare membru al

familiei Lockwood dădea la cheta duminicală de la biserică o bancnotă de un dolar; Abraham Lockwood prefera tartinele cu unt nesărate la micul dejun; George Lockwood nu făcea dragoste decât dacă în cameră era întuneric beznă; pe vremuri proprietatea Lockwood fusese înconjurată de un zid înalt de cărămidă; fermierii protestanţi nu lucrau de sărbătoarea catolică a înălţării; jumările rumenite erau mai comestibile; domnişoara Nellie Shoop era cea mai bună croitoreasă din Gibbsville; Yock Miller era de fapt Jacob Miliar, dar Ock Muelle era Oscar Mueller şi amândoi lucrau la bancă; nimeni nu spăla mai frumos perdelele de dantelă decât călugăriţele din Gibbsville, dar acestea ştiau bine cât să ceară pentru munca lor; Moses Lockwood îşi pierduse jumătatea de jos a urechii în bătălia de la Bull Run; domnul Heimbach, ceasornicarul, care se pricepea să acordeze piane, putea fi introdus prin uşa din faţă, dar ceilalţi negustori trebuiau să intre prin bucătărie; Penrose Lockwood era drăguţ, dar nu prea strălucea la învăţătură.

Experienţe emoţionale, tradiţii familiale, griji gospodăreşti, familiarizarea cu feţele care cu un an înainte nu existaseră pentru ea – şi se trezi deodată în al doilea an de căsătorie. Al doilea an a fost aproape identic, dar aduse totuşi câteva lucruri noi. Acum, de pildă, se putea duce dimineaţa la *Krafţt* fără ca lumea de pe stradă s-o mai arate cu degetul sau să se holbeze la ea; deveni conştientă de diferenţa dintre politeţea pe jumătate ostilă de la început şi respectul firesc ce i se acorda pentru că era nora lui Abraham Lockwood. Oamenii începuseră să se obişnuiască cu ea şi ea cu ei. Avusese un an încărcat, cum nu i se va mai părea niciun alt an, dar începu să facă o mulţime de lucruri din obişnuinţă, şi astfel avu mai mult timp să observe lucrurile, dar mai ales observă oamenii, persoanele, fiinţele omeneşti şi trăsăturile lor individuale. Îndeosebi şi inevitabil începu să-l observe pe George

Lockwood şi, fără niciun fel de dramatism, îl acuză în mintea ei, fără motiv, de infidelitate.

În primul an George Lockwood fusese pentru ea întruchiparea tuturor bărbaţilor şi tot ce făcea, sau nu făcea el, reprezenta tot ce ştia ea despre felul de a fi al bărbaţilor. Pentru ea orice făcea el era ceea ce făceau bărbaţii şi îi trebui acest prim an de căsnicie ca să-l separe pe George Lockwood de masa Bărbatului, şi să alunge pe ceilalţi bărbaţi din apropierea lui. Ca orice copil singur la părinţi, îşi dorise întotdeauna o confidentă, dar învăţase să se descurce şi fără, şi să-şi rezolve singură problemele, şi dacă această metodă nu-i făcu viaţa mai uşoară, cel puţin o ajuta să se deprindă cu introspecţia şi dezbaterile interioare. În acelaşi timp, în cazul ei, aceasta îi ascuţi. dacă nu îi iuţi, judecata şi o făcu să aibă încredere în sine. Îi dădu încredere în propria ei judecată şi în posibilităţile personale. În comportarea lui George Lockwood era ceva în neregulă, şi deoarece ea era aceea care bănuia că era ceva în neregulă, acel ceva avea, cu siguranţă, o legătură cu alte femei.

Dar deşi lunile se scurgeau, el continuă să nu-i dea niciun motiv de suspiciune. Ajunsese să-şi dorească nu să-l prindă cu o greşeală, ci să se prindă pe ea însăşi cu o acuzaţie falsă neexprimată. Neavând de ce să se agaţe, se văzu silită să-i acorde beneficiul îndoielii, deşi sincer nu credea că-l merită. Apoi, odată cu timpul şi cu recunoaşterea faptului că el era mult prea abil pentru ea, descoperi că începuse să se împace cu o ofensă de care nu fusese în stare să-l acuze. Şi din clipa aceea începu să-i fie frică de el, deoarece trebuia să admită că frica pe care George Lockwood i-o inspira – sau frica ei că se înşală în privinţa lui (amândouă se puteau înlocui una pe alta) – o împiedicase să-şi exprime bănuielile. Îi fusese întotdeauna frică de el, chiar din prima clipă în care-l cunoscuse şi, totuşi, de îndată ce recunoscu acest adevăr frica încetă să

mai fie atât de apăsătoare. Sentimentul ei de singurătate, de pildă, se născuse din această frică. Începu să se întrebe dacă nu cumva această frică o făcuse să-şi piardă primul copil.

Frică de el, dar de ce? Alte femei aveau poate motive să se teamă de bătăile, beţia, zgârcenia sau alte metehne ale soţilor lor, dar din partea lui George Lockwood nu era de aşteptat niciuna din aceste cruzimi. Îi trebui mai mult timp până să descopere că lucrul de care îi era frică, de care îi fusese întotdeauna frică, era tocmai lucrul pe care-l bănuia, şi anume infidelitatea lui, dorinţa lui pentru alte femei, teama groaznică că i-l va lua altă femeie, şi realizarea faptului că nu mai putea trăi fără el. În cele din urmă descoperi adevărul pătrunzător, dominant: îl iubea. Nu cu o dragoste curată, nu cu dragostea care crezuse că există şi la care sperase, dar Agnes Lockwood, mândră în taină de personalitatea ei, îşi dădu seama că aceasta era dragostea care i se cuvenea. Ocazia venise şi trecuse, şi cealaltă dragoste, cea tandră şi dulce dispăruse, şi ea rămăsese cu dragostea aceasta. Ca atare deveni invulnerabilă faţă de asalturile infidelităţii lui George Lockwood şi când nu mai avu nevoie de dovezi suplimentare, când el încetă să fie prea abil pentru ea, Agnes Lockwood se găsi pe punctul să-i râdă în faţă. Dragoste născută din frică, frică născută din dragoste – n-avea prea mare importanţă. Dragostea tandră şi dulce n-ar fi durat în niciun caz la o femeie care-l putea iubi pe George Lockwood. Acesta era un mare şi important adevăr pentru Agnes Lockwood; faptul că ea îl putea iubi pe George Lockwood şi că-l iubea, o individualiza. Totdeauna crezuse în individualitatea ei, că era poate ceva mai isteaţă decât celelalte fete, că nu judeca la fel cu ele (repetând ideile auzite de la părinţi şi de la profesori), că nu-i plăceau chiar toate lucrurile care le plăceau lor. Şi acum avea drept soţ un bărbat pe care nu l-ar fi ales pentru sora

ei, dacă ar fi avut o soră, dar cu care se căsătorise şi era mulţumită – chiar dacă deseori nu se simţea de loc senină. Dar era partenerul ei, pentru întreaga experienţă a vieţii – şi chiar dacă era egoist şi neglijent, rămânea totuşi partenerul ei. George Lockwood nu se dăruia aproape de loc, dar descoperirea acestei atitudini faţă de ea veni după descoperirea că el avea aceeaşi atitudine faţă de toţi ceilalţi oameni. Cu alte cuvinte prin felul lui de a o trata nu făcea o deosebire flagrantă. Aşa proceda cu toată lumea. Şi pe măsură ce lunile şi anii se scurgeau ea se convinse că singura lui deosebire flagrantă era în comportamentul faţă de celelalte femei, oricare ar fi fost ele. Agnes Lockwood dobândi un al şaselea simţ care o informa că o anumită femeie dispăruse şi că o alta îi luase locul; dar niciuna din ele nu o putea înlocui pe ea. Ea era aceea care dăinuia, soţia lui, şi într-o bună zi reuşi să facă faţă geloziei ei şi s-o recunoască retroactiv, fiindcă dispăruse.

*

George Lockwood fusese pregătit bine şi minuţios, în toate direcţiile posibile pentru poziţia sa de cap al familiei, conducător al întreprinderilor familiei şi moştenitor al îndatoririlor de stăpân al Interesului Lockwood; în toate direcţiile posibile, cu excepţia uneia: tatăl său nu-i definise niciodată Lniteresul şi nici nu-i dăduse un nume. Aşadar George Lockwood se găsea în situaţia anormală de a face să progreseze o întreprindere de a cărei existenţă nu ştia nimic. Aceasta n-avea nici titlu, nici motto, nici deviză, nici reguli dinainte stabilite. George Lockwood îşi dădea seama că dincolo de pregătirea atentă pe care i-o dăduse tatăl său în materie de afaceri, de interesul şi dorinţa acestuia de a se statornici în Swedish Haven, de încurajarea unei atitudini care să-l călăuzească în relaţiile sociale şi comerciale, exista un scop ascuns. Comentariile făcute de tatăl său înainte de a muri asupra uşurinţei relative cu care se puteau câştiga banii îl dezorientaseră de câteva ori

pe George Lockwood; dar George, care îşi formase o mentalitate proprie, ce nu era doar o simplă reflectare a mentalităţii tatălui său, începu să creadă că bătrânul căutase să-i inspire încredere în sine însuşi. Dacă se accentua că pentru un om cu o inteligenţă superioară, faptul de a câştiga bani nu era un lucru formidabil, acest om putea să-şi urmeze drumul degajat, într-un pas care să-i convină…

Şi totuşi nu era adevărat că aceasta fusese intenţia lui Abraham Lockwood. Scopul lui fusese să-l pregătească pe George în aşa fel încât să aibă un punct de vedere aristocratic în problema câştigării banilor; de a încetini, cum s-ar spune, înclinaţia fiului său. Câteva din planurile lui George izbutiseră surprinzător de bine şi aceasta îl încântase pe tatăl său. Era, desigur liniştitor să ştii că băiatul purta pe umeri un cap de afacerist. Dar odată demonstrată, abilitatea de a câştiga bani nu mai forma un subiect capital în pregătirea băiatului. Bani erau destui şi Abraham Lockwood era convins că averea le va creşte nestânjenit, odată cu propăşirea firească a naţiunii, dacă va fi apărată de o bună diversificare a investiţiilor. Abraham constatase că băiatului îi plăceau afacerile, şi prin urmare se putea bizui pe el că va câştiga mai mulţi bani decât va pierde, pentru a rotunji averea în aşa fel ca aceasta să rămână cea mai importantă din împrejurimi. Scăpat de această grijă, Abraham Lockwood putea promova alte lucruri care să slujească Interesul său. Astfel era întemeierea unei familii, sau insuflarea unei mândrii a poziţiei familiei. Cu privire la prima, George îi făcuse plăcerea să se însoare cu o rudă a familiei Wynne, ceea ce va fi de folos copiilor lui şi ai lui Agnes, când vor fi mai mari; iar cu privire la a doua, o recunoaştere a poziţiei familiei Lockwood în Swedish Haven şi chiar în Gibbsville fusese mai degrabă ajutată decât periclitată de amintirea purtării violente a lui Moses Lockwood. „Ţara îmbătrânea,

dar era încă tânără şi crudă, şi în amintirile multora oamenii de acţiune erau profund admiraţi! Războiul împotriva Confederaţiei era departe de a fi uitat, pionierii Far Westului erau mai pitoreşti decât constructorii de căi ferate, Little Big Horn era numai la două decade în trecut, şi cel puţin Moses Lockwood nu ucisese într-o încăierare pentru o femeie, ca Ed Stokes şi Jim Fisk. Ceea ce ameninţase în primul rând mândria familiei fusese reînvierea surorilor Lockwood, Rodha şi Daphne, şi Abraham Lockwood muri urându-le, pentru că reapariţia lor inoportună crease imposibilitatea de a fi sincer cu George. Dacă i s-ar mai fi dat timp, Abraham Lockwood ar fi putut explica unui George maturizat taina surorilor şi l-ar fi putut sfătui cum să se debaraseze de această taină, dar nu mai avusese timp să restabilească bunele relaţii ce existaseră între tată şi fiu şi fără aceste bune relaţii Abraham Lockwood nu putuse găsi momentul potrivit ca să-i destăinuie lui George visul nenumit al INTERESULUI LOCKWOOD.

…Totuşi George Lockwood acţiona în concordanţă cu condiţiile impuse de miticul Interes şi de autorul lui decedat. Abraham Lockwood îşi făcuse bine treaba.

— Uneori am impresia că tata regreta că n-a rămas în armată, îi spuse George Lockwood lui Agnes într-o seară acasă.

— Nu, n-am impresia asta. Eu cred că ar fi vrut să fie baron.

— Baron?

— Da. Să aibă un stat feudal, ca un duce englez.

— Oh, ştiu la ce te gândeşti. Ştiu totul despre asta. Pământul de aici până la Richterville. Avea un plan în privinţa asta. Am lucrat la el împreună, dar nu ştiam că ai aflat şi tu de el.

— Mi-a spus odată, într-un acces de confidenţe.

— Serios? Asta probabil s-a întâmplat spre sfârşit,

spuse George Lockwood. Nu-i prea plăcea să vorbească despre lucrurile astea.

— Am avut impresia că a ţinut să-mi vorbească despre asta.

— Oh, sunt sigur. Te simpatiza, şi nu numai pentru că erai soţia mea.

— Nu cred că mă simpatiza în mod deosebit, dar eram soţia ta… şi urma să am un copil. Dar continuă, vorbeşte-mi de dorinţa tatălui tău de a rămâne în armată.

— Ei bine, avea obiceiul să-mi vorbească despre timpurile acelea. Întâlnirile cu o mulţime de oameni interesanţi, străini, ambasadori şi soţiile lor. Era croit pentru genul acesta de viaţă şi sunt convins că se descurca foarte bine. Şi totuşi a preferat să se întoarcă aici, în Swedish ITaven. Din când în când câte o petrecere în Philadelphia. Cu siguranţă că viaţa i-a părut foarte plictisitoare după toţi anii aceia petrecuţi în capitală. Poate că întoarcerea lui a avut o legătură cu bunicul meu. Îmbătrânea şi o ducea prost cu sănătatea. Partea curioasă este că la început tatăl meu n-a fost de loc genul de om de la care te-ai fi aşteptat să preia răspunderile. În facultate a fost un mare chefliu. Şi făcea parte dintr-un cerc foarte deşănţat.

— Nu-i ceva neobişnuit ca un tânăr să-şi facă de cap şi apoi, având răspunderi, să se potolească.

— Da, cred că ai dreptate. Se pare că şi eu am făcut acelaşi lucru. Dar eu am dorit întotdeauna să vin şi să trăiesc aici. De la bun început. Am detestat New York-ul şi n-aş putea spune că Philadelphia mi-a plăcut mai mult. Prietenii mei de acolo, din amândouă oraşele, consideră că eu trăiesc la periferia civilizaţiei, dar sincer vorbind, eu cred despre ei… ei bine, când mă duc într-unul din marile oraşe, ştiu precis ce vreau să fac, şi anume, întotdeauna vreau fie să câştig, fie să cheltuiesc ceva bani.

— Uneori şi una şi alta.

— Aşa e, uneori şi una şi alta. Dar întotdeauna, într-un fel sau altul, e vorba de bani. Aci mă duc şi mă întorc de la birou numai cu câţiva bănuţi de aramă în buzunar, pentru eventualitatea că mă acostează un cerşetor. Dar în marile oraşe banii sunt tot timpul în gândul şi în buzunarul meu. Toate plăcerile pe care mi le pot oferi marile oraşe sunt de vânzare, pot fi cumpărate şi nu-i de loc plăcut să trăieşti cu gândul acesta când le vizitezi. Când mergem în vizită la un prieten nu-mi fac niciodată planul cât o să mă coste, câţi bani ar trebui să iau cu mine.

— Nu mi-am pus niciodată problema în felul acesta, dar fireşte ai perfectă dreptate.

— Oh, desigur, spuse George Lockwood.

— Eşti foarte ascuns, George.

— Ei bine, dacă sunt, am moştenit de la tata. Şi de la bunicul meu, pentru că veni vorba, deşi bunicul meu nu semăna de loc cu tata. Tatăl meu nu şi-a arătat prea des adevărata lui fire faţă de străini, dar în fond era foarte ascuns. *Teribil* de ascuns. E adevărat, se bucura de o educaţie aleasă şi n-a fost niciodată sărac. Era mai cizelat şi ştia cum să se poarte cu oamenii. Şi totuşi n-ar fi permis niciodată cuiva să profite de el, sau să fie obraznic. Putea fi foarte tăios, când cineva întrecea măsura. Era un om excepţional. Un fel de arbitru al eleganţei, deşi unii gândeau că în

Swedish Haven aceasta era o risipă inutilă. Dar n-o făcea pentru Swedish Haven. Îngrijit, bine îmbrăcat, lenjerie fină, şi aşa mai departe – n-o făcea decât pentru el însuşi – pentru satisfacţia lui personală. Dar tot timpul ascundea ceva. O aparenţă plăcută, pentru a lăsa oamenii să creadă că în afară de ceea ce vedeau nu mai exista nimic. Dar totdeauna ascundea ceva şi anume eul lui adevărat. Aşa că până la urmă a murit fără ca vreunul dintre noi să-l fi cunoscut vreodată.

— Parc-ai vorbi despre tine însuţi, remarcă Agnes.

Habar n-ai cât de des, când vorbeşti de tatăl tău, se potriveşte la fel de bine şi pentru tine.

— Fleacuri.

— De fapt, câteodată mă gândesc la tine ca la… lasă-mă să iau de la început. Uneori când mă gândesc la tine şi la tatăl tău te văd pe tine ca pe o ultimă ediţie a lui. Ca pe o carte de care autorul ei n-a fost mulţumit prima oară şi după câţiva ani i-a adus o mulţime de schimbări, dar în esenţă a lăsat cartea aceeaşi.

— Cine-i autorul? Eu l-am schimbat pe tata, sau tata m-a schimbat pe mine când m-am făcut mai mare? Vorbeşti prostii, spuse George.

— Nu, de loc. Dar nenorocirea cu comparaţiile este că le exagerăm. Lucrul cu care comparăm alte lucruri nu trebuie să fie exact la fel ca lucrul original.

— Dacă te-ar auzi cineva, ar crede c-ai băut.

— Fii cinstit. Nu-ţi place când găsesc asemănări între tine şi tatăl tău, şi atunci cauţi să mă încurci. Totuşi amândoi sunteţi la fel. Cu singura mare deosebire că tu l-ai avut pe el ca să te modelezi şi să aduci îmbunătăţiri. Sau, mă rog, schimbări. Nu cred c-au fost neapărat îmbunătăţiri. Deşi tu aşa crezi. Eşti leit tatăl tău, o generaţie mai târziu.

— Şi cred că el era leit tatăl său, o generaţie mai târziu.

— De loc, după cele ce-am auzit, protestă Agnes. Bunicul tău a trebuit să se bată. A trebuit să trăiască de la o zi la alta. N-a mai avut timp să facă şi altceva. Dar i-a dat posibilitate tatălui tău să aibă suficient răgaz ca să-şi aranjeze viaţa, şi o poziţie în societate pentru el însuşi şi familia lui. Şi tu ai continuat ce a început el. Nu-i nimica nou în asta, să ştii. Am văzut acest lucru petrecându-se în regiunile carbonifere. În regiunile carbonifere existau familii care acum sunt la a treia generaţie, cu bani, întocmai ca a voastră, aici, în Swedish Haven. Şi ai să

întâlneşti acelaşi lucru şi în Philadelphia şi New England. Nu-i un lucru nou. E nou doar pentru tine, pentru că îl faci tu. Şi e nou şi pentru mine pentru că am un rol în el.

— Nu, zău, spuse George.

— Da, am. Ştiu asta. De ce te-ai însurat cu mine în loc să te însori cu o fată cu mai mulţi bani din Swedish Elaven? Deoarece, chiar dacă tatăl meu nu era bogat, aveam în schimb relaţii interesante. De ce nu te-ai însurat cu una din fetele din Gibbsvi He? Acolo fetele bogate sunt ou duiumul. Şi oi fi putut să te însori cu una din ele. Dar nici chiar o căsătorie în Gibbsville n-ar fi corespuns scopului tău.

— Am vrut să mă însor cu tine, acesta-i motivul, spuse George.

— Sunt convinsă că ai vrut asta. Dar cu oricine te-ai fi însurat, George, nu te-ai fi însurat niciodată numai cu fata însăşi. Nici tatăl tău nu s-a însurat aşa, şi nici tu n-ai fi făcut-o.

— Vrei să spui că tatăl meu n-a iubit-o pe mama şi că eu nu te-am iubit pe tine?

— Nu, n-am vrut să spun asta, dar cam asta bănuiesc. Nu sunt ceea ce vrei tu.

— Şi ce anume vreau eu, dacă ştii atât de multe?

— Oh, mă vrei *pe mine*. Sunt o doamnă şi o foarte bună gospodină şi când e vorba să-i impresionezi pe ceilalţi cu genul de nevastă pe care-l ai, nu las cu nimic de dorit. Dar până la urmă, George, a început să-mi mijească în minte gândul că eram mai *utilă* decât orice.

— Şi de când a început să-ţi mijească asta în minte? o întrebă el.

— De când? Cam de pe vremea când am început să realizez că m-am înşelat în privinţa ta.

— Cum?

— Ei bine… erai un bărbat frumos, monden. Cam pervers, am crezut eu la început. De vină a fost efectul pe

care l-ai avut asupra mea, pentru că mi-ai răscolit nişte emoţii pe care fie că nu-mi dădeam seama că le am, fie că le ţineam ascunse în mine însămi. Aşa cum fac majoritatea fetelor, care au primit o educaţie asemănătoare cu a mea. Aşa că te-am socotit un tânăr cam pervers, dar perversitatea poate fi atrăgătoare, fiindcă oamenii perverşi au ceva cald în ei. Cald şi uman. Iar fetele foarte de treabă cred că pot schimba răul în bine fără să sacrifice celelalte calităţi, căldura şi umanitatea. Nu uita că tatăl meu a vrut să fie misionar.

— Aşa spunea.

— Credea asta şi la fel am crezut şi eu despre mine. Dar după ce ne-am căsătorit am început să-mi dau seama că nu erai pervers. Erai rece şi calculat, dar nu pervers. Şi Dumnezeule, în unele privinţe n-am fost niciodată potrivită pentru tine. Ştiu c-ai prefera – să nu discutăm despre asta, şi nici eu nu ţin prea mult. Dar speram c-ai să mă faci să te iubesc în felul în – care doreai tu să fii iubit. Tu ştiai tot, pe când eu nu ştiam nimic. Aveai multă experienţă, iar eu n-aveam de loc. Dar ţi-ai pierdut răbdarea cu mine şi am descoperit că de fapt nu mă iubeşti. Dacă m-ai fi iubit, am fi…

— Dar dormim în acelaşi pat şi avem relaţii normale.

— Da, avem, dar nu sunt potrivită pentru tine. Sunt aici, şi asta-i tot. Nu mă doreşti pe mine, ci doar actul în sine.

— Dar şi ţie îţi place, spuse George.

— Acuma da. Pentru că am învăţat cum să-l fac. Dar nu tu mi-ai arătat. Lucrul acesta n-are nicio legătură cu dragostea noastră. Dar dacă nu putem ţine unul la altul în clipele acelea nu-i de mirare că dragostea lipseşte şi altminteri.

— De foarte multe ori tu mă doreşti pe mine.

— Da, aproape totdeauna. Arareori mă doreşti tu pe mine, dar ce crezi că-mi spune asta?

— Nu ştiu. Ce-ţi spune? o întrebă.

— Nişte lucruri prea umilitoare ca să fie exprimate. N-am crezut în viaţa mea că va fi aşa. În viaţa mea n-am crezut că va fi aşa. Am descoperit cum se pot degrada femeile şi încă să numească asta dragoste. Niciodată n-am crezut că lucrul acesta poate fi făcut fără dragoste, şi, descoperind că se poate, mi-am pierdut respectul faţă de mine însămi.

— N-am observat. Ai o imensă rezervă de respect faţă de tine însăţi, am impresia.

— Una este impresia, George, şi alta-i realitatea.

— Spuse ea de colo, zise el.

— Spuse ea de colo, repetă ea.

Revelaţiile din convorbirea lor avură un efect bizar, făcând-o să pară, pentru scurt timp, o desfrânată, şi el o atacă cu o vigoare reînnoită. Dar nici el şi nici ea nu cunoşteau şi nu puteau prevede creşterea, scăderea şi neregularitatea necesităţilor ei; o noapte de plăceri fără precedent, ca a unor obsedaţi erotici care se posedă pentru prima oară, era urmată în aceeaşi săptămână de un fiasco, dureros şi steril pentru ea, enervant pentru el. Vorbiseră prea mult fără ca între ei să se fi născut tandreţea care era o condiţie esenţială a sincerităţii.

Deşi femeie de curaj, care credea despre ea acest lucru (şi de fapt şi era), călăuzită de un cod de principii morale simple, acumulate de la părinţi, Agnes era o femeie ale cărei resurse fizice nu puteau face faţă solicitărilor impuse de spiritul ei. Era anemică, adesea avea constipaţie, stare agravată de puternice şi dificile spasme intestinale. Nu era genul de femeie care să alerge la doctor pentru a-şi alina durerile şi suferinţele neînsemnate şi, în timpul vieţii ei în Swedish Haven, nu-şi făcuse nicio confidentă printre femeile din oraş. Din pricina poziţiei sociale – sau mai precis a poziţiei soţului ei, ar fi fost de neconceput să dezvăluie altei femei genul de detalii intime

pe care celelalte femei şi le împărtăşeau reciproc. Din lipsă de ocazii celelalte femei nu-i puteau oferi confidenţele lor, ceea ce ar fi invitat-o la un schimb. Invitaţiile, de orice natură, rareori porneau de la Agnes. Din când în când Agnes şi cu George Lockwood participau la cele mai importante evenimente sociale din Gibbsville – balurile, nunţile, seratele din primăvara fiecărui an – la care oamenii de vază se simţeau obligaţi să-şi facă apariţia. Dar dineurile intime în case particulare aveau loc rar în Gibbsville şi erau aproape necunoscute în Swedish Haven. În amândouă oraşele femeile vedeau interiorul caselor celorlalte femei numai cu ocazia partidelor de whist şi de „500” de după amiază. Conversaţiile ocazionale se purtau prin băcănii şi măcelării, dar acestea aveau toate şansele să fie întrerupte de recomandările vânzătorilor pentru nişte frumoase pătlăgele vinete sau nişte miei de primăvară. Femeile elegante din Gibbsville se mai întâlneau de asemeni pe la croitorese şi casele de mode, dar Agnes se folosea de o croitoreasă care-i venea de trei ori pe an în casă cu modele şi materiale. Doamna Colby venea cu trenul de la Wilkes-Barre şi rămânea două-trei zile, ocupând odaia liberă, dinspre curte, de la etajul întâi. Aducea noutăţi şi bârfeli din Wilkes-Barre şi Scranton, dar cum pentru Agnes persoanele implicate nu erau decât nişte nume de familie din copilărie, vizitele ei rămâneau profesionale şi laborioase.

Întotdeauna când se ducea în cele două oraşe, Agnes era recunoscută şi tratată cu gradul cuvenit de cordialitate sau linguşire, care era determinat nu atât de propria ei personalitate, cât de natura relaţiilor dintre soţul ei şi ceilalţi soţi. În toţi anii cât a trăit în Swedish Haven aceasta a fost situaţia; era totdeauna în aşa măsură soţia lui George Lockwood, încât în cele două oraşe nu exista o duzină de femei şi niciun bărbat care să i se adreseze pe numele mic. Avea o casă mare, cu tot personalul necesar,

în care să trăiască, o splendidă pereche de cai – cu cozile tăiate – ca s-o ducă oriunde ar fi vrut să meargă, o haină din piele de focă de Hudson cu pălărie şi manşon asortate, ca să-i ţină cald, şi când intra într-o prăvălie lumea se dădea la o parte din calea ei. Dar la moartea ei, lumea nu prea avu ce să spună dest

re ea şi nici nu s-au spus prea multe. Lipsa de tristeţe de a înmormântare o îngheţă într-atâta şi pe fiica ei, Ernestine, încât mâhnirea ei deveni o manifestare formală, fără lacrimi. Deprimarea pe care asistenţa i-o citi pe chip, nu era în realitate decât îngrijorare din cauza fratelui ei, care nu răspunsese la telegrama prin care-i vestea moartea mamei lor.

După ce şi ultimii participanţi şi-au îndeplinit în grabă obligaţiile, Ernestine spuse tatălui ei:

— Sunt îngrijorată din cauza lui Bing. Nu pot înţelege cum de n-a dat niciun semn de viaţă.

— Asta-i ultima picătură, spuse tatăl ei. Ultima picătură. Ernestine îşi dădu seama atunci că şi tatăl ei avea ceva care îi înlocuia mâhnirea şi aceasta o făcu să-l înţeleagă – şi să se înţeleagă – ceva mai bine.

Cartea a I l-a

Primul impuls al lui George Lockwood a fost acela de a refuza – politicos, fireşte – să-l primească pe tânărul de la St. Bartholomew. Putea face aceasta în mod rezonabil, firesc şi legitim. Putea spune că abia îşi terminase casa nouă şi nu era încă instalat; putea aduce ca argument greutăţile unei noi întreprinderi comerciale (fără a dezvălui că aceasta era în sectorul dulciurilor, activitate vag nedemnă); sau putea tot atât de bine să inventeze o scuză. George ştia perfect de bine că singurul motiv pentru care tânărul voia să-l viziteze era acela de a-i cere o sumă mare de bani pentru vechea şcoală. Penrose Lockwood primise şi el o scrisoare redactată identic – din partea tânărului, care se numea Preston Hibbard, St.

Bartholomew 1917, Harvard 1921. Licenţiat în litere – Harvard 1923. În anuarul absolvenţilor în care figura ca trezorier, după numele lui Hibbard erau trecuţi şi anii promoţiilor. La St. Bartholomew, tânărul fusese coleg de clasă cu Bing Lockwood, dar George Lockwood nu-l auzise niciodată pe Bing vorbind despre el. În Anuarul Absolvenţilor figurau în decursul anilor cincisprezece elevi cu numele de Hibbard, toţi din estul statului Massachusetts.

— Ai primit o scrisoare de la un tip de la St. Bartholomew, care se numeşte Hibbard? îl întrebă George pe fratele lui.

— Da, vrea să vină să mă vadă, răspunse Pen. Ştii despre ce-i vorba, nu-i aşa?

— Bani, îmi închipui, răspunse George.

— Bani, şi încă o *grămadă*, spuse Pen. Murrav Dickinson mi-a spus că tipul e trimis peste tot într-un fel de recunoaştere. Vor să afle cât de mult pot întinde coarda înainte de a trece la acţiune.

— În ceea ce mă priveşte, au greşit momentul, spuse George. Toată rezerva mea de bani lichizi este în afacerea cu bomboanele.

— Trebuie neapărat să-l vezi, spuse Pen. Are să-i viziteze pe toţi absolvenţii în viaţă. Pe băiat nu-l cunosc, dar tatăl lui era şi el în şcoală pe vremea mea. John Hibbard. Bancher din Boston. Familia Hibbard ar putea să doneze singură toţi banii de care şcoala are nevoie, dacă ar vrea. Au bani de pe vremea indienilor. Sunt membri la *Somerset Club*. Şi *Wharf Rats*. De la origine şi până acum toţi până la unul au făcut parte din *Porcellian*. E mai bine să-l vezi pe băiat şi să lămureşti problema cu el, pentru că tipii de la St. Bartholomew nu consideră „NU” un răspuns.

— Tu cât ai de gând să dai? îl întrebă George.

— Oh, nu ştii cum merg lucrurile astea? îl tatonezi până ce afli, într-un fel sau altul, cam cu cât te-au trecut pe

listă, tai cifra pe din două şi pe urmă stabileşti de comun acord o sumă. Mă întâlnesc cu el, de marţi într-o săptămână, când l-am invitat la dejun, de fapt.

— În cazul acesta, am impresia că n-are niciun rost să-l duc cu vorba, spuse George.

— Nu, n-are rost. Când e vorba de bani, în comparaţie cu familia Hibbard noi suntem nişte amatori de rând.

— Dar de ce are nevoie şcoala de bani? întrebă George.

— Ah, numai pentru că cineva a donat liceului Groton o sumă mare de bani, şi atunci administratorii noştri au întrevăzut o şansă. Mândria pentru fosta şcoală. O să le arătăm noi afurisiţilor ălora de la Groton, spuse Pen.

Tânărul domn Preston Hibbard ajunse în Swedish Haven într-un cupeu negru Dodge, cu capace la roţi, o maşină care, în afară de plăcile de imatriculare din Massachusetts, nu s-ar fi deosebit cu nimic de cele şase maşini aparţinând doctorilor, ce se găseau parcate, probabil chiar în clipa aceea, în faţa oricărui spital. Ţinând în mână un sac de catifea verde, spânzurat de o curea, şi cu o pălărie fedova, foarte veche, pe vârful capului, Hibbard era alungat de fata din casă, în ţinută, a lui Lockwood, când George interveni.

— Eşti foarte punctual, spuse George. Tocmai a bătut douăsprezece şi jumătate. Intră. Nu vrei să te speli puţin pe mâini? Şi spune-mi ce pot să-ţi ofer de băut.

— Un whisky cu apă sau un cocteil, dacă îmi permiteţi, răspunse Hibbard. Şi aş vrea să-l văd pe *Peter*. Utiliza porecla pentru toaletă de la St. Bartholomew.

Hibbard se întoarse de la spălător frecându-şi degetele.

— Sunteţi al patrulea Lockwood de la St. Bartholomew pe care am plăcerea să-l întâlnesc în ultimele cinci săptămâni.

— Al patrulea? Ştiam că trebuia să-l vezi pe fratele meu.

— Da, săptămâna trecută am luat dejunul cu domnul Penrose Lockwood. M-a dus la *Recess Club*. În ziua următoare m-am întâlnit cu domnul Francis Lockwood, care nu-i rudă cu dumneavoastră, am impresia.

— Nu, nu-i rudă. De fapt nici nu l-am cunoscut vreodată. A venit în şcoală după fratele meu şi după mine. Nu locuieşte la Chicago?

— La Lake Forest, lângă Chicago, preciza Hibbard.

— Şi care a fost al patrulea purtător al acestui distins nume?

— Nimeni altul decât vechiul meu prieten şi coleg de clasă, fiul dumneavoastră Bing. Când am fost în California am rămas o noapte la el şi la soţia lui. Au o locuinţă foarte confortabilă, un *ranch*, aşa cred că se cheamă. Bing era într-o formă grozavă. Nu m-ar surprinde dacă până la urmă se va dovedi tipul cel mai remarcabil din seria noastră.

— Ce tot spui?! exclamă George.

— Aşa arată semnele. Am stat de vorbă cu cincisprezece din cei nouăsprezece băieţi de la St. Bartholomew care trăiesc în California şi toţi, fără excepţie, s-au străduit să spună ceva măgulitor despre Bing. Omul de viitor din California.

— Asta-i o veste plăcută, zise George.

— N-am să pretind că nu sunt la curent cu unele divergenţe dintre dumneavoastră şi el, dar m-am gândit că o să vă facă totuşi plăcere să aflaţi că se descurcă atât de bine. Din punct de vedere financiar o duce chiar foarte bine.

— Pot să te întreb cât ţi-a donat?

— Ei bine, până la urmă tot o să se afle. S-a angajat că dă cincizeci de mii de dolari.

— Cincizeci de mii? Ah, dar zici că s-a angajat numai,

spuse George.

— Da, dar jumătate din ei îi dă imediat, iar ceilalţi douăzeci şi cinci de mii vor fi vărsaţi la deschiderea cursurilor. N-are nicio importanţă că are de dat. După câte am înţeles donează aceeaşi sumă şi pentru Princeton.

— Pentru Princeton?

— Urmează să o dea, sau a şi dat-o!

— Eşti plin de noutăţi, domnule Hibbard. Mai dă-mi câteva.

— Vă spun cu plăcere tot ce ştiu. După câte am înţeles Bing s-a dus acolo şi s-a pus imediat pe treabă pentru tipul acela King şi a făcut de la început o impresie deosebit de bună. Se spune că nu i-a fost frică să-şi murdărească mâinile. Ei bine, metaforic vorbind, acum sunt acoperite de aur negru, lichid. King a avut un fiu, un prieten de-al lui Bing, care a murit într-un accident de avion, pilotându-şi propriul aparat, şi după aceasta King s-a purtat cu Bing de parcă i-ar fi fost tată.

— Imposibil asta, făcu George.

— Ei bine, date fiind împrejurările, n-am vrut să spun chiar asta, a fost doar un fel de a vorbi, se scuză Hibbard. Vă daţi seama că oamenii de acolo au instalat sonde în largul oceanului? Aceasta-i ultima noutate de acolo. Le-am văzut cu ochii mei. Rămâi pur şi simplu trăsnit când vezi una din schelele acelea la depărtare de o sută de yarzi de ţărm, şi pompa care aleargă în sus şi în jos. Petroliştii ăştia cunosc toate trucurile.

— Deci fiul meu a făcut avere înainte de a împlini treizeci de ani. Bravo lui, zise George.

— Cu puţin ajutor din partea dumneavoastră, bănuiesc.

— Nu, banii pe care i-a avut ca să-i investească i-au venit de la bunicu-său. Tatăl meu. Te asigur că nimeni din familia noastră n-ar fi investit un cent în sonde. Eu unul n-aş investi nici acum.

— Ei bine, eu am investit. În urma recomandărilor lui Bing, am cumpărat un stoc de acţiuni San Marco. Pentru mine personal, nu pentru St. Bartholomew. Prietenii noştri de la liceul St. Mark ar face haz de asta. Un stoc San Marco.

— Am sesizat poanta imediat, spuse George. Dar după câte mi-ai spus, fiul meu îţi va da bani lichizi, nu acţiuni. Şcolii adică.

— Ah, da, e adevărat, m-a pus să-i promit că n-am să investesc niciun cent din banii şcolii în acţiunile San Marco.

Sunt foarte riscante, deocamdată, zicea el, pentru că au început să facă prospecţiuni în alte părţi. Nu mi-a spus unde, dar zicea că nu-i exclus ca totul să le facă explozie drept în faţă.

— Şi totuşi ai investit ceva din banii dumitale personali.

— Da, după ce am fost câştigat de entuziasmul lui Bing. Nu m-am aruncat cu o sumă mare, dar afacerile astea rentează bine când rentează, ca dovadă banii pe care i-a câştigat Bing. Ar trebui să-l vedeţi cu cizme ţintuite, cu o pălărie Stetson, cu o haină veche de catifea, cutreierând regiunea într-un Rolls-Royce.

— În ce?

— Are un Rolls-Royce cenuşiu, decapotabil, care nu cred c-a mai fost spălat de când l-a cumpărat. Pe podeaua din spate se află tot felul de unelte, tocuri metalice cu planuri şi aşa mai departe. L-am întrebat de ce şi-a luat un Rolls-Royce în loc să-şi ia o maşinuţă mai uşoară – şi răspunsul lui a fost teribil de tipic pentru oamenii de acolo. A vrut o maşină pe care s-o poată umple cu benzină şi ulei şi s-o alerge de mama focului, fără să fie nevoit să se oprească pentru orice fleac, cum ar fi o curea de radiator ruptă. Când se va uza are de gând să-i facă vânt într-o prăpastie şi să-şi ia una nouă. Nu ştiu cât timp a trecut de

când l-aţi văzut ultima oară pe Bing, dar nu mai seamănă de loc cu papă-laptele de la Princeton, în haine Norfolk, pe care îl ţineam minte. Mai joacă tenis. Şi el şi soţia lui. Şi ea joacă destul de bine. Am impresia că în California toţi sunt jucători buni. Au un teren făcut dintr-o compoziţie specială pe care mingea sare mult mai bine decât pe oricare alt teren. Adevărul este că Rita m-a bătut. Am jucat un set simplu cu ea şi mi l-a luat cu nouă la şapte sau opt la şase. M-am făcut de râs, pentru că până atunci nu mă bătuse niciodată o fată. În afară de cele care aveau un titlu naţional.

— După câte înţeleg, Rita ţi-a plăcut.

— Foarte mult. Pentru că nu-i o bleandă. Poate să vi se pară ciudat că spun asta despre o fată, despre o tânără femeie, dar cam asta îţi vine în minte. Nu vreau să spun că nu-i o doamnă, sau că nu-i feminină. Dar nu-i nici ca fetele cu care am copilărit, care şi ele joacă destul de bine tenis şi ştiu să meargă cu bărcile cu vele. Totul porneşte, am impresia, de la felul ei de a vorbi. Are o voce joasă, cu accent vestic care o face să graseieze. Şi acesta-i un accent mai degrabă masculin. Când am jucat tenis, de pildă: purta o pereche de pantaloni Levis, şi cizme cu tocuri înalte. Şi-a zvârlit pur şi simplu cizmele din picioare, şi-a pus o pereche de pantofi de tenis şi a fost gata de joc. Cât am stat la ei, a împuşcat un şarpe. S-a repezit în casă, a luat un pistol, a venit afară şi a ucis un şarpe cu clopoţei, ascuns în tufişurile de lângă terenul de tenis, pe care eu nici nu-l văzusem. Zicea că şerpii n-aveau decât să mişune pe coline; dar nu trebuie să se apropie de casa lor, din pricina copiilor. M-a rugat să nu-i spun lui Bing c-a împuşcat şarpele, pentru că el şi-ar lua puşca şi s-ar duce să-i caute perechea, şi ar împuşca probabil şerpi până la vremea cinei.

— Ai văzut copiii?

— Oh, Dumnezeule, da! Stevie, botezat după fiul

domnului King, şi Agnes. Băiatul are vreo patru ani, iar fetiţa doi. Băieţelul nu scoate o vorbă, se uită doar la tine. Şi, bineînţeles, fetiţa nu ştie încă să vorbească. Trebuie să fie ceva eu climatul de acolo. Am nepoţi şi nepoate de aceeaşi vârstă, dar rudele mele mai tinere nu par nici pe departe aşa robuste. Nici Bing şi nici Rita nu sunt nişte giganţi şi v-am cunoscut şi pe dumneavoastră şi pe domnul Penrose Lockwood, şi pe răposata doamnă Lockwood, mama lui Bing. Şi am întâlnit de asemeni, pentru scurt timp, pe mama şi tatăl Ritei, pe domnul şi doamna Collins!

— Collier.

— Vă mulţumesc. Dar copiii lui Bing parcă-s hrăniţi cu fier. Băiatul are părul albicios şi o piele permanent bronzată, am impresia. Fetiţa se plimbă peste tot şi de-asta Rita este atât de atentă în privinţa şerpilor, mi-a zis ea. Eu unul n-aş trăi acolo pentru nimic în lume, şi refuz să mă duc la Squain Lake, pentru că în New Hampshire sunt şerpi cu clopoţei.

Trecuseră de la cocteiluri la masă şi acum tocmai se ridicau primele feluri.

— Excelentă costiţa asta de berbec, domnule Lockwood.

— Mai vrei una? Ţi-o aduce în câteva minute.

— Aş mai vrea, dar astăzi după-amiază trebuie să ajung până la Scranton cu maşina.

— Bob Mackie şi Bayard Donaldson?

— Da. Am fost avertizat că nu trebuie să m-aştept la prea mult de la Bayard Donaldson.

— Şi eu am impresia asta. Minerii sunt în grevă. Aceasta ar putea influenţa şi generozitatea lui Bob Mackie.

— Da. Aşa e. Dar cred că domnul Mackie mai are şi alte surse de venituri.

— Îţi pregăteşti serios lecţiile, nu-i aşa?

— Ah, da. Nu sunt decât vreo şapte sute de absolvenţi, să ştiţi. Şase sute optzeci şi opt, ca să fiu exact.

— Şi îi vizitezi pe fiecare în parte?

— Ah, nu chiar pe toţi. Câţiva dintre absolvenţii mai în vârstă nu pot primi vizite şi avem şi câţiva excentrici, care fac pe indignaţii dacă li se cer bani. Îi evităm. În zona Boston şi New York, unde sunt concentraţi cei mai mulţi dintre oamenii noştri, organizăm mici dejunuri, în special pentru cei care n-au părăsit şcoala de prea mult timp. Dar cred că până la urmă am să văd, rând pe rând, aproape patru sute de persoane. E o experienţă foarte interesantă şi tot cutreierând ţara cu maşina am învăţat o groază despre ea.

— Mergi numai cu maşina? Te-ai dus până în California cu maşina?

— Şi înapoi. Avem doi absolvenţi în Arizona, despre care am descoperit că nu-şi vorbesc. Şi doi în Colorado. La Denver şi Colorado Springs. Aşa că m-am dus pe ruta sudică şi m-am întors pe cea nordică.

— Cu cât m-aţi trecut pe listă? îl întrebă George. Bineînţeles că ştiu la ce sumă se gândeşte fratele meu. Să nu contaţi pe mine pentru tot atâta.

— Nu? în cazul acesta n-o să vă prea apropiaţi de promisiunea lui Bing?

— Mi-e teamă că nu, domnule Hibbard. El are un fiu, care peste zece ani va avea vârsta să intre la St. Bartholomew. Pentru mine, problema aceasta e încheiată.

— Da, dar se pune chestiunea fiicei dumneavoastră, de pildă. Poate când se va mărita, va dori ca fiii ei să urmeze la vechea şcoală. Poate se va mărita chiar cu un absolvent de la St. Bartholomew.

— Poate. Dar tot atât de bine se poate mărita cu un fost elev de la Eton sau cu un popă răspopit. Nu mi-am pus încă problema vlăstarelor ei.

— Ei bine, aş putea să vă trec pe listă, în mod provizoriu, cu douăzeci de mii?

— Poţi să mă treci pe listă în mod definitiv cu zece?

mii. Sincer vorbind, nu înţeleg necesitatea acestei campanii. Mi s-a spus că totul s-a iscat pentru că nu ştiu care fost elev de la Groton a donat şcolii lui o sumă grasă, şi ai noştri îşi dau silinţa să-l imite.

— Într-o oarecare măsură este adevărat, domnule Lockwood. Donaţiile sunt contagioase. O mulţime din absolvenţii noştri spun că nu avem nevoie de mai mulţi bani, dar nu-i adevărat. Preţurile sunt în creştere. Astăzi, de pildă, hrana unui elev costă de trei ori mai mult decât costa pe vremea când eraţi şi dumneavoastră acolo. Şi am fost nevoiţi să începem să ne plătim profesorii cu lefuri onorabile. Nu putem fi siguri că vom găsi profesori care au venituri personale. Adesea, din cauza vechimii şi prestigiului în joc, suntem nevoiţi ca pentru cei mai buni profesori ai noştri să intrăm în concurenţă cu universităţile. Am pierdut, după cum ştiţi, doi dintre vechii noştri oameni de bază, unul prin deces şi altul prin pensionare. Judson Heminway a murit vara trecută şi a trebuit să căutăm un nou şef pentru catedra de matematică. Am găsit unul bun, dar n-a venit pe degeaba. Un tip numit Vollmer, de la Penn Charter din Philadelphia. A trebuit să plătim de ne-am spetit, pentru că eram convinşi că Heminway o s-o mai ducă cel puţin încă cinci ani. În cazul bătrânului Socrates Barbour, ne aşteptam la pensionarea lui, aşa că ne-a găsit pregătiţi. Iertaţi-mă doar o clipă, vă rog. Se ridică de la masă şi îşi luă sacul de catifea verde care era pus pe bufet.

— De ce nu trecem în biroul meu să ne bem cafelele acolo? zise George. Doar dacă mai vrei puţină îngheţată de lămâie.

— Iată o idee bună. Mutarea în birou, nu îngheţata de lămâie. M-am îngrăşat cu doisprezece pfunzi în călătoria asta. Trebuie să recunosc că foştii elevi sunt foarte ospitalieri. N-au uitat probabil regimul cam spartan din şcoală, iar mie unul îmi place să mănânc.

Se mutară în birou.

— Văd că ţineţi diploma la vedere, spuse Hibbard. Pe a mea am pierdut-o acum cinci ani într-un incendiu.

— La şcoală?

— Nu. O ţineam într-un mic apartament pe care îi am în Boston. În locuinţele pentru holtei de pe Chestnut Street.

— Nu eşti însurat?

— Nicio domnişoară care se respectă nu m-ar lua, spuse Hibbard.

— Acesta-i un fel de a vorbi, zise George Lockwood. Eu bănuiesc, domnule, că ţii să te mai bucuri de libertate.

— Da, şi asta. Făcând parte din personalul administrativ nu mi se cere să rămân la şcoală sâmbăta şi duminica, aşa încât stau o mulţime în Boston, de vineri după amiază până duminică seară şi uneori chiar până luni dimineaţa. Cineva a lăsat o ţigară aprinsă în apartamentul meu şi am pierdut o mulţime de obiecte personale. Diplomele mele de la St. Bartholomew şi Harvard. Câteva cupe câştigate la tenis, şi toate tablourile mele de Spy. Un Beerbohm original pe care bătrânul mi-l semnase. Ce fiinţă neglijentă!

— Aşa-s femeile.

— N-am spus c-a fost o *femeie*, domnule Lockwood.

— Nici nu era nevoie să spui, zise George.

— Atunci, m-am trădat singur, deşi nu-mi dau seama cum.

— Dacă ar fi fost un bărbat, ai fi spus aşa, dar dumneata ai spus: ce *fiinţă* neglijentă.

— Pe viitor voi avea grijă, spuse Hibbard. Sacul acesta conţine o mulţime de informaţii strânse de mine şi care cred că răspund la orice întrebare mi s-ar pune. Începând de pildă cu ce avem de gând să facem cu banii după ce vom investi capitalul. Ce vom face cu venitul de la un milion de dolari, dacă vom aduna atât. Ce vom face cu

venitul de la un milion şi jumătate, dacă ni se dă atâta. Ce vom face cu venitul de la două milioane şi aşa mai departe până la cinci milioane. Dacă vom aduna şase milioane vom fi uşor încurcaţi, dar numai uşor şi doar temporar, vă asigur. În treacăt fie vorba, niciun cent din banii aceştia nu intră în programe de construcţii. Toţi banii sunt destinaţi pentru salarii şi pensii şi fel de fel de programe de asigurări, pe viaţă, împotriva accidentelor şi infirmităţilor. Nu vreţi să aruncaţi o privire?

— Nu, mulţumesc. Mica mea donaţie nu-mi dă dreptul nici măcar la o privire.

— Ba aveţi tot dreptul, bineînţeles, dar lucrurile astea sunt o adevărată plictiseală. În schimb am la mine câteva instantanee care nu cred că vă vor plictisi. Uitaţi-vă puţin la ele. Îi înmânã lui George un plic. Sunt luate toate cu un Brownie doi, şi nu fiţi îngrijorat, nu sunt vederi de la Grand Canyon.

George examina fotografiile, două duzini făcute la *ranch*ul lui Bing. Bing. Soţia lui. Copiii. Casa… Rolls-Royce-ul. Sonda. Cei doi bărbaţi rămaseră tăcuţi până ce George studie fotografiile, le puse înapoi în plic şi i le întinse lui Hibbard.

— Sunt ale dumneavoastră, spuse Hibbard.

— Oh… îţi mulţumesc. Te pricepi într-adevăr în meseria dumitale, domnule Hibbard.

— Nu de-asta le-am făcut.

— Dar de ce atunci?

— Pentru că în unele privinţe sunt un creştin, răspunse Hibbard.

— Adică?

— Am un frate care nu se vede niciodată cu tata. E un om de artă, cum se spune în Boston. Henry nu vrea să aibă nimic de-a face cu nimeni din familia noastră. Nu pot să vorbesc despre el fără să nu-l fac să pară cam smintit şi în unele privinţe este. Dar în *realitate* nu e. A fugit de la

Harvard, s-a dus la Paris şi acum trăieşte în Mexic. Se pare că pictează destul de bine. Anul trecut a deschis o expoziţie în Boston şi s-a întors în oraş pentru vernisaj, dar n-a luat legătură cu tata sau cu mama, nu le-a trimis nici măcar o invitaţie, şi a împrumutat apartamentul meu. Era împreună cu o femeie despre care zicea că-i mexicană, dar era mai mult negresă, mi-au lăsat casa ca o cocină de porci.

— Bănuiesc că tatăl dumitale nu s-a simţit prea bine, zise George.

— El nu-i de aceeaşi părere. Dintre noi toţi Henry a fost favoritul lui, deşi n-am înţeles niciodată de ce. L-a iertat de nişte lucruri pe care nouă nu ni le-ar fi iertat niciodată. Un puştan răzgâiat, care şi astăzi o mai ia razna, şi îi face pe părinţii mei să sufere. A trimis o scrisoare la *The Transcript* în legătură cu cazul acela Sacco şi Vanzetti şi a semnat-o cu numele lui. Oh, şi tot felul de trăsnăi din astea. Tata a avut un atac de inimă şi ştim cu toţii că singura lui bucurie ar fi să-l vadă pe Henry întorcându-se acasă şi purtându-se ca un om decent. Nimic din ce v-am povestit n-are vreo asemănare cu cearta dintre dumneavoastră şi Bing, şi totuşi are.

— Cum? întrebă George.

— Ei bine, sunt convins că Henry s-ar împăca cu tata dacă ar şti cum s-o facă. Şi după felul în care Bing vorbea de dumneavoastră, n-are resentimente.

— S-ar putea să am eu.

— Da, dar după ce am văzut cum v-aţi uitat la fotografii, n-am impresia asta. De fapt, bineînţeles, nu ştiu ce ciolan aţi avut de împărţit.

— Ce ciolan am avut de împărţit? repetă George. N-am avut nimic de împărţit. Pentru un ciolan se bat doi câini, ori noi nu ne-am certat în genul acesta. Am avut o divergenţă de opinii, ireconciliabilă la vremea aceea şi care, până la urmă, am impresia, a fost de folos fiului meu.

Foarte bine. Dacă ar fi avut Vreodată nevoie de ajutorul meu, n-avea decât să mi-l ceară. Dar n-a avut nevoie şi de aci înainte nu va mai avea nevoie niciodată.

— Aduce din ce în ce mai mult cu situaţia dintre fratele şi tatăl meu.

— Fără îndoială. S-ar putea spune că lucrurile de acest soi intră în aceeaşi categorie. Neînţelegerile dintre taţi şi fii. În cazul nostru, succesul fiului meu în California face ca orice împăcare să devină foarte puţin probabilă.

— De ce?

— Nu-i treaba dumitale, spuse George.

— Nu-i treaba mea, cu condiţia să nu fac să fie treaba mea.

— Şi totuşi nu-i treaba dumitale, şi apoi de ce-ai face să fie treaba dumitale?

— Pentru că, aşa cum v-am mai spus, am ceva de creştin în mine.

— Nu sunt obişnuit cu acest termen. Înseamnă ceea ce cred eu că înseamnă? Adică misionarism? Am mai avut de-a face în viaţă cu un misionar dezamăgit. Este o carieră cu foarte puţine perspective, domnule Hibbard.

— Cariera mea nu este orientată în această direcţie, domnule Lockwood. Toate planurile mele sunt făcute. Am o idee foarte precisă despre locul unde voi fi şi ce voi face în următorii douăzeci de ani.

— Bravo.

— Sau chiar în următorii patruzeci de ani.

— Îmi stârneşti curiozitate, spuse George.

— Am să v-o satisfac. Ştiţi ceva despre familia mea?

Dacă n-aţi fi fost la St. Bartholomew şi n-aţi fi un om de afaceri aş presupune că nu ştiţi nimic.

— Ştiu că familia dumitale este extrem de bogată, dacă la asta te referi.

— Suntem dezgustător de bogaţi. Averea familiei se ridică până la opt cifre, în stânga virgulei zecimale. Şi

creşte neîncetat. Aceasta îl cam deranjează pe fratele meu, dar nu şi pe mine. La Harvard i-au intrat în cap câteva idei socialiste şi nu vrea să fie luat drept un *diletant* bogat. Eu nu sunt un artist şi nu cred că a avea un stoc de acţiuni rentabile şi aşa mai departe este un păcat. Îmi plac banii şi nu mi-e câtuşi de puţin ruşine din cauza asta.

— Foarte rezonabil, spuse George.

— Pe de altă parte, nu ţin de loc să câştig şi mai mulţi bani pentru mine. Nu vreau să trăiesc nicăieri în altă parte, în afară de Boston, şi nici nu vreau să trăiesc în lux. Costumele mele de haine, din rafturile de la *Brooks Brotber*, mă costă şaizeci şi trei de dolari şi am cinci. Serje albastru şi lână gri pentru iarnă, flanel albastru şi flanel gri pentru vară. Şi un costum de gabardină cafenie pentru sport. Meciuri de *baseball* şi aşa mai departe. Am un cupeu Dodge care o să mă mai ţină cincisprezece mii de mile. Pentru mine personal nu cheltuiesc nici zece mii de dolari pe an, în asta intrând şi cotizaţiile la cluburi, alcoolul de contrabandă şi aşa mai departe. Singura mea extravaganţă sunt mingile de tenis. Refuz să joc cu mingi „răsuflate”. Consum cel puţin o duzină pe săptămână, uneori chiar şi mai multe, când joc pe iarbă, în timpul vacanţei de vară. La şcoală mai avem terenuri de argilă. Ei bine, mai am o extravaganţă. Tutunul meu de pipă este un amestec după o reţetă personală, şi mă costă cam şaptezeci de dolari, aşa încât este o adevărată extravaganţă.

— Alarmantă, completă George.

Hibbard zâmbi.

— Ei da, este, să ştiţi. Trecerea de la *Bine Boar* la *Preston Hibbard Special* a reprezentat o schimbare drastică în obiceiurile mele. Am cumpărat o pungă anume ca prietenii să nu creadă că am devenit snob. Mama era cât pe-aci să dea totul de gol. A simţit aroma şi a făcut comentarii, aşa c-am fost nevoit să-i împărtăşesc secretul. Apropo, de ce am devenit deodată atât de lipsit de

reticenţe? De obicei nu-mi dau drumul la gură chiar în halul acesta.

— Ţi-am spus mai multe despre fiul meu decât am spus cuiva, de când a plecat de aici, mărturisi George. Oricare ar fi motivul, îmi place asta. Îmi place să aud ce-ai de spus. Începuseşi să-mi vorbeşti despre planurile dumitale.

— Aşa e. Ei bine, sper să lucrez într-o mulţime de consilii. Consilii de administraţie, consilii de control, etcetera. Tata şi amândoi bunicii mei au făcut la fel şi aşa am să fac şi eu. Unii oameni, sau majoritatea oamenilor, n-au timp să se dedice acestei munci. Acceptă posturi de conducere, participă la adunări obligatorii obişnuite şi au alte treburi de făcut. Sunt puţini oameni care au posibilitatea să-şi facă o oarieră din acest gen de muncă, iar eu sunt unul dintre ei. Singura slujbă pe care am avut-o în viaţa mea este cea actuală de trezorier. Este o muncă cu un caracter special şi un foarte bun antrenament. În etapa următoare voi prelua câteva din consiliile de administraţie ale tatălui meu. Havard. Dotră spitale şi patru-cinci corporaţii, două bănci. M-aştept să duc o viaţă foarte activă, în direcţia care-mi place şi cu genul de oameni cu care îmi place să am de-a face. Şi nu-i de loc o muncă ingrată. Paralel cu ea există o intensă activitate socială, foarte agreabilă. Dejunuri. Dineuri. Petreceri. Şi sentimentul că faci un lucru meritoriu.

— Da ştii că e foarte interesant? spuse George. Corespunde cu unele planuri pe care tatăl meu le avea pentru mine şi pe care eu le-am avut pentru fiul meu până ce-a plecat ca o furtună de aici – nu din casa aceasta, din aceea în care locuiam înainte. Planurile mele, şi înainte de mine cele ale tatălui meu, erau localizate şi nu se mărgineau numai la consilii de administraţie şi aşa mai departe. Sunt nevoit să mai câştig bani şi foarte recent am intrat într-o speculaţie comercială care poate că este tot

atât de riscantă ca speculaţiile cu petrol, fără să-ţi ofere însă aceleaşi beneficii fantastice. Intru într-o mulţime de afaceri pentru că mă interesează, şi mă feresc de altele pentru că nu mă interesează. Când nu eşti într-adevăr nevoit să-ţi câştigi existenţa, nu văd de ce te-ai angaja într-o afacere, dacă nu obţii şi alte satisfacţii pe lângă aceea de a câştiga bani. Se pare că şi dumneata gândeşti la fel în privinţa asta.

— Aproape identic.

— Mi-e teamă însă că munca în operele de binefacere şi propăşire nu m-atrage atât de mult ca pe dumneata. Poate pentru că averea noastră nu-i tot atât de veche sau tot atât de mare ca aceea a familiei dumitale. Dacă planul îmi reuşea, până la urmă, poate acest nepot al meu cu părul albicios ar fi atins stadiul la care eşti dumneata acum. Aş fi fost încântat să iasă aşa. Făcu o pauză. Noutăţile pe care mi le-ai dat astăzi despre fiul meu şi situaţia lui financiară înseamnă sfârşitul planului meu şi al tatălui meu şi o să-mi fie greu să mă obişnuiesc cu ideea asta.

— Îmi pare rău c-am fost crainicul unor veşti proaste, spuse Hibbard.

— Prefer să le aud de la dumneata în felul acesta, decât mai pe ocolite, de la nişte oameni complet străini. Vezi, domnule Hibbard, planul meu impunea prezenţa fiului meu şi a fomiliei lui în Swedish Haven. Însemna stabilirea lor aci. Când a plecat de aici, fiul meu habar n-avea ce sunt afacerile, sau banii, şi eram sigur că după un timp va fi nevoit să se întoarcă. Acum nu se va mai întoarce niciodată.

— Sincer vorbind, nu cred că se va mai întoarce. Aproape mi-a şi spus-o. Nu cred că estul îl interesează, cel puţin ca loc de viaţă. Şi nici pe Rita. Amândoi iubesc California şi mă întreb dacă există ceva pe lume care să-i poată urni de acolo. Eram cât pe-aci să spun că poate

numai un cutremur – dar realitatea este că au avut chiar şi câteva cutremure mai mici. Nu, Bing s-a îngropat acolo.

— Toată cheltuiala de la St. Bartholomew şi Princeton ca să scoţi un californian.

— Antecedentele fratelui meu erau St. Bartholomew, Harvard şi Eastern Massachusetts, începând din secolul al şaptesprezecelea, şi acum se consideră un mexican! Bănuiesc că părinţii primului Hibbard american spuneau aproape acelaşi lucru despre fiul lor.

— Ei au venit aici din pricina persecuţiilor religioase, spuse George.

— Primul John Hibbard, nu. N-a făcut parte dintre pelerini. A venit mai târziu ca să-şi caute norocul ca tăbăcar. De fapt, un strămoş de-al meu se ocupa cu afacerile cu încălţăminte când a murit, şi aceasta a pus capăt, mai mult sau mai puţin, legăturilor familiei cu tăbăcăria. N-a mai rămas nimeni care să ducă afacerea mai departe şi văduva lui a vândut-o la timp ca să rateze ocazia de a furniza încălţăminte armatelor Uniunii. Cu totul altcineva a făcut avere în treaba asta. Mai precis, un coleg de clasă al dumneavoastră, Allan Ames.

— De *aici* provine averea lui?

Hibbard dădu din cap.

— Banii ăştia intraţi în punga lui Ames nu au un trecut atât de îndepărtat ca restul averii familiei Ames.

— N-am ştiut asta.

— Ei bine, în Massachusetts, sunt o mulţime de oameni cu numele de Adams. Şi o mulţime care se numesc Warren, sau Bradford. Sau Hibbard, de asemeni, pentru că veni vorba. Dar nu toţi Lowellii din cartea de telefon din Boston se înrudesc cu Larry. De fapt, nu toţi Lowellii sunt Lowelli veritabili, mai ales cei de pe lângă Newton.

— Asta-i adevărat, spuse George. Odată când am fost strigat la telefon, un alt George Lockwood mi-a luat-o înainte. O ţinea morţiş că este tot atât de mult George

Lockwood ca mine. E-n regulă, i-am zis, însă din întâmplare ştiu că mă caută fratele meu. Şi fratele dumitale se numeşte tot Lockwood, sau şi-a ales un nume mai fistichiu? Altă dată când călătoream de la Philadelphia la Boston, însoţitorul vagonului de dormit era un George Lockwood. Am descoperit că nu-i un nume prea neobişnuit. Nu e chiar ca Smith sau Brown, dar nu-i nici ca Saltonstall.

— Şi prin părţile noastre sunt câţiva, spuse Hibbard.

— Se poate, dar pe aici singurii purtători ai acestui nume sunt cei din familia mea, din familia noastră, înţelegi? Se opri brusc, pe punctul de a încredinţa acestui tânăr toate detaliile planurilor sale cu privire la viitorul familiei lui, acum brusc abandonate. Tânărul nu răspândea căldură; se părea că nu căldura simpatiei îi invitase să fie atât de sinceri, cât îşi îngăduise fiecare dintre ei în această întrevedere. Totuşi, pe George Lockwood, un cerebral, îl preocupa întrebarea de ce se simţea atras de Hibbard şi de ce la rându-i îl atrăgea pe Hibbard. George Lockwood medită şi lăsă să analizeze ulterior posibilitatea ca Hibbard să fi recunoscut în el un nou „dar autentic membru al clasei din care Hibbard însuşi făcea parte.

— E păcat, totuşi, că generaţiile viitoare ale familiei Lockwood nu vor locui în casa aceasta, spuse Hibbard. Deşi poate vor locui. Cine ştie? Poate fiii lui Bing vor dori să trăiască în est. Desigur, este mult prea devreme ca să poţi afirma ceva, într-un sens sau altul.

— Nu-mi fac prea mari speranţe, spuse George. Mi-ai prezentat o imagine foarte convingătoare a unei familii californiene get-beget. Va trebui să mă gândesc ce să fac cu casa asta. Pe fratele meu nu l-ar interesa s-o ia. E newyorkez acum, şi altcineva cine a mai rămas?

— Da, vă înţeleg descurajarea. E o proprietate frumoasă şi casa-i construită ca să rămână. Şi peste două sute de ani va fi tot aşa. Şi un orb poate vedea că e făcută cu mult cap şi nu s-a cruţat nicio cheltuială, atât în interior,

cât şi pe dinafară. Elibbard se ridică în picioare.

— N-ai vrea să dai o raită prin ea? îl întrebă George.

— Ar fi trebuit să fiu de mult pe drum. dar accept, mi-ar face plăcere să arunc o privire, spuse Hibbard. Apoi zâmbi. Himerele acelea de pe cămin, ce mutre de hoţomani, nu-i aşa? Dar sunt amuzante.

— Mă întreb dacă aş putea să-ţi încredinţez un secret. Da, cred că pot. Faci parte din *Porcellian Club*, nu-i aşa?

— Da.

— Şi presupun că şi din alte organizaţii, care nu destăinuie tot ce se întâmplă.

— Ah, desigur.

— Te-ar interesa să afli un secret pe care i-ar cunoaşte numai doi oameni – dumneata şi cu mine?

— Dacă aveţi convingerea că la mine ar fi în siguranţă. Mă pricep să păstrez un secret, dar n-aveţi cum să ştiţi asta.

— Numai din instinct, spuse George Lockwood. Se duse la uşa biroului şi întoarse cheia în broască. Acum fii bun şi pune mâna pe a doua himeră din dreapta.

— A doua din dreapta, repetă Hibbard.

— Răsuceşte-o ca pe minerul unei uşi.

— Da, se răsuceşte foarte uşor, spuse Hibbard. Şi ce se întâmplă?

— Nimic, *dacă* nu apeşi himera.

— Asta vreţi să fac? S-o apăs?

— Da, răspunse George Lockwood.

Hibbard urmă instrucţiunile şi panoul peretelui se ridică, dezvăluind intrarea scării secrete.

— E grozav! exclamă Hibbard. Unde duce?

— La etaj, într-o debara din dormitorul meu, sau jos, în pivniţă.

— Oh, ce nostim! Şi nu ştie nimeni de ea? Cum e cu tâmplarii care au instalat-o?

— Nişte italieni specialişti de mâna întâi, aduşi de la New York. Nu se putea să nu ştie, dar nu văd la ce le-ar putea folosi vreodată această informaţie.

— Idealul, bineînţeles, ar fi fost să-i poţi ucide, să-i coşi în nişte saci şi să-i arunci în Grand Canal.

— Idealul, da, asta ar fi fost, dar canalul nostru local nu-i prea potrivit pentru aşa ceva.

— Şi mai sunt şi alte obiecţiuni. La ce folosiţi scara?

— Până acum nu i-am găsit nicio întrebuinţare. Nici măcar nu ştiu precis de ce am instalat-o.

— Servitorii dumneavoastră nu ştiu nimic de existenţa ei, bineînţeles?

— Nici chiar soţia mea nu ştie.

— Dar acum ştiu eu, spuse Hibbard. Panoul se poate închide şi dinăuntru?

— Oh, da. Şi himera revine în poziţia normală.

— Ştiţi ce-mi sugerează asta? întrebă Hibbard.

— Ce?

— Cutiile noastre de la St. Bartholomew.

— Chiar de la ele mi-a venit ideea. Când am fost în şcoală, am avut şi eu o cutie la fel ca toţi ceilalţi. Dar cutia mea avea ceva deosebit… Am pus pe un bătrân tâmplar olandez să-i facă un fund dublu. Şi-mi ţineam banii acolo.

— Contrar regulamentului, spuse Hibbard.

— Da. Tot timpul cât am fost la St. Bartholomew am avut bani la mine. După cum vezi, de mic am fost o fire foarte ascunsă.

— Ei bine am să vă spun şi eu un secret, domnule Lockwood. Am făcut acelaşi lucru. Adică şi eu am avut o ascunzătoare pentru bani tot timpul cât am fost la şcoală. Nu în cutia mea. Când eraţi acolo, n-aveaţi voie să aveţi bani de loc. Bineînţeles, au mai îndulcit regulamentul, într-o oarecare măsură, dar niciodată nu ni s-a permis să avem mai mult de un dolar şi jumătate pe săptămână. Nu-mi plăcea regula asta, şi în consecinţă timp de şase ani nu i-

am dat ascultare.

— Şi unde-ţi ascundeai banii?

— Ah, schimbam ascunzătorile. Într-un an am ţinut douăzeci de bancnote de un dolar în nişte volume vechi ale Analelor Congresului. Altă dată mi-am ascuns banii într-un porumbar, dintr-un copac din spatele fostei săli a cazanelor. Am astupat intrarea cu o plasă de sârmă ca să fiu sigur că nu-şi face nicio pasăre cuib acolo. Altă dată mi-am pus banii într-o cutie de ţigări Prince Albert, şi am ascuns-o în spatele afişierului din remiza bărcilor, dar cineva a găsit-o. Douăzeci şi cinci de dolari. În sfârşit lovitura mea de maestru. Cea mai abilă stratagemă pe care am realizat-o în viaţa mea. Am pus banii într-un plic, am sigilat plicul, fără să-i pun nicio adresă şi l-am lăsat în cutia mea de scrisori. Ar fi putut să-l ia oricine de acolo, dar nu l-a luat nimeni niciodată. N-a stârnit niciodată curiozitatea cuiva. Un plic simplu, de duzină. Dacă ar fi avut numele meu pe el, sau orice alt nume, probabil ar fi tentat pe cineva. Dar era atât de neinteresant că nu l-a luat nimeni niciodată. Cel puţin în felul acesta am soluţionat eu problema.

— Ai fost abil, spuse George Lockwood. Dar de ce crezi că ne-am frământat atâta? N-aveai pe ce cheltui banii acolo, fără să devii lacom, chiar şi pe timpul dumitale.

— Ah, ştiu de ce-am făcut asta. Poate nu acesta 3 fost şi motivul dumneavoastră, dar al meu era să duc de nas pe toată lumea, şi pe profesori şi pe colegii mei.

George dădu din cap.

— Acesta a fost şi motivul meu.

— Cutiile ne satisfăceau nevoia de singurătate. Dar unii dintre noi mai aveam nevoie şi de altceva în afară de singurătate.

— De ce mai aveam nevoie? Dumneata de ce mai aveai nevoie? îl întrebă George.

— De o singurătate mai presus de orice singurătate.

Unora dintre băieţi le era greu să aibă clipele lor de singurătate, când erau de faţă şi alţi băieţi. Pentru mine n-a existat niciodată această dificultate. Dar a trebuit să am tot timpul ceva care să fie, în mod special, numai al meu. La şcoală am avut comoara mea secretă.

— Şi în facultate?

— Apartamentul meu, acelaşi pe care îl am şi acum. Cu diferenţa că tot timpul cât am fost la Havard familia mea n-a ştiut că-l am. Acum, bineînţeles ştie, dar a rămas mai departe numai al meu. Nu-i un lucruşor în el care să aparţină altcuiva sau care să-mi fi fost dat de altcineva. Când mă duc acolo, pot să mă închid în el şi să las afară tot restul lumii.

— Dar nu faci asta tot timpul, spuse George.

— Nu. Are o mulţime de vizitatori, dar până la urmă toţi trebuie să plece de acolo. L-am împrumutat fratelui meu şi amantei lui şi am avut senzaţia că l-au profanat. Dar apoi domnişoara aceea neglijentă a uitat o ţigară aprinsă şi, într-un fel sau altul, spiritele rele au fost alungate. Acum un an sau doi, am cumpărat tot imobilul şi pasul următor va fi să cumpăr amândouă casele vecine.

— În felul acesta nu vei fi nevoit să închiriezi apartamentele oricărui necunoscut.

— Dimpotrivă. Nu închiriez nici unei persoane cunoscute. Din punct de vedere monden, vreau să spun. Chiriaşii îmi sunt toţi străini şi, bineînţeles, habar n-au că eu sunt proprietarul. Şi lucrurile vor rămâne aşa.

— Un regat al dumitale, în Beacon Hill, spuse George.

— Mai târziu am să cumpăr şi casele din fundul curţii, pentru ca nimeni să nu se poată uita înăuntru, spuse Hibbard. Dar n-am nicio trecere secretă. Mi-aţi dat o idee.

— Micul meu secret este modest, în comparaţie cu al dumitale, zise George. Cred că până la urmă ai să ajungi proprietarul unui întreg cuartal.

— Se poate. Dar nu mărimea secretului contează. Trecerea dumneavoastră secretă vă satisface tot atât cât mă vor satisface pe mine casele mele.

George încuviinţă din cap.

— Da, spuse el. M-am îndrăgostit de casa asta într-un timp foarte scurt. Are de pe acum un caracter pe care majoritatea caselor îl dobândesc numai după ani şi ani de zile. Când am construit-o am stat şi am urmărit lucrările pas cu pas şi chiar înainte de a fi gata să ne mutăm în ea a avut loc aici un accident fatal. II Istorisi pe scurt întâmplarea cu băiatul tras în ţeapă pe zidul de piatră.

— Îmi pare bine să constat că nu sunteţi superstiţios, în privinţa asta, spuse Hibbard.

— Câtuşi de puţin, zise George. Numai dacă nu consideri că o prevestire e o superstiţie. Poate că este

— Care-i prevestirea?

— Prevestirea este următoarea: am construit zidul acesta ca să ţin oamenii la distanţă, întocmai cum pe vremuri bunicul meu s-a apărat de oamenii care-i ameninţau viaţa. Este o istorie prea lungă ca să intru în amănunte, dar a fost ameninţat cu moartea. Astfel ideea unui zid în jurul unei case Lockwood, în jurul casei mele Lockwood, începuse să devină o tradiţie a familiei. Apropo, zidul nou n-a fost mai popular decât a fost zidul bunicului la vremea lui. De fapt, întreaga aşezare a fost nepopulată. Am cumpărat, de pildă, o fermă de la un om a cărui familie cultivase pământul acesta mai bine de un secol, şi am dărâmat totul. Casă, hambarele, etcetera, şi fermierul s-a mutat din comitat. Apoi am ridicat zidul meu, mai mult sau mai puţin pentru a servi drept avertisment vecinilor şi oamenilor din oraş şi am pus ţepile pe zid. Primul om care a încălcat proprietatea şi-a pierdut viaţa. Cam ce părere ai dumneata, care eşti creştin, despre asta?

— E greu de spus. Dar n-aveţi nicio legătură cu faptul că băiatul a fost ucis.

— Eu am ordonat să se pună ţepile pe zid, spuse George.

— Ei bine, nu sunt în situaţia să vă pot critica. Şi eu mă ascund ca să ţin oamenii la distanţă de viaţa mea, nu-i aşa? întotdeauna mi-a plăcut ideea de a avea un şanţ cu apă în jurul unui castel. Cunosc un om foarte evlavios care are o insuliţă în Maine şi parcă îl aud criticându-vă cu pioşie pentru că aţi pus ţepile pe zid. Dar el îşi obţine singurătatea înconjurându-se de apele oceanului Atlantic. Numai un foarte bun înotător poate ajunge de la ţărm până acolo. De fapt, nu oricine poate ajunge până acolo cu o barcă. Sunt nevoit să mă abţin de la orice aprecieri morale asupra zidului dumneavoastră, atâta timp cât nu criticaţi prea aspru micul meu regat din Beacon Hill.

— Ce-ar fi să-ţi amâni vizita la Bayard Donaldson şi să-ţi petreci noaptea aici? îl întrebă George.

— Vă mulţumesc, domnule. Regret, însă nu pot. Sincer regret. Din păcate nu domnul Donaldson, ci domnul Mackie trebuie să mă găzduiască în seara asta şi poimâine se îmbarcă pentru Europa. Mi-a făcut o favoare primindumă în astă seară.

— În cazul acesta n-ai încotro.

— Datoria înainte de toate, spuse Hibbard.

— Oh, Mackie e o gazdă încântătoare. Ai să fii pus la curent cu ultimele cuplete obscene, şi oamenii ăştia din Scranton îşi dau osteneala să fie cât mai ospitalieri. De acolo undete, mai duci?

— Mâine seară voi fi la *Fort Orange Club*, în Albany, la un mic dineu pentru absolvenţii din regiunea aceea. A doua zi mă întorc acasă şi bag maşina la garaj pentru reparaţii capitale. Când îmi voi termina misiunea o să am şi eu nevoie de ceva în genul acesta.

— Te cred, spuse George. Şi ce ai să faci ca să te pui pe picioare?

— Mă sechestrez în apartamentul meu din Chestnut

Street. Îmi iau liber o săptămână şi n-am să văd pe nimeni.

— M-aşteptam să spui asta. Rasa umană este mult prea sociabilă. Regret că n-am îndrăgit mai mult animalele, dar şi ele pot fi plictisitoare.

— Ei bine, dejunul nostru mizantrop mi-a făcut plăcere domnule Lockwood. A fost unul din punctele luminoase ale turneului meu.

— Sper că eşti sincer, spuse George.

— Oh, desigur. Rog reţineţi, când spun mulţumesc înseamnă mulţumesc, dar când, spun mi-a făcut plăcere înseamnă mult mai mult.

— Mai spune o dată, zise George.

— De ce?

— Voiam să te mai aud o dată pronunţând „Rog reţineţi" cu accentul acesta grav, bostonian.

— Rog reţineţi? Puneţi un băştinaş din Maine să pronunţe „Hershey Bar". Rog reţineţi, Hershey Bar de la Parker House, n-are rival. Cum a fost?

— Îmi aminteşte de St. Bartholomew.

— Pentru că a venit vorba de şcoală, am să vă trec pe listă cu zece mii de dolari. La timpul oportun veţi primi o listă de subscripţie. Sper că n-aveţi nimic de obiectat.

— Să aşteptăm ultimele evenimente de la Gorton. Înainte de a pleca aş vrea să faci cunoştinţă cu soţia mea, zise George. Se duse la un telefon de perete, apăsă pe unul din butoane şi vorbi: „Draga mea, domnul Hibbard e gata de plecare. Poţi să vii până jos să-i spui bună ziua?... Mulţumesc..." Coboară imediat.

Géraldine Lockwood apăru purtând o rochie de casă Fortuny.

— Am fost sigură că preferaţi să luaţi dejunul singuri, între bărbaţi, se scuză ea.

— N-am să-i iert niciodată domnului Lockwood că v-a ascuns. Aceasta nu-i o rochie Fortuny?

— Ba da, răspunse Géraldine.

— Cum de naiba ştii asta? se miră George.

— Oh, mai am şi alte cunoştinţe, răspunse Hibbard. Adevărul este că această informaţie o deţin de la cumnata mea. Ea nu poartă decât din astea. Se schimbă tot timpul.

— Da, sunt foarte bune de purtat în casă, spuse Géraldine.

— Ei bine, îmi pare rău că sunt nevoit să întrerup această discuţie despre modă, dar ştiu că dacă te duci la Scranton, între Hazleton şi Wilkes-Barre, drumul e barat şi ai de făcut un mare ocol şi asta o să te întârzie. Dacă mai vii prin împrejurimi să mă anunţi şi o să te găzduim la noi, se oferi George.

— Fiţi sigur că aşa am să fac, promise Hibbard.

George Lockwood îl ajută să-şi pună pardesiul. Bărbaţii îşi strânseră mâinile. Hibbard ridică sacul de catifea verde. Cei doi soţi îl conduseră până la maşină şi Hibbard plecă.

— Un băiat fermecător, foarte simpatic, spuse George. Nu găseşti?

— Nu l-am văzut destul ca să-mi formez o părere, spuse Géraldine.

— Nu, zău? Uitându-mă la voi doi, am avut impresia că am surprins o uşoară atracţie, de un fel sau altul.

— Dacă a existat într-adevăr una, ai interpretat-o greşit, replică Géraldine. Cel puţin în ceea ce mă priveşte, nu pot spune că m-a atras, ci dimpotrivă.

— Ţi-a repugnat?

— Asta poate e prea mult spus, dar nu m-a atras.

— De ce nu?

— E pervers!

— E *pervers f* Cum dracu’ poţi să afirmi asta? E o absurditate să susţii aşa ceva, când nu l-ai văzut nici cinci minute.

— Ţi-am spus impresia mea.

— N-am observat ceva? Nu m-am întors cu spatele

decât câteva clipe.

— Nu m-a ciupit, dacă la asta te gândeşti. Dar ar fi făcut-o. Aşa avea aerul. Poate asta ai numit tu „o uşoară atracţie”. Dar pun prinsoare că ştiu cum dansează.

— Eşti groaznică Géraldine, spuse George. Timp de două ore, cu cât îl cunoşteam mai bine, cu atât mi se părea că el şi cu mine avem o grămadă de lucruri comune.

— Dar ştiu bine cum dansezi tu, spuse soţia lui.

— Dacă se întâmplă ca şi partenerei mele să-i facă plăcere să danseze aşa, replică George.

— Ce uşor e să dai vina pe femei! Ei bine, am de scris nişte scrisori.

— Cui?

— Cum?

— Scrisorile astea pe care trebuie să le scrii? Cui le trimiţi? Mereu te foloseşti de scuza asta, că ai de scris nişte scrisori, dar nu trimiţi la poştă nici două scrisori pe săptămână.

— De unde ştii că nu le scot pe furiş şi nu le expediez din oraş?

— Ei bine, da, ai putea să faci şi asta, bineînţeles. Dar o faci?

— Am să te las să te frământi. Mintea ta atât de agitată va avea de rezolvat o problemă.

George zâmbi uşor.

— Asta am să şi fac, te rog reţine. E-n regulă, du-te şi scrie-ţi scrisorile tale imaginare. Eu mă reped cu maşina până în oraş. Ai nevoie de ceva?

— Din oraş? Nu. Numai dacă n-ai vrea să te opreşti o clipă la doamna Mohler şi s-o întrebi dacă nu mi-au sosit gherghefurile mele de brodat.

— Gherghefurile de brodat?

— M-am apucat de brodat, zise Géraldine.

— Serios? Te învaţă doamna Mohler?

— Zicea că ar fi dispusă.

— Aş prefera să nu te înveţe, dacă n-ai nimic împotrivă. Tu poţi să faci cum vrei, dar eu unul nu ţin să pun piciorul în prăvălia doamnei Mohler. E o bârfitoare, care-şi bagă nasul unde nu trebuie. A vorbit o mulţime pe socoteala mea şi a lui Agnes, când era Agnes bolnavă.

— Da. Aşa am impresia.

— Oh, ştiai asta?

— Nu, dar am bănuit.

— Ce te-a făcut să bănuieşti?

— Ce importanţă are? Mi-a promis să mă înveţe să brodez şi am auzit că e cea mai pricepută din oraş. Nu-i încurajez bârfelile, dar trebuie să fac şi eu ceva.

— De câte ori am mai, auzit asta? întrebă George.

— Ai s-o auzi în continuare până găsesc ceva de făcut.

George îşi scoase pălăria şi pardesiul dintr-un dulap. Acum se aşează jos, îşi împături pardesiul pe genunchi şi îşi legănă pălăria, ţinând-o între degetul mare şi cel arătător.

— Înainte de a te duce sus ca să scrii scrisorile acelea urgente, poţi să mai zăboveşti o clipă?

Ea îi răspunse, luându-şi un scaun.

— Când erai măritată cu Buckmaster te distrai o mulţime. Voiajai destul de mult, îţi vizitai prietenii şi îi invitai la tine. Dar de când te-ai măritat cu mine n-ai mai depus niciun efort să te distrezi mai mult decât strictul necesar. Recunosc că în Swedish Haven nu-i nimeni mai ca lumea, dar în Gibbsville există o activitate socială intensă, atât cât îşi poate dori cineva. Nu vrei să ai de-a face cu oamenii din Gibbsville pe motiv că-s nişte amărâţi de provinciali şi, ca să-ţi susţii argumentele, îmi scoţi ochii cu cei care într-adevăr sunt provinciali. Dar ştii prea bine că oraşul are un număr mare de bărbaţi şi femei care au urmat la cele mai bune şcoli şi au relaţii sociale tot atât de simandicoase ca oamenii pe care tu şi Buckmaster aveaţi obiceiul să-i frecventaţi. Gibbsvilleul are rotarienii lui, dar

mai are de asemenea membrii de la *Ivy Club* şi orice alte cluburi pofteşti. Nu aduce cu Long Island, şi nici cu Main Line din Philadelphia, dar n-aş vrea să-ţi reamintesc că tu şi cu Buckmaster eraţi o apariţie foarte ciudată în acele cercuri. Aproape nimeni din Gibbsville nu se duce la Palm Beach, în schimb se duc cu duiumul la Orlando, iar vara la Fisher's Island şi Mount Desert, de predilecţie. La Londra stau la Brown's Hotel, de preferinţă şi pentru că aşa s-au obişnuit. Astfel, argumentul tău că sunt nişte amărâţi de provinciali nu stă în picioare. Nu eşti dispusă să faci un efort, asta-i totul.

— Nici când *erai* cu Agnes n-aţi făcut un astfel de efort, replică Géraldine.

— Nu prea, dar Agnes n-a avut niciodată înclinaţii mondene, iar tu ai avut. Apoi, Agnes era o membră recunoscută a ierarhiei din regiunea carboniferă, pe când tu ai venit aici ca o străină. Tu trebuia să faci cât de cât un efort, şi ai refuzat. Nu vrei să joci golf, nu vrei să joci nici măcar bridge, şi când ai fost invitată să joci golf sau bridge ai reacţionat de parcă ai fi fost invitată să te înscrii în secţiunea feminină a pompierilor voluntari. Oamenii aceştia merită mai multă consideraţie şi nu-ţi sunt inferiori, Géraldine. Unii dintre ei au mai mulţi bani decât mine, sau decât avea Buckmaster, şi majoritatea se trag din familii cu un trecut de două-trei sute de ani. Oraşe vechi din Pennsylvania poartă numele strămoşilor lor. Şi oraşe vechi din New England, de asemenea, pentru că nu toţi dintre ei sunt pensilvanezi. Mulţi au venit aici acum o sută, o sută şi ceva de ani, din Connecticut şi Massachusetts. Habar n-ai de istoria locală, pentru că nu te interesează.

— Nu mă interesează niciun fel de istorie.

— Ei bine, atunci spune-mi şi mie ce te interesează? Dacă ai fi arătat vreun interes pentru ceva, l-aş fi încurajat. Ai cumpărat două vase costisitoare, care ţi-au luat ochii, şi

începusem întrucâtva să sper că în sfârşit am un indiciu despre genul de lucruri care te interesează. Dar de unde. Treci pe lângă ele de cincizeci de ori pe zi şi nici nu le priveşti. De când le-am pus la locul lor n-ai mai spus o vorbă despre ele. De fapt, acum câteva luni, le-am schimbat locurile. Nu seamănă perfect, şi am vrut să văd dacă ai să-ţi dai seama de asta, dar nu ţi-ai dat.

— Mi s-a spus că sunt asemănătoare.

— Formează o pereche, dar unul dintre dragoni stă cu faţa la dreapta, iar dragonul de pe celălalt vas stă cu faţa la stânga.

— Oh, dar ştiam asta, pentru numele lui Dumnezeu! exclamă Géraldine.

— Dar nu ţi-ai dat seama că le-am schimbat poziţia.

— Şi ce dacă? Dumnezeule! am şi alte lucruri la care trebuie să mă gândesc.

— Care? o întrebă.

— N-ar fi trebuit să scap asta, îmi dau seama.

— Ei bine, acum tot ai scăpat-o şi te-am întrebat care sunt lucrurile la care trebuie să te gândeşti. Să nu-mi răspunzi că lecţiile de broderie ale doamnei Mohler.

— N-am să-ţi răspund asta.

— E-n regulă, ce atunci?

— Mă gândesc la tine, spuse Géraldine.

— Cu tandreţe, bineînţeles.

— În prezent nu. Se îndreptă pe scaun. Mi-e frică de tine.

— Ţi-e frică de mine?

— Nu o frică fizică. Dar a început să-mi fie frică de ceea ce îmi faci. Ca intelect nu sunt egala ta şi mi-am dat seama de acest lucru de la început. Ştiam că am o minte mai bună decât Howard…

— Aveai o minte, şi prin urmare era imposibil să nu fie mai bună decât ceea ce trecea la el drept minte.

— Dar unul din lucrurile care m-au atras la tine a fost

inteligenţa ta. De la bun început ai reuşit să exerciţi asupra mea un fel de control intelectual. Ceilalţi bărbaţi pe care i-am cunoscut erau atraşi de mine. Nu de inteligenţa mea, bineînţeles. De orice, numai de asta nu. Dar când te-am cunoscut pe tine, situaţia s-a răsturnat. Exista şi atracţia fizică, dar devenise secundară. Până atunci niciun bărbat nu-mi răstălmăcise tot ce spuneam, chiar şi cele mai simple lucruri. La început era un fel de amuzament, făceai haz de lucrurile pe care le spuneam. Dar apoi, cu timpul ai început să-mi schimbi întreaga perspectivă intelectuală.

— Dă-mi voie să te corectez. N-aveai niciun fel de perspectivă intelectuală. Poate te-am ajutat să-ţi formezi una.

— Bine, dar de ce ai făcut asta? îl întrebă ea.

— Pentru că m-ai atras fiziceşte.

— Oh, ştiu asta, dar de ce te-ai simţit obligat să…

— Nu m-am simţit *obligat*. Aşa *am vrut* eu. Pentru că eram hotărât să mă însor cu tine, nu să am numai o simplă aventură. Un bărbat de vârsta mea trebuie să ştie ce vrea de la o femeie. La vârsta mea poţi avea aventuri întâmplătoare cu fete tinere, şi aşa e şi recomandabil. Dar dacă găseşti o femeie care te atrage fizic, o femeie matură, trebuie să ai bunul simţ să obţii de la ea mai multe decât două-trei nopţi de dragoste. De la o fetişcană poţi obţine totul, în două-trei nopţi, măcar numai pentru că e tânără şi nu prea are altceva ce să-ţi ofere. Dar o femeie suficient de matură, care s-a culcat cu un bărbat sau cu bărbaţi, timp de douăzeci de ani, a depăşit mai mult sau mai puţin faza kindergarten şi reţinerea nervoasă a tinereţii.

— Vorbeşte-mi despre Agnes, îl îndemnă Géraldine.

— Nu. *Nu vreau* să-ţi vorbesc de Agnes, se împotrivi George. Adică da, am să-ţi vorbesc despre Agnes, mai mult pentru folosul acestei discuţii. Avea o inteligenţă de mâna întâi, dar credea că a face dragoste cu un bărbat e un

păcat. Era o femeiuşcă pasionată, dar foarte egoistă. Credea că oferind mai puţină plăcere unui bărbat, păcătuia mai puţin.

— De ce n-ai divorţat?

— N-am vrut să divorţez. În schimb am avut alte femei.

— Ai fi avut în tot cazul, spuse Géraldine.

— Fără îndoială. Dar cel puţin Agnes nu m-a lăsat să trăiesc cu conştiinţa încărcată, asta trebuie să i-o recunosc.

— Încep să înţeleg un anumit lucru despre noi doi, zise Géraldine.

— Spune-mi te rog, despre ce-i vorba?

— Ai spus că Agnes avea o inteligenţă de mâna întâi.

— Avea, spuse el.

— Deci ceea ce voiai tu de la mine era o minte pe care s-o poţi controla. Femeia matură cu inteligenţă de kindergarten.

— Te subapreciezi, draga mea.

— Aici te înşeli, George. N-am o inteligenţă de mâna întâi şi ştii asta. Dar sunt o femeie matură şi vreau să-ţi spun ceva. Inteligenţa mea de mâna a doua vede prin tine. Ştiu o mulţime de lucruri despre bărbaţi. Pentru că bărbaţii se trădează în pat.

— Şi eu mă trădez? Da. Sunt sigur că şi eu, spuse el.

— Oriunde în altă parte, inteligenţa ta te face să-mi fii superior. Dar nu şi când te dezbraci.

— Nu? Şi asta înseamnă că nu-ţi mai e frică de mine?

— Nu, îmi este frică de tine în continuare, pentru ceea ce poţi să-mi faci în restul timpului.

— Ce crezi că vreau să-ţi fac?

— Vrei să te răzbuni pe femei, pentru ce ţi-a făcut Agnes.

— Asta, draga mea, e sublim. Nu cumva ai citit ceva cărţi despre sexualitate, ia spune?

— N-am nevoie să citesc cărţi despre sexualitate. Cele pe care le-am citit nu m-au învăţat nimic, peste ce-am descoperit eu singură. De la bărbaţi. Chestii vechi, cum spun copiii din zilele noastre.

— Sunt chestii vechi numai când nu ţi se întâmplă ţie, replică George. Nu se poate să nu fi citit despre sărut, când erai mică, dar când te-a sărutat cum trebuie primul băiat, n-a mai fost o chestie veche nu-i aşa?

— Prima dată nu m-a sărutat un băiat. M-a sărutat un bărbat în toată firea şi mi-a pus şi mâna sus pe picior.

— Oh, deci totul dintr-odată.

— Nu chiar totul. Când m-am măritat cu Howard mai eram virgină. Dar ştiam la ce trebuia să mă aştept.

— Dar el?

— A fost foarte surprins.

— De ce?

— Că eram virgină.

— Şi a fost încântat?

— Bineînţeles.

— Da, toţi suntem aşa, spuse George. Şi mă întreb de ce. La urma urmelor, un gentleman nu se întoarce din luna de miere ca să se năpustească la club şi să spună prietenilor: „Ştiţi una bună? Susie a fost virgină!”

— Nu vorbeşti decât despre gentlemeni.

— Şi de ce aş vorbi de ceilalţi? Desigur că până acum ţi-ai dat seama că sunt un snob desăvârşit. Sunt nevoit să fiu. Nepotul meu nu va trebui să mai fie, eu însă, da.

— Nepotul tău, dar nu şi fiul tău.

— Fiul meu a murit.

— Cee?

— N-o lua la propriu. După câte spune tânărul Hibbard, trăieşte din plin şi a ajuns milionar. Dar a ieşit din viaţa mea şi după toate aparenţele nu va mai reveni niciodată. E un *noHveau riche*. Un arivist cu Rolls Royce şi cizme ţintuite. Ducă-se la moaşă-sa de puţoi.

— Ce s-a întâmplat? Nu te-am auzit niciodată vorbind aşa, se miră Géraldine.

— Oh, du-te dracului, strigă George Lockwood. Se ridică pe neaşteptate şi ieşi din casă şi, după o clipă, ea auzi pe alee sforăitul puternic al Packardului, care împroşca zidul cu pietrişul de la terasament. George Lockwood îşi ieşise din fire.

*

George Lockwood credea că secretul de a obţine cât mai multe de la viaţă constă în a obţine cât mai multe de la oameni, iar secretul de-a obţine cât mai multe de la oameni este să nu-ţi pierzi cu nimeni prea mult timp dintr-odată. Niciun bărbat sau femeie nu te poate stimula zile în şir. Femeile, cu toată capacitatea lor de a procura experienţa cea mai stimulatoare a vieţii, sunt împiedicate de natura fizică a bărbatului să-şi păstreze putere şi după ce pasiunea se risipeşte. Masculul este nevoit să se retragă până ce-şi recapătă virilitatea, o stare ce uneori poate fi grăbită prin trecerea la altă femelă.

În orice caz fusese prea mult timp împreună cu Géraldine. Se întoarse de la Swedish Haven într-o dispoziţie mai bună, care era însă creată de hotărârea sa de a pleca pentru câteva zile de acasă şi nu de simplul fapt că se calmase. La urma urmelor enervarea îi fusese pricinuită mai mult de gândurile despre fiul său, decât de nerăbdarea sa faţă de Géraldine. Totuşi Géraldine îl plictisise şi ar fi fost o uşurare să petreacă câteva zile la New York fără ea.

În consecinţă, în Swedish Haven se duse la cabina telefonică din gară şi ceru o convorbire interurbană cu fratele său la New York.

— N-am timp să-ţi vorbesc acum, dar aş vrea să mă suni acasă astă seară la ora şapte, îi spuse el.

— S-a întâmplat ceva? îl întrebă Penrose Lockwood.

— Nu s-a întâmplat nimic, dar cheamă-mă la şapte,

când o să am mai mult timp de vorbit.

La ora şapte punct, în timp ce George şi Géraldine se îndreptau spre sufragerie, jupâneasa îl anunţă pe George că domnul Penrose Lockwood era la telefon şi dorea să-i vorbească.

— Oh, Doamne! exclamă George. Ei bine, du-te în sufragerie, Géraldine. Vin şi eu peste o clipă.

— O să ţi se răcească supa, îi atrase atenţia Géraldine.

— O exista vreun mijloc ca s-o ţii caldă, replică George.

— Oh, bine!

George vorbi din biroul lui, lăsând uşa larg deschisă pentru cazul în care Géraldine şi-ar fi dat osteneala să asculte.

— Da, Pen. Tocmai ne aşezam la masă.

— Despre ce voiai să-mi vorbeşti? îl întrebă Pen.

— Despre afacerea cu bomboanele. Tipii cu reclama, zici?

— Vorbeşti în şarade, spuse Pen.

— Îmi dau perfect de bine seama. Dar e-n regulă. Am să iau trenul de noapte şi mâine dimineaţă ne vedem la birou. Sărutări Wilmei. Îţi mulţumesc că mi-ai telefonat.

Închise telefonul şi se duse în sufragerie.

— La noapte trebuie să plec la New York. Tipii cu reclama au lăsat o groază de material la birou şi ştii cum e Pen. Întotdeauna vrea să facă lucrul cuvenit. Habar n-are dacă materialul este important sau nu, deşi în cazul de faţă este într-adevăr foarte important. Ţi-a transmis sărutări.

— Îmi imaginez că fiind însurat cu Wilma are o mulţime de rezervă.

— N-ai vrea să mă duci cu maşina până la gară? La ora zece, o întrebă George.

— Ah, nu! Andrew a stat degeaba toată ziua.

— Credeam că poate ţi-ar place să iei puţin aer curat.

— Nu-mi face plăcere să şofez noaptea. Şi apoi să mă schimb o dată la plecare şi încă o dată la întoarcere. Şi tocmai la ora când încep să prind posturi bune la radio. Ce rost are să mă deranjezi?

— Te rog uită tot ce ţi-am spus, zise George. Era mai degrabă mulţumit că poate pleca într-o stare de dezamăgire justificată. Hotărâse dinainte călătoria sa la New York, dar refuzul Geraldinei de a-l conduce îi dădea toată libertatea, îşi făcu singur de lucru până la ora trenului şi când Andrew trase maşina, George îi strigă de jos rămas bun Geraldinei, care avea dificultăţi să prindă Cincinnati la radio. Chiar dacă ea răspunse la cuvintele lui de despărţire, el nu o auzi.

Trenul de noapte mergea numai până la Jersey City şi după ce traversă fluviul cu bacul se duse direct la birou. Era prea devreme ca Pen să fie acolo, dar funcţionarii începuseră să se prezinte la serviciu. Spre surpriza lui George, una din primele sosite era Marian Strademyer, adevărata raţiune a venirii lui în oraş, deşi întrucâtva se aşteptase ca Marian să profite de legătura ei cu Pen pentru a-şi aroga unele mici privilegii, cum ar fi acela de a veni mai târziu. Arăta proaspătă şi plină de viaţă, o funcţionară comercială perfectă şi totuşi pe de-a-ntregul feminină, şi feminitatea ei îl convinse că impulsul căruia îi dăduse ascultare fusese propice în Swedish Haven şi avea să fie propice şi la New York. Marian purta o rochie dintr-un material aducând a serge albastru, cu un cordon îngust de piele, şi cu guler alb. Rochia era sobră, aproape ca veşmântul unei călugăriţe; de cordonul de piele ar fi putut, atârna un şirag de mătănii, iar gulerul alb putea fi transformat într-o bavetă din cele scrobite pe care le poartă călugăriţele. George Lockwood nu se uitase niciodată la călugăriţe ca la nişte femei lipsite de sex. Bordelul acela din Paris în care pensionarele purtau veşminte de călugăriţă îi dăduse lui George întotdeauna

impresia că îi cerea un grad de autoamăgire care era sub demnitatea lui; pe de altă parte, văzuse întâmplător câte o tânără călugăriţă veritabilă a cărei inocenţă îngăduitoare ar fi investigat-o cu plăcere.

— Nu vă aşteptam până la douăzeci şi nouă ale lunii, spuse Marian Strademyer.

— Aşa e, dar s-a ivit ceva şi am venit cu trenul de noapte.

— Aţi luat micul dejun? Să trimit să vă aducă ceva de jos, de la Savarin.

— L-am luat în gară, mulţumesc. M-am şi bărbierit în gară. Trenul soseşte teribil de devreme. Ce-ai mai făcut?

— Oh, nimic deosebit, am impresia, răspunse Marian.

— Eşti fericită? Aşa pari, continuă el.

— Fericită? E o întrebare pe care nu mi-o pun niciodată, mai ales la nouă şi jumătate dimineaţa.

— Ei bine, dacă dai – impresia că eşti fericită la ora asta, înseamnă că eşti cu siguranţă, spuse George.

— Oh, cred că dau impresia asta pentru că sunt sănătoasă.

— Sănătoasă şi tânără.

— Nu vorbi ca şi cum ai arăta ca un bolnav de optzeci de ani.

— Oh, de-abia am ieşit de la frizerie. Institutul de înfrumuseţare al bărbaţilor. La ce oră trebuie să vină fratele meu?

— De obicei vine imediat după ora zece. Şi cum aseară la plecare n-a spus nimic, cred că peste o jumătate de oră, sau cam aşa ceva, are să fie aici.

— Atunci am să-l aştept. Mi se pare că astăzi am să fiu într-un continuu du-te-vino.

— Vă trebuie o stenografă? Vă stau la dispoziţie, dar dacă aveţi nevoie de cineva pentru toată ziua vă dau pe una din celelalte fete-Nu vă aşteptam până la douăzeci şi nouă.

— Să vedem cum au să se desfăşoare lucrurile. Mâine s-ar putea să am nevoie de o stenografă, dar astăzi cred că nu.

— Perfect, spuse Marian şi plecă, dar, în timp ce pleca, cu spatele întors la el, paşii ei avură o ezitare, pe care George o luă drept un indiciu că nu-i venea să plece. Relaţiile dintre ei, îşi dădu el seama, fuseseră reluate; impulsul lui se bazase pe un instinct sigur.

Îşi umplu timpul dând câteva telefoane lui Charley Bohm, lui Ringwall, la agenţia publicitară, la Carstairs ca să-şi reţină o cameră. Tocmai vorbea cu hotelul, când Pen intră în biroul lui.

— Bună frăţioare, spuse George.

— Bună dimineaţa, îi răspunse Pen. Ce-i tot misterul ăsta?

— Ia loc, îl invită George. Mi-am dat pur şi simplu seama că trebuie să plec pe lângă Géraldine câteva zile.

— Eşti omul cel mai afurisit de care am auzit vreodată. N-ajungea să-ţi faci un geamantan şi să vii la New York, cum ar fi făcut orice om normal?

— Sunt anumite subtilităţi pe care tu nu le înţelegi. Ce mai face Wilma?

— Oh, Wilma e foarte bine.

— Dar *nu* grozav. Şi tu ce mai faci?

— Ce mai fac? Cum adică, ce mai fac?

— Deh, răspunsul tău îmi dă să înţeleg că pentru tine lucrurile nu merg prea bine.

— Câştigăm bani. Dacă totul ar fi atât de uşor ca asta! spuse Pen.

— Ai necazuri cu iubita ta.

— Aş prefera să-ţi vorbesc despre asta altă dată… dacă trebuie să vorbesc ceva despre asta.

— Vorbeşte acum, pentru numele lui Dumnezeu.

— Mai întâi lasă-mă să mă duc să mă uit la telegraf. Vreau să văd ce cotă au avut azi la deschidere nişte

acţiuni. E vorba de o afacere personală în urma unei informaţii primite acum câteva zile. Trecu în biroul mare şi rămase în picioare lângă masa telegrafului, ţinând panglica în mână. George putu să-l vadă dând aprobator din cap şi aruncând panglica în coşul de hârtii.

— E-n regulă? îl întrebă George.

Pen dădu şi mai tare din cap.

— Aşa cum mi s-a prezis. Nu ţii să afli despre ce-i vorba, nu-i aşa? Dacă ţii neapărat să afli, am să-ţi spun, dar nu trebuie să te-amesteci.

— Sper că te referi la acţiuni, nu la viaţa ta particulară.

— Mă refer la acţiuni, dar ai dreptate, mă puteam gândi la fel de bine şi la cealaltă problemă, răspunse Pen.

— Nu te-ai gândit decât la una din ele, dar răspunsul tău putea fi luat în ambele sensuri. Nu, nu mă interesează speculaţiile tale la bursă, mă interesează însă viaţa ta amoroasă.

— Wilma s-a încurcat cu un pederast. Adică îmi face impresia că este pederast. S-ar părea că pe jumătate din bărbaţii pe care-i cunosenu-i interesează dacă nevestele lor au pe lângă ele un pederast care se ocupă de ele, şi nici pe mine nu m-ar interesa. Dar tipul ăsta s-ar putea să nu fie pederast. Se numeşte Eugen Hyme, H, y, m, e, E un ovrei tânăr, de vreo treizeci şi ceva de ani, înrudit cu câteva din familiile acelea evreieşti importante. Îl interesează muzica şi toate chestiile de genul ăsta, dar are şi o slujbă în cartierul comercial, în direcţia de schimburi cu străinătatea a fraţilor Glassman.

— Nu pari prea îngrijorat din pricina lui, remarcă George.

— Ei bine, sunt şi nu sunt îngrijorat, zise Pen. În primul rând e atât de leşinat încât ai impresia că o noapte zdravănă de amor l-ar pulveriza. Poate că mă înşel şi în privinţa asta, dar nu cred că se culcă cu Wilma. În al doilea

rând, nu prea înţeleg ce găseşte la Wilma, în afară de faptul că prin ea este invitat în câteva case în care altminteri n-ar fi pus piciorul în viaţa lui. În privinţa asta seamănă cu mine, cu diferenţa că după douăzeci de ani oamenii s-au obişnuit oarecum cu mine. Vorbesc de vechile relaţii ale Wilmei din societatea newyorkeză. Cam asta e cu domnul Hyme.

— Cam asta e cu domnul Hyme, îl îngână George.

— Va trebui să revin la el peste o clipă, continuă Pen. Am stat de câteva ori de vorbă cu Wilma şi am regretat că nu-ţi semăn mai mult. Nu mă pricep ca tine în chestiunile astea. Am încercat să tatonez lucrurile în privinţa obţinerii urnii divorţ.

— Sfinte Dumnezeule! exclamă George.

— Ah, n-am fost chiar în halul ăsta de stângaci. N-am rostit cuvântul divorţ. Dar i-am spus că pare frământată şi nefericită şi am întrebat-o dacă nu există altcineva la mijloc.

— Cine s-a găsit să facă pe abilul! Calci în strâchini ca un nătâng, Pen!

— Mi-am dat seama. Dar trebuia neapărat să aflu cam ce părere ar avea despre un divorţ, pentru că vreau să divorţez. M-am împăcat cu iubita mea şi vreau s-o iau de nevastă. Nu-i corect din partea mea s-o împiedic să se mărite dacă nu-s dispus să mă însor cu ea. Şi are dreptul la mult mai multe decât are în condiţiile actuale. De fapt, are dreptul să fie soţia mea. Wilma are totul şi nu-mi dă nimic în schimb, pe când iubita mea mă face fericit, aşa cum n-am mai fost de ani de zile, şi nu primeşte aproape nimic. Cel puţin din punct de vedere material. Aşa c-am vrut să aflu cam cât m-ar costa libertatea de a mă însura cu ea.

— Şi n-ai aflat, spuse Geopge.

— Aici te înşeli. Am aflat că Wilma n-are de gând să divorţeze de mine, nici acum, nici altă dată. Se pare că după prima noastră convorbire s-a destăinuit domnului

Hyme şi acesta a ghicit imediat că vreau să divorţez, că sunt frământat şi nefericit. Şi că am o amantă. Şi cam aşa stau lucrurile.

— Wilma ţi-a spus toate astea?

— Da. Data următoare când am pus problema pe tapet mi-a vorbit de parcă în cameră cu noi ar fi fost un avocat. Era altă femeie, şi ar fi trebuit să-mi dau seama de la început. Mi-a spus că pot să-mi iau o amantă, sau oricâte amante vreau, dar că să nu sper că îmi va da vreodată motive de divorţ. Mi-a spus-o fără ocol. Zicea că nu banii sunt motivul, dar în clipa următoare mi-a spus că dacă ea ar lua jumătate din ei şi eu aş păstra cealaltă jumătate, amândoi am fi exact cu atâta mai săraci. Fiecare din noi ar valora pe jumătate din cât valorăm acum.

— Şi are perfectă dreptate. Am impresia că domnul Hyme are foarte mult bun simţ. Pentru că asta vine de la el, sunt convins. Wilma n-ar fi scornit în viaţa ei aşa ceva. Şi astfel, revenind la domnul Hyme, problema este de ce doreşte să păstreze acest *statu-quo*? Bănuiesc că domnul Hyme vrea să aibă o prietenă devotată în societatea newyorkeză, pentru tot restul vieţii lui, dacă-i posibil. Mai curând sau mai târziu, vechii prieteni ai Wilmei vor ajunge să-şi dea seama că domnul Hyme a fost acela care a sfătuit-o să-şi apere căsnicia. Prin urmare domnul Hyme este un om de toată încrederea, şi nu tipul de „gigolo” care ar fi putut la fel de uşor s-o convingă pe Wilma să divorţeze şi să-l ia pe el. Domnul Hyme e un om primejdios, cu atât mai mult cu cât nu pare de loc primejdios.

— Aşa e, zise Pen.

— Şi atunci cum rămâne cu tine şi cu metresa ta?

— N-am avut curajul să-i spun adevărul.

— Asta mai mult sau mai puţin am dedus-o. Dar cum de a avut atâta răbdare? I-ai cerut tu asta?

— Nu, răspunse Pen. Nici nu mi-a trecut prin cap.

— N-o consideri prea inteligentă. N-ai stat niciodată

să priveşti lucrurile şi din punctul ei de vedere? Mai mult ca sigur că-şi dă seama că o duci cu vorba. Şi asta-i a doua oară, dacă nu mă înşel. Te-ai mai despărţit de ea o dată, şi ai revenit. De data asta s-a gândit desigur că ai intenţii serioase.

— Da. Dar am prevenit-o că s-ar putea să dureze un timp, zise Pen.

— Ce înseamnă un timp? Un an? Doi ani? Două luni? De fapt cât a trecut de când o tot amâni?

— Aproape şase luni, mi se pare, răspunse Pen.

— Pen, dacă insişti să fii dat dracului de onorabil în chestiunea asta, ar trebui să renunţi la ea. De ce ţi-e teamă?

— Cine spune că mi-e teamă?

— Eu, răspunse George. De ce n-o concediezi?

— Doar ştii cine este, răspunse Pen.

— Da, şi ştiu de multă vreme. Vrei s-o concediez eu?

— Nu, categoric nu. Nu vreau să-şi dea seama că ştii şi tu. Dar trebuie neapărat să plece de la noi, eu voi fi acela care am să-i spun.

— Şi pe urmă? Are să rămână amanta ta?

— Dacă o să vrea. Însă nu vreau să te amesteci. Dacă insişti să plece de la noi, poţi să inventezi un pretext ca s-o dăm afară. Dar eu voi fi acela care am să i-o spun, şi tu n-ai să te amesteci.

— De ce să n-o chem chiar acum aici ca să-i spunem amândoi? A venit timpul să dăm cărţile pe faţă.

— Dacă faci asta, nu-ţi mai vorbesc în viaţa mea. Numai când sunt cu ea simt că trăiesc. Când o am lângă mine, aici, la birou, şi în clipele când putem fi singuri. Îmi dau seama de ce vrei să plece de la noi. Dar n-am să-ţi îngădui să te amesteci câtuşi de puţin în restul timpului în care o văd.

— Pencând ai să te saturi de ea, ai să regreţi că nu m-ai lăsat să aranjez eu lucrurile.

— Eu nu-s ca tine, replică Pen. Nu semănăm de loc. Nu m-aş gândi în viaţa mea să-mi dau atâta osteneală numai ca să scap câteva zile de lângă nevastă-mea. Telefoane interurbane, scornirea unei minciuni în legătura cu reclama, luarea trenului de noapte. Doamne Dumnezeule, ce sistem de viaţă!

— Demonstrează-mi întrucât sistemul tău este mai bun.

— Poate nu-i mai bun, însă e al meu, nu-i al tău. Tu nu ţi-ai văzut nici chiar propriii tăi nepoţi, uite unde te-a dus sistemul tău. Şi nici n-ai să-i vezi vreodată, până nu vor fi destul de mari ca să nu le poţi face niciun rău.

— Tânărul Hibbard ţi-a spus asta?

— N-are nicio importanţă cine mi-a spus. Asta-i adevărul, continuă Pen. Propriul tău fiu îşi fereşte copiii de tine. Ai o groază de lucruri pentru care trebuie să dai socoteală, amice.

— Cui?

— Lui Dumnezeu, poate.

— Oh, Doamne! Şi informaţia asta tot de la Hibbard o deţii? Sau ai scornit-o singur? Tu şi cu domnul Hibbard aveţi cu siguranţă să vă comunicaţi o mulţime de lucruri.

— Lui Hibbard n-are de ce să-i fie frică de tine.

— Ţie ţi-e frică?

— Nu de tine, ci de ce ai putea să faci unei fiinţe pe care o iubesc. Dar dacă ai să-i faci vreun rău, George, poate să-nceapă să-ţi fie frică de mine. Vorbesc serios.

George îşi bătu vârfurile degetelor unele de altele şi se uită pe fereastră.

— Ceea ce prietenul tău, domnul Hyme, spunea despre căsnicia ta se aplică şi în cazul nostru la fel de bine. Dacă eşti într-adevăr convins că eu sunt marele intrigant din piesă, ar trebui să chemi avocaţii. Dar cum spunea domnul Hyme, dacă îţi iei jumătatea ta şi eu mi-o iau pe a mea, vom fi amândoi exact cu atâta mai săraci. Ce vrei să

facem?

— Trebuie să mai reflectez, spuse Pen.

— Ai dreptate. Să nu faci nimica impulsiv. Mă găsesc aci în urma unui impuls şi acum o jumătate de oră eram sigur că fusese unul bun. Totuşi, o să vedem. Mi-am dat atâta osteneală ca să fac tot drumul ăsta. Tu mai reflectează. Apropo, tot restul zilei şi diseară am să fiu la Carstairs. Acum, dacă îmi dai voie, vreau să mă reped să-l văd pe Charley Bohm. Ah, ai cumva de gând să-i relatezi domnişoarei Strademyer această discuţie? Se oferise să-mi stenografieze ceva, şi dacă ai da totul pe faţă ar fi o situaţie foarte jenantă.

— Am s-o scutesc de asta, zise Pen.

— Ce om de treabă eşti, Pen. Ce exemplu frumos pentru fratele tău mai mare!

— Du-te în moaş-ta, izbucni Pen.

— Nix, făcu George.

Ar fi trebuit să se ocupe de duplicitatea neprevăzută a tânărului Preston Hibbard, dar prima la rând era Marian Strademyer, Marian Strademyer şi ezitarea aceea de a ieşi de la el din birou. O sună.

— Am venit la New York pentru un anumit motiv, începu.

— Oh, zău? Şi care anume? întrebă Marian.

— Am să ţi-l spun mai târziu.

— Când mai târziu?

— Oh, la ora şase să zicem? La tine acasă?

Ea clătină din cap.

— Imposibil.

— Păcat. Am făcut tot drumul degeaba.

— Puteai să-mi telefonezi de ieri.

— Nu, a fost o inspiraţie momentană. Şi la ora aceea nu te-aş fi găsit aici.

Marian tăcu un timp.

— Am să văd ce pot face. După amiază mai treci pe

aici?

— Da, după dejun.

— Am să văd ce pot face, repetă ea.

George Lockwood fusese ispitit să-i spună ce să facă, dar rezistă acestei ispite. Măcar în ceea ce o privea impulsul pe care-l urmase rămânea valabil. Într-adevăr, cugetă el repede, faptul că dăduse ascultare impulsului său, deşi putea să agraveze într-o oarecare măsură raporturile cu Géraldine şi să-i producă dificultăţi lui Pen, continua să-i promită relaxarea de care simţea nevoie. O aventură care s-ar fi desfăşurat prea uşor n-ar fi fost stimulatoare. Chiar şi supărarea pricinuită de ipocrizia tânărului Hibbard îl făcea pe Hibbard mai interesant decât dacă ar fi fost doar un excentric bostonian convenţional. Bostonul era plin de excentrici convenţionali.

Clubul la care se întâlnea cu Charley Bohm, pentru dejun, era un club neinteresant – în unul din vechii zgârie-nori – deopotrivă de neinteresant ca şi Charley Bohm; dar avusese destule emoţii pentru o singură dimineaţă şi George era în prezent mulţumit că în următoarea oră şi jumătate nu i se va mai cere niciun efort intelectual.

— Merge strună, începu Charley, după ce îşi comandară dejunul.

— Da, ţi-am citit toate scrisorile şi am avut o scurtă convorbire cu Ringwall.

— Abil tip, Ringwall ăsta. Destul de abil ca să-şi dea seama că afacerea noastră ar putea să reprezinte foarte mult pentru el.

— Ar trebui să-i subliniezi acest lucru, zise George.

— Ce vrei să spui, George?

— În faza aceasta a jocului avem nevoie de tot entuziasmul colaboratorilor noştri, de tot ce pot da din ei. Tu mai ai şi alte treburi, şi eu la fel. Suntem băgaţi şi în alte afaceri. Entuziasmul meu iniţial a început să se risipească, al tău nu?

— Deh, până la un anumit punct. Niciunul dintre noi nu-i din sectorul dulciurilor. În ceea ce mă priveşte, sunt dispus să fac afaceri şi cu îngrăşăminte, dacă întrezăresc o posibilitate de câştig.

— Exact. Dar Ringwall nu trebuie lăsat să aibă gânduri d-astea trădătoare. Mă întreb, n-ar fi cumva cazul să-i vânturăm ceva pe la nas? Să-l stimulăm.

— Eu zic să mai aşteptăm puţin. Deocamdată nu-i nevoie, zise Charley.

— Ei bine, tu îl vezi mai des ca mine, dar n-aştepta până în ultima clipă. Caută să anticipezi scăderea entuziasmului.

— Cât te gândeai să-i oferim?

— Cât scoate în prezent?

— În jur de douăzeci de mii pe an presupun, răspunse Charley.

— Ei bine când o să avem un director al nostru pentru publicitate, n-o să-i dăm douăzeci şi cinci de mii şi diverse gratificaţii în raport cu producţia?

— Elabar n-am. Atât o să-i dăm?

— Cam aşa ceva, spuse George. Directorul nostru pentru publicitate va trebui să fie cel mai harnic om din toată echipa. Oricine poate să fabrice bomboane. Umpli o cadă cu cremă de ciocolată, arunci câţiva struguri în ea şi ai o marfă. Dar trebuie să-i dai un nume şi să convingi lumea s-o cumpere. Asta-i rolul tipului cu reclama. Întâmplător, asta n-ar fi o bomboană rea, doar nişte cremă de ciocolată cu ceva struguri în ea. Poate o să încercăm şi asta, mai încolo. S-ar putea să reiasă că e mai bună decât cea pe care o avem.

— Când ţi-a venit ideea asta?

— Abia acum.

— Aproape că-i simt gustul, spuse Charley.

— N-ar fi rea, nu-i aşa? Cine ştie, poate ne vom extinde chiar înainte de a vinde prima noastră bomboană.

În cazul acesta vom avea nevoie de oarecare sprijin financiar. Ce ştii despre fraţii Glassman?

— Nu mai mult decât ştii şi tu, probabil. Nu-s din aceeaşi categorie ca Julie Bache şi Otto Kahn, dar sunt una din cele mai vechi firme evreieşti. Dar de ce să dai voie evreilor să intre în afacerea asta? N-am auzit în viaţa mea că s-ar strădui să ne îmbogăţească pe noi.

— E adevărat, dar mă gândeam la un viitor destul de îndepărtat şi, întâmplător, azi dimineaţă, am auzit vorbindu-se de ei. Cunoşti un tip pe nume Heyme?

— Ah, pe Leonard Heyme, îl cunosc. E un grangur bătrân, dar acum câţiva ani s-a retras din afaceri şi trăieşte în Europa. La Viena. E născut acolo mi se pare. De ce mă întrebi de el?

— Oh, i-a menţionat cineva numele şi nu ştiam cine e.

— Are doi fii care lucrează la Glassman, dar pe ei nu-i cunosc. Sunt membri aici, dar n-aş putea deosebi pe unul de altul. Eh, aşa cum e piaţa astăzi, nu ne va fi greu să adunăm bani, mai ales dacă reuşim să pornim bine afacerea pe piaţă. Toţi au să se repeadă şi au să încerce să ne cumpere afacerea şi dacă avem şi altă bomboană încă nelansată, stăm destul de bine.

— Câţi bani ai Charley?

Charley izbucni în râs.

— Ei drăcia dracului! Ştii că eşti primul tip care mă întreabă asta? De ani de zile de când sunt în afaceri nu m-a întrebat nimeni aşa direct. Dar, mă rog, cât crezi că am?

— Trei milioane, spuse George.

— Mai mult.

— Zece milioane, spuse George.

— Mai puţin.

— Între trei şi zece.

— Mai aproape nu te las să te apropii. Dar de ce m-ai întrebat?

— Aşa, din curiozitate, răspunse George.

— Hm! E o întrebare cam indiscretă, George. Cunosc câţiva tipi care ţi-ar trage un pumn între ochi, dacă le-ai pune întrebarea asta.

— Sunt singurul gen de oameni pe care face să-i întrebi.

— Totuşi lumea te socoteşte un gentleman, George.

— Mai am puţin până să ajung, deci nu sunt legat de codul manierelor elegante.

— Ei bine, eu v-am considerat întotdeauna nişte gentlemeni, pe tine şi pe Pen.

— Pen poate că este. E cu patru ani mai tânăr decât mine, şi poate că timpul acesta a fost suficient. Asta-i o idee foarte interesantă, să ştii! Poate că tocmai aceşti patru ani în plus au creat toată diferenţa. Da, cred că Pen este un gentleman, singurul din familie care a ajuns la potou.

— Crede-mă, nu prea înţeleg ce dracu' tot îndrugi, rosti Charley.

mmare pentru Charley Bohm.
la 30 ale lunii în scopul de a-i

George canalizã din nou conversaţia spre subiecte mai fa1 „Căzură de acord să se revadă

Ringwall. Ceea ce promisese să nu fie decât un dejun neinteresant, cu un om neinteresant, într-un club neinteresant, reuşi până la urmă să dea naştere unei teorii interesante: că patru ani din istoria familiei Lockwood îi fuseseră de folos lui Pen. Pen era gentleman pentru că înaintea lui existase bunicul lor, tatăl lor, George însuşi şi cei patru ani ca să-l facă un gentleman. Patru ani, fără influenţa bunicului lor, om straşnic dar neşlefuit, ar fi putut crea o diferenţă; şi nu exista nicio îndoială că, într-un loc ca St. Bartholomew, un băiat al cărui frate mai mare şi tată fuseseră înaintea lui acolo, era mai uşor acceptat şi deci nu mai era stânjenit de necesitatea de a se adapta, care-i chinuia pe băieţi în liceu şi în facultate. Între fraţi exista adesea rivalitate, dar George îşi dădu acum seama că dacă

existase o anumită rivalitate, aceasta fusese fără importanţă şi se rezumase la o mică pizmă din partea lui Pen, pizmă faţă de fratele său mai mare, şi nu o lipsă de încredere faţă de propria sa poziţie în comunitatea şcolară. Într-o bună zi, când vor fi mai bătrâni, când vor putea privi calmi în urmă, la trecutul lor şi la relaţiile dintre ei.

George îl va întreba pe Pen despre toate acestea. Nu era exclus ca Pen să fie atât de stupid încât să nu-şi poată reaminti emoţiile din copilărie, dar lucrul acesta merita o încercare. Pen era stupid, aşa cum sunt gentlemenii adesea.

George se întoarse la birou ca să-şi ia valiza. Nici Pen şi nici Marian Strademyer nu se întorseseră de la dejun şi lăsă vorbă telefonistei că se îndreaptă spre Carstairs. Luă un taxi spre centrul oraşului, se înscrise la hotel, şi făcu o baie lungă şi fierbinte. „Să mă fac frumos pentru domnişoara Strademyer, murmură el. Sunt sigur că şi ea are de gând să se facă frumoasă pentru mine”. La ora patru îi telefonă la birou.

— Undeeşti, la masa de lucru? o întrebă el.

— Da, răspunse fata.

— Bine, deci nu te poate auzi nimeni. Să zicem la şase, la tine acasă?

— Mai bine la şi jumătate.

— La şapte, dacă preferi.

— Ar fi mai bine. Mi-a fost foarte greu să scap de aranjamentul iniţial.

— Oh, îmi pare rău s-aud asta.

— Am să-ţi povestesc totul.

— Nu fi indispusă. Ne vedem la şapte, încheie George.

Scăpase cu greutate de aranjamentul iniţial – aceasta explica de ce ea şi cu Pen se întoarseră târziu de la dejun. George se întrebă unde se duceau să ia masa când erau împreună. Dar oraşul era atât de înţesat cu localuri

clandestine, încât în cincisprezece minute puteau ajunge cu taxiul într-un local, dinainte stabilit, din Chelsea, pentru a evita cunoştinţele din cartierul financiar.

Având aproape trei ore de pierdut, George se îmbrăcă încet şi se duse pe jos la *Racquet Club*, unde urmări şi apoi jucă mai multe partide de biliard cu câţiva oameni care se părea că sunt nelipsiţi de acolo. Luă un whisky cu apă, din care sorbi pe îndelete până veni timpul de plecare şi, la şapte şi cinci, urcă treptele casei de pe Murray Hill, unde Marian Strademyer îşi avea apartamentul.

Marian scoase lanţul de siguranţă de la uşă şi îl lăsă să intre. Îşi schimbase rochia de călugăriţă cu una imprimată.

— Ai adus o mulţime de schimbări apartamentului de când n-am mai fost pe aici, remarcă George.

— Da, dar şi el m-a schimbat pe mine, replică Marian.

— În ce fel?

— În rău. M-a făcut să-mi dau seama ce amuzant ar fi să poţi cheltui o grămadă de bani. O grămadă.

— Nimeni nu-ţi poate lua asta în nume de rău, spuse George. Rareori mi-a plăcut ceva mai mult decât construirea casei mele. Nu spun că aş mai face asta încă o dată, dar a fost o experienţă care merită încercată.

— Iei un cocteil sau altceva?

— Ai băut ceva până acum?

— Da, un Martini.

— Atunci, tot asta am să beau şi eu. Mai ai?

— Oh, Doamne, da! N-am băut decât unul, răspunse Marian. Shakerul e aproape plin.

Îşi umplură paharele şi se aşezară faţă-n faţă, pe nişte scaune dinaintea căminului.

— S-ar putea ca telefonul să înceapă să sune din clipă în clipă, dar am să mă fac că nu-l aud, îl preveni ea.

— Scoate-l din furcă, o sfătui George.

— Nu. Vreau să mă creadă plecată. Dacă îl scot din furcă, telefonista are să-i comunice că e scos şi o să-şi dea seama că sunt aici. Ar putea să-i ceară telefonistei să bage sirena. E foarte supărat pe mine.

— E într-o dispoziţie sufletească foarte dificilă, spuse George.

— Ia mai dă-l dracului. Ce-aveai să-mi spui?

— Motivul adevărat pentru care am venit la New York? Termină-ţi paharul şi mai toarnă-ţi unul.

— E chiar atât de grav?

— N-am impresia că e ceva grav, dar după trei Martini ai să fii mai înţelegătoare.

— E-n regulă, zise Marian. Umplu din nou amândouă paharele şi îşi bău paharul.

— Okay! Sunt gata. Dar tu ce faci cu al tău?

— Ah, la fel, bineînţeles, şi George îşi ridică paharul.

— Acum sunt plină de înţelegere.

— Am mai fost acuzat până acum că nu sunt romantic, dar îţi arăt mult mai mult respect fiind complet sincer. Tu şi cu mine semănăm foarte mult, să ştii.

— Crezi?

— Da. Ai să fii şi tu tot atât de sinceră cu mine?

— Nu ştiu.

— Azi dimineaţă ai fost la mine în birou, am trăncănit câteva minute şi apoi ai dat să pleci.

— Da.

— Şi ai avut o ezitare, continuă el.

— Da?

— Nu-ţi mai aduci aminte?

— Nu-mi amintesc decât că am simţit că te uitai la mine. Mă fixai; de fapt parcă te dădeai la mine.

— Mă tot dau la tine de douăzeci şi cinci de ore.

— Iar eu mă dau la tine… de nouă, mi se pare.

— Şi dacă începe să sune telefonul?

— Am să închid uşa dormitorului. O să-l auzim, dar

nu prea tare.

— Poate nici n-o să-l auzim.

Se ridicară amândoi deodată şi el o prinse în braţe şi o sărută pe gură.

— Nu ştiu, poate băutura e de vină, dar nu înţeleg de ce stăm aici îmbrăcaţi. Tu înţelegi?

— Nu, răspunse George.

Se dezbrăcaseră şi stăteau pe marginea patului, când telefonul începu să sune.

— El este, spuse Marian. A ales un moment prost.

— Nu te mai gândi la telefon.

— Ba am să mă gândesc. Aproape uitasem de fratele tău, dar acum vreau să fac toate lucrurile pe care el nu vrea să le facă niciodată.

Telefonul începu să sune din nou, dar acum zăceau liniştiţi şi-l ascultară, ea odihnindu-şi capul pe braţul lui, el stând cu mâna pe pieptul ei.

— Ce vrea? o întrebă George.

— Oh, Doamne, nu ştiu ce vrea, şi nici el nu ştie ce vrea.

— Ce i-ai spus?

— Că astă seară vreau să fiu singură.

— Vine în fiecare după amiază?

— Aproape.

— Are cheie?

— Oh, desigur. Uneori ajunge înaintea mea. Nu ne culcăm întotdeauna. Uneori nici nu vorbim prea mult. Tot ce vrea e să fie aici. În unele zile e nevoit să plece chiar în clipa în care sosesc eu. O dată i-am şi spus că are o slăbiciune pentru mobilierul meu.

— E ciudat?

— Ciudat la el e că n-are nicio ciudăţenie. Toţi au câte una, numai el n-are. Din cauza aceasta mi-e şi cam frică să mă mărit cu el. Vreau să am bani, şi să nu trebuiască să muncesc pentru a-mi câştiga existenţa. Dar

dacă ar afla vreodată că am legături cu un alt bărbat, ar putea deveni meschin. E teribil de gelos.

— Serios?

— Aşa sunt cei de genul lui. Ştie că am făcut de toate. I-am spus-o, sperând c-am să-l fac să se mai potolească puţin.

— De aici se deduce că ai pe cineva ca mine.

— Nu-i ca tine, dar nu-i nici ca Penrose. E un actor care locuieşte în apropiere pe Strada Treizeci şi Şapte. Oh, Doamne, odată a plecat de aici la ţanc. Într-o duminică după amiază s-a încrucişat cu Penrose pe scări. Fusese aici sâmbătă toată noaptea şi duminică dimineaţă şi Penrose trebuia să vină în jur de ora patru, dar a ajuns aici pe la două. Atunci mi-am dat seama cât poate fi de gelos. Nu pot să spun decât că am avut noroc că n-a picat aici duminică dimineaţă. Cam o dată pe an trebuie să-mi dau drumul, să scap de toate inhibiţiile mele. Regret că nu poţi rămâne toată noaptea, dar o să continue să telefoneze şi dacă nu-i răspund la zece e în stare să-şi facă apariţia, şi n-ar ieşi prea bine. E foc făcut pe tine, râu vrea să-mi spună de ce, şi bănuiesc că nici tu n-ai să-mi spui, dar în clipa de faţă te are notat la catastif. Am să-ţi pregătesc o gustare, dar după asta va trebui să pleci. Ai putea să revii, însă. Pe la miezul nopţii, să zicem, ca să rămâi noaptea aici. Chiar dacă va veni la zece, nu rămâne niciodată toată noaptea. E foarte precaut din cauza nevesti-sii. S-a încurcat cu un pederast, care o învaţă ce să facă şi Penrose nu vrea ca ea să-l aibă cu ceva la mână.

— Ce-ar fi să plec acum şi să-mi telefonezi la hotel, pe la douăsprezece, să zicem.

— Ar fi mai prudent aşa. Nu poţi şti niciodată ce o să facă, şi ar fi bine să mănânc ceva, altfel s-ar putea să adorm şi să n-aud telefonul. Da, pleacă acum şi îţi telefonez când pot, după ora zece. Eşti la Carstairs, ca de obicei.

Când îşi puse negligéul tremura puţin din cauza băuturii şi la despărţire îi luă mâna şi şi-o plimbă pe tot corpul.

— Regret că trebuie să pleci, dar e mai cuminte aşa. Şi mă ştii doar. Sunt o fată rezonabilă. Acestea fură ultimele cuvinte pe care avea să le mai audă din gura ei. Îl sărută şi-l împinse cu blândeţe afară pe uşă, şi o auzi punând lanţul de siguranţă la loc.

Luă cina în camera sa de la Carstairs, după ce făcu o baie şi se schimbă în pijama şi halat. Aţipi într-un fotoliu, în timp ce încerca să-şi concentreze atenţia asupra unui roman intitulat *Arrowsmith*, scris de autorul romanelor *Main Street* şi *Babbitt*, cărţi care-i plăcuseră destul de mult. Se trezi cu gâtul ţeapăn, şi când văzu că ceasul său arăta unsprezece şi cinci, se ridică şi se spălă pe faţă. Ceru să i se aducă o cană cu cafea şi se întrebă cât va trebui să mai aştepte telefonul Marianei Strademyer. În timp ce umbla prin cameră şi sângele îi circula mai liber, durerea de la gât îi dispăru şi descoperi că somnul îl înviorase. Dorinţa grabnică pentru plăcerile pe care avea să le împartă cu Marian se transformă în curiozitate. În dispoziţia ei şi a lui, vigoarea extremă nu era o condiţie esenţială. În timp ce-şi sorbi cafeaua şi se dezmetici îşi îngădui doar o vagă anticipare asupra planurilor pe care Marian şi le făcuse pentru restul nopţii. Pe de altă parte dorea să se gândească cu oarecare amănunţime la poziţia pe care ea ar putea s-o ocupe în viitorul lui. O va scoate de la firmă şi din viaţa fratelui său, dar presimţea că ar putea-o convinge să-i devină amantă. Cu o soţie ca Géraldine avea hotărât nevoie de o amantă; şi deoarece Marian îi oferise o privelişte atât de obiectivă a vieţii ei, o înţelegere bazată pe bani şi toleranţă reciprocă va fi desigur acceptabilă pentru ea. Pen făcea o greşeală cu Marian cerându-i nişte lucruri absurde, mai ales când dragostea era unilaterală. Între Marian şi George nu exista dragoste.

Dragoste? George Lockwood se întrebă dacă iubise în viaţa lui pe cineva în afară de Eulalie Fenstermacher. Ce nume absurd! Dar pe el îl iubise cineva? „Pesemne îmbătrânesc”, murmură el. Acesta era un gând amuzant, după performanţele de dinainte şi după graba lui pentru cele ce aveau să urmeze. În vârstă da, dar nu bătrân. Bărbaţii din familia Lockwood nu îmbătrâneau cu una cu două, îşi reaminti de scena la care asistase Agnes când tatăl său primise vizita doamnei Downs. Numai bărbaţii care beau prea mult, care nu se îngrijesc cum trebuie, îşi pierd vigoarea şi îmbătrânesc la cincizeci de ani. George era mândru de tatăl lui.

„Dat naibii pungaşul ăla bătrân!” murmura el. Şi partea cea mai frumoasă era că doamna Downs a vrut să mai facă lucrul acela pentru el. Doamna Downs trebuie să fi fost şi ea o femeie şi jumătate.

Zgomotele nopţii din East Side New York se schimbaseră şi orâiicul din perete şi ceasul său de mină erau de acord că era trecut de miezul nopţii. Se putea ca Marian să-i telefoneze din clipă în clipă. Îşi puse ciorapii şi pantofii şi lenjeria de corp şi îşi pregăti cămaşa şi cravata. Între el şi telefonul mut se născuse o legătură delicată. Aproape că putea să vadă vocea Marianei ieşind din pâlnie, deşi, în realitate, sunetele vocii ei vor ieşi din receptor. Ce-i va spune ea exact? Va fi concisă şi nerăbdătoare, glumind languros, sau va fi furioasă pe Pen pentru că a reţinut-o? Nu există nicio îndoială că Pen se dusese la ea acasă, şi aproape cu siguranţă îi făcuse o scenă. Nu era exclus ca scena să fi fost dramatică şi agitată şi că lucrurile spuse să aibă urmări neplăcute. Când se gândea la scenă George o punea la timpul trecut, dar se putea foarte bine ca scena să mai continue încă. În orice caz nu putea telefona Marianei pentru că ar fi înrăutăţit lucrurile. De ce se punea un om ca Pen în asemenea situaţii?

Singurele cărţi din cameră erau *Biblia* lui Gideon şi

romanul lui Sinclair Lewis, dar pe George Lockwood nu-l interesau nici cuvintele profeţilor, nici intrigile dintre medici. Se enervă la culme văzând lista pentru micul dejun de la Carstairs, care îl făcu să-şi aducă aminte că spera să-şi ia micul dejun într-un apartament de pe Muray Hill şi că va fi preparat de o tânără femeie voluptuoasă care dorea să-i placă.

Şi atunci sună afurisitul de telefon.

Ridică receptorul şi respiră adânc pentru a nu-şi trăda nerăbdarea.

— Alo, spuse el.

— George! Oh, slavă Domnului că eşti acolo! Era vocea Geraldinei.

— Fireşte că sunt aici. De ce mă suni la ora asta?

— Deci n-ai auzit! Eram sigură că n-ai auzit. Oh, George s-a întâmplat un lucru îngrozitor. *Îngrozitor*. Cu Pen, cu fratele tău Pen şi o femeie de la voi din birou.

— Vorbeşte limpede, pentru numele lui Dumnezeu!

— Asta şi încerc să fac. Pen a omorât-o, a împuşcat-o cu un pistol şi apoi s-a sinucis. Fratele tău care era atât de drăguţ. Ce lucru oribil, George, şi eu sunt singură aici!

— De unde ştii?

— De la Wilma. Wilma te-a căutat la telefon aici, acum vreo cincisprezece minute. Poliţia a venit la ea şi trebuie să te duci acolo. Ce să fac? Să-l pun pe Andrew să mă aducă cu maşina la New York? Nu am niciun tren.

— Rămâi pe loc. Şi acum fă-mă să înţeleg clar. Wilma te-a căutat pe tine, sau pe mine, şi a dat de tine la telefon?

— Poliţia a venit la ea acasă şi i-a spus că soţul ei a omorât o femeie şi apoi s-a sinucis. E vorba de o femeie de la voi de la birou. Nu de secretara lui, ci de femeia aceea cu nume nemţesc.

— Domnişoara Strademyer?

— Aşa o cheamă, da.

— Când s-a întâmplat asta? în noaptea asta,

bineînţeles, spuse George.

— În jur de ora zece, probabil. Wilma nu voia să vorbească ou mine, cu tine voia să vorbească. Trebuie să te duci imediat la ea, George. E într-un hal fără de hal.

— Au murit amândoi pe loc?

— De unde vrei să ştiu? Când poliţia a ajuns acolo, i-a găsit morţi pe amândoi. Ai să afli totul când ai să vorbeşti cu Wilma. Nu vrei să-l trezesc pe Andrew…

— Rămâi pe loc până iau legătura cu tine. Unde-i Erneştine?

— Ernestine? E la Roma, sau în drum spre Roma. În ultima scrisoare spunea că pe vremea asta va fi la Roma. Trebuie să-i caut scrisoarea şi să verific.

— Foarte bine, verifică acum, înainte de a te duce la culcare. Apoi caută-l pe Arthur McHenry la telefon.

— În noaptea asta?

— Să zicem mâine, la prima oră.

— Ce nevoie avem de un avocat? îl întrebă Géraldine.

— N-avem nevoie de el ca avocat, ci ca om care are bun simţ. Nu întreprinde nimic şi nu vorbi cu nimeni fără să-l întrebi pe Arthur. Dacă-i plecat din oraş, caută-l pe Joe Chapin, dar încearcă mai întâi la Arthur. Bănuiesc că nu ştii ce au făcut cu cadavrul.

— Ba da, l-au dus la morgă. Amândouă cadavrele, mi-a spus Wilma.

— Am impresia că Wilma a fost mai explicită decât eşti tu cu mine.

— N-am ce-ţi face, George. Stăm liniştită şi ascultam radio, când m-am pomenit cu telefonul Wilmei. La început mi-a fost frică să nu ţi se fi întâmplat ţie ceva.

— Îţi mulţumesc, dar mie n-are ce să mi se întâmple.

— Ei bine, cine s-ar fi gândit vreodată că lui Pen i se va întâmpla un lucru atât de îngrozitor? Nici acum nu-mi vine să cred. Tu ştiai ceva? Avea într-adevăr o legătură cu femeia asta?

— Îţi închipui că ar fi omorât o femeie şi apoi s-ar fi sinucis, dacă n-ar fi avut o legătură cu ea?

— Pen ar fi putut face asta, dacă ea l-ar fi refuzat, de pildă. Era atât de inhibat. Întotdeauna am considerat că era mult prea închis în el, nu-şi dădea drumul niciodată. Dar nicio clipă nu m-am gândit că ar putea să ducă o viaţă dublă.

— Nimeni nu duce o viaţă dublă. O viaţă-i tot ce ducem fiecare, bună, rea, sau mediocră.

— Ei bine, tu cu mintea ta atât de activă, nu-ţi pierzi niciodată judecata.

— Şi nu e bine că în clipele astea există cineva care poate să mai judece? Caută itinerariul Ernestinei şi telefonează-i lui Arthur mâine dimineaţă, cât mai devreme. Ai un creion la tine?

— Da!

— Atunci notează-ţi numele ăsta, Solon Schissler. Adică S, o, 1, o, n, Solon Schissler. S, e, h, i, s, s, l, e, r. E dricarul din Swedish Haven. Roagă-l pe Arthur să-i telefoneze şi să-i spună să aştepte telefonul meu.

— Ai de gând să-l înmormântezi aici?

— Dar unde în altă parte? Date fiind împrejurările, tare mă îndoiesc că Wilma o să vrea să-l îngroape în cavoul familiei ei, unde o fi acela. Şi apoi locul lui e aici, împreună cu toţi din familia Lockwood. Aşa că spune-i lui Arthur să-l anunţe pe Schissler.

— Va fi o înmormântare mare? Cu o grămadă de lume aici?

— Bineînţeles că nu. De îndată ce autorităţile newyorkeze vor da autorizaţia – îl voi transporta pe Penrose la Swedish

Haven şi apoi direct la cimitir. Totul va fi strict intim.

— Ai să te duci s-o vezi pe Wilma acum?

— Îndată ce am să-mi pun ceva pe mine. Ai face bine să iei nişte bromură şi să dormi puţin.

— Foarte bine, dragul meu, asta am să şi fac. Noapte bună şi îmi pare teribil de rău. Ştiu că ţineai teribil de mult la Pen.

— Noapte bună, Géraldine, spuse George şi închise telefonul.

„Da”, ţineam, murmură el. „Mi-era foarte drag. Am impresia că până acum nu mi-am dat seama”.

Se opri cu taxiul la staţia metropolitanului din Strada 51. Fără a coborî din maşină, şi citind de-a-ndoaselea, putu să vadă prima pagină din *Daily News*. *2 MOR ÎN CUIBUL LOR DE DRAGOSTE*. George cumpără câteva numere din *Times*, *World*, *American*, *News* şi *Mirror*. Numai *The News* şi *The Mirror* dădeau ştirea, şi relatările lor erau de fapt identice.

— Ştii, dacă te iei după împuţitele astea de ziare, sunt mai multe crime în cuiburile astea de amor, decât oamenii care se iubesc, începu să bombăne şoferul. Ce dracu’ l-o face pe un tip să omoare o femeie? Eu unul zic aşa, că dacă o prinzi cu altul, e-n regulă, îi tragi una peste mutră ca să-i fie cu noroc. Dar de ce dracu’ să rişti să te prăjeşti pe scaunul electric pentru ea? O ştoarfă e o ştoarfă şi numai în oraşul ăsta sunt peste două milioane. Nu toată lumea o fi de părerea mea, dar eu unul aşa văd lucrurile. Şi mie îmi plac ştoarfele, şi am cu duiumul. Păi d-asta m-am şi despărţit de nevastă-mea. Şi cred că acum îşi face şi ea de cap. Dar s-o împuşc pentru asta?! Nu i-aş face plăcerea asta. Sau uită-te de pildă la pârlitul ăla de Gray, Judd Gray. Ea l-a făcut să-i dea la cap lui Snyder. Şi acuma se urăsc de moarte unul pe altul. Aşa c-au să se prăjească împreună pe scaunul electric. Să conduci o rablă de-asta de maşină, noaptea prin New York City, asta-i cea mai bună şcoală a vieţii! Femeile! Ascultaţi ce vă spun, domnule. Aveţi să-mi daţi patruzeci şi cinci de cenţi.

— Foarte instructiv, spuse George.

— Păi cum, făcu omul.

În tot cazul şoferul nu-i dăduse mai multe informaţii decât ziarele, care conţineau foarte puţine lucruri pe care George să nu le fi ştiut. Relatările superficiale, scrise în grabă, arătau că vecinii auziseră patru împuşcături, cele trei pe care Pen le trăsese în corpul Marianei, acoperit doar de un *négligé* şi cea pe care şi-o trăsese în tâmplă. Drama avusese loc imediat după orele 10 p.m. Vecinii o descriau pe domnişoara Strademyer ca pe o persoană atrăgătoare, care se îmbrăca sobru şi cânta muzică clasică la pian. În câteva rânduri administraţia imobilului primise reclamaţii pentru petrecerile prelungite până în zori, dar acestea nu fuseseră frecvente. Trecea drept o femeie divorţată. Penrose Lockwood, figură cunoscută, asociat milionar al unei firme de investiţii particulare, membru în cluburi elegante, absolvent al selectului Liceu St. Bartholomew şi al Universităţii Princeton, era căsătorit de douăzeci şi trei de ani, cu fosta domnişoară Wilma Rainsler, fiica răposaţilor soţi Killyan I. Rainsler, membri ai vechilor familii Knickerbocker. Nu aveau copii.

În vestibulul casei lui Pen lumina era aprinsă. George sună la uşă şi îl primi Norman Bunn, care era majordomul casei, cam de la începutul căsniciei lui Pen cu Wilma. În serviciul lor, Norman devenise corpolent şi nasul i se înroşise, şi în clipa aceea avea ochii şi mai plângăreţi ca de obicei. Probabil că mai devreme fusese întrerupt din toiul unei discuţii liniştite cu una din sticlele de porto ale lui Pen.

— Bună seara, domnule, îl întâmpină el. Dacă-mi permiteţi, domnule, e greu de găsit cuvinte…

— Da, îţi mulţumesc Norman, spuse George. Fii bun şi scapă-mă de astea, te rog. Le-am cumpărat pe drum. Nu spun prea multe.

— Am citit şi eu articolul din *News*, domnule. Poliţistul de serviciu mi-a dat un număr.

— Ce-i cu doamna Lockwood? Cum suportă

evenimentele?

— Destul de bine s-ar putea spune, domnule. Este cu dânsa o prietenă. Doamna James. Doamna Sherwood James, soţia unui văr al doamnei Lockwood. Locuieşte în apropiere, domnule. Este cu doamna Lockwood de mai bine de o oră, aşa că cea mai mare parte a timpului, doamna n-a fost singură.

— Şi altcineva?

— În prezent, nu, domnule. Domnul Hyme a trecut pe aici, dar n-a stat prea mult. Telefonul a sunat tot timpul, cum era de aşteptat. Şi am fost nevoit să-l rog pe prietenul meu poliţistul să mă ajute să alung presa. Un individ deosebit de nesuferit s-a recomandat ajutorul procurorului districtual, dar ceva mi-a spus să nu-i dau drumul înăuntru. Şi nu i-am dat. Un irlandez roşcat. Poliţia îl cunoştea. O femeiuşcă incoloră a încercat să se dea drept infirmieră, dar nu cerusem o infirmieră. Tot o ziaristă. Articolul din *News* e semnat cu numele ei, Gladys Roberts.

— Asta înseamnă să ai cap, Normam, spuse George.

Urcară cele câteva trepte care duceau spre bibliotecă.

Wilma se ridică în întâmpinarea lui şi se îmbrăţişară tăcuţi. El o reţinu o clipă în braţe şi Dorothy James îi părăsi, spunând că va aştepta în camera vecină.

— Îmi pare atât de bine că nu eşti plecat, spuse Wilma. Regret din suflet c-am deranjat-o pe Géraldine, dar ai fost prima persoană la care m-am gândit să apelez. Tu ştiai ceva despre legătura asta, George?

— Nu, Pen n-ar fi făcut nimănui o astfel de confidenţă, nici chiar mie.

— După toate aparenţele, povestea lor a durat o bucată bună de vreme, zise Wilma. Avu o ezitare. Eu ştiam.

— Da, ştiai?

— Oh, nu trebuie să-mi faci reproşuri, George. Eram sigură că o să-i treacă. Între noi doi lucrurile nu mergeau

prea bine. Chiar şi cea mai fericită căsnicie scârţâie după un timp, şi eram şi la o anumită vârstă. Am să fiu sinceră. Îmi luasem un amant. Dacă Pen putea să aibă o metresă, puteam avea şi eu pe cineva. Ne puteam uita fiecare în altă parte până ce ne-am fi venit în fire, cum s-ar spune. Dar Pen s-a încurcat prea tare, şi presupun că femeia aceea n-a vrut să rateze o astfel de ocazie. Pen mi-a cerut să divorţăm.

— Da?

— Am refuzat. M-a apucat deodată groaza. Nu sunt tânăra, dar sper că tot mai am încă douăzeci şi cinci sau treizeci de ani în faţa mea, şi la gândul că aş putea să-i trăiesc singură, m-am îngrozit. Cu amantul meu nu mă puteam mărita din mai multe motive. În primul rând e mult prea tânăr pentru mine. În ceea ce priveşte vârsta, ar putea fi fiul meu. Şi mai existau de asemeni şi alte motive pentru care lucrul acesta n-ar fi mers. Pen şi cu mine am fi putut s-o ducem mai departe aşa, dar a vrut prea multe. Sau ea a vrut prea multe, ceea ce revine la acelaşi lucru. Şi acum mulţumită ei, nimeni nu mai are nimic. Nimic în afară de genul de murdării pe care le citeşti în foiletoane.

— Wilma, eşti o femeie cu totul deosebită, zise George. Ca să fiu sincer eram îngrozit.

— Credeai că am să fac o criză de isterie? Ei bine, am făcut, înainte de a veni tu. Sau mă rog, aproape o criză. O criză pentru mine. Mă culcasem devreme şi aproape adormisem când Norman a bătut la uşă şi mi-a spus că jos în hol sunt nişte detectivi. Detectivi în hol şi poliţişti în faţa casei. Ce-a urmat imediat nu-mi amintesc prea bine. N-aş putea să-ţi spun care dintre detectivi mi-a spus de Pen, sau ce-am răspuns, sau ce-am făcut, sau altceva. Bietul Norman, nici el nu-i obişnuit cu genul ăsta de lucruri şi sunt sigură că trăgea în linişte un pui de somn. Estelle, camerista mea, avea liber astă-seară, era în vizită la sora ei în Bronx. Jupâneasa nu s-a arătat şi am de gând s-o dau

afară. Nici bucătăreasa nu mi-a fost de ajutor, dar are scuza că e cam surdă şi, în fiecare seară, după ce-şi termină treaba, se retrage în camera ei. E o femeie foarte pioasă. Are în cameră un iconostas şi cea mai mare parte a timpului şi-o petrece în rugăciuni. Se duce la slujbă, în fiecare dimineaţă, o zi nu scapă.

— Din fericire pentru tine, Dorothy James era în apropiere.

Wilma avu o ezitare.

— Dorothy a fost un dar dumnezeiesc. Dar îmi trebuia şi un bărbat ca să mă ajute şi singura persoană la care m-am putut gândi a fost consilierul meu financiar.

— Habar n-aveam că ai unul. Eram convins că Pen se ocupa de treburile astea pentru tine.

— Cea mai mare parte a timpului el s-a ocupat, dar am jucat şi eu la bursă, la fel ca toată lumea, îl lămuri ea.

— Aha, înţeleg, făcu George.

Wilma îl privi lung.

— Mă faci să roşesc, George.

— Nu încercam asta, Wilma.

— Nu e consilierul meu financiar. E amantul meu. Locuieşte pe *Seventy-Seventh and Park* şi a venit imediat aici. El m-a sfătuit să iau legătura cu tine. Şi tot el m-a calmat. Te-a scutit probabil de o grămadă de neplăceri.

— Cineva tot a făcut-o. În momentul de faţă nu mai eşti de loc nervoasă, spuse George.

— Pe Pen l-au dus la morgă. Nu mă vor obliga să-l identific, nu-i aşa?

— Cred că putem pune pe unul dintre avocaţii noştri să facă asta.

— S-a împuşcat în tâmplă, continuă Wilma. Pe ea a împuşcat-o în inimă. De ce s-o fi împuşcat în cap?

— Ei bine, cât a trăit, n-a fost niciodată vanitos în ceea ce priveşte aparenţele. Şi mă îndoiesc că s-a mai gândit cum va arăta mort, spuse George. Şi acum, Wilma,

am câteva lucruri de discutat cu tine. Am văzut două dintre foiletoane, *The Daily News* şi *The Daily Minor*. Celălalt, *The Daily Graphic* nu va apărea decât astăzi la o anumită oră şi *The New York Journal*, ziarul lui Hearst, apare cam tot atunci. *The Post* şi *The Sun* vor căuta să nu fie senzaţionale, dar ştiu al naibii de bine că celelalte vor avea o zi de sărbătoare. Doar pentru genul acesta de ştiri au şi fost înfiinţate.

— Dorothy m-a prevenit. A citit *The News*, sau pe celălalt.

— Te sfătuiesc s-o laşi pe Dorothy să te ducă undeva. N-are absolut niciun rost să te expui fotografilor şi reporterilor.

— Dorothy s-a şi oferit să facă asta. Are o casă în Manchester, Vermont. Am refuzat.

— Vai aranja ca Pen să fie transportat înapoi la Swedish Haven. O ceremonie funebră intimă, la mormântul în care sunt îngropaţi toţi din familia Lockwood, începând cu bunicul nostru.

— Ştiu unde e. L-am văzut când a murit Agnes. Şi sper că şi eu voi fi îngropată tot acolo, când mi-o veni rândul. Pen şi cu mine am trăit juihătate din viaţă împreună şi mai eram încă soţ şi soţie când s-a întâmplat asta. Nu m-aş aprecia prea mult dacă n-aş lua parte la înmormântarea lui. A fost un om de treabă şi a fost bun cu mine, aproape douăzeci şi cinci de ani. Era atât de bun, încât nu era în stare să lupte cu răul. Şi ar fi o ipocrizie dezgustătoare să-l reneg în public tocmai în momentul acesta. Nu, George. Îţi mulţumesc pentru bunele tale intenţii, dar Pen are dreptul la puţin respect. Şi dragoste. Pentru că l-am iubit. Nu întotdeauna. Nu pasionat. Şi nu romantic. Dar cu dragostea pe care o poţi avea pejitru un om cum era el. Cu totul inocent. De o mare bunătate şi blândeţe. Acesta-i adevărul, blândeţe. Şi bineînţeles cu scrânteala din familia voastră.

— De-asta n-aţi avut niciodată copii?

— Dumnezeule, nu. Aş fi vrut, în ciuda smintelii din familia mea şi a voastră. N-am folosit în viaţa mea un anticoncepţional. Am încercat s-avem, dar n-a dat niciun rezultat. Nu ne potriveam, am impresia. Nu s-ar putea spune că tatăl lui Sherwood James era un om întreg la minte, dar a inventat aproape tot atâtea lucruri ca domnul Edison. Şi avea acelaşi gen de blândeţe ca Pen. Voi fi de faţă când îl îngropaţi pe Pen, la fel cum ar fi fost şi el la înmormântarea mea. Numai dacă… adică nu!

— Numai dacă ce?

— Numai dacă prezenţa mea nu te încurcă.

— Cum ar fi posibil asta?

— Oh, poate de ochii lumii. Cu tine nu se ştie niciodată, George. Tot ce faci este întotdeauna atât de bine chibzuit din vreme. Am impresia că niciodată nu fad un lucru în pripă.

— Când fac, nu iese bine, spuse George Lockwood.

— Eşti exact opusul sărmanului Pen.

— Cred c-am lăsat-o pe Dorothy singură prea multă vreme, schimbă el vorba.

— Rămâne airi peste noapte, spuse Wilma. Dacă vrei, avem loc berechet.

— Îţi mulţumesc, dar e mai bine dacă mă întorc la Oarstairs. Mâine… adică azi, bineînţeles, voi avea foarte mare nevoie de telefon. Şi acolo au o centrală şi sunt foarte cunoscut. Am să le cer să-mi mai dea o cameră, pe lângă cea în care stau acum. În felul acesta voi avea două telefoane. Am să reţin cealaltă cameră pe numele James Sherwood. Cred că nu-ţi va fi greu să-ţi aminteşti asta, în caz că vrei să-mi telefonezi.

— Sherwood James, James Sherwood, repeta Wilma. Pe femeie cine are s-o identifice?

— Nu ştiu. O să apară cineva din familia ei, îmi închipui. De ce întrebi?

— Aşa din curiozitate. Ehn întâmplare m-am gândit la ea, acum zace acolo. Într-un fel parcă-i ceva mai rău pentru o femeie.

— De ce?

— Nu-mi dau seama de ce, dar aşa este. Poate pur şi simplu nu din alt motiv decât acela că şi eu sunt femeie. Sau crezi că-i ţine împreună?

— Nu, impresia mea este că îi ţine în nişte compartr mente separate, care se deschid ca sertarele unui birou. Nu te mai gândi la lucrurile astea, Wilma, şi nu mai bea nicio cafea. Am s-o rog pe Dorothy să te bage în pat.

— Regret că nu eşti altcineva. Oricine altcineva.

— Ei bine, nu sunt, ce să-i faci?

— Nu, nu eşti şi n-ar fi trebuit să-ţi spun asta, nu-i aşa? Dar am să dau vina pe natură. Viaţa trebuie să continue, şi... oh, nu se cuvine să-ţi explic tocmai ţie gândurile mele. Ţine-mă doar o clipă în braţe, George.

— Ar fi o mare greşeală, Wilma, când Dorothy e în camera vecină.

— Atunci pleacă, te rog, pleacă. Am să-mi revin de îndată ce pleci.

— Noapte bună.

*

Toate notele de plată imense pe care le achitase, toate bacşişurile grase date în decursul anilor, când trăsese la Barstairs, acum se răscumpărau. La hotel, casierul de noapte care ţinea loc şi de recepţioner, îi spusese doar atât: „Întreg personalul ţine să vă exprime simpatia noastră, domnule Lockwood”. Liftierul, un irlandez bolnav de gută, îi spuse: „Ne pare rău că aveţi necazuri, domnule”.

Intrat în cameră, abia apucă să-şi agaţe pardesiul în cuier, că şi sună telefonul. Era Deborio – directorul, care evident lăsase vorbă să fie anunţat de îndată ce se va întoarce George.

— Dacă reporterii află că staţi aici, nu le putem interzice accesul în holul hotelului, spuse Deborio. Dar puteţi să-i evitaţi folosind ascensorul de serviciu, ieşind şi intrând în hol pe uşa personalului. Nu-i decât a doua uşă mai încolo şi veţi trece neobservat. Sau, dacă preferaţi, pot telefona unui amic de-al meu de la alt hotel, şi vă garantez o discreţie absolută. Deborio se transformase dintr-un omuleţ agitat, veşnic încorsetat într-o jachetă, cu rozeta unei decoraţii dubioase la rever, într-o santinelă şi încă într-una foarte vigilentă. Avem de asemenea şi anumite legături politice, domnule Lockwood. Tammany Hall, dacă vă pot fi de folos. Îl cunosc personal pe primar şi ştiu şi numărul lui de telefon de-acasă. Baltimore nu-i singurul hotel patronat de ei.

Din această sursă cu totul neaşteptată George Lockwood primi cel puţin o promisiune de ajutor şi consolare de care avea nevoie. Nu faptul că se putea folosi de sprijinul lui Deborio era important, ci acela de a şti că la această oră a dimineţii, când aproape întreg oraşul era adormit, putea şi el să se culce şi să se odihnească, cu atenţia relaxată şi fără teamă de intruşi. Wilma şi ceilalţi puteau apela la el, dar el la cine să apeleze? Abia acum îşi dădu seama că întrebarea aceasta îl frământase din clipa în care Géraldine îl chemase la telefon şi răspunsul îi fusese dat de un elveţian de origine italiană, care dorea să-şi arate recunoştinţa pentru cutia de ţigări *Upmann* pe care o primea anual. În schimbul acestor daruri de Crăciun, George Lockwood se putea pregăti acum pentru somnul pe care mintea şi corpul său începuseră să-l ceară.

Se dezbrăcă şi se băgă în pat, încredinţat că din clipa în care va stinge lumina, oboseala va acţiona ca un narcotic. Dar numai corpul său merse la culcare. Rămase întins într-o poziţia ca de mort, cu braţele lipite drept pe lângă corp, cu picioarele complet întinse, amintind în mod inexplicabil de un cadavru într-o morgă. Atinsese o vârstă

mijlocie, cu foarte puţine cunoştinţe nemijlocite despre moarte. În război avansase de la locotenent la căpitan, stând la acelaşi birou al comandamentului pentru îmbarcarea ofiţerilor din Manhattan. Nu fusese niciodată martor la o moarte violentă şi nici nu asistase la ultimele clipe liniştite ale unui muribund. Sinuciderea lui Anson Chatsworth fusese o glumă sinistră, din categoria farselor studenţeşti; copilul Zehner, străpuns de ţepile de pe zidul lui George, nu fusese pentru el nici măcar un chip pe care să şi-l poată reaminti. Agnes Lockwood nu-l invitase la despărţirea ei finală, şi el nu dorise să-şi impună prezenţa. Şi totuşi avusese unele legături cu moartea. Fusese întotdeauna cu totul de acord cu bunicul său în privinţa uciderii celor doi oameni care-l ameninţaseră. În vremurile şi împrejurările acelea, ar fi ucis şi el. De-a lungul anilor petrecuţi cu Agnes îi dorise moartea şi cum ea ajunsese să-şi dea seama de aceasta, se putea spune că făcuse de fapt un fel de trafic cu moartea ei. Nu reuşise niciodată să simuleze milă pentru cei slabi, şi nu va simula tocmai acum când fratele lui, din slăbiciune, omorâse în mod inutil o femeie, pentru că ea era slăbiciunea şi tăria lui. Acesta era adevărul. Actul lui Pen fusese actul extrem, hotărâtor, inevitabil, al unui om slab, care trecuse prin viaţă folosind bunăvoinţa drept mască a slăbiciunii, făcând un târg cu omenirea în care el oferea bunăvoinţă, pentru ca în schimb omenirea să nu-l judece prea aspru – sau să nu-l judece de loc. Nimic din viaţa lui Pen, nici chiar viaţa lui Pen în totul, nu putea provoca în clipa de faţă o tristeţe reală. În următoarele câteva zile vor exista desigur oameni cuprinşi de tristeţe, dar aceştia vor fi oamenii care îşi îndeplineau obligaţiile lor în târgul pe care Pen îl încheiase cu omenirea. Cine din cei care-l cunoşteau pe Pen va resimţi profund moartea lui? Un majordom cu ochii plângăreţi, care-i furase vinul? Wilma, soţia lui? Nu se trădase singură cu remarca ei: „Parcă-i ceva mai rău pentru o femeie?” Îi

putea fi milă de altă femeie; dar nu-i era de loc milă de Pen. Surpriza, agitaţia, emoţia, confuzia, publicitatea ameninţătoare îi produseseră o tulburare emotivă de care ar fi fost dispusă să se descarce sexual, dar în cazul Wilmei o întâlnire nesatisfăcătoare cu tânărul ei amant i-ar fi produs cu uşurinţă acelaşi efect.

Singura soluţie onorabilă şi raţională era ca în următoarele câteva zile să rămână demn şi eficient. Nostimada era că circumstanţele scandaloase ale sângeroasei drame nocturne cereau tocmai o astfel de performanţă şi o uşurau. Lumea va vedea un em cu fruntea sus, ca aceea care întotdeauna trădează o emoţie controlată. „Am să le arăt eu lor”, murmură el, şi cu aceste cuvinte reuşi să adoarmă.

Patru ore mai târziu se trezi odihnit. Era prea devreme ca să ia micul dejun, dar sună pentru cafea şi când aceasta i se aduse în cameră constată că era proaspătă.

— Primul lucru pe care-l face schimbul de zi când se prezintă la serviciu este să prepare cafea proaspătă, îl lămuri valetul. În fiecare dimineaţă, în timp ce vin cu autobuzul, mă gândesc într-una că am să capăt o ceaşcă bună de cafea cum ajung aici. Altă cafea proaspătă nu se mai prepară până la opt şi jumătate, nouă.

— Iată un lucru demn de memorat, spuse George Lockwood. Remarcă de asemenea că valetul se reţinea să-i pretinte condoleanţe sau să comenteze altfel scandalul din dimineaţa aceea. Era limpede că Deborio dăduse instrucţiuni precise personalului. Aceasta deveni o certitudine când şeful cameriştilor descuie uşa camerei vecine.

— Camera dumneavoastră suplimentară, domnule, anunţă el şi dispăru. George se apucă să întocmească o listă şi apoi un orar al convorbirilor telefonice pe care trebuia să le aibă. Treburile de genul acesta îi făceau mare

plăcere. Era un om meticulos. Evaluă durata fiecărei convorbiri în parte şi rezervă şi un timp pentru convorbirile pe care încă nu le putea prevedea. Spre surpriza lui primul telefon din afară îl primi la ora opt şi un minut, de la Wilma.

— Tocmai am primit o telegramă foarte lungă şi frumoasă de la George, fiul tău. Să ţi-o citesc? îl întrebă ea.

— Dacă-i prea lungă, nu. Aş prefera s-o citesc mai târziu.

— E pe o pagină întreagă, continuă Wilma. Dar m-am gândit că e de datoria mea să te anunţ că vine în est.

— Când?

— Cred că e pe drum. Între ei şi noi există o diferenţă de timp. De cât este?

— Ei sunt cu trei ore înainte. Când aici e opt, acolo-i cinci. Vine la New York sau în altă parte? Ar putea să ia un tren din Chicago până la Philadelphia şi de acolo să se ducă la Swedish Haven, cu trenul sau cu maşina.

— Nu precizează. Spune numai *Iau. primul tren spre est*.

— Ei bine, cred că o să mai primim şi alte veşti. Până una alta, Wilma, am să fiu aici toată dimineaţa, şi nu uita de James Sherwood. Telefonul din camera vecină e pe numele acesta.

— De data asta am uitat, dar pe viitor ţin eu minte.

Toată ziua urmări şi modifică orarul, vorbind cu avocaţi, antreprenori de pompe funebre, oficialităţi, prieteni de-ai lui Deborio, şi cu Daisy Thorpe, la firmă. Întreg personalul firmei se prezentase la lucru şi toţi, în afară de Daisy, au fost trimişi acasă. De câte ori i se părea că ar putea avea un moment liber, George îşi găsea ceva de făcut, nevrând să-şi îngăduie nicio clipă de răgaz, pentru că inactivitatea ar fi însemnat că nu va mai putea amâna momentul când va trebui să se gândească la fiul

său.

În decursul evenimentelor din noaptea precedentă, începând de la telefonul Geraldinei, nu se gândise nici măcar o singură dată la George. Nicio clipă nu-i venise gândul să-l anunţe, să comunice cu el, direct sau indirect. Parcă George nici n-ar fi existat. Din când în când îşi aducea aminte de câte un nume de-al prietenilor de şcoală ai lui Pen sau numele cunoştinţelor lui de afaceri, bărbaţi şi femei, cu diverse grade de intimitate şi de importanţă în viaţa lui Pen. Dar nicio clipă George nu-şi aduse aminte că avea un fiu, al cărui unchi omorâse o femeie şi apoi se sinucisese, şi care avea tot dreptul să primească unele informaţii. Probabil că fiul lui citise despre scandal în presa californiană. Băiatul ţinea foarte mult la unchiul său. Se vedeau destul de rar, dar relaţiile dintre ei se caracterizau printr-o căldură voioasă şi o afecţiune degajată. Din punct de vedere formal erau unchi şi nepot, dar de multe ori păreau mai degrabă nişte fraţi mai tineri ai fratelui mai în vârstă, George Lockwood-senior. Moartea lui Pen şi modul în care acesta murise îl va impresiona neplăcut pe tânărul George; şi în prezent tatăl lui descoperise pe cineva a cărui tristeţe va fi profundă şi veritabilă, cu toate atributele pe care tristeţea celorlalţi nu le va avea.

George Lockwood nu se putea mustra pentru că îl scăpase din vedere pe fiul său; aceasta nu fusese o jignire deliberată, un act de meschinărie sau de răzbunare. Fusese actul negativ al uitării, deşi nu trecuseră nici patruzeci şi opt de ore de când fiul său îl preocupase foarte mult. Situaţia era stânjenitoare pentru că nu putea fi niciodată explicată. Cui s-o explice? Fiului său? Să-i explice că uitase de el? Situaţia era stânjenitoare, deoarece se simţea încurcat de motivul ascuns al uitării sale, şi o derută de orice fel era supărătoare pentru un om care nu prea ştia ce înseamnă să fii derutat. Începu să-i fie frică de

întoarcerea la Swedish Haven şi de întâlnirea cu fiul său. Acum mascarada omului cu fruntea sus nu va mai fi doar un mic joc între el şi omenire. I se părea că a şi început să simtă ochii fiului său fixaţi asupra lui, pentru că deşi nu-l mai văzuse pe băiat de când fusese eliminat de la Princeton, îşi putea închipui o mulţime de lucruri despre el. Instantaneele lui Hibbard îi arătaseră evoluţia lui fizică. Băiatul se făcuse un bărbat vânjos, cu trăsături virile, care muncise din greu şi îşi merita succesul, şi între timp învăţase să şi comande. Averile în petrol nu se făceau de către oameni lipsiţi de curaj; prea mare era concurenţa printre oamenii care se ridicaseră începându-şi cariera ca simpli muncitori şi care aveau un trecut de muncă grea, de luptă înverşunată, de chefuri straşnice şi instinct al jocului. Petroliştii făceau parte din categoria oamenilor dârji, ca oţelarii sau marii crescători de vite, oameni care supravieţuiseră şi triumfaseră datorită unei îmbinări între muşchi şi minte.

Şi acum George Lockwood începu să-şi dea seama de ce îl uitase pe fiul său. De fapt nu era uitare. Era ură şi fusese provocată de vizita lui Preston Hibbard şi de istorisirile acestuia despre Bing, despre soţia şi copiii lui Bing, despre Rolls Royce-ul lui Bing şi poziţia socială a lui Bing în Far West. Băiatul era acum un om de sine stătător şi afunsese aşa prin propriile-i puteri, fără niciun ajutor din partea tatălui său; şi se distinsese într-un gen de viaţă în care tatăl său n-ar fi izbutit să supravieţuiască. George Lockwood nu-şi uitase fiul, ci îl izgonise din gândurile lui, şi fiul îl făcuse să se mintă pe el însuşi. George Lockwood nu fusese stăpânit de dorinţa pentru Marian Strademyer, ci de nevoia imperioasă de a domina o fiinţă umană care, fiind femeie, putea să-i ofere şi alte plăceri. Dar chiar şi aceasta nu fusese decât un fel de tergiversare. Acum îşi dădu seama că şi fără deznodământul violent al vizitei lui la Marian Strademyer, o întâlnire cu fiul său devenise

inevitabilă – fiindcă George n-ar fi evitat-o. Fotografiile lui Hibbard făcuseră ca această întâlnire să fie absolut necesară. George Lockwood fusese constrâns să mai încerce o dată să-şi domine fiul, chiar dacă această tentativă s-ar termina cu un eşec dezastruos.

Era singura soluţie care-i mai rămăsese pentru a-şi salva poziţia. Întotdeauna fusese în ochii fiului său un om de nimic, îşi va menţine această poziţie. Fiul său trebuia împiedicat să-şi dea seama că triumful lui în viaţă însemna şi un triumf asupra tatălui său.

George Lockwood se întrebă de ce nu primise încă nicio veste de la Ernestine.

*

De data aceasta Schissler n-avea să se pricopsească. Îmbălsămarea se făcuse la New York City şi coşciugul era cumpărat de la o firmă newyorkeză. Rămăşiţele neînsufleţite trebuiau aduse cu trenul, scoase din vagonul de bagaje, puse în dricul lui Schissler şi apoi transportate la cimitir. Când George

Lockwood spusese strict intim, vorbise serios. Întreg cortegiul era format numai din două automobile, ambele aparţinând lui Lockwood, aşa că pe factură nu se putea trece niciun cent pentru maşini. Fără ciocli. Fără flori. Camarazii de la Legiunea Americană se oferiseră să trimită o gardă de onoare, deoarece Penrose Lockwood era veteran, dar George Lockwood îi refuzase. Toate cheltuielile nu vor atinge o mie de dolari; nu-i va fi uşor lui Schissler să ridice partea lui nici la cinci sute.

Cu puţin înainte de zece treizeci, maşinile se îndreptară spre gara Reading. Ocupanţii rămaseră înăuntru. George Lockwood, soţia lui şi o altă femeie în Lincoln, iar ceilalţi în Pierce Arow; aceasta din urmă era o maşină sport, dar cum avea parbrizele laterale ridicate, nu se putea vedea cine este înăuntru. La volanul Lincolnului era Andrew; Schissler nu recunoscu pe şoferul de la Pierce

Arow. Aducea întrucâtva cu Deegan, tipul de la agenţia de detectivi, care lucrase mai de mult ca paznic de noapte la Lockwood. Da, el era. Cu şapcă de şofer arăta altfel. Chiar el era; Deegan, din Gibbsville. Nici măcar un om din Swedish Haven.

Schissler se apropie de Lincoln, îşi scoase jobenul de mătase de pe cap şi deschise uşa din spate.

— Bună dimineaţa, George. Bună dimineaţa, doamnă Lockwood. Numărul opt vine la ora fixată. Când a plecat din Reading avea o mică întârziere, dar o s-o scoată. Aveţi cam cinci-şase minute de aşteptat.

— Mulţumesc, Karl, spuse George Lockwood.

— Să spun şi celor din Pierce? întrebă Schissler.

— N-ar fi rău, făcu George.

În Pierce Arow erau două perechi de vârstă mijlocie. Schissler deschise uşa din spate şi văzu că toţi erau străini.

— M-am gândit că v-ar interesa să ştiţi că trenul vine la ora fixată. Sunt organizatorul funeraliilor, Schissler mă cheamă.

Bărbaţii îşi mormăiră mulţumirile şi Schissler, după o scurtă ezitare, închise încet uşa. Erau un grup de oameni băţoşi, mai ales dacă se ţinea seama de Pen Lockwood şi de ruşinea cu care se acoperise şi acoperise şi oraşul. Swedish Haven fusese menţionat în toate ziarele, atât din New York cât şi din Philadelphia.

Sdiissler se întoarse la capătul dinspre nord al peronului unde oprea întotdeauna vagonul de marfă al Numărului 8. Lângă el veni Ike Wehner, şeful depozitului de bagaje, care purta şapca de la uniformă şi o salopetă vărgată.

— Vine la timp? îl întrebă Schissler.

— Când a plecat din Port Clinton, mai avea două minute de scos, răspunse Ike Wehner. Dar pentru Ed Duncan nu-i o problemă. Ed ar putea să scoată cele două minute de aici la Gibbsville, dacă vrea.

— Peste un an iese la pensie, spuse Schissler.

— Ed? Da’ de unde. Mai are aproape doi ani. Ei bine, iată-l, fluieră la răscrucea de la Schmeltzer. Ike Wehner îşi scoase ceasul. A scos întârzierea. N-aş vrea să fiu în pielea fochistului lui Ed, dacă are într-adevăr întârziere.

Când Numărul 8 intră în gară, uşa vagonului de bagaje era deschisă. Conductorul şi doi dintre însoţitorii trenului împinseră coşciugul, pus pe o liză, pe vagonetul de mână al gării.

— Atenţie, fiţi atenţi, acum! strigă conductorul însoţitorilor săi, lui Schissler şi Wehner. Unul dintre însoţitori, mai tânăr şi novice, se adresă lui Wehner.

— Bănuiesc că pe muiere au lăsat-o în New York, hai, Wehner?

— Mai ţine-ţi gura, îl repezi Ike Wehner.

Însoţitorul râse.

Wehner semnă de primirea coşciugului, înmână bonul conductorului şi împinse vagonetul de mână de-a lungul peronului, spre dric. Schissler, ajutorul lui şi Wehner mutară coşciugul în dric.

— Îţi mulţumesc Ike, spuse Schissler. Cu bine.

Schissler salută adânc pe Andrew, şoferul lui George Lockwood, făcându-i semn să-l urmeze şi cortegiul o porni la drum.

La mormânt îi aştepta tânărul Faust, pastorul asistent al Bisericii luterane, purtând un costum de stradă. Ajunsese acolo prin propriile-i mijloace, adică pe jos, după toate probabilităţile. Schissler se întrebă dacă ar fi cazul să se ofere să-l ducă cu dricul în oraş. Era un fleac, dar.ar fi apropiat totalul facturii de 500 de dolari. Slujba ţinu mai puţin de zece minute şi niciuna din cele şapte persoane îndoliate nu dădu vreun semn de emoţie. Schissler o observă pe văduvă îndeosebi, dar aceasta nu trăda nimic. Date fiind împrejurările în care murise Penrose Lockwood nu era de aşteptat să axate prea multă mâhnire, dar n-

arăta nici altceva. Parcă ar fi asistat la îngroparea unei mâţe moarte.

Tânărul Faust îl salută din cap pe George Lockwood ca să-i atragă atenţia că slujba se sfârşise. George şi văduva îi mulţumiră şi se îndreptară cu toţii spre maşini. În clipa aceea, doi străini cu aparate fotografice luminară grupul cu magneziu şi luară câteva instantanee. Schissler nu-şi dădea seama de unde răsăriseră. Până în clipa aceea nu-i văzuse, şi cum făcură fotografiile o şterseră degrabă. Se întrebă dacă a intrat şi el în fotografii. Apoi, îl urmă pe George Lockwood până la maşină.

— Totul a fost mulţumitor, George? îl întrebă el.

— Totul, în afară de fotografii ăia, dar nu-ţi pot reproşa nimic pentru asta. Credeam însă că vom avea un poliţist, pe aici.

— Ştii, George, aici nu mai ţinem de oraş. Suntem în afara limitelor municipale.

— Ah, e-n ordine atunci, spuse George.

*

— Direct acasă, domnule? întrebă Andrew.

— Direct acasă, porunci George Lockwood. Deegan ştie drumul de aici, nu-i aşa?

— Da, domnule. Ştie toate drumurile astea mai bine decât mine, răspunse Andrew.

— Atunci e-n ordine, să mergem, spuse George. Se urcă în Lincoln şi se aşeză între Wilma şi Géraldine. Îmi pare rău de chestia cu fotografii, adăugă el.

— N-au obţinut cine ştie ce pentru osteneala lor, o femeie cu voal, zise Wilma. Crezi că au venit tocmai de la New York special pentru asta?

— Nu ştiu, dar i-aş sfătui să nu încerce ceva şi acasă. Deegan, şoferul de la cealaltă maşină e un detectiv particular. Un paznic, de fapt, care lucrează pentru o agenţie de detectivi. Ajunge să-i spun o vorbă şi să vezi cum au să se spargă nişte aparate fotografice. Şi poate

chiar şi unul sau două nasuri.

— Vai de mine, o să avem neplăceri, spuse Géraldine, caută să ne scuteşti de aşa ceva.

— Am impresia că dintre toţi tu ai avut cele mai puţine neplăceri săptămâna asta! o repezi George.

— Mă gândeam atât la Wilma, cât şi la noi, ripostă Géraldine.

— Oh, sunt convins, făcu George.

— Regiunea e într-adevăr foarte frumoasă, schimbă vorba Wilma. Îmi plac hambarele astea mari, roşii. Sunt construite drept în coasta dealului, nu-i aşa?

— Pentru un anumit motiv, spuse George. Pentru mai multe motive, de fapt. La nivelul inferior se ţin animalele. Vitele, caii. La nivelul superior se păstrează grânele, paiele şi fânul. Ştiuleţii de porumb sunt bineînţeles ţinuţi separat. Dar fânul şi grânele sunt păstrate la etajul hambarelor, la loc uscat.

— Şi animalele nu?

— Oh, animalelor li se aşterne paie, dar fermierii cred că e mai sănătos pentru ele dacă stau pe pământ, decât pe o pardoseală de scândură.

— George e gata să-ţi înceapă o conferinţă, la cea mai mică aluzie, spuse Géraldine. N-am ştiut niciodată lucrurile astea.

— Pentru că nu mi-ai pus niciodată întrebările potrivite, spuse George. Ştiu o sumedenie de lucruri de care tu, Géraldine, habar n-ai.

— Sunt convinsă. De unele din ele nici nu te-aş întreba.

— Cu alte cuvinte întrebările n-ar fi potrivite, nu-i aşa? Pe Wilma o interesau doar hambarele olandezilor din Pennsylvania şi deoarece sunt născut şi crescut aici, cunosc oarecum subiectul.

— Ai dărâmat însă un hambar ca acesta ca să-ţi construieşti casa.

— N-aveam de gând să mă fac fermier. Am construit o locuinţă de ţară pentru tine şi pentru mine. Numai pentru noi doi.

— Aiurea! Ai construit un conac pentru generaţiile viitoare ale familiei Lockwood, spuse Géraldine.

— Şi dacă ar fi cum spui, mare greşeală am făcut, nu-i aşa?

— Apropo, mă întreb ce-o fi cu Bing? Azi trebuia să fie aici, interveni Wilma.

— O fi scăpat legătura la Chicago, sau poate s-a răzgândit şi nu te-a anunţat. Sau, a cui o fi maşina care urcă drumul nostru...? Dacă e a afurisiţilor ălora de fotografi, am să pun să-i dea afară de aici într-o clipită. Se adresă lui Andrew prin tubul acustic. Andrew, ştii a cui e maşina aceea, care urcă aleea noastră?

— Nu, domnule, e un Cadillac ultimul tip, dar nu ştiu al cui e. E un cupeu de acela cu patru uşi. Sunt două de-astea în Gibbsviile, dar le cunosc pe amândouă.

— A luat-o drept pe aleea noastră, zise George. Nu ştii a cui e maşina, nu-i aşa, Wilma?

— Nu.

— Uite, se dă jos. E un singur om, zise George. Şi ştiţi cine este? E fiul meu!

— Oh, eram moartă să-l cunosc! exclamă Géraldine.

— Nu mai spune! încă puţin şi ai să-l cunoşti, i-o tăie George.

— El este, nu-i aşa? întrebă Wilma. Oh, ce bine îmi pare c-a venit!

Când maşina trase în faţa casei, Bing Lockwood stătea la uşa principală, aşteptând să i se dea drumul înăuntru. Purta un costum de serj albastru, cămaşă albă şi cravată neagră. Era ars de soare, aproape un om de altă rasă printre chipurile albe care coborau acum din Lincoln.

— Bună, tată, spuse el. Am greşit adresa.

— Bună, băiatule. Ai greşit adresa? Cum ai greşit

adresa? îşi strânseră mâinile.

— Am fost la casa veche. La casa noastră. Bună, mătuşă Wilma. O luă în braţe şi o sărută pe obraz.

— Mama ta vitregă, spuse George.

— Bună, spuse Géraldine. Îmi pare bine că în sfârşit te cunosc.

— Desigur, e prima oară când vezi casa asta, spuse George. Ei bine, ce facem, îi aşteptăm şi pe ceilalţi? Ah, iată-i că vin, aşa că să terminăm cu prezentările. Domnul şi doamna Sherwood James, verii mătuşii Wilma.

— Ne-am cunoscut de mult, spuse Bing, dând mâna cu Dorothy şi Sherwood James.

— Şi doamna 4 domnul Desmond Farley, tot veri de-ai mătuşii Wilma.

Bing Lockwood dădu mâna şi cu cei doi Farlev.

— Géraldine, fii bună şi condu-i în casă, te rog. Eu trebuie să vorbesc ceva cu Deegan. Andrew, eşti bun să iei valiza fiului meu? De unde vii, băiatule?

— De la Philadelphia. Am ajuns acolo de dimineaţă şi un prieten miu împrumutat maşina asta, dar m-am rătăcit pe Stenton Avenue, şi când am ajuns aici…

— Pe Stenton Avenue? Dar ce-ai căutat pe Stenton Avenue? N-am mai mers pe drumul acela de ani de zile, spuse George.

— Ei bine, nici eu n-am să mai dau pe acolo, răspunse Bing. O luă pe Wilma de umeri şi o tristeţe timidă apăru în ochii ei. George o remarcă şi, la început, îl miră această ipocrizie, dar apoi îşi dădu seama că Wilma nu era ipocrită; era doar impresionată de fiul lui, a cărui tristeţe era sinceră şi molipsitoare.

George vorbi cu Deegan despre fotoreporteri.

— Andrew are să aibă grijă să nu intre pe poarta principală, dar ar trebui să fii cu ochii în patru la poarta de dindos, spuse George.

— N-au să treacă ei peste zid, asta-i mai mult ca

sigur, răspunse Deegan.

George nu înţelese de ce Deegan găsise necesar să-i reamintească de ţepile de pe zid, dar se abţinu de la orice comentariu.

— Contez pe dumneata c-ai să-i ţii la distanţă, adăugă el şi se îndreptă spre casă.

Musafirii se împrăştiaseră pe la diversele toalete. Masa urma să fie servită în clipa în care Géraldine ar fi dat ordin, ora nefiind fixată, deoarece nu se putuse prevedea durau ceremoniei funebre. Momentan George era singur la el în birou. Familia Farley şi Sherwood James se întorceau la New York cu primul tren de după-amiază. Dorothy James şi Wilma rămâneau până a doua zi dimineaţă, când Wilma se întâlnea cu Arthur McHenxy pentru a semna formele inevitabile. George cunoştea planurile tuturor, în afară de cele ale fiului său.

Géraldine îşi făcu apariţia.

— Ce părere ai, să servim cocteilurile aici sau în camera din faţă? îl întrebă ea.

— Vom fi cam înghesuiţi aici, răspunse el. Ai aflat cam ce planuri are George?

— Da. Are de gând să le aştepte pe Wilma şi pe Dorothy ca să le ducă mâine de dimineaţă cu maşina lui până la Philadelphia. De acolo vor lua trenul.

— Deci rămâne aici peste noapte, spuse George.

— Da, părea sigur că ne aşteptam la asta. E foarte atrăgător. Apropo, m-a rugat să-i spun Bing. Zicea că în California nu-i spune nimeni George.

— Sunt convins, spuse George.

Dejunul se desfăşuipotrivit regulilor improvizate pentru această împrejurare specială: nu se vorbi de răposat; câteva scurte istorisiri, cu subiecte locale povestite de George Lockwood, o mică discuţie despre industria petroliferă între Desmond Farley şi Bing Lockwood şi spre sfârşit o sugestie însoţită de unele scuze

ale amfitrioanei că dacă familia Farley şi Sherwood James aveau ceva de împachetat, trebuiau să-şi rezerve cincisprezece – douăzeci de minute pentru drumul până la gară.

Îndată după plecarea familiei Farley şi a lui Sherwood James, Géraldine, Wilma şi Dorothy James se retraseră în salonaşul Geraldinei de la etaj. George Lockwood şi fiul său rămaseră singuri, pentru întâia oară în şase ani de zile.

— Nu vrei o ţigară de foi, băiatule?

— Cred că am să iau una, mulţumesc… Am trecut la ţigări de foi. De foarte multe ori fumatul este interzis în timpul lucrului. O neatenţie cu un chibrit şi cine ştie ce nenorocire se poate întâmpla, aşa că port întotdeauna la mine câteva ţigări de foi ca să am ce mesteca. Nu le fumez, le mestec. M-am deprins cu obiceiul ăsta.

— Am auzit că te descurci extrem de bine. Preston Hibbard a fost pe aici şi mi-a relatat totul. Mi-a adus chiar şi câteva fotografii de-ale soţiei şi copiilor tăi.

— Da, Flibbard ne-a făcut o vizită foarte agreabilă. E un tip dintr-o bucată. În liceu nu l-am apreciat niciodată prea mult, dar pesemne că la Harvard au făcut om din el. Presupun că Harvardul a făcut asta. În orice caz, a descoperit ce vrea să facă, şi asta face. Asta-i nenorocirea cu o grămadă de tineri de vârsta noastră. Nu ştiu ce dracu' vor să facă, şi dacă n-au probleme financiare stau ou turul pe cămaşă, până-i prea târziu.

— Sunt convins că n-ai probleme financiare, zise George.

— Personal, nu. Prin asta vreau să spun că din prima sumă mare de bani pe care am câştigat-o, am constituit o rentă pentru soţia şi copiii mei. Nimeni nu se poate atinge de capital. Nici eu, nici ei. Şi o dată ce i-am asigurat pe ei, mi-am putut asuma unele riscuri – ceea ce am şi făcut – care s-au dovedit rentabile.

— Cincizeci de mii la St. Bartholomew şi cincizeci de mii la Princeton, făcu George. M-a interesat donaţia pentru Princeton.

— Cred. Ei bine, mi-am zis, ducă-se naibii, dar tot am învăţat câteva lucruri – acolo. Genul de lucruri care se învaţă acolo. Dar când m-au dat afară, am mai învăţat şi altceva. Nu despre necinste. Nu era nevoie să mă duc la Princeton ca să învăţ că necinstea e un lucru rău. Mama a fost întotdeauna foarte severă în privinţa asta şi la fel ai fost şi tu. Dar câţiva oameni de la Princeton m-au învăţat cum să încasez loviturile.

— Cum?

— Fiind dârz. Hotărât. Nu s-a pus nicio clipă problema să nu fiu dat afară. Dar ar fi putut face în aşa fel ca abaterea mea să pară o greşeală neînsemnată, ceea ce nu s-a întâmplat. Pentru ei a fost o crimă gravă şi merita o pedeapsă – aspră. Pe de altă parte, m-au asigurat că vor ţine cont de toate lucrurile bune pe care le făcusem până atunci şi nu mă refer numai la cele universitare. Dacă cineva s-ar fi interesat de ce am plecat de la Princeton, ei ar fi hotărât ce trebuiau să spună. Din fericire, singurul om pentru care am lucrat vreodată ştia exact pentru ce fusesem eliminat, dar el mai dăduse şi altora

— O a doua şansă în viaţă.

— Crezi c-am fost prea dur? îl întrebă George.

— Da, aşa am crezut, dar acum nu mai cred, răspunse Bing.

— Ce te-a făcut să-ţi schimbi părerea?

— Oh, depărtarea, am impresia. Şi faptul că am întâlnit fata potrivită şi m-am însurat cu ea. Că mi-am făcut un cămin. Şi succesul financiar.

— Toate la un loc ţi-au dat independenţă, spuse George.

— Da. La moartea mamei rămăsesem complet singur. Mai era Ernestine, desigur. Dar ce poate fi o soră în viaţa

unui bărbat altceva decât o soră?

— Dar un tată?

— Mă întreb, deoarece acum am doi. Pot să fiu tot atât de dur cum ai fost şi tu, dar nu în acelaşi fel. Când mă uit în trscut la legăturile dintre noi doi, îmi dau seama că aveai ideile tale personale despre ceea ce voiai să fac în viaţă, şi ele nu erau obligatoriu şi ale mele.

— Habar n-aveai ce voiai să fii. Realitatea este că începuseşi să devii ceea ce voiam eu să fii.

— E adevărat. Ştiu asta. Şi poate de-asta am şi trişat. Undeva în adâncul meu nu voiam să fiu o copie fidelă a ta, sau a bunicului Lockwood. Dusesem viaţa asta timp de şase ani la St. Bartholomew şi aproape patru ani la Princeton şi începusem să consider că era o porcărie. Ce suntem noi, de fapt? Bunicul tău a fost un criminal şi nimeni nu ştie ce a fost tatăl lui. Tatăl mamei n-a fost cine ştie ce, şi în ceea ce priveşte ramura Richterville a familiei noastre, probabil avem sus pe coline veri care se culcă cu surorile lor. Nu, niciodată n-am considerat că suntem daţi naibii de şic.

— Şic este o expresie de servitoare, ca şi excelent, zise George Lockwood. Am remarcat c-ai folosit cuvântul acesta la dejun. În tot cazul se pare că nu ţi-a trecut o clipă prin gând că ceea ce tatăl meu a încercat să facă, şi am încercat şi eu să fac, şi speram să faci şi tu, şi cu copiii tăi, era un lucru meritoriu.

— Care anume?

— Să facem ca această familie, care a început cu un criminal, să însemne ceva. Eşti un snob. În mintea ta, probabil, ne-ai comparat cu vechile familii din Anglia, cu un trecut de trei-patru sute de ani, care au moştenit titluri şi tot restul. Dar habar n-ai câţi criminali, siluitori şi hoţi au avut familiile acelea. Ca să nu mai vorbesc de aristocraţii americani, care aduceau negri din Africa şi îi vindeau ca sclavi. Sau de câteva din marile averi adunate

în ţara asta în ultimul secol, de marii donatori de la Princeton şi Harvard. Cel mai murdar soi de bani.

— De acord, dar aceştia-s oamenii pe care îi admiri cel mai mult.

— Da' de unde. Voiam să fim mai buni decât ei, replică George Lockwood.

— Foarte bine. Am să fiu. Dar începând cu mine, nu cu tine, sau eu tatăl tău, sau cu tatăl lui.

— I-ascultă, neruşinatule, ignorantule ce eşti, pesemne îţi închipui că doctorul te-a adus aici într-o sacoşă. Ai ieşit ca toată lumea dintr-un bărbat şi o femeie. În privinţa asta nu există nici cea mai mică îndoială. Întâmplător chiar şi arăţi ca străbunicul tău. Criminalul, pentru că veni vorba.

— Ei bine, ăla era bărbat nu glumă. Asta trebuie să i-o recunosc. Aş prefera să fiu ca el, decât ca unii din cei care au apărut pe urmă.

— Te referi la mine?

— Ei bine, deoarece suntem atât de sinceri unul cu altul – da, răspunse Bing.

— Ca să schimb uşor subiectul, mă întreb ce te-a făcut să vii aici. Ţineai chiar atât de mult la unchiul Pen?

— Da. Dar ai dreptate. Au mai existat şi alte motive. Voiam să arunc o privire la mormântul mamei, pentru că nu cred c-am să-l mai văd vreodată. Şi apoi eram curios să văd casa asta.

— Ziceai că te-ai dus la casa veche.

— Da. M-am dus. Tot întârziasem la înmormântare şi m-am dus să văd casa veche. Credeam c-am s-o găsesc transformată într-un spital. Când colo am dat de o fabrică de încălţăminte!

— Am vândut-o fabricii şi am donat banii unui spital. N-au început încă să-l construiască, şi dacă te consideri ge'neros, sunt convins că vor fi încântaţi să primească o donaţie.

— Regret. Am rupt toate legăturile cu Swedish Haven.

— Şi atunci care au fost celelalte motive pentru care ai venit aici? îl întrebă George. Voiai să vezi casa asta? De ce?

— Ei bine, Ernestine mi-a vorbit de ea, bineînţeles, dar voiam s-o văd cu ochii mei.

— Dacă îţi place, am s-o consider un eşec, zise George.

— Pentru tine e tocmai bună. Soţia ta pare o femeie drăguţă şi bănuiesc că trebuie să se fi amestecat şi ea la construcţia casei.

— Poţi să critici casa liniştit. Géraldine nu s-a amestecat decât la interioare. Tot restul îmi aparţine.

— Aproape că puteam să jur, zise Bing, nu-i lipseşte decât un şanţ cu apă şi o stavilă.

— Ştii ce-i o stavilă? îl întrebă George.

— Nu-i puntea care se lasă peste şanţul cu apă?

— Nu, nu-i asta. Când ajungi acasă, uită-te într-un dicţionar. Poate că într-o bună zi ai să vrei să-ţi instalezi una. Nici şanţul cu apă n-ar fi o idee rea. Am auzit că ai necazuri cu şerpii cu clopoţei şi că te duci să-i împuşti în fiecare după-amiază. Ţinând seama de cele întâmplate nu de mult în familia noastră, sper că soţia ta nu-i îngrijorată din cauza asta.

— E o răutate să spui asta, zise Bing.

— N-am vrut decât să-ţi atrag atenţia, băiatule. Mutarea în California nu ţi-a schimbat şi sângele. Ai o culoare frumoasă, sănătoasă, dar pe dinăuntru eşti ce eşti.

— Am discutat asta cu nevastă-mea. Nu-şi face probleme.

— Nici pentru unchiul Pen nu şi-a făcut nimeni probleme, replică George.

— Ce dracu’ vrei să insinuezi?

— Ţi-am mai spus o dată. Eşti ceea ce eşti. Ai spus că

viaţa care-mi place mie e o porcărie. Dar tu ce fel de maşină ţi-ai cumpărat? Un Rolls Royce. Un Ford, sau un Dodge ar fi fost tot atât de bun, dar tu ţi-ai cumpărat un Rolls-Royce şi apoi ai inventat o scuză pentru asta. Eu am un Lincoln, un Pierce, şi un Packard. Şi o camionetă Ford. Aş putea să-mi ofer un Rolls, dar n-am avut nevoie de asta ca să-mi afirm personalitatea. Şi dacă o făceam, nu m-aş fi scuzat. În viaţa mea nu m-am scuzat pentru vreun lucru pe care l-am făcut.

— Nu, nici chiar atunci când s-ar fi cuvenit, replică Bing. Ei bine, tată, nu-i chiar atât de rău cum îmi închipuiam c-are să fie, dar nici prea bine nu-i. Şi acum, dacă mă scuzi, voi face o plimbare cu maşina până la cimitir.

— Mormântul mamei tale este al doilea, de la cel al unchiului tău. Cred că vei da de nişte muncitori pe acolo, adăugă George. Şi, judecând după discuţia pe care am avut-o, nu ţii câtuşi de puţin să rezervşi pentru tine un loc acolo.

— Nu, mulţumesc. De fapt, sunt chiar surprins că mi-ai rezervat unul.

— Nu s-ar putea spune că l-am rezervat. Dar încă nu l-am dat, spuse George Lockwood.

— La ce oră cinăm? S-ar putea să fac un tur.

— De obicei la şapte. Dar întreab-o pe mama ta vitregă. Telefonul acesta e în legătură cu salonul ei. Ajunge să apeşi pe butonul pe care scrie 2E 2-S, etajul doi, salon.

— Am să mă întorc mai devreme de şapte, zise Bing. N-am prea multe lucruri de văzut.

Femeile se duseră să dea o raită cu maşina, ceea ce îi permise lui Dorothy James să vadă fermele, pădurile, loturile miniere, reşedinţa comitatului Gibbsville şi se întoarseră la casa Lockwood. Lipsiră câteva ore, dar sosiră înaintea lui Bing.

— Ei bine, care ţi-e verdictul? întrebă George

Lockwood.

— E frumos şi groaznic în acelaşi timp, răspunse Dorothy James. Prin urmare fascinant. Când te gândeşti cu câtă grijă s-au ocupat fermierii de pământul lor, câtă caznă le trebuie ca totul să arate atât de curat şi ordonat. Apoi la câteva mile mai încolo sălbăticia codrilor. Aveam impresia că văd indieni ascunzându-se în dosul copacilor. Apoi minele acelea oribile de cărbuni. Munţii de zgură şi cătunurile acelea sărăcăcioase şi scobiturile din pământ. De fapt n-ar trebui să vorbesc aşa. Unchiul lui Sherry e director la una din companiile carbonifere. Şi apoi ne-am întors pe strada aceea din Gibbsville, cea cu nuci frumoşi.

— Lantenengo Street, zise George Lockwood.

— Dintr-una din casele acelea mari ieşeau câteva doamne. De la o partidă de bridge, îmi închipui. Pe amândouă părţile străzii erau înşirate limuzine. Exact aceleaşi doamne care ies de la Piaza după unul din matineurile muzicale ale domnului Baghy. Mi-a fost imposibil să nu mă întreb cât timp o fi trecut de când n-am mai *văzut* cătunele acelea ale minerilor.

— Ei bine, în ultima vreme nu le-am mai văzut. A fost o grevă şi limuzinele caută să evite cătunele miniere. Aici li se spun loturi.

— Apropo, am impresia că vreo câteva persoane au recunoscut maşina noastră, zise Géraldine.

— Şi ce dacă? făcu George. La ce oră luăm cina?

— Wilma ar vrea să se întindă o jumătate de oră, aşa că m-am gândit să cinăm la şapte jumătate, răspunse Géraldine.

— Sper că Bing n-a plecat, spuse Wilma.

— Nu, s-a dus să facă şi el o plimbare, răspunse Georşe.

— Ce băiat – adică *bărbat* – atrăgător a devenit, zise Dorothy James. E atât de încurajator să revezi un tânăr după o perioadă de timp, *dacă* arată bine. Ceilalţi… ei

bine, nu mai vorbesc, sunt destui. Dar fiul dumitale face parte dintre tinerii pe care ne putem bizui. Ţara, vreau să spun. Aş vrea să avem mai mulţi tineri de genul lui în schimbul jucătorilor acelora plicticoşi de polo şi al baletistelor lor.

— Dorothy, încep să cred că îl citeşti pe Heywood Broun, spuse George.

— Oh, fii fără teamă că nici pe el nu-l apreciez prea mult, răspunse Dorothy James. Sherry zice că e zi de zi la *Racquet Club* şi în primul rând aş vrea şi eu să ştiu ce caută Heywood Broun la *Racquet Club*. De ce o fi ţinând să facă parte din *Racquet Club*? Nu, nu citesc niciodată *World* care apare la New York. Îmi place Don Marquis însă, şi-mi lipseşte Christopher Morley de la *The Post*. *The Post* parcă nu mai e acelaşi ziar de când a plecat el. Nu se trage de prin părţile voastre?

— Nu cred, răspunse George. După câte ştiu, prin părţile noastre n-am avut literaţi.

— Ştii la cine m-am gândit astăzi? La D.H. Lawrence, continuă Dorothy James. Ai citit vreodată ceva de el? E unul dintre scriitorii englezi mai tineri şi nu l-aş recomanda oricui. Dar minele astea de cărbuni m-au făcut să mă gândesc la el. Wilma! Te împiedic să aţipeşti! Du-te imediat sus, iar eu mai rămân să fumez o ţigară cu George.

Wilma şi Géraldine plecară.

— I-am făcut vânt să plece, începu Dorothy. Intenţionat. Voiam să stăm puţin de vorbă despre Wilma. Ştiu că din punct de vedere financiar are să aibă o situaţie cât se poate de bună. Dar va trebui să facem toţi ceva ca s-o ţinem ocupată, altfel Wilma o s-o cam încurce. În ultimele zile a fost pur şi simplu admirabilă, dar mi-a spus vreo câteva lucruri care nu mi-au plăcut de loc. Are un amant. Ştii asta.

— Da, răspunse George.

— S-ar putea ca asta să fie un fel de dar

dumnezeiesc, s-o ajute să iasă din încurcătură primele câteva luni de zile. Dar Wilma mi-a spus anumite lucruri care… ei bine, regret că nu te cunosc mai bine, George.

— Presupune că mă cunoşti, o îndemnă George.

— Am impresia că aşa va trebui să fac, pentru că ştiu că de la Sherry n-am să primesc niciun ajutor. Îl cunoşti cum e. Pentru el totu-i ori alb, ori negru. Nu există nuanţă intermediară. Nu pot să-i spun lui Sherry că Wilma are un amant. N-ar mai primi-o în casă. Şi dacă ar şti câteva din lucrurile pe care mi le-a destăinuit Wilma, nici nu m-ar mai lăsa s-o văd. Dar ca să dăm cărţile pe faţă, Wilma mi-a spus cât se poate de clar că: nimic n-o va mai putea reţine.

— Nimic n-o va mai putea reţine, da?

Dorothy dădu din cap.

— Cea mai mare parte a vieţii şi-a irosit-o ocupându-se de Pen, dar se învinuieşte că a dat greş. În privinţa asta eu nu sunt de acord cu ea. Totul a mers perfect până ce Pen a încăput pe mâinile unei femei dibace. Este exact cazul bărbatului acela, Judd. Vânzătorul de corsete şi Ruth Snyder.

— Rezultatul a fost însă altul, zise George.

— Nu *chiar*, să ştii. Toată lumea zice c-au să fie condamnaţi şi vor sfârşi amândoi pe scaunul electric. Deci rezultatul e acelaşi, ca şi cum Judd ar fi omorât-o pe ea şi apoi s-ar fi sinucis.

— Mă rog, e un fel de a vedea lucrurile.

— Cazul celălalt n-a fost nici până acum clarificat. Pastorul Hall şi domnişoara Mills. Îţi mai aduci aminte? A fost muşamalizat, spre deosebire de celelalte.

— Aşa se pare, spuse George. Dar continuă, Dorothy.

— Vânzătorul de corsete şi Pen nu trebuie puşi bineînţeles, în aceeaşi oală. Dar cazul Hall şi Mills implica anumite figuri foarte proeminente. Personal, *eu* nu-i cunosc, dar ştiu oameni care-i cunosc. Încerc să-ţi explic că indiferent de poziţia socială, sau de grija cu care ai fost

educat, în viaţa unor oameni vine un moment în care se uită complet educaţia primită şi aşa mai departe. Or, din păcate, asta i s-a întâmplat lui Pen şi ceea ce mă îngrijorează este că i se poate întâmpla şi Wilmei.

— Aha, acum am înţeles, spuse George.

— Nu că aş prevede ceva identic cu ceea ce i s-a întâmplat lui Pen şi Marianei, zi-i pe nume…

— Marian Stademyer.

— Întâmplător, n-am scos o vorbă, dar pe cutia de scrisori a unei ferme, pe lângă care am trecut azi după amiază, era numele acesta. Din fericire Wilma *n-a observat* nimic.

— Nicio legătură. Ea se trăgea din Middle West, mi se pare, zise George. Dar ce coincidenţă extraordinară.

— Cum bine spui – ce coincidenţă extraordinară. Îmi pare bine că Wilma n-a văzut nimic, pentru că Géraldine şi cu mine ne-am bătut capul s-o facem să nu se mai gândească la subiectul ăsta.

— Bravo, Dorothy, exclamă George. Crezi însă că o aşteaptă un fel de criză?

— O depresiune nervoasă sau morală. Sau şi una şi alta.

— Eşti convinsă?

— Da, George. Câteva din lucrurile pe care mi le-a spus nu ţi le pot repeta deoarece au fost spuse ca de la femeie la femeie, sub impresia împrejurărilor. Dar nimic n-o va mai putea reţine, George. Şi o fată ca Wilma care a fost frumos crescută, nu prea are pe ce să se sprijine. Vreau să spun că nu poate trece peste asemenea lucruri cu uşurinţă.

— N-ai vrut să spui asta, dar lucrul de care ţie îţi este frică e că Wilmei n-o să-i mai pese cu cine o să se culce de acum încolo, zise George.

— Nimic n-o va mai putea reţine. Chiar acestea au fost cuvintele ei.

— Ei bine, sunt întru totul de acord cu tine, că asta ar putea fi o problemă foarte gravă, zise George. Dar să aşteptăm să vedem dacă devine o problemă şi, dacă va deveni, va trebui să ne gândim ce putem face în privinţa asta. Wilma la cei patruzeci şi ceva de ani ai ei, mai este încă o femeie destul de atrăgătoare. S-ar putea să găsească pe cineva cu care să dorească să se mărite. N-aş vrea să-ţi par cinic, Dorothy, dar Wilma n-are să se mărite cu un bărbat decât după ce se va fi culcat cu el, nu-i aşa?

— Probabil.

— Atunci ce rău pot să-i facă două-trei aventuri, dacă există posibilitatea ca una din ele să se termine cu o căsătorie?

Dorothy dădu încet din cap de cinci-şase ori.

— Ştiam că ai să vezi lucrurile mai clar decât mine. Nu aprob acest… acest mod de acţiune. Dar eşti un om cu experienţă, şi n-au rămas copii ca să ne facem fel de fel de griji. Tot ce regret e că aş fi putut vorbi pe şleau, dar mi-e imposibil.

— E vorba de ceva ce ţi-a spus Wilma?

— Da, răspunse Dorothy James.

— Ei bine, a zis că nimic n-o va mai putea reţine. Din asta pot deduce că aşa are de gând să facă.

— Era ceva urât în asta. Eu am convingerea că relaţiile dintre un bărbat şi o femeie pot fi delicate şi frumoase. Aşa mi se pare mie. Wilma nu le socoteşte însă la fel. Asta-i tot ce pot să spun, crede-mă, George. Îţi mulţumesc pentru răbdarea pe care ai avut-o.

Se ridică în picioare, şi se vedea limpede că e deprimată. Era o femeiuşcă ciudată; în clipa aceea îl făcu pe George să se gândească la o vrabie care ciuguleşte un bălegar, dar acesta este un lucru firesc pentru o vrabie.

După câteva minute Bing Lockwood se întoarse de la plimbare.

— Ai avut mai multe de văzut decât te aşteptai, spuse

tatăl său.

— Nu, dar cum îmi mai rămăsese ceva timp, m-am dus şi am băut o bere cu fostul meu coleg de la Princeton, Ken Stokes, zise Bing.

— Un văr îndepărtat. Ce mai învârteşte?

— Ce mai învârteşte? Ştii că ne e văr îndepărtat, dar n-ai aflat că a orbit?

— Ştiam că unul din ei şi-a pierdut vederea. Sunt toţi veri de-ai noştri, dar nu mi-am bătut niciodată capul să le ţin urma tuturora. A orbit în urma unei explozii, nu-i aşa?

— În primul an după ce şi-a luat diploma. Laboratorul Companiei Reading.

— De ce l-ai ales tocmai pe el?

— Pentru că mi-am adus deodată aminte că mi-a trimis o scrisoare al naibii de frumoasă, când a murit mama. Probabil una din ultimele scrisori pe care le-a mai scris.

— Are vreo slujbă?

— Ţine un magazin cu articole de muzică în apropiere de West Market Street. În facultate a compus câteva cântece pentru formaţia *Triangle*. Cânta jazz la pian pe vremea aceea. Acum îşi câştigă existenţa vânzând discuri, gramofoane, note şi instrumente muzicale. Mi-a recunoscut vocea aproape imediat. „Numai o clipă, a strigat, cunosc vocea asta! E a cuiva pe care nu l-am mai văzut de mult”. Bizar cum continuă orbii să spună că văd lumea. De şase ani e complet orb. „Acum ştiu, mi-a spus apoi. Eşti Bing Lockwood!”

— Numele nostru a apărut în ziare în ultimul timp, zise George. Îmi închipui că are pe cineva care i le citeşte.

— Soţia lui. S-a însurat cu o fetişcană irlandeză foarte drăguţă, dinafara cercului de la clubul local. Au patru copii şi al cincilea e pe drum. Poate al cincilea şi al şaselea. Au mai avut o pereche de gemeni până acum. Asculţi vreodată gramofonul?

— Mama ta vitregă, Géraldine, ascultă.

— Ei bine, ţi-am cumpărat un cadou pentru casă. Câteva plăci cu romanţe, câteva de muzică uşoară şi o serie întreagă din Whiteman şi George Olsen şi aşa mai departe. S-ar putea să-i placă Ernestinei, dacă ţie nu-ţi plac. Şi dacă ai vreuna din ele, o poţi schimba oricând.

— Îţi mulţumesc foarte mult. Cina e la şapte şi treizeci, dacă vrei să faci un duş.

— Chiar asta am să şi fac. S-ar putea să mi se aducă ceva de băut în cameră?

— Ţi se va aduce. Cam ce-ai vrea să bei?

— Un cocteil de portocale. Ştii, în California se cultivă portocale. Statul însorit.

— Eşti foarte bine dispus.

— Şi de ce dracu' n-aş fi?

— Ei bine, n-am impresia că este o ocazie de înveselire, dar se pare că eşti vesel.

— Tată, poimâine am câteva treburi de aranjat în New York şi apoi iau trenul spre Chicago şi sper că este ultima oară când Estul mă mai vede pentru zece ani de acum încolo. Cu alte cuvinte, sunt în drum spre casă. Asta-i o ocazie de înveselire. Cum am ieşit din cimitir eram în drum spre casă. Acolo a fost punctul de întoarcere.

— Înţeleg perfect, băiete. Du-te şi fă-ţi duşul, dar nu uita să-ţi speli şi caşul de la gură.

— N-ai să reuşeşti să mă superi. Sunt prea bine dispus.

— Sper c-ai să te menţii aşa până la sfârşitul mesei. Am văzut oameni ca tine devenind hidoşi.

— Atunci, trimite-mi cocteilul, te rog. Şi să n-aibă prea mult zahăr.

Când cei patru membri ai familiei Lockwood şi Dorothy James se întâlniră ca să bea un cocteil, dispoziţia adunării a fost înrâurită de Bing. Mai devreme, la dejun, tatăl său văzuse cum se comportă Bing, când se cerea o

anumită solemnitate şi toţi comesenii erau mai în vârstă decât el; atunci băiatul, fiul, se arătase un tânăr cuviincios, a cărui vitalitate şi înfăţişare sănătoasă îl făceau să fie o completare binevenită a reuniunii. Toţi spuneau că e atrăgător şi aşa şi era. Acum aspectul adunării era altul; plecarea familiilor Desmond Farley şi a lui Sherwood James, toţi persoane extrem de convenţionale în vorbe, înfăţişare şi fapte – avu ca efect relaxarea supravieţuitorilor grupului de la dejun. Celălalt factor principal relaxant a fost alcoolul. George Lockwood îşi rărea paharele, aşa cum făcea întotdeauna, şi Dorothy James nu bea decât un ciudat amestec de gin cu bitter, diluat cu apă rece, singurul cocteil de care se atingea vreodată. Băutura conţinea foarte puţin gin în plus faţa de bitter, dar prin aceasta îşi afirma împotrivirea faţă de Prohibiţie. (în epoca ei de sufragetă fusese în favoarea Prohibiţiei). În schimb Wilma şi Géraldine mai serviseră câteva pahare înainte de a coborî la masă, iar Bing Lockwood băuse destul cocteil de portocale pentru ca efectul să fie vizibil. Nu era beat, dar ajunsese într-o stare de exuberanţă ce nu se transforma în nerozie numai datorită unui aer de virilitate, faţă de care femeile reacţionează imediat şi pe care tatăl său îl consideră primul semn de degradare.

La şapte şi treizeci jupâneasa anunţă cina, dar Géraldine îi spuse:

— O să mai întârziem zece minute, May.

— De ce? o întrebă George.

— Pentru că eu una as mai vrea un cocteil, răspunse Géraldine.

— Şi eu la fel, sări Wilma.

— Aşa îmi place să v-aud vorbind, zise Bing. Mi-ar face plăcere să fac pe barmanul, tată.

— Dă-i înainte, spuse George. Dar dacă e vorba să tragem o beţie, nu trebuia să spui zece minute, Géraldine.

Cheam-o pe May înapoi şi spune-i c-o să-ntârziem o jumătate de oră, sau o oră, sau chiar *două* ore. Dar de ce să ni se strice mâncărurile?

— În zece minute n-au să se strice, ripostă Géraldine. Acum când se ştia susţinută de Wilma şi de Bing nu se mai lăsa intimidată. Era mai degrabă încântată de performanţa ei de castelană.

Toate tăbliile prelungitoare fuseseră scoase de la masa de sufragerie, dar cinci persoane erau greu de aşezat, deşi masa părea a fi destul de mare.

— Ai hotărât unde stă fiecare, Géraldine? Dacă nu, propun ca Dorothy să stea în dreapta mea şi Wilma în stânga. Tu, băiatule, stai în stânga mătuşii tale şi Géraldine în dreapta lui Dorothy, rosti George.

— Asta îmi aminteşte de capătul deschis al pistei de la stadionul Palmar, zise Bing.

— Stadionul Palmar, repetă Dorothy. Ştii că n-am fost niciodată la Princeton? Sherry a urmat la Columbia. Azi nu se mai duce aproape nimeni acolo, dar pe vremea lui era foarte apreciată.

— Se mai bucură şi acum de un înalt prestigiu pe plan didactic, zise George.

— Da, aşa se pare, dar aş fi preferat ca socrul meu să-l fi trimis pe Sherry să-şi facă studiile la Harvard.

— De ce? o întrebă George.

— Pentru că aproape toţi prietenii lui au urmat la Harvard. Cei doi fraţi ai mei, şi atâţia dintre prietenii lui intimi. Şi nu i-ar fi stricat să iasă puţin din New York. Liceul l-a urmat la *Cutler*, facultatea la Columbia şi apoi încă un an de drept la Columbia. Toate în New York City.

— Dar dacă s-ar fi dus la Harvard, la un loc cu toţi prietenii lui, tot aia era, interveni Bing.

— Acesta-i un gen de raţionament specific tatălui tău, spuse Wilma.

— Se poate, mătuşă Wilma? Dar, crede-mă, pot gândi

şi cu capul meu, protestă Bing.

— Te cred, dacă n-ai să-mi mai spui mătuşă Wilma. Eşti destul de mare şi eu destul de tânără ca să ne spunem Bing şi Wilma. De fapt, aş fi fost prea tânără ca să-ţi fiu mamă, aşa încât nu mă consider o mătuşă veritabilă. Iar Géraldine la fel, n-ar fi fost destul de mare ca să-ţi fie mamă.

— Din păcate eu aş fi putut să-i fiu mamă, zise Dorothy. Nu că aş avea ceva împotrivă să fii fiul meu, dar…

— Vârsta, vârsta, hai să nu mai vorbim de vârstă, o întrerupse Wilma. Nu-i un subiect prea agreabil, şi regret că am deschis discuţia.

— Fiind cel mai bătrân membru al acestui grup, eu unul sunt de acord, spuse George. Şi deoarece am exslus acest subiect, ne-au rămas la dispoziţie toate celelalte. Pe care să-l alegem, Dorothy?

— Ei bine, mi-ar face plăcere să mi se vorbească despre Galifornia, răspunse Dorothy James. Am vizitat-o, acum mulţi ani de zile, dar n-am cunoscut prea mulţi californieni.

— Nici nu sunt prea mulţi, nu-i aşa? Majoritatea nu-s veniţi din alte părţi? întrebă Géraldine.

— Acesta-i unul din lucrurile cele mai frumoase, zise Bing. Sunt acolo pentru că vreau să fiu acolo, şi rămân acolo fiindcă niciodată n-am să simt nevoia să trăiesc în altă parte.

— Este exact răspunsul pe care *mi* l-a dat Francis Davis, când am fost acolo, zise Dorothy. Îl cunoaşteţi toţi pe Francis Davis? Tu îl cunoşti Wilma? Dar tu, George?

— Am auzit *de* el.

— Nu, tata nu-l cunoaşte, însă eu îl cunosc. Ne întâlnim din când în când la San Francisco, se amestecă Bing.

— Cine e? se interesă Géraldine. Un personaj important?

— Numai din două puncte de vedere. Financiar şi social, o lămuri Bing. Are cele mai bune relaţii sociale aici în Est şi nu m-ar mira de loc dacă, la nevoie, ar face rost de patruzeci-cincizeci de milioane de dolari în câteva zile. Este un fost bostonian din Beacon Hill. E armator, moşier, banchet, mare acţionar al societăţilor de asigurări şi Dumnezeu mai ştie ce. Şi unul din cei mai proşti jucători de pocher din câţi am cunoscut vreodată.

— Ai jucat pocher cu el? îl întrebă George.

— Numai o dată pe lună, răspunse Bing. Dacă am juca mai des, n-aş mai avea nevoie să muncesc ca să-mi câştig existenţa. Dar nu jucăm decât o dată pe lună şi niciodată la mize mari. Trei, patru sute de dolari e tot ce se poate pierde în partida noastră. Jucăm pentru distracţie.

— Şi unde jucaţi? La *Pacific Union Club*?

— Dumnezeule! Nu-s membru acolo. Am să mă consider norocos dacă mă vor primi măcar pe la patruzeci de ani. Nu, jucăm cu rândul, la fiecare din noi acasă.

— Dar stai destul de departe de San Francisco, nu-i aşa? îl întrebă George.

— Da, dar Francis are o proprietate lângă noi, şi îmbină afacerile cu distracţia. De fapt, toţi facem la fel. Sunt nevoit să mă duc la San Francisco şi la Los Angeles. În California nu ne pasă dacă trebuie să şofăm trei-patru sute de mile. Într-o zi normală fac pe puţin şaptezeci şi cinci sau o sută de mile cu maşina. Biroul meu este la o distanţă ca de aici la Reading şi mă duc acolo de cinci, şase ori pe săptămână. Norocul meu e că-mi place să conduc.

— Şi apoi *ai* un Rolls Royce, spuse Géraldine.

— Oh, ai un Rolls? Dacă vin în vizită la tine, mă iei şi pe mine într-o călătorie lungă cu el? Pen n-a vrut niciodată să-şi cumpere un Rolls. L-am rugat de zeci şi sute de ori, dar degeaba, zise Wilma. Prima menţionare a numelui lui Pen Lockwood, atât de firească şi de fugară, avu asupra

celorlalţi efectul unei farse deplasate, dar cea mai mâhnită victimă a fost Wilma însăşi. Oh, Doamne! exclamă ea abia perceptibil şi îşi plecă privirile în farfurie.

Bing o luă cu braţul de după umeri.

— Vino în California şi am să-ţi arăt nişte locuri pe care nici băştinaşii nu le cunosc.

— Îţi mulţumesc, zise ea, şi îşi lăsă capul să se odihnească pe braţul lui. Era beată de-a binelea.

— Întotdeauna mi-am dorit să străbat New England călare, începu Dorothy James. Ştiţi că se poate? Pleci de la Fort Ethan Allen, mi se pare, şi există hărţi care te învaţă cum să eviţi toate şoselile principale. Se doarme pe la hanuri de ţară. Schimbând decorul ea schimbă şi subiectul şi nu se mai vorbi nimic despre Pen Lockwood. Terminară cina într-o stare de dezorganizare în contrast cu unitatea pe care o formaseră când s-au aşezat la masă.

— Vrei să fumezi o ţigară de foi? îl întrebă George pe fiul său.

— Ah, nu, nu vă retrageţi amândoi, protestă Géraldine.

— Mulţumesc, nu cred c-am să fumez, răspunse Bing.

— Mai bine haideţi să ne bem cafelele în camera mică, zise Garaldine.

— Adică în camera mică a tatii? întrebă Bing.

— Nu, în salonaş. Nu ne-am putut obişnui să-i zicem bibliotecă; dar asta intenţionasem să fie. Bibliotecă, rosti Géraldine. Nu i-am spus niciodată bibliotecă, pentru că aproape toate cărţile sunt sus, iar tatăl tău şi le ţine pe ale lui la el în birou.

— Parcă am auzit de o artistă de cinema care-şi cumpăra cărţile cu metrul, se adresă Dorothy lui Bing.

— Zău dacă ştiu. N-am cunoştinţe în lumea lor, zise Bing.

— Oh, noi da! I-am cunoscut pe Douglas Fairbanks şi pe Mary Pickford. Ne-au şi invitat la dejun, dar plecam

chiar în ziua aceea, spuse Dorothy. Pe el l-am găsit înrintător. Cu ea n-am apucat să stau de vorbă.

— Mai poartă cârlionţi? se interesă Wilma.

— Da, dar cred că de nevoie, zise Dorothy. Când am cunoscut-o noi avea aproape treizeci de ani. Asta s-a întâmplat imediat după căsătoria lor.

— Vedeţi, iar am început să vorbim de vârstă, zise Wilma.

— Este un subiect care iese neîncetat la suprafaţă, ceea ce la vârsta noastră e oarecum normal, spuse George Lockwood. Vrea cineva coniac? Dorothy?

— Eu nu, mulţumesc, îl refuză Dorothy.

— Wilma?

— Bineînţeles, spuse Wilma.

— Mie nu-mi pune de loc, mulţumesc, spuse Géraldine.

— Nici mie, în schimb am să mă servesc cu un whisky, zise Bing.

— Ce cameră confortabilă! exclamă Dorothy.

— Sper că este, zise Géraldine.

— Îmi place cum v-aţi aranjat salonul, reluă Dorothy.

— Mulţumesc. Şi mie îmi place, mărturisi Géraldine, dar nu-l folosim prea mult. Nu primim prea multă lume, şi George îşi petrece cea mai mare parte a timpului la el în birou. Iar eu stau de obicei aici sau în salonaşul meu de sus. M-a apucat mania radioului şi aparatul mare îl ţin acolo. George consideră că e o pierdere de vreme, dar pe mine mă amuză.

— Oh, tu şi cu Sherry ar trebui să aveţi un schimb de vederi.

Şi aşa mai departe. Dar când pendula bunicului din hol bătu ora şi îşi dădură seama cu toţii că era zece şi nu nouă, Dorothy se ridică în picioare.

— Habar n-aveam că este atât de târziu şi mâine avem o zi grea, Wilma, spuse Dorothy.

— Am să urc şi eu cu tine, se oferi Géraldine.

— Vin şi eu peste o clipă, zise Wilma. Bing are să-mi mai toarne un pahar, nu-i aşa Bing?

— Dacă spui tu, răspunse Bing.

— În cazul acesta, vă spun noapte bună la amândoi, rosti George. Dar să n-o ţii pe mătuşa Wilma prea târziu. Suntem cu toţii cam obosiţi, să ştii. Noapte bună, Wilma. O sărută pe obraz. Noapte bună, băiatule. Cred că toată lumea e de acord să luăm micul dejun la opt şi jumătate. Fiecare în cameră, dacă vreţi, dar Arthur McHeary la zece e aci, Wilma.

Urcă scara cu Dorothy şi Géraldine, şi le ură noapte bună pe palierul etajului întâi. Intră în cabinetul său de toaletă, închise uşa şi se dezbrăcă. Era obosit, dar nu-i era somn. Cu excepţia lui Dorothy James, formau un grup neliniştitor, şi îi văzuse suficient pentru o singură zi. Mai mult decât suficient, dacă era vorba de obraznicul de fiu-su şi de beţiva de cumnată-sa. Pentru moment o văzuse îndeajuns şi pe Géraldine, dar cu ea era obişnuit, şi putea s-o părăsească pentru câteva zile oricând ar fi vrut. Fără ca şirul gândurilor să-l pregătească cu ceva, îşi dădu deodată seama că se gândeşte la fratele său; acum, pentru prima oară realiză pe deplin moartea lui Pen. Până în clipa de faţă, nu reuşi să se gândească la Pen ca la un corp neînsufleţit, adânc îngropat şi acoperit cu pământ bătătorit, faptul morţii lui Pen rămăsese incomplet. Crima şi sinuciderea, evenimentele următoare, purtau în ele o vitalitate proprie; dar Pen, în mormântul său, era carne şi sânge din carnea şi sângele lui, şi un avertisment deprimant al fatalităţii greu de acceptat. Pentru prima oară în viaţa sa, George Lockwood se gândi că şi el poate să moară. Aşa cum îşi considera viaţa lui în acest moment, aproape că şi dorea să moară – dar deodată îşi aminti de Ernestine. O iubise întotdeauna, în mod convenţional, dar acum ea reprezenta altceva pentru el. Se întrebă dacă nu

cumva ar fi o greşeală s-o cheme acasă. Ar fi fost o mare greşeală dacă ea îi putea servi un motiv plauzibil ca să nu vină.

Prin uşa închisă putea să audă acordurile slabe al muzicii de la radioul Geraldinei, destul de tare însă pentru a-l face să-şi dea seama de prezenţa ei inutilă. Pentru el, ea nu mai era acum decât sunetul subţire al unui saxofon ce cânta o melodie de nerecunoscut într-un bar din Detroit, Michigan. Altă dată, poate să fi fost altceva, dar acum nu mai era decât atât. Ţinea o carte pe genunchi, un exemplar din *Viaţa pe Mississippi* pe care o cunoştea destul de bine ca s-o deschidă oriunde şi s-o închidă oricând. Era una din duzina de cărţi asemănătoare pe care le ţinea în cabinetul de toaletă pentru că nu-i tulburau meditaţiile, şi nici nu-l ţineau treaz. Sunetele subţiri ale radioului Geraldinei se stinseseră şi pendula din hol bătu ora unsprezece. Poate că aţipise un pic, dar nu era sigur. Ieşi pe coridor; toate luminile care fuseseră aprinse mai erau încă aprinse, atât la parter cât şi la primul etaj. Trase cu urechea la uşa Geraldinei, dar nu auzi nimic.

Se întoarse în cabinetul de toaletă şi încuie uşa pe dinăuntru. Îşi aruncă papucii din picioare şi deschise panoul care ascundea scara secretă. Coborî în biroul său şi intră în el, fără să fi fost observat, sau să poată fi observat de cineva din hol. Deschise cu precauţie uşa biroului şi, în clipa aceea auzi vocea Wilmei. Nu putea distinge ce spune, dar apoi, în timp ce continuă să asculte, îşi dădu seama că nu spunea nimic. Sunetele pe care le scotea erau murmure de plăcere. Se apropie şi mai mult de uşa salonului şi se uită înăuntru. Acolo, Wilma stătea pe sofaua moale cu fiul lui. Ea îl mângâia pe creştetul capului. George Lockwood se întoarse repede în birou şi de acolo se îndreptă spre dormitorul său.

Amândoi se lăsaseră toată seara antrenaţi spre acest punct, dar George Lockwood nu fusese nicio clipă sigur că

şi ei erau conştienţi de acest lucru. În schimb, acum era sigur că Dorothy James ştiuse ce se va întâmpla. Femeiuşcă aceea caraghioasă, Dorothy James, ştiuse probabil aceasta din clipa în care Bing sosise în casa tatălui său şi fusese atâta de convinsă încât abandonase orice speranţă că ar putea să mai împiedice ce avea să urmeze.

George Lockwood îşi puse papucii şi se duse în camera Geraldinei. Deşi aceasta dormea rămase acolo.

În dimineaţa următoare toţi îşi luară micul dejun la diverse ore şi se ocupară de ale lor până ce Arthur McHenry îşi termină treburile, iar musafirii fură gata de plecare. Cadillac-ul împrumutat de Bing era tras la uşa principală şi Dorothy James şi Wilma Lockwood se instalară pe locurile din spate. Géraldine stătea lângă uşa din spate a maşinii, susţinând obişnuita conversaţie de ultimă clipă dintre gazdă şi invitaţii care tocmai plecau. George Lockwood stătea pe alee, de cealaltă parte a maşinii.

Fiul său se apropie de el cu mâna întinsă.

— Ei bine. tată, nu ştiu când o să ne mai vedem.

George Lockwood nu-i răspunse imediat. Se uită ţintă la fiul său.

— Probabil că eşti foarte mândru de tine.

Bing se încruntă.

— Cum?

— Am spus că probabil eşti foarte mândru de tine.

Bing se uită în altă parte.

— Aş putea să-mi tai beregata, răspunse Bing.

— Dar n-ai s-o faci, spuse tatăl său.

— Nu, n-am s-o fac. Se urcă în maşină şi închise uşa.

Géraldine îşi luă soţul de braţ şi amândoi făcură cu mâna maşinii, până *re* aceasta dispăru pe poartă.

— Aşadar, s-a terminat, zise Géraldine.

Cartea a III – a

George Lockwood era acum pregătit să consacre mai mult timp fiicei lui, Ernestine, să se gândească mai îndelung la ea. În această privinţă a fost ajutat de ultimele dorinţe şi de testamentul lui Pen Lockwood, un document simplu, tot atât de simplu cum păruse Pen a îi întotdeauna, şi care totuşi conţinea două legate ce îl intrigau îndeosebi pe George, cum l-ar fi intrigat orice abatere a lui Pen de la rutină. La un om atât de simplu ca Pen, cea mai mică deviere era o excentricitate.

Prin testamentul său, Pen îi constituise Wilmei un fond intangibil al cărui venit urma să-l primească toată viaţa, iar la moartea ei, două treimi din capital trebuiau să revină universităţii Princeton şi o treime liceului St. Bartholomew. Până aci un document convenţional, care semăna cu Pen. Surprizele constau însă în cele două legate de 50.000 de dolari fiecare ce urmau să fie plătite nepotului său George B. Lockwood Junior şi nepoatei sale Ernestine Lockwood. Aceste sume trebuiau plătite în numerar, cât mai curând posibil, după decesul lui.

Se aprecia că averea brută a lui Pen era în jur de 1 800.000 de dolari şi prin urmare legatele către nepotul şi nepoata lui nu erau de natură să aducă o ştirbire gravă grosului averii. Totuşi, intenţia ascunsă în spatele acestor legate îl intrigă pe George. Pen îşi iubise nepotul şi nepoata, şi ei pe el, şi o mică dovadă de recunoştinţă pentru afecţiunea lor reciprocă era mai mult sau mai puţin de aşteptat; cu zece mii de dolari pentru fiecare, acest scop ar fi fost atins; cincizeci de mii, plătibili în numerar, înainte de constituirea fondului Wilmei, era cu totul altceva; cu atât mai mult cu cât Pen ştia că nepotul şi nepoata lui moşteniseră cam 400.000 de dolari fiecare de la bunicul lor Lockwood şi că după toate probabilităţile într-o bună zi aveau să-l moştenească şi pe George. De ce se simţise obligat Pen Lockwood să procure copiilor fratelui său atâţia bani lichizi?

Data testamentului nu ajuta la dezlegarea enigmei. Acesta fusese semnat cu opt luni înainte de moartea lui Pen, adică într-un moment în care Pen auzise probabil de prosperitatea lui Bing, şi ştia precis că Ernestine prefera Swedish Haven, New York-ului şi Europei. Ernestine nu făcuse niciodată un secret din intenţia ei de a-şi trăi, ceea ce numea propria-i viaţă, şi atitudinea ostilă faţă de Géraldine rămânea latentă doar atâta vreme cât nu erau obligate să stea împreună în aceeaşi casă mai mult de o săptămână în şir. În casa din Swedish Haven Ernestine îşi păstra camera ei şi Géraldine avea grijă să nu-i deranjeze lucrurile, dar camera fusese foarte rareori ocupată. Probabil că lui Pen i se vorbise de antipatia pe care Ernestine o nutrda pentru mama ei vitregă şi, chiar dacă numai ar fi bănuit-o, supoziţia lui nu era extraordinar de isteaţă.

De fapt aceste condiţii testamentare îl descumpăneau mai puţin pe George decât amintirea iritantă a gradului în care se înşelase în privinţa fratelui său. Pen Lockwood fusese genul de om căruia i se spune: „Nu te pripi”, ceea ce îi stârnea chiar lui un hohot de râs; şi totuşi ziarele, în relatările despre moartea lui Pen, folosiseră în mod specific expresia „un act pripit”. Dovezile de mărinimie faţă de Ernestine şi Bing din acest testament dădeau la iveală concluzia că Pen Lockwood fusese mai puţin orbit de personalitatea fratelui său, decât lăsase impresia. George se întrebă, de pildă, dacă Pen îi spusese motivul real al abţinerii sale de a intra în afacerea cu bomboanele. Îşi puse în gând să reexamineze şi alte cazuri în care Pen i.se împotrivise. De pildă, rezerva exagerată a lui Pen, când George se aşteptase la o încuviinţare spontană a hotărârii lui de a se căsători cu Géraldine. Până la urmă acest exerciţiu se putea dovedi folositor, dacă reuşea să-l debaraseze complet de orice afecţiune pentru Pen. În prezent existau indicaţii că Pen fusese, cu tot felul lui

liniştit de a fi, un mare pehlivan. Pentru ce alt motiv ar fi pus la dispoziţie Ernestinei şi lui Bing atât de mulţi bani lichizi?

Din pricina diverselor întârzieri ale corespondenţei şi mijloacelor de călătorie, Ernestine nu se întorsese încă din Europa şi n-a fost prezentă la citirea testamentului lui Pen, care avu loc în biblioteca din casa Wilmei, de faţă fiind Wilma, George şi doi avocaţi. Întâlnirea dură mai puţin de o oră. După plecarea avocaţilor Wilma îl întrebă:

— Ei, ce părere ai?

— A fost foarte generos cu copiii mei, spuse George.

— S-a asigurat că n-am să fac nicio prostie, zise Wilma.

— Eh, tu nu faci niciodată prostii, Wilma!

— Ce vrei să spui, George?

— A fost doar o întrebare retorică. Toţi facem prostii, răspunse George.

— Probabil c-ai vrut să spui mai multe, dar n-am de gând să încerc să te descos. Nu mă simt în stare. Mă gândeam că Bing şi Ernestine ar fi trebuit să fie aici.

— Nu. N-aveau de ce.

— Testamentul bunicului meu s-a citit la ţară. În casa de lângă Rhinebeck. În sufragerie, bănuiesc, pentru că erau o grămadă de scaune. Au fost de faţă toţi grăjdarii, cărora bunicul le lăsase cinci sute de dolari. Toate fetele din casă. Doi tipi de la Harvard. Şi familia. S-a servit un punch slab, după câte îmi aduc aminte. Toţi erau foarte jenaţi pentru că bunică-mea, care era foarte grasă şi pe deasupra foarte surdă, a lăsat să-i scape unul din vânturile alea ascuţite pentru care era vestită. Avea obiceiul să se uite în jur să vadă dacă fusese auzită. O auziseră. Şi s-a înfuriat. Pentru că nimeni n-avea voie să o audă. Ştii povestea cu regele care umbla gol puşcă. O fată din casă şi unul dintre grăjdari au chicotit. A doua zi fata din casă a fost dată afară.

— Şi grăjdarul, nu? întrebă George.

— Pe el nu ştiu de ce nu l-a dat afară. Poate pentru că se găseau mai uşor servitoare bune, decât grăjdari buni. Pe vremea *aceea*.

— Ţi-ai făcut vreun plan? o întrebă George.

— Provizoriu. Am de gând să vând casa şi să închiriez un mic apartament. Aş vrea să voiajez.

— Asta pare o hotărâre judicioasă. O convingi pe Dorothv să meargă cu tine?

— Oh, Dorothy nu s-ar despărţi o clipă de Sherry. Nu, va trebui să găsesc pe altcineva. Unde-i Ernestine acum?

— E la Londra, dar vreau să vie acasă.

— De ce?

— Pentru că aşa se cade. Ar fi trebuit să se întoarcă de mult. Când familia trece printr-o criză, nu-ţi este îngăduit să te prefaci că nu s-a întâmplat nimic. Şi se pare că asta-i atitudinea ei. Are o oarecare scuză că n-a ajuns aici la timp pentru înmormântarea lui Pen, dar ar fi trebuit să vină acasă de îndată ce ar fi putut.

— Sunt de partea ei. Ce rost ar mai avea să vină acum acasă?

— Wilma, n-aş vrea să fiu nevoit să devin dezagreabil, dar pot să fiu dezagreabil şi la nevoie am să fiu. Nu vreau să te amesteci în viaţa copiilor mei.

— Ia stai puţin, George. E a doua oară când *jkm* impresia că vrei să insinuezi ceva. Ce urmăreşti exact?

— Dacă aş fi *urmărit* într-adevăr ceva, aş f lovit mai tare şi acum ai fi fost în lacrimi.

— Pentru un om care nu vrea să fie dezagrespil, eşti îngrozitor de aproape.

— Sper că nu voi fi obligat să mă apropii şi mai mult. Acestea fiind zise, acum trebuie să-mi iau tălpăşiţa. Mâine am să fiu la birou toată ziua şi poimâine îţi trimit nişte acte la semnat. Vei avea de semnat o grămadă de acte şi te sfătuiesc să-ţi găseşti un avocat bun, în special dacă ai de

gând să voiajezi. Poate că va trebui să dai şi o procură limitată. Dar să n-o dai domnului Hyme. Din punct de vedere legal, eşti liberă să i-o dai, dar ai face o mare greşeală. N-ar fi prima ta greşeală, în privinţa asta.

— Domnul Hyme nu mă mai interesează.

— Da, cred şi eu. Dar de astă dată ia-ţi un consilier mai *vârstnic*.

— Am impresia că te detest, George. Zău că te detest.

— Dar nu îndeajuns.

— Nu îndeajuns pentru ce?

— Ca să faci să devină interesant.

— Ba sunt sigură că aş putea să fac şi asta.

George dădu din cap.

— Aproape ai şi făcut-o, acum câteva săptămâni. Dai poate că lucrurile s-au mai schimbat de atunci. Acum trebuie să plec, Wilma. Îţi mulţumesc pentru anecdota cu bunica ta.

— Nu face prea mare caz de asta, George. Bunica mea era şi o adevărată cucoană, zise Wilma.

La birou George scrise o scrisoare hotărâtă Ernestinei, insistând asupra întoarcerii ei, fără întârziere, în Statele Unite. Ernestine putea, bineînţeles, să refuze. Avea averea ei personală şi împlinise douăzeci şi şase de ani. În consecinţă se văzu nevoit să-şi bazeze cererea pe considerente etice şi să exercite o oarecare constrângere.

Este pur şi simplu o chestiune de loialitate faţă de familie (scrise el). *Fratele tău a venit tocmai din California, în ciuda faptului că între noi doi existau diferende. S-a întors în California fără ca relaţiile dintre noi să se fi îmbunătăţit, dar cel puţin am să-l respect* întotdeauna *pentru respectul pe care l-a arătat unchiului vostru, Pen. În curând vei fi înştiinţată că unchiul Pen ţi-a lăsat o sumă mare de bani...*

Ernestine veni acasă peste două săptămâni, George

şi Géraldine o întâmpinară la gară cu Packardul şi nu cu Lincolnul sau Pierce Arowul condus de şofer. Gestul nu scăpă Ernestinei.

— Fără Andrew? întrebă ea.

— Am vrut să te primim chiar noi, răspunse George.

— Nu trebuia să vă daţi osteneala, zise Ernestine.

— Aşa am vrut noi, spuse George.

După cină Géraldine se retrase.

— Probabil că vreţi să staţi de vorbă. Mă găsiţi în salonul meu.

Convorbirea nu începu din clipa în care tatăl şi fiica rămaseră singuri. După mai multe introduceri banale nereuşite, Ernestine se mută pe alt scaun, îşi aprinse încă o ţigară şi deschise discuţia.

— Nu m-ai făcut să mă întorc fără un anumit motiv, tată, şi am încercat să-mi închipui care ar putea fi. Apropo, sper că ai de gând să-mi restitui cheltuielile de drum, fiindcă intenţionam să rămân în străinătate.

— Serios? Aveam impresia că trebuia să lipseşti numai câteva luni. Nu caut să mă eschivez să-ţi restitui banii. Dar când ai plecat n-aveai intenţia să rămâi prea mult timp.

— Deci, îmi restitui banii?

— Aşa am spus, sau am lăsat să se înţeleagă.

— E-n regulă. Să ştii însă că în timp ce eram acolo m-am răzgândit. Aş fi vrut să mai trăiesc în străinătate cel f iuţin încă un an, poate chiar mai mult. Poate mult mai mult. n. clipa asta sunt tentată să spun că aş vrea să trăiesc permanent în străinătate.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de ce? Concluzia clară este că există un tânăr.

Ernestine clătină din cap.

— A existat un bărbat, dar nu prea tânăr. În jur de treizeci şi cinci de ani.

— Obişnuitul francez încântător?

— Obişnuitul american încântător, dar căsătorit şi fără nicio intenţie de a se însura cu mine. Cu toate obiecţiunile obişnuite împotriva străinului încântător, cu excepţia aceleia că din întâmplare era american.

— Ai fost îndrăgostită de el?

— Da.

— Dar el de tine, nu?

— Nu. Şi nici n-a pretins măcar. În cercurile acelea nu se vorbea prea des de dragoste. Dacă vorbeai de dragoste, imediat trebuia să vorbeşti şi în termeni legali, şi toţi căutau să evite aceasta. Unii dintre ei se iubeau de-a binelea, dar erau foarte demodaţi în ceea ce priveşte acest cuvânt. Le era teamă să-l rostească din pricina complicaţiilor. În privinţa aceasta erau cei mai demodaţi oameni pe care i-am cunoscut vreodată. Nu ştiu dacă am fost suficient de clară.

— Cred că da, răspunse George.

— Studenţii îţi spun că sunt îndrăgostiţi de tine, de la prima întâlnire, dar oamenii aceia n-ar fi spus asta chiar dacă ar fi crezut-o. Cei mai mulţi dintre ei erau bineînţeles căsătoriţi.

— Ce fel de cerc era acesta?

— Mai cu seamă americani, cei mai mulţi cu bani. Femei ai căror soţi erau la Londra sau la Paris. Bărbaţi care aveau soţii acasă, în Statele Unite, sau la lucru în alte părţi. Soţi de artiste. O cântăreaţă de operă cu un soţ mai tot timpul cherchelit. Doi dintre bărbaţi erau scriitori. Oh, nu era un cerc ca cel de la *Lantenengo Country Club*, dar nu era nici gen „Malul Stâng”. Nu era un cerc literar sau artistic. Se pare că majoritatea dintre ei se împrieteniseră după război, îşi formaseră propriul lor cerc şi când unul pleca, venea cineva nou să-i ia locul, al lui sau al ei. Şi cu bani. Toţi aveau bani, deşi niciunul nu era foarte bogat.

— Şi tipul tău cu ce se ocupa?

— Cu ceva în legătură cu electrificarea căilor ferate.

Nu cu partea tehnică, ci cu aceea financiară. De fapt lucra pentru o firmă din Wall Street. Niciodată n-am ştiut exact ce face. Zicea că e picher, dar asta nu înseamnă că merge cu ciocanul şi repară şinele? Nu era asta, evident.

— Cum îl cheamă?

Ernestine clătină din cap.

— Asta nu mai are nicio importanţă, nici pentru el, nici pentru mine. E un subiect închis.

— Nu, pentru tine nu e, zise tatăl ei.

— Asta demonstrează cât de puţin mă cunoşti, tată. Când am terminat cu ceva, înseamnă că am terminat.

— Fără amărăciune?

— O vagă amărăciune, sau acreală, da, dar are să-mi treacă şi asta.

— Ai avut de fapt o legătură cu el, nu? întrebă George.

— Îţi închipui că altfel aş mai face atâta caz? Am trecut de vârsta hârjonelilor şi a pupăturilor. Adaptase o manieră nouă de a discuta: se uita la podea ca şi cum s-ar fi găsit pe vârful unui munte şi s-ar fi uitat în jos la ce se petrece în vale. Era o manieră derutantă care-l împiedica pe interlocutor să-i ghicească gândurile, şi urmărea tocmai obţinerea acestui lucru. De fapt ce vrei, tată? îl întrebă Ernestine, întorcându-se şi privindu-l în faţă.

— Mă îndoiesc că pot obţine ce vreau de la tine în dispoziţia sufletească în care te găseşti acum, răspunse tatăl ei.

— Dar m-ai făcut să vin înapoi, aşa că se în cădea să-mi spui despre ce-i vorba, insistă ea.

— Ei bine, am descoperit că eşti teribil de nefericită.

— Da, n-am să neg asta.

— Şi aş vrea să fac ceva ca să îndrept lucrurile, dacă e posibil.

— Îţi mulţumesc, dar nu văd cum ai putea face asta, când nu ştii de ce sunt nefericită.

— Şi nici n-ai de gând să-mi spui, o completă el.

— Nu. Pentru că nu ştiu. Acum câţiva ani îmi făceam sânge rău pentru că îmi mirosea gura. Dar sunt convinsă ca nu asta mă supără acum. Pur şi simplu n-am prea multe de la viaţă şi acesta-i timpul când ar trebui să am aproape totul.

— Cine a spus asta? Numai pentru că eşti tânără? Tinereţea nu-i perioada de fericire a tuturora. Pentru unii oameni asta este, dar nicidecum pentru toţi.

— Care a fost perioada ta cea mai bună?

George dădu din cap.

— Da, ştiam c-ai să mă întrebi asta.

— Ei da, când ai fost cel mai fericit?

— Sunt nevoit să-ţi dau răspunsul pe care mi l-ai dat tu mie. Nu ştiu.

— *Trebuie* să ştii, stărui Ernestine. Când erai în facultate? Când te-ai căsătorit prima oară, cu mama? Acum?

George îi cântări întrebările.

— Acum. În momentul acesta, răspunse el.

— Nu pari deosebit de fericit.

— Sunt convins că nu. Dar în clipa aceasta, stând aici cu tine, sunt mai aproape de fericire decât am fost vreodată în viaţa mea.

— Mai fericit decât când m-am născut eu? Mai fericit decât la naşterea lui Bing?

George dădu din cap.

— Da. Acelea erau momente de sărbătorire, dar acum, cu tine, sunt mai aproape de fericire decât am fost vreodată în viaţa mea. Până astăzi n-am stat nicio clipă să mă gândesc la fericire. Dar acum, când m-ai făcut să mă gândesc la ea, îmi dau seama că n-am fost niciodată fericit. Nu, n-am fost. Am avut câteva perioade bune, într-un fel sau altul, dar fericit – n-am fost.

— Şi de ce eşti fericit acum, sau aproape fericit?

— N-o să te pună în încurcătură asta? Ba da. Dar tot am să ţi-o spun. Este pentru prima oară în viaţa mea când iubesc pe cineva.

— Pe mine, acum?

— Da.

— N-ai iubit pe niciuna din femeile acelea ale tale?

George avu o ezitare.

— Ba da, am iubit una.

— Nu pe mama, ştiu asta.

— Nu, nu pe mama ta.

— Şi evident nici pe Géraldine, continuă ea.

— Nu, nici pe Géraldine. Pe o fată care n-avea de loc minte şi nici vreo altă calitate deosebită. Dar am iubit-o cum n-am mai iubit pe nimeni altcineva şi nici n-am dorit să mai iubesc pe altcineva. O gâsculiţă olandeză pasionată, singura femeie care m-a scos vreodată din minţi.

— Din cauza atracţiei sexuale?

— Oh, Dumnezeule, da. Din cauza atracţiei sexuale.

— Şi există atracţie sexuală şi în ce simţi pentru mine?

— Ei bine, generaţia voastră crede că atracţia sexuală joacă un rol în toate. Nu, ceea ce ai reuşit tu şi a reuşit şi ea a fost să mă scoateţi din minţi. De ce? Cum? în cazul ei, iubindu-mă cu pasiune. În cazul tău, făcându-mă să mă simt necesar. Eşti teribil de nefericită şi ai apelat la mine. Poate acesta-i şi motivul pentru care ai venit acasă împotriva voinţei tale. Nu ne putem da seama. Poate nu ne vom da seama niciodată. Se petrec atât de multe lucruri subtile în noi, de care nu ne putem da seama, Tina. Subtilităţi de care nu putem fi siguri. Sutele de schimbări mărunte ce se petrec în mintea ta până să poţi identifica şi reţine un gând. Şi mai întâi trebuie să poţi identifica gândul pentru că altfel n-ai cum să-l reţii. Şi iată-mă din nou cufundat în mine însumi încercând să raţionez, să analizez, să *cuget* – făcând adică lucrul pentru care toată

lumea mă detestă. Nu ştiu de ce te-am chemat acasă. Cum aş putea să mă reîntorc printre un milion de gânduri vagi pe care le-am avut până am ajuns să recunosc unul, care s-a dovedit a fi gândul că doream să vii acasă? Motivele zac ascunse undeva în gândurile acelea vagi, care rămân vagi, pentru că motivele nu ne convin.

— Tată?

— Da?

— Am impresia că te-ai tăiat. N-ai sânge pe mână?

George se uită în palma mâinii sale stângi.

— Ah, da, aşa se pare, recunoscu el. Am impresia că m-am zgâriat. Mă întreb cu ce. Probabil într-un cui din scaun. Dar scaunul acesta n-are cuie.

— Să-ţi aduc nişte iod.

— Nu. Ştii ce am făcut, nu-i aşa?

— Nu.

— M-am zgâriat singur cu unghia.

— Ăsta-i un lucru cam bizar.

— E mai rău decât atât. Am vorbit cu atâta înfocare, încât m-am zgâriat singur cu unghiile. Este prima oară când mi se întâmplă asta.

— Lasă-mă să dau cu puţin iod, insistă Ernestine.

— Bine. Dar să nu-i spui Geraldinei cum m-am zgâriat. Uită-te puţin aici, ce scobitură mi-am făcut. În toaletă e o sticluţă cu tinctură de iod. O sticlă micuţă, nu mai mare de trei uncii, şi un pachet de vată. Vrei să oblojeşti mina tatălui tău, care se simte foarte jenat. Se spune a obloji sau a doftorici? Eşti îngerul meu salvator. Ei bine, pe viitor va trebui să am grijă, să nu mai fiu atât de vehement.

— Mai bine aşa decât să-ţi muşti buzele, cum fac eu uneori, spuse fiica lui.

George încercă să trateze cu uşurinţă rana pe care şi-o făcuse singur, dar purtarea Ernestinei exagerat de firească şi faptul că-i evita privirile îl făcură să-şi dea

seama că ea nu considera zgârietura un fleac. Nici el. Îi tamponă rana cu iod – ceea ce le dădu ceva de făcut, ei să-l doftoricească, lui să exagereze usturimea rănii. George aşteptă să vadă dacă Ernestine va inventa o scuză ca să-l părăsească. Dar fata nu făcu aceasta.

— Vrei să vorbim despre asta? o întrebă George, ridicându-şi palma pătată de iod.

— Cum vrei tu.

— Cred că ar trebui. Îţi datorez ceva pentru că ai venit acasă.

— Opt sute şi ceva de dolari.

— Nu va trebui să-ţi faci niciodată griji pentru bani, Tina. Ar trebui să ştii asta. N-aş folosi niciodată banii ca mijloc de constrângere. Mai ales asupra ta.

— Dar asupra lui Bing?

— Nici asupra lui şi în tot cazul acum este prea târziu ca să mai fac asta. Am toate motivele să cred că în momentul de faţă e mai bogat decât mine. Bravo lui! Şi o spun sincer. Independenţa lui financiară îmi foloseşte şi mie, să ştii. A vrut să scape de mine şi a scăpat. Dar oricine vrea să scape de mine mă face să doresc să scap şi eu de el.

— Aşa încât voi doi aţi scăpat unul de altul. Da, ştiam că Bing s-a îmbogăţit. Îmi scrie, întotdeauna mi-a scris. Şi în ultimii ani m-a ţinut la curent cu succesele lui financiare. Şi-a cumpărat un Rolls Royce.

— Ştiu, zise George Lockwood.

— Şi-i cunoaşte pe toţi barosanii.

— Barosani? Ce-s ăştia?

— Oamenii importanţi. În slang, tată. După câte văd nu eşti la curent cu slangul.

— Aveam impresia că sunt, dar barosan este o expresie nouă pentru mine. Ştiam că fratele tău e în termeni buni cu ei. Oh, se descurcă foarte bine, într-adevăr. În petrol, întotdeauna am avut impresia că

afacerile cu petrolul sunt foarte riscante, dar el nu şi-a pierdut capul. Până acum cel puţin. Şi-a asigurat nevasta şi copiii şi de acum înainte nu mai poate fi oprit. Banii pe care vi i-a lăsat unchiul Pen au să i se pară un fleac.

— Nu însă şi mie.

— Nu, dar dacă ai vrea, ai putea trăi din venitul lor în străinătate tot restul vieţii tale. Nu la Ritz din Paris sau la Claridge, dar confortabil. De fapt, cu venitul tău actual eşti o americană bogată.

— Da, spuse Ernestine, uitându-se din nou în valea ei de pe podea.

George îşi examină mâna, apoi spuse:

— Nu am încercat să schimb subiectul.

— Nici nu l-ai schimbat. Am făcut doar o digresiune cu Bing, dar şi el face parte din subiect, nu-i aşa?

— Da, încuviinţă George. Ca şi unchiul Pen". Legatele lui. Venitul tău. Şi eu, care m-am zgâriat singur cu unghia.

Ernestine dădu din cap şi adăugă:

— Şi eu, americană bogată din Europa.

— Cam ce ştii despre familia asta?

— Despre familia noastră? întrebă tânăra fată. Am impresia că nu ştiu atât de mult, pe cât ar fi trebuit să ştiu. Nu mi-am dat seama că sunt prea multe lucruri de ştiut. Sunt într-adevăr? întotdeauna am avut senzaţia că cei din familia Lockwood au avut talent să câştige bani, dar n-au fost niciodată prea respectabili. Asta-i cam bizar, pentru că după o sută de ani ar fi trebuit să fim foarte respectabili. Unele familii ajung numai într-o singură generaţie aici şi noi am avut trei. N-am dreptate? Ba da. Sunt a patra generaţie – şi uită-te la Bing. E pe cale să ajungă atât de bogat, încât ceilalţi vom părea săraci pe lângă el.

— Ai pus degetul pe rană. Se pare că niciodată n-am fost prea respectabili, şi ştii de ce?

— Străbunicul meu a omorât nişte oameni. Ştiu asta. Dar toţi ceilalţi s-au comportat foarte onorabil – până la

sărmanul unchi Pen…

— Iartă-mă că te întreb! Picherul tău te-a părăsit din cauza unchiului Pen?

— Poate n-a fost decât o coincidenţă.

— Dar nu eşti convinsă?

— Nu, nu-s convinsă. Atitudinea lui faţă de mine s-a schimbat. Mai ales felul în care se uita la mine, ca şi cum aş fi fost o târfă deghizată într-o fată drăguţă şi cinstită. E foarte ambiţios şi foarte circumspect.

— Ai să te loveşti de acest lucru tot restul vieţii tale, sau cel puţin până ce ai să te măriţi şi ai să-ţi schimbi numele. De-asta vrei să trăieşti în străinătate?

— Nu acesta-i motivul iniţial, dar când s-a întâmplat nenorocirea cu unchiul Pen, m-am gândit cam cum are să fie acasă. Amicul meu, gentlemanul circumspect, era o indicaţie şi atunci mi-am spus: Sfinte Dumnezeule! cum o fi în Swedish Haven şi în Gibbsville? Femeile mai în vârstă din Gibbsville au fost acela care m-au făcut să am prima oară senzaţia că-s ţintuită la stâlpul infamiei. La şcoala de dans, la petrecerile pentru copii. Toate se *zgâiau* la mine.

— Da, zise tatăl ei. Parcă le văd. Cu mâinile încrucişate în poală. Incapabile să-ţi găsească un defect ţie personal sau felului cum te îmbrăca mama ta. Şi nefăcând niciun comentariu, fiindcă mama ta era o Wynne şi cei din familia Wynne erau nişte magnaţi ai cărbunelui. Şi familia avea câteva rubedenii Stokes. Dar *tu* nu te numeai nici Wynne, *nici* Stokes. Te numeai Lockwood. Ce bine cunosc privirile acelea din Gibbsville, pe care le-aş fi putut face să dispară într-o clipă, dacă m-aş fi însurat cu o fată din Gibbsville şi m-aş fi instalat pe Lantenengo Street. Sau dacă tatăl meu ar fi luat o fată din Gibbsville. Sau chiar dacă unchiul Pen s-ar fi însurat cu una din fecioarele lor şi s-ar fi stabilit acolo. Aşa însă niciodată n-am ajuns să fim foarte respectabili în ochii lor, şi cred că acesta-i şi motivul pentru care niciodată nu ne-am simţit foarte respectabili.

Familia Lockwood a luat Swedish Havenul cu forţa, brutal. Forţa numită dolarul atotputernic. Şi n-a existat niciodată cineva care să cuteze să ni se împotrivească. La urma urmelor străbunicul tău a ucis doi oameni chiar aici în oraş şi nu se ştie câţi o mai fi omorât şi în războiul civil. Niciodată nu umbla fără pistol la el şi jumătate din oraş îi datora bani. Dacă unul din strămoşii noştri ar fi fost un judecător cinstit, poate n-ai fi văzut niciodată privirile acelea din Gibbsville. Dar până şi cea mai respectabilă rubedenie a ta şi-a omorât metresa şi apoi s-a sinucis.

— Eşti surmenat tată, spuse fata.

George se uită repede în palmă şi apoi la ea. Zâmbi.

— Aproape m-aşteptam să văd că m-am zgâriat din nou. Da, sunt surmenat şi e pentru prima oară în viaţa mea când admit acest lucru.

— Hai să nu mai vorbim, propuse Ernestine.

— Crezi că mă montez singur, cum obişnuia să spună bunică-ta?

— N-ai avut niciodată obiceiul ăsta. Mergem să ne plimbăm puţin?

— Să ne plimbăm? Unde?

— Oriunde. Săptămâna trecută am făcut în fiecare zi de douăzeci de ori înconjurul punţii, şi întotdeauna mă opream tot acolo de unde plecasem. La bar.

— E-n regulă, hai să mergem, spuse George Lockwood.

— Îmi împrumuţi o haină de-a ta? N-aş vrea să mă mai urc în cameră.

— Desigur. E cam ger afară.

Ernestine alese impermeabilul lui militar, pe care îl ţinea într-o debara din hol. El îşi puse o haină lungă de polo, din păr de cămilă, cu cordon, şi o şapcă.

— Eşti elegant, tată.

— Da? Mulţumesc. Întotdeauna am cheltuit o groază de bani pe îmbrăcăminte şi l-am îndemnat şi pe fratele tău

să facă la fel. Nu-i important numai felul cum arăţi în haine bune. Important e cum te simţi. Dar am remarcat că fratele tău e cam econom în privinţa asta. Poate că şi acesta e un mijloc de a scăpa de mine. Vrei un baston?

— Da, răspunse fata. Zâmbi. Băieţii au început să poarte din nou bastoane.

— Am văzut. Din lemn de Malacca. Dar eu port mai grele. Când se construia casa am ucis două vipere într-o singură zi. De-atunci n-am mai văzut niciuna, dar dacă te plimbi vreodată pe vârful muntelui, să fii atentă. Prin părţile stâncoase sunt şi şerpi cu clopoţei.

— Credeam că noaptea stau în găurile lor.

— Nu te baza pe asta, o sfătui tatăl ei. Părăsiră casă, ieşiră pe poartă, şi o luară de vale spre şoseaua comitatului. Mi se pare că în buzunarul hainei sunt nişte mănuşi.

— Cam pişcă gerul, observă Ernestine.

— Dacă oboseşti, să-mi spui. Nu porţi pantofi prea indicaţi pentru o excursie. La jumătatea coborâşului, George se opri. Bunicul tău avea un plan să cumpere tot pământul de aici până la Richterville.

— Tocmai până la Richterville? se miră Ernestine.

— Înainte regretam că nu şi l-a realizat, dar aşa cum au ieşit lucrurile sunt foarte mulţumit că n-a făcut-o.

— Care lucruri?

— Ei bine, este clar că fratele tău n-are intenţia să trăiască aici. Nici tu. Aş fi rămas cu o mulţime de pământ şi n-aş fi ştiut ce să fac cu el.

— Ai fi fost un moşier, zise Tina. Ţi-ar fi plăcut asta.

— Da, răspunse George.

— E foarte frumos la lumina lunii. După cât se pare, toţi fermierii s-au culcat.

— Sunt nevoiţi. La patru dimineaţa sunt în picioare. Să dea hrană la vite, să termine cu mulsul. Şi să-şi ia gustarea aceea copioasă. Le este necesară. Până la amiază

au şi făcut o zi de muncă şi până să se ducă la culcare mai fac încă una. Da, mi-ar fi plăcut să fiu moşier. Am pentru valea aceasta un sentiment pe care nu prea îl înţeleg. Nimeni dintre ai noştri nu s-a născut aici, deşi bunica ta Lockwood s-a născut la capătul văii – Richterville – şi bunicul tău s-a născut la celălalt capăt – în Swedish Haven. Ai o mulţime de veri prin împrejurimi, de care în viaţa ta n-ai auzit.

— Ce fel de oameni sunt?

George zâmbi.

— Nici eu nu-i cunosc. Hoffneri şi rude de ale Hoffnerilor.

— Din neamul lor se trage bunica Lockwood, zise Tina.

— Da, au fost pionieri. Au defrişat pământul, l-au cultivat, au introdus şeptelul. Familia Lockwood, după câte ştiu, a fost cu totul alt soi de oameni. Au fost nişte aventurieri. Dar trebuie să le recunosc că au rezistat opoziţiei ce li s-a făcut timp de un secol. Nu şi-au făcut prieteni, dar au făcut un lucru aproape tot atât de bun, şi-au respins inamicii. Unde ţi-ar place să trăieşti, când te vei stabili?

— Nu crezi că m-aş putea stabili în Europa?

— Nu. Pentru că eşti prea mult legată de locurile acestea, fie că-ţi dai sau nu seama. Fratele tău a luat din nou totul de la început în California, dar în realitate nu face altceva decât imită ceea ce a făcut Moses Lockwood acum o sută de ani.

— Nu cred că pentru mine *locul* are atât de mare importanţă, zise tânăra fată.

— Eu sunt convins că are. De mai bine de o sută de ani ai noştri n-au mai avut nicio legătură cu europenii, sau cu felul de viaţă european. Poate chiar de aproape două sute de ani, dacă ne tragem din familia Lockwood din New England. Nu ştiu dacă ne tragem sau nu din ei. Dar

indiferent unde ai trăi în Europa, pentru cei de acolo vei fi în totdeauna *o* venetică. Întotdeauna. Şi pe măsură ce ai să îmbătrâneşiţi aceasta o să aibă din ce în ce mai mare importanţă pentru tine. Înainte de toate eşti americană.

— Aş putea trăi şi-n China dacă m-aş mărita cu un bărbat care locuieşte acolo.

— Ei bine, n-am fost niciodată în China, dar s-ar putea să-ţi vie mai uşor să trăieşti acolo decât în… Spania, Franţa sau Italia. În China occidentalii îşi formează micile lor comunităţi, mult mai mult decât o fac în ţările europene. Americanii nu sunt niciodată asimilaţi în viaţa chinezească şi nici în cea franceză. Dar în Franţa şi în celelalte ţări europene le-ar face plăcere să fie asimilaţi şi aceasta-i imposibil.

— Ce planuri ţi-ai făcut cu mine, tată?

— Planuri? Niciunul. Speranţe, multe. Aş dori să te îndrăgosteşti de un american, să te măriţi cu el şi să trăieşti undeva în Statele Unite. Pe coasta răsăriteană de preferinţă, dar Middle Westul nu-i decât la doi paşi.

— Ai ales pe cineva pentru mine?

George avu o ezitare.

— Ah, da. Pe tinerii pe care-i întâlnesc la *Racquet Club* şi în cartierul comercial din New York. Dar n-ai să iei niciodată în considerare un om pe care ţi l-aş recomanda eu… şi nici n-ar trebui să faci asta.

— Trebuie să-ţi cer scuze. Întrucâtva te bănuiam că ai ales pe cineva mai aproape de casă. Şi de aici toată reclama pentru această regiune a Pennsylvaniei.

— Nu, mi-e teamă că nu cunosc pe niciunul din tinerii de prin împrejurimi. Sunt prieteni de-ai fratelui tău, dar eu nu-i văd niciodată. Nu frecventează clubul local, iar când mă duc la Gibbsville mă văd cu domnul Chapin şi domnul McHenry, dar cu niciun bărbat mai tânăr. Fata lui Walker s-a măritat cu Julian English, şi îmi pare bine să constat că acesta a ieşit din discuţie. Întotdeauna ţi-a plăcut.

— Când eram mai tineri, îmi plăcea. Toate fetele pe care le cunoşteam au făcut la un moment dat o pasiune pentru Julian, în afară de Caroline. Ca până la urmă ea să fie cea care să se mărite cu el.

— Să-i ajute Dumnezeu. N-avem dreptul să criticăm pe nimeni, dar nu-mi face plăcere să văd o fată cum e Caroline, măritată cu un om ca el.

— Are farmec tată. Şi tu ai avut.

— Timpul trecut nu-i prea măgulitor pentru mine.

— Ei bine – şi tu mai ai. Dar tu ai altceva acum.

— Ce?

— Zgârietura aceea din palmă, răspunse ea. Îmi place mai mult decât farmecul. Am avut parte de atâta farmec că-mi va ajunge pentru multă vreme.

Rămaseră tăcuţi, pentru scurt timp, George reluă vorba îndată.

— Tot ce se poate vedea cu ochiul de aici, îmi aparţine. De aici, din unghiul acesta. Bănuiesc că ar trebui să-mi ajungă.

— Şi nu-ţi ajunge?

— Oh, cred că da. Dar dacă mă mulţumesc cu atât de mult sau de puţin, înseamnă că n-am viziunea pe care a avut-o bunicul tău. La propriu vorbind, nu sunt atât de prezbit ca el. El şi cu străbunicul tău puteau să vadă la mile întregi mai departe decât mine. Lumea mea e foarte mică, nu-i aşa?

— Nu-mi dau seama. Aşa este?

— Încep să cred că da. Eu. Tu. Nevastă-mea. Casa. Şi pământul de aici până la bucata aceea de pădure din spatele fermei Schweibacher. Ferma Schweibacher care-i tot a mea. Toate la un loc nici în vis nu-s un imperiu, nu-i aşa?

— Nu, mulţumesc lui Dumnezeu! exclamă Tina.

— Nu te grăbi să-i mulţumeşti lui Dumnezeu. Bunicul tău Wynne voia să fie misionar. N-a fost niciodată, dar

acesta a fost visul lui. Şi dacă stai să te gândeşti, misionarismul este o formă de cucerire.

— O formă, da.

— Şi vărul lui, Tom Wynne, poseda tot ce putea cuprinde cu ochii, dacă îmi dai voie să fac o mică glumă. Cu exact aceeaşi energie pe care a cheltuit-o în Eastern Pennsylvania, în Africa sau în America de Sud ar fi posedat milioane de acri. Fratele tău are această energie şi uite ce realizează în California. Şi în Mexic. Cu alte cuvinte, Tina, o ai în sânge. Ai moştenit-o din amândouă părţile familiei.

— Ce anume?

— Calitatea care-mi lipseşte mie şi i-a lipsit şi unchiului Pen. O ambiţie de mare anvergură. A sărit peste generaţia mea, dar o regăsesc la fratele tău şi chiar dacă tu personal n-o ai s-ar putea s-o transmiţi copiilor tăi.

— Dar ai câştigat bani, zise fata.

— Am câştigat o grămadă de bani, dar ştii cum am să câştig cei mai mulţi pe care i-am câştigat vreodată? Cu o bomboană de cinci cenţi. Nu consider asta o cucerire sau o ambiţie de mare anvergură. O consider o performanţă de cinci cenţi. Fratele tău, deşi e atât de tânăr, m-a şi eclipsat. Forează sonde în ocean. Joacă pocher cu barosanii. Eu sunt un om mărunt, cu visuri mărunte şi nu mi-am dat seama de acest lucru decât în ultimul timp. Îmi pare foarte bine c-ai rupt-o cu picherul tău.

— Dar el are ambiţii mari.

— Crede că are. Dar din puţinul pe care mi l-ai spus despre el, parcă seamănă mai mult cu mine.

— Extraordinar tată, cu siguranţă că ai puteri oculte. Seamănă *grozav* cu tine. Cum de ţi-ai dat seama?

— Aş fi nevoit să-ţi spun mult mai multe despre mine însumi, decât sunt dispus să-ţi spun. E suficient faptul că l-am recunoscut. El este ca mine. Nici măcar nu-i un mare ticălos.

— Ar putea să mai ajungă un mare ticălos. Şi tu la fel,

bănuiesc.

— Nu. Tipul tău şi cu mine nu vom fi niciodată nişte mari ticăloşi. Unui mare ticălos nu-i pasă ce gândeşte despre el lumea. Lui îi pasă, şi mie la fel. Suntem în stare de lucruri urâte, dar nu vrem să fie descoperite. Tatăl meu era mai autentic decât mine.

— Bing e un ticălos?

— Oh, m-ai luat pe neaşteptate. Nu eram pregătit pentru întrebarea asta.

— Este?

— Faptul că întrebi, în loc de a susţine sus şi tare că *fratele* tău nu-i un ticălos este interesant. Eşti puţin îngrijorată din cauza lui?

— Scrisorile lui sunt mai revelatoare decât îşi dă el seama, răspunse Tina.

— Eu scriu cărţi poştale. Şi deşi le trimit în plic, mă străduiesc să spun cât mai puţin posibil. Ce te îngrijorează la el?

— Cred că aceleaşi lucruri de care vorbeai tu. Exprimate altfel, bineînţeles. Dar tot lucruri despre ambiţie. Şi despre tine şi unchiul Pen. Istoria familiei Lockwood.

— Dar despre *el* ce scrie?

— Intenţionat, sau neintenţionat?

— Şi una şi alta. Ce-ţi scrie că te îngrijorează?

— Nu-i chiar îngrijorare, tată. Până acum n-am niciun motiv de îngrijorare. Cel puţin nu cred că este. Oh, ce tot vorbesc? Sunt îngrijorată. A devenit *dur*.

— Ei bine, asta-i uşor de înţeles. Petroliştii mai degrabă se fălesc cu duritatea lor. Am fost coleg de şcoală cu un băiat a cărui familie făcuse avere cu dantelă. Dantelă proastă de maşină. Era cel mai soios, cel mai vulgar, cel mai dur elev din toată şcoala. Mă întreb, ce s-o fi întâmplat cu el de când a început să se ocupe de afacerile familiei.

— Crezi că s-ar putea ca duritatea lui Bing să se datoreze muncii pe care o face? Eu una nu cred. Şi sunt convinsă că nici tu nu crezi asta.

— Nu, nu prea cred. Singura explicaţie care mai rămâne este că eu l-am determinat să fie dur, ceea ce bineînţeles nu-mi convine să recunosc.

— Îmi pare bine că totuşi recunoşti. Ai contribuit şi tu cu ceva la asta.

— Bineînţeles. Dar chiar dacă sunteţi cu toţii îngrijoraţi din pricina durităţii lui, nu vă mai frământaţi degeaba. Nu-i strică. Fără ea nu va ajunge nicăieri şi de-abia atunci veţi avea într-adevăr un motiv de îngrijorare. Fratele tău nu-i îndeajuns de dur ca să poată suporta eşecul. De fapt, ar trebui să ştii şi tu foarte bine asta, Tina, fratele tău este un om slab.

— Ai un motiv special ca să afirmi asta? Sau nu-i decât o remarcă generală?

— Şi una şi alta, răspunse tatăl ei.

— N-ai vrea să-mi spui şi mie care e motivul special >

— Nu.

— E necinstit?

— Mă îndoiesc. Adică sunt sigur că nu e. Dacă ar fi necinstit, genul de oameni, genul de granguri cu care joacă pocher n-ar juca cu el. Ar face eventual afaceri cu el, dar în niciun caz n-ar juca pocher cu el. N-ar intra în casa lui şi nici nu l-ar invita la ei acasă. Nu, nu-i necinstit.

— Atunci îi cunosc cealaltă slăbiciune, spuse Tina. Femeile.

— Pari foarte sigură în privinţa asta.

— Chiar sunt. Mă întreb însă cum de ai descoperit tu asta. Nu l-a apucat decât după ce s-a însurat, şi de atunci tu nu l-ai mai văzut.

— Dar pe tine ce te-a făcut să fii atât de sigură? o întrebă George. Şi tu l-ai văzut foarte puţin.

— Da, dar cu mine stă de vorbă. Şi îmi scrie. Ce-i

apucă pe bărbaţi, tată? Rita e o fată drăguţă, o fată atrăgătoare. De fapt îi e superioară. Dar aproape imediat după ce s-au căsătorit, Bing a început să alerge după femei.

— Presupun că asta înseamnă ceea ce cred că înseamnă.

— Exact, are amante.

— Soţia lui ştie de ele?

— Habar n-am. N-am întâlnit-o decât de două ori. Şi nu-i genul de fată cu care să te împrieteneşti imediat. Îl iubeşte foarte mult şi s-ar putea s-o ducă de nas un timp. Are atâta vigoare în el, încât este tot timpul în mişcare. Asta ar putea s-o amăgească.

— Sau cum e adesea cazul, nu vede ceea ce nu vrea să vadă.

— Se poate. Dar nu-s de loc sigură că şi el ar fi tot atât de îngăduitor. Rita e o femeie foarte nostimă, de asta poţi fi convins.

— Sunt. Am văzut nişte fotografii de-ale ei.

— Bineînţeles, s-ar putea să mă şi înşel în privinţa ei. Au trecut aproape doi ani de când n-am mai văzut-o. Poate răbdarea ei o fi ajuns la capăt.

— Nu, sunt sigur că n-a ajuns. Şi mai sunt sigur de un lucru, că fratele tău o mai iubeşte încă.

— Sper. Dar nu mi-ai spus tot ce ştii.

— Nu. Dar n-am făcut asta în viaţa mea. Sunt o fire discretă.

— Aşa e. De când mă ştiu nu te-ai deschis ca-n seara asta.

— Începând cu rana de la mână. Ne întoarcem? Am impresia că ne-am aerisit destul.

— Îmi pare bine însă că putem vorbi aşa, adăugă Tina. De ce putem acum, şi n-am putut niciodată înainte?

— Cred că pentru asta ar trebui să-i mulţumim picherului tău, răspunse tatăl ei. Şi unchiului Pen. Şi

tuturor schimbărilor dinlăuntrul meu, din ultimul timp.

Se îndreptau spre casă şi în punctul acela şoseaua era mai abruptă. Aşa că mergeau încet.

— Am făcut bine că am luat bastonul, zise Tina.

— Ar trebui să ne plimbăm mai des. Ne dezobişnuim să mergem.

— Ar trebui să ne plimbăm mai des şi să vorbim mai mult.

— Aş dori să rămâi aici un timp, spuse George. Dar nu te obligă nimeni. Banii pot fi depuşi în contul tău la Morgan, Harjes. Ai doar câteva acte de semnat.

— Ce bani? Ah, cei de la unchiul Pen. Am să mai rămân un timp, până când Géraldine şi cu mine o să începem să ne călcăm pe nervi. Atunci plec la New York.

*

Nu avea un automobil al ei, şi George îi dădu voie să se folosească de Packard-ul lui. Putea să plece şi să vină când voia şi George rămase surprins văzând că o invită pe Géraldine să-i ţină companie când se ducea după cumpărături în Philadelphia, sau la coafor în Gibbsville. El atribui această schimbare a raporturilor dintre ele schimbării majore ce se petrecuse înăuntrul Tinei; fiica lui era femeie acum, şi soţia sa o trata ca pe o femeie. Géraldine dăduse dovadă de o mare intuiţie – sau dacă nu de intuiţie, de un instinct de la femeie la femeie. George se abţinu de la orice comentariu şi nu puse nicio întrebare, deşi nu-şi putea imagina ce vorbeau între ele; era însă clar că îmbunătăţirea relaţiilor le făcea plăcere. Géraldine avea vremelnic o tovarăşă pentru a cărei companie îi era recunoscătoare; iar Tina, în această fază a vieţii ei, găsea măcar o înţelegere limitată la o femeie mai în vârstă, pe care nicio altă femeie tânără nu i-ar fi putut-o oferi. Tina se trezise deodată femeie, ca să zicem aşa, şi îşi dădea seama ce însemna asta.

În aceste condiţii şederea Tinei se prelungi în mod

nedefinit. Nu se ajunsese la nicio înţelegere în privinţa rămânerii ei definitive; şederea ei era considerată în continuare mai degrabă o vizită. Fata refuză, de pildă, oferta tatălui ei de a-i cumpăra o maşină.

— Dacă nu mă pot folosi de a ta, pot oricând să iau Pierce-ul.

— E o maşină cam greoaie pentru o fată, obiectă George.

— Oh, să fi văzut ce Renault aveam în Franţa. Era cât un camion Mack şi arăta aproape la fel, din cauza radiatorului. Nu, mulţumesc, tată. Dacă mi-ai cumpăra o maşină n-ar fi exclus să rămâi cu ea pe cap. S-ar putea ca în ziua în care ar sosi aici, să-mi vină brusc ideea să plec.

— Şi apoi nu vrei să te simţi legată, adăugă tatăl ei.

— O maşină n-ar fi de ajuns ca să mă lege, replică Ernestine.

Şi astfel trecu o lună. Clima contribuise la şederea ei. În împrejurimi se răspândise zvonul că rămăsese acasă şi era căutată de fetele şi tinerii care apreciau felul ei de a juca tenis, deoarece putea să bată pe oricare din fetele de-o vârstă cu ea, din Gibbsville; jucase foarte mult cu fratesău, care câştigase de două ori campionatul individual al comitatului. N-avea prietene intime printre fetele cu care crescuse, dar acum acestea reveniră în viaţa ei datorită terenurilor de tenis de la clubul local. Primăvara era călduroasă şi putea să joace în fiecare zi, dacă ar fi fost dispusă să intre în cercul jucătorilor de tenis, dar îi ţinea pe toţi la oarecare distanţă şi astfel destăinui, fără să vrea, tatălui ei că vizita sa prelungită era într-o oarecare măsură o cură de odihnă.

Într-o zi se întoarse de la clubul local, tocmai când el îşi lua dejunul singur pe terasă.

— Am impresia c-am să mănânc şi eu ce mănânci tu.

— Joci tenis numai dimineaţa şi nu iei niciodată dejunul acolo, remarcă tatăl ei.

— Nu joc numai dimineaţa, dar am grijă să nu fiu pe acolo când încep partidele de băutură. Vreau să joc tenis, dar fără să am vreun amestec cu partea mondenă. Partea mondenă înseamnă cocteiluri şi bârfeală. Ducă-se dracului. Dacă sar să iau apărarea lui Julian English toţi cred că mai sunt încă îndrăgostită de el. Şi, Dumnezeule, cât trebuie să se fi bucurat aceiaşi oameni, când cu unchiul Pen. Gândeşte-te numai ce-ar spune dac-ar şti c-am fost abandonată de un bărbat însurat.

— Nu-mi dădusem seama că ai fost abandonată, zise George.

— Ei aşa ar avea impresia. Nu, îmi face plăcere mişcarea, dar altfel prefer să vegetez. Nu numai tu eşti surmenat, tată. Destul de ciudat dar, la început, credeam că şederea aici mă va apăsa, dar până la urmă n-a fost aşa. Am ajuns să fumez numai zece ţigări pe zi, şi dorm ca un prunc nevinovat. Ceea ce nu sunt. În curând voi fi îndeajuns de restabilită ca să-mi încerc din nou norocul.

— Să-ţi încerci norocul, la ce?

— Ţi s-a părut bizar ce-am spus, nu-i aşa?

— Poate c-a fost foarte revelator.

— Şi pentru mine, nu numai pentru tine, adăugă Tina şi îşi aprinse o ţigară. A patra pe ziua de azi.

— Géraldine şi cu mine nu ne hotărâsem ce vom face la vară şi de când cu moartea unchiului Pen, aveam impresia că nici n-o să ne mai gândim la asta. Ai vreun proiect în acest sens?

— Nu.

— N-aş vrea să fiu prea departe de New York, continuă el. Va fi o vară foarte încărcată pentru mine. Moştenirea unchiului Pen, şi Compania mea de dulciuri, peste ocupaţiile obişnuite şi aşa mai departe. Cu alte cuvinte, nu putem pleca în străinătate. De asemeni, mai trebuie să ţinem seamă şi de faptul că am fost subiect de scandal, şi prin urmare e preferabil să ne ferim de aşa

numitele staţiuni mondene. Există un loc la Cape Cod…

— De ce nu rămâneţi aici? Casa-i răcoroasă şi destul de sus aşezată. Are o grădină de verdeaţă. Piscină. Teren de tenis. Ce vrei mai mult?

— Geraldinei i-ar face într-adevăr plăcere să meargă undeva un timp. Şi are şi dreptul la asta. Pen era fratele meu, nu al ei, dar s-au abătut asupra ei tot felul de neplăceri. Adevărul este, Tina, c-am aranjat totul, în afară de semnături, pentru o vilă la Cape Code. Nimic prea pretenţios şi nu-i într-o staţiune.

— Ai văzut-o? îl întrebă ea.

— Numai în fotografii. Casa-i foarte veche. Şindrilă cenuşie. Are şi o mică ambarcaţiune. Un teren de tenis de argilă. Un teren de golf, pentru cei care au patima acestui sport şi o fâşie de plajă pentru baie în ocean. Foarte scumpă, aş putea s-adaug. Dar nu vom fi nevoiţi să frecventăm niciun club.

— Pare ideală. Care-i buba? Cum de n-a închiriat-o nimeni până acum?

— Aparţine unei perechi din Boston, care preferă să n-o închirieze de loc, decât s-o dea unei familii cu copii. Cu copii mici, bineînţeles. N-au obiecţii împotriva fiicelor avansate în vârstă. Aş fi încântat dacă mi-ai spune c-ai să vii şi tu. Pentru Géraldine ar fi o diferenţă ca de la cer la pământ.

— Cum ai aflat de casa asta?

— Prin intermediul unei agenţii. Întotdeauna e mai prudent să te interesezi prin agenţii. Avocaţii noştri intră în legătură cu corespondenţii lor juridici din Boston, şi cei din Boston le recomandă o agenţie imobiliară. Se procedează într-un mod foarte metodic. Toată lumea ştie cu cine are de-a face, dar persoanele direct interesate – în cazul nostru, eu şi proprietarul – n-au nevoie să se întâlnească, decât dacă există un motiv special. Proprietarul, de pildă, ştie tot ce este necesar să ştie

despre mine. Creditul. Poziţia mea socială exactă. Cluburile din care fac parte. Am purtat o corespondenţă interesantă cu agenţia imobiliară. N-ai vrea s-arunci o privire prin ea?

— Nu în mod special.

— Ei bine, lăsând la o parte faptul că ilustrează negocierile pe care tocmai ţi le-am descris, aceasta-i chestiunea cea mai plictisitoare. Ceea ce mă interesează în prezent este dac-ai să vii. N-ai vrea să încerci să vii în iulie? Dacă te plictiseşti, poţi să-ţi faci bagajele şi să pleci. Oferta mea pentru o maşină rămâne în picioare, apropo. De fapt, când vom ajunge acolo, dacă vom ajunge, am să cumpăr o camionetă Ford, de tip nou.

— Oh, îmi place modelul. E acela cu parbrizuri laterale şi uşiţe în spate?

— Am s-o cumpăr de aci, ca reprezentantul local să scoată şi el un mic câştig. Un gest de bunăvoinţă, aşa cum le place yankeilor ăstora.

— Te-ai gândit la toate foarte minuţios, observă Tina.

— Ca totdeauna, nu?

— Da, deşi nu mă pot opri să nu mă întreb cât de minuţios. Vom avea linişte, cum avem aici?

— Asta-i partea cea mai importantă.

— Atunci vin în iulie. Cât despre a rămâne toată vara, n-aş putea spune de pe acum.

— Văzând şi făcând. Semnez contractul şi le trimit un cec chiar astăzi, zise tatăl ei. Géraldine va fi teribil de mulţumită.

Totul îi reuşise perfect, aşa cum era de aşteptat să reuşească lucrurile bine puse la cale. Propunerea de a-i arăta Tinei corespondenţa cu agenţia imobiliară era destinată să-i potolească orice bănuială, oricât de vagă, pe care ar fi putut-o avea cu privire la… absolut orice bănuială, oricât de vagă. Tina era perspicace. Pe de altă parte n-avea de unde să ştie – dacă nu ghicea cu totul

întâmplător – cu câtă grijă plănuise totul, sau de ce.

În principiu, îşi dăduse seama că doreşte s-o mărite cu Preston Hibbard. Planurile lui şi elaborarea lor pornise de aci. Îşi reaminti că Hibbard se referise în trecere la Mâine, ca fiind locul unde-şi petrece verile. Ca atare Cape Cod se potrivea de minune; era destul de departe de Mâine pentru a înlătura orice bănuială a lui Hibbard că a fost cumva urmărit (Hibbard era în stare de astfel de bănuieli) şi, totuşi la o mică distanţă, cu maşina, de Boston. La un moment dat, în iulie şi de preferinţă nu într-un *weekend*. Hibbard va fi invitat la Cape Cod pentru o discuţie liberă asupra condiţiilor donaţiilor lui Pen Lockwood pentru St. Bartholomew şi Princeton. George Lockwood nu era executorul testamentar al averii lui Pen, dar cunoştea mai bine decât oricine detaliile investiţiilor şi diverselor plasamente ale lui Pen. El prevăzu mai multe, dacă nu chiar numeroase, asemenea discuţii cu administratorii de la St. Bartholomew şi Princeton.

În parte, din pricina tristei experienţe cu picherul ei, Tina trecuse treptat de la tinereţe la o maturitate pe care un bărbat ca Preston Hibbard se părea că este obişnuit s-o găsească la amantele sale din Boston. În acelaşi timp, Tina era nespus de atrăgătoare – şi George o supuse examenului sever al unui tată, care avusese mai mult decât porţia lui de femei de toate vârstele. Era înaltă pentru o fată (se părea că fetele din secolul douăzeci erau mai înalte), mai mult lungă în picioare decât pieptoasă, dar avea glezne fine şi sâni înalţi. Din fericire nu moştenise bustul mamei ei. Purta părul după moda timpului, tăiat, ca o frizură masculină, scurt în spate şi în părţi, cu o buclă mare lăsată în faţă. Moda o avantaja deoarece se potrivea cu forma capului şi nuanţa părului ei, castaniu foarte deschis, aproape blond. Respira pe nas, o caracteristică destul de răspândită printre fetele de vârsta ei, care suferiseră operaţii nereuşite de amigdalită, şi când nu

vorbea gura forma o linie subţire, placidă, dacă nu chiar severă. Din această cauză când zâmbea, dinţii ei aproape perfecţi erau o adevărată surpriză şi răsplată pentru lumea care n-o judecase pripit după gravitatea expresiei. Preston Hibbard va primi mai mult decât merita, dar erau necesare unele stăruinţe pentru a-l abate de la o căsătorie în Boston. Tina, sau tatăl ei, va întâmpina probabil rezistenţă din partea verişoarelor lui Preston Hibbard, deoarece prin partea locului erau tolerate căsătoriile între grade de rudenie apropiate. Ca fată străină de oraş Tina avea nevoie de toate calităţile posibile, iar ca nepoată a lui Penrose Lockwood avea nevoie şi de ceva în plus. Se putea conta pe faptul că fratele excentric al lui Preston Hibbard va provoca un scandal de mari proporţii, dar deocamdată nu atrăsese atenţia poliţiei şi a presei prin neconvenţionalismul său. De fapt în Boston existau o mulţime de bărbaţi de etate mijlocie care, în tinereţea lor, dăduseră dovadă de mai multă destrăbălare decât Henry Hibbard şi care cu vârsta se lăsaseră în aşa măsură de practicile lor desfrânte, încât deveniseră imuni faţă de neprevăzutul a ceea ce se numeşte *Vage dangereux*.

George Lockwood considera că e de datoria lui să ia parte la făurirea viitorului fiicei sale, deoarece în ciuda recentei ei maturizări, Tina nu era în stare să iniţieze o acţiune hotărâtă în propriul ei interes. Şi timpul zbura. Fără intervenţia delicată a tatălui ei putea fi trecută cu vederea şi să rămână la treizeci de ani nemăritată şi fără copii, înăsprindu-se la fel ca femeile care se duc singure la concertele simfonice şi au amanţi de teapa picherului ei. Moştenise îndeajuns de multe lucruri de la mama ei pentru a face posibilă o asemenea tragedie lipsită de dramatism; Agnes avusese toate calităţile unei fete bătrâne şi poate c-ar fi fost mai fericită, sau mai puţin nefericită, dacă ar fi rămas virgină. Tina, pe jumătate Lockwood, avea din fire un potenţial emoţional care îi atrăsese şi putea să-i atragă

şi mai departe unele neplăceri. Cu o uşoară tulburare George Lockwood îşi dădu seama că fără să vrea descoperise unele asemănări între Tina şi Marian Strademyer. Bineînţeles, nu semănau de loc una cu alta, încercă el să se convingă. Absolut de loc. Şi începu să adune toate dovezile necesare pentru a-şi dovedi cât de mult se deosebea Tina de Marian. Dar făcând aceasta reveni la descoperirea lui iniţială, şi redescoperirea nu mai era tulburătoare, ci alarmantă. O iubea pe Tina, mai mult ca niciodată, şi primejdia virtuală ca ea să fie distrusă de un om ca Penrose Lockwood deveni motivul acţiunii lui, adică tocmai lucrul de care avea nevoie. Dacă un Pen Lockwood putea omorî o Marian Strademyer, un urmaş al picherului Tinei ar putea s-o ucidă pe Tina. Şi chiar dacă distrugerea ei nu era înfăptuită cu un glonte se putea obţine acelaşi rezultat prin abandon şi neglijenţă. El dorea, fir-ar să fie, mult mai multe de la viaţă pentru ea, decât atât.

Semnă contractul pentru Cape Cod, puse pe una din servitoare să-i certifice semnătura şi îl băgă în sacul poştal pe care Andrew îl ducea în fiecare după amiază la poşta din Swedish Haven. Pentru prima oară, după atâtea luni de zile, se simţea bine.

N-o considerase niciodată pe Tina frumoasă. Poate că femeile care pozau pentru Charles Dana Gibson în atitudinile acelea atât de inconfortabile, erau frumoase. Elsie Ferguson era frumoasă. Una dintre ducesele engleze era probabil frumoasă. Într-o seară, Marian Strademyer stând goală şi perfect nemişcată în timp ce se uita cum se umple baia, fusese aproape frumoasă. Dar femeile frumoase erau în general fragile, slabe şi neexcitante. Într-un cuvânt erau anoste. Sau, altfel spus, neînsufleţite. După o săptămână la vila de la Cape Cod, Tina nu era frumoasă, dar era fermecătoare. Soarele litoralului îi decolorase părul şi îi bronzase pielea. Era drăguţă, arătoasă şi, dacă

el nu şi-ar fi păstrat prejudecăţile împotriva acestui cuvânt, ar fi numit-o frumoasă, pentru că ar fi însemnat superlativul.

Sosise momentul să-l invite pe Preston Hibbard şi foarte multe lucruri depindeau de felul cum avea să fie făcută invitaţia; acesta era însă genul de manevră în care George Lockwood excela. Respecta inteligenţa lui Preston Hibbard, ceea ce făcu sarcina de a-l duce de nas şi mai plăcută. *Dacă ţi-ar conveni să vii aici miercurea viitoare*, îi scrise el lui Hibbard, *am putea face o partidă de înot, şi să luăm dejunul împreună. Astfel am avea după-amiaza liberă pentru lucru. Şi-ţi va rămâne destul timp să ajungi la Boston cu maşina, înainte de a se întuneca. Îţi promit că nu vom fi deranjaţi, deoarece soţia şi fiica mea au de gând să-şi petreacă ziua la Edgartown.*

Aranjase, bineînţeles, ca Géraldine şi Tina să fie absente.

— Aş aprecia foarte mult, dacă voi, cucoanele, v-aţi face nevăzute miercurea viitoare, le spuse el. Vine aici un tânăr de la Boston, ca să discutăm despre averea lui Pen. Verificarea acţiunilor şi rentelor şi a restului averii ne va lua toată ziua. Va veni aici înainte de dejun, dar sper că voi reuşi să scap de el pe la patru.

— Am putea să ne ducem la Boston toată ziua, spuse Géraldine.

— Desigur, sau aţi putea să vă repeziţi până la Vineyard, spuse George. Vineyard este mult mai aproape şi până acolo e o plimbare agreabilă cu şalupa. Ţin foarte mult să scap o dată de corvoada asta.

— Cine-i ciuma asta pe care nu vrei s-o vedem? îl întrebă Tina.

— Nu-i o ciumă. Se numeşte Preston Hibbard şi este trezorier la St. Bartholomew. Dar nu-i o vizită mondenă.

— Îl cunosc pe Preston Hibbard. A fost coleg de liceu cu Bing, zise Tina. Am zis că-l cunosc. De fapt, nu l-am

întâlnit decât o singură dată.

— Şi eu îl cunosc. A venit o dată la Swedish Haven, spuse Géraldine. Nu crezi c-ar fi drăguţ din partea ta să-l inviţi să rămână peste noapte aici?

— Nu, răspunse George. Ţin ca relaţiile noastre să se rezume la afaceri şi sunt convins că şi el vrea acelaşi lucru.

— Hai să mergem la Nantucket, propuse Tina. N-am fost încă niciodată.

— Perfect! Am câteva cunoştinţe acolo, spuse Géraldine. Am să consult orarul şalupelor şi putem aranja în aşa fel să ne întoarcem după-amiază târziu.

Preston Hibbard sosi cu Dodge-ul său la o jumătate de oră după ce Tina şi Géraldine plecaseră la Woods Hole ca să ia şalupa Vinevard-Nantucket.

— Soţia mea regretă c-a scăpat prilejul să te vadă, îi spuse George. Dar i-am explicat că eşti un om foarte ocupat.

— Regret că am scăpat prilejul s-o văd atât pe dânsa cât şi pe fiica dumneavoastră, zise Hibbard.

— Cum a fost drumul până aici? L-ai mai făcut probabil de multe ori.

— De câteva ori doar. Îl cunosc însă cu ochii închişi.

— Atunci probabil eşti dispus să facem o baie, spuse George. Ţi-ai adus costumul de baie?

— Desigur, răspunse Hibbard. Şi ştiu şi unde mă pot schimba.

— Ai mai fost în casa asta până acum?

— Da. Elias White este prieten cu tatăl meu, dar nu s-ar putea spune că este şi cu mine. Fratele meu şi cu mine am venit odată aici când eram copii. Henry, fratele meu, a dat foc din întâmplare magaziei grădinarului şi de-atunci n-am mai fost invitaţi.

— Deci de-asta nu vrea domnul White să închirieze casa familiilor cu copii, spuse George.

— Asta s-a petrecut acum vreo douăzeci de ani, şi

Elias abia dacă ne răspunde la salut, lui Henry şi mie. Sunt sigur că n-a fost câtuşi de puţin surprins când a auzit că Henry este un boem. Ziua bună de dimineaţă se cunoaşte şi aşa mai departe.

— Ei bine, hai să ne punem costumele de baie, spuse George.

Preston Hibbard era mai muşchiulos decât crezuse George Lockwood că este. Avea umerii, pieptul şi bicepşii solizi şi coapsele şi pulpele bine dezvoltate.

— Eşti într-o formă grozavă, pentru un om cu o ocupaţie sedentară, remarcă George.

— Fac gimnastică la aparate, răspunse Hibbard. Cincisprezece minute în fiecare zi. Întotdeauna mi-a plăcut gimnastica de sală. Paralele. Inele. Capra. Trapezul.

— Da, serios? Asta-i interesant.

— Oh, gimnastica e foarte plictisitoare, dacă nu te atrage, dar e o bună disciplină. Întâmplător, mă antrenez cu profesorul de gimnastică de la St. Bartholomew. E într-adevăr grozav. Un neamţ.

— Pe vremea mea n-a existat aşa ceva. N-aveam nici măcar o sală de gimnastică.

— Nu, sala de gimnastică a fost construită în o mie nouă sute opt, mi se pare. Cu destul timp înainte ca fiul dumneavoastră Bing să poată profita de ea. Era destul de solid, dar nu-i plăcea gimnastica. Dar asta se petrecea înainte de venirea lui Hans Richterwald. Un tip foarte inimos. Marota lui e condiţia fizică. A venit aici la sfârşitul războiului, recomandat de liceul Y.M.C.A. din Springfield. Lui i se datorează nivelul ridicat al condiţiei fizice de la St. Bartholomew, fără îndoială.

— E *ridicat*, da? Nu-mi dădeam seama.

— Foarte ridicat. Şi mai e ceva, îi împiedică pe băieţi să facă prostii.

— Cum?

— Discutând cu ei. Ajunge să se uite la un băiat şi îşi

dă imediat seama dacă se ţine de prostii. Atunci îl ia la el în cameră pentru o discuţie şi vă rog să mă credeţi că-l bagă în sperieţi.

— Deci aveţi şi educaţie sexuală la St. Bartholomew? Nici asta nu ştiam.

— Nu i se spune aşa, dar de fapt asta e. O lecţie destul de înfricoşătoare despre bolile venerice. Dacă un băiat se îmbolnăveşte de blenoragie sau sifilis, după lecţiile lui Hans, înseamnă că şi-a făcut-o singur.

— Ei, dar ştii că-i bună?! exclamă George. De-abia prin anul trei de facultate am ajuns să ştiu care-i de fapt diferenţa dintre ele.

— Aşa era pe vremea aceea, dar acum lucrurile s-au schimbat. Hans lucrează mână în mână cu preotul şcolii şi statisticile dovedesc că sistemul e meritoriu. În ultimii cinci ani n-am avut niciun caz de trimitere acasă a unui băiat din cauza vreunei boli venerice.

— Nici pe vremea mea nu-mi reamintesc să fi existat vreun asemenea caz, zise George.

— Pe vremea dumneavoastră au fost cazuri de acestea, dar se dădeau alte motive. Motivul adevărat se găseşte în dosarul personal.

— Ai acces la dosarele personale? Trebuie să ştii o mulţime despre mine. Asta-i foarte neplăcut.

— Nu. În cazul dumneavoastră dosarul este în cea mai mare parte măgulitor. N-ar fi trebuit să vă spun nici atât, aşa că vă rog să nu mă mai întrebaţi nimic.

— Bineînţeles. Ţi s-a permis să-ţi vezi dosarul personal?

— L-am văzut. Nu era atât de măgulitor ca al dumneavoastră, dar n-am de gând să divulg niciunul din *secretele* mele personale.

— Ei bine, hai să ne spălăm de păcatele din tinereţe în apa rece şi sărată a oceanului.

Apa era într-adevăr rece, prea rece pentru George

Locksvood. Rămase în ea trei-patru minute, ieşi afară şi se aşeza la soare, uitându-se la Hibbard, care se juca în valuri.

— După clima din Maine, asta e de fapt călduţă, strigi Hibbard.

— Cred că te lauzi, îi răspunse George.

— Deh, ştiu eu?

— Precis, spuse George. Nu-ţi e de ajuns?

— Îndeajuns ca să-mi facă poftă de mâncare, răspunse Hibbard.

— Atunci hai să luăm dejunul.

Luară dejunul pe veranda acoperită; homar de Newburg, orez, fasole verde, fragi şi cafea.

— Ştiam că pot conta pe o masă bună la pensiunea Lockwood şi se pare că i-am făcut toate onorurile, spuse Hibbard.

— Un lucru-i cert despre pensilvanezi, ne place să mâncăm, zise George. Bunicul meu avea obiceiul să spună: nimeni nu pleacă flămând de la masa noastră.

— Îmi pare bine să constat că aţi păstrat această tradiţie.

— Ei bine, n-avem prea multe, şi acum dacă eşti gata putem pune să ne cureţe masa şi să ne apucăm de treabă, chiar aici afară. Cred că e mai tihnit decât în casă. Dacă mă scuzi o clipă, mă duc să aduc dosarul fratelui meu.

Se făcuse ora două şi George ştia că, explicând pe larg diversele investiţii ale lui Pen, nu va putea termina decât mult mai târziu de ora patru. Tina şi Géraldine trebuiau să se întoarcă înainte de patru şi treizeci. Şi astfel în următoarele două ore Preston Hibbard înghiţi o prezentare a investiţiilor lui Pen Lockwood, care nu era încă terminată când Packard-ul se opri în faţa uşii principale.

— Ce bine că mai eşti aici, spuse Géraldine. Cred că ai cunoscut-o pe fiica noastră?

— A trecut mult de-atunci, interveni Tina. Nu te preface că îţi aduci aminte.

— Îmi amintesc împrejurarea, însă domnişoara s-a schimbat în mod considerabil, replică Hibbard.

— Ei bine, nu vreau să vă deranjez, spuse Géraldine. Vedeţi-vă de treabă.

— Cred că am să mă duc să înot puţin. Mai merge cineva? întrebă Tina.

— Să mă plăteşti şi astăzi nu mai intru în apa asta îngheţată, răspunse George. Dacă însă domnul Hibbard ţine să mai facă o demonstraţie, îl priveşte. Tot nu vom reuşi să terminăm astăzi, Hibbard. Mi-e teamă că va trebui să mai vii o dată.

— De ce n-ar rămâne peste noapte aici? întrebă Géraldine.

— Pentru că mai are şi alte treburi, răspunse George.

— Nu se poate spune că eşti foarte ospitalier, replică Géraldine.

— Rugându-l pe domnul Hibbard să vină până aici, i-am cerut un serviciu. Nu pot să mai abuzez de bunăvoinţa dumnealui. Sunt convins că mâine are o zi încărcată.

— Mâine am o zi foarte încărcată, dar asta nu înseamnă că nu pot rămâne aici peste noapte, zise Hibbard. Mi-ar face *plăcere* să rămân aici, dacă n-aveţi nimic împotrivă.

— Bineînţeles că nu. Te gândeşti c-am putea să mai lucrăm după cină? întrebă George.

— Da, sau aş putea să mai vin o dată. Mi-ar face plăcere să mai fac o baie. Apa va fi mai caldă acum, domnule Lockwood.

— Dar nu destul de caldă şi pentru mine. Am să-ţi împrumut un costum de baie. Nu cred că al dumitale s-a uscat.

Aceasta era o victorie a Tinei; nu exista nicio îndoială că Hibbard resimţise o atracţie instantanee şi, când fata

reapăru în costum de baie, agitând o caschetă albă de cauciuc, oarecum nerăbdătoare să intre în ocean, Hibbard se arătă foarte docil. Hibbard nu prea era în general un om docil.

Lipsiră aproape două ore. N-avea mare importanţă ce găsiseră de vorbit, dar când se întoarseră acasă George avu impresia că Tina era indiferentă, iar Hibbard dornic să placă.

— Ce număr porţi la cămăşi? îl întrebă George.

— Cincisprezece şi jumătate. Cu mâneci treizeci şi trei şi jumătate, răspunse Hibbard.

— Avem acelaşi număr la guler. Am să-ţi împrumut două cămăşi. Una pentru astă seară şi una pentru mâine. Cred că pijamalele şi lenjeria mea au să ţi se potrivească. Cina e la şapte jumătate. Să-ţi arăt camera dumitale.

— Sper că nu vă deranjez, domnule Lockwood, zise Hibbard.

— De loc. De ce?

— Ei bine, ca să fiu sincer, fiica dumneavoastră mi-a spus că aţi avut o perioadă grea de lucru şi că aţi venit aici pentru odihnă, răspunse Hibbard. M-a făcut să-i promit că n-o să mai lucrăm astă-seară.

— Şi bănuiesc că ţi-a mai spus că sunt surmenat.

— Da, aşa mi-a spus, şi vă înţeleg foarte bine.

— Tina este o fată foarte perspicace. Şi mi-a fost de foarte mare ajutor. Vom lua cocteilul pe la şapte. Tot pe verandă. Poţi să cobori când vrei.

Eforturile pe care Preston Hibbard le făcuse atât înainte de cină cât şi în timpul cinei ca să intre în graţiile Geraldinei trădau dorinţa de a o avea de partea lui. Dorinţa lui Hibbard de a o avea pe Géraldine de partea sa era pentru George o indicaţie subtilă a intenţiei lui de a o revedea pe Tina. Hibbard spuse câteva istorii amuzante despre vizitele sale anterioare în această casă, adresându-se Geraldinei; era prompt cu chibriturile, când ea avea

nevoie să-şi aprindă ţigara; micile lui atenţii fură apreciate de Géraldine, care doar că nu începu să toarcă.

— Avem nişte bilete la Teatrul de vară de la Est Sandwich, dacă voi doi vreţi să vă duceţi, spuse Géraldine. Nu ştiu ce se joacă, dar puteţi da un telefon şi să întrebaţi.

— Ştiu *eu*. Astă-seară se dă *Liliacul*, spuse Tina.

— Ah, da, făcu Hibbard. O dramatizare după Mary Roberts Rinehart. N-ai vrea s-o vezi?

— De acord, răspunse Tina. Dacă n-o să ne placă, plecăm.

— În cazul acesta ar trebui să vă beţi mai repede cafelele. Spectacolele astea încep devreme, le atrase atenţia Géraldine. Probabil că la întoarcerea voastră am să fiu culcată, aşa că vă spun noapte bună de pe acum.

— Vă mai văd mâine dimineaţă, doamnă Lockwood? o întrebă Hibbard.

— Probabil că nu, aşa că îmi iau şi rămas bun. Dar revino cât mai curând. N-aştepta să ai treburi ca să vii. Vino când vrei, îl invită Géraldine.

După plecarea lor Géraldine spuse:

— Ar trebui să-i încurajezi, George.

— De ce, mă rog?

— Pentru că Tina are nevoie de cineva ca el. E adevărat că pare cam anost, dar e bine crescut şi este o persoană *sigura*, dacă înţelegi ce vreau să spun. Şi apoi am impresia că s-a îndrăgostit de Tina.

— Îndrăgostit de ea? Iată ce-nseamnă să tragi concluzii pripite.

— Şi totuşi nu-i imposibil. Şi tu îţi dădeai seama imediat când te atrăgea o fată.

— Nu mă compara pe mine cu tânărul Hibbard.

— Deh, nu ştiu. Aveţi ceva comun.

— Foarte puţin. Totuşi dacă tu crezi că Tinei i-ar face bine, ca un fel de divertisment, am putea să-l mai invităm.

— Da, dar nu lăsa să treacă prea mult timp fără să

faci nimic, zise Géraldine. Tina are nevoie acum de cineva, altfel s-ar putea încurca cu un tip mai rău.

— Ţi-a făcut confidenţe? o întrebă George.

— Mult mai multe decât a avut intenţia, răspunse Géraldine.

— Dat fiind că eşti o femeie cu experienţă, bineînţeles că poţi citi printre rânduri.

— Din întâmplare chiar ăsta-i adevărul, replică Géraldine. Ei bine, e aproape ora pentru lecţia mea de franceză.

— Ce lecţie de franceză?

— Prind Montreal la radio şi mă amuză să văd cât da bine ştiu franţuzeşte.

— *Au voir*, *chérie*, spuse George.

— *Au voir*, răspunse soţia lui. Şi nu sta prea târziu. Măcar să nu mai fi jos când se vor întoarce. Dă-le un prilej, George.

La întoarcerea lor nu se afla jos, dar era complet treaz. Auzi maşina-Dodge-ul lui Hibbard – şi îi văzu îndreptându-se spre plajă. Era douăsprezece fără zece. Peste două ore îi auzi din nou, mişcându-se prin bucătărie, închizând uşa frigiderului, trăgând scaunele pe linoleum, urcând scara. Se întrebă cât de „sigur” era Hibbard. Îşi puse o serie de întrebări în legătură cu Hibbard şi cu profesorul acela de gimnastică de la St. Bartholomew. Dormi prost în noaptea aceea. Casa tăcută părea plină de oameni care zăceau treji în pat, cu gândurile lor. Cel puţin aşa i se părea lui.

La micul dejun George Lockwood a fost singurul membru din familie care coborî să-l petreacă pe vizitator, la plecare.

— O să mă vedeţi din nou săptămâna asta, domnule Lockwood, zise Hibbard.

— Da? Aici?

Hibbard dădu din cap.

— Fac o croazieră de la Marblehead, cu nişte prieteni. Tina va veni cu noi. Sâmbătă noapte rămânem la Nantucket. Duminică vom lua dejunul la West Chop şi după aceea vin aici, iar duminică noapte rămân la dumneavoastră.

— Frumoasă excursie, zise George.

— Sper s-o conving să vină în Maine peste două săptămâni. O să puneţi o vorbă bună pentru Maine?

— Nu, dar n-o să pun o vorbă rea. Tina face ce-i place, şi eu încurajez lucrul acesta.

— Are o foarte, foarte mare admiraţie pentru dumneavoastră. E convinsă că tatăl ei e un om şi jumătate.

— Şi eu sunt convins că e o fată şi jumătate. Era momentul – şi George Lockwood îşi dădu seama de aceasta – pentru o demonstraţie reţinută de iubire paternă.

— Dacă îmi daţi voie, sunt de aceeaşi părere.

— Îmi pare bine. Aş vrea să aibă mai mulţi prieteni de această parte a oceanului. Europa nu-i un loc potrivit pentru ea, mai ales ca domiciliu permanent.

— Vrea să trăiască în străinătate?

— Da, aşa s-a hotărât. A venit aici numai pentru mine. Ştii cum stau lucrurile între mine şi fiul meu.

— Da, spuse Hibbard.

— Şi moartea fratelui meu m-a costat mai mult decât mă aşteptam. Dar cum îţi spuneam, Tina e o fată foarte perspicace. Mai ia puţină cafea.

— Nu, mulţumesc. Am să vă restitui cămaşa duminică, spuse Hibbard.

— Nu care cumva să uiţi, răspunse George Lockwood şi zâmbi.

În cursul verii Tina se întâlni cu Hibbard cel puţin o dată pe săptămână. Explicaţiile spontane pe care le dădea despre venirile şi plecările ei aveau atâtea lacune, încât George Lockwood recunoscu semnele unei legături. Tina se arăta politicoasă, dându-i explicaţii, dar nu mai era

comunicativă în timpul clipelor petrecute împreună. El o lăsa în pace, strategie inspirată nu atât de delicateţe, cât de convingerea crescândă că Tina încă nu se îndrăgostise şi că era stânjenită de propria-i refulare. Fata descoperise singură complexităţile lui Hibbard, pe care acesta le destăinuise fără să vrea tatălui ei. George Lockwood ar fi vrut să-i spună Tinei că bisexualitatea nu era nici monstruoasă şi nici rară; dar la auzul acestei informaţii Tina ar fi putut să-i râdă în faţă. Ce ştia el ce se petrecea în capul acela frumos sau între coapsele ei acum bronzate de soare? Cine o sărutase, când şi unde? Şi ea pe cine sărutase? Erau nişte lucruri pe care George n-avea să le ştie niciodată, pentru că numai ea i le-ar fi putut spune.

Era totuşi mulţumit pentru ea, în ciuda faptului că Tina se retrăsese din raporturile provizoriu stabilite mai înainte. Cel puţin era vie şi legată de viaţa altei fiinţe umane. După toate aparenţele înflorea, când ar fi putut tot atât de bine să se ofilească. Ba mai mult, era prezentă în loc să fie absentă, şi dacă avea îndoieli în privinţa măsurii în care se îndrăgostise, zbuciumul ei putea fi observat, n-avea loc într-un decor străin. Orice hotărâre ar lua, o va lua aici, unde tatăl ei nu va trebui să aştepte prea mult ca s-o vadă şi s-o audă.

Într-o dimineaţă de sfârşit de august, Ernestine coborî pentru micul dejun şi găsi pe farfuria ei, peste nişte scrisori, un pacheţel, trimis prin poştă; expeditorul – un bijutier din Boston.

— Corespondenţa ta, sper, e mai interesantă decât a mea, spuse tatăl ei.

— Aşa cred, răspunse fata. Scoase din bufet o foarfecă pentru fructe şi deschise pacheţelul. Dintr-o cutioară albastră, lungă şi subţire, imitaţie de piele, ridică un ceas de mână de aur şi i-l legănă în faţă.

— Nu l-am mai văzut până acum, observă George.

— Iar eu nu l-am mai văzut decât o singură dată. A

fost la gravat.

— Îmi permiţi să-l văd mai de-aproape?

— Desigur.

Îi întinse ceasul ţinându-l pe podul palmei. Brăţara era dintr-un aliaj de aur fin, cadranul ceasului era înconjurat cu diamante, şi un mic rubin în vârful rotiţei.

— Delicios! exclamă George.

— Mori de curiozitate. Hai citeşte şi inscripţia, îl îndemnă Tina.

George se uită pe spatele ceasului şi citi cu voce tare: „Tina – timpul zboară – P.H”. Îi înapoie ceasul.

— Putea să-ţi scrie acelaşi lucru pe o carte poştală obişnuită. Dar asta nu-i o carte poştală obişnuită.

— Nu, nu e, spuse Tina, uitându-se la ceas.

— N-am de gând să te întreb nimic, Tina. Să fiu al dracului dacă am să te întreb ceva.

— Ar trebui să mă întrebi?

— Da, aşa ar trebui, dar n-am s-o fac.

— Vrea să se însoare cu mine, înainte de începerea şcolii.

— Şi ai să-l iei?

— Am impresia că da.

George râse.

— Ai impresia că da. Şcolile încep probabil peste două-trei săptămâni.

— De marţea viitoare în trei săptămâni, mai exact, preciza Tina.

— Şi unde o să vă căsătoriţi, dacă vă decideţi?

— La o judecătorie de pace. Este clar că anul acesta nu putem face o nuntă mare şi, de altfel, niciodată nu mi-am dorit aşa ceva.

— Ai putea face o nuntă intimă, în Swedish Haven. Numai în familie.

Tina clătină din cap.

— Nu se căsătoresc familiile, tată. Numai Preş şi cu

mine.

— Eu n-am să fiu de faţă să-mi încredinţez fiica ginerelui?

— Mă tem că nu. Nu mă ascund. Dar adevărul e că încă nu m-am decis. Dar când mă voi decide, dacă mă voi decide vreodată, am să plec şi când ne vom vedea iarăşi voi fi măritată.

— Şi Preston vrea tot aşa? o întrebă tatăl ei.

— Cam asta vrea şi el.

— Şi familia lui vrea aşa?

— N-a fost înştiinţată. I-am cunoscut toată familia în afară de fratele din Mexic. Au avut ocazia să mă vadă, aşa încât atunci când vor afla vestea, vor putea spune că mă cunosc. Că sunt de rasă albă, tânără şi nu-s o ciumă.

— Ziceam că n-am să te întreb nimic, dar am impresia că numai asta fac. Aceasta-i singura întrebare într-adevăr importantă. De ce nu te poţi decide?

— Există atâtea răspunsuri, tată, încât nu ştiu care-i cel adevărat. Cel real.

— Poate că nu ţi-am pus întrebarea potrivită. Îl iubeşti?

— Nu, răspunse Tina.

— Asta pentru că ţi-e frică să-l iubeşti?

— Poate. Vrei să spui că mi-e frică să-l iubesc din cauza celor petrecute în străinătate?

— N-am spus asta, Tina. Te-am întrebat dacă ţi-e frică să-l iubeşti.

— Nu mi-e frică să-l iubesc, tată. Dar pur şi simplu nu-l iubesc.

— Atunci pe ce se bazează această căsătorie?

Tina se gândi o clipă.

— Compatibilitate. Prietenie. Companie. Sexualitate. Protecţie reciprocă.

— Eram sigur! Şi îmi era şi frică de asta.

— Frică de ce?

— Ştii bine de ce, Tina. Hai să fim cinstiţi unul cu altul. Nu ne poate auzi nimeni. Sunt întru totul pentru această căsătorie, dacă vrei să te măriţi. Dar trebuie să fii sigură că ştii ce s-ar putea să rişti.

Tina zâmbi, cu un zâmbet mulţumit, ultimul lucru la care George s-ar fi aşteptat.

— Bravo ţie, tată! exclamă ea.

— Bravo mie?

Tina mângâie ceasul cu degetele mâinii drepte.

— Preş se întreba dacă ai să-ţi aduci aminte, şi ţi-ai amintit. Bănuia el că ai să-ţi aminteşti, dar nu era prea sigur. Eu am spus c-ai să-ţi *aduci aminte*, că niciodată nu uiţi nimic.

— Vorbeşte limpede fetiţo. Fă-mă să înţeleg.

— Prima dată când Preş a venit aici, ţi-a vorbit de prietenia lui cu profesorul de gimnastică de la şcoală.

— Desigur, zise George Lockwood. Şi ar fi fost aproape imposibil să uit asta.

— Şi fireşte ai tras concluzia că această prietenie era ceva mai mult decât o simplă prietenie.

— Aşa e, recunoscu tatăl ei.

— Ei bine, ai avut dreptate. Preş a avut relaţii cu ambele sexe. Încă de când era copil. Şi nu ştie dacă însurătoarea are să-l lecuiască sau nu.

— Pot să-ţi spun eu, Tina. N-are să-l lecuiască. De-asta ţi-e frică – de-asta eziţi atâta să te măriţi cu el?

— Nu de-asta. Homosexualitatea nu este decât lucrul pe care se bazează prietenia. Problema e totul. Preş a avut problema asta. Şi eu am avut-o pe a mea. Şi o *mai* am.

— Problema ta care e? Doar nu eşti lesbiană, spuse el.

— Nu. Problema mea… termenul cuviincios pentru ea ar fi promiscuitate, răspunse Tina.

— Una sau două legături amoroase în Europa, spuse tatăl ei.

— Elah!

— Ei bine, ai douăzeci şi şase de ani. Totul depinde de ce înţelegi tu prin promiscuitate.

— Ce bizar subiect de conversaţie pentru micul dejun, rosti Tina. Tată, n-am avut decât o singură legătură adevărată în viaţa mea. Aceea cu picherul. Singura legătură care a ţinut îndeajuns ca să poată fi numită o legătură şi de aceea am şi fost atât de nenorocită când s-a terminat. Credeam că în sfârşit găsisem un bărbat care mă putea împiedica să fiu o târfă. Dar târfa din mine a ieşit la suprafaţă şi atunci m-a părăsit. Ţi-am vorbit de o cântăreaţă de operă al cărei soţ era aproape tot timpul beat. M-a prins în pat cu el. Şi eram aproape sigură c-am să fiu prinsă, dar tot m-am culcat cu el. Dacă aş trăi în străinătate, tată, în lumea aceea n-aş fi decât o femeie printre multe altele. Aici – în Statele Unite, adică – şi în lumea pe care mai mult ca sigur am s-o frecventez, aş fi o femeie stigmatizată.

— O femeie stigmatizată, repetă tatăl ei. Înclin să cred că eşti stigmatizată din mai multe puncte de vedere.

— Aşa şi sunt.

— Nu mă refeream numai la caracterul tău.

— Nici eu. Să nu te aştepţi să-ţi fac nepoţi, tată. Acum trei ani mi-am făcut o operaţie care m-a scăpat de grija *asta*.

— Un raclaj?

— Ah, ceva mult mai grav. Am contractat o anumită boală, şi a trebuit să mă operez. Unchiul Pen a ştiut, şi mătuşa Wilma. Unchiul Pen a suportat toată cheltuiala. Şi bănuiesc că de asta mi-a lăsat banii aceia, în numerar. Eşti *năucit*. *Pari* năucit. Îşi întinse mâna peste masă şi o lăsă să se odihnească pe braţul lui. Spune-mi să plec în străinătate, tată.

George clătină din cap.

— Nu…

— Aş pleca dacă mi-ai spune, continuă fata. Altfel cred c-am să mă mărit cu Preş.

— Ştie ceva din toate astea?

— Cea mai mare parte. Partea cea mai urâtă. Şi el a avut să-mi spună câteva lucruri.

— Îmi închipui.

— Majoritatea oamenilor îşi încep căsnicia cu mari speranţe. Noi n-am începe-o aproape cu niciuna.

George o bătu uşor pe dosul palmei.

— Nu fi dezamăgită. Să nu crezi că n-ar putea fi şi mai rău.

— Nu mai ţii la această căsătorie la fel de mult cum ţineai acum câteva minute?

— Nu ştiu. N-am avut timp să mă gândesc. Dar n-am de gând să te *sfătuiesc* să pleci în străinătate. Nu încerca să-mi arunci mie răspunderea, Tina. Dacă unchiul Pen ar mai trăi, el ar şti ce sfat să-ţi dea. Eu unul nu ştiu.

— Să nu te simţi jignit pentru că m-am adresat unchiului Pen. N-am îndrăznit să vin la tine. Acum şase luni n-aş fi apelat la tine. Dar acum, iată-mă aici, întrebându-te ce să fac.

— Orice sfat ţi-aş da, Tina, ar fi greşit, în afară de cazul când ai vrea într-adevăr să-ţi schimbi obiceiurile. Dar nu ştiu dacă ţi le poţi schimba. Pentru asta există psihologi şi psihanalişti, dar nu ştiu în ce măsură te pot ajuta.

— M-am culcat cu unul din ăsta la Paris. Un omuleţ hidos. Un gnom, cu mustăţi lungi. Este singurul psihanalist pe care l-am cunoscut în viaţa mea, dar nu m-a ajutat cu nimic. De fapt eu îl ajutam pe el, a şi recunoscut foarte sincer.

— Înţelegi, Tina? Mi-e imposibil să te sfătuiesc, să-ţi spun ce să faci. Ai altă individualitate de care abia acum aud pentru prima dată. Se uită afară la grădinarul care începuse să tundă iarba. Şi totuşi ştiu de unde se trage totul. Absolut totul. O luă de bărbie, cu mâna făcută căuş.

Ştiu de la cine ai moştenit ochii ăştia. Pometii. Forma capului. Lăsă să-i cadă mâna. Ştiu precis de la cine ai moştenit şi restul, tot ce-i bun sau rău în tine. Mă îndoiesc că vreun bărbat cu mustăţi lungi, sau, pentru că veni vorba, vreunul fără mustăţi ar putea să te facă să devii altceva decât eşti. Şi nici n-aş vrea să se întâmple asta.

Tina izbucni în plâns, se ridică şi plecă de la masă. Mai mult decât atât n-ar fi putut suporta niciunul, dar ea avea privilegiul că putea ceda unei emoţii mai complicate decât cele la care ceda în mod obişnuit.

Rutina interveni înainte ca George Lockwood să se poată cufunda într-o analiză retrospectivă. Jupâneasa deschise brusc uşa de la bucătărie.

— Domnişoara Tina nu-şi comandă micul dejun? întrebă ea.

— Nu încă, răspunse George Lockwood.

— Am auzit-o ducându-se sus şi ştiu că-i place şunca rumenită. Aş putea, până revine, s-o am gata. Nu ştiţi cum vrea ouăle?

— Ochiuri aurii, răspunse George Lockwood.

— Aurii? Aşa le spuneţi dumneavoastră, când li se vede gălbenuşul? Ştiţi, domnule Lockwood, nu vorbiţi întotdeauna prea clar. Uneori abia de înţeleg ce spuneţi. E un obicei al familiei.

— Uneori nici eu nu prea înţeleg ce spui tu, May, zise George. Domnişoara Tina are să ia micul dejun când are să-l ia. Când va fi asta, nu ştiu.

— Doar o ceaşcă de cafea nu-i un mic dejun pentru o fată sănătoasă. Şi nici pe asta n-a băut-o toată. Oamenii n-ar trebui să se certe la micul dejun. Asta le strică toată ziua. May lăsă uşa să se închidă singură în urma ei, pentru a acoperi orice răspuns pe care l-ar fi putut primi.

Dar George Lockwood nu intenţionase să-i răspundă. May era genul de servitoare care poate fi cu uşurinţă uitată, când nu este într-adevăr prezentă, creatura cea mai

apropiată de o ustensilă de bucătărie. Sus, Tina era extrem de nefericită şi el n-avea cum s-o ajute. Sentimentul ineficienţei lui era agravat de neputinţa de a face un plan care s-o scoată din starea de depresiune. Pentru prima şi singura dată în viiaţa lui se gândi să plece amândoi într-o ţară străină unde atât el, cât şi ea să poată începe o viaţă nouă.

Nu exista o asemenea ţară – George Lockwood ştia asta; dar admise că acest gând era un simptom al ineficienţei lui.

Părăsi terasa luând cu el ziarele din Boston şi New York şi se aşează pe o sofa, din aşa-zisul salon, după cum îl numea Elias White. Termenul îi sugera invariabil o scenă cu doamne şi domni în haine de gală, silindu-se să se comporte cât mai frumos, în timp ce un cuartet de coarde cânta în surdină dinapoia câtorva palmieri în ghivece. Cu siguranţă, Elias White nu adusese să cânte în vila lor nici măcar un violonist, dar în toate descrierile casei, în scrisori şi planurile parterului, această încăpere era denumită salon. Foarte bine, în salon George Lockwood va cere să i se aducă, pentru lectură, ziarele de dimineaţă, în timp ce va suferi, retroactiv, pentru că fiica lui contractase o boală venerică. Cum descoperise ea asta? După toate probabilităţile spunându-i-se că a dat-o şi altcuiva. În cazul acesta exista un bărbat care o dispreţuia, şi Tina va trăi toată viaţa cu gândul că un bărbat o dispreţuieşte. Cu siguranţă că, mai curând sau mai târziu, acesta a spus. „Am luat o blenoragie de la Tina Lockwood”, şi chiar dacă a spus-o numai în şoaptă, Tina şi-a dat seama că ar putea s-o repete oricând. De asemenea, va veni şi clipa când, un bărbat cerând-o de nevastă, va fi nevoită să-i răspundă: „Nu pot avea copii”. Şi fiind Tina, se va simţi obligată să-i spună şi de ce.

Totuşi, se părea că pentru Preston Hibbard toate acestea n-aveau nicio importanţă.

George Lockwood aruncă ziarele în lături şi urcă scara spre camera Tinei. Bătu la uşa ei.

— Eu sunt, tata.

— Nu, îi răspunse Tina şi chiar cuvântul acesta, atât de mic, îl rosti cu o voce slabă şi tragică.

Uşa nu era încuiată şi George intră în cameră. Stătea încovoiată într-o în balansoar. Închise uşa în urma lui, se apropie de ea şi îi puse mâna pe creştetul capului.

— Am stat şi am reflectat, Tina.

— Oh, nu mai reflecta, tată. Am reflectat eu îndeajuns. Plec.

— Eu n-aş pleca, dacă aş fi în locul tău. Timpul zboară.

Tina ridică privirile spre el şi apoi le îndreptă în silă spre ceasul de mână, pus pe masa ei de toaletă. George dădu din cap.

— Da, la el m-am gândit. Aş vrea să te duci imediat la el. Astăzi.

— Pentru ce?

— Ca să te măriţi cu el.

Tina îşi îndreptă corpul.

— Probabil nu m-ai ascultat cu atenţie.

— Am ascultat fiecare silabă, dar important este că el a auzit la fel ca mine când i-ai spus aceste lucruri. Ce gândesc eu n-are nicio importanţă, dar ceasul acesta are. Ceasul şi ce scrie pe el. Ai idee unde se află Hibbard astăzi?

— Astăzi? Da. Este la şcoală.

— Du-te acolo. Nu-l anunţa că te duci. Pur şi simplu du-te. Chiar dacă o să dureze numai câţiva ani, Tina, are să vă facă bine la amândoi.

— D e ce?

— Pentru că este lucrul pe care amândoi doriţi să-l faceţi şi acesta-i un motiv suficient. Vrei un motiv nobil? Ţi-l pot da şi pe acesta.

— Eu nu pot găsi niciunul.

— Şi totuşi există unul. De fapt, două. Are nevoie de tine şi ai nevoie de el.

— E nobil? E egoist.

— Gin deşte-te la asta în drum spre St. Bartholomew.

— Am fost la o mulţime de nunţi, să ştii, dar aceasta-i pentru prima oară când am într-adevăr senzaţia că tatăl îşi încredinţează fiica.

— Şi eu am aceeaşi senzaţie, zise George.

— N-am să-i spun nimic Geraldinei.

— Trimite-ne o telegramă.

Apoi, ca şi cum ar fi rostit o rugăciune păgână, Tina şopti:

— Şi el nu va putea spune niciodată că n-a ştiut pe cine ia, nu-i aşa, tată?

Se căsătoriră în dimineaţa următoare la Central Falls, Rhode Island, fiindcă legile statului nu oereau o perioadă de aşteptare. În telegrama lor scria:

TIMPUL NU MAI ZBOARĂ. NE-AM CĂSĂTORIT AZI DIMINEAŢĂ LA ORA ZECE. CU MULTĂ DRAGOSTE.

Era semnată PREŞ ŞI TINA HIBBARD. Telegrama sosi în timp ce George şi Géraldine îşi luau dejunul.

— Desigur că ştiai, zise Géraldine.

— Eram gata să-ţi spun acelaşi lucru, răspunse George.

— Da, dar eu am spus-o întâi. Ştiai, nu-i aşa?

— Ştiam că se pregăteşte, răspunse George.

— Eşti mulţumit? Eşti, nu-i aşa?

— Nu-mi pot imagina ceva care să mă mulţumească mai mult.

— Ei bine, am încuviinţat lucrul acesta de la bun început.

— Asta aşa e.

— Mă întreb unde vor locui. Crezi că Preş o să rămână la St. Bartholomew? Nu-mi pot imagina ce

înseamnă să ai în jur sute de băieţi care tocmai descoperă ce e femeia.

— Când eram acolo, nimeni dintre noi nu se gândea la femei.

— Cât timp ai fost tu acolo a existat cel puţin un băiat care se gândea la femei. Probabil că te culcai cu îngrijitoarea.

— Şcoala nu avea îngrijitoare. Ne făceam singuri paturile.

— Ei bine, cu nevasta directorului, sau cu altcineva.

— Nevasta directorului a fost probabil motivul care ne-a făcut să nu ne gândim la femei. Adevărul este că nu exista nicio femeie care să merite să te gândeşti la ea. Printre băieţi existau câteva cazuri de pederastie şi, la nevoie, puteai găsi pe cineva care să te uşureze într-un fel sau altul. Dar cât am fost eu acolo n-a existat nicio femeie. Sunt sigur că Tina va şti cum să rezolve problema.

— Sunt convinsă. Am spus asta doar pentru că de câte ori am vizitat o şcoală de băieţi am văzut că au obiceiul să se uite şi Tina e o femeie la care merită să te uiţi. Şi fiind şi de curând căsătorită, bineînţeles că toţi băieţii se vor gândi la acelaşi lucru.

— Gândurile astea nu există numai la St. Bartholomew.

— Cred că cel mai bun lucru ar fi ca Tina să facă imediat un copil, zise Géraldine.

George nu îndrăzni să se uite la Géraldine.

— Da, serios? Aşa crezi?

— Ei bine, ştii tot atât de bine ca mine că nu mai e fată mare, oricâtă imaginaţie ai avea. Dacă aş fi avut copii, viaţa mea ar fi fost eu totul alta.

— Fără îndoială.

— Aş fi fost o mamă foarte bună.

— Ei bine, nu cred c-ai fost o mamă rea. Dar trebuie să recunoşti că sunt destule femei care duc o viaţă foarte

satisfăcătoare şi fără să înmulţească populaţia.

— Satisfăcătoare pentru cine?

— Pentru ele însele şi pentru bărbaţii cu care se culcă. Wilma, de exemplu, este mai câştigată că n-are copii. Ca şi restul lumii de altminteri. Ca să nu mai vorbim de copiii pe care ar fi putut să-i aibă.

— Wilma, dacă vrei să ştii, nu-i câtuşi de puţin o femeie drăguţă. A trebuit să-mi schimb părerea despre ea.

— N-ai avut niciodată una prea bună.

— Nu. Şi acum e mai rea ca oricând. Să nu mă întrebi de ce.

— De ce?

— Nu vreau să-ţi spun. Dar cu toate că judeci şi analizezi atâta oamenii, îţi scapă o grămadă de lucruri.

— Nu-mi scapă niciodată nimic. Absolut nimic.

— Eşti foarte bine dispus. Eşti mulţumit din cauza Tinei.

— Bineînţeles. Doar eu am plănuit totul.

— Eşti insuportabil, absolut insuportabil. Dacă a plănuit cineva asta, feceea am fost eu.

— Regret. Eu am fost acela.

— Peste o clipă ai să începi să şi crezi ce spui.

— Totuşi, îţi mulţumesc din toată inima pentru micul rol pe care l-ai jucat. Mi-ai fost de mare ajutor. Drept recompensă am să-ţi fac un cadou.

— Nu-i nevoie să-mi faci niciun alt cadou. Singurul cadou pe care-l vreau de la tine este să te văd în felul acesta, într-adevăr bine dispus, pentru prima oară de nu ştiu când.

— Am să-ţi fac totuşi un cadou. Mâine la New York am să găsesc ceva, care o să te dea gata.

— Pleci mâine la New York?

— O şedinţă la compania pentru dulciuri. Vrei să vii cu mine?

— Nu, mulţumesc. Numai gândul să renunţ la vremea

asta frumoasă pentru New York-ul înăbuşitor… nu, mulţumesc. Apropo, aproape că mi-ar face plăcere să rămân aici până la întâi octombrie.

— În sezonul uraganelor?

— S-ar putea să nu fie niciun uragan.

— Ai dreptate, zise el. Ei bine, sunt sigur că Elias White va fi încântat să încaseze chiria pe încă trei săptămâni. Contractul nostru expiră la zece. Am să discut la agenţie. Dacă rămânem însă până la întâi octombrie, unul din noi ar trebui să se ducă până la Swedish Haven să arunce o privire.

— La ce?

— La toate, de fapt. Hotărâsem să redeschidem casa în unsprezece septembrie, dar acum vom întârzia trei săptămâni. Ca atare, cred că am să mă reped să văd ce s-a întâmplat cu casa în timpul verii şi să aranjez cu paznicul şi grădinarul să vină în continuare. Vreau să pun casa la punct pentru prima vizită a Tinei cu Elibbard, indiferent când va fi asta. Bineînţeles, mai târziu, vor avea loc obişnuitele vizite de amândouă părţile, cu familia lui. Ar trebui să organizăm ceva în onoarea lor. Nu se vor aştepta la mare lucru, dar ce părere ai avea de un dineu mai mărişor, prin noiembrie?

— Sau un bal. N-am dat niciun bal în casa asta şi n-are rost să amintim oamenilor la infinit de Pen şi Marian Strademyer. Ar trebui să dăm un bal de Crăciun. Să-i invităm pe cei din Boston să stea la noi şi să aducem orchestra lui Emil Coleman.

— Aş înclina mai mult pentru Markel.

— Nu, nu-i potrivit pentru o petrecere de genul acesta. Emil Coleman face furori acum.

— Cum vrei tu. Balul e ideea ta. Să nu-mi spui că aşteptai de nu ştiu când să dai un bal.

— Nu, dar vreau să dau unul acum, şi niciodată nu vom mai avea un pretext atât de bun. Vom invita toţi

cunoscuţii noştri. Prietenii Tinei. Vechii tăi prieteni. Vechii mei prieteni. Prietenii lui Preston. Pe toţi membrii clubului local.

— Trebuie să aranjez să obţin băutura pe sub mină. Pentru o petrecere de amploarea acesteia, va trebui să comandăm băutură din vreme, dacă vrem o marfă bună. De obicei furnizorul nostru era Winley. Din Philadelphia.

— Eşti la fel de entuziasmat ca mine, remarcă Géraldine.

— Ei bine, dacă e vorba să dăm o petrecere de genul acesta, trebuie să punem totul la punct, indiferent ce ar însemna asta. Îmi amintesc de o petrecere din Fort Pen, când Grace Calc Hell s-a măritat cu Sidnev Tate. Agnes n-a putut să meargă, dar eu tot m-am dus. N-aş fi ratat-o pentru nimic în lume. Frumoasă fată. Şi mai este, îmi închipui. Au poftit toţi cunoscuţii, începând cu guvernatorul şi terminând cu un tren întreg de invitaţi din New York, de la Yale majoritatea. Sidney Tate fusese în *Eli*. A murit acum câţiva ani. Nu se înţelegeau prea bine. Pe vremuri mă mai întâlneam întâmplător cu fratele ei, Erock Caldwell. Şi zău, nu-i prea devreme ca să începem să întocmim lista invitaţilor. Petrecerile reuşite sunt sau cele improvizate, sau cele pregătite din timp, până la ultimul amănunt. Eu, bineînţeles, prefer să plănuiesc totul dinainte. Mă voi întoarce de la Swedish Haven plin de idei.

— Şi când va fi asta? îl întrebă Géraldine.

— Să facem o socoteală. Mâine seară sunt la New York, la Carstairs. Iau primul tren de dimineaţă spre Philadelphia. Acolo schimb trenul şi ajung în Gibbsville la timp ca să iau dejunul cu Arthur McHenry, care mă poate duce cu maşina până la Swedish Haven. Am să-mi petrec toată după-amiaza acasă. Comand un taxi care să mă ia de acasă şi să mă ducă înapoi la Gibbsville. Pot lua cina acolo la club sau la hotel. Astfel voi avea tot timpul ca să iau trenul de seară din Gibbsville. Dis-de-dimineaţă am să fiu

la New York, şi iau un tren spre Providence. Andrew mă poate aştepta acolo. Deci răspoimi îne voi ajunge aici la timp pentru cină. Nu-i rău, dacă ţinem seama de ce voi realiza şi de distanţele parcurse.

— Când ai să ajungi acasă, ai să fii mort de oboseală de atâta mers cu trenul.

— Dar în tren nu stau degeaba, să ştii. Am să fiu tot timpul ocupat. Îmi place să lucrez în tren. Însoţitorul îmi instalează o măsuţă în faţă, şi chiar dacă nu fac mare lucru cel puţin n-apuc să mă plictisesc. Ce-ai să faci în lipsa mea?

— Ştiu eu!? începusem să contez atât de mult pe compania Tinei, încât cred că mă voi plictisi de moarte. Aşa că întoarce-te cât mai repede posibil.

— Dacă ai vreun mesaj pentru mine, mâine sunt la Carstairs. Poimâine sau la *Gibbsville Club* sau la Arthur la biroul lui. Amândouă numerele de telefon sunt în agenda ta. Bineînţeles că poimâine mă poţi găsi şi acasă, de la trei după amiaza până la şase seara. Dar s-ar putea să fiu pe-afară şi să n-aud soneria.

— Nu prea văd ce ar putea să apară. Tina nu va veni în vizită săptămâna asta.

— Nu, mai întâi trebuie să se obişnuiască unul cu altul.

— Da, aşa e, şi asta se aplică tuturor însurăţeilor, fie tineri, fie mai în vârstă.

— De acord cu tine. La întoarcere poţi să-mi spui ce te apasă. Trebuie să ne facem un plan pentru viitorul nostru. Dacă-i posibil cu mai multă grijă decât o fac cei tineri. Sper că viitorul tău va fi legat de-al meu, dar s-ar putea să ai motive bine întemeiate să-ţi faci alte planuri.

— Aşa cum foarte bine ai spus, putem discuta toate acestea la întoarcerea ta, spuse Géraldine.

— Una din părţile fascinante ale vieţii este că putem gândi la mai multe nivele în acelaşi timp. Tu şi cu mine

putem pune la cale o mare petrecere care va avea loc peste o lună. Acesta-i un nivel. Altul, peste trei zile vom avea o convorbire care ar putea foarte bine să pună brusc capăt căsniciei noastre. Aceasta depinde în mare măsură de gradul nemulţumirii tale.

— Şi deoarece eşti un mare făuritor de planuri, va depinde şi de ceea ce ai de gând să faci tu în privinţa asta.

— Exact. Dar *te rog* ca în zilele următoare să nu-ţi pierzi vremea compunându-ţi o indignare îndreptăţită. Nu văd ce rost ar mai avea să mă întorc, dacă faci asta. Aş putea la fel de bine să rămân în Swedish Haven.

— Aş vrea să te întorci.

— Atunci e bine, pentru că şi eu vreau, zise George. Şi apoi trebuie să-ţi dau cadoul. S-ar putea spune că asta înseamnă să gândeşti la trei nivele.

— În felul în care-ţi lucrează ţie mintea, nu rămâi prea multă vreme la acelaşi nivel, zise Géraldine.

— Hm. Gândurile îmi zboară cu câţiva ani înapoi, pe când era la modă expresia *a nu şi la înălţime*. Ţi-aduci aminte?

— Era şi un cântec. Un dxăcuşor la înălţime. E un drăcuşor de fată la înălţime. Sau cam aşa ceva.

— Nu mă prea pricep la cântece, zise George. Îşi puse şervetul pe masă. Am o grămadă de treabă în după-amiaza asta. Se înfuriase şi nu voia să-şi arate furia. Discuţia luase

O întorsătură care aşeza relaţiile lor pe o bază instabilă. Avusese de gând să se culce cu ea în noaptea aceea, dar acum putea să anticipeze atât reţinerea ei cât şi efectele enervante ale acesteia: bărbatul lipsit de vigoare şi femeia insensibilă, inertă şi ostilă. Pe puţin trei nopţi urma să fie lipsit de plăcerile ce

I le oferea corpul ei, şi dacă discuţia de la întoarcerea lui va reînvia resentimentele Geraldinei s-ar putea să treacă o săptămână, sau chiar mai mult, până ce

ea să-l dorească din nou, deşi dorinţa ei nu era o condiţie absolut necesară; George Lockwood îşi dăduse seama de aceasta. Existaseră momente când oricare alt bărbat i-ar fi putut ţine locul şi în mai multe rânduri clipele lor de dragoste avuseseră, fie pentru el, fie pentru ea, caracterul unui adulter. „Te gândeai ia altcineva”, i-a spus el o dată. „Şi tu la fel”, i-a răspuns Géraldine. Dar până vor soluţiona problema nemulţumirii ei vor fi ţinuţi la distanţă de o activitate cerebrală ostilă şi el nu o luase de nevastă pentru activitatea ei cerebrală. Şi ceea ce era şi mai regretabil, îi dăduse ocazie Geraldinei să descopere aceasta.

Când plecă la gară au fost destul de politicoşi unul cu altul. George o sărută şi ea zâmbi. Se urcă în camionetă lângă Andrew, îşi scoase pălăria, o flutură cu amabilitate în semn de rămas bun, în timp ce ea rămase în pragul uşii, în negligé. Cel puţin coborâse ca să asiste la plecarea lui. Îi veni în minte gândul – destul de obişnuit la unele din despărţirile lor – că dacă n-ar mai vedea-o niciodată, îşi va. reaminti de ea ca fiind sursa şi totodată deţinătoarea a. numeroase ore de felurite plăceri. Pentru asta o şi luase de nevastă.

*

Daisy Thorpe, succesoarea Marianei Strademyer la Compania Lockwood, stătea în picioare în faţa biroului lui George, bifând cu creionul notele de pe agendă.

— Şi ultimul, dar nu cel mai puţin important, domnul Edmund O’Byrne, a telefonat de două ori ieri şi de două ori alaltăieri. Urma să mai telefoneze şi azi dimineaţă, dar n-a mai sunat. Dacă doriţi îl puteţi găsi la Watkins, două mii patruzeci şi patru. Dar dacă este în aceeaşi formă în care era când a vorbit cu mine, n-o să reuşiţi să-l înţelegeţi.

— Forma de oare vorbeşti era o stare de ebrietate? o întrebă George.

— Asta-i puţin spus. Am refuzat să-i dau numărul

dumneavoastră de la Cape, adăugă Daisy Thorpe.

— Îţi mulţumesc. Dacă mă caută din nou, nu sunt aici. Adică, nu! Aşteaptă o clipă. Telefonează agentului nostru şi află ultimul preţ al unor acţiuni numite *Magico*. Nu sunt cotate în Bursă.

— Chiar acum?

— Te rog, spuse George.

Aşteptă ca secretara să stea de vorbă cu agentul de bursă. Apoi închise telefonul.

— Sunt cotate în Bursă. Ieri la închidere erau la nouăzeci şi doi şi jumătate, iar azi dimineaţă la deschidere la nouăzeci şi trei, îl informă ea.

— Hmm, făcu George. Îşi reaminti ultima conversaţie avută cu Ned O'Byrne. Numele. acţiunilor era uşor de memorat: *Magico*. O companie radiofonică. Amintirea cifrelor pe care O'Byme le menţionase era oarecum vagă, dar îşi reaminti că O'Byrne intenţiona să se retragă când preţul se va ridica la patruzeci sau la cincizeci. Dă-mi legătura cu domnul O'Byrne, zise secretarei.

— Din întâmplare, ştiu că numărul acela este numărul unui local clandestin, domnule Lockwood.

— Din întâmplare şi eu ştiu asta. Te duci pe acolo?

— Numai duminica seară.

— Curios că nu ne-am întâlnit niciodată.

— Oh, nu frecventez focalul decât de câtăva vreme, de când m-am mutat în cartier, spuse Daisy. Ceru numărul şi îl obţinu pe O'Byrne la telefon.

— Ned? Aici George Lockwood. Tocmai am primit mesajul tău. Ce-ai mai făcut?

— Eşti la Cape sau în oraş?

— Sunt la mine la birou. Cu ce-ţi pot fi de folos? îl întrebă George.

— Poţi să iei cina cu mine astă seară?

— Din întâmplare, da. Unde şi când?

— Ne întâlnim la patruzeci şi doi strada patruzeci şi

nouă, la ora şapte. Eşti cu soţia? Trebuie să ne rezervăm o masă.

— Sunt singur. Dar tu?

— Şi eu la fel, răspunse O'Byrne. Totuşi, situaţia poate fi rectificată, după ce vom sta de vorbă.

— Ei bine, o să vedem, spuse George.

Tot restul zilei se întrebă ce-l frământă pe O'Byrne. Vocea lui O'Byrne avea indiscutabil un ton de încredere în sine determinat poate de preţul acţiunilor *Magico*. Dar la ora şapte, când se întâlniră la adresa din Strada 49, O'Byrne trăda efectele unei zile de băutură zdravănă.

— Nu ţi-am transmis condoleanţe pentru fratele tău, fiindcă nu-l cunoşteam. Şi pentru că nici tu nu mi-ai transmis pentru fratele meu.

— Dar n-am ştiut nimic despre fratele tău, zise George. Ce i s-a întâmplat?

— Eram sigur că nu ştii. A căzut în faţa unui tren subteran, cu câteva săptămâni înainte de moartea fratelui tău. Ziarele n-au scris prea mult despre asta. Campion universitar de fotbal, ucis de un tren subteran. Doar o notiţă scurtă.

— Îmi pare rău, Ned. Asta s-a întâmplat pesemne într-una din zilele acelea când din cauza poştei n-am primit ziarele din New York. Dar te-ai putut gândi, fireşte, c-am aflat mai târziu.

— Ei bine, n-ai aflat, aşa că te-am iertat. Nu era mare lucru de capul lui Kevin. Nevastă şi doi copii în West Orange, şi o slujbă la o agenţie de asigurări. Nici măcar o participare. O simplă slujbă. Dar nu de asta ţi-am telefonat. Nu pentru sărmanii noştri fraţi. Şi nici ca să-ţi cer să mă împrumuţi cu bani. În privinţa asta o duc destul de bine, din fericire. Nu ştiu dacă îţi mai aduci aminte, dar ultima oară când ne-am văzut, în seara aceea când am luat d-na împreună, ţi-am spus că deţin o informaţie cu privire la nişte acţiuni. Ei bine, informaţia s-a dovedit corectă.

— Parcă îmi amintesc ceva. *General Electric* sau ceva de genul acesta, nu-i aşa *i*

— Da’ de unde dracu’! Era vorba de o speculaţie în toată regula, dar în prezent acţiunile sunt cotate în Bursă şi stau pe roze. Hai să luăm loc la masă. George, putem sta la masa asta? Şi mai adune două punchuri, te rog.

Se aşezară la masă. \ >

— George, am să dau cărţile pe faţă, chiar aici, pe masa asta. Am discutat cu mine însumi ce trebuie să fac. M-am gândit o grămadă la subiectul acesta şi în cele din urmă am ajuns la concluzia că, în general, noi doi am fost nişte prieteni destul de buni. În facultate *am fost* buni prieteni şi deşi nu te-am mai văzut prea mult de atunci, te consider încă prietenul meu.

— Şi pe drept cuvânt, zise George.

— Trebuie să ai răbdare o clipă, pentru că ce am eu să-ţi spun, nu-i un lucru pe care să-l scoţi din tine fără o introducere.

— Avem toată seara la dispoziţie, zise George.

— N-o să dureze chiar atâta, te asigur. În primul rând trebuie să te întreb dacă scandalul acela cu fratele tău a avut vreun efect prost asupra ta.

— Mai mult decât mi-am dat seama atunci. De ce?

— La fel am păţit şi eu. N-a contat atât şocul iniţial cât realizarea lentă că viaţa e o porcărie. Kevin era un tip simpatic, de treabă. Era însurat cu o femeie anostă şi avea doi copii neinteresanţi. Nu a câştigat niciodată atâţia bani, încât să merite să vorbeşti de ei. Şi într-o bună zi a căzut în faţa unui tren, în staţia metropolitanului de la Lexington Avenue. Un atac de inimă. Mult, dar mult mai târziu am descoperit că timp de aproape douăzeci de ani a iubit o femeie cu care nu se putea însura şi nici ea nu l-ar fi luat pentru că amândoi erau catolid. A venit să mă vadă după moartea lui, ca să-mi ceară un serviciu. Voia să-i fac rost de un lucru de-al lui Kevin, cum ar fi un inel, un ac de

cravată sau orice alt fleac pe care-l purta sau îl avea la el. Până la – urmă a reieşit că voia un şirag de mătănii pe care Kevin le purta tot timpul la el. Ştii ce sunt mătăniile?

— Oh, desigur.

— Acestea erau nişte mătănii de argint, pe un lănţişor de argint, într-o cutiuţă de argint cât o cutie de pilule. N-avea niciun lucru de la Kevin. Nu putuseră să-şi facă niciodată cadouri, fiindcă soţul ei sau soţia lui ar fi remarcat imediat. Femeia asta şi fratele meu s-au iubit timp de douăzeci de ani. Dacă reuşeau să se culce împreună de câteva ori pe an. Dar n-o făceau prea des şi mi-a mărturisit că de mai multe ori renunţaseră unul la altul, dar apoi reveniseră. Întâlniri prin parcuri. Plimbări cu autobuzul pe Fifth Avenue. Se străduiau să rămână platonici, ceea ce era tot atât de dificil ca obţinerea divorţului. Soţul ei era aidoma soţiei lui Kevin. Nebănuitor şi anost. Un avocat. Foarte cunoscut în cercurile catolice. Fiul unui prieten de-al tatălui meu. Aducea atât de mult cu un preot, cât poate aduce un avocat căsătorit. Era mai bogat decât fusese Kevin vreodată şi din cauza asta cele două cupluri nu se frecventau. O'Byrne sorbi din pahar.

— Trist, spuse George. Foarte trist.

— În ziua când Kevin a căzut înaintea trenului se ducea la o întâlnire cu ea. Poate şi emoţia că avea s-o vadă i-a pricinuit criza de inimă. În tot cazul a făcut o criză şi a fost groaznic mutilat. Amărâtul. Ea l-a aşteptat degeaba şi n-a aflat de cele întâmplate decât a doua zi, când a citit în ziare.

— Şi astea uneori sunt foarte dezagreabile, zise George.

— Nu s-a putut duce nici măcar la înmormântare. Rămăsese fără nimica, cu *excepţia unui lucru*. Gândul înfricoşător că Kevin ar fi putut să aibă criza în timp ce era în pat cu ea. Îţi imaginezi unde poate duce pe un catolic un asemenea sentiment de vinovăţie. Nu, bănuiesc că nu-ţi

poţi imagina. Trebuie să fii catolic ca să-ţi poţi da seama. Eu am primit o educaţie catolică, şi totuşi mi-a fost greu să mă pun în locul ei. Mi-a povestit totul. În primul rând sentimentul de vinovăţie pentru că Kevin se ducea la o întâlnire cu ea, şi faptul că ea a scăpat ca prin minune. În plus, sentimentul că are datoria să ispăşească. Dar partea cea mai rea, realizarea faptului că-l mai iubeşte încă şi că această parte din viaţa ei a luat sfârşit. Şi aşa este. Mi-a spus că-şi dă seama că păcătuieşte cerându-mi mătăniile lui Kevin, dar că dacă n-o să aibă niciun lucru de la el o să-şi piardă minţile.

— Sper că i-ai făcut rost de ele, zise George.

— Da. Le-am cerut pentru mine. Soţia lui a fost mai mult decât încântată să vadă că în sfârşit dau dovezi de pocăinţă. Şi când am pretins că am pierdut mătăniile, s-a gândit bineînţeles că era un lucru de aşteptat din partea unui om ca mine. Dă-o în moaşă-sa. Ce-mi păsa mie ce-i în mintea ei. Eu mă gândeam la iubita lui Kevin. La femeia pe care a iubit-o şi care l-a iubit într-adevăr. Se duce în fiecare dimineaţă la slujbă şi dacă îţi închipui că asta este o consolare pentru ea, te înşeli. N-are decât vreo cincizeci de ani, dar sunt convins că n-o mai duce niciun an.

— Îmi pare foarte rău de Kevin. Era un băiat drăguţ, zise George.

— Şi viaţa e o porcărie, George. Şi-acum porţia ta.

— Porţia mea? se miră George.

— Parcă nu ţi-ar fi ajuns ce-ai avut cu fratele tău, zise O'Byme. Cam ce ştii de odrasla aia a ta?

— De care? De fată, sau de fiul meu?

— De fiul tău, Bing! Nu i se spune aşa?

— Ba da, răspunse George. Nu suntem prea intimi. Trăieşte în California, şi de când a terminat cu facultatea nu l-am mai văzut decât la înmormântarea fratelui meu. Câştigă o grămadă de bani, cam asta-i tot ce ştiu.

O'Byrne dădu din cap.

— Şi-l aşteaptă neplăceri.

— De ce natură?

— Iarna trecută am fost acolo. Am stat o lună în California, încercând să-mi fac relaţii printre petrolişti. Îţi aminteşti de un coleg de la Princeton pe care-l chema Jack Murphv?

— Nu. Nu cred. Jack Murphy? E un nume foarte comun.

— Era cu un an în urma noastră. N-am fost niciodată prieteni prea intimi, dar era irlandez şi la Princeton încercam amândoi aceleaşi sentimente pe care le-ai fi avut tu şi cu Harbord, dacă aţi fi urmat la Fordham. Iarna trecută i-am făcut o vizită şi a fost excesiv de cordial. Şi ospitalier. S-a interesat de tine şi bineînţeles voia să afle ce-a fost cu fratele tău. Cum n-am putut să-i furnizez nicio informaţie deosebită a dedus că tu şi cu mine nu suntem prea intimi şi în consecinţă şi-a dat drumul la gură. Zicea că ai un fiu pe acolo – ceea ce eu nu ştiam – şi că fiul ăsta al tău va fi următorul Leckwood al cărui nume o să apară în ziare. Nu ştii nimic în legătură cu asta, George?

— N-am auzit să aibă neplăceri, răspunse George. Cel fel de neplăceri?

— Ei bine, Murph mi-a spus că dacă fiul tău nu se alege cu un glonte în cap de la vreun soţ gelos are să ajungă în orice caz de pomină printre petrolişti.

— Partea cu soţul gelos nu mă surprinde. Cealaltă, da. Aveam impresia că îşi câştigă un nume în cercurile petrolifere.

— Şi încă ce nume, făcu O'Byme. După Murph şi alţi ţipi pe care i-am cunoscut acolo, în afacerile petrolifere există o mulţime de trucuri murdare şi băiatul tău le cunoaşte pe toate. După toate aparenţele a câştigat o grămadă de parale, în mod legal, datorită unui prieten de-al lui.

— Datorită tatălui unui prieten de-al lui, preciză

George.

— Dar nu s-a mulţumit cu atât, continuă O'Byrne. Cine se mulţumeşte vreodată? Şi când mai eşti şi atât de tânăr…

— Nu încerca să-l scuzi, Ned. N-ai să reuşeşti decât să încurci toată istoria. Continui.

— Poate că încercam totodată să mi scuz şi pe mine, zise O'Byrne. În tot cazul a tras una tare. Aşa mi-a spus Murph. Băiatul tău s-a apucat de afaceri pe cont propriu, ca prospector. A cumpărat, sau a închiriat, o grămadă de utilaj şi a început să colinde pe la oameni care au concesiuni, dar n-au bani ca să foreze. A forat un puţ pentru un tip, pe nume Smith. Nu-l chema chiar Smith, dar pentru istoria noastră este un nume destul de bun. După o lună-doul, s-a dus la Smith şi i-a spus că nu mai are bani, ştiind că nici Smith n-avea un chior. I-a spus lui Smith că dacă nu-i face rost de bani va fi nevoit să abandoneze lucrările şi că, în tot cazul, după părerea lui, prea mari speranţe nu-s. Smith, bineînţeles, n-a fost prea încântat, dar n-avea de gând să se zbată ca să mai facă rost de alţi bani. Şi atunci au căzut de acord să uite totul şi băiatul tău a început să-şi mute utilajul.

— Şi l-a mutat într-adevăr?

— A demontat sonda şi restul utilajului şi a încărcat totul în camioane. Încă un puţ secat în plus. Se trece la capitolul experienţe. Mai mult noroc data viitoare. Băiatul tău a spus că a auzit de nişte terenuri în Mexic şi că se gândeşte să mai încerce şi acolo, dar că e convins că pe terenul lui Smith nu e strop de petrol. Apoi a apărut un tip care i-a oferit lui

Smith câţiva dolari pe acru, ca păşune pentru vite. Şi Smith în lipsă de numerar, a vândut concesiunea străinului. Peste o săptămână sonda era reinstalată, tot utilajul pus la punct şi săpăturile reluate. *Două* săptămâni mai târziu au avut o erupţie.

— Şi fiul meu era proprietarul concesiunii? Mare abilitate din partea lui.

— Ei bine, este abilitate dacă nu-ţi pasă să trăieşti sub ameninţarea unei condamnări la moarte. Smith l-a ameninţat că are să se răfuiască cu el şi fiul tău a considerat ameninţarea destul de serioasă ca să poarte un pistol. Umblă numai înarmat. Când vine seara acasă, controlează dacă în tufişurile din jurul casei nu se ascunde cineva.

— N-am impresia că Smith a fost prea deştept. De ce s-a luat după fiul meu când i-a spus că puţul e secat?

— Probabil pentru că fiul tău se pricepe într-adevăr în materie de petrol. Şi până atunci se bucura de o reputaţie bună.

— Aşa se explică cum de a ştiut că acolo se găsea într-adevăr petrol, zise George. Dacă Smith şi-ar lua un avocat bun ar putea să-l dea în judecată pentru înşelăciune. Tipul care a cumpărat concesiunea de la Smith…

— Un mic crescător de vite. Un necunoscut.

— Dar e un om care poate fi somat să depună mărturie împotriva fiului meu. Ca atare un eventual şantajist. Altfel planul a fost bun, nu-i aşa? Nu admirabil, din punct de vedere etic, dar cred că petroliştii au un alt cod etic.

— Nu pari prea indignat de toată povestea asta, remarcă O’Byrne.

— De ce m-aş preface? *Nu* sunt indignat. Ce frumos ar fi dacă copiii noştri ar ieşi nişte oameni onorabili şi cu succes. Dar dacă nu se poate şi una şi alta, e totuşi o consolare să afli că au succes. Tu n-ai copii, aşa că nu poţi înţelege asta.

— Atunci nu trebuia să mă frământ dacă să-ţi spun sau nu.

— Îţi mulţumesc pentru frământarea ta, Ned. Dar

cert e un lucru, că eu n-am să mă prea frământ pentru copilul meu, zise George. Privind treaba din alt punct de vedere, cu totul egoist, dacă fiul meu ar fi ieşit altfel de om, eu aş fi un ticălos. Pentru că adevărul este că l-am izgonit de-acasă, să ştii. A fost eliminat de la Princeton pentru necinste şi m-am arătat foarte neînţelegător. Atunci a plecat în California şi a intrat în afacerile cu petrolul. A adunat o avere în mod cinstit, a mai adunat una înşelând lumea şi astfel mi-a confirmat opinia proastă pe care o aveam despre el. Sincer vorbind, Ned, ceea ce mi-ai spus mă face să respir uşurat.

— Întotdeauna *ai fost* cam bizar, zise Ned O'Byrne.

— Tot aşa ai fost şi tu. Pe vremuri te gândeai să trăieşti în Irlanda, să pescuieşti somoni şi să te îndopi cu whisky irlandez. Aveai o grămadă de idei ciudate. Ceva în legătură cu Africa, acum mult timp. Ce ţi s-a întâmplat, Ned? Banii?

— Probabil. E pentru prima oară în viaţa mea când am destui ca să fac ceea ce visam să fac, cum ar fi, de pildă, stabilirea în Irlanda. Dar în loc de un milion, acum vreau două milioane, şi cred că pescuitul somonilor nu imar mulţumi prea mult. N-ar fi tot atât de excitant ca încercarea isteţimii la bursă. În felul în care joc eu la bursă, George, în câteva zile proaste mă pot curăţa. S-ar putea totuşi să-mi sfârşesc zilele în Irlanda, dar am început să mă îndoiesc.

— Dar în privinţa asta, soţia ta ce părere are?

— Ai cunoscut-o pe Kathleen, răspunse O'Byrne. Ţi-a făcut impresia unei femei care ar dori să trăiască la treizeci şi cinci de mile de cel mai apropiat coafor?

— Asta da, e un argument. Cu alte cuvinte, n-ar interesa-o să te însoţească la pescuit.

— N-ar avea nimic împotrivă să trăiască în Dublin, mai ales dacă aş deveni conte papal şi aşa mai departe. Dar e o orăşeancă şi nu se va schimba niciodată.

— Şi tu eşti orăşean, zise George.

— Da, dar împotriva dorinţei mele. Mie mi-ar plăcea să am o căsuţă în preajma unui sat irlandez şi nu prea departe de un pârâu bogat în peşte. Când aş avea chef de conversaţie aş invita la masă pe doctorul local, pe avocat şi pe preotul parohiei. Dar n-aş face-o prea des. M-aş mulţumi cu cărţile mele, sutele de cărţi pe care am tot amânat să le citesc, şi cele pe care vreau să le recitesc. Din când în când m-aş duce la Dublin sau la Belfast după o muiere. Aş avea un Baby Austin, dar nu şi telefon, şi aş angaja o bătrânică surdă ca să-mi gătească şi să-mi ţie casa.

— Dar de ce surdă?

— Pentru că aş prefera să reduc convorbirile dintre noi la minimum. Instruind-o perfect, n-am mai avea nevoie să schimbăm vreo vorbă săptămâni întregi. Ea, bineînţeles, ar locui în sat, dar mi-ar aduce ceaiul la pat în fiecare dimineaţă.

— În tabloul tău, nu există soţie, remarcă George.

— Nu, nu există, ai dreptate. Singurul motiv care mă face să am o soţie în New York este apărarea. Apărarea de toate femeile care-şi caută un soţ. Pentru mine, a avea o soţie, e acelaşi lucru cu a avea un avocat. Dacă ai un avocat, ceilalţi avocaţi nu mai umblă după procesele tale. Aş putea spune că în privinţa asta avocaţii sunt ceva mai morali decât femeile. Ceva. Nu, în tabloul pe care ţi l-am schiţat nu există soţie. Numai dame. N-am fost niciodată atât de viril cum ar trebui să fie un soţ. După câte ştiu sunt un om perfect normal. Adică heterosexual. Dar am impresia că pot rezista fără să am o femeie mai mult timp decât majoritatea prietenilor mei. Când simt nevoia să am o femeie, o simt tot atât de puternic, ca oricare altul, dar nu la fel de des. Pentru acest motiv făceam mai bine dacă rămâneam burlac. Nu vreau să insinuez că nevasta mea este o femeie insaţiabilă, dar întotdeauna a fost convinsă

că am avut o mulţime de femei pe alături.

— Şi n-ai avut?

— Nu prea multe.

— Câte? îl întrebă George.

— Ah, la vârsta mea e imposibil de precizat. Vreo câteva sute. Dar asta numai pentru că au fost atât de multe femei cu care nu m-am culcat decât o singură dată. Variaţie. Mă pomenesc cu un telefon de la o matroană care-mi spune că are o fată nouă pe gustul meu. Mă prezint cu amabilitate, şi după asta gata. Numărul femeilor n-ar avea nicio importanţă dacă n-ar fi faptul că de câte ori mă culc cu una din fetele astea îmi înşel nevasta. Din punct de vedere statistic, Kathleen are dreptate. Am înşelat-o de câteva sute de ori. Dar dacă n-aş fi fost însurat cu ea aş fi considerat doar un tip care are contacte sexuale numai o dată sau de două ori pe lună. Sunt puţini oameni normali care s-ar mulţumi numai cu atât.

— Un punct de vedere foarte interesant. Niciodată n-am judecat lucrurile aşa. Întotdeauna te-am socotit un mic crai.

— Când în realitate sunt relativ un ascet. Te-ar interesa să te „descarci” în seara asta?

— Poate. Nu pot spune nimic până nu văd femeia, răspunse George.

— Sunt dame. Adică fac treaba asta pentru bani. Dar nu-s ieftine şi nici n-arată rău. Am putea lua cina cu ele chiar aici, şi n-are să-ţi fie jenă că eşti văzut cu ele.

— Aş prefera să luăm cina în altă parte. Am văzut până acum doi tipi de la *Racquet Club* circuiind pe aici. Unul era cu nevastă-sa şi mulţumită fratelui meu am devenit seminotoriu.

— Numai semi?

— Numai, fiindcă lumea nu mă recunoaşte, dar îmi recunoaşte numele. O să mergem cu doamnele în altă parte.

Cam o oră mai târziu cvartetul se formase în alt local clandestin de pe Fifty-fifth Street. Femeile erau izbitor de frumoase. Blonda, care era pentru O'Byrne, avea un zâmbet permanent. Se numea Elaine şi comportarea ei trăda că nu este una din fetele de care O'Byrne se folosise până atunci numai o singură dată. Cealaltă fată – niciuna nu împlinise treizeci de ani – era cam teatral îmbrăcată cu o rochie de mătase neagră lucioasă, cu un plastron din pichet alb sub un decolteu adânc, ciorapi negri de mătase şi pantofi negri de lac. Nu purta pălărie şi părul ei negru era lipit pe cap, cu o cărare la mijloc şi cu zulufi la urechi.

— Şi cum spuneai că te cheamă? o întrebă George.

— Angela, şi să nu faci bancuri, răspunse fata.

— Angela şi mai cum?

— Angela Schuyler.

— Dar poţi să-i spui Schultzie, interveni blonda.

— Dacă îmi mai spui aşa te pocnesc cu asta în cap, se răsti Angela, ridicându-şi geanta de lac. Se întoarse spre George. Care ţi-e numele?

— George Lockwood.

— Cunosc numele ăsta de undeva. Eşti de pe Coastă?

— Nu, din Pennsylvania. De ce? Cunoşti vreun Lockwood pe Coastă?

— Mai cunosc un George Lockwood. Însă e mult mai tânăr, răspunse Angela.

— E un nume destul de comun, spuse George.

— Da, şi poate ţi l-ai dat acum, zise ea.

— Nu, e numele meu adevărat, protestă George.

Comandară cina şi fetele îşi dovediră cunoştinţele pe care le aveau în privinţa celor mai costisitoare feluri de mâncare

fără să studieze lista. Blonda, contribui de asemeni cu sugestii la alegerea vinului.

— Macaronarul ăsta are nişte vinuri cum nu mai găseşti nicăieri, îi informă ea. A cumpărat pivniţa unui

milionar care a dat ortul popii.

— Cum de te pricepi aşa de bine la vinuri? o întrebă George.

— Cum de mă pricep aşa de bine la vinuri? Dar şi eu sunt macaronară. Nu te lăsa păcălit de părul meu blond.

— Nu păcăleşte pe nimeni, i-o tăie Angela. Şi chiar dacă păcăleşti, bărbaţii îşi dau seama când te dezbraci.

— Da, dar asta îi costă o grămadă, nu-i aşa Ned? El poate să-ţi spună din experienţă.

— E cazul să vorbim de – bani? întrebă Angela. George, dă-mi o sută de dolari acum, ca să închidem definitiv discuţia despre bani.

George îşi deschise portofelul şi scoase mai multe bancnote noi nouţe.

— Două de cincizeci, de acord?

— Îhâm! E mai uşor de numărat, răspunse Angela. Acum ne putem destinde. Îşi puse banii în geantă şi deveni binevoitoare. În tot timpul mesei George o surprinse examinându-l amănunţit, începând cu îmbrăcămintea, mâinile, părul, dinţii şi terminând cu interesul pe care el îl manifesta pentru decolteul ei. Nici dacă ar fi avut de gând să-l cumpere n-ar fi fost mai meticuloasă.

— Lockwood acela de pe Coastă îmi aminteşte puţin de tine. Sau invers, am impresia. Cu ce te ocupi?

— Cu investiţii.

— Investiţii. Ai făcut vreodată investiţii în petrol?

— Niciodată, deşi am auzit că sunt foarte rentabile, răspunse George.

— Da, cunosc o mulţime de tipi care lucrează în petrol, dar până acum n-am întâlnit niciunul cărpănos, zise ea. Şi continuă să-l studieze cu luare-aminte.

După cină au mai vizitat două localuri clandestine şi O'Burne îşi exprimă dorinţa să meargă şi în Harlem.

— Mi-e teamă că de data aceasta n-ai să poţi conta pe mine, zise George. Mâine trebuie să mă scol devreme.

— Nici eu nu merg în Harlem, zise Angela.

— Haideţi, cu noi. Ştiu un spectacol obscen pe cinste, insistă blonda.

— Le-am *văzut* pe toate, zise Angela.

— *Numai* le-ai văzut? Mie-mi spui asta? replică blonda.

— Aşa că vă rog pe noi să ne scuzaţi, interveni repede George.

— Da, şi nu mai vorbi aşa de mult Elaine. Ai doar un singur lucru mai mare decât gura, ştii tu bine care, zise Angela.

— Şi tu la fel, ripostă Elaine.

Bărbaţii îşi strânseră mâinile, dar femeile nu şi-au spus nici măcar bună seara. În taxi Angela dădu şoferului adresa ei, un bloc din Central Park West.

— Eram sigură că nu vrei să mergi la hotel, zise ea. În orice caz, mie nu-mi place să merg la hoteluri. Băieţii de serviciu încearcă să te agaţe. Am o prietenă care acum câteva seri se afla sus, la Casino, şi cine crezi că se ţinea scai de ea? Un băiat de serviciu de la un hotel. Un boboc. Ea nu şi-a putut da seama cine este pentru că era îmbrăcat în smoching, şi tot încerca să se aşeze la masa ei. Fata era cu un producător de cinema şi presupun că puştiul voia să-i facă cunoştinţă. Dacă într-adevăr nu pot să suport ceva apoi sunt puştii ăştia. Îţi fac atâtea neplăceri că nu merită. Şi voi aveţi câteva specimene de-astea la clubul vostru.

— La care club?

— Nu porţi cravata de la *Tennis and Racquet*?

— *Racquet and Tennis*, dar ai spirit de observaţie. *Tennis and Racquet* este alt club, din Boston.

— Mi-aş fi dat seama că eşti membru şi fără cravată, spuse Angela. Ascultă, asta îmi aduce aminte de ceva. Lockwood ăla de pe Coastă *este şi el* membru acolo. Purta exact aceeaşi cravată. Haide, spune-mi tot.

— E fiul meu, zise George.

— Da ştii că-i bună? Ce mică-i lumea! Dar nu-i destul de mică, nu-i aşa?

— Vrei să spui că nu-l destul de mare.

— Da, asta vreau să spun. Nu-i destul de mare. Nu te deranjează, nu-i aşa?

— Ce să mă deranjeze?

— Eh, că eu şi cu fiul tău, şi acum cu tine. *Pe mine*, una nu mă deranjează, dar pe tine s-ar putea să te sâcâie. Dar încercăm şi vedem noi, ce zici? Poate când ai să mă vezi goală n-o să te mai deranjeze. Şi să ţii minte, nu iau o sută de dolari pe noapte, numai pentru că am corp frumos. Anul trecut am avut un prieten care m-a chemat tocmai la Londra, în Anglia. Două nopţi la Londra şi apoi m-am întors la New York. Trebuie să-l fi costat o groază. *Mie* mi-a dat un miar. Ţi-am spus că nu fac drumul pentru mai puţin, i-am zis. Nu i-am mai spus că pe vapor la întoarcere mai scosesem ceva bani. I-am spus doar atâta: fără plata pe minimum două săptămâni nu plec din New York. Asta înseamnă o mie patru sute de dolari. Îmi place să câştig în *medie* o sută de dolari pe noapte. N-are să mai treacă mult şi n-am să mai fiu aşa de bine cum sunt acuma, aşa că bat şi eu fierul cât e cald.

— Şi pe urmă ce-ai să faci? o întrebă George.

— Mă gândeam să mă mărit. Sau dacă nu, să deschid un salon de înfrumuseţare. Să găsesc un şmecher să mă lanseze. Ce preţuri iau coafezele astea! O ondulaţie permanentă – zece dolari, închipuie-ţi! Ai observat probabil că n-am permanent, dar asta nu din economie. Cu aspectul meu deosebit… am ajuns.

Era un apartament mic. Salonul, de un bun gust uimitor, parcă ar fi fost mobilat şi decorat de un specialist de la *W. & e*]. *Sloane*. Stilul era american-colonial şi singurul obiect din toată camera care o identifica pe Angela Schuvler era o fotografie a ei într-o ramă de argint. Fotografia era făcută la *White Studio*; şi o arată pe Angela

purtând o rochie de seară din şaten negru cu două clape care îi acopereau doar sfârcurile sânilor, lăsându-i tot restul pieptului gol.

— Ai o predilecţie pentru negru, remarcă George.

— Am pe dracu'! De-asta nici n-am vrut să merg în Harlem.

— Mă refeream numai la îmbrăcăminte.

— Oh, asta-i, cu totul altceva. Nu vrei să faci o baie? Facem împreună dacă vrei.

— Ar fi minunat.

— Numai dacă nu preferi să faci singur.

— Prefer să fac cu tine. N-am făcut niciodată asta.

— N-ai făcut niciodată baie cu o fată? Nici chiar cu nevastă-ta?

— Nu, nici chiar cu ea.

Dormitorul nu mai era aranjat de un specialist de la *W. & J. Sloane*. Patul era destul de mare pentru patru persoane. Scaunele, toaleta, şezlongul şi ramele a trei oglinzi triple erau vopsite în culoarea fildeşului, cu puţin aur.

— N-am avut curaj să pun o oglindă şi în tavan, pentru că m-ar fi dat de gol. Când am semnat contractul de închiriere lucram pentru Caroll. Earl Caroll. Şi ca ocupaţie am trecut dansatoare. Dar dacă proprietarul ar fi venit vreodată aici şi ar fi văzut oglinda în tavan, m-aş fi dat de gol. Blocul e plin de perechi căsătorite, de vârstă mijlocie, sau mai în vârstă. Nu vrei să bei ceva?

— Nu, mulţumesc.

Deschise un sertar de la toaletă şi scoase un album de fotografii legat în piele albă şi i-l aruncă.

— Uită-te puţin la ele. Au să te dispună.

— Sunt de-ale tale? o întrebă George.

— Sfinte Dumnezeule, nu! aruncă o privire.

Fotografiile erau nişte reproduceri trucate cu bărbaţi şi cu femei în diferite poziţii amoroase.

— Angela, aş vrea să te întreb ceva, spuse el mai târziu.

— Întreabă-mă orice. Ai tot dreptul.

— Atunci am să te întreb două lucruri. În primul rând, dacă intenţionat m-ai făcut să uit de fiul meu în seara asta. Sau ideea ţi-a venit mai târziu.

— Îţi pot dovedi. O'Byrne şi Elaine ar fi rămas în localul macaronarului ăluia toată noaptea, dar cine a dat ideea să mergem în altă parte? Şi am fost la *Aquarium*. Şi apoi cine a spus să plecăm de la *Aquarium* şi să mergem la *Ball and Chaine*? Eu. Şi când am ajuns aici, cine ţi-a arătat pozele obscene? Dacă te-ai fi gândit într-una la băiatul acela al tău, ne-am fi stricat amândoi seara, dar uite că n-a fost aşa, ce zici? Tu m-ai distrat pe mine şi eu te-am distrat pe tine. Care-i a doua întrebare?

— Într-o oarecare măsură ai răspuns şi la ea. Voiam să te întreb dacă într-adevăr treaba asta îţi face plăcere?

— Aproape totdeauna. Ştii bancul acela vechi. Până să descopere că putea să se vândă, fata dăduse de pomană un milion de dolari. Ce vrei, suntem cu toţii oameni şi banii sunt bani. În medie depun la bancă vreo cinci sute de dolari pe săptămână, câştig net. Şi am o promisiune că am să fiu finanţată pentru salonul meu de înfrumuseţare. O prostituată are trei belele. Poliţia de moravuri. Gangsterii. Şi căptuşirea cu o boală. Ei bine, nu las să treacă o săptămână fără să mă vadă un doctor. Şi am un politician care are grijă de poliţia de moravuri şi de gangsteri. În meseria asta îţi trebuie neapărat un politician, altminteri intervin gangsterii şi trebuie să faci ce vor ei. Asta de obicei înseamnă că după doi-trei ani de câştig serios nu mai eşti bună de nimic.

— Pe politician îl şperţuieşti?

— Oh, e prea mare ca să păstreze banii pentru el, dacă la asta te-ai gândit. Toţi banii pe care-i dau merg în casa partidului. Pentru el sunt mizilic. Dar asta nu

înseamnă că nu-i fac alte servicii.

— De exemplu?

— Spionez pe alţi politicieni. Spionez şi oameni care nu sunt politicieni.

— Poate că şi pe mine mă spionezi, pentru că veni vorba.

Fata clătină din cap.

— Până în seara asta n-am *auzit* în viaţa mea de tine.

— Am înţeles. Nu sunt o persoană destul de importantă, zise George.

— Poate că eşti, dar n-am auzit în viaţa mea de tine. Pe mine mă folosesc pentru granguri, pentru oameni de care a auzit toată lumea. Cum e tipul pentru care m-am dus două zile la Londra. În iunie am fost la Saratoga, la convenţia democrată. Nu mi-au plătit decât întreţinerea, dar de atunci *îmi sunt* datori o favoare. Un pact. Politicienii numesc asta un pact. Dacă vreun sticlete sau vreun gangster îmi face cea mai mică mizerie, e de ajuns să dau un mic telefon. La un anumit număr din cartierul Bogardus, şi cu asta gata.

— Închei pacturi de-astea şi cu oameni care nu fac politică?

— Ai vrea să trag de limbă pe cineva?

— Mă gândeam la ceva mai mult decât obţinerea unei informaţii.

— Vrei să mă pui să spionez pe cineva? Pe cine? Pe un prieten de-al tău?

— Nu chiar, răspunse George. Pe un tânăr care tocmai s-a însurat cu fata mea.

— Ce dracu’ vrei să spionez la el? Dacă fata ta s-a măritat cu el, sfatul meu este să nu te bagi. S-ar putea să aflu despre ea ceva care nu ţi-ar conveni. Politicienii şi grangurii, n-am nimic împotrivă. Dar o pereche de însurăţei, lasă-i în pace. Am avut şi eu o soacră care se amesteca tot timpul. Nu, nu închei niciun pact. Mi-ar fi

scârbă de mine însămi. Fiică-ta n-o s-ajungă o prostituată, dar sfatul meu este să nu te bagi. Poate că este o fată ca mine. N-aş fi rămas măritată cu Frank atâta timp dacă nu s-ar fi amestecat maică-sa.

— Fiica mea este ca tine. Seamănă chiar foarte mult, dacă e vorba să spunem adevărul. Ei bine, Angela, a fost o seară foarte interesantă, cum nici n-am sperat că are să fie. De obicei cina cu un vechi prieten din facultate nu iese niciodată aşa de bine.

— Ai un yacht?

— Nu fac parte din categoria asta, răspunse George.

De ce?

— Oh, aş fi vrut să fac o croazieră într-un weekend. Vara e pe sfârşite şi din iunie n-am mai fost pe mare decât de două ori. Îmi place să-mi petrec weekend-urile afară din oraş. Sâmbăta nu rămâne nimeni în oraş, în afară de actori, în orice caz, ce-ar fi să mă suni când treci prin oraş? Ţi-am dat numărul.

— Am să te sun poimâine la zece jumătate. Dacă nu-i prea devreme pentru tine.

— N-ai putea să mă suni la unsprezece şi jumătate?

— E în ordine, la unsprezece jumătate.

— Cum ţi-a plăcut Elaine? îl întrebă Angela.

— Elaine? E o fată bună, am impresia. Foarte drăguţă. De ce?

— Ei bine, dacă ai pleca cu un tren ceva mai târziu, aş putea să ţi-o aduc aici. N-ai să mai fi în stare de nimic cu soţia ta, dar te-asigur că te-ai distra.

— Întâlnirea n-are să mai fie poimâine aşadar, ci mâine. Mă duc la hotel să mai prind câteva ore de somn, apoi iau trenul spre Pennsylvania şi la noapte iar în tren. Aşa că întâlnirea va fi pentru mâine, în realitate. Cred că aş avea nevoie de ceva mai multă odihnă, dar am să-ţi telefonez totuşi la unsprezece jumătate. *Mâine*.

— Şi nu uita un lucru. Îmi *placi*.

— Mă bucur să aud asta. Şi *tu* îmi placi mie, zise George.

— N-aş avea încredere în tine nici măcar o clipă; sunt sigură că eşti o mare pramatie. Cu toate astea îmi placi şi nu spun asta oricui. Şi sincer îţi spun, puştiul tău *nu* mi-a plăcut.

— Ei bine, nici mie nu-mi place prea mult, Angela.

— Sunt convinsă. Şi acum mai bine şterge-o cât mai degrabă, că altfel iar încep să mă ocup de tine şi n-ai să mai dormi *de loc*.

— Eşti o fată foarte dulce, Angela. Sper că o să ne vedem foarte des.

— O să ne vedem. N-aş vrea să pleci, dar este patru fără zece. Încă puţin şi se luminează. Îl cuprinse cu braţele şi îl sărută, apoi îi dădu pălăria. Afară. Şterge-o, îi zise. Îl luă de braţ, îl conduse la uşă, îl înghionti în hol şi închise uşa în urma lui.

În taxi, tot drumul până la Carstairs, era într-o stare de euforie a cărui explicaţie exactă îi scăpa. Apoi îşi aduse aminte de Eulalie Fenstermacher, voluptuoasă sclifosită, care pe vremuri îi crease aceeaşi senzaţie de fericire. Treizeci de ani mai târziu se îndrăgostea de o prostituată adevărată, dar cum ar putea o prostituată să-l dezamăgească?

În Swedish Haven şi în Gibbsville îşi văzu de treburi conform planului. Arthur McHenry, pâinea lui Dumnezeu, ca întotdeauna, şi ca întotdeauna respectuos faţă de timpul partenerului său, îi dădu explicaţii concise despre toate actele ce trebuiau semnate cu ocazia acestei călătorii. Evită conversaţiile banale şi descurajă pe *cei* câţiva vizitatori care întâmplător veniră la masa lor de la *Gibbsville Club*. Îşi terminară şi treburile şi dejunul înainte de două şi jumătate.

— Mi-am permis să-ţi închiriez un automobil, îl anunţă Arthur. Un Buick, foarte drăguţ. L-am luat de la

Julian English. L-a schimbat de curând pe un Cadillac şi nu voia să-ţi ia nimic pentru el, dar am insistat. Cinci datori pe zi. Astă-seară când nu mai ai nevoie de el, poţi să-l laşi în faţa clubului. Lasă cheia cuiva de la poartă.

— Îmi pare bine că ai insistat să plătesc. Nu-mi convine să primesc favoruri de la Julian English.

— Mă rog, asta te priveşte, George. Nu-i un băiat rău, dar are obiceiul să scoată lumea din sărite. Când o să se căpătuiască are să fie la fel de insuportabil ca taică-su. Sau ca mine, pentru că veni vorba. Şi acum, dacă ai să mai ai nevoie de mine, mă găseşti la birou. Dacă vrei să vorbeşti cu

Joe Chapin, până la patru e la tribunal, clar pe la cinci trebuie să vină la birou.

— Nu văd ce-ar putea să mai apară, zise George. Te-ai îngrijit de toate cu obişnuita ta măiestrie.

— Ei bine, majoritatea lucrurilor puteau fi rezolvate şi de un grefier, dar îmi place să controlez absolut totul în aşa fel, încât avocaţii tăi din New York să nu ne găsească nicio hibă. Joe şi cu mine, om fi noi o pereche de ţărănoi, dar nu vrem ca ăia din New York să-şi dea seama de asta. Ai înţeles chestia cu transcrierea rentelor şi cu plăţile pe care le-am scăzut din contul moştenirii văduvei lui Pen.

— Totu-i clar.

— E-n regulă. În cazul acesta o iau din loc, George. Îmi pare bine că te-am văzut. Te rog transmite complimente Geraldinei şi cele mai sincere urări Tinei.

— Îţi mulţumesc, Arthur. Ne vedem peste câteva săptămâni, adăugă George.

Peste câteva săptămâni nu avea să mai vadă pe nimeni.

*

Trase Buickul împrumutat în faţa garajului care era încuiat. Se uită pe o ferestruică în garaj, unde Lincolnul era aşezat pe butuci şi acoperit pentru vară. Aşa cum era

înfăşurat şi dat fiind înălţimea suplimentară a butucilor de sub osii, maşina părea imensă. Îşi propuse ca în viitor să reflecteze la cumpărarea unei limuzine noi. Brewster scotea o maşină de oraş, pe un şasiu Ford, de o eleganţă care ar fi fost tocmai pe placul Geraldinei. Géraldine va beneficia în asemenea chestiuni de pe urma schimbării poziţiei pe care o ocupase în viaţa lui. Se întrebă cât timp va trece – nu prea mult, cu siguranţă, până ce ea îşi va da pe deplin seama că poziţia ei se schimbase. Va rămâne însurat cu ea, va continua să fie politicos şi generos, şi probabil se va mai culca cu ea, deoarece o căsătorie cu Angela nu intra în discuţie. Pe de altă parte, dacă Géraldine se hotăra să provoace un scandal, oricât de mic, va avea grijă să-l curme la momentul oportun. Deocamdată punea la punct un plan care mergea în viitor numai până la balul de Crăciun, dat pentru Tina şi soţul ei. Pentru moment, Angela Schultz-Schuvler nu ştia nimic despre viitoarea schimbare a propriei ei poziţii în viaţă. În mod inevitabil, ea, ca fostă prostituată, avea să-i provoace neplăceri; nu-şi făcea niciun fel de iluzii în privinţa asta. În mai puţin de un an de zile, poate chiar şi mai curând, va avea un acces de furie şi îi va striga: „Cu ce sunt mai câştigată decât înainte?” El va fi pregătit pentru asemenea izbucniri şi cea mai temeinică pregătire era aceea de a o face pe Angela să se convingă singură că dorea să fie amanta lui, şi numai a lui, şi că această idee pornise de la ea. Era un punct important şi cerea o anumită abilitate, dar dacă nu era în stare să manevreze o prostituată nu merita s-o domine.

Era mulţumit de felul în care evoluau lucrurile pentru el. Alt om – da, un om *mai mărunt* – ar fi fost zdrobit de dezastrele din ultimul an. Un om mai mărunt fusese zdrobit şi crease dezastrul principal omorându-şi amanta şi sinucigându-se. Un om mai mărunt, ascultând mărturisirile sordide ale fiicei sale ar fi fost copleşit de supărare şi

autocompătimire. Un om mai mărunt, informat că fiul său era un escroc printre escroci, s-ar fi lăsat învins de ruşine, dar ruşinea pe care o resimţea nu era tot atât de profundă ca sentimentul că ar fi trebuit să se simtă ruşinat. Pentru un individ inferior fiecare din aceste dezastre ar fi fost zdrobitor, şi când toate trei făcuseră ca ambiţia sa de o viaţă întreagă pentru o poziţie trainică în istoria patriei lui să devină imposibilă, avea toate scuzele necesare să cerşească milă. Un om inferior, apropiindu-se de şaizeci de ani, s-ar fi lăsat învins de milă şi şi-ar fi petrecut restul zilelor sale trăind din compătimire. Dar nu şi un George Lockwood.

În ţara întreagă nu exista – şi poate nu existase niciodată – un om care să fi trecut prin asemenea calvaruri şi vicisitudini cu spiritul intact. Nu numai cu spiritul intact, ci şi cu integritate, se putea spune. Bătrânul Moses Lockwood, un om viguros şi violent, supravieţuise şi triumfase; Abraham Lockwood, primul din tot neamul care primise o educaţie aleasă, se comportase ca un gentleman şi avusese o atitudine urâtă faţă de soţiile gentlemenilor; iar despre fiul lui George Lockwood, de pe acum un ticălos, se putea aproape afirma că va ajunge un om de notorietate naţională, care va fi imun la micile înţepături ale moralei oamenilor mărunţi. Când un biograf favorabil va pregăti istoria vieţii lui Bing Lockwood – în 1960, să zicem – nu va uita să sublinieze integritatea şi inderondenta care au caracterizat atât de mult familia din generaţie în generaţie. George Lockwood credea în prezent că triumful major va aparţine fiului său, dar acesta era fiul *lui*, întocmai cum el era fiul lui Abraham şi nepotul lui Moses. Amânările din trecut ale triumfului major se datorau sorţii; destinul familiei Lockwood, dinastia Lockwood, fiecare parte, sau amândouă, aşteptau un moment mai prielnic şi o scenă mai vastă decât secolul precedent şi valea aceea mică din Pennsylvania. Bunicul lui J.P. Morgan se

îmbogăţise făcând afaceri cu hoteluri şi diligenţe înainte ca familia să se fi mutat din Connecticut.

Şi de ce n-ar fi mulţumit de felul în care evoluau lucrurile pentru el? Evenimentele recente (şi viitorul ce putea fi prezis fiului său) îl convinseseră că făcea parte dintr-un neam de oameni care dovediseră şi vor dovedi că erau croiţi dintr-o stofă mai trainică decât generaţiile de oameni convenţionali care respinseseră pe bărbaţii Lockwood, unul după altul. Aceasta putea fi pentru biograful atent şi favorabil dovada unui trecut de lupte şi cuceriri care în alte vremuri ar fi ridicat familia Lockwood la starea nobiliară – dacă s-ar fi oprit numai la această stare. Femeile Lockwood nu contribuiseră prea mult – decât cu fiii Lockwood – dacă au contribuit şi ele vreodată cu ceva. Fiicele Lockwood înnebuniseră sau, în cazul Tinei, fuseseră sterilizate. Nici chiar Tina nu scăpase de nebunia care distrusese pe mătuşile ei. George Lockwood îşi va iubi întotdeauna fiica, dar ce rost avea să nege că suferiseră, ea şi mătuşile ei, de un dezechilibru emoţional, din care pricină ajunsese o femeie stearpă, rămânând o ameninţare pentru stabilitatea ei viitoare. Dintre bărbaţii Lockwood, numai Pen acceptase înfrângerea, dar chiar şi el, în ultima oră a vieţii sale se comportase cu un fel de vi

oare şi integritate, care nu erau de loc în contradicţie cu aptele unui om superior. George Lockwood nu reflectase niciodată la autodistrugere, dar se putea foarte bine ca printre factorii care dictaseră hotărârea lui Pen să fi fost şi curaj, pe lângă disperare. În felul lui ciudat, Pen întrunise condiţiile omului superior, aşa cum George Lockwood le înţelegea în prezent.

Era dreptul omului superior să facă exact ceea ce îşi punea în gând să facă. Istoria era împânzită cu cazuri de regi care îşi luaseră ca amante prostituate. Pentru un om superior era aproape un semn distinctiv să se lase prins de

o femeie de categorie inferioară, să se afişeze cu ea în public. Gestul nici n-ar fi fost complet, dacă ar ţine-o pe Angela ascunsă într-un apartament din Central Park West; în săptămânile următoare va stabili măsura în care se va putea conforma precedentelor regale. Descoperi acum că legăturile sale secrete cu Marian Strademyer, pe care le socotise excitante din cauza caracterului lor secret, se răzbunau printr-o ştirbire a demnităţii şi a respectului personal. Omul superior făcea ce îi plăcea; iubirile clandestine erau pentru oameni de teapa lui Kevin O'Byrne. Dacă n-ar fi existat riscul să strice petrecerea Tinei, i-ar fi făcut plăcere s-o pună pe Angela să debuteze ca metresă a lui la balul de Crăciun. Comitatul Lantenengo nu şi-ar mai fi revenit niciodată după o lovitură ca asta. Dar petrecerea era pentru Tina…

Plecă de la fereastra garajului şi văzu apropiindu-se de el un om în salopetă şi cu o pălărie galbenă de paie. Omul îşi scoase pălăria şi îşi şterse căpăţâna asudată cu o batistă albastră.

— Bună ziua, zise George.

— Hei, ia te uită, domnul Lockwood! Nu-ţi mai aminteşti de mine, ai? Sam Kitzmiller din Haven. Lucrez pentru Chester Stengler. Ţi-am îngrijit grădina toată vara.

— Aha, dar unde-i Chester? întrebă George. Mă aşteptam să-l găsesc aici.

— Nu vine. L-a trântit la pat o diaree. Pântecăraie. Toţi am făcut pântecăraie după picnicul metodiştilor. Din pricina cârnatului de porc, se zice. Să mă plăteşti şi n-aş mânca porc vara.

— Se poate, dar cred că nu te plătesc doar ca să mănânci porc vara. Grădina arată foarte frumos de aici.

— Avem nevoie de ploaie. Lua-o-ar dracu' de secetă, apa de la furtun nu-i la fel ca a de ploaie. Are chimicale în ea.

— De unde să aibă? Apa noastră provine din două

puţuri.

— Ştiu, dar pământul are chimicale în el. Ploaie. De ploaie avem nevoie.

— S-ar putea să ai dreptate. Ce-a mai fost pe aici? Vii în fiecare zi?

— Nu-ţi mai aminteşti de mine. Am lucrat pentru dumneata, când ţi-ai ridicat casa. Am fost aici în ziua când zidarul ăla a fost muşcat de-o viperă.

— Acum îmi amintesc, Kitzmiller. Ai tăi vin la biserica noastră. Ai un frate cam de vârsta mea.

— Lamar.

— Lamar, aşa e. Ce mai face?

— S-a mutat în Gibbsville. E vânzător la *Stewart*, raionul de covoare şi carpete.

— De unde dracu' se pricepe *el* la covoare? se miră George.

— Eh, o fi învăţat. E acolo de mai bine de douăzeci şi cinci de ani.

— Doamne sfinte! Când l-am cunoscut făcea capcane şi îşi petrecea mai toată vremea în pădure.

— S-a însurat. Ea l-a făcut să-şi ia o slujbă

— Şi acum vinde covoare la Stewart!

— Câştigă mai bine ca mine, dar zău că n-aş schimba cu el, zise Kitzmiller.

— Pesemne că te-ai însurat cu femeia care trebuia.

— Dumnezeule! Toate-s la fel, dar eu nu înghit să fiu terorizat. Dacă nu-i convine cât câştig, n-are decât să se apuce să spele rufe. Ce-s eu: o potaie, să-mi spună muierea ce să muncesc?

— Eşti un om pe gustul meu, zise George. Hai să facem un tur pe aici. Ai o hârtie şi un creion? Dacă nu, am eu.

— Ar fi mai bine să scrii dumneata. Eu nu-s prea obişnuit cu scrisul.

— Dar să citeşti, ştii, nu-i aşa?

— Cu cititul n-am bătaie de cap, dar la scris nu mă prea pricep. Ce o să scrim?

— O să notăm ce vreau să faci. Am să scriu notiţele cu litere mari, dar aş vrea să te ţii de ele.

— Ce faci cu un Buick ca ăsta? Unde sunt celelalte două maşini frumoase?

— În Massachusetts. Buickul nu-i al meu. De ce întrebi?

— Când eşti dispus să-ţi vinzi Packardul, să-mi spui şi mie cât ceri. Dacă va fi în jur de patru-cinci sutare, am să-ţi fac o ofertă.

— Nu va fi în jur de patru-cinci sutare. Sper să obţin cel puţin o mie cinci sute de dolari pe el. Aşa că să lăsăm baltă maşinile şi să ne vedem de treburile urgente, zise George. Ce mai caută stiva aia de cherestea acolo? E aici de două luni, de când am plecat.

— Mi se pare că au lăsat-o nişte dulgheri.

— Aşa e, dar trebuiau să vină s-o ia de aici. Dacă Ed Müller îşi închipuie c-am să-i plătesc scândurile astea, îl aşteaptă o lovitură grea. Dacă-l vezi pe Müller spune-i c-am să-i trec la socoteală depozitarea. Şi dacă la întoarcerea mea o mai găsesc aici, le întrebuinţez ca lemn de foc.

— Am să-i spun, zise Kitzmiller.

— Fir-ar a dracului de neglijenţă, astea-s lucruri care bat la ochi, zise George. Să afumi cuibul acela de viespi de pe veranda din spate.

— Am să fac asta mâine.

— Şi dacă mai vezi vreunul, lichidează-l imediat. Furtunul ăsta rămâne aici peste noapte?

— Aşa cred, zise Kitzmiller.

— Ştii cât costă un picior de furtun?

— Păi vreo zece cenţi piciorul, mi se pare.

— Aici sunt şaizeci de picioare de furtun, cu un ştuţ bun. E pe jumătate plin cu apă şi dacă rămâne aici

putrezeşte. Nu-i de mirare că te aştepţi să-mi vând Packardul cu patru sute de dolari. Îţi închipui probabil că-mi place să arunc banii pe fereastră. Ei bine, te înşeli.

— Înainte de a pleca acasă am să scot apa din furtun.

— Dacă dă dracu' să n-o scoţi, nici să nu mai vii mâine aici. Uite, rododendronii arată bine şi în putere.

— Îi ud cu stropitoarea. Nu vezi ce uscat e pământul? Stropitoarea automată e bună doar pentru iarbă, plantele şi florile trebuie stropite cu mâna. Rămân în fiecare seară până la opt, ca să le stropesc. N-are rost să le stropeşti înainte de apusul soarelui.

— Îmi pare bine că ştii asta, zise GeOrge. Cei mai mulţi oameni habar n-au. Hai s-o luăm pe aici.

— Am avut grijă ca arbuştii s-arate frumos, zise Kitzmiller.

— Văd. Felicitările miale. Mergeaiu pe o linie paralelă ou zidul vestic. George Lockwood se opri brusc, fără să-şi dea seama de ce. Apoi se uită la zid şi văzu ce-l făcuse să se oprească; pe toată lungimea zidului de la un capăt la altul, fusese plantată iederă, şi în mai puţin de doi ani de zile vegetaţia acoperise destul de bine zidăria. Dar aici vegetaţia avea un gol lat cam de trei picioare care lăsa zidul despuiat din temelie până la creastă. Ce s-a întâmplat aici?

— Ce vrei să zici? întrebă Kitzmiller.

— N-ai ochi, măi omule? Degeaba eşti grădinar. Uită-te la zidul ăsta. Pe toată lungimea are un strat frumos de iederă, în afară de locul ăsta. Cum se explică?

— Zău dacă ştiu, făcu Kitzmiller. Aici nu s-o fi plantat nimic.

— Să nu-mi spui că-i prima oară când observi asta, zise George Lockwood.

— Păi o fi prima oară când observi dumneata, ripostă Kitzmiller.

— Dar eu am fost plecat toată vara. Şi adevărul este

că nu m-am mai plimbat prin partea asta a grădinii… de o bucată de timp. Îşi ridică involuntar privirile spre creasta zidului şi văzu că Kitzmiller îl observa cu o expresie de şiretenie grosolană. Ce ştii despre asta, Kitzmiller?

— Habar n-am ce vrei să spui, răspunse Kitzmiller.

— Eşti un tâmpit şi un mincinos, strigă George Lockwood.

— Fii atent cum îmi vorbeşti, Lockwood. Nu mă plăteşti ca să mă insulţi, şi sunt şi eu om.

— Cine a făcut asta, tu sau Stengler? Aţi lăsat spaţiul ăsta liber dinadins.

— Stengler l-a lăsat, dar puteam să-l las şi eu.

— Pentru că aici a murit băiatul lui Zehner.

— Băiatul lui Zehner era rudă cu Stengler, iar eu mă înrudesc cu Stengler. Dacă te mai apropii de mine te fac bucăţi cu securea asta.

— Să pleci de aici! strigă George. Să pleci de pe pământul meu!

Kitzmiller se retrase cu spatele, ţinând ochii aţintiţi la George, până se găsi la o distanţă sigură. George Lockwood rămase ţintuit locului, cutremurat de pornirea înăbuşită de a face moarte de om. Până ce auzi camioneta Ford a lui Stengler părăsind proprietatea, nici cinci minute mai târziu, pierdu cu totul noţiunea timpului şi simţi că i se face somn. Dacă ar mai fi lăsat să treacă măcar un minut ar fi trebuit să se întindă pe pământ pradă somnului.

Se îndreptă spre casă, intră pe uşa principală şi se duse la el în birou. Era prea obosit ca să mai aprindă vreo lumină, sau să facă altceva, în afară de a se prăbuşi pe un scaun şi de a ceda dorinţei de a dormi. Când se trezi pierduse din nou noţiunea timpului, dar, destul de curios, în ciuda întunericului total din camera cu perdelele lăsate, îşi dădu seama unde se găseşte, iar somnul adânc îi redase vigoarea. Stătea în tăcerea sinistră şi parcă simţea că-i revin puterile, în timp ce inima-i pompa sângele prin vine.

Unsprezece secunde, dacă îşi amintea bine, era timpul necesar pentru un circuit complet al sistemului cardiovascular. Dacă aceasta era adevărat, cam de cinci ori pe minut căpăta o nouă energie. Cadranul fosforescent al ceasului său de mână era atât de strălucitor încât îi atrase atenţia, deşi pentru moment ar fi fost mulţumit să uite de timp. Era şase fără optsprezece minute. Era şase fără şaptesprezece minute. Era şase fără şaisprezece minute. Sângele cursese de încă cincisprezece ori prin toate arterele şi organele sale, şi, pe măsură ce-i limpezea mintea, aproape primele sale gânduri se îndreptară spre Angela Schultz-Schuyler. Ştia că mâine îşi va întrerupe călătoria la New York pentru a începe convertirea ei la un nou fel de viaţă, care va fi mai interesant pentru el, iar pentru ea va reprezenta, desigur, o îmbunătăţire. Dacă în clipa de faţă ar fi fost împreună ar fi făcut dragoste, dar el considera că împrejurările aveau totuşi un aspect favorabil, deoarece îl împiedicau să se arate prea dornic de ea.

Trebuia s-o facă să-şi dea seama că prezenţa lui era din ce în ce mai indispensabilă pentru fericirea ei. Avea de-a face cu o femeie a cărei viaţă urâtă o transformase într-un monstru de egoism, atât în defensivă cât şi în ofensivă. Era conştientă de valoarea în numerar a fiecărui dinte din gura ei, a fiecărui fir de păr de pe corpul ei şi pentru relaţiile ce le va avea cu ea, problema esenţială era s-o facă să creadă în dragoste.

Trecu de la reflecţiile în legătură cu ea – la care va reveni adesea mai târziu – la realităţile mai imediate. Biroul întunecat mirosea a mucegai şi era încărcat de izul pielăriei, lemnului şi huselor de muslină ale mobilei dintr-o încăpere care, după toate aparenţele, nu fusese aerisită toată vara. (Neglijenţă din partea Geraldinei, care ar fi trebuit să aibă grijă de asta.) Aerul era atât de neplăcut că o ţigară sau un trabuc l-ar fi făcut şi mai insuportabil. În

clipa aceea avu o inspiraţie fericită; deoarece lua cina la *Gibbsville Club*, care îşi epuizase de mult stocul de vinuri, se va trata cu o sticlă de şampanie din pivniţa proprie. Nu era un cunoscător în materie de şampanie, dar aproape oricare dintre cele pe care le avea îl va ajuta să scape de mucezeala biroului care îi pătrunsese în gură şi în nări. Va lua sticla cu el la club şi poate chiar o va împărţi cu unul din oamenii morocănoşi care mâncau şi dormeau acolo. Dacă va bea o jumătate de sticlă, probabil va dormi mai bine în tren. Se felicită pentru inspiraţia sa şi întinse cu hotărâre mâna spre comutatorul electric. Trase de lanţul care aprindea una din lămpi.

Se ridică şi răsuci himera de pe cămin care deschidea panoul culoarului secret. Puterea obişnuinţei îl făcu să închidă panoul în urma lui şi se găsi din nou în beznă. În momentul acela se întâmplă ceva anormal. Poate tranziţiile de la întuneric la lumină şi înapoi la întuneric; poate somnul greu în aerul viciat; poate o revenire incompletă din supărarea pricinuită de Kitzmiller. Indiferent motivul, căzu.

Scara din culoarul secret se răsucea în jurul unui stâlp central şi treptele aveau o lăţime inegală, de la zero la opt inci. Rată complet prima treaptă şi căzu în pivniţă, lovit dintr-o parte şi din alta, pe toată distanţa până jos. Chiar înainte de a se opri cu o zdruncinătură pe pardoseala pivniţei îşi dădu seama că îşi rupsese piciorul. Durerea îl făcu să-i pară căderea şi mai lungă şi când în cele din urmă aceasta luă sfârşit şi rămase nemişcat, se întrebă de ce n-ajunsese jos mai repede. Întunericul îl orbea şi-l asurzea într-un mod ciudat, până ce urechile i se umplură de o tăcere care-l făcu să-şi dea seama că de fapt el o crease, oprindu-se din toiul ţipetelor lui. Partea de jos a piciorului stâng se răsucise straniu şi nu mai aparţinea de restul fiinţei lui, nemaifiind decât un izvor de suferinţă. Se aplecă, împins de o irezistibilă curiozitate, şi forţă

degetele mâinii de-a lungul pantalonului până reuşi să atingă pielea sfâşiată. Degetele sale refuzară să înainteze mai departe şi leşină pentru prima oară. Dar îşi recăpătă cunoştinţa imediat; durerea era prea vie pentru o alinare atât de grabnică şi încercă să mai strige o dată. Deodată o durere până atunci neobservată începu să concureze cu suferinţa ascuţită din picior. Îşi duse degetele în partea dreaptă *a* ţestei şi atinse o substanţă lipicioasă; îşi dădu seama că era sânge. Pielea capului era tăiată. Mugetul pe care-l auzea putea fi propria sa voce răsunând dintr-o cavernă şi pasajul acesta era un fel de cavernă. Din pricina întunericului orbitor nu-şi putea da seama dacă îşi pierduse într-adevăr vederea, un simptom care, după câte îşi mai amintea, avea o legătură cu fracturile craniene. Îşi ridică mâna stângă; nu putu să vadă cadranul fosforescent al ceasului de mină. Orbise.

Dar pentru a urmări simptomul următor n-avea nevoie de vedere. Acesta îi ţâşni din nări fără a-i mai produce o altă durere, dar cu impetuozitatea unui zăgaz rupt. I se revărsă în cascade peste gură şi îi făcu greaţă, şi în clipa aceea înţelese că va muri. Îşi pierdu din nou cunoştinţa şi, pentru a doua oară când se trezi, îşi dădu seama că trupul lui – nu el – lupta pentru o gură de aer. Un compartiment ai intelectului său deţinea informaţia că nu va putea rezista toată noaptea şi până să-i vină cineva în ajutor se va lumina de ziuă. Cine avea să-i simtă lipsa? Nu stabilise nicio întâlnire pentru cină. O femeie din New York (al cărui nume nu şi-l putea aminti) aştepta a doua zi un telefon de la el. Ultimul om pe care îl văzuse, Kitzmiller, nu va fi mâine aici. Şi cine cunoştea existenţa pasajului secret? Un singur om, Hibbard şi nimeni altul, în afară de meseriaşii dispăruţi care-l construiseră. Deci acesta era felul în care totul lua sfârşit, murea, sperând că are să moară, fiindcă nu mai avea nicio speranţă de a trăi. Ţipă din nou, dar strigătul era înăbuşit de substanţa care-l

îneca. Apoi, curând – întotdeauna prea curând, oricând ar fi aceasta – veni şi clipa despre care nimeni n-a vorbit cuiva vreodată. Şi nimeni nu va vorbi cuiva vreodată despre ea, fiindcă e o taină care le aparţine numai LOR.

ÎNTREPRINDEREA POLIGRAFICĂ „13 DECEMBRIE 1918”.